Copiese la portada

M. S. 4.º perg.º con 421 hojas foliadas y la portada, manchados y algo corroidos en el principio. completo

R—

La de almizque

dos libras de açucar clarificada con un poco de vino bueno o la misma aguardiente darle al udo (?) antes del açucar 4 quartos de palo de sandalos en una muñequita i darle al rededor almizcle poquito

La de ambar

al agua de ambar se le a de hechar açucar q esté clara i colalla i un poco de lamedor vidado 4 onças.

DE D.va

Incarnatn.e

Tractatus

Scolastici

PRÆLOQUIUM.

Aggredienti mihi inscrutabiles arcani incarnationis per difficilem explanationem ecce occurrit Isaiae visio quae habetur Isaiae c. 6. scilicet, ubi describit ille in regio ac sublimi throno agmine Seraphinorum septam divinam sibi maiestatem visam, et insuper addit: et volavit ad me unus de Seraphin et in manu eius calculus (Hieronymus carbunculus), quem forcipe tulerat de altari, et tetigit os meum et dixit: Ecce tetigi hoc labia tua et auferetur iniquitas tua et peccatum tuum mundabitur. In quem locum Cyrillus lib de Incarnatione Unigeniti c 4 et Damasc lib 4 de fide orthodoxa c 14 per ignitum calculum, seu potius pretiosum carbunculum incarnationis mysterium adumbrari apprime testantur. Et merito quidem, nam quemadmodum in pruna seu candenti lapide ita duo connectuntur ut et lapis ignis, et ignis lapis appareat: sic similiter [illegible] ad mirabile incarnationis mysterium [illegible] persona divinitatis ignis qui secundum Apostolum consumens est cum humana natura ita stricte unitur ut fuit et mira quadam [illegible] creatura, quod [illegible] Dei [illegible], et [illegible] Deo adunabantur. Sed et carbunculus iste a Seraphino sublatus, nam qui ad hoc mysterium [illegible] tractandum accedunt Seraphinos [illegible] igne oportet esse inflammatos.

l. n. hoc manifeste magnum ... et sacramentum
ut ait ... Paulus ... 1 ad ... hy mot heum 3o
Prtea non propriis manibus ... cipibus carbun-
culum accepit haud obscure dem... ... Majesty
hoc summo cultu et veneratione tractandum, ne
aliquando dum humana mens illud curiose investi-
gat tanti luminis claritate mirabile perstringatur,
Christus id proverbiorum 25: qui scrutator est majestatis
opprimetur a gloria. ac demum Isaiae labia hoc
carbunculo esse purgata perspicue innuit agen
dum de hoc mysterio mente pura, et ab omni
peccati labe per Christi gratiam mundata; quoniam
in malevolam animam non introibit sapientia nec
habitabit in corpore subdito peccatis sapientiae 1: quae
omnia semper ... oculis nobis henda ut huius
mysterii ... difficili cognitioni incumbentes
eam tandem divinis auspiciis iucundissime com-
paremus

Ceterum quoniam non parum iuvat ad rerum dif-
ficilium explanationes brevitas ac distinctio ideo
ut ... consultam, quaestiones quae in hoc tractatu contra Iudaeos
et haereticos tractari possent uti parum utiles
auditoribus partim breviter perstringam, partim
apud ... controversarios ... videri relin-
quam; alias vero quas ab aliis theologiae materiis
mutuatas hic agitant nostri scriptores plures, in
propriis sedes reiiciam; iis solum delibatis
quae ad nostrum institutum fuerint necessaria. Insuper
ut ... consultam distinctioni illustrium hunc
in 14 disputationes divido. In 1a de rerum de possibilitate
existentia et cognoscibilitate incarnationis, in 2a de illius
convenientia et necessitate, in 3 de valore operum

Xpi Dni meritorum ad merendum et satis-
faciend., et in 10 de finali causa incarnat. in
5 de ea ... in sit Hypostatica, illius ...
et causis. in 6 de persona assumente naturam
humanam in 7 de natura assumpta a Verbo divino,
in 8 de communicatione idiomatum in 9 de gratia sancti-
ficante humana et Xpi Dni et habitibus
illam comitantibus. In 10 de multiplici scientia
quo intus Xpi Dni fuit decoratus. in
11 de ... Dei ... voluntate. in 12
de potestate faciendi miracula, et alia opera
... in 13 de excellentibus Xpi mu-
neribus Capitis sit, Regis, sacerdotis, et media-
toris &a. in 14 denique de cultu ipsi
et sanctis eius debito. faxit Deus ut haec
omnes inoffenso pede percurramus, et ad optatam
metam ipso duce, et Angelico Doctore Divo
Thoma antesignano, cuius vestigijs pro virili
insistam, tandem deveniamus

Disputatio 1a

De Possibilitate et cognosci-bilitate Incarnationis

Initium sumit tractatus noster ab hac disp.e nam
... quaestionibus ... et condi-
natis ... utilibus ...
duxi immorandum. Cum ... attribut.
... theologiae ... Deum incarnatum;
... sit ... de singula-
rioris difficultatis ... acquirati, ... in ...

e sequelem de Deo qui singularissi[mu]s e[st] sera

Sedit. Urg[e]t[ur] doct[ori]s Aug[usti]ni ... utilissi[mu]s

ad cu[m]ulu[m] fidei virtut[is] p[ro] caritatis et amoris

n[ost]ru[m] erga clementiss[imu]m ... Rea... autorem ex

attendi nemini dubium e[st] accedentis ordo

... cedendi in ea ut a tanto Doct[ore] exequendo

... recte q[uo]d doctrine suaviens e[st]

Sed advertis me sane disput[ationis] ... q[uae]

divi Tho[mae] explanat[ionem] p[er]mittere q[uo]d S. Doctor

in particulari n[on] agit sic de possibilitate Incarnat[ionis]

sed in ... consentit cum maj[ori] ...

ut bene docet Caietanus a 1° ...

Sane q[uo]d n[on] ... determinavit S. Doctor nam tractan

do de conven[ienti]a Incarnat[ionis] et arguta solvendo, que

... mysterio obiici possi[nt] simul illius potest[atem]

p[ro]bat. Nobis t[ame]n missum fuit de ea in particulari

disserere tum ut co[mmun]em Thom[istarum] mum [illegible] cedendi

in hac m[ateri]a sequamur, tum p[rae]sertim q[uia] hec dis-

putio e[st] quasi vasis ... aliar[um] fundament[um]

Neq[ue] ... a recto doct[rinae] tramite discede-

re ... existent[iae] Incarnat[ionis] seu Verbi incarna-

ti q[uo]d e[st] ob[iectum] ...

n[on] ... pars p[ro]bat existent[iam] sui obiecti, ...

sit etia[m] ab alijs ... solet ...

... in eis ... quest[ion]es ... n[on] ...

... existent[iam] sui obi[ecti] p[ro]bare

Q[uaestio] 1a

De Possibilitate et Exist[enti]a Incarnat[ionis]

Sectio 1

De Nomine Incarnationis et

Alijs quae sunt Mysteria ab Script.ª et PP. acommoda ra solent.

Ut abesplicat.e Nos incipiamus nn Incarnatio post Concilium Nicenum in cuius symbolo fidei de Xpo Dno dr et incarnatus e de Spu Sto desumptum fuit a SS. PP. grecis atque latinis ad signandum admirabile myst. quo Vbum divinum humanam natur. devincit traxit q videtr originem abeo loco Ioannis io Vbum caro factum e. idem n. e Vbu fieri carnem et incarnari quare st. in eo loco Ioannis noie carnis intelligr n sola caro, sed integra natura humana quam Vbum assumpsit (ita n. solet accipi in sacra script.ª haec vox caro ut illud Genesis 6º oe quippe caro corruperat viam suam et Luc [illegible] videbit ois caro salutare Dei) ne aliter nra incarnatio designat assumpt. solius carnis, sed integrae naturae humanae a Vbo assumptae.

Ac [illegible] Carculi n nulli grammatici, quorum [illegible] ... Concilior. SS. PP. ... sunt n hoc incarnat. tamquam novum barbarum, et a latinis aut n vitiuz reprehenderint, quasi indigeret Ecclia grammaticorum facult.e ad imponenda nomina latina mysterijs q fide divina credit, ac d. hoc audaciam compescamus ac sl ... Accerrimum audiant sui caput Ducem, et Antesignanum ille ... Academicaz ... sic ait aut. n. nra ...

Noaz facienda nomina, aut ex alijs transferenda.
Cum aut Myst. incarnat. sit inauditum ac novum
ut [illegible] illud Ieremiae 31. Creavit Dnus novum
super terram femina circumdabit virum: nil mirum si
viri isti grammatici dixit Titulares, ut novo
myst.o nomen novum imponat. Quorum cum a
sapientissimis et sanctiss. S.S. P.P. Leone
Ambrosio, Ancelmo, Augustino, Cypriano et
alijs saepe usurpatum fuerit, ut in indice operum
ipsorum facile videre poterit &c.

Porro hoc myst.m tum a Sacra Scriptura
quam ab alijs P.P. varijs nominibus appellatur
Nempe [illegible] descensus et Malachiae 3.
adventus Dni, et ad Ephesios 3. et alibi saepe
absconditum sacramentum, et ubi [illegible] unctio
et a S. Chrysostomo nominibus [illegible] apparitio
tio Dei in carne, a S. Damasceno de fide
cap. 6. inhumanatio, a S. Nicemo [illegible]
[illegible] contemporatia dignit. cum humanit.e
a S. Hilario in [illegible] Psalmos, et [illegible]
in [illegible] lib. de nati [illegible]
[illegible] appellatur [illegible] et a S. Greg.o Nacianzeno
sermone [illegible] de pascha Oeconomia, sive dispensa-
tio, qua Christus tamquam Oeconomus seu dispensator
[illegible] facto: et sic alijs nominibus ab alijs
P.P. nuncupatur, quod videre poterit apud Sal-
meronem, to. 2. in hist. Evang. [illegible] tra. 2.
nullum [illegible] usitatum [illegible] ac nomen incarnat-
atq. [illegible] a deo [illegible] in toto hoc opere [illegible]
signare [illegible] actus quo facta fuit unio hypos-
tatica &c.

Cam na bana

Sectio 2ª

Possibilitas et existentia incarnationis statuitur et probatur

Licet sane difficultates possibilitatis et existentiae incarnationis contra ethnicos et Iudaeos strenue decertarunt plures Ecclesiae Patres ut Clemens Alexandrinus lib. 6 Stromat., Iustinus Mart. in apologetica, Methodius in lib. contra Porphyrium, Tertullianus in Apologetico contra gentes, Augustinus in lib. de civitate Dei [illegible] contra Iudaeos, Nicenus lib. 1 ac plures alij quos refert Medina lib. 1 de recta in Deum fide [illegible] quorum primum Catholicam doctrinam duplici sectione ponemus.

1ª Dico possibile est quod aliqua persona divina naturam humanam sibi [illegible] et unum compositum per se cum illa constituat. Haec est certa de fide ut ex testimonijs sacrae scripturae [illegible] 2 sectione afferendis manifeste constabit, et est communis Theologorum sententia cum Mag. 1 sententiarum dist. [illegible] Probatur 2º ea generali [illegible] ut solimus in quaestionibus de possibilitate [illegible] quia non implicat contradictionem est possibile divinitus concedendum, sed incarnatio non implicat contradictionem, ergo est divinitus possibilis concedenda; minor probatur quia incarnatio non implicat ex parte personae divinae cum ea sit infinita ad terminandum, atque a Deo capax terminandi naturam creatam, neque ex parte naturae creatae [illegible] et [illegible] alienum [illegible] cum [illegible] et natura [illegible] tribuitur.

Probatur [illegible] ut aiunt [illegible]
[illegible] quorum [illegible] acriter [illegible]
[illegible]

lam in Asiam et Europa, securis usq̃ perexet, potuit vorti
qua ratione impossibile erit q̃ d. div.ª persona sibi humanã
naturam uniat, q̃ servientium n̄ ... scelera et perversa
id possit? docerama, ut ipsi de Iove, contra suos
Hovis impudice testato enter.

Dico 3.º de facto personã dei divini per
unã subsistentiam naturam humanam sibi copulavit
atq̃ a deo tam existit incarnatio, verusq̃ ille Messias
in veteri lege promissus advenit. Ergo ut Christus
ē dogma certum de fide, et probatur 1.º c.ª hereticos
qui novum testamentum admittunt apertissimis Evan-
gelistarum testimonijs. Ioannis 1.º Verbum caro
factũ ē, et habitavit in nobis et c. 4 cum Samari-
tana dixisset: scio q.ª Messias venit qui dr Christus
dixit ei Iesus: ego sum, qui loquor tecum. Et
Matt. 16 inquit Petrus: Tu ē Christus filius Dei
vivi: et alibi sæpe. Hæc ea d veritas affirmatur.

Contra Iudæos veteris testamenti testimonij
q.º novum n̄ admittunt. Nam in primis genesis
49 Iacob Patriarcha extremo vitæ temp.ᵉ vaticinans
inquit: N̄ auferetur sceptrum de Iuda, et Dux
de femore eius, donec veniat qui mittendus
ē, et ipse erit expectatio gentium. In Chaldaica para-
phrasi ... n̄ auferetur q̃ facit principatum de domo
Iuda, et scriba de filijs filiorum eius usq̃ in sæculũ,
donec veniat ... vel de alio ... in aliis
cultis ablatum ē sceptrum a tribu Iuda cum Iu-
dæi nullibi regnent, sed ubiq̃ miseram ser-
vitutem ... : ergo hoc ... iam Messias
venit, et incarnatio facta ē.

Deinde pr. ex illo Malachiæ 3: Veniet
ad templum sanctum suum dominator quem
vos quæritis et Angelus testamenti quem vos vultis

Et ex Agg. 2.o Veniet desideratus cunctis gentibus, et implebo domum istam gloria, et dicit Dominus exercituum magna erit gloria domus novissimae plusquam primae ... ex quo testimonio ... Messiam in lege ... minime in 2.o Hierosolimae templum ingressurum, ac ... ipsius gloriam maiorem esse futuram quam primi: at hoc 2 templum iam eversum, et solo adaequatum, ergo Messias iam venit etc.

Probatur 3.a ... in sac. ... Danielis oraculum cap. 9 ubi Arcangelus Gabriel sic dicit Danielem alloquitur: scito et animadverte ab exitu sermonis ut iterum aedificetur Hierusalem usque ad Christum Ducem Hebdommadae septem, et Hebdommadae 62 erunt ... testimonio ... ab exitu sermonis ut iterum aedificetur Hierusalem; hoc est a 20 anno regni Artaxerxis qui Nehemiae ... in Iudaea reverti ad aedificandam Hierusalem ut dicitur in lib. 2 Esdrae c. 2. usque ad Christum seu Messiam (idem enim est graece Christos ac Hebraice Messias et utrumque latine sonat unctus ut explicat ... lib. 2 demonstrationum symbolorum adversus Iudaeos ... Dominus ... consortibus eius sanctis ... unctus,

... baptismatis ipsius Christi fieri ... hebdomadas 79 ... clausura ... dierum ... non potest intelligi hoc oraculum ... transeant, sed annorum ... in sacra Scriptura ut ... Genes. 29 ubi Laban ... Iacob ... hebdomadas

Suus operatu, et hanc dabo tibi:

et Levitici 25 dixit Deus ad Moysem: numerabis quoque tibi septem hebdomadas annorum. Xᵃ hinc quoque mortem dixit Archangelus Gabriel 79 hebdomadas annorum a reedificatione Templi Hierusalem usque ad Christi manifestationem esse elapsuras, quae efficiunt quadringentos et ... atque cum videamus post ... 25 templi reedificationem transacta esse plus quam duo millia annorum, quod ex hoc Danielis testimonio plane fit Christum iam venisse ab hinc multis saeculis.

Denique si Prox collatione eorum quae de Messiae vita Prophetae dixerunt, cum iis quae de Christi vita Evangelistae narrant; nam de conceptione Messiae inquit Esaias nasciturum ex Virgine ... c. 7 Ecce Virgo concipiet et pariet filium. Et Michaeas c. ... Nasciturum in Bethlem: et tu Bethlem Ephrata parvula es in millibus Iuda ex te mihi egredietur qui sit Dominator in Israel. et Zacharias c. ... dicit venturum pauperem: Ecce Rex tuus venit tibi iustus et Salvator et ipse pauper. Et Esaias c. 61 dicit missum ... et mederetur contritis corde, et c. 53 describit Prophetia Messiae cruciatus et mortem. sed ... omnia oracula de Messiae vita et morte apprime conveniunt cum iis, quae de Christi vita et morte Evangelistae narrant ... quae ille ... in lege ... missus, ... Dei mira ... concordia inter Prophetas et Evang... vita et morte describenda ... ipsis ... Esaias dicit ... Tomistis ...

Evang. e an prosetia: q dicunt contra ista Iudaei? non esse mirum audire eos ista, Sabere illos ista, legere illos ista, eos istam invenire, de quo Deus provertit nisi de illo uno, q evangelizatur per orbem terrarum, et ad hoc n esse despiciandos; sed sic esse illos cecos adversus evidentissima eloquia Prophetarum —

3 Per nostra contra gentes quae sacram Scripturam n admittunt ex Oraculis Sybillarum, quae apud eos magnae auctoritatis sunt, nam Oracula, quae Sybillae multis a retro annis de Deo humanato prophetarunt impleta in Christo; ergo ille est verus Deus et homo; ac per consequens est incarnatio iam facta. Antecedens patet ex carminibus Sybillarum, quae referunt S. Aug. orone contra Iudaeos, Paganos et Arrianos, et lib 18 de Civitate Dei c 23 Lactantius lib 4 c 18, in quibus Christi incarnatio, passio et resurrectio expressis. verbis, ut in Christo Domino impleta fuit. ergo Sybillarum Oracula ille est verus Deus et homo; existitque de facto incarnatio. —

4 et ult. pro existentia incarnationis universim contra quoscumque infideles miraculis in confirmationem factis. et alijs illis rationibus generaliter de fide pro mysterijs fidei evidenter credibilia. Vide Sybillarum omnium testimonium lib de Christo. Medinam lib de recta in fide cap 9 Suarez tap 10 lib 3 q 13 [illegible] [illegible]

sate et erudite [illegible] secundo [illegible]

[illegible] ex dictis colliges cum Suar tom 1 in 3 p tom 3 disp 3 sect 2 [illegible] Hereticis et Iudeis qui [illegible] admittunt posse ex illa evidenter probari incarnationis [illegible] existentiam. Ceteris vero infidelibus qui sacram scripturam non admittunt ex motivis credibilitatis morali quadam evidentia [illegible] existentia [illegible] [illegible]

Sed antequam ad solutionem argumentorum accedamus rogabis quonam tempore [illegible] facta fuerit incarnatio [illegible] R [illegible] ex [illegible] [illegible] sententia Eusebij in chronico, quam [illegible] Martyrologium Romanum [illegible] diem nativitatis Domini incarnationis mysterium est patratum anno ab orbe condito 5199, Imperij Augusti Caesaris 42, die Veneris 25 martij, ut docet Aug lib 4 de trin cap 5 et [illegible] de sermone de nativitate Baptistae, hora sub vesperam iam declinante luce ut testatur consuetudo Ecclesiae [illegible] tunc temporis campanas pulsando ad salutandam virginem in memoriam salutationis Angelicae, et [illegible] dni incarnationis, locum vero in quo tam mysterium fuit factum constat ex Luca 1o fuisse civitatem Nazareth.

Sectio 3.

Contra possibilitatem Incarnationis argumenta dissolvuntur

Obijcies 1o [illegible] dicit [illegible] precedenti sectione [illegible] de [illegible] incarnationis [illegible] divinae personae

assumere naturam humanam: quod hoc est impossibile. Antecedens probatur nam inde sequeretur 1.° Deum esse passibilem, mortalem, et carnis omnibus passionibus subiacere. 2.° dependere a sua creatura cumque ea esse alligatum. 3.° agere vitam imperfectissimam non Dei subsistentiae. 4.° non esse ubique, sed ibi tantum ubi esset natura humana quae persona non est extra locum suum. 5.° posse Deum fieri perfectiorem, quia ibi adveniret res nova perfectior humanitas. Secundo haec natura deberent divinae personae incarnari.

Respondeo negando antecedens, et ad 1.um inconveniens illud quod probabat dico non esse inconveniens, quod Deus non in propria natura, sed in natura humana, quam ad redemptionem hominum assumpsit, sit passibilis mortalis, et aliis carnis miseriis subiaceat excepto peccato, de quo infra suo loco, non enim hoc infamat eius misericordiam, et amorem erga homines maxime commendat. Unde S. Damascenus lib. 3 de fide orthodoxa c. 1.° sic ait: magnum patefecit clementiae pelagus namque opifex, salutor et Dominus ... sua plasmati plasmatibus ... opere ... At 2.um dico non sequi, quod cum Deus ... naturam humanam ... non potest dici esse alligatus cum illa, quod violentia ... denotat ... nec dependere illa, ... secundum diversum genus necessitatis ... ablativum ... ea ... non ... hoc ... trahere, et subordinare illam, non ... hoc quod ... modificare, et informare, quod ... mortifice ...

Persona div[ina] trah[er]et n[atur]am (div[ina]m), et Sanctam, atq[ue] aliquam
trah[er]et n[atur]am div[inam] e ubique. Et quamvis trah[er]et n[atur]am Sanct[am]
[illegible] illa e. Ad 5[um] — (Deus n[on] p[otes]t p[er]fectior
fieri p[er] Summam [illegible] [illegible] illi de novo advenientem
q[uae] [illegible] [illegible], et eminentiori, ac p[er]fectiori
[illegible] [illegible] Summam [illegible] fieri [illegible].

Dico 2[o]: ex persona div[ina] et n[atur]a Sanct[a]
n[on] p[otes]t fieri unum p[er] se neq[ue] unum p[er] acc[iden]s.
[illegible] nulla r[ati]o [illegible] [illegible] Dico quoad 1[am]
p[ar]tem [illegible] p[er]sona div[ina] et n[atur]a Summa
sunt duo entia in actu, sed ex duobus entibus in
actu n[on] p[otes]t fieri unum p[er] se, q[uia] hoc necess[ari]o fiende-
bet in [illegible] et p[otenti]a [illegible] saltem per-
sona divina e ens complet[um], sed ens complet[um] n[on] p[otes]t
facere unum p[er] se cum quolibet alio: [ergo] ex persona
div[ina] et n[atur]a Sanct[a] n[on] p[otes]t fieri unum p[er] se.
quoad 2[am] partem [illegible] per acc[iden]s [illegible]
[illegible] imperfect[um], quam [illegible] [illegible]
includit [illegible] [illegible] quoad 1[am]
[illegible], et [illegible] [illegible] respondeo, [illegible]
persona div[ina] et n[atur]a Sanct[a] sunt entia actu
[illegible] n[atur]a Sanct[a], e in p[otenti]a ad subsistend[um]
[illegible] div[ina] et hoc [illegible] [illegible] et perso-
na div[ina] fiat unum per se. Ad 2[um] dico per-
sonam div[inam] [illegible] [illegible] fuerit ens compl[e]-
tum, [illegible] n[on] [illegible], q[uo]d n[on] possit [illegible]
trahere unum p[er] se [illegible] n[atur]a Sanct[a]; nam
hoc complem[en]t[um] n[on] obstat, quominus p[er]sona divina
possit trahere n[atur]am div[inam]; quia in persona creata
obstaret [illegible] [illegible] creat[a] [illegible] [illegible] n[on] obstat
quominus persona divina possit trahere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc

increatis obstaret quia potest rerum creatarum limitat[ionem]

Obies 3° Humanitas Sanctissima Christi propriam subsistentiam

sed natura cum propria subsistentia est prorsus incommuni-
cabilis: ergo Humanitas Sanctissima est incommunicabilis Verbo divino
ad subsistendum; atque adeo est impossibilis incarnatio.
Neque sufficit si respondeas Humanitatem Sanctissimam spolia-
ri posse propria subsistentia et ita uniri Verbo
divino; quia non minus impossibile est quod spolietur
propria existentia, quam subsistentia: sed impossibile est
Humanitatem Sanctissimam spoliari propria existentia ergo et subsis-
tentia. Respondeo Humanitatem Sanctissimam cum propria subsistentia
esse incommunicabilem Verbo divino atque adeo ut ab illo
assumeretur fuisse privatam propria subsistentia. Neque obs-
tat replica 3a Sancti Thomae solutum quia existentia non distinguitur
realiter ab essentia sicut subsistentia; Thomistarum sententia
Scotistarum subsistentia ac proinde potest natura Sanctissima spolia-
ri propria subsistentia non existentia.

Et si urgeas etiam si natura Sanctissima propria subsistentia
priveretur ad hoc non potest persona Verbi divini supplere
effectum talis subsistentiae: quia non potest eum natura uniri aliter,
nam effectus subsistentiae neque Sanctissimae
effectus est formalis, sed eiusmodi effectus non potest
suppleri a Deo, includit imperfectionem quia
non potest persona Verbi divini supplere effectum
subsistentiae neque Sanctissimae. Ergo quod natura Sanctissima spoliari
propria subsistentia non est impossibile ut trahatur ad subsistentiam
Verbi quia sunt diversi ordinis nullam ergo inter se habent
... non potest trahi per subsistentiam Verbi

Respondeo negando antecedens; quia persona Verbi divini al...
... et perfectiori modo supplet in natura Sanctissima effectum
... subsistentiae et ... ...
... ... non posse ... ...

ore eq. effum eq. fraler; Cum Deus n. poterit tamq.

fra. p. sua. aliq. subst. intrins. infrari, ac p. inde

n. posse animam Vbi divini supplere effum

subsisti. creat. nam sanam infrando posse tn.

absq. informat. et modificat. eam sustentare et

substentare multa mutus, quamuis substa. creata

lt admodum mirabile sit Deo tn. e ocedend.

Cum id qd docet Aug. Epist. ad volutianum lo-

quens de hoc myst. Demus Deum aliq. posse

qd nos fatemur investigare n. possum. etiam in talib.

rebus tota ro facti e. pot. facientis. Ad. ofrat.

nam sanam spoliatam p. pria subsist. sive

potam obedalem, ut possit trahi p. subsist. Vbi.

Set hoc sufficit ut dicatur i. in pot. ad Sanctit.

dos. Obiic. 4o Magis distant inter se Deus et

cra quam duo contraria frigidum sl. et calidum

sed hec n. poss. uniri inter se: ig. nec Deus et materia

atq. ita adeo n. poterit Deus uniri cum ria sana

Confirmatur extra dinibilia debet dari ali-

qua p. portio et finita ad infinitum nulla e p. portio

et cum materia sit finita et Deus infinitus nulla

datur inter utrumq. proportio, ac p. consequens n. poterunt

uniri

Resp. Deum et cream magis distare

inter se in rone entis, quam frigidum et calidum

minus in rone un. qa. calidum et frigidum

se mutuo expellunt, qa. utrumq. se habet ut actus et

ut pot., ac p. inde n. poss. uniri ad alterum

unum at Deus et cra n. se mutuo expellunt

n. sunt contraria, et Deus se hab. ut actus, cra

ut pot., ac p. consequens n. repugnat uniri. Ad confirmat.

neq. extrema divisibilia p. port.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atq.

Adeo ut inter Deum infinitum, et creaturam finitam nulla detur proportio in ratione entis quia, tunc Deus se habet ut actus et creatura ut potentia, habent proportionem in ordine ad unionem et unitur uniri potest cum illa.

Obiicies quod implicat Deum mutari, sed dum incarnaretur mutaretur, quia non potest incarnari minor probatur nam cum incarnatio Dei necessario faciendo sit media unione cum natura humana, si Deus incarnaretur necessario reciperet in se unionem, per quam cum natura humana uniretur ac per consequens mutaretur. Neque responderi potest unionem solo recipi in natura humana, tum quia unio est, essentialiter nexus duorum, atque adeo utrumque modificat. 2º quia unio eadem ratione, qua caetera unit quae modificat: quia si unit Deum cum natura humana illum modificat immutat. Confirmatur arguendo quia incarnari est agere: incarnari est pati: atque adeo si Deus incarnatur pateretur recipiendo in se aliquam formam, quam antea non habebat. 2º quia Deus per incarnationem fit homo, cum antea non esset: quia aliter se habet quam antea se habebat. Et contra, quia haec denominatio hominis non est Deo extrinseca, sed intrinseca. Respondeo in hoc arguto tangi gravissimas quaestiones de natura unionis Hypostaticae, qua Verbum divinum cum natura humana unitum fuit quae Beato Cyrillo martyri in difficultates visa fuit ut libro de vera fide expresse ingenue fateatur esse inexplicabilem, sic unionem me vero quisquam de unionis modo percon... ... non impudenter fateri ignorantiam. Sive potius gloriabor quoque me arcanis ... ...

le cor sacrorum ad quor p cept. rō et mens
p pr debilit suam languet. quocirca ne q de
ex me, neq exalte clare quidquam, et dilucide
de hisci discere velis. hoc ille cogitanti
ne mireris si n dilucide, et clarum solut huius
atq exhibeam; conabimur tn, ut sit n probabile
[illegible] Theologor Doct.

Ad argut igr respondeo neg minorem:
asserimq n. illud ee mirabile unioni ubi dei
communica Sanā, ut quis sit vera et realis unio int per
sonam Vbi et nam Sanā nam sō modificat,
et afficiat, n personam; ac inde illa n mutari.
et ad eq replicam quæ sane solut docuntur,
tur, respondeo uni ee dissaliter ee neutrum duor
extremor, sed n ee de eius esse utrumq affice
re et modificare; quia unum modificando [illegible]
incompos et adducere, illud transcialit res
piciendo, et ita se hēt unio inter Vbum [illegible]
et nam Sanam; modificat n. nam, et Vbum in
compos adducit illud transcialit respiciendo
Ad 2 replicam dico unio Sane [illegible]
unire quat modificat nam, et Vbum transcialit
respicit, atq adeo ut uniat utrumq extremum n ee
necesse ut utrumq modificet

Emoliunt difficult huius solut aliqua
exempla a reb naturalib desumpta, et n [illegible]
[illegible]: est n. hoc mysterium omni novor nov[illegible]
vimo novum, et q.d sō novum sub Sole ut [illegible]
Damascen lib 3 de fide orthodoxa c 1; aliqua tamen
[illegible] cum [illegible] expressa sunt [illegible] omnes
partium entis successivi: [illegible] [illegible]

temporis veniunt priores cum posterioribus et ex illis unum [illegible] se afficiunt, quia illuminatae mum afficiant et modificant; namque existit in instanti [illegible] temporis destruuntur, et advenientibus posterioribus [illegible] est extensiva [illegible] per [illegible] [illegible] extensionis [illegible] penetrationem modificant, alias esset in [illegible] [illegible] partium, et in indivisibili; sed [illegible] consequuntur [illegible] veniunt. Quod si [illegible] [illegible] non videri debet impossibile, quod [illegible] partatica sit talis neque [illegible] extremum [illegible] [illegible] in compositum adducat.

Ad 1um argumentum confirmationis respondeo incarnari dicere [illegible] quod [illegible] fuit ex parte humanitatis non [illegible] cognosci evidenter dicit [illegible] non ex parte objecti quod cognoscitur evidenter, sed ex parte cognoscentis et [illegible]. Ad 2um [illegible] negatur [illegible] est [illegible]; namque madmodum [illegible] mundus fuit [illegible] et nunc [illegible] dicitur denuo aliqua creatura (Deus est nulla) cum antea non esset [illegible] aliqua sui mutatione: sed [illegible] [illegible] [illegible] denuo [illegible] antea non habebat: [illegible] dicitur Deus [illegible] incarnatus factus est homo, cum antea non esset absque aliqua sui mutatione sed [illegible] solum, quod ex [illegible] [illegible] mutatio recipiendo in se [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] Deo intrinsecus, nec extrinsecus [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in rigore intrinseca, quod non [illegible]

significativa seu modo intrinsece in significatione ab deo

Deus est proprie extrinsece, quod verbum dicitur secundum

substantialem cum humanitate a qua convenientius

denominatio magis tamen accommodata denominat

intrinsece, quam extrinsece ut bene docet Suar. Sec.

t. c. dispt. sect. et de d. c. 3. dicitur accommodatius

denominatione appellandum intrinsecam quam ex

trinsecam.

Sectio 4

Satisfit difficultatibus quae existentiae Incarnationis a Judaeis opponi possunt.

Obiiciunt imprimis Judaei Christum existentiam incarnationis

si ipse esset filius Dei non abrogaret legem

Dei per servum suum Moysem latam, sed

ipse eam abrogavit: ergo non est filius Dei, neque

incarnatio est facta. Maiorem probant quia

filius Dei non poterat se opponere ipsi Deo. Deus

autem praecepit servare legem Moysis usque

in aeternum Baruch. 4. Hic est liber mandatorum

Dei, et lex quae est in aeternum, et eodem lib. de

Sabbato dicitur: custodiant filii Israel

sabbatum et observent illud in generationibus suis pactum

est sempiternum inter me et filios Israel. Ex-

odi 31. Et agens de circumcisione sic ait Deus: memento

legis Moysis servi mei quam mandavi

ei in Horeb ad omnem Israel praecepta et iudi-

cia. Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam antequam

veniat dies Domini magnus et horribilis

Ex q. q. obis colligr legem [illegible] servand[a]
e[sse] [illegible] ad [illegible] diem iudicij; aliax n[on] iube-
ret Deus populum suum meminisse legis
Moysis usque ad illum diem, n[on] deseruiret [illegible]
memoria, n[on] in eternum. Lex Moysis n[on] est servanda
[illegible] ad illam diem servanda e[st], quare neque eam
Christus abrogavit n[ec] e[st] filius Dei, neque incarnatio
facta.

Hoc arguto [illegible] ad [illegible] relatio, nec
[illegible] [illegible] si [illegible] comprobat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fidei regulari [illegible] fuit relaxatus, et [illegible]
[illegible] igne [illegible] [illegible], et [illegible] illud parum diffic[ile]
[illegible] [illegible] placuit in hoc dissolvere: [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debellandos et ad fidei [illegible]
adducendos, q[uia] in hoc argut[u] duo fidei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de divinit[ate] Christi, et alt[eru]m de
abrogat[ion]e legis Moysis utrumque [illegible] apertissimis
veteris testam[en]ti testimonijs comprobabo q[uo]d [illegible]
cum iudaei q[ui] vet[us] testam[entum] tm admittunt.

Christi divinitas ex veteri testamento comprobatur

[illegible] ut [illegible] catholicam verit[atem] stabiliam ac p[ro]bem [illegible]
Christum D[omi]num e[sse] verum Deum et filium Dei
[illegible] dogma de fide cert[um] et [illegible] adversus iudae-
[illegible] ut [illegible] 2 ex testimonijs veteris
[illegible] Christus [illegible] Messias in lege
[illegible] Messias in lege [illegible]
[illegible] Deus et filius Dei: [illegible] Christus [illegible]
[illegible] ex cap. 7 [illegible]

O manuel lopez dia 2 mensis Decembris an[no] 1629. ord[illegible]

et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emanuel, hoc est nobiscum Deus, ut ex mente Hebraeorum explicat Hebraeus [illegible] demonstrat adversus Iudaeos ex. 7. [illegible] asserit Proph.ta Messiam de quo hic aperte loquitur, esse appellandum Deum nobiscum atque adeo esse [illegible] Deum, cui consonat Baruch c. 3. hic est Deus noster et aestimabitur alius adversus eos, et post haec in terris visus est et cum hominibus conversatus est. Dixerat ex eodem [illegible] c. 9. Parvulus datus est nobis, et filius datus est nobis. Et Dei [illegible] [illegible] et [illegible] filium [illegible] pro [illegible] [illegible] et factus est principatus super humerum eius, et vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius, Deus, fortis, Pater futuri saeculi, Princeps pacis, quem locum de Messia esse intelligendum aperte docet Chaldaica translatio, dum sic vertit: vocabitur nomen eius mirabilis consilio, Deus fortis permanens in saecula saeculorum, Messias [illegible] pax multiplicabitur in diebus nostris. Idemque sensit Rabbi Moyses Egyptius scribens ad quosdam Rabbinos [illegible] [illegible] Messiae ut refert Hebraeus [illegible]

3.º Ex c. 35 eiusdem Proph.ae ubi sublimi stylo [illegible] prosperitatem describens ait: Laetabitur deserta et invia etc. tantae prosperitatis causam subiungens ait: ipsi videbunt gloriam Domini et decorem Dei nostri; et post pauca addit: Deus ipse veniet, et salvabit vos.

4.º Ex Psal. 109 quem vetustissimi Hebraeorum Rabbi [illegible], Rabbi [illegible] utrique [illegible] et Rabbi Moyses [illegible] [illegible] [illegible] de Messia ad litteram [illegible]

in Ps. 109. Psalmosic Pater æternus Filium suum alloquitur: In splendoribus Sanctorum ex utero ante Luciferum genui te Hebraice: a vulva ex aurora ros nativitatis tuæ. quem locum explicans Rabbi Isaac Arama in Genesim sic ait: non invenimus Sanctum et Prophetam cuius prophetata sit nativitas ante nativitatem Patris et Matris nisi tantummodo Messiam Iustum nostrum: et propterea dicit David a vulva ex aurora tibi ros Nativitatis tuæ, hoc est antequam crearetur vulva genitricis tuæ prophetata fuit nativitas tua. et huic Prophetæ convenit illud ante solem permanebit nomen eius, seu filius nomen eius quarum ratio quia antequam crearetur Sol subsistens firmum fuit erat nomen Messiæ nostri: erat que sedens ad dexteram Dei.

Ultimo probatur divinitas Messiæ ex nominibus Hebraicis Iehova, El, Adonai, Elohim, quæ ita significant et attingunt Deum nam ut alteri quam Deo in sacra scriptura nullatenus tribuantur, sed prædicta nomina tribuuntur Messiæ: ergo ille vere, et proprie Deus. Maior est certa. Et quatenus loquitur de nomine Iehova negari non potest a Iudæis, est enim nomen Dei ineffabile, cuius tanta apud eos est religio, ut illud nunquam pronunciare audeant, sed illius loco Adonai dicant. Minor probatur, quia nomen El tribuitur Messiæ cap. 9. Isaiæ. et vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius, Deus hebraice El. sed nomen Adonai tribuitur etiam Messiæ ps. 109. Dixit Dominus Domino meo, et ibi Esperaculum...

significabit nomen Hebraice [illegible] cognomine Zadec; quod
de Messia dicit quod n[on] significatur omni[um] [illegible] iustitiam qua-
alias quaerit Deus fieri, et peccata interficit: No-
men denique Jehovah Messias dicit Jerem. 23 Ecce
dies veniunt, et suscitabo David germen iustum [illegible]
et hoc est nomen quod vocabunt eum Dominus iustus
noster: Hebraice loco Domini Jehovah: quod confir-
mat Midras Tehilim Hebraeus in Psal. 20 [illegible]
ubi: vocavit autem Regem Messiam nomine suo et quod
nomen illud? Deus Jehovah vir pugnae, et de [illegible]
Messia scriptum est Jerem. 23 et hoc est nomen
quo vocabunt eum Deus Jehovah iustus noster
quare ex his tribus testimoniis, et alijs pluribus
quae videri poterunt apud Bellarm. 1 lib. 1 de
Christo c. 4 et 5 [illegible] lib. 2 c. 16 et 17
Hebraeorum lib. 2 demonstrat contra Iudaeos
c. 7 et 8. Manifestum est Messiam esse verum Deum
filiumque Dei ac proinde Deum Dominum quem
probavimus esse verum Messiam in lege promissum.

Dices Exodi 7° Moyses appellatur Deus
Ecce constitui te Deum Pharaonis. Et Psal.
81 Iudices et Principes terrae dicuntur Dij
ego dixi Dij estis, et filij excelsi omnes. cum ig-
itur Moyses nec [illegible] modi sint vere Dij
licet Sacra scriptura Messiam appellet Deum non
ideo vere erit Deus. R. Moysem non appellari
ibi absolute Deum, sed cum limitatione
[illegible] Pharaonis inquam Deus, Moyses
erat [illegible] iudices [illegible]
[illegible] at Messias

et simpliciter dicatur Deus, et nominibus quae soli Deo tribuuntur appelletur in sacra Script.a, evincitur illum esse vere et proprie Deum in Moysen iudicio.

Abrogatio Mosaicae legis ex sacra Scriptura demonstratur

His dictis pro stabilit.e et defens.e veritate fidei Catholicae quam argum. initio positis impugnabant, ut alterum de abrogatione legis Mosaicae tueamur, et comprobemus, supponendum est legem Moysis tria praeceptorum genera continere: quaedam enim moralia, quae ad mores pertinent; alia caeremonialia quae ad sacros ritus; et iudicialia alia, quae ad iudicia facienda pertinent, et inter haec principaliorum locum obtinent praecepta moralia, quae sunt decem praecepta decalogi; haec enim digito Dei in duabus lapideis tabulis fuerunt exarata, sunt quae substantia et medulla totius legis Moysis.

Quo supposito dicendum est iuxta sacram scripturam legem Moysis esse abrogandam non quoad praecepta moralia, sed quoad caeremonialia et iudicialia, et aliam de novo legem condendam. Primum sic probatur: in confesso apud omnes quod decem praecepta decalogi sint de lege naturae, quae nunquam abrogari potest cum nunquam licere possit furari, mentiri ... pars ... veteris ... abrogatio, et novae legis institutio ... Hieremiae capit. 31: Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam domui Israel ...

Domui Iuda fedus novum non secundum pactum quod pepigi cum Patribus eorum in die qua apprehendi manum eorum ut educerem eos de terra Ægypti. ubi notandum est, nomine federis et pacti legem in sacra scriptura signari. deuteronomij 9 cum descendissem de monte ac deinde descenderem, et duas tabulas federis utraque tenerem manu et Ezechielis 44 dixit: irritum fecistis pactum meum in omnibus sceleribus vestris, quæ mecum ... Deus sic afferit se facturum fedus novum cum populo suo, non secundum pactum quod pepigit cum eo quando egressus est de Ægypto, dare signat se facturum legem novam diversam a veteri, ac proinde hanc abrogaturum; cum non possent homines obligari ad observanda duas leges inter se contrarias, et repugnantes. atque de hac lege nova Isaiæ c 2 et Malachiæ c 4 dum inquiunt: de Sion exibit lex, et verbum Domini de Hierusalem. Dicitur egressura de Sion ad distinctionem veteris, quæ de monte Sinai egressa est: et quia hæc ferenda erat a Messia, et tantæ erat excellentiæ ut adveniente ...entiam vetus esset abolenda inquit Rabbi Hezechia, quem refert Abdras [illegible] in caput ... Ecclesiastes: ... lex, quam tu addiscis in ... vanitas ... coram lege Messiæ.

... in particulari ... de abrogatione sacrificiorum, et preceptorum ceremonialium, ... Malachias ... non est mihi voluntas in vobis dicit Dominus exercituum; et munus non suscipiam de manu vestra, ab ortu enim solis usque ad occasum

et offertur nomini meo oblatio munda. In quo textu manifeste continetur 1.° repudiatio Populi Iudaeorum: Non est mihi voluntas in vobis, id est iam vos non amo, nec volo vos tamquam dilecto populo. 2.° abrogatio veterum sacrificiorum: munus non suscipiam de manu vestra, quo sacrificium. 3.° vocatio gentium ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus. 4.° sacrificium eucharisticum: in omni loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio munda, id est incruenta quae ablutione non indiget, ut dicitur. In aliam ... ubi ... Psalmus 49. Cum Deum cum populo Hebraeorum sic loquentem introducit; non accipiam de domo tua vitulos neque de gregibus tuis hircos, et post pauca: numquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabo. Immola Deo sacrificium laudis, hoc est illud sacrificium eucharisticum. Graece gratiarum actionem signat, quae cum sit Dei laudes, merito eucharisticum sacrificium laudis numeratur.

3.° Praeter abrogationem praeceptorum iudicialium quae, ut constat ex sacra scriptura, regnum et rempublicam Iudaeorum erat de mundo, et alia ex publica ... gentibus stabilienda; verum diverse regna et respublicae petunt diverse iura, et leges, quibus ... respublicae diversificantur ... scriptura ... abroganda erant praecepta ... legis Moysis, et alia ... do. ... gentis: non ... sceptrum de Iuda, et dux de ... venit qui mittendus est ...

Regnum ante Messiæ adventum erat destruendum. Isaiæ c. 5 Dominus de populo iudeorum loquens sub nomine vineæ meæ 5º bona que illi contulerat commemorat, et amarum fructum quem illa reddiderat et addit: auferam sepem eius, et erit in direptionem, diruam maceriam eius, et erit in conculcationem, et ponam eam desertam, non putabitur, et non fodietur. Vbi ex destructio reipublicæ iudaicæ aperte pronunciatur, et legum civitatem eius abrogatio legem ... videlicet sepes quibus respublica defenditur et vallatur.

Quod autem destructa iudæorum republica alia ex omnibus gentibus esset stabilienda, constat ex cap. 2 Isaiæ: erit in novissimis diebus mons domus Domini et fluent ad eum omnes gentes: et Ieremiæ c. 3 in tempore illo vocabunt Hierusalem solium Domini et congregabuntur ad eam omnes gentes in nomine Domini in Hierusalem. Hæc autem respublica seu regnum est illud de quo Danielis 2º dicit: Deus cæli regnum quod in æternum non dissipabitur. Igitur cum ex his constet regnum et respublica iudæorum esset destruenda, et alia de novo stabilienda plane fit ex eisdem ... ... respublica iudæorum gubernabatur fore abroganda, aliaque nova novo regno et reipublicæ tradenda.

Non est sane abrogatio legis Mosaicæ ... faciendum, atque adeo ... ... constat ex ...

Script. ungg. Messias dicitur legislator, sacer-
dos et Rex. Auctor. Inquit Deus
Moysi Prop. suscitabo eis de medio fratrum suo-
rum similem tui et ponam verba mea in ore eius. Prop.
Sic Messias est, et Christus sicut Moyses in certa ratione
... Moyses legem tulit populo Iudaico, ita Messias
... universo orbi: unde Psal. 9 appellatur
legislator: constitue Domine legislatorem super eos.
Insuper Psal. 109 Messias appellatur sacerdos: tu
es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedec
non dicitur secundum ordinem Aaron quia sacrificia Aaronis erat
abrogaturus et alium in pane et vino sicut
Melchisedec instituturus. Denique Ieremiae 13
et alibi saepe Messias appellatur Rex, regna-
bit rex et sapiens erit &c. quae nomina ratione
Messiae tribuit sacra scriptura. Nisi quia
novam legem erat universo orbi laturus, novum sacri-
ficium, novamque rempublicam instituturus, atque
adeo veterem abrogaturus: cum duabus legibus
inter se contrariis, et repugnantibus, et pluralis
qua respublica institui et guvernari ...
Quod in ... asserit ... ex ijs que
de Christo Domino longe narrant. Ille
ut dicit Matth. ... augustinus ...
sacrificium instituit, et novam legem amoris et
... plenam tulit; mandatum novum do vobis
ut diligatis invicem Ioan. 13, ac ... veterem
abrogavit quae erat timoris

Sed dices ipsum Christum dixisse se non venisse ad abstrahendam legem, sed ad eam implendam. Mat 5 9 non veni solvere legem sed adimplere et c 24 dixit Christus Dominus discipulis orate ut non fiat fuga vestra in hyeme, vel sabbato cuius causa est quia in hyeme duratia frigoris prohiberet ad [illegible] pergere fugientes ab excidio Ierosolymae et in sabbato transgressio legis; atque adeo ex his verbis colligitur sabbati observantiam discipulos obligare tempore quo Hierosolyma fuit eversa, ac proinde non [illegible] per Christum abrogatam. Est namque Apostoli ad Rom 3 sic ait: legem destruimus per fidem? absit sed legem statuimus: quia [illegible] Christus Dominus dedit [illegible] praecepta, non ideo abrogavit legem Mosaicam.

Respondeo 1 locum Mat 5 probare quidem Christum servasse legem ad mortem usque [illegible] in ministerium suum [illegible], cum in posteriorem aliam [illegible] diversa ab illa. Neque [illegible] Christus legem observavit, sed implevit; [illegible] omnes et vaticinia Prophetarum, quae de ipso erant [illegible] implevit atque addidit post citata verba Mat 5 9 iota unum aut unus apex non praeteribit a lege donec omnia fiant. Ubi [illegible] quae in lege scripta sunt de me usque ad minimum [illegible] fient, et legem [illegible] adimplebo: tum etiam quia praecepta [illegible] quibus lex continebat [illegible] ultimum [illegible] decalogo addidit; Christus Dominus [illegible] [illegible] ravit, et constat ex Mat 5 19 [illegible] [illegible] [illegible] qui faceret, et etiam [illegible]

Adquirenti Xpum respondisse serva mandata: et ex prcepto qui pro eorum dixit: non homicidium facies, non adulterabis &a referens prcepta decalogi. et cumulo(?) tiscens dixisset omnia hec custodiui a iuuentute mea inquit Xpus si vis perfectus esse vade et vende que habes, et da pauperibus. hoc est complementum, sane vlterius perfectus addidit Xpus decalogo, quod erat potius legis pars, et ita merito dixit se ad legem adimplendam venisse.

Ad 2 locum ex Math. 24 resp.o Xpum tunc more iudaico esse loquutum significando non sabbati incommoditatem ad fugiendum quale sabbatum erat apud Iudeos quare sensus illorum verborum est vt explicat Barrad. tomo 3 c 21 in Hierusalem ma(?) excidio tot esse futura pericula vt orandus sit deus tempus aptum ad fugiendum ab eis accedere non impediatur quale est sabbatum apud Iudeos. dici etiam potest Xpum non de Xpianis, sed de Iudeis qui sabbatum observabant esse loquutum.

Ad confirmat. sed ex Apost. allatam constat ex dictis ad 1 locum Math.: fides non. Xpi non destruit legem quoad precepta decalogi de quibus loquebatur Apost., sed potius perficit cum illorum Xpus perfectionem et complementum tribuerit. Si malis apostolum loqui de lege secundum suam latitudinem precepta ceremonialia est legem non destrui per fidem quia fides non negat legem esse bonam, et a deo datam; sed per illam illam esse perfici quatenus fides et gratia Xpi tribuit legi complementum quo illa carabat. Vnde S. Aug. lib. de gratia... cap. sic ait: Lex data est vt gratia daretur, vt lex impleretur.

Solvitur argumentum initio

Probabat iam ex veteri testam. utraq. veritas Sabb. de dignit. messie, et abrogat. legis Moysis res-
tat. ut ad argum. initio positi respondeamus, cui respondendum neq. maiorem, et ad illius probat. ex testimonio Baruc et exordio desumptam dico illum probari legem Moysis ad longum tempus duraturam, semper usq. ad adventum messie, quia vox eternus non semper in sacra script. eternit. signat. sed saepe solo longum tempus deuteronomii 15 de servo. Si ergo dixeris assumes subulam, et perforabis aurem eius in ianua domus tuae, et serviet tibi usq. in eternum cum autem servitus non possit esse eterna et multo minus in populo Hebreor. in quo non durabat usque ad annum iubilei, sequitur vox eternus non ... eternit. sed solo longum tempus significat sic. Similiter i° regum 27 inquit Achis rex Geth erit mihi David servus sempiternus hoc i. ad longum tempus cui explicat. aperte favet apud Hebreorum ... demonstrat. adversus Iudeos ... Rabbi David ... Hebraice grammatice professor cum averit vocem hebream Olam, quam nostri interpres reddit eternum longum tempus durat. tantummodo signari

Ad textum ex Malach. 4 ... respondeo ... omnino ... Iudeos tempore quo illos legis ... obligabat, monet eos Deus ... legis Moysis meminerint, ... monet

non observarent gravius ... iudicium ... atq. adeo neq. ex hoc neq.

ex alijs testimonijs colligi, deum voluisse legem moysis observari usque ad diem illum. Unde Christus dominus abrogando legem videbatur contrarium deo voluntati facere. Immo vero fuit illi maxime conforme, ut ex testimonijs legis abrogatae adductis patet, unde ille est verus filius Dei et exstitit incarnatio

Caeterum quia iudaei signa petunt, ut inquit Apostolus 1 Corinthios 1, ut sancte legis abrogationem factam tandem sibi persuadeant, legant in primis Iosephum lib 7 de bello iudaico cap. qui utpote iudaeus non erit in hac re testis suspectus. ille enim affirmat ipso Pentecostes festo die auditam a sacerdotibus templum ingressis vocem angelorum dicentium: migremus hinc, qua angeli aperte testati sunt repudium legis moysis et eius magnificentia templi, id quod dixerat Christus dominus Matth. 23 ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.

Deinde legant Nicephorum lib 10 Hist. ecclesiasticae c. 32 et sequenti, Sozomenum lib 5. c. 21. Nazianzenum orat. 2 in Iulianum, Chrysost. orat. 2 adversus iudaeos, qui omnes prodigium testes referunt; quod cum Iulianus facultatem fecisset iudaeis templum redificandi quod in excidio Hyerosol. per Titum factum fuerat igne consumptum ad fidem quorundam et pertinacissimis animis undequaque sacerdotibus eos curasset, cum fundamenta effodissent structuram quam aggrederentur, ignis e fundamentis exsiliens combussit multos, ita ut opus interruptum fuit. Addunt Nicephorus et Sozomenus [illegible] iudaeorum vestes signo crucis consignatas. Praeterea adiungit Nazianzenus eum [illegible] tem in caelo crucem fuisse conspectam [illegible]

miraculo manifeste Deus signavit, nec observat leges Moysis, nec templum in quo observabatur, nam sibi est acceptum: sed Christi legem cuius admirabile signum est sancta Crux, faxit Deus ut quae antiquorum iudeorum in vestibus apparuerunt Cruces, in dies existentium cordibus imprimantur ut eorum duritiam emolliant, ac tandem Crucis efficaciam, virtutemque mirabilem cognoscant ne gehennae ignem in aeternum per summam infelicitatem sentiant

Quaestio 2

An sectura revelatio sit cognoscibilis ab aliquo intellectu creato posita futuritione et existentia incarnationis

Sectio 1a

Quibusdam suppositis in quo sit difficultas ostenditur

1o supponendum est ad quaestionis intelligentiam cognitionem intellectus creati aliam esse apprehensivam, iudicativam aliam: et rursus iudicativam aliam esse probabilem, certam aliam et evidentem. 2o supponendum est aliud esse loqui de incarnatione Dei, aliud vero loqui de incarnatione Verbi divini: plus enim requiritur ad cognitionem incarnationis Verbi divini, quam ad cognitionem incarnationis Dei; nam ad [illegible] requiritur notitia mysterii Trinitatis, cum Verbum divinum sit 2a persona Sanctissimae Trinitatis, ad 2um autem sufficit cognitio Dei:

Subsistentis, q naturali Lumine sciri potest. Sic supposito est difficultas in q. presenti, an seclusa revelatione et abstrahendo a miraculis, et quocumque Lumine supernaturali posset intellectus creatus angelicus, humanus et in statu separatus sua naturali vi cognoscere possibilitatem, futuritionem et existentiam incarnationis Verbi divini, et quoniam hoc tripliciter posset contingere ut ex dictis constat: nempe apprehensive, iudicative probabile, et evidenter, de eo clarius gratia de qualibet harum cognitionum dicere in sequentibus sectionibus agitur.

Sectio 1ª

Agitatur difficultas de cognitione apprehensiva incarnationis

Dico 1º seclusa revelatione, et quocumque supernaturali lumine solo naturali lumine potentia intellectiva creata angelica vel humana perfecte et clare apprehendere possibilitatem incarnationis Verbi divini. Immo [illegible] et idem est de futuritione et existentia illius [illegible] [illegible] [illegible] possunt [illegible] [illegible] incarnationis [illegible] et quod attinet ad incarnationem Verbi divini communiter defenditur ab illis qui [illegible] est impossibile cognoscere naturali Lumine mysteria [illegible] in qua opinione est D. Tho. q. 32 a. 1 et illius interpretes ibi [illegible] nam ut ex dicendis [illegible] Sacra Scriptura et [illegible] appellant incarnationis mysterium absconditum [illegible] ineffabile [illegible] [illegible]

perfecti apprehendi [illegible] humana, nam alias dif ficultas huius mysterii non ita commendaretur.

2° Et ideo ipsa revelat huius mysterii non possumus naturali lumine illud perfecte et clare apprehendere, quam inter beatos ... ut superius explicat huius mysterii quam multo magis poterimus dicere revelat illud perfecte, et clare apprehendere. Unde neque ... Angeli boni perfectam apprehensionem naturalem sibi nequeant; nam quod ita sit non obstante revelat non possunt absque perfecte et clare apprehendi seclusa revelatione non differret ab Angelis hac clara apprehensione ...

3° nam si incarnatio naturaliter posset perfecte et clare apprehendi talis apprehensio ... inferret ad iudicium clarum et certum, quo iudicaret de illa: sed ut infra dicemus nullus intellectus creatus potest naturali lumine certo iudicare de incarnatione possibili futura, aut existente quam neque eam perfecte et clare apprehendere.

Dico 2° si seclusa revelatione bene potest intellectus creatus imperfecte et obscure naturaliter apprehendere possibile incarnationem, et facilius incarnationem Dei, quam ... divini: haec est ... multorum ... quos recitat et referemus ... possibilem incarnationem probabiliter posse cognosci. Probatur primo nam intellectus creatus ... diversa genera in ... rationalibus communicat multa difficillima, ... ignota saepe naturaliter apprehendit ut experientia constat ... quamvis mysterium incarnationis difficillimum sit patet ... illud ... apprehendere ... per fortuitam ... combinationem ... ... subsistit ... et ...

Hanc, et eō n repugnat huiusmodi spem naturis se iungi à dicto detrahendum rationi. q n repugnat quod ex huiusmodi iunctē apprehendatur subsistentia divina trans nam humanam, et ab unumq se cum illa stituens. Probatur 2º nam ut vidēlicet ex Poetarum fabulis antiqui Phi gentiles Deos suos humanis tam hominum quam aliorum animalium affirmabant q naliter cognoscebant atq. Deus ... falsam ... unitum cum ... atq. adeo n repugnat q ... naliter apprehendat subsistentia divina unitam cum na humana.

Probatur 2º namint. creatus saltem angelicus naliter cognoscit subsistentiam n humanam esse distinctam realiter ab illa: q potest inquirere et dubitare an possit propria subsistentia spoliari, et alienam ... doctrina traxit quemadmodum post alias depositi difficillimas quaestiones excitare ut alat ex ijs quae quotidie a Philosophis et Theologis in scholis excitantur ac ... inde poterit ... creatus nalis ... incarnationis ... apprehendere imperfecte tn et obscure ... difficultate ... [illegible]

... tamen ... apprehendit incarnationis Dei. Probatur ... particulari ... nalis apprehendi incarnationem ... q ... apprehendi ... requiritur ... mysterij Trinitatis, dum ... difficillimis ... imperfecte apprehendere ... ex ... intelligibilium ... sufficit ad apprehendendum ... difficiliora ... sufficient ... ad apprehendendum myst. Trinitatis ... q ...

cognoscent fecunditatem eius, sed ut esset dubitare an Deus sit fecundus, et genere filium, et filij apprehensio facta [illegible] tamen [illegible] appositus praedicatum illum apprehendendo ne sane [illegible], ac inde [illegible] incarnationis Verbi divini, quae apprehensio praerequirit cogn. mysterij Trinitatis quae naturaliter difficillime. Sicut ergo video dixi insuper facilius posse intellectum creatum apprehendere incarnationem Dei quam Verbi divini; nam ad incarnationem Dei sit satis si requiritur cognitio Trinitatis; sed Dei subsistentis, quae lumine naturali facillime habetur.

Sed dices: iuxta sacram Scripturam et P.P. mysterium Trinitatis est prorsus [illegible] incognoscibile [illegible] lumine naturali: ergo male diximus posse naturaliter apprehendi, ac proinde impossibile erit incarnationem Verbi divini naturaliter apprehendere. Antecedens probatur 1º ex sacra Scriptura nam Matth. 11 inquit Christus Dominus: nemo novit filium nisi Pater; neque Patrem quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare. et c. 16. eamdem veritatem ostendit Christus Petro illum confitenti respondit;

[illegible] lib. 3 6. de [illegible] cera Deus magnus vincens scientiam nostram; 2º P.P. [illegible] [illegible] libros de Trinitate [illegible] qui disputandi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cogniti [illegible] ostendere [illegible] [illegible] dicere quomodo sit Trinitas [illegible] [illegible] Ambrosius lib. 1. ad Gratianum de fide c. 3 [illegible] defecit vox [illegible] et [illegible] mea tantum sed Angelorum [illegible] praecedit [illegible] Angelos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimonia longum est referre. Unde [illegible]

1. q. 32. a. 1. ait: Verbi divini quod impossibile est per rationem naturalem adtingere Trinitatem divinarum personarum pervenire; hoc est secundum sacram Scripturam et S. P. non potest mysterium Trinitatis naturaliter apprehendi; ac per hoc nec incarnationis Verbi divini.

Resp. Sacram Scripturam et S. P. loqui de cognitione certa aut evidenti mysterij Trinitatis quae per lumen naturale nulla ratione sciri potest, non vero de cognitione imperfecta qualis est apprehensio, sive summus mysterij quam nos scrutamur. Quare S. Thomas in illo art. in responsione ad 1. indicat antiquos Philosophos naturaliter habuisse aliqualem notitiam Trinitatis, saltem quoad personam Patris et Filij; ac per inde propter incognoscibilitatem Trinitatis non repugnat divine Verbi incarnationem naturaliter apprehendere.

3a. Dico. Bene potest intellectus creatus seclusa revelatione naturaliter apprehendere futuritionem, et existentiam incarnationis Verbi divini. Sec. Dico. Infertur ex praecedenti et primo quoad futuritionem; nam quemadmodum ibi diximus quod ex accidentalium specierum intentionalium combinatione imaginari potest quod intellectus creatus possit incarnationem imperfecte apprehendere, ita similiter imaginari potest ex earundem specierum combinatione quod futuritionem imperfecte apprehendat et non repugnet quod sufficientem ad apprehendam futuritionem.

2o. Probatur quoad existentiam; nam supposita incarnatione Verbi divini cum intellectus Angelicus cognosceret Christi humanitatem carere propria subsistentia et imaginari cognosceret esse unitam incarnatione poterat apprehendere subsistentiam Verbi divini tribuere illam nam cum in hoc nulla sit repug-

[illegible] sufficiens fundamentum ad talem apprehensionem

2º tam quoad futuritionem quam quoad existentiam Incarnationis, nam, ut dicetur, et videbimus potest intellectus creatus cognoscere judicium probabile Incarnationis futuritionis et existentiae: sed ad judicium, vel apprehensionem, quod potest apprehendere huius mysterij futuritionem et existentiam.

Sectio 3

Resolvitur difficultas circa judicium evidens Incarnationis

In hac difficultate 1ª sententia docet seclusa revelatione naturaliter posse evidenter cognosci ab intellectu creato possibilitatem incarnationis. Ita refert aliqui quos suppresso nomine refert Vasquez in 3 p. disp. 14 c. 3 [illegible] parum sicut Vasquez 1a 4 disp. 1 q. 1 punct. 2 qui asserit posse intellectum creatum evidenti notitia, quamvis imperfecta, naturaliter cognoscere possibilitatem incarnationis.

2ª aliter sententia asserit postquam facta est incarnatio posse naturaliter eius existentiam evidenter cognosci. Ita videtur [illegible] ut [illegible] auctoritate [illegible] dicit 10 q. [illegible] existentiam in [illegible] naturaliter ab Angelo, et alia separata cognosci [illegible].

3ª sententia docet seclusa revelatione neque possibilitatem neque existentiam incarnationis naturaliter posse ab intellectu creato evidenter cognosci. Ita [illegible] in 3. dist. 2 q. 1 a. 2. et in 4 dist. 10 q. 2 a. 4 [illegible] q. 51 a. 7 q. 1 [illegible] q. 1 a. 1 disp. 1 [illegible] in 3 disp. 1 2 introductione Suarez disp. 3 sect. 1 et 2.

Albertus n. 10. 1. parte 1. q. 1. 3. dubitat. 2, Valen-
tia 2 in 3. partis ubi, Albar in 3. partis q. 1. a. 1. dy.
1; Cornel. in Epist. 1 ad Corint. c. 2 Henri-
quez 4. dy. 3 q. c. 2. n. 2, et alij docti Doctores.

Hec sententia vera est et probatur 1° ex sacra Scriptura
in qua dr mysterium incarnationis absconditum et inves-
tigabile. Esa 64 a seculo non audierunt neque
auribus perceperunt, oculus non vidit Deus absque
te que preparasti expectantibus te: quod de in-
carnationis mysterio intelligendum est ut explicat
D. Paulus 1 Corint. c. 2: et c. 4. 5 etiam propter
Deum appellat absconditum quod declarando tamen
explicat S. Hieron. Pagin. 1 Corint: quoniam inquit
Apost. loquimur Dei sapientiam in Mysterio, que abscon-
dita est id est sapientiam magni et arcani sacramenti incar-
nati Verbi divini ut explicat Cornel. citatus et ad
Ephes. 3. mihi data est gratia hec gentibus evange-
lizare investigabiles divitias Christi et illu-
minare omnes, que sit dispensatio sacramenti abscon-
diti a seculis in Deo et alibi sepe similia verba
Sentur in Sacra Scriptura.

2° probatur ex concilijs nam in concilio Latera-
no c. 1 3 sic dicitur sentiendum est quod inenarra-
biliter atque inscrutabiliter factum est: et in
concilio Toletano 11. c. in professione fidei dr. partus
virginis nec ratione colligitur neque exemplo monstratur
quod si ratione colligitur non erit mirabile, si exemplo non
erit singulare. et in 16 Toletano et in prof.
fidei quod apud Lateranensem dicitur, hec dicimus cuius
partus mysterium nulla potest ratione comprehendi nullius
oris affatu valet enunciari.

3° probatur ex SS. PP. ...

divinis sermonib. ubi ait: Iesu incarnat. apparuit
et ineffabilis est sermonis [illegible], et ignota intellig.,
ipsi quoque antiquissimorum Angelorum primatui non [illegible]
tis perspecta. Cyrillo ad Reginas qui ait ad
mysterium hoc est quasi enigma sacratissimum quod summa
potius veneratione suscipiendum est quam humani ingenij
scrutinio subiiciendum. Et lib. [illegible] Iulianum [illegible]
finem: admirabiliter et supra mentem ac sermonem dis
pensatus cum carne modus. Damasc. lib. 3 de f.
de c. 1 [illegible] ibi: nec verbis ullis exprimi, nec mente
comprehendi potest. Ambros. [illegible]
[illegible] cum ait: absconditum quod videri sapientiam dei
non in nobis [illegible] est: non humana ratione possi[illegible]
[illegible] efficacia credibilis. Chrysost. homil. 4
in Matth.: non n. Gabriel Archangelus, non [illegible]
[illegible] amplius quam [illegible] posuerunt, nisi
tantummodo quod sit ex Spiritu. qualiter vero ex Spiritu, et
quonam modo, hoc certe nullus exposuit, neque
n. erat [illegible] et paulo inferius: quomodo Verbum
caro factum est [illegible] quam [illegible] noli inquire-
re, sed suscipe quod revelatum est, et noli indagare
curiose quod tectum est. Concinit [illegible] de
incarnat. ubi Hieron. [illegible] Leo papa serm.
3 de nativ. Aug. 2 de Trin. c. 18 et alij qui ubi
[illegible] generationem eius quis enarrabit [illegible]
[illegible] ubi incarn. intelligunt: quod sm sacra
script. [illegible] et PP. mysterium incarnationis Verbi div.
est absconditum et inscrutabile ac proinde non potest [illegible]
revelat. evidenter cognosci.
Ad [illegible] quae in incarnatione includuntur aliq.
[illegible] quoad [illegible] nempe [illegible]
[illegible] creato naturaliter non potest evidenter cognoscere

Contra supernalia quoad subsistentiam: quia non potest naturaliter evidenter cognoscere incarnationem. Minor probatur: quia intellectus creatus non sit proportionatus ita quod possit evidenter cognoscere entia supernaturalia cum proportionata quae sit sunt naturalia; ac per consequens nullam habet scientiam cum ente supernaturali. Probatur: nam ens supernaturale est non nam ita illius cognoscibilitas est supra omnem virtutem cognoscitivam naturalem: quia naturaliter non potest ab intellectu creato evidenter cognosci.

Secundo probatur: quia intellectus creatus etiam Angelicus et anima separata non possunt cognoscere evidenter quod subsistentia divina trahat, aut trahere possit naturam humanam: quia naturaliter neque eam comprehendunt, neque ut est in se cognoscunt: ergo non possunt naturaliter cognoscere evidenter incarnationem quae humana terminationem includit. Tertio: quia incarnatio rationi intellectus creati includit maximas difficultates quas positive non potest ab illo evidenter dissolvi. Ut quod tenea inter subsistentiam divinam, et naturam humanam, non sola non personam afficiat et immutet: quod persona divina cum non sit in se deus completa, trahat et faciat unum per se cum natura humana: ergo non potest intellectus creatus naturali lumine incarnationem evidenter cognoscere.

Quae omnes naturaliter concludunt omnis esse possibilis, quam sub ratione futuri aut existenti incarnationem naturaliter non posse evidenter cognosci ab intellectu creato; quia sub quocumque statu evidenter includit unionem supernaturalem, et terminationem subsistentiae divinae quam cognoscibilitas ut potest supernaturalis superat naturale lumen intellectus cum speciali quod agendi futuritionem probat S. Thomas 1 p. q. 57 a. 3 et comp. c. ...

Cognosci naturaliter mysteria gratiae, et consequenter mysterium incarnationis quae pendent ex libera voluntate Dei, cuius nemo cognovit sensum, neque consiliarius eius fuit ut inquit Apostolus ad Romanos 11.

Hic autem rogabit aliquis quam nam certitudinem habeat supradicta sententia. Respondeo quod attinet ad probabilitatem Cabreram supra citatum disp. 3 § 2 existimasse esse de fide, quod existimat in sacra scriptura scienti, non posse intellectum creatum naturaliter cognoscere evidenter, mysterium incarnationis; idque probat pluribus testimoniis a nobis adductis, quae loquuntur de futuris contingentibus ex pendentibus a gratia, contra asserentes. Verum Cabrera quod etiam de fide sit, naturaliter non posse intellectum creatum evidenter cognoscere futurum incarnationis. Quae sententia et valde probabilis sit propter testimonia sacrae scripturae adducta a SS. Patribus explicata, attamen non eam existimo de fide, quia dicta testimonia, quia non ita aperte explicari possunt de cognitione evidenti comprehensiva, possit et futurum incarnationis et consequenter dici potest. Sententiam tamen negari a sacra scriptura non esse evidentem, quia non sit comprehensiva etc.

Contra vero, posterior sententia de existentia incarnationis dicendum est non attingere certitudinem fidei, quia nullibi scribitur in sacra scriptura, quod postquam incarnatio fuit facta non potuerit eius existentia ab Angelo evidenter cognosci solo lumine naturae; atque adeo Scotus in 4 dist. 10 q. 8 et alii non possunt erroris damnari, si quod asseruerint mysteria gratiae et consequenter incarnationis posse evidenter ab Angelo cognosci postquam executioni mandata sunt, quamvis eorum sententia falsa sit et contra communem Doctorum cum D. Thoma 1 parte q. 57 citata.

Sectio 4

Proponitur questionis resolutio quoad intellectum possibilitatis incarnationis

Pro cuius Summa quæstionis difficultas existit in veritate, Suarez presertim quæ de iudicio possibilitate possibilitatis, futuritionis, et existentiæ incarnationis, seclusa quacumque revelatione, et solo naturali lumine; atque adeo ut cum maiori claritate eadem tractetur sub triplici propositione ponenda.

1ª sit bene potest intellectus creatus seclusa revelatione naturaliter formare iudicium probabile de possibilitate incarnationis. Ita sentire videtur D. Thom. dist. 43 q. 1 ad quæst. 3 ad 2. Durandus in 3 dist. 1 q. 1. Medina 3 p. q. 2 introduct. sc. 4. Albar. 1ª citatus in responsione ad 2um, sed expresse ita sentit Albertinus to. 2 corollario 2 de primo cum sub. 1 q. 2 Theologica dubit. 3 et alii Doctores.

Probatur 1º quia ut vidimus sect. 2 seclusa revelatione potest intellectus creatus naturaliter apprehendere, quamvis imperfecte, possibilitatem incarnationis. Sed talis apprehensio potest sufficienter elevare intellectum ad iudicandum de illa quamvis imperfecte et cum formidine propter imperfectionem ipsius apprehensionis; ergo potest intellectus creatus naturaliter formare iudicium probabile de possibilitate incarnationis. Minor, in qua est difficultas, probatur, quia per talem apprehensionem cognoscit intellectus creatus subsistentiam divinam terminantem naturam humanam mediante unione receptam in ipsa natura spoliata a propria subsistentia, quin in hoc evidenter appareat aliqua implicatio; namque id difficile, tamen sit nulla in contrarium ratio.

evidens impliciat ratio ut bene D. Thom. in 3 q. 1 dist. 1 a. 2 q. demonstratio facit scire et scia non est nisi verorum; ergo talem nobis suffecit, et erit intellectus ad iudicandum probabiliter incarnationem esse possibilem. Ad con[firmationem] q. ex vna parte cognoscit probabilitatem. Summi mysterii et ex altera non invenit evidenter in eo aliquam implicantem rationem, atque adeo prudenter faciet probabiliter iudicando incarnationem esse possibilem

Probatur 2° quoniam intellectus creatus naturaliter cognoscit subsistentiam divinam esse infinitam, intrando, et inexistendo. Insuper subsistentiam humanam esse distinctam realiter ab illa, ac denique non esse de ratione vnius afficere, et modificare vtrumque extremum vnio partium entis successivi, quam naturaliter cognoscit neutrum afficit: ergo ex his principiis probabiliter inferre esse posse, quod natura humana subsistentia privetur, et a divina, intercedente inter vtrumque extremum vnione, quae nam humanam non subsistentia divinam, afficiat et immutet. Probatur 3° quoniam mysteria supernaturalia revelata ex dictis principiis et aliis naturalibus probabiliter deducit intellectus possibilitatem incarnationis. Ergo et nulla supernaturali revelatione ex eisdem principiis probabiliter inferre esse posse. Probatur nam licet sit, quod supernaturalis revelatio certitudinem fidei, quam sit intellectus de ... mysterio diligentius investiget rationes naturales ... probabiles ... atque nulla supernaturali revelatione ... cognoscere sed easdem ... at vim quam ... ad inferendam possibilitatem incarnationis ... ex vi illarum

Probabilit[er] iudicare e[ss]e p[ossi]bilem.

Ceterum advertend[um] e[st] sic n[on] sufficere ad hoc Christus fuit iudicium probabile de possibil[itate] incarnat[ionis], q[uo]d s[cilicet] cognoscat argu[men]ta in contrarium adducta n[on] convincere, nam licet hoc fundam[entum] in reb[us] naturalib[us] sufficiens sit ad probabilit[er] iudicandi e[ss]e p[ossi]bile, n[on] t[ame]n sufficit in reb[us] supernaturalib[us]. Ro[ti]o discriminis e[st], q[uia] res naturales et argu[men]ta q[uae] contra illar[um] possibilit[atem] obici poss[unt] n[on] superant virt[utem] naturalem intellectus, atq[ue] adeo d[ebe]t ipse q[uo]d ille dissolvat arg[umen]ta q[uae] c[ontra] possib[ilitatem] rer[um] naturalium ei occurrunt p[otes]t probabiliter iudicare e[ss]e p[ossi]bilem, q[uia] p[otes]t prudenter sibi persuadere n[on] superesse alia arg[umen]ta quae rem illam naturalem impossibilem e[ss]e convincant. At vero cum res supernaturales superent capt[um] n[ost]ri intellectus, licet ille probabiliter dissolvat arg[umen]ta q[uae] c[ontra] s[e] fiunt, ad hoc ex hoc p[rae]cise n[on] p[otes]t probabiliter iudicare e[ss]e p[ossi]bilem q[uia] p[otes]t prudenter existimare forte aliquod argu[men]tum celari, q[uo]d summe rer[um] repugnantiam convincat. Quare ut intellectus probabiliter iudicet incarnat[ionem] aut aliam rem supernaturalem e[ss]e p[ossi]bilem, n[on] s[olu]m requiritur q[uo]d probabiliter dissolvat arg[umen]ta q[uae] in contrarium opponuntur, sed et[iam] requiritur q[uo]d cognoscat aliqua p[rae]ter probabiliter virt[utem] quae moveat ad probabiliter iudicandum de possibil[itate] talis rei. Atq[ue] ita sentit Suar[ez] Heredia 3. sect[io] [illegible]

Q[uaeritu]r 3[ti]o seclusa revelat[ione] possit intellectus creatus probabili iudicio incarnat[ionem] [illegible] futuram [illegible] cognoscere. Dico q[uo]d [illegible] sententia Scoti in 3. dist. 1. q. 3. Alberti dist. [illegible] Alensis 3. q. 9. membro 1. 3. Galatini de arcanis cap. 4. [illegible]

qreris

to 29. diss 3. et alior, quos refert, et sequr Suarez hic disp 5. sect 9. qui docuerunt incarnatione futuram, etiam si Adam non peccaret, quia est optimum ens, sive in se et in ordine ad bonitatem et complementum universi, et manifeste sequitur contra secundo ex eorum doctorum sententia, quae asserit Deum infallibiliter, et morali necessitate semper efficere id quod optimum est sine se. Pr. 1o

sc. 1 q. supp. to iudicio probabili de probabilitate incarnationis fuit quod diximus ei nullus potest intellectus creatus seclusa revelatione naturaliter cognoscere principia probabilia ex quibus deveniat in cognitionem existentiae incarnationis vel futuritionis sub disiunctione; ergo potest eam seclusa revelatione naturaliter probabili iudicio cognoscere. Maior probatur quia potest cognoscere Deum semper morali necessitate efficere quod est optimum sine se, et insuper incarnationem esse optimum ens; sed haec sunt principia probabilia ex quibus deducere potest intellectus incarnationis existentiam, vel futuritionem; quia formare potest hunc discursum: Deus semper efficit quod optimum est, sed incarnatio est optimum ens, ergo efficit incarnationem, vel eam efficiet, qui discursus certe legitimus est et sufficiens ad generandum probabilem assensum de existentia vel futuritione incarnationis. Ut

ex sept. 9. pot intellectus seclusa revelatione probabiliter cognoscere incarnationis existentiam, vel futuritionem. Maior huius syllogismi in qua potest esse difficultas probatur in primis quia ad ... ita nam hoc probabile primum quod Deus morali necessitate efficiat optimum sine se, alijs rationibus naturalibus nempe in ea, quod voluntas ... suapte via propensio et inclinatio in bonum atque adeo melior voluntas debeat

Magis propendere in maius bonum, et tamen opti-
mo [illegible] voluntas qualis est divina, dicatur iure
propendere in optimum bonum, ac per consequens in-
[illegible] illud efficere. Insuper videtur: tunc quod
Deus creaturam diligat, quo maius bonum sibi [illegible]
sibi velet, nam quo magis aliquis alterum di-
ligit, eo maiora [illegible] bona illi vult, quod amare
enim [illegible] [illegible] est velle bonum, [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] minus [illegible] probabile [illegible]
cum naturaliter [illegible] [illegible] revelat [illegible] [illegible]
[illegible] absentia creato [illegible] [illegible] ex [illegible] naturaliter
naturaliter cognoscere. [illegible] semper efficere op-
timum.

Deinde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maior [illegible]
ea ipso, quod [illegible] cognoscit incarnationem esse [illegible]
[illegible] cognoscit esse optimum [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] natura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], et perfectio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum divina persona [illegible] [illegible]
si seclusa revelatione [illegible] intellectus creatus pro-
babiliter cognoscere incarnationem esse possibilem [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscere [illegible] optimum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognitum [illegible] probabili [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] semper faciat optimum [illegible]
probabiliter [illegible] incarnationem [illegible], [illegible] futuram.

[illegible] [illegible] intellectus creatus naturaliter cogno-
scere probabiliter [illegible] [illegible] incarnationem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscere [illegible] probabiliter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus creatus cognos-
cere [illegible] probabiliter [illegible] [illegible] futuram [illegible] incarnationem
[illegible] [illegible] naturaliter probabiliter [illegible] cognoscere [illegible]

Nam nos eo ipso quod supp. revelat. cognoscatur ma[illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] esse optimum ens [illegible] infer[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] citavi, quod est si [illegible] [illegible] [illegible] incarnatio sit futura ex vi alterius [illegible] decreti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decreti sit aliqua revelatio, [illegible] [illegible] illius fundam., quod incarnatio sit optimum ens [illegible] si [illegible] creatum seclusa revelat. [illegible] [illegible]abiliter [illegible] cognoscere [illegible] [illegible] possem [illegible] [illegible] [illegible] optimum ens [illegible] [illegible] [illegible] iudicare [illegible] futurum, [illegible] [illegible]

Pro [illegible] [illegible] q. negari non potest, quod multo difficilius sit formare iudicium [illegible] babile de possibilitate incarnationis quam de existentia [illegible] de futuritione illius supp. iudicio [illegible] babili de possibili[illegible]; [illegible] illud [illegible] [illegible], [illegible] planum [illegible] [illegible] [illegible] naturaliter seclusa revelat. [illegible] hoc magis [illegible] [illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible] cogn. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] naturalis [illegible], et tam ad mirabiles [illegible] ut cum [illegible] duo extrema [illegible] alterum affic[illegible]at; [illegible] [illegible] cogn. de possibilitate terminat. [illegible] [illegible] divine ad naturam creatam, et spoliat [illegible] [illegible] subsist[illegible] a natura humana [illegible] cognit[illegible] [illegible] manifestum [illegible] ex [illegible] dictis, [illegible] [illegible] difficillime naturaliter [illegible] [illegible] ad [illegible] iudicium de existentia, [illegible] incarnationis, supp. iudicio de possibilitate [illegible] [illegible] cognoscere, quod incarnatio sit optimum ens [illegible] [illegible] cognosci debet supp. cognitione de possibilitate illius [illegible] [illegible] Deum semper faciat optimum [illegible] [illegible] [illegible] naturalibus [illegible] cognosci [illegible] [illegible] multo difficilius [illegible] formare iudicium [illegible] babile de possibilitate incarnationis [illegible] quam de existentia [illegible] futuritione illius [illegible] iudicio de possibilit.; atque [illegible] [illegible] [illegible] formari [illegible]

ab [illegible]

ab intu creato, et clusu revelat., et poterit hoc de existentia, et futuritione.

Sed ad minorem explicat. hanc doctrinam et propositionem adverte 1.o medica loquendum ... incarnationem absolute, non determinate incarnationem ... divini, quia nullum videtur esse probabile, ex quo posset probabiliter cognosci ... incarnationem ... Verbi divini quam Patris aut Spiritus sancti atque adeo ex hoc ... quod Deus semper faciat optimum non potest naturaliter cognosci quod existat ... incarnatio ... divini ... incarnatio Dei, et alicuius personae divinae indeterminate ... 2.o adverte ... iudicium hoc probabile esse futurum de existentia, et futuritione incarnationis sub conditione, quia ex his propositionibus quod Deus semper faciat optimum, et quod incarnatio sit optimum ens, neque sequitur determinate quod incarnatio sit facta; neque quod sit futura, sed quod etiam sit facta, et quod sit futura quandoque quia ex his modis expleri potest haec inclinatio et propensio Dei ad optimum.

3.o hoc iudicium probabile de existentia et futuritione incarnationis non solo formari posse ab intellectu humano, sed fortasse etiam ab Angelico quia Angelus naturaliter non potest cognoscere evidenter ... modum operandi divinae voluntatis atque adeo fortasse non potest evidenter scire quod illa non ... ad optimum, sed potius ... probabiliter opinari ... rationes naturales ... probabili ... sufficienti ... Angelo probabiliter ... care illa esse factam ... esse futuram.

3.a ... 2.o postquam incarnatio facta est ...

Seclusa revelat^e potuit Angelus in homine exist^a illius
probabile in directo detrahere cognoscere. Sec. i^o Albe-
rtus ... q. 9. a. 4 ... fine. sed videtur ie ...
mentem ... in 3° dist. 2 q. 1 a. 2. et plurium ...
ibi, et in hac 3 ... qui id negant naliter possibile
ab Angelo evidenter cognosci existentiam incarnationis quia
id exigunt demonstrationes probabiliter. Pr. 2° quando ...
... q^a incarnatio ... facta cognoscebat Angelus saltem
probabiliter seclusa revelatione naturam humanam Christi
Dni carere propria subsistentia, quia videret trahi per
aliam creatam et insuper poterat naliter cognoscere
(ut diximus) ... incarnationis atque existentiam ...
... illius sub ... qui ex ... naliter
poterat ... probabiliter inferre incarnationem existere
in detrahere ... Christi Dni ... q^a for-
mare poterat ... angelitatis. Sec. nam ... humana
caret propria subsistentia quam videam trahi ... alio
creata ... probabiliter ... subsistentia increata
cum hoc possibile sit, et existere debeat ... futurus
quam argumentis naliter potest Angelus formare,
tum q. ... cuius propria ... naliter ... cognoscibilia;
... q^a ... ita probabilia ... illi tri-
bueretur temeritati et imprudentiae q. ...
hoc prior probabiliter iudicaret incarnationem ...
existere in detrahere ... Christi Dni ...
id seclusa revelatione naliter iudicare.

... notandum est hoc iudicium ie ...
de existentia incarnationis quatenus incarnatio ...
... in detrahere ... q^a ...
... naliter detrahere cognoscere ...
... cum ad id nullum habeat ...
... evidenti

... nempe ... potuit

seclusa

Seclusa revelat.e probatur cognoscere exi incarnat.s determinate; quia cum hoc non possit (seclusa revelat.e) cognoscere, quod natura humana Christi domini careat propria subsistentia in hoc sufficiens fundamentum ad iudicandum probabiliter, quod de facto in hoc supposito Christi domini existat incarnatio; neque ex eo quod illa sit possibilis, et quod existit, vel existet quia si propria naturaliter ab hoc cognoscibilia nullo modo sequitur quod de facto in hoc determinato individuo existat, ut manifestum est: sed neque hec propria non possunt hoc habere alia seclusa revelat.e et abstrahendo a miraculis, et quorumcumque alio lumine supernaturali quia ut in tota hac abstrahimus, ex quo devenit incognitum existentia incarnat.s determinate: quia illa non potest ab hoc naturaliter cognosci &c.

Sectio 5.a

Solvuntur arg. que probant incarnationem evidenter cognosci posse ab intellectu creato

Contradicta sect. 3. ubi negavimus possibilitatem futuritionem, aut existentiam incarnationis posse evidenter cognosci ab intellectu creato, sic arg. 1.o. Intellectus creatus, praesertim Angelicus lumine naturali [illegible] evidenter incarnationem esse impossibilem quia inter hec duo non datur medium [illegible] ad eorum iudicare. Probatur: si [illegible] evidenter incarnationem esse impossibilem [illegible] et demonstratio non est nisi veritas [illegible] quia iudicatur evidenter incarnationem esse possibilem, ac [illegible]

[illegible]

ig. polit. eius evidenter cognoscit. Resp. 1.
i. (ut caeteri docent) dico Angelum posse evidenter
dissolvere nostra argumenta, quae possibilitatem incarnationis deri-
posi: ergo potest evidenter cognoscere incarnationem non impli-
care et consequenter esse possibilem. Resp. 2.º Angelus
comprehendet naturam humanam ac proinde eius possi-
bilitatem; cum sit eadem realiter et formaliter cum
natura: ergo cognoscit evidenter quis terminus talis possibilitatis atque
a deo unionem hypostaticam quae est unus ex illis, quae cognitione
propria comprehensiva necessario cognosci debent a eius
causa tri. Resp. 3.º quod Angelus similiter cognoscit
evidenter eius suppositum, seu infinitam virtutem
incr. trando: ergo et potest trahere naturam huma-
nam, et consequenter cognoscit evidenter incar-
nationis esse possibilem.

Resp. ad argumentum negando maiorem nam licet
inter posse, et impossibile non detur medium, attamen
cognitionem evidentem possibilitatis vel impossibilitatis datur medium;
nempe cognitio probabilis, vel suspensio ab
actu. Quare Angelus nec cognoscit evidenter
possibilitatem, neque impossibilitatem incarnationis; quia possit
probabiliter cognoscere esse possibilem, vel contrariae ab
actu etc. tale datur. Ad 1. quod confirmationem respon-
dendo posse Angelum evidenter dissolvere ali-
qua solutione probabili nostra argumenta, quae incar-
nationis deri... probant. Sed in solutione evidenti
non ad hoc requiritur evidens cognitio, aliquin pro
... evidenter deduceret possibilitatem incarnationis, quod
non potest Angelus naturaliter cognoscere. Ex contra, quod
Angelus evidenter dissolvat solutionem probabili
nostra argumenta possibilitatis incarnationis non sequitur quod evi-
denter cognoscat eam non implicare; nam cum

solutio

solutio argumentorum [illegible] sit evidens, sed qualis potest ruminare et formidare an aliquod eorum vere convincat nec ne. ut patet hic [illegible] solet cetera

Deum Angelum dissolvere omnia argumenta quae [illegible] incarnationem fiunt evidenter negative, non fan... tive; hoc enim neque eorum principia quae non poterunt evidenter probari cum non possit dari evidentia. et id quod [illegible] [illegible] non [illegible] evident demonstrando ex aliquo principio omnia argumenta falso niti fundamento, et male inferre [illegible]

Ad [illegible] confirmationem R. [illegible] Angelum comprehendere naturam humanam, et potentiam obedientialem illius; sed hoc enim non requiri ut [illegible] in particulari cognoscat omnes [illegible] talis potentiae, sed sufficere quod cognoscat in confuso et in communi, quatenus cognoscit evidenter tali potentia posse fieri a Deo [illegible] non implicat contradictionem; nam cum potentia obedientialis [illegible] non occurrat ad effectus [illegible] in virtute propria, sed in virtute causae elevantis; neque [illegible] ad speciales rationes illorum, quae esse [illegible] indifferens ad omnes illos, ita ut a elevante dirigatur; consequenter hic particularem rationem effectuum [illegible] non arguit in potentia obedientiali [illegible] perfectionem sed in causa elevante. Unde ad talem [illegible] comprehendendam sufficit cognoscere omnes eius [illegible] et effectus in communi, quin necesse sit eos in particulari cognoscere. Neque [illegible] hoc singulare in potentia obedienti [illegible] in naturalibus etiam reperiatur: Angelus [illegible] non comprehendit potentiam intellectivam [illegible] hominis, et [illegible] [illegible] omnes actus in particulari quos potest elicere, sed in communi et confuse [illegible] solet comprehendere potentiam receptivam lapidis quin cognoscat in particulari omnes motus, quos potest recipere, [illegible]

Ad 3 confirmationem R. Angelum [illegible] cognoscere [illegible] [illegible] ei [illegible] [illegible] [illegible] naturam [illegible] Dei non [illegible] evidenter [illegible]

[illegible] trari quamlibet naturam, et consequenter naturam humanam ecc. Hoc dubitare poterat an esset possibile, quod divinum suppositum naturam creatam terminaret per [illegible] eamque informaret et intrinsece mutaret.

Obi. 2° Angelus cognoscit evidenter omnes supposit[illegible] possibilitatem et repugnantiam naturae humanae: ergo etiam cognoscit evidenter non repugnare personae divinae, et quod evidenter cognoscit possibilitatem incarnationis. Antecedens probatur: quia [illegible] comprehendens naturam humanam cognoscit evidenter [illegible] eius, scilicet repugnantiam [illegible] habeat [illegible] dicitur certa, quod non potest dari non repugnantia [illegible] naturae humanae ad omnes suppositalitatem quae ei dicitur ea [illegible] personae divinae eo ipso quod Angelus evidenter cognoscat hanc non repugnantiam [illegible] naturae humanae cognoscit illam [illegible] personae divinae et consequenter possibilitatem incarnationis.

Resp. Distinguo antecedens: Angelus cognoscit evidenter [illegible] suppositalitatem in particulari non repugnare naturae humanae, nego antecedens; in communi et confuse, concedo antecedens; nam Angelus licet evidenter cognoscat hanc non repugnantiam, quia cognoscit potentiam obedientialem quae cognita (ut dixi) non est necesse cognoscere omnes [illegible] in particulari, sed in [illegible] communi et confuse.

Obi. 3° [illegible] cognoscit evidenter existentiam incarnationis [illegible] cognoscebat evidenter naturam humanam Christi [illegible] carere propria subsistentia et insuper non trahi [illegible] naturam creatam; neque ad aliam [illegible] subsistentiam [illegible] utrumque [illegible] [illegible] impossibile: ergo evidenter [illegible] trahi [illegible] subsistentiam increatam [illegible] [illegible] [illegible] quam posset trahi [illegible] evidenter cognoscebat [illegible] [illegible] incarnationis [illegible] [illegible] incarnatio. Dico [illegible] personam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2. [illegible]

2° de ara c 10 [illegible] 108 ad eamdem ratam pertinet [illegible]
[illegible] et [illegible] dixit [illegible] illuminatione [illegible]
[illegible] et audiuntur [illegible] et silentium [illegible] Angeli
virtute naturali [illegible] cognoscere evidenter subsistentiam
humanam [illegible] privationem [illegible] ratione [illegible] cognosce-
re evidenter privationem alterius subsistentiae creatae
in natura humana Christi Domini quam potest cognoscere naturaliter
[illegible] ; [illegible] primi [illegible]
[illegible] humana [illegible] sed substantiae
[illegible] se [illegible] intelle-
gat subsistentia [illegible] quam [illegible] talis [illegible]

Dices [illegible] Angelus non cognoscebat evidenter privationem
[illegible] subsistentiae in natura humana, quia [illegible] da-
batur in illa [illegible] evidenter cognoscebat [illegible] sumpta
nulla alia ratione non [illegible] cog-
nosceret [illegible] id [illegible] c. 2 [illegible]
ubi ait ut non videmus tenebras, et lumen [illegible] discer-
nimus. [illegible] ad [illegible] dum
[illegible] nam alii ut [illegible]
[illegible] ad [illegible] existimant Angelos cog-
noscere evidenter privationem [illegible] subsistentiae in natura hu-
mana Christi Domini, et [illegible] tenentur
evidenter cognoscere privationem subsistentiae creatae
[illegible] forte non [illegible] aliqua sub-
[illegible] aliqua alia; nam si [illegible]
[illegible] privatio [illegible]
[illegible] evidenter [illegible]
evidenter [illegible]
[illegible]
[illegible] in 3 [illegible] q. 2 [illegible] affirmant [illegible]
[illegible] posse [illegible] evidenter privationem [illegible]
[illegible]

Cognoscere nam Sanc[tam]

eius in modo stabilisque existimo q[uod] in hoc casu p[ote]st
rat Ang[elus] dubitare an p[ro]pria subsist[enti]a eius Sanc[tam]
sibi aliquam [illegible] rationem [illegible] evidenter
occultaret a Deo et inquit Suar[ez] [illegible]
autem n[on] possunt compati cum evid[enti]a dubium; cum
cogn[ition]e si Angel[us] dubitare p[ote]st an sibi dubium de
a Deo p[ro]pria subsist[enti]a an sibi occultetur
evident[er] cognoscere [illegible] nec Sanc[tam] [illegible] Dni [illegible]
mo. n. p[ote]st evident[er] cognosc[er]e nam Sanam [illegible]
[illegible] subs[tanti]a, et si p[ote]st dubitare, an talis subs[tanti]a
sit in n[atur]a, et sibi occultetur a Deo. Quare neq[ue]
[illegible] a[d] id [illegible] [illegible] ad eamd[em] [illegible] attent[i]s
[illegible] certitud[inem] [illegible] incertitud[inem] [illegible] timere sit
[illegible]; atq[ue] adeo attento causar[um] naturam eius
[illegible] ab Ang[el]o evident[er] cognosci. atq[ue] si
[illegible] bene p[ote]st inferri, q[uo]d [illegible] nec ord[in]e
[illegible] q[ui]a [illegible] p[ote]st occultare [illegible] subs[tanti]a[m] nec
[illegible] Angelico; atq[ue] adeo cum n[on] videat
q[uo]d dubitare p[ote]st an sibi occultetur [illegible]
in n[ost]ro casu. Unde stat ad [illegible]
[illegible], q[uia] cum [illegible] posset Ang[elus] dubitare an
n[atur]a Sana [illegible] Dni sit [illegible] creata [illegible]
[illegible] creata q[uae] sibi occultetur a Deo [illegible]
evident[er] cognoscere [illegible] subsistentia[m] [illegible]
[illegible] Deo [illegible] Ang[elus] n[on]
cognoscat evident[er] nam Sana[m] n[on] [illegible]
aliqua subsist[enti]a q[uae] existimat [illegible]

Aug[ustinus]

dis [illegible] philosophice de significatione subsistentiae quod [illegible] Socrates singulo [illegible] per [illegible] absoluta atque adeo ad singularem [illegible] subsistebat [illegible] in eo casu naturam esse per se negative, Socrates est [illegible] malitio [illegible] esse [illegible] positive quod careret [illegible] positiva [illegible] quam [illegible] debatur [illegible]

Ad [illegible] confirmat [illegible] Respondeo angelum non cognoscere evidenter [illegible] subsistentiam [illegible] in [illegible] ut [illegible] ex [illegible] cognoscit [illegible] [illegible] Angelus evidenter cognosci [illegible] probabiliter [illegible] non cognoscere [illegible] ut [illegible] probabiliter cognoscere [illegible] [illegible] divina et [illegible] Angelus cognoscebat intuitive naturam [illegible] quod cognoscebat illam existentem et subsistentem [illegible] quod cognitio intuitiva [illegible] rei [illegible] existebat et subsistebat [illegible] quod [illegible] eam cognoscebat Angelus atque adeo evidenter cognoscebat [illegible] incarnata [illegible] quod [illegible] naturam [illegible] subsistentiam [illegible] Sane [illegible] quod [illegible] non [illegible] subsistebat [illegible] sed [illegible] existebat [illegible] qualem naturam [illegible] evidenter cognoscebat existentiam divinam quod in [illegible] ex natura [illegible]

Ad cetera [illegible] exir.

Ad hoc arg. respondent Medina

[illegible]

n minus difficilia quam solvere, q [illegible] in [illegible]

[illegible] quare [illegible] impugnant [illegible] partim

videnda apud Alvarez in 3. [illegible]

Ad 2. [illegible]

secundo Antecedente negando consequentiam. Et ad probationem dico cognitionem intuitivam terminare ad rem pro ut est in se, hoc est pro ut existentem, et secundum eum modum, quem habet a parte rei dum modi illi sunt proportionati potentiae intelligenti; cum autem modus ille, quo humanitas Christi Domini subsistebat per subsistentiam divinam, et [illegible] supernaturalis, esset improportionatus intellectui Angelico: Consequenter quamvis Angelus intueretur humanitatem, non tamen videbat illam ut subsistentem, et si dicas, videbat illam esse per se: [illegible] videbat ut subsistentem. Respondendum [illegible] non videre esse per se positive, sed ad summum tantum id probabiliter cognoscere, quia non videbat subsistentiam terminantem illam naturam, sed tantum probabiliter ibi adesse iudicabat.

Ad confirmationem Respondetur negando Antecedens, quia natura humana Christi Domini non existebat per existentiam divinam, sed per propriam existentiam, cum [illegible] non [illegible]

non [illegible]

Distinguatur realiter ab essa

Obi° 2° si Ang. n. cognosceret evident.
exist. incarnat. maxime q. est Snalis, sed hoc
n. debet [illegible] evidentia cognoscit illa. Maior e
certa, min. [illegible] q. claritas quam habuit corpus
Xpi Dni in eius transfiguratione Snalis fuit ut
docent [illegible] Tho. in 3 dist. 16 q. 2 a. 1 ad 4
Scotus in 4 dist. 49 q. 15. Ricardus ibi a. 4 q. 6.
Suarez 2 in 3 p. [illegible] 32 sect. 1 et ita ut docet
D. Aug. ep. lib. [illegible] Adimantum Manicheum c. 28 ac
oculis corporis viderunt discipuli et realiter [illegible]
affirmant Scotus et Suarez citati, et expresse colligit
ex doct. Tho. in 4 dist. 44 q. 2 a. 4 q. 2. [illegible] ait
claritas corporis gloriosi naturaliter posse videri. 2° q.
ut ait D. Aug. lib. 3 de Trinit. c. 2 unus-
quisque videt quam ea quod se [illegible] fidem cum tn
ea sit Snalis. 3° [illegible] in [illegible] Tho. 1 p. q. 12 a. 9 ad
2 et [illegible] in [illegible] 3 q. a. [illegible]
4 post [illegible] Paulus [illegible] eorum etiam
naturis 3 habuit spes nales. quibus [illegible] beatus
recordabatur. 4° Deus n. [illegible] ut auctor Snalis,
sed [illegible] et Auctor nalis cognoscit entia Snalia
q. [illegible] entia Snalia participant rationem entis
veri, q. [illegible] e obiectum nale [illegible]
intuiti. [illegible] intus creatus [illegible] evidenter cognos-
cere entia Snalia quoad [illegible] [illegible] et [illegible]
tui, [illegible] visus in [illegible]; q. [illegible] evident. cognos-
cere entia Snalia [illegible] quoad sub [illegible]
al q. [illegible] exist. incarn. [illegible] Snalis [illegible]
R. [illegible] maiori [illegible] minori, et [illegible]
[illegible] probabile [illegible] q. claritas
corporis Xpi in transfiguratione et corpor. gloriosor.
n. possunt naliter videri, eo q. Snales [illegible]
[illegible] ita sentiunt Ricardus [illegible] et [illegible]

w 2 [illegible]

onde nihil ad nos. Respondeo dato quod claritas
illa supernaturalis praeter naturalis videri [illegible] non sequitur
posse intellectum creatum lumine naturali evidenter cogno-
scere existentiam incarnationis. si ad pro visione
sua [illegible] fiet se attingere clare et distincte
tionem [illegible] quas [illegible] aut sit naturalis aut supernaturalis,
[illegible] non attingit quia [illegible] semper intra [illegible]
vam; si attingit [illegible] indistincte et confuse
ex [illegible] aut [illegible] sequitur quod eodem modo indistincte
sit et confuse poterit intellectus creatus cognoscere intra
naturalia quod nos non negamus.

Ad 2. [illegible] dico S. August. [illegible] velle
nos posse aliquomodo cognoscere habere fidem super-
naturalem, quatenus aliquomodo possumus experiri in nobis
actum fidei, quam certo cognoscere nos habere fidem super-
naturalem [illegible] non posse [illegible]
[illegible] Ad 3. [illegible] cum Durando
ubi supra quod Apostolus viderit divinam essentiam
de quo [illegible] memoriam [illegible] quam
habuit postea non fuisse claram et evidentem sed
obscuram et confusam, quatenus in [illegible] recordabatur
se vidisse Deum. Ad 4. [illegible] Deum ut auctorem
naturam cognoscere entia supernaturalia quae [illegible]
[illegible] naturalis, et utitur lumine supernaturali [illegible]
[illegible] at vero intellectus creatus utitur lumine naturali
et [illegible] non [illegible] evidenter cognoscere entia superna-
lia. Ad 5. [illegible] entia supernaturalia [illegible]
[illegible] rationem [illegible] intellectus [illegible] quod possit
[illegible] aliquomodo [illegible] naturaliter
cognoscere, non [illegible] clare et distincte [illegible]
[illegible] huiusmodi entia addunt [illegible] entis [illegible]

valde

valde superat virt. cognoscitivam entis creati.
Ad 6. [illegible] entita[s] [illegible] quoadmodum posse
evidenter cognosci [illegible] [illegible]. Bla[illegible]
2 in [illegible] 13 q. [illegible] c. [illegible] q. [illegible] [illegible]
se alios natura, et [illegible] eiusdem [illegible] cum illis q. [illegible]
nali modo et [illegible] [illegible] naturae [illegible] [illegible].
at v. entitas [illegible] naturalis quoad subst. [illegible] [illegible] nam
ac [illegible] inde n. poss. ab intell. creato evident. cognosci; et
[illegible] e. unio suppost.

Ad 6. [illegible] Angel. ne [illegible] cognoscet evident.
relat. [illegible] camentalem qua [illegible] [illegible]. [illegible] referri ut
distincta ad [illegible] suppost. q. cognoscit evidenter
existere ipsam [illegible] atq. [illegible] adeo exist. [illegible]
nat. [illegible]. [illegible] cor[illegible] nam cognosc. evidenter relatione
[illegible] camentali necess. cognos[illegible] ei debet eius [illegible] cum [illegible]
summ[illegible] relat. [illegible] ut [illegible] ad [illegible]. Ans. [illegible]
videtur [illegible] q. tales relat. e. admin. nales et quid.
[illegible] [illegible] adeo n. superat virt. [illegible] [illegible]
Angelici [illegible]

Huic arg. respondet quidam [illegible]
[illegible] [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] posse
defendi, q. [illegible] Ang. [illegible] cognoscat evident. [illegible]
[illegible] suppost. et generaliter videtur asserere n. posse
cognosci ab Angelo relat. [illegible] camentales [illegible]
[illegible] nales q. [illegible] n. poss. evidenter ab eo cognosci,
cum [illegible] fore existimat [illegible] relationib. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Doctor [illegible] [illegible]
dent. cognoscit relat. [illegible] ad [illegible]
illum [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] devenire [illegible] in cogn. [illegible] evidenter
[illegible] [illegible] abstractive [illegible] [illegible]
an [illegible]: q. n. [illegible] n. posse Angelus evident.
cognoscere relat. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] responded. [illegible]

[illegible] ante [illegible] coen: Ang. cognit evidenter exi-
stentiam [illegible] hypostatica [illegible] [illegible] finale [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] finale [illegible] nego [illegible]
[illegible] cognoscendo relat. [illegible] sacramentalem [illegible] distincte
[illegible] cum sit [illegible] sana [illegible] unius hypostat. cognoscit
Angelus evidenter [illegible] [illegible] [illegible] finale
existenda [illegible] cognoscit [illegible] nam [illegible] illud finale
[illegible] existit [illegible] [illegible] [illegible], quo cognoscendo
[illegible], quam sit effectus [illegible] [illegible] Deo cogno-
scit Ang. [illegible] evidenter [illegible] Deum existere. [illegible]
[illegible] sit [illegible] Deo, [illegible] ut dici solet cognoscere
Deum [illegible], [illegible] Deo [illegible] [illegible] evi-
denter cognosci possit ens [illegible] finale [illegible]
[illegible] [illegible] ex apud [illegible] docet Valencia [illegible]
n. 1. et 2.

Sed dices: [illegible] [illegible] [illegible]
hypostatica [illegible] [illegible] [illegible] ut tales
[illegible] illa evidenter cognita ab Angelo et unio
hypostatica [illegible] [illegible] evidenter cognosceretur, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hypos-
tatica ut finale est, [illegible] [illegible] ut tale ens finale
est: [illegible] relatio [illegible] quamvis sane [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut finalis [illegible] [illegible] ut talis est [illegible] [illegible]
relat. evidenter cognita, et unio hypostatica [illegible]
talis [illegible] evidenter [illegible] cognosceretur. [illegible] [illegible]
evidenter cognoscens [illegible] sanc relat. [illegible] eam intuitive
cognoscens, [illegible] [illegible] [illegible] existentiam [illegible] [illegible]
[illegible] intuitive cognosceret [illegible] [illegible]
hypostat. [illegible] [illegible] quatenus finales [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] abstractive, [illegible] [illegible] tale ens
finale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ex hoc [illegible] sequentes [illegible] [illegible] [illegible]

posse ab Angelo naliter intuitive cognosci, q[uin] possit
ab illo intuitive cognosci relat[io] dist[inctionis] ipsa
q[ua]e n[atu]ra hum[an]a refertur ut distincta a d[ivi]n[a] [illegible]
personae.

R[espondeo] neg[ando] ant[ecedens], et ad p[ro]bat[ionem] dico est
[illegible] n[atu]ra hum[an]a distinguatur ab un[ione] supposit[ali]
ut talis est n[on] sequi q[uo]d relat[io] dist[inctionis] sub
eam ut talis est quat[enus] formaliter terminatur; q[ui]a talis for-
malis [illegible] relat[ionis] dist[inctionis] n[on] e[st] entitas rei ut talis
e[st] sed ut distincta e[st], atq[ue] adeo ut fundat neg[ationem]
identit[atis] cum subiecto relat[ionis], quemadmodum [illegible]
relat[ionis] silitud[inis] n[on] e[st] entitas rei sim[pliciter] [illegible]
se[d] [illegible] cum subiecto relat[ionis] quam formaliter [illegible]
sui ex relat[ione] dist[inctionis] ad un[ionem] supposit[alem] n[on] e[st]
ipsa unio ut talis; se[d] ut fundat negat[ionem] [illegible]
cum n[atu]ra humana; atq[ue] adeo hac relat[io] evidenter
cognita ab Angelo necess[ari]o e[st] un[ionem] supposit[alem] cog-
nosci ab illo quat[enus] e[st] fundam[entum] talis negat[ionis] iden-
titatis; hoc e[st] ut e[st] q[uo]d [fo]rmale distinct[ionis] realis
n[atu]ra hum[an]a; n[on] v[er]o quat[enus] e[st] unio a d[ivin]a persona
d[ivin]a q[ui]a hoc [for]male e[st] [illegible] relat[ionis] ac [illegible]
ad [illegible] illius n[on] e[st] necess[ariu]m cognosci quam [illegible]
pluralitas suppositorum [illegible]
[illegible] relat[ionis] depend[entiae] quam habet a suo creatore
q[ui]a [illegible] potest [illegible] a trib[us] suppositis
ut recte docet [illegible] q. 32 [illegible]
dist. 11 [illegible] ad [illegible] cognit[ionem] creat[urae]
et relat[ionis] depend[entiae] quam habet a suo creatore
n[on] e[st] necesse cognoscere pluralit[atem] suppositorum in
divinis; imo neq[ue] cognosci [illegible]
Ad 2 confirmat[ionem] R[espondeo] [illegible]
[illegible], nam quemadmodum [illegible] Angelus cognoscat intuitive

relatio[n]em creatam ad Deum non requiritur quod cognoscat intuitive ipsum Deum; ita similiter non requiritur quod cognoscat intuitive relationem ad omnes suppositos, non requiritur quod ipsam intuitive cognoscat; sed sufficit quod eam cognoscat abstractive quatenus est quid [illegible] natura [illegible] neque hoc singulare est in relationibus habentibus terminos [illegible] naturales [illegible] et sic Angelus intuitive cognoscat relationem quam habet [illegible] in collectiva ad omnes nostros et [illegible] actus naturales, non tamen cognoscit omnes illos intuitive; sed in communi et confuse. Unde generaliter docet Vasquez citatus disputatione 139 c. 4 non esse ex intuitiva notitia relationis non sequi notitiam intuitivam termini.

Atque hinc patet ad 2 confirmationem ad quam dico quod licet Angelus intuitive cognoscat relationem distinctam, quam habet natura humana ad tres divinas personas, non tamen cognoscit intuitive quod hoc non requiritur ad cognitionem intuitivam relationis, imo neque eas cognoscit evidenter abstractive, quia ut ex dictis colligitur per cognitionem evidentem relationis non potest cognoscere illas ut sunt [illegible] neque [illegible] naturalia aequaliter a natura humana distincta, adeo ut si entia nullum est inconveniens, ut ad mam [illegible] [illegible] [illegible] dicimus [illegible]

Hic vero rogabis aliquis an saltem de potentia Dei absoluta sit creabilis aliquis intellectus ita factus ut possit evidenter cognoscere [illegible] verbum [illegible] incarnationis, et [illegible] reliqua entia supernaturalia [illegible] [illegible] si forte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supernaturale [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] 49 q. 12 a. 9 [illegible] creabilis intellectus [illegible] propria virtute possit cognoscere entia supernaturalia, [illegible] quicumque [illegible] naturalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

e [illegible] portionato ad cognoscenda in [illegible] q. [illegible] nam
[illegible] atq. 3 Soc [illegible] omnes sect. [illegible] allat
dependenti [illegible] Cabrera citatus [illegible]
[illegible] § 4.

Sectio 6

Contra cognitionem probabilem incarnationis argumenta dissolvit

Obiec. [illegible] incarnat. [illegible]
4 [illegible] Sem. [illegible]
[illegible] Conciliorum, [illegible] [illegible] sect.
[illegible], et maxime [illegible] mysterium [illegible]
et incognoscibilitatem [illegible] captum commendantia
[illegible] S. Cyrillum [illegible] ad Reginas
[illegible] [illegible] omnem
et mentis, et [illegible] captum [illegible]
[illegible] S. Joanne [illegible] sic [illegible]:
quomodo factum sit nescio, [illegible] ego nescio
[illegible] ignorat. [illegible] S. Ancel. [illegible] Deus
Homo [illegible] 25 [illegible]
[illegible] [illegible] Sanctum.
[illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] dei, [illegible]
quae [illegible] [illegible] cognoscit [illegible]
creata. Resp. his et similibus [illegible] so-
[illegible] sacra script. et [illegible]
creatis incarnationis evidenter cognosci, [illegible]
[illegible] cognoscere [illegible] : [illegible]
[illegible] ex rebus [illegible]

... desumpsimus ad comprehendum hoc myst., et eius
possib. confirmandam.

... Dico 2o. incarnatio quod naturaliter possit possib.
cognosci non dicitur esse supra captum intus creati, nec
ineffabile, aut investigabile: patet. nam res naturales
quae non possunt a nobis evidenter cognosci sed tantum
probabiliter, et tamen non ideo dicuntur esse supra captum
intus ineffabiles, aut investigabiles: Dico 3o.
Scriptura et SS. PP. hoc affirmant de incarn.
quia negant posse evidenter cognosci; sed ex possib.
cognoscitur probabiliter ...

... res naturales quae a nobis evidenter probabiliter
... possunt cognosci, non dicuntur supra captum intus et in-
effabiles ... quae saltem ab Angelo, et aliis sepa-
ratis possunt evidenter cognosci, ... non admodum
difficulter ... comparatione
incarnationis, quam habet cum aliis rebus naturalibus ...
... et cum incarnatio neque ab Angelo ...
quae ab alia separata possit evidenter cognosci, et non
nisi difficillime probabiliter cognoscitur ... posset
... in rebus naturalibus ... dicuntur
mysteria ... probabiliter cognosci possunt ... in

Dices ... quandoque intus creatus ...
derit in hanc quod an ... possibilis incarnatio plures
illi rationes ... offerrent pro negativa, quam
pro affirmativa: quia ... et incarnatio ... im-
possib., ... assensum. ne ... se ... -
taret, atque a Deo non posset incarnatio ... probabilius
cognoscendum ... certo ... quia ... -
bitare videtur ... probabilare ... videatur
medium ... extremium et ...

subsisteret [illegible] posse [illegible]
[illegible] subsistentia [illegible] Det [illegible]
[illegible] alie rones quas [illegible] theologi [illegible] presentes
[illegible] aut [illegible] affirmativa [illegible]
dilectione, et fundam [illegible] cum [illegible] sint
[illegible] sent [illegible] probabiles [illegible]
[illegible] stantibus tot urgentibus ronib [illegible]
negativa, [illegible] posset [illegible] intus [illegible] pendentibus illis
[illegible] iudicaret [illegible] incarnationem [illegible] ad summum
[illegible] haberet assensum nec se [illegible] periculo [illegible]
[illegible] nam si adhuc [illegible] obstantibus tot ronibus
in [illegible] intus amen [illegible] affratus [illegible]
iudicium probabile, [illegible] temerarium: [illegible]
externis et indifferentibus fundam [illegible] et [illegible]
minora [illegible] fundam [illegible] [illegible] intus
creatus [illegible] polit [illegible] incarnat [illegible]
[illegible]

[illegible] anno [illegible] et ad [illegible]
dico [illegible] intus creatus [illegible] urgentiores rones apparerent [illegible] incarnaaret [illegible]
quam [illegible] et fortasse [illegible] probabiliter
[illegible] impossibile incarnationem [illegible] posset
iudicare [illegible] et [illegible] probabiliter
[illegible] incarnationem [illegible]
rent, et insuper [illegible] probabilia fundam
[illegible] variabilis [illegible] commemorata
atque [illegible] adfirmat [illegible] nam cum ex una [illegible]
intus probabiliter [illegible] polit [illegible] incar-
nat [illegible] et ex alia cognosceret [illegible] fundam
[illegible] illius polit [illegible] suaderent [illegible] temere, sed
probabiliter [illegible] iudicando ea polem
[illegible] rones [illegible] polit [illegible]
incarnati [illegible] attentis [illegible]

Ut quia in contr. evidenter attr. entiti creato eo
apparent: q̃ immediat evident indicant
contra subst. deí. Sbes incarnati et impote
quod. non possunt probabilit. indicare incarnat
ess. posit. quamdiu intus existimat se
contra. atti aliquo sbes aut opus excu
incarnat. fmi, aet. imilem n. ostilli a. contra.

Rx q. ille alicui intus sine
mom in suderat. possent apparere evidentes
rones q. militent. poste incarnat. etiam
ff. talem evid. subst. n. possit quamdiu
etiam sent. probabiliter indicare incarnat.
ee polem, aun hoc n. e possibile q. cum sanct.
multi rones sint tales et intus creat. poss.
tum Angelicus ius penetrare, et eorum sine
n. pede vim demonstrat. si. ratq. a deo
illis in absentiis opp. ff. contra. fundam.
incarnat. potest. demollire.

Potes plura pet. efficere quo
intus creat. multi lumine cognoscere. sed inter
opera q. Deus pot. efficere incarnatio e maxi
me et sublime et excellens opus, et ideo appel
latur a s. Damasc. lib. 3. de fide. c. 1. novum
omni novis et a S. Leon. c. 2. de divin. nominib.
de navitat. omnis eminens novitas: et a s.
150. q. 6. de pot. miraculum miraculorum:
q. n. pot. a. contr. creato incarnatio probabiliter
cognosci. Rx dando mai, et ad minorem dico
q. licet incarnatio, sit opus maxime sublime et
excellens, aun n. lic. extremos. cogn. intus

lux creata, ut n. gratit Dns ...
et magis remote, ... Sant. fundam.
in ... na ea ... interior ... cogn. devenient, q. ... micantes Sit. ...
fundam. ... qua probabilit. ...
et sup. ... cat realiter. ...
... plura posset Deus facere, quam
... creata cognoscere, ... pro-
babiliter cognoscere ... alia ... in tota
patria a cogn. creata remotiora, quam incarnat.
Dices 4° in particulari ... quae sta-
tuimus ... futurit. incarnat. substantia-
tum posse naliter cognosci ab intell. creato
D. Tho. 1. p. q. 57. a. 5 ... sic ait. Sed cogn. natu-
rali ... quae Angeli cognoscere n. possunt. Sunt m-
mysteria ... ex pura Dei volunt. dependent
q. ... mysteria quae intellig. ... quae
ex libera Dei volunt. dependet ... n.
n. pot. ab intell. creato et Angelico naliter cogno-
sci futuritio mysteriorum quae et substantia, ac ...
unde incarnat.
Rx. ... Sed loqui de cogn. ... vi-
dentia, ut recte advertit Gumel ... in animadvers.
... Sanct. art. 3. et sane negat posse An-
gelum naliter ... de mysterijs ... quae pendent
ex libera Dei volunt., n. ... loqu. ... de
cogn. probabili futurit., quae nos ... esse
... probabile est, q. ... moralis
... per ... optimus ...
Dices 5° ... necessitat

Ad optimum: si quaeritur an Deus possit [illegible] libere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] necessario morali [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] necessitatem
[illegible] [illegible] evidenter cognoscatur
[illegible] a priori vel ex effectibus naturalibus, quos
possumus cognoscere et tempore [illegible] ex [illegible]
[illegible] inferat [illegible] [illegible]
[illegible] libera voluntate [illegible], qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deberet. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] voluntate
necessitetur ad optimum [illegible] probabilitas
cognosci posset ab intuitu creaturae, quae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intuitu incarnationem [illegible] existere, [illegible]
esse futuram [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] quare
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Respondeo;
[illegible] [illegible] voluntas necessitaretur ad optimum
[illegible] cognoscentis evidenter ab Angelo [illegible]
[illegible] evidenter cognoscere [illegible] cordis humani
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] evidenter cognoscere actus liberos voluntatis [illegible]
[illegible] [illegible] operandi illius, an sit [illegible] liber
[illegible] [illegible] moralis, nec ex effectibus naturalibus
[illegible] evidenter colligere, [illegible] [illegible] effectus naturales
[illegible] optime [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] universum,
[illegible] [illegible] [illegible] evidenter [illegible] optimum
[illegible] [illegible] voluntate necessitatis ad optimum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] necessitaretur. [illegible] [illegible]
evidenter cognosceret voluntatem [illegible] necessitati

ad optimum: quod non sequeretur evidenter cognoscere [illegible] futuram incarnationem, quia [illegible] Angelo [illegible] non cognoscit evidenter lumine naturali potest ve-
[illegible] sed tamen probabiliter, ut dixi [illegible]:
[illegible] tamen cognoscit esse optimum ens [illegible] fundamentum in 2ª [illegible] atque [illegible] est ratio magis certa quam illa. Potest autem [illegible] possibile incarnationem esse optimum et [illegible] et [illegible] uti ad optimum: probabiliter tamen sequeretur quod incarnatio existeret, et est [illegible] quod [illegible] absolutam [illegible] incarnationem possibile [illegible] et videtur [illegible] probabilis
Obiectio [illegible] et quod naturaliter intuetur creaturae probabiliter cognoscere possit incarnationem [illegible] possit cognoscere esse possibilem [illegible] persona divina [illegible] naturam Angelicam [illegible] hoc [illegible] videri probabile nullum [illegible] naturae creatae in qua cognosceret possibilitatem convenientiam esse incarnationis [illegible] quam [illegible] non Angelicam [illegible] non possit directe cognoscere incarnationem [illegible] esse futuram: [illegible] incarnationem [illegible] rationem non Angelicam quia quaelibet [illegible] cognoscere possit [illegible] diversitatem [illegible] divina [illegible] cognoscit de [illegible] incarnationem [illegible] creatum [illegible] naturae [illegible] possit esse convenientiorem quam incarnationem Patris, et Spiritus Sancti.

[illegible] materia non [illegible] quod naturaliter cognoscit [illegible] summum bonum, et [illegible] summe [illegible]. Unde [illegible]

in ferri ... Lucifer ...
fieri ... ille ... magis convenientem et ...
... magis ... convenire incarnatio
... angelicae ... cum ...
... omnes ... naturam ...
... qualit ... n. n. decet ...
... fieri ... creat...
... convenientibus et magis ... creat...
... fieri ... incarnat...
... omnes gradus entis ...
... id ... Gregorii ... Scotist...
... incarna-
tio ... virtualiter fuit ...
naturis creatis ... naturaliter cognoscere
... creat... incarnat... convenientiorem ...
... angelic... humana ...
... manifestand...
... angelicae ex ...
... Dei ... optimam
... cum ... habilis ... inferri
incarnat... esse futur...
... angelicae ... cum ... habilitat...
... cognoscit ... solutione ...
... 4 ... Deum ...
humanam ... et magis assumptibilem ...
... qualit ...

Quaestio 3

Quaenam ...
et motivis credibilitatis natur...

sit cognoscibilis incarnatio tam quo ad possibilitatem quam quoad existentiam.

Dico 1.° hic quest. [illegible] supponendo [illegible] ratione [illegible] cognoscibilitatis incarnationis [illegible] ut mysterium supernaturale quaeritur, an sufficienter possit cognosci a fidelibus in via per fidem et ratione, et nego. Certum est evidenter cognosci in patria per visionem beatam. sed difficultas est de cognoscibilitate per lumen [illegible] non potest [illegible] ex revelatione [illegible], et [illegible] omnia credibilitatis mysterii incarnationis tam quoad possibilitatem quam quoad futuritionem et existentiam [illegible].

Supponendum est evidentiam de aliquo [illegible] posse [illegible] duplici [illegible] intrinseca et extrinseca: illa [illegible] quae [illegible] ut per causas et effectus [illegible] cum illo connexos intrinsece, quae [illegible] evidenter [illegible]: haec extrinseca nempe, [illegible] per

Sed a extrins.a n sinctis onex3 cum obta cogni-

ut ex eo q.d Deus sciat Anncs3 peccaturum, evi-

denter infert peccat anacs esse futurum et

[illegible] Cor Dsoi evid.a extrins.a rei in alii

[illegible] diffram intrins. q. e rei in se ipsa. Sed

supp.o dico i supposita revelat.e n e incarna-

[illegible] quorumq [illegible] staten viderent, nullus cognos-

cibilis ab [illegible] creato evid.a intrins.a et rei

in se. Hec cie e Raimundu Lullum, qui

asseruit myst.a fidei (ut de myst.o Trin refert

Val in 2a p.te dp 188 c 1.o) omi nali pa[illegible]

supp.ta revelat.e evident demonstrari in se, et

[illegible] incarnatum in [illegible] Conrnus [illegible]

[illegible] defendit [illegible] in [illegible]

[illegible] Durando [illegible]

[illegible] Val.a [illegible] punct [illegible]

[illegible] Cabrera [illegible]

§ 6. Suarez [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] incarnatus

qui in sacra script.a [illegible]

[illegible] intrin.a summi mysterii [illegible]

[illegible] e futurum, [illegible]

[illegible] qui [illegible]

[illegible] myst. fieri [illegible], et

[illegible] possent [illegible]

[illegible] creato [illegible] revelat [illegible]

[illegible] evident [illegible] illi [illegible]

[illegible] supposita revelat.e [illegible]

evidenter cognoscere, evid.a intrins.a incarnat.

sub quorumq [illegible] viderent, q n [illegible]

intrinsica evidenter cognita ex qq devenicat in evidentem cognit. illius ut in se e

Pr 2 q ut ex per ... revelat certo cognit. cam ... incar-nat ... ignoramus ... quo pacto possit ut ... cum ... humanitate ... intrins. mutetur, neq ... Angelis cognosci, nam cum talis modus ... superat ... intellig. humani sed et Angelici ... nulla ... suppositum revelat. evidenter cognoscere hoc mysterium ut e in se, et evid. intrins.

Dico 2o supposita revelat. multo ... quam ante illam ... intell. ... incarnat. cognoscit, ... ut ... ut futura ... existens ... et manifeste sequitur ex dictis sect ... quamsi ut ibi diximus ... revelat. ... intell. crea... cognoscere ... ex qq ... revelat. ... illius ... revelat. certo ... illius ... incitari ... inquirendas rationes ... qq ...

Dico 3o ... revelat. et ... lumine ... intell. creati ...

Cognoscere evid.^a^ externa incarnat. sub quocumq.
... consideratam ita sentire videtur ... Athana-
sius lib. de Humanit. Verbi et S. Cyrill. lib. ...
ad Julianum ... sic q. 43 et 44 ... in
... q. 4, et expresse defendunt ... citatos ...
... in 1. p. q. 18 ... Bonaventur.
... in 1. 3 ... dist. ... intra ...
... [illegible] ... hac evid.^a^ externa ...
... Pr. 1.º quoad volit. et ... q. supp.
revelat. incarnat. ... creatam ...
formare: ... Deus revelat ... evidens verum
sed evidens ... Deum revelare incarnat. ...
... et futuram: ... evidens ... illam ...
... in quo ... maior ... evidens
... cum lumine ...
... Minor ... evidens Angelis ...
... ab eo fuit revelata incarnatio ...
... dubitare ... quin ... revelabat: at
...

2.º quoad exist. ...

[illegible]

Incarnat.is, et sic ē evidens &c.

Deniq. ex motivis credibilitatis [illegible] tertij. formari poterat hæc demonstratio q.q. [illegible] denter credibile fide divina ē evidenter verum: sed q.d existit incarnatio ē evidenter credibile fide divina: ergo ē evidenter verum. Major demonstratur ē evidens ex lumine, q.a fides div.a non pot subesse falso; et minor ē etiam evidens ex [illegible] iis miraculis, martyrum triumphis, et alijs motivis credibilitatis huius mysterij. Unde ista ē evidens, sed tam in hac quam in alijs demonstrationibus evid.a extrinsecā ē, q. non innititur alicui [illegible] intrins.o incarnat.is sed extrins.o, scilicet [illegible] sit divina incarnat.is revelante, [illegible] [illegible] confirmante. Cæterum rogabit &c.

Cæterum rogabit aliqs an [illegible] extrins.a de myst.o incarnat.is [illegible] ratis [illegible] et [illegible] ē [illegible] [illegible] major [illegible] in ijs [illegible] [illegible] evidens, et [illegible] minor [illegible] evidens [illegible]

[illegible]

evident credibilia fide divina evidentia [illegible]
quare in illis casibus [illegible] et Angeli evidenter
[illegible] potuerunt cognoscere [illegible] incarnat[illegible]
maiori et minori [illegible] demonstrationes esse [illegible]
evidens [illegible] casibus [illegible] evidentiae [illegible]
[illegible] de veritate minoris [illegible] dubitare [illegible]
[illegible] esse so[illegible] evidentia moralis [illegible]
[illegible] bibliorum [illegible] maior esse [illegible] evid[illegible]
[illegible] evaderet, se evidens moraliter, [illegible] evidens
evidens erat minor [illegible]

Quo rogabit aliquis an ex revelatione [illegible]
impetretur fidei [illegible] Trinit[illegible] aut incarn[illegible]
possit evidenter [illegible] cognosci [illegible] incarnat[illegible]
[illegible] ex hoc [illegible] posse cognosci evidenter [illegible]
[illegible] mysteria Trinitatis et [illegible]
[illegible] erroris [illegible] quantum [illegible] et transubstantiatio
[illegible] panis [illegible] substantia nulla facta [illegible]
[illegible] nulla sit [illegible] cum [illegible]
[illegible] possit stare [illegible] atque adeo
[illegible] fidei [illegible] evidenter [illegible]
[illegible] cognosci [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cognosceret [illegible]
[illegible] quantum [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] difficultatibus [illegible]
[illegible]

Sectio 2

Explicatur quo pacto de facto fuerit Dei cognita incarnatio

Dico 1. ab Angelis bonis, et malis quibus ab ipso in exordio suae creationis futuritio incarnationis certo fidem fuit cognita. ita D. Thom. 1. p. q. 64 a. 1 ad 4. et in 2 dist. 4 sect. 9 a. 4 ubi de Angelis. et 2. 2 q. 2 a. 7. ubi docet ante statum peccati habuisse Adamum fidem explicitam incarnationis. eamque sententiam tenet Barradas lib. 9. c. 10. et quoad ... eam tenet Suarez to. 2 in 3 p. ... sect. 3. Vasquez ... Granado ... Doct. 2 cum multis aliis, ... in exordio suae creationis ... Angelis, et hominibus revelata futuritio incarnationis ... fidem ... disponerent ad aeterna ... ideo incarnationis ... fidem ... crunt.

Dico 2. ... Angeli boni ... futuritionem incarnationis ... cum ... daemones ... evidentiam ... moralem et extrinsecam ... futuritionis ... pars de Angelis bonis ... daemones post quam damnati fuerunt ... evidentiam ... morali ... Deum ... futuritionem incarnationis et ex aliqua parte evidenter ... Deum ... mentiri ... evidenter deducebant ... evidentiam ... futuram, ... magis ac magis ...

Revelationibus, quae decursu temporis a Deo fiebant circa futurum Incarnationis mysterium, sed de evidentia secundum extrinsecus, quae [illegible] testimonio Dei revelantis.

Dico 2. Beatam Virginem ab instanti suae Conceptionis cognovisse evidenter saltem abstractive futurum Incarnationis, et alia mysteria Filii. Ita S. Bernardinus tom. de Beata Virg. serm. 4 art. 1 c. 4, Albertus magnus lib. de beata Virg. c. 72 quem refert et sequitur S. Antoninus 4 p. titulo 15 c. 17 § 2 et alii, quos refert Suarez citatus disp. 19 sect. 3, quam sententiam piam et probabilem appellat. Probatur: Deus potuit hoc donum suae matri conferre, cum id nulla sit implicatio, et aliunde decens et conveniens fuit dignitati Genitricis Dei, ut id illi conferretur: ergo de facto est collatum. Probatur consequentia nam [illegible] Caiet. [illegible] 2 § 9 [illegible] 17 [illegible] cognovit evidenter futurum incarnationis [illegible] decet [illegible] matrem [illegible] intelligendo [illegible] Beata Virgo, cum [illegible] excedat [illegible] sanctitate et donis [illegible] naturalibus [illegible] et [illegible] evidenter saltem abstractive eam [illegible]

Dico [illegible] quam incarnatio executioni mandata fuit existentia [illegible] illius fuit evidenter cognita ab anima Christi [illegible] tractam et [illegible] a Sancta [illegible] Virgine [illegible] per evidentem revelationem, a [illegible] et probabilius videtur, fuisse et evidenter cognitam [illegible] revelatam ab animabus SS. Patrum in limbo existentibus. [illegible] quoad [illegible] exdem dicitur disp. 10 ubi de scientia Christi. Quoad 2am de SSa Virgine et [illegible] Angelis [illegible] ex dictis [illegible] quoad [illegible] animabus SS. Patrum [illegible] videtur [illegible]

confirmat Dni clementiae ut sanctas illas aīas eam alacri nuncio consolaretur Dnq; et de sua redemptione iam cito appropinquante certiores faceret.

Dico 5.° probabile est daemones fuisse divinitus impeditos tempore infantiae Xpi Dni usque ad eius manifestatione ne illum cognoscerent tamquam verum Deum, et Messiam in lege promissum. Ita S. Tho. hic q. 29 a. 1 ad 3. S. Damascenus lib. 4 de fide lib. 4 c. 9 S. Basilius sermone de sana Xpi generatione S. Bernardus sermone 4 in vig. Nativitatis S. Leo serm. de Nativit. S. Aug. quaestionibus novi et veteris testamenti q. 66; S. Ambrosius in c. Matth. 4 si filius Dei es S. Chrys. super c. Marci 2°: scio qui sis sanctus Dei et alij plures, quos refferunt et sequuntur Suar. q. 29 D. Tho. in comm. a. 1, et Lumel ... q. 57 a. 3 sec. 1, ubi Molina disp. 1 ... Deus namque ut inquit S. Aug. lib. 9 de Civit. Dei c. 21 tantum innotuit daemonibus, quantum voluit, tantum autem voluit, quantum oportuit. Cum autem non oporteret, ut daemones tempore infantiae Xpi Dni illum cognoscerent ne acrius insectarentur ... maturarent quam divina providentia disposuerat ... cognoscerent, ut inquit D. Tho. a. 1 q. 29 citato, videntes daemones ex ... Xpi Dni sceptione sine semine virili, et generatione claustri virginalis, et ex ijs quae in illa ... illum accidentibus ... de futura incarnatione, et cognitione Divinarum Scripturarum quam habebant, potuerunt cognoscere evidenter saltem moraliter Xpum esse filium Dei et verum Messiam in lege promissum; ... tamen a Deo impediti ne ad hanc cognitionem ... alia ratione, ne eam agnoscerent.

Dixi in praecedenti 2.° daemones esse impeditos

temp. infantiae Xpi Dni usq ad eum manifestat
ne illum agnoscerent eum verum Deum et Messiam
in lege promissum, quod non probo doct. Ruiz melo hic
quem sequuntur citati, suffrag. Daemones non cognovisse
Xpum esse verum Deum, et dico secundo docet cognovisse esse
Messiam in lege promissum quia eum in sacra Scriptura
expresse ostendat ut Messiam esse Deum ut constat
ex testimoniis relatis q. 2. sect. 4. non poterant
daemones cognoscere, Xpum esse Messiam, quin si
cognoscerent esse Deum, neque hoc probo tenet D. Bo
in Sac. 3 p. q. 7. 25 ut perpendenti patebit.

Dico 6. a temp. praedicat. Xpi Dni usq
ad eius mortem evidentia saltem morali cognoverunt dae
mones esse verum Deum et Messiam promissum. tenent
D. Greg. Nazianz. orat. 42 fine, D. Magnus Greg. lib.
33 [illegible] moralium c. 7. Quod sumitur in illa voce daemon[illegible]
[illegible] scio quis sis sanctus Dei. Tertulianus
lib. 2 [illegible] Marcionem c. 27 Ambros. lib. 4 in Lucam cap
[illegible] miracula, Athan. lib. de incarn.
Verbi Dei [illegible] Bonavent. dist. 26. q. 3, et alii
quos referunt [illegible] 24. 3. sect. 5. et Tur
riada t. 10. 2. lib. 5 c. [illegible] tunc temp. non fuerunt
daemonis impediti [illegible] verum Deum agnoscerent
nam ut bene D. [illegible] 3. q. 2 [illegible]
orat. ut Xpus suam [illegible] ram tempt
ret et perderet [illegible] ab eo [illegible] pateretur [illegible]
temp. evidentia saltem morali Xpum esse Deum cognov
erunt. Probatur con. quia audierunt vocem illam [illegible] de caelo
delapsam de qua Mat. 3 Hic est filius meus di
lectus etc. Petri [illegible] Mat. 16 tu es Xpus
filius Dei vivi, quam Xpus approbavit [illegible]
audierunt ipsum dicentes [illegible] Deum [illegible]
5. 8. et 10. et fieri ab illo vera miracula intuerunt.
Similiter [illegible] ex sic [illegible] evidenter deducebant

saltem evid.a morali, Christum esse verum Deum.

Unde colliges cum Suar. citato post Christi resurrectionem evid.a metaph. S.ta cognovisse homines Christum divinitatem quae videbant signa, quae in eius morte acciderunt, et etiam illum Deus ascendentem ad inferos cum imperio ac potestate et se ad eis inde extra fontem, atque post Deum eum resurgentem, et a SS. Angelis Deum et Dominum dicari; atque ad eos cum Christus suis mirabilibus, et alijs, quae de Christo ante mortem cognoscebant, et propter eius dubitare non potuerunt de divinitate illius.

Dico 4.o Apostoli, et SS. Alij, qui in Christum crediderunt, cuiusque miracula viderunt et doctrinam audierunt saltem post tempus resurrectionis evidenter cognoverunt esse verum Deum evid.a morali a dominio. Ita Medina 3. p. q. 42, licet se excusat Suar. ubi s.a sect.e 4. q. 5. n.o est aut. Probatur quia ex sacra scriptura miraculis et doctrina Christi Domini simul evidentem certitudinem reportaverunt: videbant enim sacras scripturas in Christo esse impletas, vera miracula ab eo facta in confirmationem suae divinitatis, et ab ipsis Apostolis fieri in nomine eius, et admirabilem conversionem doctrinae eius cum recta ratione ac denique Christum a mortuis surrexisse, quae ex his prijs evidenter cognoscebant evid.te saltem morali Christum esse verum Deum

post Christi resurrectionem, quod ut bene Suar. citatus cum Christum sequebantur erant illiterati fortasse non evidenter cognoscebant evid.a physica. Sic homines cognoscunt vera miracula fieri non posse in confirmationem falsi.

De alijs vero, qui Christum non sequebantur

docet D. Tho. [illegible] a quo [illegible] non recte cognovi- se Christi divinitatem, et ideo Apost. dixisse 1 Corinth. 2 si non cognovissent, numquam Dominum gloriae crucifixissent; [illegible] quia eorum ignorantia erat quodammodo affectata non ex- [illegible] excusabat a peccato. Unde dicebat Christus Joan. 15 si non venissem, et loquutus eis non fuissem, peccatum non haberent, nunc autem excusationem non habent de peccato suo.

Sectio 3

Contra dicta in duabus sectionibus praecedentibus argumenta dissolvit

Obi. [illegible] 13 [illegible] supra revelat- et motiva credibilitatis mysterii incarnationis est evident- credibile: ergo evidenter possibile atque adeo cognoscibile [illegible], et evid. [illegible] R. distinguo [illegible] supp- motiva credibilitatis mysterii incarnationis est evident- credibile fide [illegible] quam mysteria fidei dicunt- evident. credibilia evid. [illegible] nego [illegible] evid. morali [illegible] et [illegible] distinguo [illegible] quod evident. possibile evid. morali et extrins. [illegible] evid. [illegible] et intrins. [illegible] fidei [illegible] non possit [illegible] in carne, quod [illegible] credibile fide [illegible] possibile et verum. [illegible] quidem [illegible] veritas non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incarnat. [illegible] quodam credibile fide [illegible] evidenter possibile [illegible] morali, et extrins. [illegible]

ab infallibilitate fidei divinae.

Sed dices urgebis, quod intrinsece est evidenter impossibile est evidenter incredibile, ergo quod est evidenter credibile est intrinsece evidenter possibile, et non extrinsece. Patet consequentia quia in bona argumentatione bene valet a b oppositum consequentis ad oppositum antecedentis, sed oppositum antecedentis evidenter incredibile est evidenter credibile, ergo a b bene valet ad oppositum consequentis intrinsece evidenter impossibile, quod est intrinsece evidenter possibile. Confirmatur quia bene valet a propositione negativa ad affirmativam mutato praedicato definito in infinitum. Ut non est homo, ergo est non homo; ergo bene valet ab hac propositione negativa: mysterium incarnationis non est intrinsece evidenter impossibile, ad hanc affirmativam de praedicato infinito: quod est intrinsece evidenter non ... sed non impossibile et possibile sibi aequipollent ... mysterium incarnationis est intrinsece evidenter ... possibile est intrinsece evidenter possibile, atque ... evidentia intrinseca non extrinseca.

Respondeo ad argumentum concesso ... consequentiam, et ad probationem dico in bona ... valere a b ... contradictoria ... consequentis ... oppositum antecedentis ... illius consequentis evidenter incredibile non est ... credibile ... evidenter ... quemadmodum ... cuius ... manet ... quam ... [illegible] ... quod evidenter ... sequitur hoc ... non evidenter ... impossibile ... quidam ...

ēē evidens q̄od myst.ʳⁱᵘᵐ incarnat.ⁱᵒⁿⁱˢ afferat repugnantiā intrinsecā, neq. v.ᵒ seq. itlud cōns. fui q. d. intendebat arg.ᵐ, q. ẽ intrinsece evidenter ẽ n. impossibile

Ad confirmat.ᵉᵐ resp. ut bene valeat in tali mō arguendi q. cat. u. u. s negativa ẽ infinuandū maffrātiva ẽ d n. ẽẽ sm̄ sub. sed atq. sm̄ modum, quo ẽ affect. unde cum in illo modo arguendi myst.ʳⁱᵘᵐ incarnat. fui ẽ intrinsece evidenter impossibile: q. ẽ intrinsece evidenter n. impossibile: n. inferretur ẽ part.ᵃ evidenter, coens n. est bona illa cōa, atq. adeo ut bona sit hoc modo debet inferri: q. ẽ intrinsece n. evidenter impossibile. Quid. v.ᵒ ẽ vtex se pt. et s notavi quo [illegible] exeredibilet. huius mysterij n. seq. q. [illegible] sit possib.ᵉ et intrinse.ᵉ evidenter, s. solum morali. et extrinse.ᵉ

[illegible] 2.ᵒ s. dicta in ī. sc.ᵉ sect. [illegible] illud Pauli ad Ephesios 3 mihi omnium sanctissimo [illegible] sic in gentibus evangelizare investigab. [illegible] Xpi et illuminare [illegible] q. sit dispensatio [illegible] absconditi a saeculis [illegible] principatibus [illegible] [illegible] q. [illegible] [illegible] myst. incarnat. [illegible] [illegible] interrogat. illa q. [illegible] quis [illegible] qui venit de [illegible] tinctis vestibus de Bosra. [illegible] Angelis [illegible] cognoscentibus [illegible] ascendente [illegible] Dionys. [illegible] de [illegible] Hierar. [illegible] 4. Ambrosius de institut. virginis [illegible] [illegible] [illegible]

Vba Psal. 23 quis ē iste Rex gloriæ? q̄ planè fitex
his testimonijs SS. Angelos mysterium incarnationis
n̄ cognovisse initio suæ creationis. Nec postea quoadusq.
Xpus Cælos ascendit et adaequatè ex div. Tho. et
q. 57 a. 5 ad 2ᵐ testimonium S. Pauli cē intelligendum
de mysterio incarnationis, n̄ quoad substantiam, q̄ sancti omnes
Angeli a pricipio suæ creationis cognoverunt; sed quoad ali-
quas conditiones et circumstantias q̄ illis innotuerunt
quoadusq. Plæq. fuerunt revelatæ. Ad confirmationem S.
interrogat. illas n̄ sē tribuendas Angelis tamquam
ignorantibus Xpi ascensionem et resurrectionem, sed ea
dialogi figura Xpi laudes ac triumphum signare volentibus.
Ut qd̄ bene explicat Theodoretus in ea vba Psalmi: sic
ille superius per dialogum doctrinam de moribus
formavit Psal. ... decens: quis ascendet
in montem Dni, et quis stabit in monte s.
eius et respons. subiicit innocens manibus et mundo
Corde. ... et sic mutato do sermonis figuram ...
existimes interrogantes do ignorantes ... [illegible]
sed oēs hoēs ... ascendentem ... do-
cere &ᵃ ... [illegible]
Dores ... [illegible]

demones ante mortem Xpi ... [illegible] ... verum
Deum et Messiam in ... [illegible]
morte sua redempturum ... [illegible] ... a deo vide
... aīos in illius morte ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... traheret cum ... [illegible]
... [illegible]
... q. demones n̄ cognoverint ... [illegible]
... Deum ... [illegible]
... [illegible]
... quam ... [illegible]
... n̄ cognov... [illegible]
crucifixissent ... [illegible]
... intelligunt Ambr. ...

Danielis 10 daemones: quod illi ante Christi mortem non cognoverunt eum esse Deum, et Messiam. &c.

Et daemones cognovisse quidem Christum esse Deum et Messiam, ignorasse vero ipsum redemptorem et sponsorem (?) ... Christi mortem esse pro ... faciendam.

Prob. 5° quia de hoc mysterio in sacra Script. ... tur non ... ita clare, ut ... gravem affectum et ... videre voluntatem daemonum ... Christi ... Deum ... fuerunt intellectu antequam ... adimplerentur; ... Dei ... fuerunt impediti, ne hoc mysterium agnoscerent, ut non impediretur mors Christi per quam Deus decreverat homines salvare. Unde inquit Beda Luc. 4 et ex illo S. Thom. in hoc 3 p. q. 34 a. 2 ... ideo daemon Iudaeis Christum crucifigere persuasit quia Messiam sive Dei filium non esse putabat. ... se morte illius non [illegible] videt esse damnandum. et Silva ... [illegible] Pontifex serm. ... de pass. ... daemones mysterium redemptionis ... per Christi mortem ignorarunt ideo Iudaeorum corda in Christi necem inflammarunt quia illam cognovissent esse ... bene [illegible] 2. ... [illegible] ... in ... [illegible] mortem ... exarserunt.

[illegible] formate ... S. Paulus ...

Daemones ignorasse redemptionem ... Christi mortem esse faciendam, quamvis ... et ... ita ut ... intelligendi in ... [illegible]. ... non ... Videre potes apud Suarez 2 ... 3 ... sect. 3 § superest, ... de daemonibus ... de principibus ... sect. ... ut diximus sect. ... [illegible]

Quaestio 4a

Sit ne cognoscibilis incarnatio ab aliquo viatore intuitive et comprehensive.

Difficultas est an incarnatio cognosci possit intuitive et comprehensive extra visionem beatam, atque a deo a viatore qui sit dum per claram Dei visionem non fruitur. Comprehensio eo quam prima sententia docet, et communiter Alb. in 3 dist. 6 1, Banes 2 2 q. 9 ... et ... Ragusa in 3 ... dist. 93 ... 2 sententia affirmat posse quidem incarnationem extra visionem beatam intuitive cognosci non comprehensive. Hanc tenent Suarez to. 1 in 3 disp. 2 7 sect. 3 ... Salas 1 2 ... to. 1 tra. 2 dp. 6 sect. 7 Herice tu. 1 dp. 4 n. 38 fine 3 sententia tenet intuitive et comprehensive incarnationem posse cognosci per aliquam scientiam infusam ... distinctam, sic docet Cabrera to. 2 in 3 q. 3 ... a 1 dp. 7. 2 ... cui favere videtur Valentia to. 4 q. 11 ... dp. 1 puncto 2 ... Vazquez in 1 ... c 4 n 11 dum absolute docet ... posse intuitive posse cognosci extra visionem ... a. 6. a. d. 3. et in 4 dist. ... Franciscus ...

Hec ... sit ...

... unio ... cognosci ... infusa ... visionem ...

... sensa ... comprehensio ... naturalem ...

... comprehendi ... cognoscere ... unio ...

... limitata ... cum ... sensu ... infinita ...

Dico 1 ...

qua talis unio comprehendatur.

Pr. 2a ac. sl. evertitur aliarum sententiarum quidam, nam si ex aliquo causa id non est posse, maxime quia cognitio comprehensiva divini, Augustinus, necesse est clare cognosceretur obiectum divinum quod est tres talis unius; sed hoc non requiritur ad comprehendi per unio suppositi extra Deus beatorum minor in qua est [illegible] quia Angelus naturaliter comprehendit [illegible] transcendentalem quem habet omnis effectus naturalis ad Deum tamquam ad causam, et tamen non cognoscit naturaliter Deum qui est tres talis rationis. 2o [illegible] comprehendit [illegible] intellectivam, [illegible] et [illegible] quemadmodum ad suos actus, et tamen illos non intuitive cognoscit, sed [illegible] et [illegible] ad comprehensionem unionis suppositalis visio clara et intuitiva obiecti divini transcendentalem habitudinem [illegible] atque adeo illa per comprehensionem [illegible] beatam. [illegible] q. [illegible]

[illegible] sed etiam infusam qualitate [illegible] comprehensivae cognoscit unionem suppositalem ut dicemus [illegible] [illegible] est possibilis [illegible]

[illegible] requireret obiectum divinum ut tale est, quia [illegible] et comprehensivae cognitionis cognoscendabit obiectum divinum [illegible] est, sed [illegible] cognosci ut tale nisi intuitive cognoscatur, [illegible] intuitive cognosci unio [illegible] nisi intuitive cognoscatur obiectum divinum, atque adeo non [illegible] [illegible]. R. [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] intuitive [illegible] cognoscatur [illegible] cognoscendo [illegible] in particulari [illegible] [illegible] intuitiva [illegible] [illegible] transcendentali [illegible] [illegible] quam [illegible]

Hic n. talis e ut q ubiq. n cognoscentes singu-
culari, oes tres talis. D. quam scitis. so ing. iuro fere.

2. Rs. necessario ante distingui. Concludi:

... cognosci debet

[illegible]

et contrarium ... intuitiva ...

... intuitiva ...

... et abstrae ...

... et q ... adeo ...

... idem ...

e intuitiva ...

et cogn° qua ... semper ...

... abstractiva

... suor. actionum, ...

incarnat ...

et abstracti ...

R. cogn ...

... abstractiva

hoc q. d. cogn° sit intuitiva n. suffic[it] trahi ad exis-
tent[ia] [illegible] ad existentiam re-
[illegible]

[illegible] cognoscibilis e cogn° [illegible]
cognoscibilis [illegible]
[illegible] magis e cognoscibilis [illegible]
[illegible] tres [illegible] div[ersa]s [illegible]
comprehendi extra [illegible] Dei, [illegible] q. [illegible]
[illegible] cognitio intuitiva [illegible]
[illegible] cognosceret cum [illegible]
trium [illegible] negative [illegible]
[illegible] perfectius cognoscatur respectu
[illegible] intuitive illius [illegible] q. maiori cum relatione cog-
noscatur [illegible] n. magis [illegible] qd. [illegible]
intuitive cognoscatur, quam etiam si cognosceretur abs-
tractive, pt rem magis cognoscibilis e genera-
[illegible] dicit q. intellectiva [illegible]
ad oes suos actus qui in se e cognoscibilis ab
Angelo generatur etiam si eius actus abstractive
cognoscentur, atq. [illegible] contingeret in rem quam
habet unio [illegible] ad [illegible] illa n.
magis cognoscibilis [illegible] cognosceretur [illegible] in suis
[illegible] tres abstractive [illegible] cog-
nosceret

Ex dictis, [illegible] 2 primum ar-
gumentum colliges n. so n. requiri ad cognitionem intuiti-
vam relat. cognosci intuitive [illegible] trium sed etiam
ie impossibile ut quoties tres cognoscuntur [illegible]
quam sit etiam relat. intuitive cognoscibilis q. talis
cognitio e in alio relat. [illegible] n. potest e intuiti-
va, sed necessario debet e abstractiva

Quaestio 1.a

D. Thomae de conven. Incarnationis

In hac q.e agit S. Thomas per sex art.os de conven.a et necessit.e incarnat.is ad reparat.em generis humani, de fine quem Deus habuit in hoc mira-bili opere, et tempore, et corporis tali tempore quo alia deveniunt ad illud [illegible]

Disputatio 1.a

De conven.a et necessitate Incarnat.is

Disput.e praesenti quatuor hujus q.s S. Tho. art.os explanabo, 1. 2. 3. et 6. cum [illegible] de conven.a et necessit.e Incarnat.is est sermo; reliquos vero duo nempe 4. et 5. q. ad finem pertinent, quem Deus in incarnat.e [illegible] habuit [illegible] ubi de ca. finali hujus myst.ii [illegible] commodius expedi-entur.

Quaestio 1.a

An conveniens [illegible] fuerit incarnatio et conveniente tempore executa

Sectio 1.a ponitur quaestionis resolutio

Non defuerunt qui licet crediderint incarnat.em esse possibilem, conveniente tamen esse negarint, ut videre est apud Tertulianum lib. de carne Christi non longe ab initio, Athanasium in orat. ad Adelphium contra Arianos, et Origenem contra Celsum lib. 3. [illegible] Quorum nomina et errores omitto; quia et [illegible] sint nota, hoc myst.ium esse conveniens

ita D. Tho. Sic et cum eo ets interpretes, Cai. Medina, Valencia, Suar, Bell, Cabrera, Al. Araujo et alij scholastici; quin etiam de S. Bonav. esse eamdem sentent. ... ut ex eorum testimoniis statim subiiciendis manifeste constabit. ... dicit habitudinem ... ad aliud cui ... conveniens distinguendi in 4 ... modi ad quos incarnatio ... conveniens ... Deus ... natura, humana ... de mysterio generis humani, et totius universi, ac deni... quorum singillatim ... ... fuerit illi conveniens incarnatio ... ex sequentibus conclusionibus manifeste ... habebit

... Incarnatio fuit ... conveniens ... Deo. ... ratione divi Tho. ... Deus est summum bonum; sed summo bono conveniens est se summe comunicare, ut colligitur ex S. Dyoni. c. 4 de divinis nominibus ... Deo conveniens est ... incarnat. ... Deus summe ... et ... humana ... ... Pro 2º idem conveniens ... ... attributorum suorum et ... sed incarnatio ... Deo maxime conveniens ... manifestatio suorum attributorum ... ... Deus ... ... incarnat. ... ... Luc. ... inquit ... fecit potentiam in brachio suo, et Apostolus ... ... manifestatur ... ... dicimus ... Dei sapientiam, ...

inquit os Thesauri sapia et scia Dei.
manifestatur Dei charitas Ioann 3 sic Deus
dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret
4 misericordia ad Titum 2 Apparuit
gra Dei salvatoris nri obq. oibus 5 iustia
ad Roman 3 loquens de Xpo inquit Apls
quem proposuit Deus propitiatem p. fidem in san-
guine ipsius ad ostensionem iustitiae suae
quare inquit Prop. 5 Psal 84 loquens de hoc
myst. ut explicat S. Bern serm de Annun-
nunciat. B M. Misericordia et veritas obviaverunt
sibi Arabice miser. et iust. et S. Hier ibi veritas
autem ipsumet q. et iust.

Atq. eamdem ostat verit. S. Damasc lib 3
de fide orthodoxa c 1 dum ait: p incarnat.
demonstrat bonitas, sapia, et iust.a et pot. seu virtus Dei
S. Ag lib 10 de Civit. Dei c 29 ubi incarnat. ap-
pellat summum exitum grae Dei, et lib 13 de Trin
c 17 huius mysterij soa expendit S. ...
qui lib 2 cur Deus ho c 20 ... misericordiam
et iustius incarn. intelligi posse affirmat ...
S. Tho opusc. 60 de ...
ait: ... hoc opus ...
suas ostendere potem et ...
... ostendi ...
...
... et ... perfect ...
... incarnat. ... Xpo ...
... manifestavit: ...
... summe ...
... incarnat. fuit ...
... debit ...
... bona ...
... bona parte ...

... sanctus bonum utile thesauri est et doctrina Christi quem Apostolus ad Ephesios [illegible] investigabiles appellat, [illegible]
[illegible] plena et supra omnes [illegible] Christus [illegible] est [illegible]
[illegible] eius nos omnes accepimus, Joannes 1 [illegible]
ad Ephesios 1 benedixit nos Deus in benedictione spirituali
in caelestibus in Christo. Ergo advenit nobis humanis
bonum delectabile [illegible] beatus [illegible] quod [illegible] Christi vi
[illegible] in gaudium Domini sui [illegible] Matt. 25 [illegible] et [illegible]
[illegible] gaudii Christi eiusdem gaudii facti sunt partici-
pes, [illegible] alias fuit incarnatus [illegible]
[illegible] in [illegible] c. 2 [illegible] Deus [illegible] homines
[illegible] beatificaret [illegible]
[illegible] cordis [illegible] corpore
in eius humanitate [illegible] humanis bo-
num [illegible] per humanas [illegible] innumera-
biles homines [illegible] illi fuit [illegible] Dei [illegible]
[illegible] Hoc [illegible] mysterio ita sublevata fuit humana na-
tura [illegible] s. c. 29 [illegible] et [illegible] altius [illegible]
[illegible] summus honor [illegible] reliquis [illegible]
[illegible] dixit [illegible]
[illegible] in mysterio [illegible] quae [illegible]
[illegible] saecula [illegible] gloriam nostram [illegible] si tot bona
[illegible] et reliquis [illegible]
[illegible] fuit [illegible] nostri [illegible] maximi
[illegible]
[illegible]
[illegible] fuit [illegible] redemptio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] incarnationis [illegible]
[illegible] et aliter [illegible]
[illegible]

Et ad humanitatem beant; quia incarnatio divina fuit
quasi humanitatis redemptio. A ...
... ad 4. quia incarnatio fuit dictanda ... per unionem verbi
quia ipsa incarnatio ... ultimum perfectionis complementum univer-
-si compositio fuit perfectior. Athanasius ... ultima perfectio
... dicebat ... Una quae nullo modo uniri
velit ... illud id est verbum quod ... universi uni-
-fica, ultima perfectio per incarnationem illi adhaerens un-
-de ... incarnationis ... quasi quaedam
tabula picturae in qua ... delineamentum ... forma-
-ta ... et ... quasi ... coloribus ultima
manu quae ille pictor admovet ... universum
per incarnationem tamquam ultimum complementum
et perfectionis novum esse et quasi novam vitam ac-
-cepit. Unde inquit Apostolus ad Ephes. 1 instaura-
-ta est in Christo quae in coelo et quae in
terris sunt cuius rationem reddit Damasc. ...
... de Nativ. Virg. sic ibi: creator omnium intersectus hu-
-manitus per beneficium naturam in melius mutavit ...
... media quadam inter mentem et materiam ...
-sus rerum ... conditam tamquam ... in aspectu
cadant quamque oculorum ...
et vinculum sit ... perfectio ...
humanam ... copulatur ...

Olz ut dicit Aug. tri. 3e in tom. per multorum temporum et annorum [illegible] dicendum fuit n. n. aliq. [illegible] novam venturam fuit. Vide 2° quia spectabile [illegible]

Niceng. orat. de natali Christi [illegible] nobis, ut et semen [illegible] satum propagatum, [illegible] germinaret, ac tunc demum [illegible] legitur [illegible] [illegible] rationem admovit, cum ea ratio fuit ut omnes homines sub peccato clusi, ut ait Apostolus ad Galatas 3°, [illegible] gelitem suam agnoscerent et vehementius in desideria salvatoris qui eos e tantis malis eriperet inflammarentur; ac per inde ad tantam gratiam suscipiendam dispponerentur. 3° quia oportuit homines [illegible] legem natalem et scriptam [illegible] Christi suscipiendum disponi: vide Ambros. Anselmum, Iustinianum, et alios circa illa verba ad Galatas: Lex pedagogus noster fuit in Christo.

Pret.a inconveniens erat quod incarnatio usque ad finem mundi differretur ut probat D. Thomas a 6 [illegible] q. 3. 1°, quia de plenitudine Christi nos omnes accepimus, ut dicitur Ioannis 1°; et ita non debuit differri usque ad finem mundi ne perirent singula hominis privarentur gratia Christi.

2° quia si hoc remedium usque ad finem mundi differretur, Dei notitia, et reverentia ac [illegible] morum honestas in terris aboleretur. 3° quia oportebat ante finem mundi diu [illegible] [illegible] incarnationis manifestari nam ut recte [illegible] in commentariis [illegible] [illegible] et [illegible] mariis etiamnis [illegible] non hoc usque adeo explicant [illegible] [illegible] quantum dispensatio [illegible] [illegible] [illegible] nam si Adam [illegible] incarnatio [illegible] fineret paucis profuerit tum multum [illegible] sacram [illegible] passionem [illegible]. [illegible] maxime [illegible] fuit tempus inquo incarnatio [illegible]

Cum fuit medium inter primam et finem durat finem.
Dico 2º id Abacuc tenz cum medio annorum notum facies medium quidem non matematice loquendo quia incertum est quantum duraturus est mundus. Post Christi adventum quam antea duraverat: aliquo certo cognosci posset quando non est futurus mundi finis et extremum iudicium, sed dicitur medium in lata quadam accepti quatenus minus distat ab extremis; neque aliud probat Abacuc textus

Sectio 2

Argumentis satisfit

Obiicies 1º contra 1am et 2am incarnatio est divinum effectum et attributa: quo non est conveniens Deo. Antecedens probatur quia videtur esse illud contra divinam sapientiam mysterium redemptionis Christi, quae sit valoris infiniti ad bonum finem, quale est peccati remissio ordinarie. 2º contra divinam bonitatem et liberalitatem exigere ab homine fragili rigorosam satisfactionem pro suis delictis. 3º contra iustitiam a Christo [illegible] exigere quae ab [illegible] peccatoribus debebatur et accipere satisfactionem infiniti valoris qualis est satisfactio meritum Christi [illegible] bonum [illegible] ex his [illegible] incarnat [illegible] divina [illegible] effectum atque adeo non esse [illegible] ...

[illegible]

Respondeo [illegible] ad probationem [illegible] incarnat[illegible] non ordinari [illegible] remedium [illegible] [illegible] [illegible] ultimo [illegible] gloriam et manifestationem [illegible] attribuitur

Ad 1um autem respondetur quod aliquid magis perfectum
non ultimo ordinetur ad minus perfectum, ut videmus
omnia creata quae ad usum hominis quae perfectiora
sunt tamen ad non ultimum finem ordinantur.
Ad 2um non esse contra [illegible] omnitatem, et liberalitatem divinam
exigere ab hominibus satisfactionem rigorosam pro suis de-
lictis quia ad talem satisfactionem reddendam donavit
illis filium suum sed eius operibus plenissime sa-
tisfacere posset. Ad 3um Christus cum nunquam
quam spectiosorem sese debuisse ad satisfaciendum
pro solum delictis, atque adeo non esse contra iustitiam
exigere ab illo satisfactionem pro illis. Sicut non est
contra iustitiam accipere maiorem satisfactionem quam fuerit
debitum, quod non potest reddi aequalis, absque eo
quod reddatur maior, et ita contingit in satis-
factione Christi quae propter infinitum valorem eius operum
Sed dices poterat offerri aequalis satis-
factio et maior quam erat debitum quin Christus
obligaretur ad tot opera, et adeo difficilia
ut sunt passionis et mortis eius, quia quodlibet
opus Christi quantumvis facile erat infiniti valoris
quo iniustum fuit illum ad tot opera obligare. imo et
quod deus [illegible] genus [illegible] dignitatis [illegible]
in peccatorum satisfactione impenderet. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] non potuit propter fines suae [illegible]
absque aliqua iniustitia Christum [illegible] ex debito
obligare ad operam mortis [illegible] et alia [illegible]
[illegible] quae ad satisfaciendum [illegible] peccatis in-
centivum [illegible] sufferret, [illegible] Christi opus quantumvis
facile in quo nulla iniustitia fuit [illegible] [illegible]
misericordia et [illegible] [illegible] [illegible]

positio ordinantis, et ubi abundavit delictum super abundavit gratia: ut inquit Apostolus ad Romanos
9° a
Dubies 2° ... ad ... Ibi sic a 1°
ad 2 ubi ait: dicitur quod a omni Deo convenit personam, quia fuit conveniens carni humanae ... adit
suae ... Ita incarnatio non fuit conveniens
naturae humanae ... incarnata privata fuit natura
humana sua propria subsistentia, et consequenter mansit eius
appetitus ... a illa, et violenta cum subsistentia a
divina ... Ibi si velle dicere Deo non conveni-
re ... naturae humanae quia postulet ex natura eius id
... non sit non ... negat. hanc unionem esse convenientem
et consentaneam naturae humanae tamquam id quod illi maxime
... perfectionem et dignitatem affert ... affirmatur,
... cum subsistentia divina eminenter contineat omnes
perfectiones subsistentiae creatae, unde natura humana ita
perfici et satiari per subsistentiam divinam, ut quamvis sit pri-
vata propria subsistentia non habeat appetitum ad illam
... ut nomen significat inclinationem non satiatam
propria perfectione, neque ... supplente ... vices;
... adeo cum ... non esse unionem
violenta

Dubies ... in sacra Scriptura di-
... in novissimis diebus ut ... ex
... Daniel 2° et ...
... unde ... canit in quodam hymno ... ascen-
sionis ... reator ... homo in fine temporum
et in ... vergente mundi ...
... de ...
... incarnatio ...
... intem... facta incarnatio ...
... Scriptura et ... non ... primum mundi

Tertio quia Deo dando mundum gratis ea fuit, ut docet S. Aug. lib. 4 de Trin. c. 1. Qualis deinde nec reliquis sit via semper consentanea et congruentia illa conveniebat aliquid mutari per quod solent distingui mundi etates in ultima enim semper manebit eadem lex gratiae, et eadem lectio et eadem usque ad finem mundi; atque adeo incarnatio in fine mundi, vel convenienti tempore fuit facta.

Questio

An fuerit Deo simpliciter necessaria incarnatio.

Sectio 1ª agitans suppositiones in quibus difficultas ostenditur, et sententiae quae ad illam referuntur.

Ad intelligendam suppositionem 1ª supponendum est necessitatem aliam esse physicam, moralem aliam; ratione illius intelligitur potentia ad unum ut posita aliqua requisita ad operandum non possit non illud efficere, et talis est necessitas ignis ad calefaciendum. Ratione vero suaves necessitas est moralis, ita est propensa et inclinata potentia ad amplectendum aliquid obiectum et licet posita omnibus requisitis ad operandum possit illud non amplecti; semper tamen et infallibiliter illud amplectitur, talis erat necessitas voluntatis beatae Virginis ad amandum filium suum.

2º supponendum est cum D. Tho. Sec. a. 2 [illegible] placere Deo aliquid est necessarium modo aliquo, [illegible] 2º modo simpliciter, quatenus cibus est necessarius ad conservationem humanae vitae quia sine illo servari non potest. [illegible] melius est quia ait medium utile et conveniens pro veniendo ad finem, ait [illegible]

A dicere agendum.

Est supponendum est certum inter Catholicos quod Deo nulla facta supp[ositione] decreti incarnat[ionis] et creat[ionis] mundi aut peccati liberum fuisse Deo incarnari [illegible] non [illegible] finem [illegible] operationes ad extra, et nulla operatio [illegible] ad extra [illegible] Deo absolute et [illegible] necessaria [illegible] debet [illegible] in supposito decreti, quo Deus tali modo [illegible] genus humanum reparari decrevit, [illegible] Dei [illegible] [illegible] corpus [illegible] facere [illegible] tali supposito necessarium [illegible] facere [illegible]

Quare [illegible] superest [illegible] an ex supposito creat[ionis] mundi et peccati Adami fuerit necessaria incarnatio. [illegible] difficultas [illegible] sententia docet ex supposito creat[ionis] mundi simpliciter necessarium fuisse Deo incarnat[ionem] [illegible] ita sentire videtur Raimundus Lullius apud Vas[quez] infra citandum, cui favent Scotus in 3 dist. 7 q. 3 [illegible] ibidem. Albert[us] dist. 10 art. 4 Alens[is] 3 p. q. 2 memb. [illegible], et alii asserentes, quod et si Adam non peccaret [illegible] ubi [illegible] incarnaretur, ne deficeret in universo summa [illegible] et summa gratia et gloria, [illegible]

[illegible] sententia tenet ex supposito peccati incarn[ationem] fuisse Deo simpliciter necessariam [illegible] hominem lapsum [illegible] non reparasset, neque [illegible] reparari poterat [illegible] incarnat[ionem] [illegible] tribuitur [illegible] Anselmo [illegible] Richardo de S. Victore lib. de incarnat[ione] [illegible] quibus favent [illegible] alij [illegible] omnem [illegible] sententia [illegible] incarnat[ionem] [illegible]

fuisse Deus simpliciter necessarium ex suppositione creat.
mundi, aut peccati Adami. Sic Ille cum suis
[illegible] eam tenet Mag. in 3 dist. 20. ubi
[illegible] Scotus, Durandus, Paludanus, Gabriel
et alij; qui [illegible] sic et illius interpretes
[illegible], Medina, Cabrera, Albar., Suar. [illegible]
[illegible] disp. 4. puncto [illegible] qui
aliqui [illegible] ut Medina dicat [illegible]
[illegible] et [illegible] erroris [illegible]
posse fieri [illegible] aliter, nec [illegible] quod
[illegible] fuisse simpliciter necessarium ad reparat. generis
humani [illegible] incarnationem: et Suar. dicit [illegible]
posse negari sine temeritate et fidei incommodo [illegible]
[illegible] incarnationem fuisse necessariam [illegible]
reparationis [illegible] Val. et Cabrera [illegible]
[illegible] sententia [illegible] sacra scriptura et doctrina
SS. PP. maxime [illegible]

Sectio 2

[illegible] sententia eligitur et probatur

Inter [illegible] relatas [illegible] [illegible]
[illegible] fundamentum [illegible] et [illegible] Sed ut [illegible]
[illegible] utraque [illegible] melius explicetur et probetur,
sit 1a [illegible] physice necessaria ex suppositione
creat. mundi [illegible] creat. [illegible]
fuisse [illegible] qui negant [illegible]
necessariam ex suppositione peccati, [illegible]
necess. ad [illegible] peccati [illegible]
ad mundi creat. [illegible] incarnat. [illegible]
[illegible] naturale [illegible] necess. [illegible]
[illegible] creat. mundi, [illegible]
[illegible] mundus creatur [illegible] necess. [illegible]
[illegible] [illegible] suppositione [illegible]
[illegible] necess., quae cum illo [illegible]

Xpi q neq ad rez generat, neq ad servat
e [illegible] incarnatio, cum Sea [illegible] duo aliq
illa possint stare: [illegible] ex suppposit creat mundi
n [illegible] Sy [illegible] incarnatio [illegible]
[illegible] Quæ re in carnatio n fuit simpliciter necess
p Sya necess et ex suppos peccati Adami: pr
2° q Deus p Sy [illegible] permittit hoez in peccat lap
suz n reparare: q ex supposit peccati
n fuit [illegible] Deo p [illegible] necess incarnatio. ans
[illegible] ex sacra script sapi. 12 cum sapiens
Deum alloquens [illegible] quis tibi imputabit si
perierint nat quas tu fecisti, si n e aliq
Deus quam tu: [illegible] quasi dicat ut bene ex
plicat Lorinus in h. anc brev et Val. s. eum
Itavolg sol Deus et supremus Dnus num
qui decipis p libito disponere ptes, quis
poterit tibi imputare si perierint hoes
in æternu, et a peccatis fecibus n extra
xeris: qq consonant verba Pauli ad Rom
9 ubi [illegible] Deum comparat figulo ex [illegible]
p libito facienti vasa honoris [illegible] vasa contume-
liæ: sic ibi o homo tu quis es qui res-
pondeas Deo numq dicit figmentum ei qui se
finxit q me fecisti sic an n hët [illegible]
luti [illegible] ex eadem massa facere aliud quidz
vas in honorez, aliud vero in contumelia, et inde
Exodi 33 inquit Deus miserebor cui volue
ro et clemens ero in quos mihi placuerit, et qq
vasa p lib. volunt [illegible] q salvandi hoïs indicant
plura [illegible] [illegible] testium, [illegible] summa [illegible]
[illegible] misericordiæ Dei tribuit [illegible] hoïs salvare [illegible]
[illegible] Joann 3° sic Deus dilexit mundz et [illegible]

Filium unigenitum daret ut omnis qui credit in ipsum non pereat
sed habeat vitam aeternam. Et ad Romanos 5. commen-
dat autem charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum
adhuc peccatores essemus Christus pro nobis mortuus est.
et ad Titum 3. qui secundum suam misericordiam salvos
nos fecit. et alibi saepe, et alia verba habentur in sacris [illegible]
quod ex ea satis constat, potuisse Deum hominem lapsum
non reparare.

Dico 2.° non tamen si Deus vellet hominem lapsum
reparare poterat alio modo quam per incarnationem, id est
quod incarnatio non fuit simpliciter necessaria etiam supposito peccato
hominis. Probatur 1.° ex S. D. Leone Papa Sermone 2.
de Nativitate cap. 3.° ubi sic habet: Verax misericordia
Dei, cum ad reparandum humanum genus ineffabiliter
ei multa suppeterent, hanc potius consulendi viam elegit
qua ad destruendum opus diaboli non virtute potentiae
uteretur, sed ratione iustitiae. Athanasius serm. [illegible] contra Arianos
ibi: poterat sine ullo adventu Christi solummodo loqui
et solvere maledictum. Augustinus lib. de agone Christiano c. 11.
et alii qui dicunt non potuisse alium sapientiam Dei
liberare nisi suscipiendo hominem, et idem docet l. 13. de Trinitate
c. 10. et 18. Chrysostomus serm. [illegible] Gregorius lib. 20. mo-
ralium c. 2. [illegible] Cyrillus [illegible] Concilio Ephesino c. 1.° Cyprianus
lib. de opere et eleemosyna [illegible] serm. [illegible]
Nazianzenus oratione 2. in pascha.

Probatur 2.° ratione [illegible] quia poterat Deus
reparare hominem lapsum illi condonando offensam, et per
sua auxilia tribuendo quae essent [illegible] per [illegible]
multa quae Deus illi condonaret iniuriam. Item
poterat Deus creare aliquem hominem vel Angelum qui [illegible]
[illegible] aliquo satisfaceret [illegible] ergo si Deus vellet [illegible]
hominem reparare [illegible] non erat necessaria incarnatio
[illegible] potuit aliquo modo [illegible] reparare [illegible]

3.° [illegible] incarnatio fuit necessaria [illegible]

Reparat. grīs humani, tamq medium ita opportunum
ut licet de [illegible] pro absolutam aliud opportunius sit
possibile, consentire videtur [illegible]
q3 sint sect. prudentissimae et expresse Medina
3a p. q. 1. et duas [illegible] Prosperos [illegible] Aquinas dicens
c. 10. ubi sic ait: verum est, ostendamus, non alium
modum possibilem Deo fuisse, cui omnia potestati aequaliter
subiacent, sed sanandae miseriae nostrae conve-
nientiorem alium modum non fuisse neq. [illegible]
[illegible] ad reparationem grīs humani nullum
medium conveniens [illegible] esse possibile quod per-
fectam iustitiam cum misericordia coniungit [illegible]
est incarnatio ut ex dicendis [illegible] convenientius
medium possibile ad reparationem grīs humani [illegible]
quod hoc medium includit bonum quo nullum [illegible]
[illegible] melius, nempe personam divinam [illegible] est ita summum
et optimum, ut sit non sit possibile aliud melius, et [illegible] conven-
tius; atque adeo tamquam convenientius [illegible]
ad reparationem grīs humani

Hinc colliges; quod si vera sit sententia asse-
rens, Deum semper ex morali necessitate efficere
quod optimum est [illegible]
posito peccati incarnationem sit necessaria morali necessitate
[illegible] optimum medium ad remedium peccati
et reparationem grīs humani [illegible]
eadem sententia ex suppositione creationis mundi mora-
liter necessariam incarnationem [illegible]
formaliter incarnatus.

Sectio 3a

Contra statuta 2a argumenta dissolvitur.

[illegible] Raimundi [illegible]
Arquies [illegible]
est optimus opifex [illegible] optimi opificis
est efficere quod est optimum: [illegible]

Dei ē efficere opus optimum atq. alios ... dixerit Mundum creare n̄ poterit n̄ eligere incarnationem omissa q̄ est optimum. Sic vīcē versa. R. Id ē quidem ... optimi opificis efficere optimum in ordine ad finem ab ipso intentum: n̄ ... intentum secundum se atq. ... eo quod est Deus optimus ... n̄ tenetur aliud opus efficere incarnationem ... creat ... mundum q. ... creat sibi ... finem, ad quem n̄ est necessaria incarnatio.

Arguitur ... ex S. Anselmo lib. 1° cur Deus homo c. 4 ... nec decebat ut q̄ Deus de homine proposuerat penitus annihilaretur nec id eius propositum ad effectum duci ... erat nisi genus humanum ab ipso creatore suo ... et alibi saepe ... Sic 2. lib. et in 2° ... S. Anselmus

manum. Neq. n. aliter restitui poterat nisi q̄ ... prio eam effinxit manum porrexisset ... Cyrillus ... q. quoniam imperfectum ē opus Dei n̄ decuit ... et n̄ ... gloriae ... reparari necesse Deus ... S. Ambrosio ... Ad Hebraeos c. ... sicut ... eam ... ut salvari n̄ possemus ... nisi ... Filius Dei moreretur ... Leo ... ... Proclo homilia de ... Dei ... ... antecedentibus ... S. ... Deus n̄ potuit lapsum hominem n̄ reparare; Neq. aliter ... potuit ... ...

R. Hic testimonia SS. PP. et alia ... explicari posse ... de necessitate ... ex suppositione ... decreti, quo Deus per Christum hominem reparare decrevit ex qua suppositione ...

supposuimus incarnat. fuisse necess. propter immutabilit. divinor. decretor. 2.° explicari potest de necessit. ad melius esse in qua ratione incarnat. fuisse necess. 3.° de necessit. ad satisfaciend. ex rigore iustitiæ pro hominum culpis, qua ratione homo lapsus fuit reparandus simpliciter necessaria incarnatio, ut infra dicemus atq. explicant ss. PP. Suar. disp. 4 sect. 2 et Val. disp. 1 punct. 3 neg. constat; Medina q. 1 a. 2, quos Val. disp. 1 a. 4 dicat, scilicet primum non posse apte explicari; 3.a aperte fuit eius sent. sect. 1 relata, secundum illud Medina explicant plures PP.

et in hac 3.a atq. ita nobis debet explicari apertissimi attendantur ea, quæ docet lib. 2 cur Deus homo esset ubi sic ait: hæc non est dicenda necessitas, sed gratia, quia Deus nulla cogente illam suscepit gratis. et ad finem capitis hæc est necessitas immutabilitatis, et improprie dicitur necessitas, dicimus tamen, quod necesse est ut bonitas Dei propter immutabilitatem suam perficiat de homine, quod incepit, licet totum sit gratia quod facit. Atq. apertius docet vel eloquentius necessitatem ex suppositione divini decreti immutabilis quo Deus incarnationem ad reparationem hominum ordinavit ex ...

Loquens 3 ... secundum

At Sanctus ... de incarnat. ... indecens et indignus esse Deo hominem lapsum non reparare: sed Deus non potest velle indecens et indignum sibi, quia non potest velle non reparare hominem lapsum peccato. Ergo quia velle hominem lapsum reparare est decens et ... quam eius ... velle sibi non reparare, indecens et indignum Deo. ... humana sua et alii PP.

le loquitor . ocieusse [illegible] ordinat [illegible] et de ponti-
vitandis Sacr.; ex quo suppositum indignum esset
reos in peccato, si loqueretur: vel si loquentur de
Domine [illegible] ab illis sumpta indicens, et indignus negatur
[illegible] provenire. [illegible] ut dicit card. Maioris [illegible]
[illegible] in quo se ipsum indicens aliquem positum
[illegible] [illegible] lapsum [illegible] separare
[illegible] se videretur [illegible] est dicta [illegible]
[illegible] dicit quam [illegible] illam separare velle, atque
[illegible] aliquam carnis matris [illegible] et [illegible]
[illegible] dicere aliquem [illegible] facto aut defectu, ac [illegible]
posuit Deo [illegible] [illegible] lapsum [illegible]
separare, quemadmodum de facto [illegible] separavit
gellos lapsos. Ad confirmat. [illegible] nego con-
sequentiam velle Sacram non reparare, non est opus [illegible] velle
reparare; sat enim [illegible] [illegible] non est opus [illegible]
[illegible] decentiae, [illegible] quamvis [illegible] talis
decentia; [illegible] utrumque [illegible] decens et conveniens
Deo [illegible] diversos [illegible] fines, qui [illegible] possunt [illegible]
[illegible] ambulare et non ambulare potest esse decens
et conveniens [illegible] diversos fines bonos [illegible]
[illegible] successive amplectatur.

[illegible] Arguens [illegible] imprudens, avarus, inordinatus
[illegible] rex, qui cum possit subditos suos a [illegible]
liberare [illegible] velle, [illegible] de facto [illegible]
cadere [illegible] neque [illegible] velle Sacram lapsam
non reparare [illegible] de [illegible] negando
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] legibus [illegible]
[illegible] reges et Principes [illegible]
[illegible] subditorum [illegible] [illegible]
sui Dominij [illegible] aliqua [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

n̄ liberarent; Deo tn̄ nullo vitio tribueretur q̄ hoīes lapsos a peccato liberaret, q̄a id rōne suesupremi dominij absq̄ aliqua vitij nota facere poterat, vt fecit sine tali nota lapsos Ang.os n̄ liberavit

Arguesq̄ 3.° 3 sec.ᵒ potuit Deus per assumpt.ᵒⁿᵉ nē Angelicæ hoīes redimere; sedtunc mē redimendi medio iungeretur ꝑ fecta iustitia cum summa misericordia: q̄ tale medium ēēt æque conveniens, ac incarnaō; ac ꝑ̄ndicta n̄ ē me. congruentius ad redemptionem generis humani.

R. q̄ d. ut Deus in nā Angelica potuerit redimere hoīes, ita ut in tali redimendi medio extenderet suæ iustitiæ et misericordiæ: attn̄ illa redemptio n̄ ēēt ita ꝑfecte ex iustitia et misericordia; ut redemptio facta per incarnatōnē: q̄a ꝑ incarnaō satisfacit eadem met ipsa nā, quæ debitum peccati contraxerat, et magis conforme ē rigori iustitiæ ut qui debitor est satisfaciat quā q̄d alter eius loco substituatur a creditore ad satisfaciendum: et ꝑ tā maior misericordia fuit conferre donum vnionis hypostaticæ nē humanæ, quā si conferretur Angelicæ: q̄a cum nā humana sit imperfectior Angelica minorem ꝑ unionis habet cum dono quæ habet nā Angelica; itaq̄ adeo incarnaō ē congruentius medium ad redemptionem generis humani quam assumptio nē Angelicæ

Questio 3

Ad satisfactionem pro peccato ex rigore iustitiæ debendo fuerit necessaria incarnaō

Vtrū q̄ hoc resolvatur [illegible] incarnandum ē Angelicæ [illegible]

Aliqua pura crea cum auxilijs gratiae, bene illi satisfactionem condignam et ex rigore iustitiae, pro peccatis proprijs aut alienis, Deo offerre. Inde non solum quaestio manifeste stabilitur quare pro diversis statibus, quos pura crea seri potest, et pro diversitate peccatorum, pro quo satisfacere potest diversa sunt, quae erunt inquirenda, ut eum maiori claritate et distinctione procedamus.

Sed prius supponendum est nomine satisfactionis ex rigore iustitiae intelligi non solum satisfactionem aequalem in valore morali debito contracto per peccatum, sed satisfactionem in qua ultra condignitatem, et aequalitatem cum debito contracto servantur iis omnes conditiones rigorosae iustitiae, atque adeo quae obliget Deum creditorem ad eam acceptandam: contingere enim potest, quod satisfactio aliqua sit aequalis cum debito contracto, etiam non sit in rigore iustitiae, quia Deus non tenetur illam acceptare, vel quod non praecesserit pactum de ea acceptanda, vel non servata sit alia conditio ad rigorem iustitiae requisita, quas omnes inquirere referemus.

Sectio 2ª

Possit ne pura crea per vires naturae pro peccato mortali aut veniali proprio vel alieno ex rigore iustitiae satisfacere.

Nomine purae creae intelligo sic creaturam nullam gratiam habentem cum persona Christi, et de sale … in dist. 15 q. 1. … apud … q. … ibidem, et alii … videntur … … status puri … … satisfacere … … … … in …

Quibus addistipulantur Doctores aliqui, quos supp... refert Cabrera ... 2 ... 10 ... aiuntque operari opera talia posse esse satisfactoria ... et non rigorosa ... sed ... oppositum ... videlicet explicemus

... nulla prudentia potest per vires naturae exrigore iustitiae peccato mortali ... pro alieno satisfacere ... dispositione illa; ... ordinaria sive absoluta ... est certa in fide ordinaria et definita in Concilio Tridentino sess. 6 c. 2 et 3 et ... de peccato ... definita est in Concilio Arausicano ... toto et ... adversus Pelagium

Probatur ex sacra Scriptura Osee ... perditio tua Israel ... auxilium tuum ... et ad Rom. 3 omnes peccaverunt et egent gloria Dei, et 2 Corint. 3 ... non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis sed sufficientia nostra ex Deo est ...

Probatur 2° ... pura creatura non potest per vires naturae ... absoluta ... reddere ... ablatum ... peccato mortali ... absoluta per vires ... rigore iustitiae peccato mortali pro ... satisfacere ... peccatum mortale ... gratia, ... creatura ... non solum efficere ... actum ... potentia inferioris ordinis ...

... oportuna ... ingiura ...

[illegible] ex [illegible] inde improportionati a Deo, dona s. nihil ex [illegible] per merenda.

Confr. 1°. q. peccatum mortale avertit creat. a Deo s. nali suo fine, sed per vires nrs. non pot. iterum dispona ab[illegible] se convertere a Deum, ut finem suum s. nalem: ergo nullo pm pot. viribus nris. tm reddere grat. ablatam per peccatum. Confr. 2°. q. ut satisfactio tm reddat. quae affert iniuria[m], debet esse in eodem ordine; sed satisfactio per vires nrs. facta est pure nalis, n. pot. esse ullo pacto in eodem ordine cum iniuria peccati mortalis quae est contra Deum, ut auctorem s. nalem, ergo talis satisfactio n. pot. ullo pacto esse ex rigore iustitiae pro peccato mortali proprio, vel alieno.

Atque hinc colliges, purum creaturam viribus nris. n. solum pro peccato mortali satisfacere n. posse ex perfecta, et rigorosa iustitia, sed neque etiam ex imperfecta: namque vis ad satisfaciendum ex imperfecta iustitia n. requiratur, quod satisfactio sit [illegible], requiritur tamen, ut saltem sint aliquo modo [illegible] cum illa, quae n. pot. dari etiam de pena abs[illegible] [illegible] ut docet [illegible] Ragusa sic dicens: 2. iniuria facta Deo auctori s. nali, et satisfact[illegible] nalis [illegible]

Dico 2. [illegible] sententia negat per vires nrs. ex rigore iust[illegible] satisfacere pro peccatis venialibus [illegible] [illegible] colligitur ex [illegible] [illegible] sed etiam ex [illegible] et tandem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod liberemur a quolibet peccato et miseria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Deus gratia est ad scribendum quod ab eo liberemur; atque adeo [illegible] non potest purgari [illegible] vires naturae aliqua efficere quo ab eo [illegible] liberetur et [illegible] condigne satisfaciat. Sic nam ut dicitur 1a Joann. 1o: sanguis Christi emundat nos ab omni peccato: quod non solum a mortali, sed etiam a veniali ut docet ibi Augustinus tract. 1o [illegible]

Per 2um nam sicut peccatum mortale est aversio a fine finali, ita peccatum veniale est deggressio seu deflexio ab eodem fine: quod sicut non potest purgari [illegible] satisfacere [illegible] viribus naturae ex rigore [illegible] peccato mortali, ita etiam nec [illegible] veniali: [illegible] quod sicut non potest [illegible] viribus naturae se convertere ad [illegible] finem finalem; ita etiam non potest [illegible] ad eundem finem accedere, et de ordinatione peccati venialis [illegible] corrigere. Quae ratio non solum probat etiam non posse [illegible] viribus naturae ex rigore iustitiae [illegible] veniale [illegible] de potentia ordinaria satisfacere, sed etiam de potentia absoluta nec satisfactio naturalis non potest esse [illegible] aequalis [illegible] absolute cum [illegible] ad satisfaciendum ex iustitia imperfecte [illegible]

Hic autem notandum est [illegible] non posse purgari etiam [illegible] vires naturae ex rigore [illegible] de potentia absoluta [illegible] peccato originali [illegible] veniali [illegible]

[illegible] solutiones

1a [illegible] sine auxilio [illegible] Deus [illegible] bono [illegible] peccato [illegible]

Ad impossibile: q[uia] cum pura cr[eatu]ra sine gr[ati]a n[on] possit
offerre Deo nisi actus naturales imperfectos ex val[ore]
satisfact[ionis] pro peccatis. Confr[atur] q[uia] cr[eatu]ra pot[est] offerre Deo
actus nat[ura]les bonum aeque aut magis intensum
quam fuit actus peccati, ergo pot[est] reddere aequale et
ex iust[itia] satisfacere. R[espondeo] concesso antecedenti neg[o]
con[sequentiam]: et ad prob[ationem] dico quod iustitia n[on] obliget
ad impossibile; et c[onseque]nter n[on] obligare puram cr[eatu]ram ad
reddendum satisfact[ionem] aequalem per vires n[atura]e q[uia] illae
tales vires quae ... nequit semper in obligan[tem]
... se n[on] pot[est] saltem aliud quam primam
poenit[entiam] reddat. cr[eatu]ra Deo satisfact[ionem] aequalem
pro peccato: q[uia] dum n[on] e[st] constituta aequalitas inter
personam offensam, et offendentem semper inclinat
iust[iti]a ad eam constituendam quoties modo possit
persona offendens, quae pot[est] talem aequalitatem con-
stituere, et si fecerit tamen in se n[on] manebit li-
bera debito ex rigore iust[itiae], q[uia] satisfactio ex rigo-
re iust[itiae] n[on] attendit penes ... satisfacientis,
sed penes gravit[atem] iniuriae atque adeo quoties sa-
tisfactio n[on] adaequat gravitatem iniuriae n[on] e[st] ex rigo-
re iust[itiae], quis satisfaciens fecerit tamen ...
... satisfacientis ... in eo casu
n[on] ... satisfaciens maior satisfact[ione] n[on]
offerendo q[uia] semper ... a mora culpa quae
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Q. 3 Arg. 3 contingere potest ut iniuria peccati non sit mortalis infinita, sed naturalis tantum: quo saltem in eo casu poterit pura creatura per vires naturae adaequaliter satisfacere. Antecedens pr., quia contingere potest ut quis peccet invincibiliter ignorando Deum esse finem suum supernaturalem cognoscendo per visionem beatam, sed cognoscendo tantum esse finem naturalem: ergo in eo casu iniuria peccati non erit mortalis supernaturalis, sed naturalis, atque adeo resarciri poterit ex rigore iustitiae per actum naturalem.

R. concesso antecedente, nego consequentiam; quia in eo casu licet satisfactio naturalis deberet aliqua proportio esse cum iniuria peccati creatum esse in eodem ordine naturali attamen non esset aequalis ex rigore iustitiae, quia cum crescat secundum decrementum iniuria crescit ex dignitate personae offensae et indignitate offendentis, et e contra pretio satisfactio decrescit, cum autem persona offensa per peccatum sit Deus, et persona offendens creatura, consequenter ex tali pretio increscit iniuria peccati, ut [illegible] supremo ordine iniuriae satisfactio vero ex [illegible] pretio [illegible] decrescit ut sit in infimo ordine satisfactionis et consequenter nullatenus aequalis iniuriae factae per peccatum.

Q. 3 Arg. 3 poterit Deus ex pacto cum creatura remittere illi peccatum acceptis per vires suas satisfactione offerret; sed hoc supposito pacto teneretur Deus ex iustitia [illegible] per [illegible] absoluta viresque [illegible] iustitiae satisfa- [illegible] pura creatura per vires [illegible] satisfacere. R. [illegible] omnino quia in eo casu [illegible] teneretur [illegible] ex fide- litate remittere peccatum, [illegible] talis satisfa- ctio sit [illegible] inaequalis, et [illegible] vitate [illegible] teneretur [illegible] illi [illegible] peccatum [illegible]

et fidei à se data de remetiendo peccato quo tres illi satisfactio n̄ales offerretur.

4 arg. Xp̄us Dñus n̄ se satisfecit de rigore iust. per actus s̄nales, sed tm̄ per actus n̄ales, qualis erat amor n̄alis Dei, et actus aliarum virtutum moralium acquisitarum: sed huiusmodi actus in Xp̄o Dño erant proportionati ad satisfaciendum de rigore iustitiae, in pura creā erunt etiam proportionati ad satisfaciendum saltem ex aliqua iustitia imperfecta. Cons. quia nihil intrinsecum habebant in Xp̄o Dño quod in pura creā haberi n̄ possint. Resp. neg. consequentiam; nam licet huiusmodi actus n̄ales nihil intrinsecum habuisse in Xp̄o, quod in pura creā haberi n̄ possent; attn̄ à Xp̄o referebantur in finem s̄nalem, et quia n̄ referrentur; sola dignitas personae deificantis illos sufficiens erat ut haberent proportionem, et valorem ad satisfaciendum ex rigore iustitiae ut bene suarez to. 1 in 3 p. [illegible] disp. [illegible] sect. [illegible] dico deinde. Et n. Xp̄i humanitas erat unita hypostaticè verbo deificabatur et sanctificabatur, ut ratione talis unionis deberentur ei omnia dona s̄nalia; ita et omnes actus humanitatis talis deificabantur, et sanctificabantur, ut essent summe proportionati ad resarciendum iniuriam mortalem s̄nali factam, et merendum quodlibet s̄nale donum. Cum autem in pura creā n̄ possint actus n̄ales habere hanc proportionem ex dignitate personae, certe in illa n̄ poterunt esse proportionati ad satisfaciendum pro offensa mortali s̄nali facta, et ex imperfecta iustitia, quia in Xp̄o Dño fuerint satisfactiones ex toto rigore iustitiae.

[illegible]

An possit pura crea per auxilia grē pro peccato mortali pro rigore iustitiae satisfacere

1ª sentª docet posse puram creaturam auxiliis grē suffultam satisfacere condignam, et aequalem pro peccato mortali offerre. Ita Scotus in 4º dist. 15 q. 1 a. 2 et in 3 dist. 19 et 20. Paludanus ibi q. 1 a. 2. Sotus in 4 dist. 15 q. 1 a. 1 longe post medium. Ricardus in 4 dist. 5 q. 2. Cajetanus sic dubio 1º circa solutionem ad 2 q. 7. Cajetanus ... et in re non dissentit. Medina ibidem, namque ex professo sententiam Scoti et Caietani impugnet ... condignam satisfactionem purae creaturae ex auxiliis grē ... et aequalem gravitati peccati, solum ... a ratione rigorosae satisfactionis ... satisfactio ... negant ... ex grā, quod alii non negant ... et adnimadverterit ... sic ... est ergo, et Lorca ...

2ª sentª docet non posse puram creaturam per auxilia grē ad aequalitatem satisfacere pro peccato mortali. Hanc defendunt ... in 4 dist. 1 q. 1 a. 2 et infra ... D. Bonavª in 3 dist. 20 q. 3 ad 2 ... Gardus ibidem q. 4 ... q. 3 et in 4 dist. 15 q. 1, ... Almainus q. 1. Maior dist. 14 q. 2. Marsilius in 4 q. 10. ... Ferrara 4 ... c. 4. ... et grā ... Vega lib. 15 ... c. 14 ... Suarez ... Cabrera ... q. 1 a. 2 ... 21 § 1 ...

Pelagius a dff et e cois inter Doctores. DD. quia
aliqui Doctores ...bent aliqua assumunt ...
infirmaquidem, et insufficientia ad veritatem Sancti
stabiliendam potiora afferant ut impugnem antti
quam ...entiam explicem ac probem

1° ergo D. Bonav. Riccardo, Capreolo
Maior, et Medina citati probant non posse puram
creaturam per auxilia gratiae ad aequalitatem satisfacere
pro peccato mortali quia ex eo quod peccatum mortale
sit contra Deum infinitum est offensa infinita, satis
factio autem purae creaturae etiam si sit ex gratia est finita et li
mitata.

Sed impugnatur haec ratio 1° nam si peccatum
mortale ex eo quod sit contra Deum infinitum est offensa infinita,
actus charitatis et amoris Dei quia versatur circa Deum
infinitum erit similiter obsequium infinitum, et consequenter aequalis
satisfactio pro iniuria peccati. quare cum pura creatura
posset per auxilia gratiae offerre actum charitatis
infinitae satisfaciet peccati mortalis, poterit inde
satisfacere ad aequalitatem pro illo. Impugnatur
2° quia eadem ratione dici posset peccatum veniale
esse offensam infinitam quia est contra Deum infinitum
et consequenter puram creaturam cum auxilio gratiae non posse
ad aequalitatem satisfacere pro peccato veniali quod
est falsum ut infra dicemus.

3° quia peccatum mortale non habet mali
tiam simpliciter infinitam; sed solum [illegible] ut manifeste
colligitur ex D. Thoma [illegible] ad 2 dicente
peccatum habere quandam infinitatem ex infinitate divinae ma
iestatis. et 1. 2. q. 87 a 4 ubi ait, peccatum esse
infinitum ex parte aversionis ab incommutabili bono, quod
est infinitum: quia non est offensa infinita nisi in tantum est offensio
magis habet malitiam: [illegible] non ex eo quod sit

offensa infinita nequit pura crea cum auxilijs gratiae
cond. satisfacere. Ans per rone qual sequitur
consistit in privativo, et sicut qua privat est infi-
nita, ita et eius malitia, ut vero consistit in po-
sitivo, et eius malitia e infina quia extendit finita et
limitata ad obiectum dissonum rationi; quod si peccatum in
rone malitiae non e simpliciter infinitum, non e et
simpliciter infinitum in rone offensae. Offensa generaliter
finito et limitato modo cognoscit dignitatem
divinae maiestatis quae peccatum offendit. quod offensa pec-
cati e simpliciter finita et limitata, probatur quia
prudentem existimatur comaior vel minor est
offensa quo magis, vel minus cognoscit dignitatem per-
sonae offensae.

Sed obiicies cum Medina ubi supra offensa 2a q. o aut paenitentiae final. 2do
peccati punit Deus pena sua extensive infinita, eius infinitum in valore quod punitur
in aeterni cruciatu ignis aeterni, et pena damni illius Deipo vice beat. in aeter-
ni quae pottiori iure e infinita, cum sit privatio num duratione, et quod omni
mi et infiniti boni Dei vult. Ut etiam peccatum quod sapientiae 30. 3 digno, ex illud. Pli.
ipse est tollit Deum, constituit in finem ult. uporitae mihi cor. et hoc ridiejs. etc.
mentia. ac denique e 2a Deus simpliciter infinitum,
et quo maior e dignitas personae offensae, eo gravi-
or e iniuria: quod ex sit ab eo intelligi esse
offensa simpliciter infinita.

Resp. eadem pena duas quamdam
qui quod peccatum punitur e simpliciter finitas
et quam sunt infinitas, nam pena sensus
e infinita in duratione, et pena damni
e tamen infinita quatenus privat visione beata sm
quae infinita obiective sit. Ad peccatum
e ex se non tollere Deum in esse, cum repug-
net alicui actioni talem vim habere. sed ad
summum in affectu tm ex quo solum sequitur esse

obtive infinu non simpliciter et absolute. Ad 3^m peccatum. Licet o. Deus simpliciter infinitum, non tamen esse offensa simpliciter infinita; nam illud commune assertum, quo maior est dignitas personae offensae eo maior est offensa, non debet intelligi in aequalitate; sed in proportione, alias non solum peccatum mortale, sed etiam veniale esset offensa simpliciter infinita; quia illud etiam est contra simpliciter infinitum et insuper quilibet actus bonus versans circa Deum esset valoris simpliciter infiniti; nam etiam valor actus crescit ex dignitate et bonitate obiecti. Quare sicut actus bonus non est valoris simpliciter infiniti, quamvis versetur circa obiectum simpliciter infinitum Deum, sed illud finito et limitato modo attingit ita solet offensa peccati non esse simpliciter infinita, licet sit contra Deum infinitum, quia illum finito et limitato modo offendit.

2° probant Maior, et Almain, nam sicut pro beneficijs acceptis non possumus Deo aequales referre gratias, iuxta illud Philosophi et Ethicorum cultu Dijs, Parentibus et magistris aequalem gratiam referre non posse, ita etiam nec pro peccatis satisfacere aequaliter; sed respondetur negando paritatem, nam ideo pro beneficijs acceptis non possumus Deo aequales reddere gratias, quia et ipsa gratiarum actio est novum beneficium quod semper aperit gratificandi at vero satisfactio pro peccato non est novum debitum peccati, ac proinde non ex eo, quod non possumus pro beneficijs acceptis aequales reddere gratias, sequitur quod non possimus ad aequalitatem satisfacere pro peccato.

3° probat Almain quia creatura posset offerre actum aeque bonum, ac malum fuit peccatum; alias peccatum non solum ... bonum, et ad ...

pena, et nihil condignum posset offerre creatura pro pena æterna, consequenter non potest ad æqualitatem satisfacere. Secundo tamen est ergo si creatura posset actum æque bonum reddere pro actu peccati, posset consequenter æqualitatem reddere pro pena debitum peccato, nam pena correspondet deordinationi culpæ atque adeo quiposset ad æqualitatem satisfacere pro culpa, posset etiam satisfacere pro pena.

Secundo probat Capreolus, quem sequuntur Scotus et Medina, ideo non posse puram creaturam cum auxilijs gratiæ satisfacere Deo pro peccato mortali quia nihil potest ei offerri quod titulo creationis non debeat, et satisfactio ut sit ex rigore iustitiæ debet esse ex alias indebitis quod ro desumitur ex divo Ancelmo lib. 1 cur Deus homo cap. 20 sed illa ratio non convincit quod non possit pura creatura cum auxilijs gratiæ pro peccato mortali satisfacere ex perfecta et rigorosa iustitia, non tamen probat satisfactionem æqualem offerre non posse ut comunis sententia docet.

Tertio probat Vasquez quia sicut per peccatum originis contraximus debitum carendi cogitatione salutari necessaria ad bene operandum ut supponit ex Doctrina Celestini in epistola 1. c. 4. Prospere ad capitula Gallorum responsione 8. Fulgentius et aliæ excepta Genuensium responsione 8. Fulgentius lib. de incarnatione c. 12 et 13. et Bernardus in lib. de libero arbitrio circa medium: ita similiter per proprium peccatum contrahit creatura debitum carendi sanctis cogitationibus et auxilio excitanti necessario ad bene operandum atque adeo debitum peccati non solum est carendi visione et amicitia Dei sed etiam auxilijs gratiæ excitantis et adiuvantis, cum autem non posset creatura satisfacere pro hac parte debiti carendi auxilio gratiæ quia nihil potest offerre nisi gratia, quo Deo pro tali debito satis faciat consequenter per æqualitatem et amorem Dei non absolute satisfacere pro peccato: nam quo ...

satisfactio pro debito carendi gloria quae scilicet inde oriatur et pro macula peccati; alteri vero quod ad eam eliciendam necesse est liberaliter condonari aliquid ut debiti carendi divinis auxilijs et manifestum est satisfactionem non esse pro peccato quia aliqua pars debiti liberaliter condonatur.

Caeterum impugnatur secundo primo quia illa non respondet difficultati quae sit. Sic enim inquirit an sine auxilijs gratiae possit pura creatura satisfacere ad aequalitatem pro peccato quare respondere ideo non posse quia non potest satisfacere pro debito carendi auxilijs gratiae, non est respondere. Ad quaestionem inquam supponuntur auxilia gratiae liberaliter donata, et inquiritur an in tali suppositione possit creatura condignam satisfactionem offerre pro peccato. Secundo quia debitum carendi divinis auxilijs non est peccatum sed poena peccati, ergo si creatura potest satisfacere pro peccato secluso debito carendi divinis auxilijs absolute et simpliciter potest satisfacere pro peccato. Tertio quia ex opinione sequeretur etiam satisfactionem Christi Domini non fuisse ex rigore iustitiae quia sicut per peccatum non contraxit debitum carendi auxilijs gratiae sed etiam quocumque alio dono supernaturali quo satisfaceret pro peccato, atque adeo incarnationis dono: sed Christus Dominus non potuit satisfacere pro debito sic carendi beneficio incarnationis quia non potuit mereri unionem hypostaticam cum illa sit principium meriti, ergo sicut creatura non potest satisfacere ex rigore pro peccato quia non potest satisfacere pro debito carendi divinis auxilijs, ita similiter Christus Dominus non potuit satisfacere ex iustitia pro Dominus peccati quia non potuit satisfacere pro debito carendi beneficio incarnationis quod per peccatum contraxerat. 4 quia aliquis sufficere videtur esse sufficientem et condignam satisfactionem pro macula peccati tamen posita a Deo gratia remittatur peccatum ut constat ex testimonijs sacrae Scripturae

Concilior et S. P. statim referendis; et declarare
n. recte et cred. n. posse satisfacere a de qua-
libet mortali peccato.

Explicatur vera sent. et probatur

Ut vera et certa sent. magis explicetur et solidis fun-
damentis stabiliatur ac probetur, dico. Primo. purã
[illegible] per auxilia grã n posse de pot. ordinaria
[illegible] ex rigore Justitiæ satisfacere pro pec-
cato mortali proprio. Pr. 2º ex [illegible] facere [illegible]
magis [illegible] remissionem peccati fieri ex div. misericordia
[illegible] Suc. supp. strict. et peccatoris pgr. Isaiæ 55:
revertatur ad Dnum et miserebitur eius. Jher.
31 ubi ex persona peccatoris inquit propositum: con-
verte me Dne et convertar, postquam n. convertis-
ti me egi pœnitentiam. et subdet ex persona Dei id
circo conturbata sunt viscera mea [illegible] miserans
miserebor eius: Joeles 2 convertimini ad Dnum
Deum vestrum, quia benignus et misericors est et pro-
[illegible] [illegible] Ecceles. 16 quam mag-
na misericordia Dni et propitiatio [illegible] conver-
tentibus ad se.

Eamdem verit. affirmant quamplures
[illegible] P. P. Chrys. hom. 2 [illegible] sic ibi:
ubi viderit volunt. nostr. firmum propositum et fervo-
ri nos desiderio ad se accedere n tar-
dat, neq. differt, sed accelerat [illegible]
liberat [illegible] Suc. [illegible]
dicam ecce adsum. Isai 65. Aug. in Enchiridion
c. 65 neq. [illegible] remittendis des-
perandum [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] misericordia [illegible]
[illegible]

lib. 1 de pecc. c. 4 et alij plures

2.° Prater alijs locis in quibus dr peccata remitti gratis ad Rom. 3 iustificati gratis per gratiam ipsius, et alia ubi dicitur c. 4 ad Eph. 2. gratia salvati estis per fidem, et hoc non ex vobis Dei n. donum est non ex operibus ut ne quis glorietur. Unde concil. Trident. sess. 6. c. 9 inquit: necessarium est credere, neque remitti neque remissa unquam fuisse peccata, nisi gratis divina misericordia propter Christum et c. 8 explicans eum Conc. qua ratione gratis iustificare dicamur inquit: quia nihil eorum quae iustificat[ionem] praecedunt sive fides, sive opera, ipsam iustificat[ionis] gratiam promeretur: si n. gratia est iam non ex operibus: alioqui ut idem apostolus inquit gratia iam non est gratia.

Ceterum ut statuta sic firma ratione probetur ac roboretur 1.° supponendum est communem prudentum aestimat[ionem] iniuriam et dehonorem crescere ex dignitate personae offensae et vilitate offendentis. Quod crescat ex dignitate personae offensae habetur expresse lege Praetor ff. de iniurijs: atrocem autem iniuriam, aut persona aut tempore, aut re ipsa fieri, Labeo ait: persona atrocior iniuria fit cum magistratui cum parenti patronove fiat; et idem dr in institutis de iniurijs § poena. Quod autem iniuria crescat ex vilitate offendentis habetur lege sed si unius ff. eod. de iniurijs quaedam iniuriae a liberis hominibus factae leves et nullius momenti esse videntur: eaedem cum a servis fiunt graves sunt: crescit n. contumelia ex persona eius qui contumeliam facit. Ratio huius est quia pretium iniuriae et dehonoris personae offensae in moralium aestimatione crescit eodem modo communiter infra personam offendentis; atque adeo quo maior est dignitas personae offensae et vilitas offendentis, eo maior est iniuria iuxta communem prudentum aestimationem. Unde maior iniuria

Reputatur quod ho vilis Duci, aut Marchioni alapam infligat quam si alteri vili ho infligeret, et alter Dux Duci eamdem iniuriam inferret

2° supponendum est satisfactionem decrescere ex dignitate personae cui fit, et ex vilitate satisfacientis ita lege aut facto ff de poenis: persona duplici respectu eius qui fecit, et eius qui passus est. alit. n. puniuntur ex eisdem facinoribus servi, quam liberi et lege inservorum eodem titulo: ex quibus causis liber fustibus caeditur ex iis servus flagellis caedi et Dno reddi iubetur, et lege capitalium ff eo de poenis Maiores nri in omni supplicio severius servos quam liberos, famosos quam integrae famae hoies punierunt atque hidem docet Arist. lib. 5 Ethic c 5 ubi si qui Magistratum gerit alium percutiat non est reper cutiendus. at si quispiam ei percusserit non so repercutiendus est verum etiam suppliciis afficiendus. Videatur Covarr lib 2 variarum c 9 a n° 2 ubi hoc latè prosequitur. Ratio vero in qua fundatur hoc est quia cois estimatio est, quod satisfactio per sona offendens se offert, et subiicit personae offensae; cum autem subiectio et honor qui alicui exhibetur, eo sit minoris estimatur quo dignior est persona cui exhibetur, et vilior quae illum exhibet nam honor est in honorante ut docet Arist 1. Ethicor c. 3. coiter eo minor censetur satisfactio quo dignior est persona cui fit, et indignior a qua fiet. Unde in moralitate estimatione multo minor est satisfactio pro iniuria si ho plebeius nobilis caput aperiat quam si homo nobilis plebeio

His igitur suppositis sic efficaciter ro

1° nra iniuria pro honore crescit ex dignitate personae offensae, et vilitate offendentis; et ex eo

Capite satisfactio decrescet; sed peccatum mortale est gravis iniuria & honoris Dei a nobis contra facta, qua Deus ipse se sperni significat ut invenit p. Isaiae c. 1. et alibi saepe in sacra Scriptura: et satisfactio pro illo etiam si sit ex auxilijs gratiae absolute est vilis creaturae erga Deum supremum Dominum pro eam offensam: quia iniuria peccati mortalis est in supremo ordine iniuriae, et satisfactio creaturae etiam cum auxilijs gratiae est in infimo ordine satisfactionis; atque adeo non potest esse aequalis eiusdem peccati. Cuius ratio efficacior est ex D. Thoma hic art. 2 ad 2, ubi sic ait: Hominis puri satisfactio sufficiens esse non potuit pro peccato, tum propter subiectum: quia peccatum in Deum commissum quamdam infinitatem habet ex infinitate divinae maiestatis: tanto enim offensa est gravior quanto maior est ille in quem delinquitur. Unde oportuit ad dignam satisfactionem ut actus satisfacientis haberet efficaciam infinitam ut esset Dei et hominis quae efficacia a Deo ipso procedit innuente Paulo Apostolo insinuatur apud ... ad Hebraeos 5 ubi ait de Christo et quod cum esset Filius Dei exauditus est pro sua reverentia: ut explicant apud Iustinianus in Sanctorum pro sui reverentia. Hoc est pro reverentia quam Christi habebat Deus ergo erat pro personae dignitate aequalis ut explicant Chrysost. et Theophil. ibi.

Dicimus 2.º et dico potentia absoluta non posse puram creaturam cum auxilio gratiae adaequaliter satisfacere pro peccato mortali. Primo patet ratione videntur ... citati ... 2 sent. ... et expresse Cabrera: Ex nam quantumvis pura creatura donis supernaturalibus et auxilijs gratiae per potentiam absolutam decoraretur, absolute et ... satisfactio esset

in infimo ord.e satisfact.s; cum esset satisfactio crea
peccatricis quae suum creatorem; quae non esset aequalis
iniuriae peccati mortalis, quae est in supremo ord.e
iniuriae, atque adeo non potest pura creatura etiam per
potentiam Dei absolutam pro peccato mortali proprio
ad aequalitatem satisfacere.

Dico 1.o est [illegible] posse puram creaturam cum
auxilijs gratiae pro peccato mortali proprio ex
aliqua condignitate, et ut est facta, ius satis..
facere. Ita S. Tho. in 3 p. q. 86 et 89
a. 8 et in 4 dist. 14 q. 1 a. 1 quaest. 5 Ricc. in 3
dist. 20 q. 4 ar. 9 Med. cod. de poenit. tr. 3
q. 1 Ferrara 4 co. gentes c. 54 Vasquez disp. 2 et
Suarez 4 sect. 10 Cabrera disp. 14 § 4 Reginaldus
disp. 6 § 1 et alij. Probatur 1.o ex locis sacrae scripturae
in quibus Deus exigit a nobis poenam in satisfactionem pec
catorum Micheae 6. Indicabo tibi homo quid
Dominus requirat a te utique facere iudicium id est poenam
ut explicat Rupert. ra[illegible] et Ezechielis 18 Si im..
pius egerit poenam et fecerit iudicium et iustitiam
vita vivet; et illud Marci 3
facite fructum dignum poenitentiae

Probatur 2.o pura creatura cum auxilijs gratiae
potest mereri de congruo remissionem peccati quae ex
aliqua congruitate et condignitate pro peccato mortali
satisfacere. Antecedens [illegible] S. Aug.
epist. 105 ad Sixtum ubi ait: neque
ipsa remissio peccati sine aliquo merito est
[illegible] nullum est meritum fidei qua ille dixerit
Deus propitius esto mihi peccatori et descendit
sic iustificatus. Ambros. lib. 10 in Luc. 22
Lavit [illegible] lacrymis delictum, quod voce
pudor est fateri. Lacrymae non veniam postulant
sed merentur, et vultus si veniam vis mereri dilue

culpa lacrymis suis. Silia Sti Chrys lib
2 [contra] Pelagianos. Tertul lib 4 [contra] Marcionem Cy-
prian lib 6 de orone dnica. Greg in 1 Regum
lib 3 c 4. 2° quia ids ans rone quo [?] auxilij gra [?] pt sibi mereri de congruo
[?] gra quod est gra e annexa remis-
sio peccati: [?] pt mereri de congruo talem remissionem
atq [?] Deo ex aliqua congruit satisfa-
cere. Dr, q contritio, [?] quæ [?] creata cum
auxilijs gra [?] mortali offerre
[?] [?] et [?] [?] aliquam [?]
tionem cum iniuria peccati mortalis [?]
in ordine [?]

Obiectionibus satis facimus

Obies 1° [?] 2c [?] Deus appellatur iustus in
sacra script. dum peccata remittit [?]
[?], et peccatori contrito: [?] huiusmodi contritio
[?] e suffens ratione illius Deus ex iust.
remittat peccata; alias [?] n diceretur iustus
sed misericors et pius [?] ex 1
Joann. 1. si confiteamur peccata nra fidelis est
Deus et iustus ut remittat nobis peccata nra.
[?] et ad Hebræos 6 n e iniustus Deus ut obli-
uiscatur operis vestri. Dr 1° ex S Tho. 1. 2.
q 21 a 4 ad 1. [?] ubi sicut iustificat
impij apparet [?] dum culpas relaxat [?]
[?] qui tn ipse misericorditer infundit
Dr 2 ex eod. S. Doct. 3 p. q 85 3 a d et
[?] a virtute [?] est iust. [?] se d stituit
a actu [?] e actus iustitiæ [?]
facho [?] iniuria peccati
[?] 1° [?] et [?] [?]

Nomen iusti significare id quod sanctum frequenter in sacra scriptura iustitia pro sanctitate sumitur, quod ad Matth. 3. [illegible] decet nos implere omnem iustitiam hoc est omnem virtutem ut explicat S. Maximus homilia 6. de [illegible]
Deinde adeo in exemplis Deus in sacra scriptura iustus appellatur quia peccata remittit [illegible] [illegible] remittit [illegible] ex iustitia, sed [illegible] Lex [illegible] et bonitate ipsius [illegible] explicatur S. Augustini in 1. epist. Joan. Deus ibi appellari iustus quatenus remittit venialia quorum remissionem [illegible] meretur [illegible] auxilijs [illegible] ut infra dicemus; si mavis ex intelligi de mortalibus dicitur Deus fidelis quia veritatem servat fidem, quia nobis [illegible] misit et quoties [illegible] [illegible] [illegible] misericordia peccata nostra remittere [illegible] iusto cum Christo [illegible] merita ex iustitia nobis peccata remittuntur. aliter totum ex [illegible] [illegible] breve [illegible] explicatur [illegible] [illegible] [illegible] manifestatur [illegible] peccatum quod [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] misericordia [illegible] [illegible]

Ad 2. confirmatur [illegible] ita loqui, [illegible] iniustitia [illegible] impij apparatu [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccato [illegible] [illegible] relatio [illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible] sit. Ad 2. confirmatur [illegible] [illegible] iustitia [illegible] inclinat ad reddendum [illegible] [illegible] peccati [illegible] [illegible] reddat [illegible] [illegible] [illegible] malitia peccati mortalis est simpliciter finita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] satisfactio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilijs gratiae [illegible] peccatis [illegible]

satisfacere. cont. q. debit. finit. p satisfacit. finam æqualitatis compensatione. Et q satisfactio hois debet cum sit infima n pt ei necess. satisfaciendo pro malitia peccati finita; alias debito finito peteret satisfacto infinita de fin. q satisfactio creaturæ est sufficiens ad compensand. debiti peccati.

R. ... ante neg. cons. et ad ... dico debitum finium compensare posse satisfact. finita que sit eiusdem ord. cum illa, n vero si sit diversi ord.: ut pt exemplo famæ et pecuniæ quæ q. diversi ord. sunt iniuria in fama, et honore facta n pt compensari pecunijs ut docet Navarro lib. 2º de restitut. c. 4. n. 417. Navarro c. 7 sum. n. 90. Lessius lib. 2 de iust. c. 11. dub. 16 n. 93. et ... pt eandem rationem cap. q. dubit. ... decuerat hom. vita mutilat. amoueus membri et cicatrices n posse pecunia compensari, qd probat ex lege ult. ff. de his qui effuderint, vel deiecerint ... cicatricum aut, aut deformitatum nulla fit extimatio; q. liberum corpus nulla recipit extimat. ... peccati mortali ... iniuria ... a vili persona facta sit in supremo ord. iniuriæ et satisfactio ... eius ... capite sit in infimo ord. satisfact. ... peccat. ... n ... infinit. n pt ... satisfacere finita pura ... ad ... ... compensare. Ad confirmat. R. ... satisfact. ... requiri ut infra dicemus, ... satisfaciendo æqualitas ... iniuria peccati, n quat ... infinita, sed quat ... in supremo ord. ... satisfact. ... iniuria peccavi in supremo ord. iniuriæ, q. hæc satisfactio n pt ... in supremo ord. satisfacti ... infima ... ideo mal...

liti, quia ad satisfaciendum pro infinita malitia pec-
cati requiritur satisfactio infinita.

Dices: actus contritionis, quem quis ex auxilio gratiae Deo offerre in satisfactionem pro peccato mortali, tantam bonitatem habet, quantam habuit malitia actus peccati; ergo ille est aequalis satisfactio pro peccato; atque adeo potest quis per actum contritionis pro suo mortali peccato ad aequalitatem satisfacere. Respondeo negando antecedens; quia actus contritionis habet rectitudinem debitam, quae universa malitiam peccati consistit. Dices: [illegible] actus peccati est aversio à Deo, ita actus contritionis est conversio ad illum; ergo sicut actus peccati habet quandam infinitatem malitiae ex infinitate personae offensae per illum, ita actus contritionis infinitam quandam bonitatem habet ratione obiecti circa quod versatur, Deum scilicet summe dilectum. Respondeo 2°. [illegible] cum actus contritionis sit perfecta conversio ad Deum, formaliter excludit aversionem peccati, atque adeo ipsum peccatum; quare sufficiens est et aequalis satisfactio pro illo. [illegible]

[illegible] actus contritionis considerat [illegible] satisfacere ad aequalitatem pro peccato, satisfacit de facto apud Deum [illegible] aliquid faciendo [illegible] minus [illegible], quia ipsum factum [illegible] atque adeo [illegible] apud Deum [illegible] efficaciter [illegible] dare eleemosynam, [illegible] re ipsa dat.

[illegible] ad argumentum cum [illegible] sic [illegible] [illegible], sine [illegible] actus contritionis bonitatem quam habet ex obiecto, et conformitatem cum recta ratione [illegible] bonum, [illegible] fuit malus actus peccati, quod [illegible] illius [illegible], et conformitatem cum recta ratione [illegible]

Quamvis ex quâ materia erat actus peccati, tamen non inde sequi quod actus contritionis sit aequalis satisfactio pro peccato mortali; nam peccatum mortale, secundum rationem malitiae, quam absolute desumit sibi ex ratione injuriae quae attenditur penes dignitatem personae offensae. et cum actus contritionis non sit tanti valoris, ut aequare possit hanc rationem injuriae, quod satisfactio desumat ex dignitate personae cui fit, et indignitate satisfacientis. confirmatur et actus contritionis ex obiecto habeat tantam bonitatem, quantam ex obiecto habuit malitiam actus peccati, non potest esse aequalis satisfactio: ut ille quem admodum plebeius honorat regem, aperiendo illi caput habeat tantam bonitatem quasi ex obiecto, quantam habuit malitiae actus, quo noluit illi caput aperire; attamen in ratione satisfactionis non censetur aequalis compensatio pro tali injuria, quia deficeret haec satisfactio ex indignitate personae satisfacientis.

Atque hinc patet ad probationes Antecedentis. Ad 1. non dico ea solum convenire actus contritionis et peccati ut aequales moraliter ad obiectum, ut ostendimus. Ad 2. dicit Respondeo inde non sequi aequalitatem inter actum contritionis et peccati ex obiecto, in ratione injuriae et satisfactionis, quia non attenditur aestimationis et valoris ratio circa Deum, tam in injuria, aversio creaturae a Deo ipso, et manifeste demonstrat exemplum allatum de plebeio satisfaciente regi. Ad 3. actum peccati et contritionis infinitatem participare quemadmodum in sua linea, et convenit ... ea ratione bene aequaliter non tamen secundum rationem injuriae et satisfactionis, quae attenditur penes indignitatem personae offensae et satisfacientis.

Ad 1.um confirmatum Resp. actum contritionis excludere formaliter physice aversionem peccati; quia cum actu contritionis non potest compati physica continuatio peccati quatenus actualiter a Deo avertitur; non tamen formaliter excludere moralem aversionem, quae remanet in peccatore transacto actu peccati, sed solo dispositive, et non ex natura rei, sed ex divina institutione, et congruitate quadam, quia formaliter iustificat et non est contritio, ut confert consentientia in ma [illegible]

Ad 2. confirmatum Resp. tale desiderium non sufficere ad satisfaciendum adaequaliter pro peccato mortali quia obiectum actus desiderii habet distinctam bonitatem ac ipse actus, sic non reputatur pro facto ut patet in actu desiderii credendi et amandi Deum qui non sufficit ut satis fiat praecepto credendi et amandi Deum quia hoc obiectum habet distinctam bonitatem ab actu desiderii. Cum autem obiectum desiderii satisfaciendi adaequaliter pro peccato habeat distinctam bonitatem ab ipso actu conveniente sic non reputatur pro facto; ut actus desiderii dandi eleemosynam, cuius obiectum cum sit actio exterior, non sortitur diversam bonitatem ab actu interiori.

Obiicies 4. peccatum mortale non est iniuria proprie contra iustitiam, sed mera transgressio et violatio legis Dei: ergo potest peccator cum auxiliis gratiae adaequaliter pro illo satisfacere. Probatur consequentia, quia transgressio legis cuiuscumque superioris sufficienter compensatur solvendo poenam legis, vel aliquo modo offerendo inde quantum superioris ita ut transgressorem poeniteat facti, et in posterum emendatione ponat: quae cum hoc stare possit per gratiam cum auxiliis gratiae potest dici convenienter adaequaliter pro peccato mortali proprio

Actu facere. Ans v.° est multis probat Val. hic disp.
2 c. 4. 1.° nam iniuria quae est proprie contra iustitiam
debet ledere personam offensam in bonis propriis;
peccatum vero nulla ratione potest ledere Deum
in suis propriis bonis: si peccaveris quid ei
nocebis et si multiplicatae fuerint iniquitates
tuae quid facies contra Deum Iob 35. 2.° nam alias
quod peccatum duplicem malitiae rationem stineret,
alteram iniustitiae contra Deum, et alteram contra virtutem
oppositam, v.g. temperantiam, fidem etc.

Respondeo negando Ans cum communiori sententia quam
tuetur Suar. hic disp. 4. sect. 7, et in opusculo
disp.ª de iustitia Dei sect. 2. n.° 9 quia per peccatum
leditur ius quod Deus habet in creaturas ra-
tionales, ut per earum actus honoretur, et colatur.
Quare ad primam probationem Antis respondeo ut iniu-
ria proprie sit contra iustitiam non requiri quod ledat
personam offensam in bonis illi intrinsecis, sed
sufficere, quod ledat in bonis extrinsecis, ad
quae habet proprium ius atque ita contingit in
peccato quia per illud leditur Deus in hono-
re extrinseco quae illi praestare debet creatura propter ius
supremi dominii quod in omnes habet. Ad 2 nullum
esse inconveniens quod in eodem actu peccati detur duplex
species malitiae quia huiusmodi species morales sumun-
tur ex diversa oppositione et deformitate cum recta ratione
desumuntur, sed quae repugnat actui habere duplicem
speciem physicam quae ex motivo formali desumuntur.

Ad probationem eius respondeo transgressionem
legis et praecepti superioris posse includere peculia-
rem rationem iniuriae contra iustitiam ut si fiat ipso
sente et auctoritate sua interponente, tunc haberet trans-
gressio legis, et praecepti, si lex sit [illegible] supe-
riori ex iustitia debita, et tunc non sufficeret

satisfaciendi pro tali iniuria; quod subditum genere
rett facti; et emendationem proponeret, sed
teneretur ex iustitia pro illa ad aequalitatem satisfacere.
Quare cum iniuria cuiuscumque peccati fiat ad
Dei, et ipso suam auctoritatem interponente; et per
praeceptum fiat peccatum; ut patet ex sacra scriptura
in qua cum Deus aliquid praecipit solet dicere
ego Dominus, ego autem dico vobis: et praecepta
ipsa sint de re Deo ex iustitia debita quia
ratione supremi dominii quod Deus habet in creaturas illae
ipsum ex iustitia bona [illegible] tenentur, consequenter quae-
libet iniuria peccati includit peculiarem rationem in-
iustitiae, atque adeo pro illa non satisfacit creatura
ti poenitendo et emendationem proponendo, sed necesse
est ut offerat satisfactionem in morali aestimatione
iniuriae peccati aequalem.

Obiicies 2o dignitas personae offensae et
indignitas satisfacientis non obstat quominus pos-
sit reddi satisfactio aequalis a persona
indigna pro iniuria facta personae dignissimae
ergo ex hoc capite non repugnat quod possit creatura cum
auxiliis gratiae ad aequalitatem satisfacere pro peccato
mortali. Probatur prius antecedens 1o in offensis factis
circa bona fortunae, nam si homo vilis offendat
regem furando illi centum aureos ad aequalitatem
satisfaciet si reddat alios centum. 2o in bo-
nis famae: si n. homo ignobilis regem infamet
illi falsum testimonium imponendo, habet ad
aequalitatem compensabit, si dictum retractet et dicat
se esse mentitum coram eisdem personis, quae ab illo
falsum testimonium audierant, quia per hoc fama regis
sufficienter intelligeretur in morali aestimatione
ad suum pristinum statum reduxisse.

Iniuria fieret in bonis honoris ut si plebeius ala-
pa percuteret regem, et ut ad satisfaciendum
tali iniuriae non sufficeret quod huiusmodi ho-
[mo] Regi se submitteret ut alapa eum percuteret, alter
contingere poterat casus in quo sim-
pliciter existimatur ad aequalitatem satisfa-
ceret ut si Regem regno spoliatum et in magno
vitae discrimine versantem huiusmodi homo
plebeius cum vitae periculo, et suorum bonorum iactura
Regem e tali periculo eriperet et in suum re-
gnum et pristinum statum reduceret: quod dignitas
personae offensae et indignitas satisfacientis,
non obstat quominus posset reddi satisfactio
aequalis iniuriae atque adeo poterit pura
creatura cum auxiliis gratiae pro peccato mor-
tali ad aequalitatem satisfacere, licet si iniuria
peccati sit contra Deum, et satisfactio sit ab ipsa
creatura.

R. 6 do neg. Ans. et ad 1um probat dico
in iniuriis factis in bonis fortunae solum attendi
aequalitatem rei ad rem absque ullo ad dignitatem
personae offensae, et indignitatem satisfacientis
ut constat ex communi aestimatione, atque adeo dum satis-
faciens reddit aequale quantitatem bonorum fortunae,
quanta per furtum ablata fuerat censetur plene satis-
facere sive persona offensa sit Rex, sive
homo plebeius, et satisfaciens similiter sit infimae
sortis.

Ad 2um de bonis famae Respondeo: quod
si talis iniuria fuit mera detractio absque contu-
melia quando solum occulte homo ignobilis dixit coram
teste unico contra regem quo fecit ut alii
de Rege facerint malum conceptum, quin etiam

Obiret contumeliosis afficeret, et parvi penderet, suf-
ficienter satisfaceret talis homini, ... retrac-
tando, quae ... faceret, et alii malam opinionem
de eo ... ponerent, et famam illius in pristinum
statum ... redu... faceret. ... detractio ... iuncta
fuit contumelia, quae detrimentum honoris involvit, non ple-
ne satisfaciet ... talis homo per solam detractionis retra-
ctationem: videatur D. Tho. ... 2.2. q. 73. a. 2.

Ad 3 debemus honores, fortasse etiam in
casu posito non satisfacere ad aequalitatem plebeium
hominem, qui ... suo ... tali ... periculo
se ... tenetur seclusa iniuria illi facta,
sed quod ... sit de satisfactione inter homines, inter quos
... non sit excessus infinitus ex dignitate personae
... offensae ... indignitate offendentis, non ... cres-
cit iniuria, et decrescit satisfactio ut illa sit
in supremo ordine iniuriae, et haec in infimo ordine
satisfactionis, satisfactio creaturae non potest esse aequalis
iniuriae peccati, nam ... per infinitum excessum, quo
Deus ... quamlibet ... creaturam excedit iniuria
peccati ... in supremo ordine iniuriae, et satisfactio
creaturae in infimo ordine satisfactionis.

Obiies 6. ... excessus quo iniuria
peccati excedit satisfactionem creaturae est finitus, et limitatus,
... aliqua iniuria peccati est simpliciter infinita ...
talis excessus ... depende Dei ... absoluta potestate
... quari ... satis ... factionis ... ... et ... ...
... creaturae, si Deus ... illi tribuat auxilia
gratiae ... ferventiores, et ferventiores actus ... sanct...
elicere ... gratiae infinite intensa, si forte est
... possibilis ... excessus finitus ... universi extra
... sit altioris ordinis ... potest adaequari ... maius

Ac maius augmentum alterius extremi ordinis inferioris. Neque excessus quo aurum superat argentum in finibus [illegible] potest adaequari [illegible] superari ab argento si illud in magna quantitate sit. Et si nec est aliquis potest vili metallo magnum tribuere valorem. [illegible] Deus tamen supremus rex potest de potentia absoluta tribuere valorem [illegible] operi puro creaturae facto cum gratia quantum necesse est ad satisfaciendum pro peccato mortali [illegible]: quo saltem de potentia [illegible] non repugnat [illegible] pura creatura cum auxiliis gratiae satisfaciat ad aequalitatem [illegible] suo peccato mortali.

R. [illegible] concesso [illegible] negata consequentia, et ad probationem dico, non esse [illegible] [illegible], quod excessus unius extremi quo finitus est, potest adaequari per augmentum alterius extremi, nam [illegible] excessus fino superet [illegible] in [illegible] ad [illegible] potest aequus [illegible] magis [illegible] magis augeatur [illegible] ad aequalitatem excessus, qui est diversae [illegible] et species imperfectior, quantumvis [illegible] non potest attingere [illegible] speciei perfectioris, quia [illegible] eius [illegible] est [illegible] speciei imperfectioris [illegible] cum igitur peccatum mortale sit in supremo ordine [illegible], et satisfactio purae creaturae in infimo ordine satisfactionis [illegible] et si excessus, quo iniuria peccati excedit satisfactionem purae creaturae [illegible] finitus et limitatus a Deo de potentia absoluta non potest tamen crescere satisfactio purae creaturae, et si dentur maxima auxilia gratiae [illegible] adaequet talem excessum, qui est in diverso ordine et satisfactio creaturae, quantumvis [illegible] non potest exire a suo infimo satisfactionis ordine.

Neque [illegible] exemplum aliquid de excessu auri [illegible] quam [illegible], etiamsi [illegible]

si in infinitum augeatur argentum non potest attingere per-
fectionem physicam auri, etsi in morali aestimatione
magna quantitas argenti adaequat, immo et superat
excessum quo aurum excedit argentum. idem supremum fit
quod summa sanctitas et non potest [illegible]
commutatione, et ideo oportuit ut Deus, qui inter
se valde distant, et physice commensurari
nequeunt, moraliter tamen [illegible] aliquo pretio extima-
rentur ut essent inter se commutabiles.

Ad confirmationem Respondeo non posse reges cuilibet
vilissimo metallo valorem quemvis magnum tribuere
quia ut dictat recta ratio valor qui a regibus imponi
potest, monetis ex metallo factis, debet esse proportio-
natus metallo cui imponitur. quare si de facto
aliquis Rex summum valorem vilissimo metallo imponeret
faceret contra rectam rationem, neque a nequi posset virtu-
te aestimaretur. Cum autem Deus ut [illegible] potentia rerum
omnium aestimator optimus nihil sola possit efficere [illegible]
imperfectum quale diceret commune non [illegible] potest tribuere
operibus puris etiam si fiant ex gratia maio-
rem, quam sit necessarius [illegible] satisfaciendum
ad aequalitatem pro peccato mortali [illegible]
improportionatum quae [illegible] sunt eiusmodi operationes
[illegible] tantum valorem accipiendi.

Obicies 7º si stricte supponeret gratiam habi-
tualem in peccatore esse [illegible], et condigna
satisfactio pro peccato mortali, sed saltem condigna
[illegible] potest eam supponere quod pro tali
[illegible] non repugnat quod [illegible] gratia [illegible] compatiatur
cum peccato mortali: ergo de potentia absoluta potest
peccator cum auxiliis [illegible] pro peccato mortali
ad aequalitatem satisfacere, sequela [illegible]
[illegible] quia in tali casu mereretur peccator Deo digno

Gratiam atque adeo remissionem peccati, qui est effectus formalis illius, namque non meretur de condigno gratiam meretur etiam de condigno effectum formalem talis gratiae: ergo condigne satisfaceret pro suo peccato mortali.

Neque maiorem, et ad illius probationem, in eo casu (si forte possit esse dignus) non dignus peccator non mereri de condigno gratiam quia cum esset ingratus et inimicus Deo, etiam si haberet gratiam habitualem, non censeretur eius strictio condignum meritum ulterioris gratiae, qua remitteretur peccatum: et insuper quia nulla pura creatura quantumvis grata existat potest de condigno mereri primam gratiam quod illam sit annexa remissio peccati aut de hoc certo viri peccatoris sicut dicemus, ergo satisfactio purae creaturae, etiam si sit in gratia, et ex gratia ad hoc est in infimo ordine satisfacti cum ista personam fina in infinita.

Ex dictis in hac sectione colliges non posse purum hominem cum auxiliis gratiae etiam depositam absolutam pro suo peccato originali ad aequalitatem satisfacere: nam licet verum sit quod peccatum originatum in ratione voluntarii sit minus grave quolibet peccato actuali mortali, imo et veniali; attamen absolute est iniuria gravis, et sufficiens ad excludendum gratiam, et constituendum hominem inimicum et aversum a Deo: ergo cum ex dictis constet nulla puram creaturam cum auxiliis gratiae et depositam absolutam posse satisfacere ad aequalitatem pro iniuria peccati actualis quod gravis est et tanto gravior ex dignitate personae offensae et indignitate offendentis, certe tenendum est nullum purum hominem

Cum auxilijs gratiae possit deponere ab[illegible] suo peccato originali [illegible] adaequaliter [illegible] et [illegible] ita docet Albert[illegible] sic [illegible] 1 [illegible] ad [illegible] sed expressius [illegible] favet in 3 dist. 20 q. 4 [illegible] intelligendus est quod [illegible] nullo peccato in quo fit aversio [illegible] satisfacere satisfactione [illegible] nec [illegible] alijs [illegible] hoc quod offensa [illegible] concedi [illegible] puram [illegible]

Sectio 3

An saltem pro veniali peccato possit purus homo cum auxilijs gratiae adaequaliter satisfacere

1a sententia negativam [illegible] tenet ita [illegible] lib. [illegible] Sac[illegible] [illegible] cui favere videtur [illegible] Gabriel in 4 dist. 16 q. 2 a. 4. [illegible] 2a sententia affirmativam [illegible] defendit [illegible] in 3 dist. 20 q. [illegible] Paludanus in 3 dist. 20 q. 2 a. 2, Suar [illegible] sect. 11. Val[illegible] q. 1. 3 Cabrera [illegible] 15 § 2 [illegible] Lorca [illegible] n. 3. Ragusa [illegible] 7. § 1. [illegible] Azor to. 1 lib. 4 c. [illegible] summae c. 1[illegible] § 5 Litera H. et alij.

Caeterum ut [illegible] sententias explicemus [illegible] ac [illegible] distinguendi [illegible] duo status [illegible] quos [illegible] purus homo [illegible] suo peccato veniali satisfacere [illegible] 1us [illegible] status gratiae [illegible] nam cum peccatum veniale non excludat gratiam [illegible] homo esse in gratia et habere [illegible] peccatum veniale. 2us est status [illegible] peccati mortalis [illegible] in quo [illegible] homo [illegible] peccatum veniale [illegible] et [illegible] cum auxilijs gratiae [illegible] actus [illegible] Dei [illegible]

Peccati venialis quo supposito dico secundo. Sola [illegible] per
veram gratiam potest ad [illegible] equalitatem pro peccato veniali
satisfacere. Hec expresse defenditur ab [illegible]
pro [illegible] veritatis [illegible] diversimode illum [illegible]
[illegible] ubi [illegible] priori [illegible] asseruerat [illegible]
negando posse [illegible] cum auxilio gratiae pro
peccato mortali satisfacere: asserit [illegible] solum
[illegible] posse satisfacere ad equalitatem pro peccato venia
li [illegible] illud non [illegible] debitum carendi divini
auxilii sit pro mortale, ac [illegible] satisfaciet pro
veniali non [illegible] necesse [illegible] pars debiti
sicut [illegible] satisfaciet pro mortali. Unde actum [illegible]
[illegible] a iusto elicitum dicit esse condignum et [illegible]
satisfactionem pro veniali. Sed hoc fundamentum [illegible]
precedenti a nobis reiectum fuit et modo reiicitur [illegible]
ut bene [illegible] quia qui peccat venialiter
non se ipsum reddat [illegible] gratia Dei [illegible]
[illegible] indignum ex gratia, que [illegible] satisfaciendum
pro tali peccato [illegible] [illegible] iniuria [illegible]
[illegible] ex [illegible] reddat personam offensam
[illegible] [illegible] persona offensa [illegible]
ad facultatem ad satisfaciendum pro iniuria [illegible]
[illegible] pro peccato veniale [illegible] ex [illegible]
sit [illegible] debitum carendi auxiliis ad satisfaciendum
pro ipso peccato, atque adeo ex [illegible] non
[illegible] probat [illegible] posse [illegible] pro [illegible]
ad equalitatem satisfacere pro veniali.

[illegible] [illegible] probat [illegible] ex
eo quod peccatum veniale non sit [illegible]
[illegible] finem, sed [illegible] Deum [illegible] adeo
non sit [illegible] iniuria et offensa, sed [illegible]
[illegible] dico [illegible] [illegible] peccati

Venialis non constituat ultimum finem in creatura, et sic non sit contra Deum, etiam peccatum veniale sit contra legem Dei absolute, negari non potest esse contra Deum, et per consequens iniuria illius; cum peccatum mortale ideo sit contra Deum, et iniuria illius, quia est contra legem Dei.

Quare alia via probanda nobis est assertio. Et in primis ex illo Ioannis: si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus ut remittat nobis, ubi explicat Augustini [illegible] loquitur Evangelista de peccatis venialibus, et colligitur ex verbis ante, [illegible] dicitur: si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus. Quod potius generaliter de [illegible] per peccatum veniale [illegible] ex hoc Ioannis testimonio colligitur Deum remittere ex aequalitate peccata venialia [illegible] adeo eos posse satisfacere ad aequalitatem pro venialibus.

Deinde probatur ratione eadem, quia iniuria peccati venialis, et sit contra Deum, est tamen iniuria [illegible] quia non rescindit divinam amicitiam, neque [illegible] pena aeterna: quia si homo iustus offerat [illegible] actus [illegible] dei [illegible] illius ad aequalitatem satisfaciet. [illegible] hominis iusti multo [illegible] hominem [illegible] Deum, quam peccatum veniale avertit. Per illum non habere [illegible] Deum anteponit, [illegible] mala perpeti, quam peccare vult [illegible] aliquid [illegible] gratia et amicitia Dei [illegible] et qualis satisfactio pro iniuria peccati venialis.

Deniq. q[uonia]m actus contrit[ionis] meretur de condigno vitam aeternam, at vero peccatum veniale meretur penam temporalem: ergo magis meritorius et magis satisfact[orius] contrarius est actus contrit[ionis] hominis iusti, quam est demeritorius et iniuriosus peccatum veniale. ac proinde actus contrit[ionis] in homine iusto erit sufficiens satisfactio pro peccato veniali.

Quaeres 2° an habitus est quod homo existens in peccato mortali per actum contrit[ionis] pro peccato veniali aequaliter satisfaciat. Sic ait o[mni]bus [illegible] relatum, sicut communiter Suar. tom. 4 in 3 p[ar]te d. 11. sect. 2. n. 29. Pr[ob]atur nam licet remissio peccati mortalis, et venialis in tali homine fiat simul tempore, attamen remissio mortalis est prior natura quam remissio venialis: ergo sicut remissio prioritate naturae supponit gratiam in subiecto contrit[ionis] condignificantem, ita et inde satisfactionem aequalem: antecedens probatur tum ex parte contrit[ionis] tum ex parte ipsius gratiae sanctificantis: Ex parte contritionis, quia homo per contrit[ionem] primo intendit satisfacere pro peccato mortali, et 2° pro veniali, qui enim alteri gravis et leves iniurias commisit primo intendit compensare graves, et 2° leves: ergo prius natura satisfacit homo per contrit[ionem] pro peccato mortali, quam pro veniali, et hac de ratione est prior remissio mortalis quam remissio venialis. Secundo ex parte gratiae sanctificantis, quia gratia sanctificans primo et per se intendit expellere peccatum mortale et veniale 2° et per accidens, quod ille effectus gratiae per se, ubi vero ex actione [illegible] peccatum veniale potest remitti absque infusione gratiae, ut docent [illegible] cum [illegible] in Sac. 3. p[ar]te q. 87. a. 2. ergo prior natura est remissio

Peccati mortalis, quam venialis; atque adeo remissio peccati venialis supponit necessario gratiam sanctificantem in subiecto. Probatur 1° namque peccatum veniale supponit mortale in subiecto in quo est non potest remitti absque remissione mortalis, ut docet D. Tho. q. citata art. 4° ergo in eo casu remissio peccati mortalis est prior natura remissione venialis. Probatur 2° quia primo ordine natura prius est remissionem ... in suo esse substantiali quam ... in tali esse, sed remissio peccati mortalis pertinet ad substantiam amicitiae divinae remissio vero venialis ad perfectionem talis amicitiae ergo illa est prior natura ista. atque adeo remissio venialis in homine existenti in peccato mortali supponit gratiam, sicque ... satisfactio ... qualis est ... habituati gratia dignificata ... 3° ... satisfactio ... pro peccato veniali quae sit condigna, non tamen est ex ... rigore iustitiae. Haec est ... mente D.D. quos citat ... Labore et ... et eam expresse tuentur ... locis citatis. Probatur quia haec satisfactio non servat ... rationes ... perfecte iustitiae non ... est ex propriis sed ex bonis ... creditoris, scilicet gratia Dei ... personae satisfacienti tributa, neque ex alicuius ... debitis, nam quis ... averat ... Vasq. ... c. 9. n° 40 ... non deberi alio titulo ... propter peccatum ... satisfacientem pro illo; ... titulo charitatis positum est tenendi Deum; quia ... tenemur diligere Deum, ... peccata ... ipsum Deum, atque adeo titulo charitatis potest exigi ab homine ... condictioni: ... non est per fecta satisfactio ex rigore iustitiae pro peccato veniali quae sit

debito equalis

Atq̃ hinc colliges resolut. cuius dã dubij circa quod est dissentio inter P. Suar et Vasq. an scilicet Christi satisfactio pro venialibus sit perfectior satisfactione hominis iusti pro suo peccato veniali. Affirmat Suar. negat vero Vasq. sed utrumque sententia reconciliare potest si dicas utiq̃ Christi Domini satisfactionem esse absolute perfectiorem satisfactione hominis iusti quatenus est ex se perfecta et rigorosa iustitia ut infra dicemus, licet in... sita; at vero sm quod perfectiorem esse satisfactione hominis iusti quatenus intrinsece sanctificat hominem et in effectu debitum peccati venialis extinguit, cum tamen satisfactio Christi Domini in effectu ista peccata venialia non extinguat, quoniam ad illa sit efficacior satisfactio hominis iusti.

Contra statuta de argumenta solvuntur

Arguesi 1° 5° ... peccatum veniale gratis remittitur a Deo: ergo non potest homo iustus ... quoniam satisfactione pro eo ... tanquam ... 1° ... Tridentini sess. 6 c. 11 illa verba omnes ... dimitte nobis debita nostra voce ... veniali remissionem postulantium quod indicat illam esse opus gratiae cuius impetratio est orandus Deus ... 2° ... Aug. ... 9 ... ubi ait remissionem cuiuscumque ... quae sit nisi per virtutem gratiae in cuius confirmatione dictum caput 4 epistolae ad Romanos ubi inquit Apostolus ad gratiam ... quod Deus dicit ... et peccata et affert ... exponentes ... de peccatis venialibus

(3) ex mo loq. Scrip. et S. P. asserentium peccata venia
le nobis remitti a Deo: remissio autem denotat
condonationem debiti absque solutione aequali. Ergo peccatum veniale
gratis remittitur a Deo neque ... homo ... deq
nam satisfactionem pro illo offerre ... nam si iustus
ad aequalitatem satisfaceret pro peccato veniali
remitteretur illi tam quoad culpam, quam quoad poe
nam quam solveret totam, quod pro illo debetur. Hoc non sig
nificat satisfactio ad aequalitatem, sed peccatum
veniale non remittitur semper iusto quoad culpam,
et quoad poenam, nam saepe ipse solvit in purga
torio ...: ergo non satisfacit ad aequalitatem pro veniali

Ad arg. 3 cat. peccatum veniale posse
... remitti gratis a Deo, quatenus tribuit ...
gratis auxilia gratiae quibus eliciantur actus contritionis et di
lectionis Dei, qui est condigna satisfactio pro tali
iniuria: unde ad ... debat Antiquitus reo
eam orare postulare ... gratiam, quia pro peccatis
venialibus ... satisfaciant, et ... postula
re remissionem illorum, neque aliud intendere ... Scri
ptura ... citata. Ad 2. ... non ... esse
necessariam gratiam ad remissionem venialium quatenus est necessaria
ad eliciendos actus quibus remittuntur. Ad
3. peccatum veniale dicitur nobis remitti a Deo
non quia iustus non offerat aequalem satisfactionem pro illo,
sed quia ipsos actus per quos satisfacit acce
pit a Deo: quem ad modum opera tem
poralia, quae ipse post remissionem culpae peccati ... reddendo
... dicuntur remitti a Deo gratis bona opera
iustorum illarum remissionem condigne mereantur, quia et ipsa
bona opera sunt et dona Dei ...

Ad confirmationem ... ... quod iustus
satisfaciat ad aequalitatem pro culpa peccati venia
lis non sequi esse illis remittendum tam quoad
culpam, quam quoad poenam: quia actus satisfac
torius ... peccato veniali ... est satisfactio

pro pena ingen. sit penalis, seu quatenus ex parte sui et circumstantiarum eius equivalet penali. et consequenter quod aliquis actus sit partim penalis, et simul valde meritorius, et satisfactorius pro culpa: et consequenter quod sit equalis iniuriae peccati venialis, non vero pene illi annexe, quae per ignem luitur in purgatorio.

Argues 2.o peccatum veniale est in supremo ordine iniuriae, et satisfactio hominis iusti in infimo ordine satisfactionis: ergo non potest esse equalis iniuriae peccati venialis. Antecedens probatur: ideo diximus peccatum mortale esse in supremo ordine iniuriae et satisfactionem puri creati in infimo ordine satisfactionis, quia peccatum mortale est offensa contra Deum a vili creatura facta et satisfactio puri creati est a persona indigna; quae dignitas personae Dei atque iniuria crescit ex dignitate personae offensae et vilitate offendentis, et ex eadem causa satisfactio decrescit: quia cum iniuria peccati venialis sit etiam contra Deum et satisfactio hominis iusti sit puri creati illa erit in supremo ordine iniuriae, et haec in infimo ordine satisfactionis, atque adeo non poterit esse equalis iniuriae peccati venialis.

Respondeo peccatum veniale esse in supremo ordine iniuriae quatenus est iniuria contra Deum, contra quem iniuriae factae supremum iniuriae ordinem constituunt; quia in tali ordine infimam malitiae speciem sortitur peccatum veniale quia iniuriae non ita crescunt ex dignitate personae offensae et vilitate offendentis ut earum [illegible] equalem gravitatem sortiantur ut bene notat Vazquez sic [illegible] [illegible] et ex causa iniuriae maioris vel minoris gravitatis sunt, ut maior et minor fiunt iniuria sunt considerata: debita iniuria qua quis violentas manus inicit in regem maioris gravitatis sit, quam ea qua percutit servum regis, et quatenus utraque est contra regem [illegible] violentas manus in aliquem [illegible] secundum se consideratas et abstrahendo aequalis [illegible] detractio maior iniuria est, quam ea inferre in servum illius. satisfactio vero hominis iusti, quia sit in [illegible]

n. posset satisfacere nisi alter Rex [illegible] modo dicto
. sed [illegible] instabis: si satisf. [illegible] posset ille p actus eius
esset in supremo ord. satisfact. [illegible]
liber [illegible] virtutis q. tmo. is imp[illegible] perfecte [illegible] condigne satis
facere [illegible] [illegible] peccatis [illegible] venialibus [illegible] quae sa-
beret: [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] nimis extollere
efficaciam satisfact. creatae: q. neg. [illegible] illud ex quo sequitur.
seq. maiorem [illegible] neg. quia [illegible] actus, etc. imperfecti [illegible]
participaret [illegible] illum supremum ord. satisfact. etiam
esset [illegible] condigne satisfacto n. so. [illegible] omne [illegible] peccatum ve-
niali, sed [illegible] neg., quia [illegible] haberet q.
n. eet maior [illegible] divin. [illegible] quae [illegible]
Huic [illegible] act. [illegible] sunt [illegible]
[illegible] n. esse inveniens et per quem [illegible] act. meritorium
[illegible] venialia tollantur. [illegible] nisi [illegible] impediere
ut si opus n. est [illegible] remittantur quae [illegible]
venialia, sed [illegible] n. [illegible] divino
[illegible] et n. [illegible]
et tunc [illegible] Deus [illegible] quae sunt remitten-
da [illegible] valore satisfact. [illegible] minor m-
si videlicet [illegible] quolibet actus

Sors iusti quamvis remissi et imperfecte virtutis est condigna satisfactio pro adhuc peccatis venialibus quae habet nullum tamen est inconveniens quod actus cuiuslibet virtutis in homine iusto sit condigna satisfactio pro aliquo saltem peccato veniali propter dignitatem personae satisfacientis et propter ...

Argues 2° ... si satisfactio hominis iusti esset condigna, et aequalis iniuriae peccati venialis non posset non acceptari a Deo: sed ... est falsum quia est contra rationem supremi dominii Dei ratione cuius nequit obligari ad aliquid a creatura: ergo et illud ex quo sequitur. Sequela maioris probatur nam corporalis satisfactio sit aequalis extinguit debitum ac proinde non manet ius in creditore ad eam non acceptandam, ut patet in humanis debitor namque qui centum debet ... satisfacit aequaliter reddendo centum debitum extinguitur nec potest creditor illam satisfactionem non acceptare ...

Respondeo distinguendo sequelam maioris: si satisfactio hominis iusti esset aequalis iniuriae peccati venialis non posset non acceptari a Deo ex suppositione pacti initi de ea acceptanda, concedo sequelam; nulla facta suppositione huiusmodi pacti nego sequelam. quia ... divina de acceptanda satisfactione non ... rationem supremi dominii quod iam Deus non possit non acceptare, namque obligatio ad acceptandum non oritur ex meritis satisfactionis creaturae, sed ex ... Dei voluntate ad id ... libere determinantis et quod sibi promissio de facto determinat ... ex pluribus ... Scripturae ... generaliter ... facienti peccata venialia ... Proverbiorum ... qui abscondit scelera non dirigetur, qui autem confessus fuerit et reliquerit ea misericordiam consequetur. Et Ieremiae ... si poenitentiam egerit gens illa a malo suo agam et ego

pena est à malo: at vero nulla sufficientia [illegible] missione de accep-
tanda satisfactione potest Deus [illegible] tamquam supremus
Dominus eam [illegible] non acceptare, quam potest [illegible] exigere ob
alios titulos [illegible] pro quorum sibi [illegible] deberi. Unde
[illegible] est [illegible] maioris [illegible] satisfactionis equalem
quod [illegible] alijs titulis deberi non extinguendo debitum
et talis est satisfactio hominis iusti; quia multiplici
titulo deberi [illegible] dari, neque explere [illegible] aliud [illegible]
nam si debitor [illegible] deberet multi-
plici titulo [illegible] ratione mutui, et ratione iniustae acceptionis
non extinguere debitum reddendo centum, quia posset cre-
ditor ea accipere quae illi debebantur [illegible] titulo mu-
tui, et exigere alia centum sibi debita titulo furti

Argues. 4. cum [illegible] Sic. d. 6. c. 2. n. 22
si Deus nullo posset pacto posset satisfactionem hominis
iusti pro peccato veniali [illegible] non acceptare posset
illum [illegible] in aeternum punire et beatitudine [illegible] priva-
re, sed hoc est falsum [illegible] quod illud ex quo sequitur. [illegible] Sequela
maioris [illegible] quia si posset non acceptare talem satisfactionem
posset [illegible] non remittere peccatum veniale
[illegible] illud iustum in aeternum punire, bea-
titudine privare quia in aeternum peccatum veniale perseveraret [illegible] ex quo ulterius [illegible] sequeretur nullum
esse peccatum veniale quod [illegible] mereatur
penam [illegible] temporalem, [illegible] sed id [illegible] ex voluntate
Dei, qui [illegible] posset [illegible] peccatum veniale
hoc in aeternum punire [illegible] ita efficere
[illegible] quis non videt, quam sit absurdum!

[illegible] neque [illegible] sequitur maioris, et ad [illegible]
[illegible] dico [illegible] Deus nullo [illegible] posito pacto de ac-
ceptanda satisfactione hominis iusti posse dupliciter
considerari [illegible] ut supremus Dominus [illegible] ut [illegible]
[illegible] vindicta et [illegible] malorum; [illegible] modo [illegible]
[illegible] Deus satisfactionem hominis iusti pro peccato

Veniali non acceptare, et non remittere peccatum mulctas in aeternum beatitudine privare, et quoscumque poenitentiae illi infligere qui non saltem tunc [illegible] poenae pro peccato, ie sed enim effusus sui supremi dominii. Si vero Deus ut summo iudex, et tenetur satisfactionem pro peccato veniali acceptare, et si nolit acceptare poenas sed temporales summi iusti pro peccato veniali posset immittere, quia sane [illegible] poena summi peccatum mereretur, aeterna soluta teneretur Deus peccatum veniale remittere nam eo ipso quo vellet poena debitum tali peccato imponere, vellet illud remittere poena soluta. Unde stat ad id quod ultimo loco inferebatur nempe nullum esse peccatum veniale, quod aeterna poena temporalis mereatur; vel id sequi ex voluntate Dei, quia peccatum veniale non sequitur ex voluntate Dei, quod temporalis poena mereatur esse cogebat sed [illegible] lobis

Sectio 4

An possit pura creatura cum auxilijs gratiae pro peccatis gravis humani ad equalitatem satisfacere

Ut certa ab incertis separemus supponendum est difficultatem non procedere de potentia ordinaria pro certum est de potentia ordinaria non posse creaturam alteri mereri gratiam et remissionem peccati ut communiter docent cum S. Thom. 1. 2. q. 114 a. 6 et Suar. Tract. 4 sect. referens et Augustin. lib. 1 de peccatorum meritis et remissione c. 14 [illegible] et tr. 4 et 5 in Ioann. neque ad satisfaciendum pro alienis peccatis requiritur quo iure Deus acceptet [illegible] et recte docet Lorca S. Thom. art. 44 [illegible] omnis [illegible] nullum extat vestigium [illegible] in Sc. [illegible] quare si Somo [illegible]

ordin^a satisfacere pro peccatis alterius. id quod venit ex divina acceptatione quam de facto dari docet ... traditio ... explicat ... illorum verborum symboli sanctorum communionem, ut notavit Suarez to. 4 in 3 p. disp. 4 sect. 2 n. 4.

2.º supponendum est difficultatem non procedere de creatura existente in peccato mortali, neque etiam de ... actualiter existentibus in peccato mortali pro quibus fiat satisfactio quia certum est creaturam existentem in peccato mortali non posse satisfacere ad aequalitatem ... peccatis mortalibus aliorum (aliud est de venialibus ... ut statim dicam) si quidem ut ex 1.º dictis constat non potest ad aequalitatem satisfacere pro proprio peccato mortali ... et certum est nullam creaturam satisfacere posse pro actualiter peccantibus, nam qui actualiter peccat nec vult desistere a culpa ... indignus est ut illi remittatur peccatum ... satisfactio et remittatur venia ... non necessarium est ut acceptetur satisfactio et remittatur ... quod persona offendens desistat a culpa actuali.

3.º supponendum est difficultatem non procedere de satisfactione ex rigore iustitiae ... venit ... non posse puram creaturam cum auxilio gratiae offerre satisfactionem ex iustitia rigorosa pro ... peccatis ... quia tota haec satisfactio pura creatura fundatur in gratia.

4.º etiam non procedit difficultas de peccatis venialibus ... imo ... et peccator ... habitualis ... satisfacere ad aequalitatem ... pro suis peccatis venialibus ... venialibus aliorum ... satisfacere ... Deus vellet satisfactionem ... unius pro venialibus aliorum acceptare.

Itaque difficultas procedit de pura creatura existente in gratia ... illius operante ... habituali peccato ... infectis offerente; et inquiritur an haec possit absolute

Potuerint tales actus esse equales et condigna satis[factio] pro peccatis mortalibus, eius, sive hominis puri, [seu] humani etc. quam difficultas, cuius pars negativa communis est inter DD. et Theologos [...] auctoritate nititur videtur; affirmativa vero firmis etiam [...] desumptis nititur fundamentis; quare placuit utriusque sententiae fundamenta referre, et diluere, ut quisque [suo] libitu eligat quam maluerit.

1.ª sententia cum suis fundamentis refertur

1.ª sententia docet non posse dari pura absolute puram creaturam quamvis gratia decoratam, et divinis auxilijs [...] pro peccatis gravis humani ad equalitatem satisfacere. sentire videtur D. Thomas [...] sic in responsione ad [...] et in 4. contra gentes c. 54. S. Bonaventura in 3. dist. 20. q. 3. et 4. Ricardus q. 24. Antisiodorensis lib. 3 summa tract. 1. c. 8. Alensis 3. p. q. 1. membro 6. a. 1. 2. Scotus in 3 dist. 20. q. unica [...] in ista Durand ibidem q. 2. et Gabriel q. unica art. 1 notabili 3 Almainus q. 1. Ferrara 4. contra gentes c. 54. [...] de captivitate et redemptione [...] Summae tract. 2. c. 2. q. [...] art. 6. Joannes de Medina codice de poenitentia tract. [...] de satisfactione q. 1. Valentia to. 4. disp. 1. q. 1. puncto 5 [...] tunc tota [...] Suarez to. 1. in 3. p. q. 1. disp. 4 sect. [...] § Dico 2.º, Vasquez disp. 4. c. 3. Cabrera disp. 1. § 1.º [...] santius disp. 4 Bartholom. de Medina in expositione [...] art. 2 [...] Albus disp. 6 [...] Nagusa disp. 3 § [...] et alij.

Primum fundamentum huius sententiae desumitur ex auctoritate SS. Patrum latinorum, et Graecorum; nam ex latinis S. Leo Pontifex sermone 1 de Nativitate [...] de Christo loquens: Nisi esset verus Deus non af[...] ferret remedium, et verum [...] ad passionem.

(Dni: a ?? primi hois vinoverda posteritas vno
simul [illegible] vulnere sauciata corruerat, nec
vlla sc. merita odit? poterant illatae mortis evin
cere. venit de Celo medicus singularis. Et paulo
inferius subiungit quae quaz? [illegible] reconciliatio cum eo
[illegible] qua humano gri? [illegible] Deus [illegible]
[illegible] cam mediatore [illegible] Dei et hominis nos
[illegible] Adrianus [illegible] Pontifex in epist. ad [illegible]
Gallie [illegible] et Hisp? et peccata [illegible] tolleret [illegible] peccat
[illegible] ita adopt [illegible] gram nobis n tribueret [illegible]
[illegible] hom? quem assumpsit sine sorde peccati [illegible]
[illegible] habuerit vt gram adopt [illegible] acciperet et [illegible]
Fulgentius lib de incarnat et gra [illegible] Domini [illegible]
c 4. post medium: nullat [illegible] nam [illegible] humana nra ad
auferend peccat mundi sufficiens, atq idonea
fieret, nisi vn Vbi Dei n nali confusione,
sed personali vnit transiret. s Ag in Enchyridi
c [illegible] neq per ipsum liberaremur mediatorem
hoc Xpum nisi esset Deus, ac deniq [illegible]
Ambros ad Hebreos [illegible] fuit peccat nrum
vt salvari n possemus aliq [illegible] nisi [illegible] sola
Dei moreretur [illegible] nobis et [illegible] Anselmus [illegible] ad
sent [illegible] toto lib I et 2 cur Deus ho, et alij
Latini [illegible] ex Grecis [illegible] Athanas.
serm de pass et cruce Dni vbi sic ait de Xpo
agens videns [illegible] quam n ad solut pena
sufficeremus illa ipsam pena in se transtulit
et Basil [illegible] in Psalm 48 redimit ho inquit,
n ho nudus, sed homo Deus Iesus Xps [illegible]
nullus alius poterat condignum afferre pretium [illegible]
[illegible] in epist ad [illegible] Valeriani [illegible] vbi mar
[illegible] [illegible] ?? viuis [illegible] morbus [illegible]
[illegible] [illegible] exsolvere [illegible] perpessione
[illegible] pari cuiuspiam hois [illegible] decantatur [illegible]

Ad Hebraeos. c. 9 q.d redempti sumus &c. Accedit q. Pro-
clus Episcopus Cyzicenus in homilia de Christi Nativit.
q. in To. 6 Concilij Ephesini c. 7 habetur, sic ait: Opor-
tebat ob alterutrum duorum necessario, aut utrosque pro
condemnatis praecipites abirent in mortem, aut tan-
te ut eiusmodi pretium penderetur quod exactum
debitum ad iustitiae amussim exaequaret: atqui
homo quod peccati debito subiaceret, salva-
re hoc non poterat. Atqui quod in redem-
ptionis pretium ipse non suppeteret humanum
genus redimere nequiverat: supererat quod ut ille
pro omnibus peccatis moreretur qui nulli peccato obnoxius
erat atque unica haec restabat mali solutio. Mit-
to alia plura Sanctorum Patrum testimonia quia ex relatis satis
constare potest eos fuisse in hac sententia quod nulla pu-
ra creatura etiam cum auxilijs pro potentia de aequalitate
satisfacere pro peccatis gravis humani.

2m fundamentum sumitur ex eo quod ut diximus
sicut [illegible] eo quod iniuria crescat ex dignitate personae offensae
et indignitate offendentis, et ex contra satisfactio
decrescat; iniuria peccati mortalis est in supremo
ordine iniuriae et satisfactio purae creaturae in infimo
ordine satisfactionis, sed inter infimum et supremum
non potest dari aequalitas: ergo nulla satisfactio purae
creaturae etiam in omnibus potest esse aequalis iniuriae peccati.
Probatur minor. licet satisfactio creaturae existentis in gratia
habeat aliquam dignitatem adhuc tamen est satisfactio creaturae
competens in infimo ordine satisfactionis.

Omitto 3° rationem illam desumptam ex eo quod
peccatum Adami habuerit quandam infinitatem exten-
sivam, quia quantum est ex se est inficere infinitos homines
si essent possibiles nam licet hoc asserat [illegible] Bo.
Sic, attamen [illegible] quod etiam ordinaria non posset
pura creatura satisfacere pro peccatis aliis humanis non

Tamen probat quod de potentia absoluta non possit satisfa- 82
cere, nam de potentia absoluta potest constitui caput
hominum, et sic pro eis satisfacere, nos hominibus indig-
net, et ex infinitis poterunt essent: et sic fuisset peccata Ada-
mi, quia cum gratia sit intensive sit in infinitum
divisibilis, et sit quamlibet parte potens et excludat quae
cumque peccata, non obstat infinitudo peccatorum
hominum, quominus possit una creatura pro omnibus
mereri remissionem peccatorum quia si aliud non obstaret pro-
sit mereri infinita merita parte quae inter infinitos
homines dividenda esse etc.

Omitto rationem illam quam Vasquez citat etc:
Sane sententiam probat, ex eo quod gratia quae defacto datur
non sit principium satisfaciendi pro peccatis alienis,
et quaelibet alia potest de potentia absoluta esse
non potest esse principium ad satisfaciendum pro aliis
quia esset eiusdem speciei cum gratia, quae defacto
datur Sane non conenti bene impugnavit Suarez
et Ragusa citati nam gratia quae defacto datur
ideo non est principium satisfaciendi pro aliis quia deest
deus ... meritio, cum vero non repugnet sancte
dari, et constitui creaturam caput morale hominum ut pro
illis satisfaceret; sed non repugnavit quod Adam
constitueretur caput morale suorum posterorum quo
peccante ... illius posteri in eo peccarent con-
sequenter, consequenter non repugnat ut aliqua creatura
per gratiam quae defacto datur pro peccatis aliorum
... cum ... satisfaceat etc.

Neque ... est ullius momenti est altera
ratio, quae affertur a ... pro banda Sane sententia de-
sumitur ... ex eo quod impossibile sit ut creatura per actum ...
... realiter ... reddatur magis digna gratia
et gloria. et consequenter impossibile sit, quod ...

Reddatr digna grā et gla alior, q. p id meritu
n pt. Secō digna duplici premio, nā sive nō
Dicti reat... Sanca... de... n... in eo cau
...
...

Sed notandū ē qd lt. A. A. Sūmg sent
absolute negent posse puram criam cum auxilijs grē
ad aequalit satisfacere p peccatis hominis, cōt
tn aliqui ut Juan... et alij ab ipso relati
dico iq cedunt posse criam offerre satisfact
aliquo modo condignā; et merito quidē nā talis sa
tisfactio ... cederet a pura ... grat... eo ...
q. ... elicita ex grā p port... et ... sent
... redempte ... gris Sumani ...
de ea acceptanda p summi peccati...

2ª sentᵃ, et fundam. illius p ponuntur

2ª sentª ... e regione opposita affirat posse de
potā absoluta purā criā existentē in grā
p ejus auxilia p peccatis totius gris Sumani ad
aequalit satisfacere ... in 4 dist ...
q. a 4. Caiet 3 p. q. 1. a. 2. ... Medina
Ledesma 2ª 4ª q. ... a 2 dub ... Vega lib 3 in
Trid c 29 et in ... Sane sent magis ... pendet loco
citato. n. 29. fine. atq illi favent ... in sac
3 pte q 64 a 4. Scot. in 4. dist. 15. q. 1. ...
... Paludana in 3. dist. 20 q 2 art 2. ...
3 p. q. 1ª memb. 3. a. 2 ... in 4 dist.

Fundam. 2a. Suares sent. [illegible] q. in natura fact.
crea. existentis in gra. et ex vi illius operante
supp. tm dno. ex misc. datr. totz. q.d. reqr. ad satis
facien. ad equalit. cum peccato gris. Summa
nii. q. talis satisfactio [illegible] equalitis et dignia.
actis p.ª nq. in primis datur equalitas ex
pte operis satisfactorij cum actu peccati
namaeng. charit. sm se vsideratus equ. bonus
e, ac fuit malus actus peccati vt s.ª dixi.
mus cum Suarez. de inde datr. dignitas in
persona satisfaciente, et quodammo. equalitas
cum persona Dei cui fit satisfactio q. crea.
Sit gram, q. cum sit participatio divi. nae. [illegible]
aestuat crea. Deus participat, sed
nihil aliud reqr. ad satisfacien. adequa
lit. cum iniuria peccati, q. in satis fact. crea. exi
stentis in gra. et ex vi illius operante datr.
totz. q.d. requiritr. ad satisfaciend. ad equalit.
cum peccatis gris. Summa [illegible]

Neq. respondere pot. n. sufficere istz. equa.
litate participat. int. criam satisfacientes
et Deum q. cum illa compatitr. q.d. viter
vtrumq. datr. infinita distantia, n. inequa
hoc, respondere pot. 1.º nam cum iniuria pecca.
ti finita sit n. requirit satisfact. infinita
ita q. adeo q.d. cedat persona satisfacte
ex fecta equalit. cum ipsa Deo cuius satis
factio n. pot. ni esse infinita. 2.º q.ª iniuria
peccati ut pote finita n. pot fecte adequat dig
nit. Dei tam immense infinita q. satisfactio
tali iniuria n. debet pfecte adequare dignitat.

Dei cum honorando, ac proinde non est necesse quod pro-
cedat a persona habente [illegible] quae fecit aequaliter [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible] [illegible] aequaliter [illegible] parti-
cipat[ur] [illegible] satisfactio [illegible] in eod[em] ordine cum
iniuria: est n[on] in ord[ine] [illegible]nali, sic et iniuria [illegible]
dignit[atem] personae satisfacientis [illegible]nali gratia [illegible]
et in [illegible] suprema ord[ine] satisfact[ionis] [illegible] participat
nam sicut creatura in gratia est [illegible] Deum [illegible] parti-
cipat ita et eius satisfactio participat dignit[atem]
satisfact[ionis] Dei ig[itur] sufficit [illegible] huiusmodi aequa-
litas [illegible] participat[ionis] inter creaturam satisfaci-
entem et Deum neq[ue] alia maior requiritur
[illegible] fundam[entum] creatura existens in gratia sup-
posita [illegible] promissione Dei de acceptan[dis] [illegible] illius
operibus [illegible] dominum peccatis pot[est] de condigno
[illegible] mereri [illegible] gra[tiam] [illegible] pot[est] illis condigne
[illegible] mereri [illegible] peccator[um] [illegible]
remissio peccati est effectus formalis gratiae, sed [illegible] qui
meretur form[am] meretur eius [illegible] effectum formalem
si creatura existens in gratia pot[est] de condigno
mereri [illegible] gra[tiam] [illegible] pot[est] [illegible] mereri condigne re-
missionem peccator[um] [illegible] negat Vazquez
[illegible] et disp. 4 [illegible] neq[ue] [illegible] persona creata
in gratia condigne mereri [illegible] primam alteri existenti
in peccato mortali, negat [illegible] condignum
mereri alteri existenti in peccato [illegible] requirit
a[illegible] faciendi [illegible] amicitia [illegible] gratia quam
non amico negatur [illegible] sit peccator et gra[tia]
amicum et [illegible] [illegible]
neq[ue] gratia [illegible] existenti in peccato [illegible]
[illegible] cum [illegible] gratia conferenda existenti in peccato
mortalibus: quod si [illegible] creatura in gratia pot[est] condigne mereri

eiusdem gratiae existendi in pura natura, poterit eadem digne mereri existenti in peccato. Neg. consequentia. Ratio est, quia in humanis ad plus requiritur ... ut quis sit in amicitia et gratia, quam ad faciendum de inimico amicum et gratum, quam ad faciendum de non amico negative amicum; nam in utroque casu eadem met forma gratiae requiritur et sufficit, quia necessaria in peccatore non ... ratione iniuriae. Aliter quod distinctum beneficium ad infusionem gratiae, quae si ei ... existente in pura natura, non remittit peccatum, ... ipsa gratia est ex se sit virtus remittendi illud, si daretur in subiecto, quemadmodum ad remittenda plura peccata mortalia non requiritur plus gratiae, quam ad remittendum unum, nam ... sufficit ad unum sufficit ad plura: ergo gratia in quocumque subiecto gratia ex se habebat, cum sit virtus remittendi quaecumque peccata, cum sit quod nunquam non compatitur amicitia inter Deum et creaturam mortale peccatum, atque habeo ... illius quod non remittat plura peccata mortalia.

Dicit 2. dictum fundamentum huius sententiae: nam gratia ... in se considerata est tam excellens ac pretiosa, ut sit participatio divinae naturae, ut dicitur ... Petri 1o, ad quam tamquam ad radicem ... et remissio peccati consequuntur alia dona ... supernaturalia, ... effectus formalis illius ... habet condignitatem ad merendam gratiam in ... considerata, ... habet et condignitatem ad merendam ... quod habet annexam remissionem peccati ... nam sicut ad ... gratiae requiritur remissio peccati, ita etiam ad condignitatem merendi ... gratiam consequi debet condignitas merendi remissionem peccati, ut servetur debita proportio inter meritum et praemium.

Pr 2 nam actus contritionis, et amoris Dei alicuius

peccatore meretur de congruo remissionem peccati et

sic diximus sect. 2 et docent Suar. loc. cit.

sect. 10 in solut. arg. et Vasquez disp. 6 c. 1.

ergo etiam actus creaturae existentis in gratia merebitur

de condigno remissionem peccati. Probatur nam ideo actus

contritionis in peccatore meretur de congruo remissionem peccati,

quia meretur de congruo gratiam, cui est annexa re-

missio peccati. ergo cum actus creaturae existentis in gratia

mereatur de condigno gratiam merebitur de condigno re-

missionem peccati. Pr 3 nam gratia et remissio

peccati sit non est [illegible] effectus gratiae sola, quae in sua

virtute continet expulsionem peccati: ergo si creatura

in gratia potest condigne mereri gratiam, potest et condig-

ne mereri remissionem peccati. Neg. [illegible]

dicens cum Vasquez disp. 3 c. 2 diversam esse

rationem meriti a ratione satisfactionis quia meritum non solvit

debitum, sed potius ipsum eum apud quem meretur

constituit debitorem et ipsum merentem facientem constituit

creditorem; satisfactio vero solvit rem debitam atque adeo

dicit actionem a debitore in suum creditorem. Unde videtur

sequi quod licet creatura in gratia possit aliis mereri gratiam

tamen non possit satisfacere pro aliorum peccatis, quia diver-

sa est ratio meriti a ratione satisfactionis, non inquam sic;

obstat neque licet ratio meriti et satisfactionis distinguantur, ratio

meriti includitur in ratione satisfactionis, neque [illegible]

quod satisfactio sit aequalis [illegible]

et [illegible] constituit [illegible]

[illegible] talis remissio et ipsum satis[illegible] creditorem

[illegible] locum [illegible] in sacramento [illegible]

[illegible] iniuria peccati neque [illegible] remissio

peccati nisi infundendo gratiam, est satisfactio pro

peccatis [illegible] aequalis, [illegible] meriti remissionem

illorum quatenus meretur gratiam cui est annexa remissio peccati tamquam effectus formalis illius et quia illud quod meretur opus quod de condigno est meritorium gratiae est meritoria ... qualis satisfactio ... iniuria peccati atque adeo solvit debitum peccati, et statuit Deum debitorem gratiae, et ipsum satisfacientem creditorem, quia nullum est inconveniens supponere ... mentem divinam de acceptanda tali satisfactione ...

Utriusque sententiae fundamenta dissolvuntur

Ut quisque liber ex his duabus probabilibus sententiis eligat quam maluerit utriusque fundamenta suo ordine dissolvam. Quare ... 2a sententia ex auctoritate ... Deus si vellet puram creaturam non posse ex rigore iustitiae pro peccatis ... gratis humanis satisfacere ... ac inde ... sanctus ... et ... rosam necessario fuisse incarnationem Verbi divini, ut aperte colligitur ex illis verbis ... pretium pendere ... ad ... iustitiam ... ex quare ... nostrum debitum ... quam ... initio ... supposuimus ... intelligere ... ex illis ... illis verbis ... homo ... ex illis ... satisfacere ...

[illegible]

sufficient[er] pro peccato, ro[ne]q[ue] subdit q[uod] tota bonitas ora
extat p[er] peccatu[m] corrupta &c.

Ad 2[um] fundam[entum] ex ro[ne] desumptum
dicendum est satisfact[ione]m pure creaturae existentis in
gr[ati]a n[on] esse in infimo ordine satisfactionis, nam et
ipsa creatura q[uae] gr[ati]am participat supremum ord[inem] en-
tis ita dicit[ur] et huiusmodi satisfactio per eam q[uae] gr[ati]am
participat supremum ord[inem] satisfactionis q[uae] est q[uo]d p[ro]
inde in eod[em] ord[in]e cu[m] iniuria peccati et aequalis com-
pensatio p[ro] illa. quare cu[m] d[icitu]r satisfactio divina satisfactio
pure creaturae n[on] dicitur esse in infimo ord[in]e satis
fact[ioni]s, q[ui]a satisfactio decrescit ex dignit[at]e perso-
nae cui fit et indignit[at]e satisfacientis, id intelli-
gendu[m] e[st] de satisfact[ion]e p[ur]ae creaturae sine gr[ati]a quae cu[m]
sit in ord[in]e n[atu]rali, q[uo]d e[st] infimus inter tres ord[ine]s
co[n]venit eius satisfactio e[st] in infimo ord[in]e satisf[actionis] actionis,
praesertim si creatura sit in peccato mort[ali] &c.

Ad fundam[entu]m 2[ae] sent[entiae] R[espondeo] ad 1[um] neg[atur]
an[tecedens], et ad p[ro]bat[ionem] dicitur n[on] sufficere aequa-
lit[atem] q[uae] participat[ur] inter creaturam satisfacientem et
Deum, q[uonia]m cu[m] illa compatitur q[uo]d inter utrumq[ue] detur
infinita dist[anti]a, et co[n]venit q[uo]d inter satisfact[ionem] pure creaturae
existentis in gr[ati]a, et iniuriam peccati mortalis
p[ro]portionaliter detur summa dist[anti]a. quare ad
quod ...ae solutio impugnatur ...o iniuriam peccati mort[alis]
et p[ro]pter finem n[on] requirere satisfact[ione]m infinitam,
... inde n[on] requirere satisfact[ion]es cedentis a per-
sona Sent[enti]e ... aequalit[atem] ... cum ipsa ...
quat ... talis persona ... tribuit valorem infinitum sue
satisfactioni, sed quat ... sicut illa ... in supremo
ord[in]e satisfact[ionis], ... sic e[st] iniuria peccati in supremo
ord[in]e iniuriae, q[ui]a in satisfactio ... est esse in supremo

ripoe ita in ti q[uo]d sec[un]do
l[oco], q[ui]a q[uae] p[re]cedenti dixit
illa t[itu]l[o] ... ...
ho cu[m] aulijs g[ra]t[ia] ...
q[uo]d nio pecco[rum] ... adequat[e]
satisfacere, et hoc videtur su-
stineri ripo[n]e, si v[er]o sit
q[uod] folio 92 dixit in res-
ponsione ad ultimum argu[mentu]m,
quare n[on] va[lid]a e[st] defensio ...
ea.

Ordine satisfact. nisi esset infinita, ideo maliter. at
aeqq. ad iniuriam peccati finam exigr satisfactio
infinita. Ad 2 simr dico iniuriam pecca-
ti q. finita n. p. fecte adequare dignit. Dei in ho-
norando, ac finde [illegible] requireret satisfact.
p. fecte adequat dignit. Dei eum in fine ho-
norando neq. exigere q. d. excedat ei personam ha-
bente p. fecta aequalit. cum Deo, quat. talis
persona infinite honorat Deum, [illegible] sufficit satis-
fact., sed quatenus ea om. pst offerat satisfact.
meod. ord. eum iniuria peccati. Ad
equalit. p. participat. int. Deum creaturam exi-
stentem in gra. restituere satisfact. creat.
morali, et nali: n. in in supremo ord. satisfact.
nisi sim. quat. Alt. p. cedit a persona, quae sim.
q. e. Deus, semper per particip. atq.
adeo satisf. pura creat. in gra. n. pst esse aequa-
lis iniuriae peccati quae absolute et simpliciter
e in supremo ord. iniuriae q. e. Deus n. p. par-
ticipat. sed p. nam.

Ad fundam. R. neg. ans., et ad
prbat. dico, qd lt 1a gra oferenda Dei pecca-
tori sit eiusd. p. fecti cum gra ofe... renda
Dei existenti in pura na; [illegible] in morali esti-
mat. multo maioris valoris e gra illa quae Dei
... remittendi peccata, illa dispe-
nsabat. [illegible] ... in subito. Sic ... quae
... remittit q. ... supponebat in subito
ad num. lt ... hermaceus aliqd. habeat eamd.
virtutem liberandi ab ... morbo alter in morali
estimat. multo magis estimatur ... urget morbus,
quam qdo e integra sanitas. Unde lt pst
... pura in ea in gra condigne mereri ...

hoc omisso q. rie pecq. satis iniuria sit finita ut pendens ab hoe pito in text. ria adequare infinitas Dei, ex inhonorando, ratio e q. iniuria ... cresit ab iniuriante et a pso ofensa quo vilior e pso iniuria[ns] et dignior ofensa eo maior iniuria quae abiniuria finita aprio adequatio infinita in ... [illegible] hac ... illius, et ipsa infinitate huius cresit, et ab incremento ab proveniente ... adequari. ... hoc amisso, ...

Soi in pura na, eam tn mereri n pot peccatri qr maiorem valorem quem inea Secundo. Subi atq adeo n pot condigne mereri remiss peccati. Ex quo ulterius sequr plus requiri in divinis ad faciendum de inimico amicum, quam ad faciend de n amico negative amicum, nam licet in utroq casu sufficiat eadem met entitas gratiae, requiritur ad merendam plus requr in 1° casu quam in 2°, et similiter licet eadem entitas gratiae quae sufficit ad remittend unum peccatum mortale sufficiat ad plura; attn plus requr ad eam merendam q remittit plura, q e maioris aestimat, quam q remittit unum.

Ad 2um, confirmat R, si n a maiori et minori neg consequ, et ad probat dico, q d ad condignit ad merend gram satisfact pure condignam q requr condignitas merendi remiss peccati satisfactio pure cond numq pot condigne mereri gram quo sit annexa sd remiss peccati, sed solo q eam n habet propriam.

Ad 3um concessa ant neg cons, et ad probat dico actum strictum in peccatore mereri de congruo remiss peccati q meretur de congruo gram ipsum met soi peccatori et cum aliis actus charit et aliis actibus a gra existenti in gra n pot condigne mereri gram soi existen in peccato coenti n pot condigne mereri illius remiss peccati.

Ad 4um in pr ... distinctae gram et remiss peccati n esse ... gratia sola q remissio peccati n addit aliquam entit supra ... eam in entit gratiae. At ... in morali aestima

raide ng in 1° casu n so requir mitis correns qrig 2ys e sumptis deetis mitis recompensans de mitis ipsius gratiae quia q patis n so hom merer (ut quae in gra na) de tig illis remeret.

Multo majoris valoris e gra et remissio peccati, q gra sola quam non gra, ipo se sola sine per se habet virt... remittendi peccata, majoris tn valoris e quod actu remittit, quam quod non remittit, sed solo remittere pot; ut exemplo ... maci ... bavi. unde lr ... creã in gra digne mereri gram, non tn pot digne mereri remissionem peccati

op... indignitatem illius ... inimabiliter erit me ... ignoto ... facere aut illius inimicum ag nor... non ne hoc ...

Postremo ad impugnat... remis... ... Deo ibi recte ... rone ... meriti aliquo ... inclu... in rone ... satisfactis, et eat satisfact ... peccatis me... rere remissionem illorum quat ... mereri gram ... tn nullus opus puri creae ... potesse ... digna satisfactio ... peccatis ... nulla operatio illius pot ... digne ... mereri gram ... satisfaciendo obligare ... remissionem peccati ... ut ... ex rigore ... iustitiam recup... alij ... (10.)

Concluditur ex dictis qua rone fuerit necess. incarnatio ad satisfaciendum ex rigore iustitie pro ... peccatis

Supp. ... quod nulla creã neq ... vires ... neq ... vi ... gre pot ex rigore iustitie satisfacere ... peccatis ... mortalibus imo nec ... venialibus ... ex rigore iustitie ... ex dictis ... ad satisfaciendum ... peccatis mortalibus et venialibus atque ... non necess. fuisse incarnat... non ... assumptio ... humanae ... detrahe, sed ... assumptio ... creatae, nam ... satisfaciendum ex rigore iustitie ... requirit ... quod ... assumat aliquam naturam ... quae ... satisfaciat; non tn requir ... assumat humanam

[illegible]lectate, natura humana Angelica poterat etiam e rigore justitiae satisfacere, quia non illa non sit passibilis. Sed tamen actus supernaturales internos et voluntarios quia a persona divina dignificati possent esse satisfactio de condigno ex justitia pro omni peccato. Neque requiritur quod humana natura assumpta a persona divina et operetur ad satisfaciendum, nam si esset injuria natura actus naturales ab ea eliciti essent satisfactio ex justitia pro peccatis, quia tamen dignitatem divinae personae sortirentur valorem infinitum; atque ita de decet [illegible].

Dico denique agens de actibus naturalibus a Christo Domino elicitis.

Probatur: cum ex dictis constet non posse puram creaturam ad aequalitatem satisfacere pro suo peccato mortali et originali. Et posset pro veniali et pro alieno; constat ad satisfaciendum ad aequalitatem pro peccato mortali proprio et originali esse necessariam incarnationem in sensu explicato, non tamen ad satisfaciendum pro veniali proprio et alieno.

Denique cum posse et non posse creaturam ingratam et ex gratia pro peccatis generis humani ad aequalitatem satisfacere utrumque probabiliter defendamus, inde omnino est incarnationem esse et non esse necessariam Christo Sacramento ad satisfaciendum ad aequalitatem pro peccatis generis humani. Illud vero in sensu est apud omnes ad offensionem satisfactionem imperfectam et sufficientem ex sola acceptatione Dei nullatenus esse necessariam incarnationem, cum Deus non solum actum supernaturalem, sed etiam naturalem bonum in satisfactionem pro peccatis posset acceptare.

Quaestio 4

An et quomodo Christus [illegible]

Peccatis gris humani satisfecerit

Sectio 1a.

Christus Dnus

Pelagianorum error fuit ut refert S. Aug. lib. 2 de gra Xpi et peccato originali c. 26 Xpum Dnum nec fuisse mundi redemptorem neque pro nobis satisfecisse; sed solum esse bonorum datorem, quem errorem postea tenuit Abailardus ut scribit S. Bern. epist. 190. Sed hoc errore omisso 1o dicimus est certum esse sin fide Xpum Dnum pro omnibus hominibus satisfecisse, et eorum redemptorem fuisse. Pbr 1o ex sacra script.a et in primis quoad satisfact.em, nam in sacra scriptura saepe dr, Xpm Dnum passum et mortuum propter peccata nra. Isaiae 53 ipse vulneratus est propter iniquitates nras attritus est propter scelera nra et ad Roman. 4 traditus est propter delicta nra et 1 Petri 3o Xpus semel pro peccatis nris mortuus est iustus pro iniustis. Deinde quoad redemptionem probatur ex sacra scriptura, nam 1a ad Timot. 2 inquit Apostolus unus est Deus, unus mediator Dei et hominum Xpus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Et ad Titum 2 qui dedit semetipsum pro nobis ut nos redimeret ab omni iniquitate. Et ad Galatas 3 Xpus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum, et ad Hebraeos 9 [illegible] testamenti mediator est ut morte intercedente in redemptionem earum praevaricationum

Qui erant sub priori testam^to. ex quo textu manifeste colligitur contra Pelagium et Scelestium apud S. August. ubi supra, non solum Christum omnes hominos post se natos redemisse, sed etiam ante ipsum natos, quod confirmat Apost. ad Hebr. 9 dicens, quem pro nobis fuit Deus propitium in remissionem et praecedentium delictorum.

2° probatur ex Concil. Trid.^o sess. 5 in decreto de peccato originali, ubi sic ait de Christo loquens: qui nos Deo reconciliavit in sanguine suo, factus nobis iustitia sanctificatio et redemptio: et sess. 6 c. 7 qui cum essemus inimici propter nimiam charitatem pro nobis Deo patri satisfecit et cap. 2 dixerat venisse Christum ut Iudaeos qui sub lege erant redimeret, et gentes, quae non sectabantur iustitiam, iustitiam apprehenderent atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Atque eandem est sententia D. P. sententia Aug. lib. 4 de Trinit. c. 2, 3, Chrys. sost. in opere imperfecto in Mathaeum, Anselmi lib. 1 et 2 Cur Deus homo cum alijs infra referendis cum satisfecit.

3 probatur ratione nam satisfactio est compensatio iniuriae per obsequium exhibitum personae offensae, sed Christus se et sua operationes obtulit Deo in compensationem peccatorum totius generis humani ut constat ex locis citatis, proxime adductis: ergo satisfecit pro illius peccatis. Cum autem satisfaceret Deo, redemerit probatur nam homines per peccatum sub potestate diaboli fuerunt captivi ut inquit Apost. 2 ad Timoth. 2 nequando Deus det illis poenitentiam ad cognoscendam veritatem et resipiscant a diaboli laqueis a quo captivi tenentur ad

ipsum volunt et quam captivos explicat Vasquez d. [illegible]
2. c. 2. Coninc. [illegible] sistere [illegible] d. Sot.
peccata manserant obnoxii poenae [illegible] daemone
infligenda in inferno, et [illegible] destituti sancta cogit.
ad resistendum daemonis [illegible] necessariis
inde expositi tentationibus daemonis [illegible]
volent. [illegible] Dominus satisfaciendo [illegible]
peccatis eos liberabat ab eorum poena ut [illegible]
[illegible] languores nostros ipse tulit, et dolores nostros
ipse portavit et 1. Petri 2. qui peccata nostra
[illegible] tulit in corpore suo super lignum et [illegible]
ad resistendum daemonis tentationibus [illegible] nobis
meruit [illegible] satisfaciendo [illegible] illis [illegible]
diaboli redemit ([illegible])

Dices Christum Dominum satisfecisse
se quoad sufficientiam [illegible] omnibus [illegible] tam re-
probis, quam [illegible] destinatis; quoad efficaciam vero so-
[illegible] qui salvi fiunt. Prob. quoad 2am partem
nam valor satisfact. Christi Domini [illegible] ut ex infinita di-
cendis constabit, est sufficiens ad satisfaciendum
pro omnibus [illegible] et quam [illegible] Christi
Domini oblatus est [illegible] si [illegible] vel
lent [illegible] appinendo media necessaria [illegible] Christus
quoad sufficientiam satisfecit [illegible]
[illegible] Deus [illegible] gratiam sufficientem ad salutem
[illegible] fuit [illegible] ex meritis satisfact.
Christi [illegible] nomen [illegible] sub quo [illegible]
[illegible] nos salvos fieri ut [illegible] actor. 4 [illegible]
satisfecit [illegible] quoad sufficientiam [illegible]
[illegible] nam [illegible] Simon
qui [illegible] Christi satisfactio [illegible]
[illegible] decrevisse Deus [illegible] Christi satisfactionem [illegible]

efficacit[ate]m nec per fidem sacram[en]ta et opera poenit[entia]e sal
vandis applicetur, ut v[olu]nt haeretici huius temporis, quod recte
docet Bellarm. lib. 4 de poen[itenti]a c. 14, sunt sic apt[e]
sect. 3 q. Cons[olatio] quod decretum de facto dari colligitur ex
sacra Script[ur]a, in qua semper exigitur a nobis fides, cha-
ritas, et opera poenitentiae, ut salutem sequamur. fuit
autem valde expediens ita ordinari a Deo, 1.º ne vitia et
peccata multiplicarentur. 2.º ut opere bonis interioribus nihil
efficacem et in impuitatem iustitiae Christi, aut per solam
non imputationem peccati. Vide Cornelius a Lapide
[illegible] citatus.

Sectio 2

Satisfecerit ne Christus Dominus ad aequalitatem pro peccatis generis humani.

1.ª sent[enti]a docet opera Christi Domini esse non esse satis-
factionem aequalem pro peccatis generis humani
sed ex divina acceptatione, quatenus Deo vo-
luit ea acceptare, et intuitu illorum peccata remittere
et tanti solvent; pro hac sent[enti]a Scotus in 3 dist. 19, et
Gabriel, Durand., et Almainus ibid., Medina, cuius
de poen[itenti]a tra. 3 q. 4. quia fortasse ex aliquibus repe[ri]
eriunt dum acceptat, ut Christus satisfaceret condigno
ut deberet; sed quia ea sufficientem valorem non ha-
bet ad compensandam omnium peccatorum iniuriam
etiam Scotus in 4 dist. 15 q. 1, 3 quamvis cum
istis expresse ait passionem Christi Domini plus Deo
placuisse quam offensa displicuerit etc.
2.ª sent[enti]a tenet Christum satisfecisse
ex se et seclusa acceptatione Dei non solum [illegible]

Propeccatu totius gnis humani, ie det [illegible] abundante ita S. Tho. [illegible] a. d. 2. et infra q. 48 a. 2. S. Bonav. in 3 dist. 20 q. 3. Paludanus ibi q. 2 art. 2. Riccardus q. 4, Capreolus dist. 1 a. 1 &c. 2, Marsilius q. 12. Almain 3 q. 1 memb. 7, Antissiodorensis lib 3 summ. tract. 2 c. 8. Riccard. de S. Victore lib. de incarn. c. 8. Bellar. lib. 5 de Xpo c. 2. Suar. [illegible] 4 sect. 3 Val. [illegible] 5 c. 2. Cabrera [illegible] 4 [illegible] 2. Medina in expositione huius articuli, Ragusa [illegible] 10 § 2 et alij.

Hęc 2 sententia vera et con[illegible] est adeo ut opposita nec probabilis, nec piam, nec fidei [illegible] tam [illegible] eam videtur [illegible] [illegible] [illegible]. ex sacra scriptura Psal. 129 apud Dom. misericordia et copiosa apud eum redemptio. et ad Rom. 5 [illegible] Non sicut delictum ita et donum, si n. unius delicto mortui multi sunt, multo magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Iesu Xpi in plures abundavit; et paulo inferius: si n. unius delicto mors [illegible] regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiae, et donationis, et iustitiae accipientes &c. et concludit Apostolus: ubi autem abundavit delictum superabundavit gratia.

Pro [illegible] SS PP. testimonijs. Athanas. in evang. de pass. et cruce, ubi de Xpo loquens sic ait, quae [illegible] erant Patri debitores [illegible] patiens [illegible] patiens tem illa ipsum reddere, et par [illegible] magnis compensaret. Chrys. serm. [illegible] [illegible] ad Romanos: multo plura, quae debebamus [illegible] nobis solvit tantoque plura quanto guttulam exiguam pelagus excedit immensum. Cyprianus sermone de Ascensione: intelligi voluit in pretio [illegible] 10

datus est, et in eo quod ipse dedit pro mundo quae fuerit dissimilitudo ut dubium esse non possit, quorum fortasse magnitudo superet negocium. Augustinus epist. 2 quae est ad Andimum cum sub peccati judicio nati, postquam acceperint &c. quae nomine Leo serm. 12 de pass. et Caius Papa in epist. decretali et alii plures sed de &c.

Probatur 3o quia operatio Christi Domini ex se et seclusa acceptatione divina est infiniti valoris ut infra dicemus: ergo satisfactio Christi Domini, quae ex huiusmodi operationibus constat ex se et seclusa acceptatione divina non solum est aequalis pro peccatis generis humani, sed etiam superabundans. Probatur consequentia, quia malitia peccatorum totius generis humani est simpliciter finita ut constat ex dictis in praecedenti sectione 2: ergo si valor operationum Christi Domini seclusa acceptatione divina sit simpliciter infinitus, non solum est aequalis peccatorum debito, sed illud etiam infinite excedit: infinitum enim infinite excedit finitum.

Contra tamen obiicies 1o valor operationum Christi Domini est infinitus sicut et malitia peccati, ergo valor unius operationis Christi non excedit gravitatem unius peccati mortalis, sed illi proportionatur; atque adeo cum numerus peccatorum excedat numerum operationum Christi Domini illius satisfactio non poterit esse aequalis pro peccatis totius generis humani. Antecedens probatur quia valor operationum Christi Domini est infinitus, quia actiones procedunt a persona infinita: ergo ea ratione est infinitus, qua malitia peccati est infinita, quia peccatum est contra personam infinitam: atque adeo sicut malitia peccati est infinita, sic etiam valor operationum Christi Domini.

Respondeo negando antecedens, et ad probationem dico [illegible]

Modo tribuere valorem ovus operentibus personam satis-
facientem, ac persona offensa tribuit gravitatem
iniuriae nam sicut tribuit gravitatem ratione
obiecti extrinseci, persona vero satisfaciens quasi for-
ma intrinseca, et cum obiectum extrinsecum tribuat
gravitatem neque valorem actui nisi eo modo quo
ab illo attingitur, cum actus peccati finito
et limitato modo attingat Deum ex hoc capite
non habet malitiam simpliciter infinitam. Secundo solutio
... vero forma intrinseca dat suum valorem et
dignitatem tribuat subiecto quia tribuat illi seipsam in-
de valor operationum Christi Domini est simpliciter
infinitus quia est a persona satisfaciente simpli-
citer infinita ... malitia vero peccati non est simpliciter
infinita quia est extra personam infinitam, et sic
valor satisfactionis Christi Domini infinitum excedit
gravitatem peccatorum etc.

Obiectio 2a satisfactio Christi Domini
non est in supremo ordine satisfactionis sicut iniuria
peccati est in supremo ordine iniuriae ergo satisfactio
Christi Domini non est aequalis iniuriae peccati. Maior
probatur quia ut satisfactio sit in supremo ordine
satisfactionis debet esse a Deo ut Deo et in-
iuria peccati ut sit in supremo ordine iniuriae de-
bet esse in Deum ut Deum, sed satisfactio
Christi Domini non est a Deo ut Deo sed a Deo
ut homine ergo non est in supremo ordine satisfactionis
atque adeo non est aequalis iniuriae peccati. Respon-
deo negando maiorem et ad probationem dico quod ut sa-
tisfactio sit in supremo ordine satisfactionis non
requiritur quod sit a Deo ut Deo; ita ut divini-
tas sit vera ratio satisfaciendi, neque sufficere quod

Procedat a Deo ut hoc etiam humanitas sit ei vero vi satisfaciendi, quia sola divinitas non potest satisfacere cum non posset se submittere alicui superiori [illegible] sensu, et neque sola humanitas potest offerre satisfactionem aequalem pro peccato mortali [illegible] pro parte dicta. Quare ut satisfactio sit in supremo ordine satisfactionis requiritur quod procedat a Deo, et aliqua natura creata, et talis est satisfactio Christi Domini quae procedit a Deo homine, quae cum sit suprema [illegible] satisfactionis in supremo ordine meritis factis satisfacti[illegible] aequalis iniuriae peccati, imo et superabundantes propter infinitatem illius.

Obiicies 3o magis displicent Deo peccata quam placet satisfactio Christi Domini, ergo illa non est aequalis compensatio pro omni ratione peccati. Antecedens probatur: cum peccata ex se sint destructiva divinae bonitatis, tamen Deus displicet in illis quam complacet in divina bonitate; tamen non displicet res quam amatur id cuius est destructiva, sed Deus non tam placet in satisfactione Christi Domini quam in divina bonitate, ergo non complacet in satisfactione Christi Domini quam displicet in peccatis, atque adeo illa non est aequalis compensatio pro peccatis.

Respondeo negando antecedens et ad probationem [illegible] Deo peccata non esse destructiva bonitatis sed tantum in affectu [illegible], quare non tam Deus displicet in illis quam complacet in divina bonitate et satisfactione Christi, atque adeo illa est superabundans compensatio pro peccatis.

Obiicies 4o si [illegible] impossibile Christum Dominum peccare, non posset pro suo peccato adaequate satisfacere, ergo [illegible] minus potest pro peccatis alienis adaequate satisfacere. [illegible] argumento [illegible] impossibili utraque [illegible] contradictionis [illegible]

faceret ad aequalit. quam esset infinite gratus Deo et Deus ipse, et quod non satisfaceret ad aequalit. quam esset inimicus Deo per peccatum. Vasquez dicens citata est contra. Ad ita sequi vna pars, nempe quod non satisfaceret, et oppositam sequi afferat loca. Ad probationem. Ego vero ad dicta in ultimo & locum extrinsecum sequi quamlibet contradictoriam partem quia dato uno impossibili sequitur per locum extrinsecum quodcumque aliud, sed per locum intrinsecum sequi pars negativa, nempe non posse Christum Dominum si quis talis peccatum ad aequalitatem satisfacere, neque quis posset elicere actum contritionis ad hoc alij actus non essent condigna satisfactio pro peccato quia esset opera inimici neque haberet valorem infinitum nam tamen peccati impediret infinitam dignitatem personae, a qua minus talem valorem sua operatio. Contra quae ad minimum casu quo Deus gratiam satisficantem peccatori conferret, ut probabile est esse possibile, actus contritionis elicitus a tali non esset condigna satisfactio pro suo mortali peccato et insertim asserentes posse aliquam creaturam in gratia, et ex illius auxilio operantem offerre satisfactionem actum aequalem pro peccato mortali alieno quia sui minimi actus contritionis essent opus inimici neque haberet valorem a gratia eorum dilla impediretur per peccatum quominus suum subiectum, et illius operationes sanctificaret et dignificaret. Ex quibus quod in illa suppositione impossibili non posset Christus Dominus ad aequalitatem satisfacere pro peccato. Non sequitur quod de facto non posset satisfacere pro peccatis alienis quia de facto est infinite gratus Deo, neque habet impedimentum peccati quod obstet ut eius operationes habeant infinitum valorem, atque adeo sint condigna et superabundans satisfactio pro peccatis alienis.

Sed dices in Epist. Concil. Alexandrini

Ad Nestorium quae in 10 inter epistolas Cyrilli atque approbata in Conciliis Ephesino Calcedonensi, et Constantinopolitano quod ut notat Surius in titulo illius, sic dicit de Christo quod aliquis egeret oblatione nullo suo existente peccato ... quasi esset satis ad mundum sufficienter offerret: ergo de hoc testimonio in hypothesi impossibili de qua loquimur posset Christus Dominus ad aequalitatem satisfacere pro peccatis.

Respondeo hoc dictum testimonium ... translationem operum Cyrilli nullam habere difficultatem, neque ita ibi vertitur quod aliquis oblatione opus habuisset cum nullum in ipso sit peccatum pro quo fieri posset oblatio: et fere eisdem verbis vertit illud Damasus noster [illegible] Concilii Ephesini c. 14 sed data hac admissa translatione, [illegible] et id solum ut a Christus si esset peccatum, per se sacrificium offerret; non tamen quod in eo casu posset offerre satisfactionem aequalem.

Obiicies quod Christus Dominus non potuit aequales gratias pro beneficiis acceptis Deo offerre: ergo neque potuit satisfacere ad aequalitatem pro peccatis. Antecedens probatur quia et ipsa gratiarum actio erat novum beneficium quod semper restabat gratificandum. Respondeo quod id est sicut admittimus antecedens cum Vega in Tridentino c. [illegible] et [illegible] citato ad hoc nulla est consequentia, neque est si quis non posset aequales gratias offerre pro beneficiis a Deo acceptis, ad hoc pariter satisfacere ad aequalitatem pro debito alterius, quia potest esse minus quam proprium debitum beneficiorum acceptorum; atque ideo licet Christus Dominus non posset aequales gratias offerre Deo pro beneficiis acceptis, ad hoc posset satisfacere ad aequalitatem pro peccatis; quia minus est debitum peccatorum quam [illegible] beneficiorum a Christo acceptorum; sed ad alterum negatur et admittitur antecedentis cum dicat supra quod Christus Dominus pro valore infinito dicat

operationes potuit aequales gratias offerre beneficijs acceptis, et insuper abundanter satisfacere iniurijs peccatorum et aliud habet antiquis nostris gratiam esse novum beneficium non ut cedebat a Verbo, sed ut cedebat ab humanitate quia personae ubi nullum fuit factum beneficium aut gratia ut secte dicemus. Cum alias gratiarum actio, ut cedebat ab humanitate non fuit beneficium infinitum quia sub ea consideratione erat quod finem contraxit potuit Christus Dominus per unicam sui operationem abundanter satisfacere beneficijs humanitati collatis quin aliquam manderit gratificandum

Sectio 3

An Christi satisfactio fuerit ex rigore Iustitiae

Scotus in 4 dist. 46, Durandus et Paludanus ibid. q. 1. S. Bonav. q. 2 ad 1, Alensis p. 4 q. 9 membro 1 a. 1 ... negant esse in Deo proprie iustitiam ad alios quos sequitur Vasq. 1 p. q. 21 c. 4 et communiter dicere ... non esse in Deo proprie iustitiam ... Christi ... satisfactionem ... ex rigore iustitiae ... Vasq. ... affirmat ... sententiam parum antiquam ... et ... initium a ... solum Aurioli originem traxere affirmat ... ex ... statim ... recentiores sequitur Lorca d. 7 ...

... sic in responsione ad 2 et in 3 dist. 20. q. 1. a. 1 ubi Richardus q. 4 S. Bonav. q. 3, Gabriel in 4 dist. 19 q. unica a. 3, Altisiodorensis lib. 3 sum. ... Guillel. Parisiensis lib. cur Deus ... 3 ... in ... c. 1. 2.

Vega lib 7 in Trid c 8 et 9, soto in 4 dist 19 q 1 art 2°, et lib de na et gra c 6 ferrara 4 3° gentes c 49 dubio ult° Ledesma 1 p. 4. q. 11. a 1 dub. 1 ac 2. Pelanus de satisfact Xpi c 7 — Suar sic disp 4 sect 5 Val disp. 1. q. 1. punct. 3. Vasquez disp. 6. Cabrera disp. 7. Medina in disposit Summ art — Alb. disp 4. Ragusa disp 23 Albert in 1 p. q 18 Theologia Dubit 3 difficult 3 Hans lib 5. sum c 12 § 2. lit. M. Toletus Iustinianus et Cornelius in caput 3 Ad Rom. n. 24 qui oes et plures alij affirmant Xpi satisfact fuisse ex rigore iust quam sent et communiori et sacr scrip magis consonam nobis e amplectenda.

Pr 1 ex sacra script Isaiae 10. consummatio abbreviata inundabit iustitiam ubi per consummat abbreviatam intelligunt Verbum divinum incarnatum Hyeron Cyril a d Alganam, et Cyprianus lib 2 contra Iudeos n 3. et Ad Roma 3 quem proposuit Deus propitiat per fidem in sang eius ad ostens iust eius. et c 5 sicut per unius delictum [illegible] et per unius iust. ubi Corint sicut 1 factus e nobis iust sanctificatio et redemptio. ubi nom iust intelligit Cornelius sic Xpi satisfact quae nobis applicatur

Pr 2° ex SS. PP. Dionisio Areopagita c 3 de ecclesiastica Hyerarchia: adversariae potest imperio, quod adversus nos erat profligavit, non viribus veluti quae valoris, sed ut nobis tradit in mistice eloquium in iudicio et iust. Aug° lib 13 de trinit c 13. non autem diabolus potentia Dei sed iust superandus fuit; et in enchyridio c 49 ut diabolus vincit iust non violentia potest superans et vincens. Aug docet in narrat 2 in Psal 21 in [illegible] 3 c 20 de Vbo Dei; n. n. 50 in [illegible]

inimicus Sors non iuste victus esset inimicus est igitur iuste victus, Niceno in orat. catechetica c. 23 Ubi de Christo loquens ait: voluisse dare salutem et reddemptionem hominis. quod autem tamen ex iustitia fecit videmus tionem eius qui tenebatur dominatu daemonis ostendit iustitia. Gregorio lib. 17 moralium c. 29 ex libens pro peccatoribus victimam sine peccato, quae et humanitatis morti et iustitia mundare potuerit. Atque hoc videtur esse mens S. Leonis serm. 2 de Nativit. Aliis in aliis 6 B. Isaias. Hilarij Canone 24 in Matth. Athanasius lib. de incarn. Verbi. Theodoreti in dialogo 2 cui titulus est inconfusus, et aliorum.

Pr. 3 omne satisfactio Christi non solum fuit aequalis debito peccatorum totius generis humani, verum etiam superabundans, et insuper in illa servatae sunt omnes conditiones rigorosae iustitiae quae fuit ex rigore iustitiae, quod fuerit aequalis, immo et superabundans constat ex sect. praecedenti, quod autem in illa servatae fuerint omnes conditiones rigorosae iustitiae, patet quia satisfactio Christi Domini fuit ad alterum nempe ad Deum qui sufficienter distinguitur a Christo Domino satisfaciente qui est ut de quo homine posuit gratiam creditoris cum persona ubi deus non satisfacit gratia: 4ta fuit ex propriis quia sermones Christi Domini peculiariter nullo debitis aut humanae erant propria Verbi divini, et non aliarum personarum divinarum cum personae aliae nam humanam non terminarent: ac deinde fuit ex indebitis, quia ubi Christus nihil debebat, quae in Christi satisfactione servantur omnes conditiones rigorosae iustitiae quidem plenius patebit ex solutione argumentorum.

Sectio 4a

Proponitur argumentum quod satisfactio

Xpi Dni n. fuerit ad alterum

Argues satisf.^o Xpi Dni n. fuit ad alterum ergo ut refulserit Arist. 5 Ethicorum c. 4 a drongiustit. quo n. fuit e rigore iustit. ans. pr. quia satisf.^o Xpi Dni facta fuit Deo, sed Xpus n. est alterum a Deo cum Deus ipse sit, ergo illius satisfactio n. fuit ad alterum. Cfr. 1.º quia inter Patrem et filium n. pot. dari commutativa iustitia ut tradit Arist. 5 Ethicorum c. 6 et D. Tho. 2.2 q. 58 q. 57 art. 4 quia filius est aliquid Patris, sed Xpus Dnus est filius Dei ergo inter ipsum et Deum n. pot. dari vera ratio iust. atque adeo eius satisf.^o n. e ex rigore iustitiae. Cfr. 2.º quia Xpus satisfecit in quantum ho, sed in quantum ho e creatura et servus Dei ergo satisf. illius n. pot. esse ex iustitia quia inter servum et dominum n. est aequalitas iusta ut docet Arist. loco citato: n. n. datur inter servum et Dnum distinctio requisita ad iust. quia servus totus Domini

Huic arg.^o occurrunt aliqui si.^o Xpum Dnum ... aeterno Patri, et n. sibi satisfecisse; atque adeo inter personam satisfacientem, et eam cui fit satisf.^o datam fuisse distinctionem realem ad rationem iustitiae requisitam colligunt hanc solut. ex illis verbis Apostoli ad Hebraeos 5: Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem et 1.^a Joan. 2.º advocatum habemus apud Patrem.

Sed haec solutio merito reiicitur a doctoribus ... Suar. hic disp. 4 sect. 5 § sed hic modus Vasq. disp. 8 c. 7. Arr. disp. 27 §1 et aliis. 1.º quia Xpus Dnus satisfecit Deo ut constat ex illo ad Ephesios: ipse .n. e pax nostra qui fecit utraque unum ... condat in se ipso in unum hominem novum faciens pacem; et reconciliet ambos in uno corpore Deo et

Timothei 2° inquit Apost. mediator Dei et hominum
homo Christus Iesus, qui [...] Christus omnis satisfecit Deo
satisfecit [...] etiam tribus personis ut summus Deus
2° quia speciatim dicitur in sacra script. Christus satisfe-
cisse sub duabus personis 2 Corinth. 5° Erat Deus
in Christo mundum reconcilians sibi, hoc est sub duabus
personis; atque id expresse docet S. Cyril. Alexandri.
in defens. 10 anathematis [...] ad locutum
non ut maiori opera sacrificium se sibi et Patri.
3° nam per peccatum non solum fuit offensa persona
Patris, sed et Filij et Spiritus S.; sed satis-
factio fieri debet personae offensae, ergo non solum fieri debet
personae Patris, sed et Filij, et Spiritus sancti
quaeri si alicubi in sacris literis ut in locis citatis in
responsione argumenti satisfactio pro peccatis solum dicitur facta
aeterno Patri, id tribuitur illi per quandam appro-
priationem, ut tribuitur quod debet esse tribus, atque-
ita virgo, ut recte notant S. Chrys. homilia 11.
et S. Ambros. 3 de fide c. 5.

2° dicunt alij [...] dicto argumento Christum Dominum
satisfecisse toti Trinitati, et consequenter alteri a se
realiter distincto quia persona Dei divini realitate
includentis ab incluso a tota Trinitate distinguitur
quod sufficit ad rationem iustitiae nam si civis aliquis
reipublicae in aliqua bonis [...] esset posset eidem ex
iustitia satisfacere, quod ipse esset pars reipublicae
nam adhuc ab illa distingueretur distinctione reali
includentis ab incluso. Haec tamen solutio non
solvit difficultatem nam cum distinctio includentis ab
incluso sit admixta identitate, si ad rigorem iustitiae
requireretur realis distinctio inter personam offen-
sam et satisfacientem, satisfactio inter personas
distinctione includentis ab incluso distinctas non esset

Perfecte ex rigore iustitiae quia non esset inter personas perfecte distinctas, cum inter quas essent id est Pater atque Filius, adeo ea ratione qua haberent identitatem, minueretur rigor iustitiae. Vnde aliquis divinus satisfaciens Trinitati, satisfaceret ex rigore iustitiae Patri et Spiritui Sancto, a quibus realiter distinguitur, sed non sibi ipsi.

Quare dicendum existimo Aristotelem, cum requireret iustitiam debere esse ad alterum, et consequenter personam satisfacientem deberet distingui realiter a persona offensa, quatenus iustitia requirit diversa dominia et bona, in quibus exerceatur; et quia hoc non datur nisi inter personas realiter distinctas, ideo dixit iustitiam debere esse ad alterum: ut hoc ex verbis eiusdem Aristotelis cap. 6 citati ex 1° ethicorum, ubi ait non est enim iustitia ad sua simpliciter, id est ad ea quae possidet, et filius quamdiu est parvus et non separatus, ut est pars ipsius Patris est, se vero nemo vult laedere, quare ergo non est ad se ipsum iustitia. Ubi tota ratio quare quam negat Aristoteles iustitiam inter Patrem et filium non emancipatum non est quia non distinguantur realiter, sed quia non habeant dominia et bona distincta, sed quia filius quasi pars bonorum Patris; ut ipse testatur hic Thomas in Decretorum cap. possessio: et liberi quoad tenuli fuerint et non separati, quasi sunt quaedam unius cuius sunt. Atque ita Aristotelem explicant Vasquez citatus, Albertus prior e quaestione 2 de theologia dubio 3 difficultate 1, Abricensis 4. IIae disp. 24. c. 3. n. 20. Vnde quotiescumque dantur diversa dominia et bona potest dari vera ratio iustitiae, etsi non detur distinctio realis inter personam offensam et satisfacientem, cum expresse docet Ragusa hic disp. 75. 1°.

et. Patet exemplo Tutoris qui prius fuerat creditor pu-
pilli, namque ipse ut tutor non est persona realiter
distincta à se ipso ut creditore attento quod diversa sunt
bona pupilli a bonis tutoris, potest tutor ex iustitia sibi
met ipsi ut creditori ex bonis pupilli satisface-
re et potest satisfacere cuilibet alteri creditori.

Ratio autem huius est quia iustitia non constituit aequa-
litatem inter personas, sed inter dominia et bona red-
dendo tantum quantum ex illis ablatum fuerat, et ita resar-
ciendo ius ipsorum: inter Angelum .n. et Dominum
posset esse iustitia eo quod inter illorum iura et bona constitu-
eretur aequalitas quamvis ad hoc manerent inaequales
personae. Cum autem aequalitas non possit constitui
nisi inter extrema diversa, consequenter requirit iustitia
dominia aut bona diversa inter quae constituat aequalitatem.

Atque hinc constat ad solutionem argumenti, ad quod
respondendum est quod licet Christus Dominus sa-
tisfecerit Deo et consequenter sibi ipsi neque ut sibi
satisfaciebat persona offensa erat distincta a satis-
faciente nisi ratione naturae nam persona Christi ut satis
faciens erat trahebat naturam sanguinem et ut erat persona
offensa trahebat divinam; quia tamen ut satisfaciens erat
habebat peculiare dominium operationes
humanae eo titulo terminatae neque habebat quod non habebat
Pater, et Spiritus sanctus, neque ipsa persona ubi divi-
ut erat persona offensa, quia nec Pater nec
Spiritus sanctus neque ipsa persona ubi ut trahebat na-
divinam, trahebat humanam, ideo per operationes huma-
nae ipsi toti Trinitati ex rigore iustitiae satisfecit, quia
offerendo Trinitati tales operationes resarciebat ius
divinum ipsum compensando honorem ablatum per pecca-
ta; constituitque aequalitatem per bona peculiari
dominio sibi propria

Instabis primo etiam si Christus Dominus habue-
rit peculiare dominium operationum humanitatis

Ergo exemplo rei census obligatae, quae per eos potest dari in solutionem alicuius debiti illi cuius dominium census est, cum ... ut sua non esset titulo census, ipsa sua erat in de ... illi dat novum ... et exemplo in re ... ab aliquo bona ... dempta, et domino illius ... clarius videbis ... an. domino. inst. de ac ... rer. divis.

quod non habebant ... et ... neque ipsa persona verbi divini ut trahebat neque ... divinitas ... modi operationes non erant diversa bona a bonis Sanctissimae Trinitatis, nam titulo effectus erant sub dominio Sanctissimae Trinitatis ... quo casu non potuit Christus Dominus satisfacere ex ... iustitia ... Trinitati, quae ... requirit diversa bona inter quae constituat aequalitatem.

... operationes humanitatis Christi Domini, ut habebant illius dominio, esse diversa bona a bonis Sanctissimae Trinitatis per diversum dominium quod circa illas habebat, ... Trinitas non habebat dominium super operationes Christi Domini titulo effectus, et persona Christi ... eorum titulo affectus, et insuper titulo terminationis quatenus ... trahebat naturam humanam, et sic diversitas dominiorum sufficit ad constituendam diversitatem inter ipsa bona ... subsunt illis dominiis, et consequenter ut posset iustitia constituere aequalitatem inter bona Sanctissimae Trinitatis et bona Christi Domini, nam licet ... Christus ... operationes suae humanitatis in satisfactionem peccatorum non offerret aliquid quod non esset in potestate Trinitatis, offerebat ... aliquid quod novo titulo et dominio esset sub potestate illius, nempe titulo satisfactionis oblatae a persona ... peculiare dominium ... illas operationes ...

Instabis: quia plura peccata commissa sunt ... personam verbi divini ut terminabat humanitatem Christi, nempe peccata quibus iudaei impie manus in Christum iniecerunt, ... illis peccatis non potuit ex iustitia satisfacere persona Christi Domini, quia ... ut trahebat humanitatem non habebat distincta dominia neque bona inter quae posset iustitia constituere aequalitatem.

Huic instantiae respondent aliqui ... ante negando ... quia persona verbi divini ut trahebat humanitatem poterat sustinere ius creditoris ...

Honoris per illa peccata ablati et ius debitoris satisfacientis ratione honoris per opera satisfactoria ablati, licet quod inde recidet ipse Christus Dominus in quantum fecit absoluti sua peccata illorum hominum qui in suum hominem manus iniecerunt habebat ius solvendi et satisfaciendi sibi ipsi pro iniurijs sibi factis in quantum erat Christus Dominus, quae duo iura cum inter se distinguerentur, quae unum poterat manere sine alio, potest ratione in se ipso Christus Dominus ius creditoris sui honoris per iniurias illorum peccatorum ablati quam haberet ius debitoris satis facientis pro eiusdem modi iniurijs, quod potuit se non obligare ad ea compensanda consequenter Christus per haec distincta iura potuit Christus Dominus ex iustitia satisfacere sibi ipsi pro iniurijs illatis ratione illorum Christus quia ut satisfaciens erat personae moraliter distincta a se ipso ut creditore

Ceterum haec solutio non solvit difficultatem argumenti nam illa consistit in eo quod Christus Dominus ut satisfaciens pro huiusmodi peccatis non habebat diversa bona, aut dominia a se ipso ut creditore inter quae possit obtineri qualitas per virtutem iustitiae. Haec solutio solum concludit quod inter Christum ut satisfacientem, et ipsum ut creditorem datur moralis distinctio personarum tamquam inter debitorem et creditorem. quare impugnatur. 2.° non si distinctio realis personarum non sufficit ad rationem iustitiae quia non sit distincta bona et inter Patrem et filium, multo minus sufficiet distinctio moralis personarum si in bonis nulla datur distinctio, aut diversum dominium quod cum in hoc casu non detur, ut quia pars Christi Domini ut erat homo non habet distincta bona neque

diversa dominia neque et eam transit bona illius in opper
Sumanitatis et dominium quod titulo terminatur illas
habet; quod persona Christi dominii ut tractat nam Suma-
neque non potest satisfacere ex iustitia sibi ipsi et eam
eandem neque quia non habet diversa bona aut dominia
inter quae iustitia substituat equalitatem

Et si dicas habere diversa iura debitoris et
creditoris inter quae iustitia potest substituere equalitatem contra
est, nam eatenus iustitia potest substituere equalitatem inter
iura debitoris et creditoris, quatenus debitor habet
diversa bona ratione quorum possit resarcire ius legis
creditoris; quod si persona Christi ingenium debitoris
pro iniuriis sibi illatis non habet diversa bona
atque ipsa ingenium est creditor, quia sub utraque consideratione
est eadem persona. Ubi dominia utitur Suma-
nitatis convenientia non potest ex iustitia substituere equalitatem
inter has diversa iura debitoris et creditoris,
imo neque ipse Christus poterit substineri personam
debitoris ut sibi ipsi satisfaciat pro suis peccatis

Quod impugnatur quia dicta solutio quia eadem
ratione dici posset iustitiam esse ad sua simpliciter
idem quod docet Aristoteles ubi in relatis nam
dicet posset Petrus creditorem cui Paulus deberet centum
posse summere in se ius et obligationem Pauli debitoris,
et ex iustitia satisfacere sibi metipsi pro bona ipsius
quia ratione diversorum iurium
sibi distinctorum inter quos substituere iustitiae equalitatem
et a fortiori inter Patrem et filium non obligatur
posset esse iustitia quia filius poterit sumere in se
obligationem alicuius debitoris sui Patris, et per
ipsa Patri eadem ex iustitia satisfacere, quod quis non videat quam sit absurdum

3.º namque obstaret rigori iustitiae quod Petrus creditor daret centum Paulo debitori ex dono, ut per illa solveret sibi centum quae debebat, quia hoc reipsa erat illi condonare debitum, quanto magis obstabit rigori iustitiae quod aliquis creditor sumat in se obligationem sui debitoris, et sibi per bona propria satisfaciat: quo Christus Dominus non potuit sibi ex rigore iustitiae satisfacere pro peccatis per ipsum factis recipiendo in se obligationem solvendi illa sibi ipsi per bona propria &c.

Quamquam fuerit ubi supra § dicet aliquis, nec ad argumentum non fuisse necessarium ut Christus Dominus satisfaceret pro peccatis ut erant contra suam humanitatem, sed quoniam in se erat liberaliter condonasse: sicut etiam non satisfecit Petro aut Ioanni pro iniuriis factis a Paulo et Francisco, sed necesse est, ut illi remittant iniuriam, vel isti satisfaciant ut possint &c.

Ceterum quoniam haec solutio probabilis sit, magis placet altera quam innuat sibi Suarez et alii doctoribus ex sibi, etenim nempe Deus tamquam supremus iudex habere ius exigendi satisfactionem de qualibet iniuria facta non solo sibi ipsi sed etiam cuilibet alteri, et consequenter habuisse ius exigendi satisfactionem pro peccatis illis, quae specialiter erant contra Christi humanitatem, quibus tunc potuit Christus Dominus ex iustitia satisfacere per operationes humanitatis super quas habebat speciale dominium titulo personae, nec humanitas quae non habebat creditor quaerat Deus ut supremus iudex &c.

Dices peccata contra Christi humanitatem erant specialiter contra personam ut trahebat illam humanitatem: ergo et si Christus satisfecerit Deo pro peccatis istis in quantum erant contra humanitatem non potuerit satisfacere pro illis in quantum erant contra personam ut trahentem humanitatem quia [illegible] sic

Haec mihi verior post habita, videtur solutio, etiam ad veritatem, quia ad non instantiae nec cum hoc coincidit, ac inde melius respondetur a principio hac solutione erit.

Persona Vbi, sit ipsemet dominus ac Xpi a Deus
ipse secus anti neq coim, q̃ facta satisfac̃ pro
istis peccatis vt demnis naturam humanam, in
crat necesse, vt fieret satisfactio ab eisdem persona
Vbi vt trahat naturam humanam, q̃ sic deberet sa-
tisfacere et neq humanam, sed sufficere, q̃d fieret
satisfactio persona Vbi vt trahat naturam
diuinam sub qua siderat pers. Vbi habebat dis-
tinctam dominium et opera humanitatis a do-
minio Xpi satisfacientis q̃ vt trahat naturam
diuinam non habebat dominium titulo terminat
inat humanitatis et habebat Xpus domus.

Ad 2m, et 3m confirmat argumenti probant
Patrem et filium non emancipatum seruum et dominum
non posse esse iustitiam quatenus non sint diuersi bonorum
et dominiorum inter quos possint iustitiam constituere
qualitas. Cum autem Xpus domus habeat
diuersum dominium operum humanitatis, ac habet
domus vt deus, ideo quod sit filius Dei et homo hu-
manitatis malignus possit dici seruus deque in-
fra suo loco post inter ipsum et Deum interce-
dere vera iustitia.

q̃ aliud dixit p̃cedens
Suio

q̃ p̃t exploclaro, ngim
bona p̃z et filij rega
sa potest in cedere iu-
tia, si hic bona Caruensia
vel quasi, hec non alia de
causa nisi p̃p̃ inij dictis
q̃ sit diuerdum domini
in illa bona non habet p̃t

Sectio 5

Proponitur argumentum quod satis-
factio Xpi non fuerit
ex proprijs

Praeuens difficultas cum precedentibus affinis est, atque adeo
iminatis post illa fuit opiniones in hanc vnus
vt satisfactio sit ex operibus debitis eidem
ex proprijs vt docet .. in 4 dist. 15.q.1

Arg. 2 ad 2m et 3 et omnes coit. Resp. sed satisfactio
Xpi Dni non fuit ex propriis, sed ex bonis credito-
ris: ergo non fuit ex rigore iustitiae. Maior pt
quia quod est communis Theologorum sententia, pro qua iustitia
inclinat ad reddendum tantum, quantum ablatum est per iniuri-
am: ergo si satisfaciens non habeat bona propria
quae possit reddere tantum, quantum ablatum est per iniu-
riam, non potest esse eius satisfactio ex rigore
iustitiae. Minor vero sic ostenditur, namque quae Xpus
Dnus obtulit in satisfactionem peccatorum erant sub
dominio totius Trinitatis, erant enim actiones hu-
manitatis Xpi Dni super quas ratione efficien-
tiae, hoc est quatenus ad illas efficienter concurrit
dominium habebat tota Trinitas: ergo non satisfecit
ex bonis propriis, sed ex bonis creditoris etc.

Confirmatur 1o namque quidquid habet Xpus Dnus habet
a Patre divinitatem ab aeterno, unionem hy-
postaticam et alia dona creata in tempore: ergo omnia bona
Xpi sunt creditoris, et consequenter non potest satisfacere ex
propriis. Confirmatur 2o nam principalis valor satis-
factionis Xpi Dni provenit a persona divina
dignificante opera humanitatis; sed haec erat propria
Dei creditoris, et non Xpi satisfacientis etc.

Ad hoc argumentum dicitur Suarez citatus sect. 6
vera igitur ad hoc satisfaciendum ex propriis sufficere
quod satisfaciens habeat dominium liberum
super opera satisfactoria, quamvis illa opera sint sub domi-
nio creditoris, quia satisfactio non fit per translationem
dominii, sed per hoc solo quod [illegible] honorificas
tantum honoris impendatur a satisfaciente
quantum ablatum est per iniuriam. Unde differt satisfactio

a restitut^e q qa versatr in rebus datis et acceptis requir.
translat dominij et bonor quæ reparetur
damnum in bonis acceptum. Unde Xpus Dnus
habuerit dominium libertatis operum humanarum
cum potuit p eas etsi essent sub dominio Dei
Creditoris satisfacere ex proprijs qa media illis
tn honoris imo multo magis exhibuit Deo
quam ei iniurias peccator ablatus fuerat.
Hæc tn solutio displicet qa sufficiant dominium libert operas satisfactorias, et posset quis satisfacere ex proprijs et ex iustitia posset
servus et idem filio n emancipato ru patris
qui iniurias intulit Dno illi satisfacere ex iustitia offerendo act. quæ titulo servitutis ei debet, dno
nunc adhuc sit servus illas dominium libertatis
cum ex eo servus sit n operetur cum proprijs necessit
atque adeo posset intercedere iustitia inter servum
et dnum tamen servus est totus domini sui
qa eadem ratione sequeretur posse personam offensam
sibi ipsi ex iustitia satisfacere per operationem propriam
qua sit dominium libertatis nam ut
habet hoc dominium posset offerre sibi act.
proprias ut e personæ offensa
nam tales ad satisfaciend n requiratur
translatio dominij neque tn actus satisfactorij
sit sub dominio morali satisfacientis, alias
posset quis satisfacere p id quod alienum est.
Quapropter melius existimo respondend
cum Alber. s citato n.o 41. Riquez . . . ,
§ 4 et alijs distingo maiorem, ut satisfactio sit
ex rigore iustitiæ, debet esse ex bonis proprijs tale

Ut nulla rone sint sub dominio creditoris, nego mai: taliter ut ea rone qua sunt propria satisfacientis non sunt propria creditoris, concedo; id est non aliorem. Ratio est quia si duo homines haberent dominium alicuius rei posset unus alteri ex iust.a satisfacere mediante talia re nam dum unus eam insatisfacit offerret alteri vere conferret ex liberi aliquid, quod in commodum et illius obsequium cederet. Sic ergo Christus Dominus titulo tradit non habens dominium operationes humanitatis quas acceptas si suppositum (ut fert coe. Theolog. eloquium) id est dominium quod habet Pater et Spiritus Sanctus nequaquam est persona filii ut trat. nam. div.; quod Pater et Spiritus Sanctus non trahunt nam. humanam, neque est persona filii ut trat. nam. divinam, et persona Christi Domini satisfaciat ut trat. nam humanam, quae satisfacit Deus homo coent. satisfaciendo toti Trinitati per operationes humanitatis vere satisfacit ex rebus quae et si titulo efficientiae hoc est quoad illas efficienter occurrit erant sub dominio Trinitatis, et coent. sub dominio creditoris. attamen titulo terminationis erant ipsius propriae, et non totius Trinitatis; ac proinde ea rone, qua erant propria satisfacientis non erant propria creditoris, quod dissufficit ut dixi ut satis Christi fuerit ex propriis.

Deus in sua satisfact. non transtulit Christo Dnus in Trinitatis dominium propriis quod habebat operationes humanitatis, quia non satisfecit ex propriis ... cum quae nihil aliud habebat propria in operibus humanitatis praeter hoc dominium; ergo in. cum erant toti Trinitati. Anso. quod ergo quod Christus

Dnus satisfaciendo n transtulit in Trinit. titulis
trat. nq. Sane rone cuius ille competebat pecul:
are dominium in operones humanit.; n. In. fuit
ut tota Trinitas traret nam humanq. q n
transtulit in illa suu prium dominium cum
hoc transferri nequeat abs translato tituli
R. secuso ante neg coam, et ad
bat dico q dlt Xpus Dnus ni sit ha-
buerit prium in operonibus humanit. per spe-
ciale dominium, attn offerendo toti Trinit.
in satisfact. peccator actiones humanit. q
quas habebat hoc speciale dominium satisfecit
ex pnis q obtulit q prium ex quo resulta-
vit Deo et toti Trinit. summus honor
quo superabundant restituit honor. extrinsec. ablat.
p peccata. Unde lt Xpus Dnus n transtuli-
rit in Trinit. prium dominium q operones
humanit. habebat attn eas restituit novo titulo
sub dominio Trinit.; nempe titulo satisfact.
oblatæ a habente dominium illar operonum.

Hic aut advorto absolute humanq. ne
n recurrisse ad dominium, q Xpus Dnus rone
suæ volunt. creatæ habebat operat. humani.
q ut bene Albertinus citatus hoc dominium
tota prium Xpi domini ut n esset coe toti Trinit.
nq. cum voltas utpote dependens a Deo sit
sub dominio totius Trinitatis fit coent vi quid
q illius e sit etia sub dominio totius Trinit. q
vero se habet in dominio q Xpo conenit tam
suppositi transeunt nam humanam, nq cum tale
suppositu n sit sub dominio Trinit. utpote Deus
ut una ex tribus personis divinis; coent operones

Humanit[atis] et [ip]si Suiis supp[ositi] divini [se]u ipsius Trinit[atis] ē q[uo]d unde dominiu[m] Xp[ist]i [r]one suppositi trantis nam Sumana[m] distinct[um] Dominio totius Trinit[atis].

Ad [ter]tium [c]ōfirmat[ionem] [dico] v[er]u[m] esse q[uo]d q[ua]q[ua]m Xpus D[omi]nus acceperit a Patre divinit[atem] necc[essario] generat[ione] un[a] hypost[asi] et alia dona liberalit[er] donat[ione] factam Sumanit[ati] Xp[ist]i in ipsi pers[ona] div[ina]; cum hoc tn stare ut tam divinitas, qua[m] uni hypost[asi]a sint p[ro]pria Xp[ist]i D[omi]ni ita prie Deo et est Pater, et dona Sumanit[atis] titulo terminat[ionis] sit sub eius potest[at]e et dominio.

Ad [quartum] principium valorem satisfact[ionis] Xp[ist]i D[omi]ni venit a Persona div[in]a n[on] ut trante n[atur]a[m] div[inam], sed ut trante n[atur]am Sumana[m]. etiam taliter esse prius Dei creditoris ut peculiari titulo treat[ionis], esset pr[o]prius pers[onae] div[inae] sati[s]facientis in n[atur]a Sana, q[uo]d suff[ic]it ut talis satis[factio] fuerit ex propriis.

Sectio

Proponetur [tertium] Argutum quod satisfactio Xp[ist]i D[omi]ni n[on] fuerit ex indebitis

3[a] [c]ōditio ad rigorem iust[itiae] requisita ē, q[uo]d satisfactio sit ex indebitis ita S. Ans[elmus] [lib] 1 cur Deus ho[mo] c. 20. S. Tho. in 4 dist 15 q 1 a[rt] 2 q[uaestiunc]la 2, et alij. Unde sic [c]ōficitur arg[umentu]m Xp[ist]i satisfactio n[on] fuit ex alias indebitis: [er]go n[on] fuit ex

Rigore iust. Ad 3m r, neque Christus Dominus debebat Deo omnes operationes quibus satisfecit; 1o titulo gratitudinis pro beneficiis acceptis. 2o titulo religionis ratione cuius debebat Deo honorem qui ex actibus Christi Domini resultabat. 3o titulo obedientiae qua humanitas Christi ad ea opera tenebatur etc.

Huic argumento dicit 1o Suar. hic disp. 4 sect. 6 non obstare rationi iustitiae, quod satisfactio sit alias debita titulo gratitudinis et alijs in argumento allatis dummodo non sit debita titulo iustitiae quia una et eadem actione potest quis satisfacere ex iustitia debito religionis, gratitudinis, et iustitiae: ut si quis voveat ire Romam, et accipiat stipendium pro tali itinere efficiendo et insuper in gratitudinem actionis pro beneficijs ab amico acceptis vellet illud iter efficere simul Roma eundo plene satisfecit debito ex his tribus titulis proveniente. Ratio huius est quia debitum gratitudinis, religionis non si, ex iustitia, per se non attingit quantitatem debiti, sed obligationem ex iustitia qui non debet decem ratione mutui, et tamen vovit solvere tale debitum reddendo decem, plene satisfacit suae obligationi. at vero qui debet decem titulo mutui et alia decem titulo emptionis ab eodem debitore et coenti non satisfacit ex iustitia reddendo tantum decem. Unde infert Suar. potuisse Christum Dominum satisfacere ex iustitia pro omnibus peccatis per opera humanitatis, quamvis ea debuerit Deo non tamen illa debebat titulo iustitiae, sed per titulos aliarum virtutum et affirmat hanc solutionem ex S. Aug. 13 de Trinit. c. 14, S. Ancelmo lib. 2 Cur Deus homo c. 19.

Haec est melior et magis fundata solutio.

Hanc solut. Suar. reiicit Albertinus s. a Dubit. 2
n. 28. et merito, namque licet verum sit quod in aliquibus casibus possit aliquis unica actione satisfacere debito contracto per plures titulos contracto, attamen id contingit quando actio multiplicari non potest quia est indivisibilis: ut matrimonium, quod quia iterari non potest, si quis semel ducat uxorem, satisfacit obligationi ducendi illam, etiam si pluribus titulis id deberet. Et quando actio est quasi indivisibilis seu diversorum, quia est ita utilis singulis actionibus ac si uno quoque tamen fieret, ut actio cuiusdam tomi in exemplo adducto. At vero quando actio est divisibilis et iterari potest, tunc non satisfit unica actione debito contracto per plures titulos. quare si quis deberet centum uni titulo gratitudinis et alia centum titulo iustitiae non satisfaceret eius obligationi reddendo tamen centum, quia illa actio est divisibilis et multiplicari potest; atque adeo iuste posset conqueri creditor, quod sibi non fieret plene satisfactum. Unde cum opera satisfactoria Christi Domini fuerint divisibilia multiplicari quia possent, et mors quia semel mortuus poterat resurgere et iterum mori, convenit non videtur potuisse his mediis illis satisfacere debito contracto per plures titulos.

2.º dicit Albertinus ubi supra n. 20 valorem satisfactionis Christi Domini excedere gravitatem offensae, et beneficia accepta, atque adeo potuisse Christum Dominum satisfacere Deo pro gravitate offensae et beneficijs acceptis. Quod valor satisfactionis Christi excedat gravitatem offensae, constat, quia offensa non est infinita nisi secundum quid, et valor satisfactionis Christi est infinitus simpliciter. Quod autem excedat beneficia accepta probat Albertinus quia est in altiori ordine, ac est beneficium. Sunt enim est

effus Dei ad extra q. n. accepit infinit. dignit. a Deo efficienti, nam ... eã ... efficiens n. coicat sua dignit. effui eo q. sit extrins. rei illius; et etiã obtz ... eamd. rõne n. coicat suam dignit. actui ... et cont. actus charit. q. n. e infiniti valoris et versetr circa obtum infinitum, at v. actus satisfact. Xpi Dni st intimi et intrins. in ipsa ... substantialit. unita cum infinita persona ... ubi ... illos se ubi offert Patri et ab eis intrins. denominatr persona operans. Unde tales actus ex se ... conjunct. cum divina persona infinite dignificantr; st que in altiori ordine, quam beneficia accepta a Xpo Dno, atq. adeo possunt esse abundans satisfo. pro illis et pro offensa peccati.

Sed hec solutio n. convincit, q. d. potuerit Xpus Dnus per suos actus superabundanter satisfacere pro offensa peccati, et beneficio unionis hypostat. qui fuit effus Dei ad extra n. tn convincit q. d. potuerit satisfacere pro oibus beneficiis a Deo acceptis, nam et ipsi actus satisfactorij erant novum beneficium Dei. quare melius existimo respondere ad argum. si dicas Xpi satisfact. fuisse ex indebitis q. persona satisfaciens n. sibi debebat, nam cum esset divna. et ipse Deus, oia illi debebantr; atq. adeo operones humanitatis q. q. satisfecit pro peccatis n. erant beneficia rei illius pro q. q. teneretr gratias agere ex libere, q. solutio colligr ex S. Anselmo et Aug.o relatis, qui locis ibi citatis affirmant Xpm juste satisfecisse per mortem suam, q.m illam n. debebat atq. eadem videtr esse mens D. Th. q. 29 de verit. a. 1 arg. et in 3 dist. ... q. ... a. ...

Ubi ipse affirt S. Damasc lib 3.

Urgebis in Xpo Dno non solo satisfaciebat persona divina, sed etiam natura humana: quia persona divina per se sola non potest satisfacere; cum sit incapax merendi: ergo ut satisfactio Xpi procedebat a natura humana non procederat ex indebitis, quia natura debebat satisfactionem illam aliis titulis. R. satisfecisse quidem in Xpo non solo personam divinam, sed etiam humanitatem, cum hoc in discrimine naturae et personae. Ubi satisfecit ut quod et humanitas ut quo; cum autem satisfaciens ut quod sit principium satisfaciendi, a quo valorem et dignitatem sumit satisfactio, inde satisf. Xpi Dni fuit ex indebitis, quia persona Ubi, quae erat principium satisfaciens, nihil debebat. Quod vero natura humana, quae satisfaciebat ut quo, esset multis titulis obligata Deo &c.

Neque ipsi dixi, potest neque humana in Xpo non satisfecisse ex indebitis, nam ipsa non satisfacere potest independenter a persona Ubi, sicut nec persona Ubi independenter ab humanitate: cum non solo satisfecit per proprias operationes ut a se ipsa procedebant, sed ut erant Ubi et Dei, quibus conferebat, essent indebitae, et natura humana in Xpo satisfecit ex indebitis.

Sectio 7

Proponitur 4.3 argum. quod satisfactio Xpi Dni fuerit ex gratia debitoris

4 oditio ad rigorem iustitiae requisita e quod satisfactio non sit ex gratia creditoris. Ita Doctores communiter in 4 dist. 15 q. 1 a. 2 Ferrara contra gentes 4 c. 54 Caietanus sic et reliqui. Ss. Thomae interpretes collige quae exilload Romanos 11 si ex operibus iam non ex gratia. Unde sic efficitur argumentum in Christi satisfactione intercessit multiplex gratia creditoris: quae non fuit ex rigore iustitiae. Tum primo quia principium totius Christi satisfactionis fundata fuit in gratia Unionis hypostaticae. Deinde ipsamet opera satisfactoria facta sunt ex gratia actuali auxilioque. Denique ...

...tandem Deus acceptare ... ad satisfaciendum ... poterat ... non acceptare, ... debitoribus satisfactionem exigere et si eam ... dere non possent ... munire ... in Christi satisfactione intercessit multiplex gratia, et ... non fuit ex rigore iustitiae.

Huic difficultati ... Albert ... 1 p. ... q. 18 ... Dubitationem ... difficultatem ... gratiam unionis et auxilium antecessisse contractum satisfactionis. Christi quia antequam illam iniret ... concessit ... gratiam unionis, et decrevit dare illi auxilia necessaria ad operandum atque adeo non obstare rigori iustitiae quia ... gratia ... contractum non minuit rigorem iustitiae, si n. Petrus donaret Paulo mille aureos, posset Paulus mediis illis solvere ex iustitia eidem Petro debitum quod illi debebat: nam supposita donatione illi aurei essent proprii Pauli, atque adeo ... mediis

illis posset solvere ex iust.a alteri Creditori, ita posset solvere Petro, quam solut. tradunt et Vega lib. in Trid. c. 9. Val. Sci dp. puncto et Pesantius dp. 6.

Verum. n. vero noster Ragusa hunc articulum dp. 24 positam solut. merito in hunc modum impugnat: namq. donatio fit cum pacto ut ex illa solvatur debitum n. e donatio sed mandatum iunctum cum remiss. debiti. V.g. si Petrus donet Paulo 100 cum pacto ut ex illis solvat ceda Petro alia 100 quae illi debebat re ipsa illi mutuat centum et donat alia 100 quia imponit illi obligat. reddendi quod accepit quod est proprium mutui, et nihil valet in compensat. aliorum 200 quae ille debebant; atq. a deo satisf. isto debito nullo modo est ex rigore iust. quare cum Christi humaniti facta fuerint omnia illa gratia a Deo credito cum obligat. ut mediis illis satisfaceret pro peccator. debito, et si ante cesserint extract. satisfact. a Deo hunc Christi satisf. erit ex gratia Creditoris c.

Dices cum Suarez hic dp. 4 sect. 4 ex his gratiam non esse factam humanam. in 1 et p. in 2 pro sa tisfact. peccati sed propter Deincat. Deum bonit. propter quam et si non esset peccat. a Deo hunc voluit incarnaretur et ita hanc gratiam non obstare rigori iust. secunda est ... incarnatio in carne passibili ... et ... ut facta est ...

satisfaet peccati ac inde casu quo n esset pec catum Verbum divinum non incarnaretur incarnationem passibili ut ipse Suar d. 5 sect 5: vaio in carne passibili quod de facto datur, et per se necessaria fuit humanitati propter satisfactionem peccati.

Propter hec alij ut Suar d. 4 sect 6 citata Desantus q Med in expositione Sancti art pag 7 col 2 ad 2um Cabrera d. 9 § 3 n 45 conveniunt ad argumentum grave unum Suppositum et alias dependet ... fit ... merita facta fuisse humanitati ... divini ... cuius nihil est indebitum et gratuitum, cum autem ... Verbi sit principium satisfaciens, quod satisfacit ... et humanitas ut ... quo communiter satisfactio Christi Domini fuit ex rigore iustitiae quia non fundabatur in gratia Creditoris, et erat principium satisfacientis ...

Et si hinc inferas: quod satisfactio Christi Domini ... ut procedebat a minus principio satisfaci ente, sanctitate ... non erat ex rigore iustitiae quia fundabatur in gratia Creditoris. Concedenda est consequentia id est aliquo modo invenitur quod ... considerata satisfactio Christi Domini inadaequate considerata, et secundum id quod habet ex meritis solius humanitatis, et a ... ratione satisfacit ... ex rigore iustitiae non requiritur quod secundum quamcumque consideratione inadaequatam sit ex rigore iustitiae sed sufficit ut talis sit adaequate considerata ... satisfactio ... aliis ... quae includunt 4. ... aut secundum aliquam considerat...

Leggi ele hec dona gratiosa tu buoni Christi ... ve sumpte ... non decentie sumpte, quod ita dicit in recto ... quia diuinum est actio ipsius Deus, ideo est nil gratiori dat illi.

una de quatz. sed pp et tunc includerit de qua

obiis cum P. Vas. sic dp. 60. c. 2. et 3.

Xpus Dnus n satisfecit ingtm Deus, sed ingtm Homo: q. so satisfecit sm Humanit. atq adeo ... Humanit. facta fuit gra integre satisfacien. n fuit facta gra et coene n. ... Xpus satisf. esse exiust. Ans prex SS. PP. Arsana epist. ad ... in sess fidei sic ibi: corpus ... quod nostre causa ... Dnos opus ... idq genitz est nobis ut inquit ... sapien, et ... et redemptio, et ... ... in oranl. 10 qui expresse ... Xpus ... ut Homing ... Humanit. in Xpo satisfecisse atq eadz e ... D. Tho. in 3. q. 1 q. 2. a. 2. ubi ait. ... n fuisse mediatorem ... Deus et Homo ... Deus est, sed ingtm Ho, et subiungit ... et e Homo, ... ei iungere ... et dona Dei ... et ... Deo satisfaciendo. ... in Xpo Dno fuit ... quas Xpus satisfecit ...

Xpus Dnus n satis fecit sm Deitate. q. Deitas e incapax satis faciendi: q. satisfecit ... sm Humanit.

Rd ad arg. disting. ans, Xpus ... n satisfecit ingtm Deus, sed ingtm Ho, ... quo satisfacit ... n fuit divinitas, sed Humanitas. ... satisfecit ingtm Ho ... Humanitas fuit ... satisfacit ... divina, nego ans. et ... illius ... respondendz est. SS. PP. ... velle Xpi Humanit. esse ... quo ...

... quo atq inquantum ho ... suppositum ... inquantum ho ... suppositum ... et ... Xpus ... dicatur ... ... et in obliquo ... in recto ... facienti ... fuit facta gra, inde ... licet ... obliquum gratuito dona ... resultat ... ab extr ... gra ... na ad ... et ... atten... ling. ... obliqui ... lbeat ... sub ... ria.

satisfaciendi, ut ē prius q. d. nam wigi quod dicant Christum satisfecisse ungi in hoc casu ni excludunt a ratione satisfacien... supp. div.
q. ho affert supp. in recto, et in Christo nullum ... dari ... divinus, cum aut supp. ni posset ē satisfaciens utique, sed ut quod ... ra io ... prium ... inde in Christo Dno supp. ... prius ... satisfacit ... manit... tamen prius quo ... Patres ... dicunt ... Homines ... nihil satisfecisse ... ... accidenti ... 4 ... illud Psal. ... redimet homo: ubi inquit, ni homo nudus, sed ... Deus. Leo ... serm. 1 de nativit. Fulgentius et alij ibid. citati.

Ad ... confirmat. ... data in Christo Dno ... humanitate esse ipsas quo operat. per quas Christus satisfecit, ... supp. ... esse ... quod ... ope... ... et ... ... suppositum, et ... ... ad satisfact.

Ad ... Christum Dnum ni satisfecisse ... Deum ni potuit esse ... satisfaciendi per ... sola humanitate ... hoc ... ni excludi a ratione satisfact. supp. divinum ... eo ipso quod supportaret humanit. satisfacere ... quod ...

Sectio

Proponitur 4. arg. ex eo quod ni tenebatur Deus Christi satisfactionem acceptare

1.° sequuntur aliqui ... satisfact. ex ... ut teneatur creditor illam acceptare; sed

Deus non tenebatur acceptare satisfact[ionem] Christi
Domini, sed ex oblatione poterat Deus in quibus
ipse peccata punire: quia satisfactio Christi Domini
habuit fuit ex rigore iustitiae. Minor; quia creditor
non tenetur satisfact[ionem] acceptare, nisi ita
quod illa accepta sit, et cum satisfactio non est
rigorosa iustitiae, in qua non debet admitti
gratia Creditoris. Minor vero; quia est contra
ordinem supremi dominii, ut Deus obligetur ex iustitia
aliquid obiecto creato, qualis est satisfactio Christi
Domini. Confirmatur quia si Deus teneretur acceptare satis-
factionem Christi Domini, esset ratione iuris, quod Christus
acquireret in Deum, ut eam acceptaret; sed
repugnat, quod Christus ut homo acquirat ius
in Deum; nam quod ius sit inaequalitatis quo-
dam modo sit illud quasi subiectum sub
inferiorem ex ut talis iuris repugnat, quod
Deus teneatur acceptare satisfactionem Christi Domini
atque adeo illa non est ex iustitia.

Examinatur qua ratione requi-
ratur ad satisfactionem ex rigore
iustitiae quod creditor teneatur
illam acceptare

Pro solutione huius argumenti breviter examinandum est qua
ratione requiratur ad satisfactionem ex rigore iustitiae quod cre-
ditor teneatur illam acceptare; ad quod supponendum
est obligationem acceptandi satisfactionem posse
esse in duplici differentia, negativam scilicet, et posi-
tivam; illa est obligatio non requirendi [illegible]
oblatam, neque exigendi aliam; haec vero est obligatio

Ad eiusdem actus [illegible], quo velit creditor talem satisfactionem admittere, et debere [illegible] illa in ordine ad remittendum debitum. 2° supponendum est satisfactionem ex rigore iustitiae duplicem considerari posse, et in actu 1° et actu 2°; sat est potest sat virtute extinguere debitum, et potest actu extinguere. Ad satisfactionem ex iustitia in actu 1° nullo modo requiri acceptationem creditoris quia independenter ab illa sat est sufficiens virtute et valore ad extinguendum debitum: quare sola difficultas procedit de satisfactione ex iustitia in actu 2° quae actualiter extinguit debitum, an ad illam requiratur, quod creditor teneatur eam acceptare.

Dico 1° Circa quam difficultatem dicendum est ad satisfactionem ex iustitia in actu 2° requiri quod creditor teneatur illam acceptare, negative ratione ipsius satisfactionis; positive ratione pacti, et promissionis de ea acceptanda [illegible] videtur [illegible] Vega lib. 7 in Trid. c. 9 [illegible] expresse defendit Ragusa disp. 225 [illegible]. Probatur quia satisfactio ex iustitia in actu 2° est illa quae actualiter extinguit debitum, sed non potest illud extinguere actualiter nisi creditor teneatur negative, positive eam acceptare, ergo requiritur talis acceptatio. Minor probatur quia si nullo modo teneretur creditor satisfactionem acceptare iure posset positive respuere, et exigere aliam, atque adeo illa non extinxerit debitum, et si forte extinxeret esset ex gratia creditoris, qui cum ad id non teneretur, gratis voluit illam acceptare: ergo non esset actualis satisfactio ex rigore iustitiae.

Dixi in conclusione. Sane acceptationem creditoris debere esse negativam pro valore satisfactionis, positivam autem ratione pacti et promissionis; neque ex alio capite potest [illegible] satisfactio ex iustitia actualis

extinguatur debitum: ex 2° quando eadem met persona quae offenderat satisfacit, tunc non quaeris ... pacto non teneatur creditor satisfactionem positive acceptare, neque nullum est principium ex quo talis obligatio colligatur ... tenetur ... satisfactionem ... quod persona offendens liberando se a debito ... iniuriae ... contracto, non requirere talem satisfactionem neque exigere aliam, atque adeo ea oblata ... extinguitur debitum.

Ex 2° capite quando non satisfacit eadem met persona, quae offenderat, sed alia ... tunc in casu ... pacto potest persona offensa positive requirere talem satisfactionem, et exigere, ... ut persona quae illum offendit sibi submittat, et satisfaciat; ac persona ... per talem satisfactionem ex iustitia extinguatur debitum ... conditionis operis satisfactorii; ... quo se obliget persona offensa ad eam satisfactionem acceptandam in compensationem debiti ... ubi ... casu in quo persona offendens non potest per se metipsam satisfacere, et ... illius aliquis se offert ad satisfaciendum; nam tunc ea satisfactio moraliter censetur ex debito a persona satisfaciente, atque adeo non requiritur acceptatio positiva ut extinguatur debitum, quia creditor tenetur eam acceptare negative, ac si esset eiusdem met personae quae offenderat. Secus vero erit, si persona quae se offert ad satisfaciendum non satisfaciat ex ... personae offendentis, quae ... renuit satisfacere, vel ea ignorante ... se offert ad satisfaciendum; quia tunc non censetur ... submittere personae offensae, ac proinde, et si non possit ...

[illegible]

offendens satisfacere, non extingui debitum per satis factionem ab alio extra debitum, nisi adsit positiva acceptatio creditoris vim pacti initi.

Obiicies 2° contra: iustum pretium pro re emenda potest positive respui, quin tollatur acceptatio, cum non acceptatur, sed tantum ex iustitia commutativa: ergo similiter potest satisfactio praestita positive respui, quae si acceptatur, tantum ex iustitia; atque adeo ad illam non requiritur, quod negative aut positive recusatur a creditore acceptare. Confirmatur: nam si Petrus qui Paulum offendat offerat illi actus honorificos, qui in mercatu aestimantur in ostendendum honorem, quem abstulit iniuria, satisfacit ex iustitia, etiam si Paulus positive respuat talem satisfactionem; quia in prudentis iudicium nihil amplius tenetur Petrus: ergo potest esse satisfactio ex iustitia etiam si positive respuatur a creditore.

Respondeo adaequate cum Ragusa in secundo antecedente concesso, et ratio disparitatis est quia emptio ex sua natura importat tantum commutationem rei pro pretio; et ideo iustitia emptionis non consistit in hoc, quod oblato iusto pretio venditor teneatur vendere; sed in eo quod emptor det tantum, quantum valet res emenda, si vendere velit vendere; at vero satisfactio ex iustitia importat iure in satisfaciente, ad hoc ut ablata satisfactione liberetur ab obligatione satisfaciendi, qua est adstrictus creditori; et ille sit dominus eiusque satisfactionis, et quemadmodum uni vinculo satisfactionis correspondet in debitore obligatio satisfaciendi, ita vere liberandi se ab obligatione satisfaciendi, correspondere debet in creditore debitum liberandi illum et non exigendi aliquid aliud atque

oblig° acceptandi satisf. possunt, I negative. quod probatur. Resp. secundo, etiam cum dicar citato negotiorum, quia in ea re tenebatur Paulus saltem negative tantum satisfact. acceptare. et ideo sine prudenti iudicio illa satisf° extinguit debitum quas eam Paulus positive respuat.

Et si urgeas ad satisfact. ex iust. requiri translatio dominii bonorum satis facientis in creditorem; sed haec translatio dominii fieri non potest absque positiva acceptatione creditoris, quando dominium valide acquiratur: quod non potest esse satisfactio ex iust. quando ille creditor non acceptat, vero positive respuit; quia non potest tunc transferri dominium bonorum satis facientis in creditorem.

Resp. nam et si creditor satisfact. respuerit, potest etiam illud exigere, et redditor tenetur reddere. Ut etiam si Petrus respuerit equum sibi in satisfact. oblatum quod illi erat furatus, potest postea illum exigere et fur tenetur reddere. quod signum est quod creditor satisfact. positive respuit non extinguit debitum; et communiter quod non sit satisf° ex iust. in actu 2°.

Resp. nego maiorem quia satisf° fit quod ex debito honoris, qui non est in bonorum ratione, sed in honorante, et cum actus quas fit satisf° ex iust. etiam si creditor eas positive respuat, non possit non esse illi in honorifica, ac fuit iniuriosa actio, quam facta fuit iniuria. Communiter non potest non extinguere debitum satisfaciendi etiam si illas creditor respuat. atque hinc constat ad contrarium, non posse creditorem exigere postea satisf.

ex iustitia quam semel inspicit, quae etiam si respiciat ad... sue sufficienter compensatur a illius Senor et ad exemplum adductum dico non esse ad rem, quia exemplum est de restitutione quae versatur circa datum et acceptum, requirit translationem dominii, et non agimus de satisfactione quae non requirit talem translationem, quia versatur circa exhibitionem honoris, quae absque aliqua translatione dominii exhiberi potest, sed adhuc ad exemplum dico cum Suar. ... in eo casu posse dici eum si equum non donavit quod recepit, conferre illum si extat et furem dominum non acceptum teneri ad restitutionem illius, secus vero si equus furto ablatus iam non extat

... debitis ... gratia est quod creditor ... pactum de satisfactione acceptanda cum ... ineatur; quod satisfactio quae requirit eiusmodi pactum ut extinguat debitum non est ex rigore iustitiae ... talis pactum supplet defectum efficaciae quae debet satisfactio ad extinguendum debitum; talis satisfactio non est ... valens in ... indigia

R. ... ante ... eam, nam gratia illa non consistit in eo quod gratis condonetur aliqua pars debiti, sed in eo quod libere se determinaverit creditor pro ineundo illum contractum; et libertas contrahentium non minuit rigorem iustitiae qui non iusto pretio vendunt libenter ... determinant ad vendendum ... et ... quo eo pretio emunt solvunt ex iustitia, quia gratia illa solum versatur circa voluntatem vendendi, non circa rem venditam

Ad confirmationem R. ... deffectum illum efficaciae non consistere in eo quod satisfactio non habeat sufficientem valorem ad extinguendum debitum, sed in eo quod non satisfaciat eadem met persona quae offenderat, neque alia ex ... quae ipsa non potest, atque adeo non minuere

Rigorem iustitiae. Concluditur ex dictis qua ratione tene-
atur Deus Christi satisfactionem acceptare.

Ex dictis in resolutione praesentis difficultatis res-
tat ut hanc doctrinam colligamus, qua ratione teneatur
Deus Christi satisfactionem acceptare, et 1o notandum
est satisfactionem Christi Domini habuisse rationem
meriti et satisfactionis, huius ratione erat compensatio
honoris ablati per peccatum, et ratione illius debitum
illius meriti ratione erat praemium per gratiam
et remissionem peccatorum hominibus. 2o notandum
est acceptationem posse sumi 1o per actu divini intellectus quo
Christi satisfactionem aestimat dignam ut ratione illius re-
mittat peccatorum iniuriam, et actu divinae voluntatis quo
Deus complaceat in Christi satisfactione tamquam in
re sibi grata, et accepta, et certum est hanc acceptationem
non potuisse non esse in Deo ratione satisfactionis Christi Domini
quia propter dignitatem personae satisfacientis non poterat
Deus illam non aestimare talem satisfactionem ut dignam
ad hoc ut ratione illius remitteret iniuriam peccatorum offensam
et similiter non poterat non complacere in illa tamquam
in re sibi gratissima. 2o potest sumi acceptatio
pro actu divinae voluntatis, quo vellet Deus esse contentus
satisfactione Christi pro hominis peccatis, et dicimus
esse difficultatem an teneatur Deus eam habere ratione
satisfactionis Christi Domini, et talem acceptationem nega-
tivam iam explicatam.

Quibus adnotatis sit 1a conclusio. Quocumque pacto
non tenebatur Deus Christi satisfactionem in quantum erat
compensatio honoris ablati per peccatum positive
acceptare quantum erat ex vi ipsius satisfactionis,
bene tamen negative. Ita fere Vasquez citatus et alii
Doctores. Probatur conclusio quia talis est obligatio acceptationis
positivae, quae ut vidimus nullum est caput unde

Collig^r. teneri creditorem [illegible] pacto satisf^m ex iust^a positive acceptare; cum sufficerat quod teneatur acceptare negative: ad hoc ut actualiter extinguatur debitum.

Contra ad 2 quod attinet de acceptat. negativa prob. etiam [illegible]; nam 2do quod satisf^o honoris fit ex homine [illegible] qui offenderat, et satisfacere non potest [illegible] pacto tenetur creditor eam negative acceptare quia moraliter censetur esse ex suis met [illegible] qui offenderat: et satisf^o Christi [illegible] [illegible] sic habebat: [illegible] pacto tenebatur Deus eam negative acceptare [illegible] erat compensatio honoris ablati per peccata. Maior [illegible] ex dictis: Minor vero [illegible] quia cum Christus Dominus erat caput morale hominum volunt^e in eo tamquam in capite [illegible] sicut in Adam; atque adeo 2do quod ille satisfaciebat talis satisfactio ex omnium hominum [illegible], qui offenderant, et satisfacere non poterant esse [illegible]. Unde in sacra Scriptura saepe dicitur satisfecisse in persona peccatoris: eumque non noverat peccatum pro nobis peccatum fecit [illegible] [illegible] [illegible] posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum: [illegible] pacto tenebatur Deus Christi satisfactionem negative acceptare [illegible] nam [illegible] Deus Christus [illegible] caput morale hominum satisfactionem illius fecit hominum [illegible]: quia non potuit eam respuere, et ab hominibus [illegible] exigere, quia hoc esset iniustum. Atque hinc colliges quod si Deus Christum Dominum non [illegible] caput morale hominum [illegible] pacto, neque positive, neque negative teneretur illius satisfactionem acceptare, quia tunc non censeretur esse ex hominum [illegible], cum saltem non posset esse ex [illegible] hominum ante Christum praeteritorum, neque post illum futurorum; Atque adeo

Quod de facto ex [illegible] debitum [illegible] Dei fuit Christus caput morale hominum [illegible]

in eo casu sicut posset Deus Christi satisfactionem non solum respuere tamquam insufficientem, sed quia non erat personarum illarum quae peccaverant, et erant peccaturae.

Dixi in secundo non teneri Deum Christi satisfactionem positive acceptare quatenus erat ex vi ipsius satisfactionis, quia satisfactio ex natura sua non petit ex se acceptationem positivam et actualiter extinguat debitum, sed sufficit negativa cum qua tamen stat ut ex eo Deus non possit mere negative se habere circa satisfactionem Christi, neque eam acceptando, nec respuendo, quia solum in ordine divino perfectionis teneatur positive acceptare, quia non potest respuere ex vi ipsius satisfactionis, at quia adeo non mere negative se habeat debet necessario acceptare; neque hoc novum videri debet; nam alioqui actus divini solum requiruntur ex parte perfectionis divinae, et non rerum creatarum ut ut in actibus definitivis, qui ex parte Dei perfectissimi gubernatoris requiruntur, ut suo loco dicetur, non ex parte effectuum definitorum.

2a sententia. Nullo pacto nullo modo tenebatur Deus acceptare Christi satisfactionem, ingenium erat compensatio poenae debitae pro peccatis, et meritis gratiae, et remissionis peccatoribus conferendae. Ita sentire videtur Suarez sic disputatione 4 sectione; quod ex his ergo, Vega lib. 7 in Tridentinum c. 9 Driedo de captivitate tractatu 2 parte 3 a 2 Medina in exposit. Symboli articuli ad Corinthios 4 quaestio tertia. Valentia disputatione c 8 Lorca disputatione n 23 Albertinus Theologia dub. 3 difficultate 8 n 4 et 4 Ragusa et alij. Probatur quoad 1am partem ex ratione iustitiae vindicativae, quae non solum exigit poenam in se ipsa, sed etiam a tali persona determinata

Nempe a reo, seq. Deus ut iudex ad vindictam malor. ex-
cisso pacto non tenebatur acceptare Xpi satisfact. ing tam
erat compensatio poene pro peccatis debitae; sed pote-
rat eam non acceptare, et ab hominibus exigere, tum
quia in poena non habet locum ratio illa, quod Xpi satisfac-
eret ex sua persona offendentis, quae satisfacere non
poterat neq. et homines satisfacere non possent pro honore
ablato per peccata, quia non poterant honorem aequivalentem
offerre Deo, attamen satisfacere poterant per poenam
debitam pro peccatis luendo illam: ergo neque propter hanc
rationem tenebatur Deus, excisso pacto, acceptare
Xpi satisfactionem in compensationem poenae pro peccatis debitae.

Quoad 2 partem prob. quia ad rationem meri-
ti, requiritur pactum de eo acceptando, in ordine ad aliquod
praemium ut communiter docent D.D. 1. 2. q. 114
et pt exemplo. nam operationes Xpi Dni in utero matris habent
eundem valorem, quem habebant, dum versabatur in ter-
ra, et tamen in utero non habent rationem meriti defectu pacti,
et promissionis de eis acceptandis in ordine ad aliquod
praemium: ergo excisso pacto Xpi satisfactio non habebat
rationem meriti in ordine ad offerendam gratiam, et remissionem
peccatorum hominibus, et consequenter non tenebatur Deus eam in hunc
finem acceptare.

3a sententia de facto intercessit pactum inter
Deum et Xpum Dnum de acceptanda satisfactione illius
tam ut erat compensatio honoris ablati per peccata,
quam ut erat compensatio poenae pro peccatis debitae, et
meritum pro gratia et remissione peccatorum impetranda, atque
adeo ratione illius tenebatur Deus ex
iustitia positive acceptare Xpi satisfactionem, ut ipsi obser-
ita D.D. citati. Et exstat Scriptura
Isaiae 53. si posuerit pro peccato animam suam
videbit semen longaevum. et ibidem Pro eo quod laboravit

Anima eius videbit et saturabitur. et infra iniquitates eorum ipse portabit et ideo dispertiam ei plurimos, atque de hac promissione et pacto multi locum intelligunt illud Psalmi 2 Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae; et illud Gen. 9 statuam pactum meum vobiscum et paulo inferius arcum meum ponam in nubibus et erit signum foederis inter me, et inter terram. Vide S. Aug. lib. 22 c. Faustum c. 22, et S. Greg. homilia 8 in Ezechielem fine: quod ex his testimoniis inter Deum et Christum Dominum intercessit pactum de acceptanda satisfactione illius in compensationem peccatis singulariter omnis debiti et inimicitiae ex illis resultantibus.

Notandum autem hoc supposito pacto teneretur Deus ex iustitia Christi satisfactionem positive acceptare. Probatur ex locis sacrae Scripturae, in quibus Christi satisfactio apellatur emptio et redemptio, et iudicium ut 1 Cor. 6 empti enim estis pretio magno, et ad Ephesios 1 in quo habemus redemptionem per sanguinem eius. et Isaiae 1 Sion in iudicio redimetur, et reducent eam in iustitiam. et alibi saepe. Ista verba habentur in sacra scriptura, sed praedicta nomina significant habuisse Deum obligationem ex iustitia acceptandae Christi satisfactionis, quia emptio et redemptio proprie significant contractum in quo ... pacto venditor ex iustitia acceptat pretium rei venditae, et iustitia illam reddere talem rem: ergo supposito pacto tenebatur Deus ex iustitia Christi satisfactionem acceptare in compensationem peccatorum generis humani, atque concludit

ipsius cum ipso Deo.

Pr. 2. ratione nam posito hoc pacto tenebatur Deus Christi satisfactionem acceptare, alias posset non stare suis promissis, quod est impossibile: sed talis obligatio non erat ex fidelitate, sed ex iustitia: ergo posito pacto tenebatur Deus ex iustitia Christi satisfactionem acceptare. Minor in qua est difficultas probatur: nam inter obligationem ex iustitia et obligationem ex fidelitate, quae oriuntur ex pacto: hoc solum datur discrimen quod obligatio ex iustitia oritur ex pacto dandi unum alio tamquam pretio equivalenti. et obligatio ex fidelitate solum ratione pacti et promissi, quin attendatur equalitas inter dandum et accipiendum: ergo cum obligatio quam habebat Deus acceptandi Christi satisfactionem oriretur ex pacto accipiendi illam ut pretium equivalens, et infinite excedens peccatorum iniuriam, illa erat ex iustitia et non ex fidelitate.

Pr. 3. quia nullum est inconveniens in hoc, quod supposita sua promissione et pacto de acceptandi Christi satisfactione constituerit se debitorem Deus tam ex iustitia acceptandi, et in virtu illius peccata remittendi: ergo. Ultima probatur 1.o ex sacra Scriptura in qua dicitur, Deus tamquam iustus iudex impertire premia iustis. 2.o ad Timoth. 2. cap. 4. in reliquo reposita est mihi corona iustitiae, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex. et 2. Corint. 5. Certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem iustus iudex. et ad Hebr. 6. non est iniustus Deus ut obliviscatur operis vestri. 2.o probatur ex SS. PP. Chrys.

Somil. 13 in Mat. tu salvari te in gratia Dei
fitere utre ille tibi debitorem fateatur, nec modo pro ope-
ribus suis verum etiam pro sua gratia. Similiter sent.
Deo n. aliqua fecerimus, habemus eum pro indubio de-
bitorem. Cypriano lib. de opere, et eleemosina sive
ubi de bene operante ex gratia inquit qui meretur Christum
iudicem, et Deus computat debitorem. Pro ratione
etiam quia talis obligatio non est ratione supremi
dominii Dei, cum oriatur ex libera voluntate
Dei se obligantis, neque dicit aliquam imperfectionem
indigentiae in Deo, quia non cur negetur
Deum sub pacto de acceptanda Christi satis-
factione ex iustitia teneri ad talem acceptationem.

4 si nullo supposito pacto poterat Christi
satisfactio extinguere debitum compensandi honorem
Dei ablatum per peccata, non poterat extinguere
re debitum poenae per illius debitum, et vicissim reamis
citiam inter Deum et homines. Hoc videtur sequi ex dicen-
dentibus, et sic tenere videtur Vagusa. Pro quo dicitur
quia nullo supposito pacto tenebatur Deus Christi
satisfactionem in compensationem honoris ablati per peccata
negative acceptare ut dixi. Ergo quia supposito pacto
poterat Christi satisfactio debitum compensandi talem
honorem extinguere. Consequens probatur, nam eo ipso quod teneretur
Deus eam negative acceptare, non poterat positive re-
suere, et exigere aliam, quia manseret extinctum
debitum compensandi divini honoris, nam alias posset Deus
exigere aliam satisfactionem, si adhuc perseveraret tale
debitum. Et neque et si Deus positive non acceptaret
Christi satisfactionem in compensationem sui honoris, non poterat
non esse magis gloriosa Deo, quam fuerant iniuriae
hominum peccatorum, quia cum aliquis offerret ex sua bona
qui satisfacere non poterant, ea offerebat ab illis
Deo.

Dico quod et si nullo supposito pacto satisfactio Christi erat satis-
factio pro his debitum poenae ex iustitia extinguens
debitum saltem in actu 1°. Dicitur satisfactio in actu 1° potest
quantitative ex se extinguere debitum nullumque obligationem
acceptationis requirit in creditore (ut statuit
Lugo, quaest. omnis) quia et si nulla
obligatio acceptandi
satisfactionem Christi pro his de-
bitum supponatur, tamen di-
endum est ea extingui-
re debita.

capite, in quo suum voluntas ad satisfaciendum tenebantur, essent, immo et abundanter compensabat debitum reparandi divinum honorem; manebant igitur inde homines a tali debito liberi.

Neque hoc est contra supremum dominium Dei nam hoc liberare a debito etc. dependeret a libera voluntate Dei, quatenus liberum fuit Deo substituere Christum dominum caput totius generis humani, quod dum non faceret, Christi satisfactio censeretur esse ex sola hominum, qui peccaverant; atque adeo non extingueret debitum compensandi divinum honorem, ac non obligaret Deum ad eam negative acceptandam, sed posset posse eam respuere: non quia non haberet valorem quoad qualitatem, sed quia non erat a personis, quae offenderant, neque ex illius dimissione facta.

Quoad 2um patet satis ex dictis, quia absque sciso pacto nullo modo tenebatur Deus acceptare Christi satisfactionem in compensationem pro debito a peccato, et meritum gratiae ac remissionis peccati, ut patet ex dictis. 2° quia absque pacto Christi satisfactio non extinguebat debitum poenae neque restituebat amicitiam inter Deum et homines. Ratio, nam in tali extingueret tale debitum, et restitueret amicitiam integram non posset Deus exigere aliam satisfactionem pro debito, et ea oblata non conferre gratiam; posset autem Deus exigere cum non teneretur acceptare, posset quoque non conferre gratiam cum absque sciso pacto Christi satisfactio non haberet rationem meriti.

Obiicies 1° contra 2um et 3um sententiam S. Anselmi lib. 2 cur Deus homo c. 19, ubi sic ait de Christo loquens: *Cum autem qui tam donum sponte dat Deo sine retributione debere esse non iudicabis, immo necesse esse video, ut Pater Filio retribuat alioquin aut iniustus esse videretur si nollet, aut impotens si non posset*

Quod ex gratia creditoris Dei fuit nostra liberatio equaliter ex iustitia facta. Patet, nam quando ex gratia creditoris redditur debitor ex impotente potens adequaliter solvere, solutio est ex gratia creditoris, et ita contingit. quia minor quia ideo homines potentes ex propria iustitia pro honore Dei satisfacere, quatenus Christus est caput mente illorum, aliasque non possent, et hoc ut hic dicitur pendet ex libero decreto Dei; sed quod fiant potentes est ex gratia Dei et huic doctrinae est instantia rei ipsae, cum doctrina et solutione argumenti et rectionis praecedentis; cum ibi diximus hoc et similia dona, adeo gratis Christo data, (inter quae et hoc donum capitis mihi enarrari nullo debet) esse gratiosa ex tribuendis Christo, praecisive sumptis, non ad decretive seu non esse ex rapaci sono, nam licet hoc sit bonum propria exigere Deum omnia ex ipsis debent: ideo sunt ex gratia creditoris.

quæ aliena sunt a Deo. Cui sententiæ favere videtur
Apostolus dum ait Christum exauditum esse pro sua reverentia.
Ex præciso pacto tenebatur Deus Christi satisfactionem
acceptare, et intuitu illius gratiam, et cætera dona ho-
minibus conferre.

Resp. S. Anselmum solum velle, satisfactionem Christi
Domini pro eo quod de facto ab illo fuit oblata non potuisse non accep-
tari a Deo, et ratione illius conferre gratiam
hominibus. cum autem de facto præcesserit pactum de ea accep-
tanda, communiter non intendit S. Anselmus, quod ex præciso
pacto teneretur Deus Christi satisfactionem positive accep-
tare, et ratione illius conferre gratiam hominibus, in eo sup-
posito, neque Apostolus cuius sententiæ favet dum
asserere Christum exauditum esse pro sua reverentia, quia
solum commendat dignitatem Christi satisfacientis
tamen negat præcessisse pactum de acceptanda illius
satisfactione in ordine ad remissionem peccati et gratiam
conferendam.

Obiies 2º nihil potest assignari in quo
consistat acceptatio positiva Dei circa satisfactionem Christi
quod potuerit non esse in Deo ex præciso pacto de ea
acceptanda: sed ex præciso pacto non potuit Deus
Christi satisfactionem positive acceptare. Antecedens probatur
primus Deus non potuit non velle Christi satisfactionem
exhiberi, cum ad hunc finem incarnationem
fecit. deinde Deus non poterat non acceptare honorem
qui sibi ex operibus Christi resultabat; cum bo-
nus esset, et maxime gloriosus Deo. denique
Deus non potuit non velle pro Christi satisfactionem com-
pensari honorem ablatum per peccata, quæ bene com-
pensata fuit; ergo nihil est in quo consistat accep-
tatio positiva Dei circa satisfactionem Christi, quod potue-
rit non esse in Deo.

R. neg. 2do ans, et ad 1am probat. illius vero exemp positum decreti, quo incarnationem ad satisfactionem pro peccatis ordinavit Deus non potuisse non velle Christi satisfactionem sibi exhiberi, et in ordine ad talem finem acceptare; quod in eo decreto includitur et pactum de Christi satisfactione acceptanda. At vero sublato tali decreto, ut in casu quo fieret incarnatio non ad medellam peccati sed propter aliquem finem, nullo modo teneretur Deus Christi satisfactionem positive acceptare et in hoc casu loquitur nostra conclusio, quae assentit quod seclusio pacto non teneri Deum Christi satisfactionem positive acceptare.

Ad 2am probationem dico, quod licet seclusio pacto non potuerit Deus non acceptare negative honorem sui ex operibus Christi illi resultabat, qui erat compensatio honoris ablati per peccata (ut diximus sectione 1a) attamen non tenebatur illum positive acceptare in ordine ad talem finem, et multo minus in ordine ad conferendam gratiam hominibus, et remissionem peccatorum; nam in ordine ad hunc finem Christi opera habebant rationem meriti, quod non obligat ad acceptandum seclusio pacto, et licet in ordine ad illum finem compensandi honorem Dei habuerint Christi opera rationem satisfactionis ex rigore iustitiae, verum ad satisfactionem ex rigore iustitiae non requiritur, quod creditor illam teneatur positive acceptare. Sed sufficit quod teneatur acceptare negative ut diximus.

Ad 3am R. supposito pacto de acceptanda Christi satisfactione non potuisse Deum non velle per illam compensari honorem ablatum per peccata, secus vero seclusio pacto quia seclusio pacto non tenebatur

Deus illum honorem incompensat[ionem] honoris ablati per peccata * talis satisfact[ionis]. Et aliunde ... ut ... fact[ionem] suae voluntati, cui repugnat mere ... nec habere se habere teneatur accep... tare positive ut dixi.

* positive accepta quantum erat ex v[ir]t[ute].

Obies ... 3[o] Inter volunt[atem] humanam Xpi D[omi]ni, et div[inam] totius Trinit[atis] debet esse summa conformitas: ergo eo ipso quod Xpus D[omi]nus per actus suae volunt[atis] ... suas operationes offerret in satisfact[ionem] pro peccatis n[on] poterat n[on] tota Trinitas talem satisf[actionem] ... positive accep... tare alias daretur dissensio int[er] volunt[atem] div[inam] Trinit[atis], et hanam Xpi D[omi]ni. R[espondeo] int[er] volunt[atem] div[inam] Trinit[atis], et humanam Xpi D[omi]ni debere esse summam conformitatem, taliter tamen ut n[on] div[in]a humanae, sed humana divinae tamquam ... regulae conformetur. Unde casu, quo nollet Deus Xpi satisfact[ionem] acceptare ... incompensat[ionem] pro peccatis, n[on] posset Xpi ... hana volunt[as] eam efficac... ter offerre in eum finem, sed affectu simplici et inefficaci, qualis erat ille, quo mortem vitare cupiebat dum ... averuit Mat[th]. 26 Pater si possibile e[st] transeat a me calix iste cum quo compatiebatur affectus efficax moriendi et summa conformitas cum div[in]a volunt[ate] et ... subiungit: verumtamen n[on] sicut ego volo, sed sicut tu vis, fiat. Unde ergo eam quo Xpi hana volunt[as] affectu inefficaci suas operationes offerret in compensat[ionem] pro peccatis n[on] teneretur Deus ... pacto in eum finem positive acceptare: neq[ue] ... posset ... int[er] volunt[atem] div[inam] et ... hanam Xpi D[omi]ni ... cum illo affectu simplici compateretur ... volunt[as] Xpi ... nolentis suam satisfact[ionem] positive accept[ar]i.

Obies 4 operationes Xpi D[omi]ni in ...

sunt infiniti valoris et erant in terra, et in nullo modo eas acceptat Deus in satisfactionem peccati defectu pacti de illis acceptandis: quod probatur quia nullo pacto neque positive, neque negative tenetur Deus acceptare Christi satisfactionem in compensationem peccati. Deinde operationes Christi Domini in caelo quamvis sint infiniti valoris, non acceptari a Deo in compensationem peccatis, quia a Christo Domino in hunc finem non offeruntur: scit enim Deum ita velle quare si eas offerret, et seclusio pacto nullo modo teneretur Deus ad acceptandum quatenus erant compensationes poenae peccatis debitae, et meritum gratiae et remissionis peccati, attamen quatenus erant satisfactio honoris ablati per peccatum tenebatur negative acceptare quia non posset exigere aliam ab homine, cum esset satisfactio moralis capitis ipsorum, qui satisfacere non poterant

Obiicies contra 4 [illegible] si Christi satisfactio posset seclusio pacto extinguere debitum honoris ablati per peccatum posset etiam seclusio pacto extinguere debitum poenae, et restituere amicitiam inter Deum et hominis mediante gratia: sed hoc est falsum ergo et illud ex quo sequitur. Probatur [illegible] maioris quia [illegible] debitum honoris ablati per peccatum extinguerentur iniuria peccati, et consequenter debitum poenae et inimicitia ex iniuria resultans.

Respondeo negando sequelam maioris, et ad probationem eius distinguo antecedens: extincto debito honoris ablati per peccatum extingueretur iniuria hoc est resarciretur ius Divinum laesum per iniurias peccatorum concedo antecedens; extingueretur iniuria hoc est solveretur poena peccatis debita, et restitueretur amicitia inter Deum et peccatores nego antecedens quia distinctum est obligatio compensandi

hinc provenire credo quod ideo quia hic tui Rebis diligentia: extinguere iniuria sequentis peccati et propugnare dicit Nos aliquando ab ethica condonatione per confessionem firmabis. neque confessionem peccati sive nihil culpa solvit quominus iniuria, aliquid sit extinguat,

et tamen reatu poenae remanet et sic in mortali culpa; ergo [illegible] et non sequitur.

Dei honorem ab obligatione subeundi poenam et inimicitiam incursam per peccatum; atque adeo bene potest tolli obligatio compensandi divinum honorem quin tollatur obligatio luendi poenam et inimicitiam. Unde bene notavit Suar. hic disp. 4 sect. 5 § 2 explicare oportet, et Vagusa disp. 21. §2 restitutionem amicitiae inter personam offensam, et offendentem non esse per se necessariam ad satisfactionem ex iustitia, nam etsi honor personae offensae per satisfactionem ad aequalitatem compensetur, adhuc non tenetur illa offendentem in suam amicitiam acceptare.

Solutio Argumenti initio sectionis propositi

Explicata iam obligatione creditoris in communi ad acceptandam satisfactionem ex iustitia, et Dei in particulari circa satisfactionem Christi Domini reliquum est ut ex doctrina tradita ad argumentum initio sectionis positum respondeamus. Igitur ad maiorem dicimus esse requisitum ad satisfactionem ex rigore iustitiae quod creditor illam acceptare teneatur sive negative ratione ipsius satisfactionis physice, sive positive ratione pacti de acceptanda satisfactione aequali debito per iniuriam tracto et hoc solo convincit illius probatio, et ad minorem dico Deum ratione pacti teneri de facto Christi satisfactionem acceptare pro peccatis hominum, quae posuit pro illis peccata hoc. quae Christus satisf. applicatur in aeternum punire; et ad probationem non esse contra rationem supremi dominii quod Deus ex suppositione sui liberi decreti, quo intercessit pacto de acceptanda Christi satisfactione, obligetur ex iustitia ab aliquo obiecto creato, quod talis

obligão ortum sit ex sua libᵃ volunt. ergo ex quo
facto teneretur Deus Xpi satisfact. negative
acceptare, ingeneraret dispensão Domini sabla-
ti pro peccatis aliis sec obligatio orta est, seret
ex sua libᵃ voluntᵉ, qua voluit Xpum Dnum
caput morale hominum substituere cum ad id non te-
neretur, ex quo resultavit ut illius satisfº pro reato ho-
minum censeretur; ac proinde non posset Deus
eam respuere et aliam exigere ab homine, quod
est tenetur a illa negative acceptanda.

Ad confirmat. Rᵉ scessa maiori disting.do min.
repugnat quod Xpus ut homo acquirat ius in Deum
ex suppositione lib. volit. divinae fundanti ... obiectio
ad talenus nego minorem; scessa hac sup-
positᵉ scedo min. atque adeo cum ius, quod habet
Xpus Dnus, ut acceptetur satisfº illius a Deo sit
ex suppositᵉ volit. divin. qua libere se detraxit
Deus ad substituendum Xpum Dnum caput
morale hominum, et ineundum cum illo pactum
de acceptanda satisfactᵉ pro homine peccatis, evidenter
non repugnat quod habeat Xpus ut homo
tale ius quia sic non censetur Deus subiectus
Xpo neque inferior illo cum non a Xpo sed a libª
voluntᵉ Dei ... manet dictum ius ...

Sectio
Duae aliae obiect. dissolvuntur

Pro complemento huius quaes. duae aliae obiectᵉ manent
dissolvendae. 1ª est Xpus Dnus non tenebatur
satisfacere ex iustitia: quia satisfº illius non fuit ex rigore
... pt cons. quia satisfº non potest esse ex iustitia
nisi ex iustitia debeatur. Ans. ... quia neminem ...

Dnus in tm tenebatr satisfacere pro peccatis, ingm homines, quorum obligatem in se suscepit satisfacere tenebantr; sed hoes non tenebantur ex iustitia satisfacere Deo pro peccatis: ergo nec Xpus Dnus. Maior sumus syllogi ... quia hom tenebantr satisfacere ex virtute charitatis, et penitentiae; sed tam virtus charitatis quam penitentiae non est pars subiectiva iustitiae, ut de charitate manifestum est, et de penitentia docet D. Thom. in sac. 3 parte q. 85. a. 3. et in 4 dist. 14 q. 1 a. 2 q. 3. Confirmatur: quia hoes non tenebantur satisfacere Deo ex iustitia. Quo patet ead. minor quia hominis peccata non erant contra iustitiam, sed contra virtutes alias, v.g. charitatem, temperantiam &c. et si dicas illa esse contraria virtutibus, et contra iustitiam, inde saltem sequitur, quod quatenus erant contraria aliis virtutibus, non tenebantur hoes satisfacere pro illis ex iustitia, et consequenter neque Xpus Dnus, quia illius satisfactio non fuit ex rigore iustitiae. Confirmatur: nam Xpus Dnus satisfecit per actus omnium virtutum v.g. obedientiae, factus obediens usque ad mortem, humilitatis, dum humiliavit semetipsum, patientiae, quando ut agnus mansuetus ductus fuit ad victimam: ergo eius satisfactio non fuit ex iustitia sed ex actibus aliarum virtutum.

Respondeo ad argum. negando antecedens, et ad probationem concessa maiori negando minorem; et ad 1um quo probatur, nego secundo, neque penitentiam non esse speciem subiectivam iustitiae, cum illa inclinet ad resarciendum ius divinum laesum per peccata. neque opponitur D. Thom. locis citatis imo quaestio citata

Art. 3. in resp. ad 4 expresse ait non directe esse [illegible] spem iust. et cum iust. [illegible] Deus. ad 2 [illegible] duo [illegible] peccata esse [illegible] iust. quae erant [illegible] ius, quod Deus [illegible] ut ab [illegible] honoretur et [illegible] alias virt.: et ad id quod [illegible] ponebatur; nempe, quod saltem quatenus erant [illegible] virt. [illegible] nebantur [illegible] exiust. [illegible] illis satisfacere [illegible] non teneri, quia [illegible] formaliter; quia ut erant [illegible] virt. non erant formaliter [illegible] iust., attamen teneri fundamentaliter nam in illis quatenus erant [illegible] virt. fundabatur [illegible] honore [illegible] et [illegible] obligatio satisfaciendi ex iust.

Ad [illegible] confirmat. [illegible] [illegible] ante [illegible] coram; nam omnes illi actus participabant etiam speciem moralem iust. quatenus a Christo Domino ordinabantur ad resarciendum ius divinum laesum. Itaque actus Christi Domini [illegible] charitatis, obed., patientiae, [illegible] [illegible] quam ex [illegible] obiecto formali da[illegible] sumebant participabant [illegible] moralem iust., quia extrinsece [illegible] ordinabantur, ad compensandum divinum honorem ablatum per peccata.

2.a obiectio Deus intuitu satisfact. Christi Domini non tenebatur ex iust. conferre gratiam [illegible] et remissionem peccator.: ergo Christi satisf. non illa meruit ex iust. [illegible] nam Deus non potest operari ex motivo iust. quae est [illegible] creat., nempe [illegible] illa, quae reperitur in resarciendo [illegible] et nullus [illegible] actus divinus specificari potest ab obiecto creato. 2.o quia si Deus teneretur ex iust. conferre gratiam [illegible] esset illorum debitor; ipsique [illegible] in Deum, quod videtur esse contra supremum dominium

Ac proptera S. Anselmus in proslogio ad Deum inquit: iustus est non quia reddit debitum, sed quia facit quod decet. 3° nam gratia, quae ante Christi incarnationem fuit collata hominibus, non potuit offerri ea iustitia, quia promissio de ea offerenda non erat acceptata a Christo Domino, et promissio non obligat ante acceptationem: ergo si talis gratia non fuit collata ex iustitia, neque ea, quae data fuit post Christi incarnationem, neque ante, et ad 4^m probationem non posse Deum operari ex motivo iustitiae, ita ut habeat illud obiectum formale, quia sic specificaretur actus divinus ab obiecto creato, quod repugnat; posse tamen operari ex motivo iustitiae, ita ut illud habeat pro obiecto materiali, quia in hoc nullum est inconveniens. Neque propterea decipitur, actum divinae voluntatis tendere ad obiectum iustitiae, non esse in specie iustitiae; nam licet verum sit, quod ad speciem physicam iustitiae requiratur, quod actus tendat formaliter in obiectum iustitiae, attamen ad speciem moralem, hoc non requiritur, nam hoc ex obiecto materiali desumitur, ut patet in speciebus virtutum moralium misericordiae, veracitatis, fidelitatis, et aliarum, quae in Deo conceduntur, quia divini actus solum materialiter circa obiecta harum virtutum tendunt, quia formaliter solum tendunt circa divinam bonitatem.

Ad 2^m probationem dico nullum esse inconveniens quod ex suppositione suae promissionis se Deus constituat debitorem suum, ut recte et eodem ex sacra Scriptura et Patribus probabimus: sed non est inconveniens quod ex suppositione suae liberae decretationis maneat necessitatus. Unde quia tales obligationes oriuntur ex divina bonitate dici solet Deus esse debitorem sibi ipsi, seu suae promissioni, non alteri, quia nullum afferat imperfectionem quod Deus sit debitor alteri primario propter suam promissionem, et 2° propter aliquod opus meritorium

Quemadmodum igr nullum est inconveniens q Deus sit debitor hominum suppositâ suâ divinâ promissione. Ita etiam nullum est inconveniens, q homo sit debitor hominum, habeant homines ius in Deum ex supposit[e] eius promissionis; q ex talis promissione solum oritur hoc ius atque adeo non est contra supremi dominij. et ad auctoritatem S. Anselmi reo illum noluisse, Deum appellari iustum non quia reddit debitum homini, ut opus meritorium sed propter suam promissionem q est illi decentius.

Ad 3 dico gratiam collatam hominibus ante Christi incarnationem fuisse datam ex iustitia q data fuit quasi anticipata solutio dependenter ab acceptatione et satisfactione Christi futura ut docet S. Anselmus lib 2 cur Deus homo c. 16 quis et dici potest, non requiri acceptationem Christi Domini, ut hoc promissio de offerenda gratia hominibus obligaret Deum ex iustitia quia erat ad bonum commune, et q promissio talis est, tales pias causas non requirit acceptationem ut obliget ex iustitia ut docet Molina to 2 de iustitia disp. 263. n. 8 et 18.

Quaestio 5

Ad quam speciem iustitiae pertineat satisfactio Christi et actus divinus quo

Ad quaestionis resolutionem 1º supponendum est iustitiam proprie

Sumptam ut est petra, et constans voluntas ius suum
unicuique tribuendi sm Arist. 5 Et hicz c 2 et 3
et D. Tho 2a 2e q. 61 a. 1 et 2 dividi in commuta-
tivam, et distributivam; illa est virtus quae iustum et aequale
arithmeticum constituit inter homines, quae reperitur in
servando illeso, et resarciendo laeso iure proprii
dominii, et illi equivalenter. Dr constituere aequa-
litatem arithmeticam quia attendit constituere aequalitatem
inter duas res sm se consideratas, v.g. inter unum
et unum, ut attendunt Arithmetici inter numeros. Dis-
tributiva iustitia est virtus, quae iustum, et aequale geo-
metricum constituit inter homines, quae reperitur in ser-
vando illesam et resarciendo laesam iure in propor-
tionale est illud quod cives habent in bona civitatis
vel aliqua parte in bona Civitatis, et dr constituere
aequalitatem geometricam quia non attendit aequalitatem
rei ad rem, sed proportionem meriti cum pre-
mio ut Geometria attendit proportionem quantitatis; dis-
tributiva n. iustitia inclinat ad distribuendum bona civi-
tatis singulis partibus applicanti unius cuiusque meri-
tis.

Quo supponendum est, fuisse in Xto Dno
actus duarum virtutum v.g. Charitatis, obedientiae, patientiae
&a, et insuper aliarum aliarum, quos omnes iste ad satis-
faciendum Deo pro hominum peccatis ordinabantur, nam
cum Xus Dnus medijs omnibus suis actibus satis
facere intenderet pro peccatis, omnes eos ad istum
finem ordinabat, et tam da Sor actu externi
alios ordinante ad satisfaciendum, quia de illis a
difficultas, quae spem iustitiae participaverint.

Conclusio quam dico 1a actus ille qui omnes
alios ad satisfaciendum pro peccatis ordinabat, spem
per eius iustitiam commutativam participabat, ita tenere
videtur Suar. Sco dis. 4 sect 5a et in opusculis

(dist. de iust. (Dei sect. 2 n. 9, Reg. d. 20 § 2; est q. 2a montes a Cetso in hoc (art. in res-pon. ad 2y, ubi ait Christi satisfact. fuisse com-pensat. aliquatis culpae commissae, quod proprium est actus iust. commutativae. Pr. actus ille habebat ab obto fali resarcire ius divinum per peccata laesum: q. participabat ipsis speciem iustitiae commutativae. Ans. r. q. actus ille compensare intendebat honorem Dei ablatum per peccatum quem ipse Deus habet proprium, ius ... erat exigere compensat. ab hominibus. Con. v. At certa quae speciem actus desumitur ab obto formali: q. si actus ille habebat obto fali honest. quam respicit iust. commutativa, nempe resarcire ius proprium laesum vere erat in specie talis iust.

(Dico 2o actus aliarum virtutum et speciei, n. participarent rationem iust. commutativae attamen ... morales illa participabant. Pr. facile q. actus charit. liberal. ... erant in sua specie ... sua virtut. quam fratia obta respiciebant. q. ... n. participabant rationem iust. commutativae; cum reponuntur eiusdem actus habere duplicem speciem ... autem speciem moralem participarent rationem iustitiae commutativae. Pat. ... isti actus ordinabantur ad satisfaciendum ... coenti formaliter respiciebant obtum iust. commuta-tivae: q. ... species morales ex obto formali ... isti actus erant in specie morali iust. commutativae, cuius obtum formaliter respiciebant. Cum que ... n. solum erant satisfactorii quatenus participabant speciem iust. commutativae, sed et quatenus participabant species aliarum virtutum ... satisfaciendum ordinabant

et ideo in sacra script.a obed. Xpi et patientiæ illius in morte subeunda mundi redemptio tribuitur

Dico 3.o iust.a satisfact. Xpi Dni distingu. spe ab ea, quo unus homo satisfacit alteri. Sic est D. Thom. q. 3.a et Cabrera, sic dd. 3. sed eam continet suae citatus, et d. Thom. Prob.a iust.a satisfact. Xpi respicit ius divin. lesum, iusti ea qua unus homo satisfacit alteri respicit ius humanum: sed ius div. et humanum distinguuntur essaliter: ergo et virt. quae illa versantes essaliter et spe distinguentur. Prob.a diversa honestas reperitur in resarciendo iure divino leso, ac in resarciendo humano: ergo diversæ virt. debent ostitui resarciendo iure divino leso et humano, at adeo iust.a Xpi, quae respicit honest., quae est in resarciendo iure divino leso distincta, spe est ab ea quae respicit honest. quae est in resarciendo iure humano.

Dico 4.o iust.a satisfact. Xpi Dni est spes virt. religionis non distincta ab ea quae in nobis dr. poenitentia. Sic est D. Thom. tuetur in illa suae citatus, et videtur esse de mente D. Thom. 2.a 2.ae q. 80 a. 1. et q. 81 a. 2. Prob. quod ideo religio excellet quod habet p. obiecto sp.ali honest. in exhibendo hon.em et cultum Deo, sed iust.a satisfact. Xpi participat rationem sp.ali addit quod illa, quod exhibendo talem honorem intendat resarcire ius div. lesum: ergo est spes virtutis religionis, cum de rone spes potentis sub aliquo gre sit, quod participet rone generis et addat aliquam differentiam essalem illa. quorum ad 2.a pars. Prob. quod poen.a in nobis habet pro obiecto sp.ali honest. quae relucet in resarciendo iure div. leso per peccata: ergo cum

iustitia Christi, quae respiciat eandem honestatem non distinguetur a virtute poenitentiae: Antecedens, quia nulla est virtus, quae respiciat talem honestatem praeter poenitentiam, et insuper illa intendit satisfacere Deo pro peccatis, quia respicit honestatem, quae est in resarciendo iure divino laeso, ac proinde non distinguitur specie a iustitia, qua satisfacit Christus Deo pro peccatis: quod in illo non appellatur poenitentia quia denominatio poenitentiae desumitur ex rationali ad quemdam actum individualem, qui est dolor de peccatis propriis, et ut in divo Thoma dum qui actus non est in Christo cum non posset habere peccatum proprium de quo doleat

Sectio 2

Explicatur cuius iustitiae speciem habeat actus divinus quo Deo satisfacit Christus gratiam hominibus et alia bona confert

Omissa illorum sententia, qui omnem iustitiae rationem in creatis excludunt a Deo, dico: actus divinum, quo Deus gratiam et remissionem peccatorum propter merita Christi nobis offert, participare speciem iustitiae commutativae non physicae sed moralis. Ita D. Thomas 1 p. q. 21 a. 4 ad 1, ubi sic ait: forma divini iudicii attenditur secundum rationem commutativae iustitiae, ut sit recompensat praemia meritis et supplicia peccatis, et favet suarez de 4 sect. 3, § 5 omnium igitur. Probatur 1. ex sacrae scripturae locis illis, ubi magna dicitur Christus satisfactio emptio, re-

Redemptio, et aequalis solutio ad delendum Chi-
rographum debiti: haec n. nomina significant
iustitiam commutativam ex parte utriusque extremi, Christi
ut satisfacientis, et Dei retribuentis; cum enim
redemptio videatur sit commutatio unius rei cum
alia. 2° testimonijs illis in quibus dicitur Deus
premia offerre iustis secundum ipsorum merita; atque adeo
servare aequalitatem rei ad rem, quod est proprium iustitiae
commutativae, ut ad Romanos 2° reddet
unicuique secundum opera eius. et 1 Corinthiorum 3 unusquisque
autem accipiet secundum suum laborem
et ad Galatas 6 quae seminaverit homo haec
et metet.

Quia ratione nam supposito pacto de acceptanda Christi satisfactione habebat ille proprium
ius ut ratione talis satisfactionis offerret
gratia hominibus, et alia dona, actus quo Deus
eiusmodi dona offerebat pertinebat ad
iustitiam commutativam quoniam respiciebat ius proprium.
Et consequentia, quia ut ex supra dictis constat, de
ratione iustitiae commutativae est respicere
quae in resarciendo iure proprio. Antecedens vero probatur
nam meritum est aequale premio et
vi dicti pacti de eo acceptando, qui meretur
acquirit proprium ius ad tale premium,
ac proinde ille apud quem meretur tenetur
iustitia commutativa offerre premium; ergo cum Christi
satisfactio esset aequalis imo et superabundans meritis
gratiae concederet vi pacti de ea acceptanda acquire-
bat Christus Dominus ius proprium
ut ratione talis meriti offerretur gratia hominibus,
atque adeo Deus etiam offerebat erat iustitia
commutativa. Confirmatur nam ius quod habebat Christus

Dnus ut rone sue satisfact. o ferretur gra Sribus
n erat eis improprium quale e illud qd
Set civis a d bona dicavit, ut exs it.
q erat eis proprium, et coint rone talis iuris do se
vibat, Deus gram Sribus, ex iust. com
mutativa

1
D.a e. 1.a q. talis ay D. poi habere pobto frali honestate talis ayt: et honestas huius actus e in resarciendo iure quo commutat. iure: q. talis ay D. poi here p obto fri honestat resarciendi iuris prii: q.o exit spei philica iustitia muive.

Dixi in sec. hunc actum divinum quo
Deus ofert gram Sribus participare spe iusti
commutativa, n phys, sed morali, qa cum
actus divus n posset habere pro obto frali aquo
sumeretur spes phys. honestas, qua est in re-
sarciendo iure prio qa e qd creatum
et actus divinus necess. habere debet
obto frali aliqd increatu. coenter n est actus iste
quo Deus ofert Sribus gram participare
spem phys iust. commutativa, sed moralem
tm qa versatur circa obtum talis iust. tamq
circa obtum male, a quo sumeretur spes moralis

Sectio 3

Contra dicta in duabus sectio nibus praecedentibus argumenta dissolvit

Obies 1o. contra dicta in 1a sect. in qua dico nulla virtus creata potuit exhibere Deo satis fact. aequalem pro peccatis: q. n potuit esse in illo iust. commutativa. Pe con-
nam iust. commutativa habet ex sua rone con
li reddere aequale pro facta aequalit. ...

Rem. Ans. vº ... q nulla virtus creata pt exhibere Deo satisfact. q sit insupremo ordine satisf. ut requiritur ad satisf. ... equalitate peccatis; naq in tali ord. constitui n pot satisf. a virtute creata; sed necessº constitui debet a persª increata satisfaciente.

Rs. disting. ans in Xpo nulla virtus creata potuit exhibere Deo satisfact. equalem se sola et independent a persª divª satisfaciente, co. ans ut est insuppº divino, et dependenter a persona divª satisfaciente nego ans q sub ea ... poterat inclinare ad actus habentes equalem valorem, imo, et multo maiorem, quam erat debitum peccator, et consequent ad satisfact. q esset in supremo ordine satisfact. equales si actus personae divinae, quae erat in Xpo. Neq hoc est aliquid inconveniens, q n requiritur ut virtus iustitiae se sola, et independenter a dignit. persone satisfacientis reddat equalem, cum satisfº ... valorem desumat ex dignit. persone satisfacientis.

Obies 2º cum Vasq. hic dp 20. 6 virtus qua satisfacit Xpus Deo pro peccatis reddit equale, pen. vero, qua satisfacit homo neq reddit, neq ... se pot reddere equale: ergo virtus qua satisfacit Xpus Deus distincta est a virtute penitentiae, quae est in homine. Pr. cons., q virtus quae satisfacit Xpus ... cum potuit reddere equale respectet honestatem quae relucet in restitutione ... equalitate; virtus ... quae non potest reddere equale, nequit respicere tale obiectum: ergo distincta est a virtute Xpi.

Ex dicto secundo ante neque contra, quia ut bene dicitur sic
Cap. 4 sect. 3 § Quibus omnibus non est virtus quae se
habeat formaliter non respicit facultatem, sed voluntatem,
neque effectum, sed affectum, qui potest dari etiam si non
detur potentia ad id, ad quod inclinat virtus, qualis
est actus simplicis complacentiae, conditionatus vero
autem, quod actus efficax et absolutus nullo
modo potest dari quando non est facultas, seu potentia ad
id quod inclinat virtus. et ita inter virtutem
quae satisfacit Christus Dominus et virtutem quae dicit
quae datur in hominibus, hoc solum est discri-
men, quod in Christo Domino, quia potest reddere aequale
Deo pro peccatis illa virtus elicit actum efficacem
et absolutum inclinantem ad reddendum aequale in
hominibus vero solum elicit proprie actus inefficaces, et condi-
tionatos, quia homo vellet reddere aequale Deo
si haberet ad id potentiam. Unde aliqui dubitant
cum reo, virtutem poenitentiae respicere honestum, quae re-
lucet in reddendo aequale sicut virtus quae satisfa-
cit Christo Domino, quia potest versari circa talia obiecta
per actus inefficaces et conditionatos, qui non distinguuntur
specie ab efficacibus quia respiciunt idem obiectum, ut dicit
in casu sententia
Neque doctrina tradita singularis est in vir-
tute poenitentiae, nam virtus gratitudinis, et virtus reli-
gionis, quae in hominibus sunt non possunt reddere Deo
aequale, quia homo non potest reddere Deo aequales
gratias pro beneficiis acceptis, neque potest reddere
aequalem cultum, et quidem Christus Dominus verum
quae solvere possit, attamen non propterea virtus gratitudinis
et virtus religionis in Christo sunt distinctae
specie ab illis, quae reperiuntur in hominibus, quia id
sine sufficienti fundamento, et necessario diceretur

Obiic. 3 religio respicit ius, quod Deus habet ut a nobis honoretur; et tamen non est species iustitiae. Ergo licet per se respiciatur divinum laesum, non erit species iustitiae, atque adeo iniuria, qua satisfacit Christus Dominus non est eiusdem speciei cum virtute poenitentiae. Resp. religionem fratriverus picere honestatem, quae est in exhibendo Deo cultum et honorem, per se ius, quod habet ut a creaturis honoretur; hoc tamen non sufficiebat ut sit species iustitiae, quia ad hoc sane requiritur ut respiciat honestatem, quae est in servando iure divino illaeso, et resarciendo laeso, quod quidem competit poenitentiae, quae hoc intendit ut affecta sim pluries et conditionatim resarcire ius divinum laesum per peccata, ac proinde est eiusdem speciei cum virtute iustitiae, qua satisfacit Christus Dominus per unitatem obiecti.

Obiic. 4° contra dicta in sect. 2. D. Thomas 2. 2. q. 21 a. 1 corp. ubi sic ait expresse et hic eorum c. 4. iustitia commutativa est directiva commutationum, et haec non competit Deo. Ecclesiasticis gentes. Quia iustitia inquit, quam ad commutationes actus Deo competere non potest: quia simul Thomas actus, quo Deus confert gratiam et alia dona hominibus non participat speciem iustitiae commutativae quare haec non datur in Deo. Responsio cum Suar. in opusculis disp. de iustitia Dei sect. 2. a. n. 6. Aristotelem, et D. Thomam locis citatis solum excludere a Deo iustitiam commutativam secundum rationem materialem, et imperfectionem quam inter homines habet; non vero secundum rationem formalem ut probat ex verbis D. Thomae sect. praecedenti relatis, in quibus ait, formam divini iudicii attendi secundum iustitiam

commutativa, atque adeo sane verum in Deo admittit sum sua ratione formale, et perfectum, quam dicit de obiectum secundo iusta commutativa respicit aequalitatem dati, et accepti ut docet Aristoteles lib. 5 Ethicorum c. 2 et D. Thomas loco citato, et 2.a 2.ae sect. q. 61 a. 3 et expositores ibidem. Insuper requirit, quod qui eam exercet sit capax alicuius commodi et utilitatis, quam ab alio possit recipere: et quod possit se privare dominio rei, quam attribuit ad constituendam aequalitatem, sed haec nequit convenire Deo, non solum quia nemo potest ei aliquid dare, nec ipse potest quidquam ab alio accipere quod prius non fuerit sub eius potestate [illegible] inquit Apostolus ad Romanos quis prior dedit illi et retribuetur ei. non solum quia ex operibus nil commodi et utilitatis potest advenire Deo, et ut ita arguebat Iob c. 35 si iuste egeris quid donabis ei, aut quid de manu tua accipiet. non denique 3.o quia Deus non potest se privare dominio rerum quas confert hominibus; cum non possint ab illo non dependere.

Contra illa, quae in maiori arguuntur non esse de ratione formali et essentiali iustitiae commutativae, sed solum de ratione materiali, et sunt imperfectiones quae sunt in hominibus imo non semper in hominibus habet [illegible] dictas imperfectiones, nam qui solvit remissionem servat iustitiam commutativam, et tamen nihil accipit ab eo, cui facta fuit remissio, et consequenter nihil habet commodi, et utilitatis, atque adeo etiam in hominibus non semper habet iustitia commutativa constituere aequalitatem inter datum et acceptum, et conferre utilitatem, et commodum

illorum exercenti. Prob. 2a 2do quia respublica distribuit communia bona inter cives servat iustitiam, et tamen non abdicat a se dominium illorum bonorum, quae civibus impertitur quia adhuc potest illis uti, quando ad bonum commune expediens visum fuerit, sed quia differt dominium reipublicae ab dominio civium quia illud est altius, et vitalius, hoc autem pressius est, et magis particulare. Quare non est de ratione iustitiae ut inter homines, quod generatim quae eam servat, abdicet a se dominium rei, quam alteri tribuit. solum quia est de ratione formali iustitiae commutativae, ut bene docet Suarez ... a n. 2 usque ad septimum quod sit voluntas tribuendi unicuique ius suum proprium, et dum hoc datur, absolute potest dari ratio iustitiae commutativae quoniam alia imperfectiones materiales non densit.

Unde ad minorem syllogismi respondeo quod quamvis illam absolute concederemus, adhuc non sequeretur, iustitiam commutativam non esse in Deo, quia omnes illae rationes males sunt, ratio talis iustitiae, atque adeo bene potest illa esse in Deo secundum suam rationem formalem, quamvis non sit in illa rationes males imperfectae. Sed ... quia explicatione indiget sic explicanda est, et ad ... dicendum neminem posse aliquid dare Deo neque Deum posse aliquid accipere ab alio ad quod efficiendum ... non dederit prius ius et vires, et hoc solum intendit Apostolus ... non vero repugnat, quod suppositis donatis viribus ad efficiendum possit homo aliquid tribuere Deo, non quod ... sub dominio Dei, sed quod novo titulo sit sub tali dominio. Ad 2um ex nostris opinionibus nihil commodi, et utilitatis intrinsecae advenire Deo, et hoc tantum volebat ... cumque ... stat, ut aliquid commodi, et utilitatis extrinsecae illi possit

Advenire nempe honor extrinsecus qui ex bonis operibus resultat Deo, et in hoc sensu inquit D. Tho. 1a 2ae q. 114 a. 1 Deum ex nostris operibus non quaerere utilitatem sed gloriam, hoc est non quaerere utilitatem intrinsecam, sed gloriam extrinsecam. Adde quod Deus non possit se privare dominio rerum, quas hominibus tribuit quoniam non obstante illis ius et dominium in eas: quia dominium Dei est quoddam dominium altum, et excellens, cum quo stare potest dominium particulare creaturae in eamdem rem, ut dicitur de dominio reipublicae, et civium in particulari in bonorum eorum reipublicae etc.

Obiicies 6 Deus distribuit dona hominibus cum quadam proportione magis, aut minus pro ut maior, vel minor est dignitas diversorum graduum ecclesiae; unde dicebat Christus Dominus Ioan. 14 in domo Patris mei mansiones multae sunt, et ad Ephesios 4 inquit Apostolus: unicuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. et S. Dionysius de divinis nominibus cap. 8 sic ait: iustitia Deus velut omnibus quae secundum dignitatem tribuens, laudatur: ergo Deus in collatione donorum non servat iustitiam commutativam sed distributivam. Confirmatur quia ut docent omnes DD. in 4o Deus remunerat iustos ultra condignum, et punit peccatores citra condignum: ergo non servat aequalitatem rei ad rem, sed geometricam, et consequenter non servat iustitiam commutativam, sed distributivam.

Respondeo ad argumentum Deum in distributione donorum quae hominibus confert posse considerari dupliciter vel quatenus confert ea propter merita Christi, vel quatenus confert hominibus quatenus sunt partes totius universi atque ita necessario considerat servat iustitiam commutativam, et sub ea loquuti sumus in conclusione, quia Christus Dominus rigorose solvebat pretium eius suppositio pacto ut inde eius

satisfact. si conferretur gratia dotibus; atque adeo ex iustitia commutativa, qua eius pretium est premium ius. at vero sub consideratione Dei, qua servat iustitiam distributivam, quia impertitur dona sua membris Ecclesiae tamquam membris communitatis, attendendo ad uniuscuiusque dignitatem: et Card. Bo. 1 p. q. 21 a. 1 corp. et 1 p. gen. c. 93 expresse averit Deum in Deo iustitiam distributivam.

Neque inconveniens est, quod in collatione donorum servet Deus utramque iustitiam, commutativam scilicet et distributivam, quia hoc fieri potest attendendo ad diversa iura, ut bene docet Suarez in opusculis de iustitia Dei sect. 3 n. 4, ubi ait, quod si quidem rex servet suis militibus premia pro uniuscuiusque meritis, et impertiat tamquam pro suis exercitus uniuscuiusque dignitate, servaret iustitiam commutativam et distributivam; illa quatenus attenderet ad merita ipsorum, ratione quorum habebant ius premium ad premium hanc distributionem, sed quatenus attenderet ad dignitatem quam habebant ut partes exercitus.

Ad confirmationem respondeo ea solum convinci Deum in distributione donorum non solum servare iustitiam commutativam, quatenus attendit ad ius premium uniuscuiusque eius, sed et distributivam, quatenus remunerat ultra tale ius.

Instabis repugnat quod in eodem actu duae species reperiantur, sed iustitia commutativa et distributiva distinguuntur specie: ergo implicat reperiri in eodem actu, atque adeo repugnabit, quod in collatione alicuius premii, quod unicum factum fit, servetur iustitia commutativa, et distributiva. Respondeo maiorem esse veram de speciebus physicis, quae desumuntur ab obiecto formali; atque adeo ut nulla ratione potest habere duplex obiectum formale, ita neque duplicem speciem physicam; secus vero de speciebus moralibus

Quae desumuntur ex obiecto mali, quod est in multiplex ex ratione eiusdem actus. quare eiusdem mali actus non est participare speciem ex iustitia commutativa et distributiva; sed est in participare species iustitiae commutativae, et moralis distributivae; similiter et in eo quod est habere pro obiecto malum ... iustitiae commutativae et malum obiecto distributivae. similiter est habere pro obiecto mali obiecto utriusque iustitiae, ut sunt actus diversi, et ... habere species morales illarum; atque hoc tamen voluimus dicere quando diximus in collatione alicuius praemii posse observari iustitiam commutativam et distributivam; et in eodem sensu intelligendi sunt Suarez citatus, et Lessius lib. 2 de iustitia c. 1 dubitat. 4 n. 23 eodem modo loquentes.

Quaestio 6

Possit ne purus homo ut Christi membrum pro suo peccato ex rigore iustitiae satis facere:

Cum ex supra dictis constet nullum purum hominem per se consideratum posse ex rigore iustitiae, etiam per divinam gratiam pro suo peccato mortali, et veniali satisfacere: et insuper ex q. 4. praecedenti constet Christum Dominum ut caput morale hominum ex rigore iustitiae pro illorum peccatis satisfecisse. quaeritur nunc non immerito, an purus homo, ut Christi moralis capitis membrum possit satisfacere ex rigore iustitiae pro suis peccatis mortalibus et venialibus. ... qua difficultate ... sententia affirmativa ...

Ita sentire videtur Caiet. hic et in 3 opusc. tract. 10 c. 9
Sotus in 4 dist. 19 q. 1 a. 2 dub. 3 Medina in 4. 2. 2.
q. 11 a. 2 Osius in suis c. f. 3 quo ut bene docet
Val. infra cetando, qui Xpi solo velum satisfact. solum
ibe efficaciter ex meritis Xpi

2a sententia negativa rel. tenet Lorca hic disp. 9
et re ipsa eamdem sequuntur Val. disp. 9 c. 5, Suar. disp. 4 sect.
12, Cabrera disp. 16 § 6, et Ragusa disp. 8 [illegible] ad ut
difficultatem hanc facile negocio dirimamus, et utramque
sententiam fortasse conciliemus notandum est, purum hoc satis-
facientem ut Xpi membrum posse considerari dupli-
citer. 1o ut satisfacientem per satisfactionem Xpi Domini
sui capitis moralis. 2o ut satisfacientem per propriam
satisfactionem innixam meritis Xpi

Quo supposito Dico 1o posse hoc ut membrum
Xpi satisfacere ex rigore justitiae pro suis peccatis
per satisfactionem Xpi Domini sui capitis moralis. Ita
expresse Val. Cabrera et Ragusa citati. Pr. 1o ex
sacra scriptura 2 Corinth. 5 eum qui non noverat pecca-
tum pro nobis peccatum fecit ut efficeremur justitia Dei
in ipso hoc est ut satisfaceremus ex justitia pro nostris peccatis
per satisfactionem Xpi, et huc etiam spectat [illegible] multorum
[illegible] illud primae Joan. 1 fidelis est et justus
ut remittat nobis peccata nostra quia per satisfactionem
Xpi debetur nobis ex justitia peccatorum remissio et huic
alludit Concil. Trid. sess. 14 de poen. c. 4 [illegible]
satisfactio nostra in Xpo est, in quo vivimus, in quo meremur,
in quo satisfacimus etc.

Pr. 2 ratione quia ex regula [illegible] quam ipse
probat Aug. lib. 3 de doct. Christ. c. 30, quae sunt
propria capitis, aliquo modo tribuuntur membris; sed
Xpus Dominus ut est caput morale habuit satisfactio-
nem quae est ex rigore justitiae habens tamen membris
tribuitur, atque adeo illi per satisfactionem Xpi ex justitia
satisfaciunt pro suis peccatis. [illegible] nam [illegible]

Christus Dominus non esset caput morale, homines omnes ad satisfaciendum pro illis nunc hominum voluntate sine eo tamen in capite continebantur; atque inde quoad satisfaciebat, ex quo quidem omnium eorum satisfacere censebatur: quia illius satisfactio non poterat non censeri hominum propria sic sicut eam quae virtute peccati Adami fuit omnium hominum propria, et communiter sic omnes homines in Adam peccaverunt: ita in Christo ex rigore iustitiae satisfecerunt iuxta illud Apostoli 1 ad Corinthios 15: sicut in Adam omnes moriuntur ita et in Christo omnes vivificabuntur, quoque sit non solum passive, ut vult Suarez, sed etiam active homines pro suis peccatis satisfecerunt, quia in Christo tamquam in capite singulo omnium voluntate continebantur agere, at satisfacere esse censebantur.

Dico 2o purus homo ut membrum Christi non satisfacit ex rigore iustitiae pro suis peccatis satisfactione propriam et innixam meritis Christi, nisi ut coniuncta cum illis. ita re ipsa sentiunt Doctores supra citati. Probatur quoad 1am partem 2a quia neque purus homo ut membrum Christi, neque satisfactio illius, ut innixa meritis Christi habent dignitatem aequalem ad compensandum ex aequo infinitam iniuriam peccati: ergo neque purus homo ut membrum Christi satisfacere ex rigore iustitiae pro suis peccatis per satisfactionem propriam ut innixam meritis Christi. 2a pars probatur, quia licet homo non sit membrum vivum Christi nullam dignitatem participat a tali capite, et licet aliquam participet ut membrum vivum iuxta illud D. Leonis Papae sermone 1 de Nativitate: agnosce o christiane dignitatem tuam et memento cuius capitis sis membrum. quae unde dignitas in eius satisfactionem derivatur. et ratione cuius illa est maioris valoris, quam si esset ab eo homine, qui non esset membrum Christi, attamen haec dignitas est extrinseca et valde inferior dignitati Christi: ergo

e dignit. regis dignitas, quam alio participat subditis regni eius: quod non est sufficiens ut homo illius [illegible] possit homo ut membrum Christi ex rigore iustitiae pro suo peccato satisfacere. [illegible] antis [illegible] quia satisf. puri hominis pro suo peccato ut [illegible] innixa meritis Christi nihil [illegible] aliud quam actus contritionis elicitus ex gratia data propter Christum sed talis actus ut ex [illegible] dictis [illegible] non est satisf. ex iustitia pro peccatis etiam venialibus quod satisf. puri hominis [illegible] ut innixa meritis Christi non [illegible] ex rigore iustitiae.

Quoad [illegible] [illegible] quia satisf. puri hominis ut coniuncta meritis Christi includit valorem infinitum operum Christi, et satisfact. illius quod subcarnem illa [illegible] ex rigore iustitiae. et in hoc [illegible] Suar. ubi [illegible] nos satisfacere passive a rigore iustitiae hoc est per satisfact. Christi [illegible] satisfact. desam suppletis, et quasi in nobis passive receptam. Unde [illegible] ad hoc Aug. [illegible] illud Apostoli ut efficiamur iustitia Dei in ipso iustitia inquit, non nostra sed Dei, nec in nobis, sed in ipso.

Dices [illegible] si homines satisfecissent pro suis peccatis ex rigore iustitiae, [illegible] satisfact. Christi non inde [illegible] alia pro gratia satisfact. ad satisf. calcend. pro illis. [illegible] sed hoc est [illegible] illud [illegible] quo sequitur. [illegible] neg. sequela, nam licet omnes homines ex rigore iustitiae per satisfact. Christi quoad sufficientiam satisfecerint, quoad efficaciam tamen, si tamen satisfecerunt qq [illegible] satisfact. meritorum Christi applicatur [illegible] Deo.

disponente et ordinante sbi omnes in tertis q.a 4 ar. c.

Questio 7

De Valore operum Xpi Domi

Sectio 1.a

V. opera Xpi Dni fuerint infiniti valoris

1.a sent.a tenet Xpi opera n habuisse valorem infinitum ita scotus in 3 dist. 19 q.e unica et dist.e 20 et q.e unica, Durandus ibid. q. 2 Almainus dist. 19 q. 1 Gabriel q.e unica ar. 1 notabili 3 medina codice de pgnit.a tra 3 de satisfact.e q. 1.a

2.a sent.a docet opera Xpi Dni habuisse valorem simpliciter et absolute infinitum tenet D. Tho in 3 sac 3 p. q. 1. a. 2. ad 2. et q.e 7 a 11 ad 2, et q 48 a 6 et 4 8 a 2 et expresse q.d libeto 2 a 2, D. Bonau.a in 3 dist. 3 a. 1. q. 2, Ricardus ibi art 1 q 2 Alensis 3 p. q. 17. membro. 5. a 2. Ferrara 4 c.a gentes c. 55 Driedo de captivit. c. 2 Vega lib. 7 in Tridm c. 8 Suar sic dps sect.e 4 Val. dp. 6. c. 2 Cabrera dp 5. § 4 lorca dp 7 n 20, Albert dp 4 sc 3, Ray dp.e 11 et alij.

Haec 2 sent.a vera et certa est, sed ut magis explicetur dicendum est, operationes Xpi Dni ingenere habebant uniq. satisfactionis meriti, et pretij ...

Redempt.° Solum habuisse valorem infinitum. Probatur
1.° ex sacra script.ª Iob 6 Utinam appenderentur
peccata mea, et calamitas quam patior in sta-
tera, quasi arena maris haec gravior ap-
pareret: quae verba Christum peccatum pro aliis
satisfacientem accommodat S. Greg. lib. 7 moralium
c. 2. Item Psal. 129 de Christi redempt.e dicitur
apud Dominum misericordia et copiosa apud eum
redemptio. Et ad Romanos 5 non sicut delictum
ita et donum si enim unius delicto multi mor-
tui sunt multo magis gratia Dei et donum
in gratia unius hominis Iesu Christi in plures abun-
davit. 1.° Corinthior. 6 empti enim estis pretio mag-
no. 1.ª Petri 1.° non corruptibilibus auro et argento
redempti estis etc.ª sed pretioso sanguine quasi
agni immaculati Christi. Item 1.ª Ioannis 2.°
de Christo dicitur ipse est propitiatio pro peccatis nostris
non pro nostris autem tantum sed etiam pro totius
mundi. Ad Hebreos 9 per proprium sanguinem
introivit semel in sancta aeterna redempt.e inventa
quae loquut.e sicut non expresse infinitatem valoris
satisfact.s Christi explicent, eam tamen satis indicant

2.° Probatur auct.e SS. PP. Cyrillus in
epist.ª ad Maximianum Constantinopolitanum episcopum
ubi sic habet: ingens pro vita nostra pretium solvit
est proprium sanguinem impendit unus bisum
[illegible] iam dignit.e multis partibus excellebat
Chrys. hom. 10 in cap. 5 epist. ad Romanos
Quem admodum si quis in carcerem missus drachmas qua-
piam nummos decem debentem sic erat et ve-
niat solvere quispiam qui non solvat decem illos

nummos, sed et innumera auri talenta largitus est. ita et nobiscum factum est multos siquidem plura quam debebamus Christus pro nobis solvit, tanto siquidem plura quanto quantulibet exiguam pelagus excedit immensum Navarrus ... in paschate: nullum tamen cum salutis nostrae ... conferendum est in quo exiguae cruoris guttae nos universum instauravit. sed omnium clarius loquutus est Clemens 6us in Extravag. unigenitus de poen. ubi de Christo agens sic ait: thesaurum militanti ecclesiae acquisivit volens suis thesaurizare filiis pius Pater ut sic sit infinitus thesaurus hominibus quo qui usi sunt, Dei amicitiae participes sunt effecti et paulo inferius loquens de hoc thesauro inquit: de cuius consumptione seu minutione non est aliquatenus formidandum, tam propter infinitum Christi (ut praedictum est) meritum quam ...

Conter ad hoc D. Thomas in 3 part. ... ait: oportuit ad condignam satisfactionem quod actio satisfacientis haberet efficaciam infinitam ut pote Dei et hominis existens. et in 3 dist. 20 q. 1 a. 3 ad 2 dicit, quod vita corporalis Christi habebat quemdam infinitum valorem ex divinitate omnibus ... et ... libro ... ait, sufficere ad redemptionem generis humani quamlibet passionem Christi absque morte propter infinitam dignitatem personae. quis necessario fuerit mors ... aliae passiones absque morte non fuerunt deputatae a Deo et Christo ad redemptionem hominis, et rationem reddens inquit: primo quidem ut pretium redemptionis humani generis non solum esset infiniti valore, sed etiam esset ... quo ...

Nos de morte et morte redemeret &c.

3. Dico primo nostra 3.o valor operum Christi Domini non est limitatus in suis, quos potuit habere, quatenus est satisfactio, meritum, aut pretium: quod dubiis omnibus consideratis est infinitus et illimitatus. Ratio est, nam Christus Dominus multis suis operibus satisfecit pro pena eterna, et nihilominus fuerunt sufficientia contra alia peccata quolibet genere in gravitate et numero augerentur; alias posset ex satisfactione Christi, si peccata magis ac magis augerentur, quod est contra sacram scripturam et Patres. Quod valor operum Christi Domini fuit infinitus et illimitatus. Ratio est, nam valor satisfactionis, meriti et pretii recte colligitur ex rebus, quibus possunt equivalere; sed valor operum Christi Domini illimitatus est, quia valere possunt rebus in iuriis, etiam infinitis, et infinitis peccatis et illimitatis, quod veritas amplius ostendit ex dicendis sectione 2. Quia vero unde valor operum Christi Domini.

Sectio 2.

Unde nam desumatur infinitus valor operum Christi Domini?

Vera sententia eligitur

1.a sententia quorundam doctorum, quos sine nomine referunt Suarez citatus et Valdes sectione atque et Ragusa disputatione 2, affirmat opera Christi Domini habuisse valorem infinitum ratione persona divina, non vero in voluntate sanguinis, sed ex dignitate divina et ut fiebant a dignitate divina; inde operationes divi et humanas in tertio moratur unitas, in qua operatio divina actus est divina

Volunt[atem] semper comitabatur actus volunt[atis] sanc[tae] illius dirigens et gubernans, et sicut ex actu [ipsius] externo et actu n[ost]ra volunt[ate] illius dirigente resultat una operatio moralis ita ex actu volunt[atis] sanc[tae] Xpi D[omi]ni et actu volunt[atis] divi[nae] illam dirigente resultabat una operatio moralis habens valorem infinitum a persona divina adveniens, et has actiones Xpi operationes theandricas, seu Deivirales appellant.

Haec sent[enti]a falsa est, et nullus Doct[or] auct[oritate] fulcitur ut bene docet Vas[quez] n[umero] 27 et impugnatur quia coincidat cum Monothelitarum errore unicam in volunt[atem] in Xpo statuebant, alii autem in modo loquendi et aliquibus favere videtur; ac proinde n[on] est dicta conformis doctrinae Patrum errorem impugnantium, ut Damasc[enus] de fide c. 24 ubi sic ait: unam v[ero] fieri nequit, ut una aliqua ex duabus voluntatibus composita dicatur, quemadmodum ex duabus naturis composita persona.

Impugnatur quia sine necessitate et sufficiente fundam[en]to confingit hac sent[enti]a moralem composit[ionem] inter operationes divinas et sanam Xpi D[omi]ni; nec necessitate quia, absque hac compositione salvari potest infinitus valor operum Xpi D[omi]ni ut statim videbimus, sine sufficienti fundam[en]to, quia conformitas volunt[atis] sanc[tae] Xpi cum div[in]a et subordinatio ad illam n[on] sufficit ad moralem composit[ionem] ex actibus utriusque, nam voluntas B[eatae] Virg[inis] semper erat conformis volunt[ati] divinae, et illi subordinata tamen speciali modo dirigenti; n[ost]ra quoque voluntas subordinatur Deo a quo legibus et praeceptis gubernatur; et tamen neque ex actu voluntatis Virg[inis], neque inter actus voluntatis n[ost]rae, et actus voluntatis divinae datur compositio moralis

3° nam si ex actu interno nro volunt. et actu pot. externo resultat unica operao moralis, id ppt. fit, qa actus externus dirigitr et imperatr ab actu interiori; nam etz unus actus interius dirigitr et imperatr ab alio: actus sit volunt. ab actu intelis, qn inter utrumq. detr compositio moralis. sed qa in pots externis nulla datr libertas, et de intar actibus nulla est libertas, neq bonitas aut malitia pter illa, quam participat ab actibus volunt. cum autz volta Sancta Xpi Dni liba sit independenter a volunte divina, coente illius actus, liberi sunt et bonit. habent independent. ab actibus volunt. divi, atq adeo nulla datr inter eos compositio moralis.

4° nam ex hac sentia sequeretr actus divi volunt. fraliter et in recto ee satisfactorium, et meritorium, qa ex illo et actu hum. volunt. fieret una operao satisfactoria. ex quo ulterius sequeretur 1° in Xpo Dno non solo humanit. sed divinit. et esse prium quo proximum satisfaciendi contra coem. ... sent. Deus habere dominium in actus divinos, et habebat in actus humanit. Xpi Dni titulo satisfact. sibi oblatos in compensat. peccator, ac pinde actus divos esse sabros et inferiores. Deo qd repugnat cum sint ipse Deus.

Neq. suffit si respondeas qd sit nullus e inconveniens, qd Verb. divm satisfaciat ut qd quaedam ... nam sicut ita nullus e inconveniens qd actus divus sit satisfactorius quat. coniungitr cum actu hum. volunt. Xpi Dni n inquam hoc suffic, nam satisfaciens et quod

Nulla dicit: imo facit indignam Deo quae non est ex ratione talis satisfacientis ut constituat se sub dominio personae offensae ut patet in Sanis, purum non potest satisfacere alteri ... inveniatur status offerendo illi actus honorificos qui sub eius dominio se constituat; at vero de ratione satisfacientis est quod aliquis subditus sit offensae cui offertur si accepit ... illa, quae imo factio cum non possit ... actu divino ... ut conjunctus actu humano; itaut partialiter utrique conveniat. Verum non potest actus divinus ... ut coniunctus cum humano esse satisfactorius, quia persona divina posset esse satisfaciens ... quod ... alios ... ut reales suas ... affrat opera, Christi Domini habuisse valorem infinitum ex eo ... immarcescibile et ... influxum ... cederent a persona divina ... terminante humanitatem quae sententia non minus falsa est quam praecedens, et impugnatur 1° ex ratione generali personalitatis et subsistentiae quae ... doctores non concurrit physice ad operationes, quam trahit, sed solum complet et substantiat ... quae ... maxime influit in suas operationes. 2° quia ... ne necessario ponitur ipse concursus physicus ... illo possit dari infinitus valor in operationibus Christi Domini. 3° quia non sufficeret physicus concursus personae divinae ad aliquem effectum ut ille habeat valorem infinitum ... non personae physice ... runt ad omnes effectus naturales ... et in illi non habent valorem infinitum. 4° nam ... talis concursus ... cedit a tota Trinitate, ... sola persona Verbi. si ... diceres valor operum Christi Domini non erit ... illi qualis quo ... peculiari titulo, sed ... Trinitati, ... deo non poterit satisfacere mediante tali valore

Suo̊ dicas 2 fin c et 3 eorem docto asserentes opera ad extra esse coīa toti Trinitati. q opera Xpi Dni n̄ habuerunt valorē infinitum ex q d ꝑ s̄ divinā p physicum influxum ad ea concurreret.

3 aliā sentª quā meminit Suar citato asserit opera Xpi Dni habuisse valorem infinitū ꝑ qd haberent unē immatam ad Vbum, ... reiicitur hec sentª 1º q n̄ est necessª physica, et immata unio ad valorem operum, cum ille sit q morale. 2º q ut infra suo loco dicemus, impossibilis ē unio immata utriusque accidentis ad ... ; 3 q ꝑ s̄ divina so unicebatur immate cum nā humana, et mediate cum accidentibus illius ut contingit circa alias personas creatas cum sola nā sit capax subsistendi q ē effectus quem tribuit ꝑ s̄ seu subsistª divª ... humanæ: ergo valor operum Xpi Dni n̄ venicbat ab unione immata cum psona Vbi divini

4 sentª Vincitij relect de grā Xpi q 5 a 2 dub 2 pag 327 asserit opera Xpi Dni habuisse valorem infinitum n̄ quatenus procedunt a psona infinita, sed quatenus reflectuntur in illa submittendo illi et humiliando illo ipsam. Prerum hanc sentª bene impugnant Albertera hic dyp 5 § 20 et Ragusa dyp 23, et impugnatur 1º q falsum ē ut ex dicendis habebit operationes n̄ sumere valorē, et dignitatē ex illa nite ... operantis. 2º q dici n̄ potest

Christi Domini operationes sunt quoque duo reflexive ipsi submittendo et humiliando, etiam licet certum de fide sit Christum se humiliasse, et subiecisse Deo ut homines quod ad Deum Filium attinet haec humiliatio et subiectio dicit, et quod dicari non possit de persona divina nisi per communicationem idiomatum: quia non alio modo dici potest persona divina humiliata, quam diceretur mortua; non autem dicitur mortua, quia mors transiverit in ipsam personam divinam, sed quia steterit in humanitate, quam trahebat persona divina: quod similiter non diceretur persona divina humiliata, quia humiliatio ad ipsam transierit, sed quia fuit in humanitate quam trahebat.

Secundo namque quod convenit Christo Domino ut inferiori Deo, convenit illi per communicationem idiomatum ratione humanitatis; sed subiici et humiliari convenit Christo Domino ut inferiori Deo; ergo convenit illi per communicationem idiomatum ratione humanitatis, atque adeo subiectio et humiliatio non transit in personam divinam. Unde operationes Christi Domini non habuerunt valorem infinitum eo quod transierint in divinam personam ipsam submittendo et humiliando.

Vera sententia.

Reiectis falsis aliorum sententiis ut nostram exponamus explicemus. Primo dicendum est valorem infinitum operum Christi Domini desumi ex intrinseca dignitate personae divinae, non praecise ut elicientis illa per humanitatem, sed etiam ut sanctificantis et dignificantis per ...

Mediatam cum ivrisita Divo Tho hic reason
ime a D. 2 et ... in 3 q.1 dist. 20 et quodlibet
2 a 2 suar in Socart ... 4 sect 4 Soren ... 7 n
10, Albar dp 4 se 3. Cabrera dp 5 ... Reg
dp 13, et alij

Pr 1° ex sacra script.a ad Hebreos 5 ubi
de Xpo Dno inquit Apostolus cum clamore valido
et lacrymis offerens exauditus ... sua dif
... ut alij legunt ... sui rever. hoc ... rever
quam xpi ... Deus ... pers.a sibi
... ut ex Chrys.o et ... Theophilacto ... Ambro
... Pr 2 ex ... Damas lib 3 de
fide c 19 ... humano modo factitabat ut qui n
ho ... sed etiam Deus unde etiam ipsius ... Sivi
fice et salutares extiterint. Cyrilo Alexandri
lib a ... Reginas ... mors Xpi mundo saluta
ris. ex ... salutares ... mors Xpi, ... n
... Deus quo modo ipse, et solus sufficit ad hoc
ut sit pretium ... sed ... sufficit ... ordo mor
tuus ... Deus Theodoto ... Ancyrano
in ... Nativit. Dni ... concili
... c 10. quidem nihil ... passiones
... sui mutat ... in se suscepit (... sit) verus
... eiusmi ... tribuit mors namq
velut ipsius Dei facta mortem demonstrat nemqui
morieba... Deus et ho erat

Pr 3 ... namvalor operum ...
... operantis, et ita sm morale
... operans, ... maioris
... operationes
... operationes Xpi ... Domini
... Divini, cuius

erant pro eo. Aña probavimus [illegible] sect 2 et nunc amplius probatur tum ex ex [illegible] Gen 4 ubi Respexit Dñus ad Abel et ad munera ejus, quod ut explicat S. Greg. lib 22 moral. c. 22 [illegible] non Abel ex muneribus, sed ex Abel munera oblata placuerunt. et proptereà inquit Apost. ad Hebr. 11 fide plurimam Hostiam Abel quam Cain obtulit Deo hoc est pleniorem ex digniorem ut significat vox graeca quam noster interpres plurimam reddit quia prout manarit ex persona offerentis, magis grata et aestimabilis erat hostia Abel, quam Cain. tum etiam pro ratione quia operationes moraliter se habent veluti fructus suarum personarum, easdignificans, quasi [illegible] intrinsecus ex sibi [illegible] sui [illegible] ab illa desumendus est valor operationum

Dixi 1° in sect. valorem operationum Xpi Dñi desumi ex dignitate personae divinae non [illegible] ut elicientis illas per humanitatem, sed et [illegible] sanctificantis, et Deificantis. quia ut bene [illegible] hic [illegible] [illegible] sanctificat non posset operationes Xpi habere valorem infinitum, etiam si a persona divina per humanitatem eliceretur; ut si per impossibile persona divina traheret humanitatem [illegible] habitualem [illegible] infectam; tunc illius operationes [illegible] non haberent valorem infinitum, quia non sanctificarentur a persona divina [illegible] impedimentum peccati. quare valor operationum Xpi Dñi non desumendus est [illegible] a persona divina ut elicientis illas, sed ut sanctificante et Deificante unde S. [illegible] oratione 2 de filio [illegible] c. 4 [illegible] ut commendet valorem operationum Xpi Dñi [illegible] [illegible] vel la [illegible] esse Deificatam.

Dixi ... sanctificat ... fieri p. un... mat... ... dico ... ipsis operonib... Namq. ipsae operones ... Xpi Dni mediante un... ... humanit.e unirent cum p.sona Verbi ... dicebantur ee aliq. illius, et compo... actualit. operat..., ac ... seri sanctit. et valorem ... infinit... ... dignit.e p.s. operantis; unde q.a operones transeuntes ... Xpi Dni nul... ... habebant un... cum p.sa divina, ut aliq. re... ipsius, ... et aliq. illes, ... erant infiniti valoris, ut recte docet Albert. ... 1o q. 2... ... dub. 4, quis ... docent Suar... ... Dm ... igitur, ... immerito; q.a inde sequeretur quamlt ... duct... Dei ... ad extra ee valoris infinit... q.e ... infinita ... recipi... in ipsa; ... Unde ulterius sequeretur augm... ... n. posse mereri de condigno ... ... ductio talis augm.ti ut pote valoris infiniti n. posset mereri ab illo. ... eum ... sit Dm ... tenend... est operones transeuntes, tam Dei, quam Xpi Dni n. habere valorem infinit... ... q. nullo m.o univantur cum p.sa infinita ... et uniuntur operones immanentes.

Dico ... Dm est ... opera Xpi Domini n. so... desumere suum valorem infinitum ex intrinseca dignit.e p.sa Verbi mo ... dicto, sed etiam ex ... infinite ... et sanctit.e humanit..., q. ... immat... cum Verbo sanctificata fuit ... quod sanct... ... defendit a Val... loco citato ... et ... q.a mediante un... Verbi divini creata ... humanitati infinita sanctit...

et moralis dignitas: quae ex tali dignitate resultabat et infinitus valor in operationibus humanitatis Verbi, quae non minus causat natura valorem illis operationibus, ac causat persona

causat suis operationibus valorem infinitum, ita sicut natura infinitae dignitatis valorem infinitum suis operationibus tribuebat, ac inde natura humana Christi Domini quia per immediatam unionem cum persona Verbi divini habebat infinitam dignitatem moralem, infinitum valorem suis operationibus tribuebat. Unde D. Damascenus lib. 3. de fide c. 17. actiones humanitatis appellat divinas [illegible] humanitatis cum persona Verbi, sic ibi: at vero Domini caro divinarum actionum opibus circumfluxit ob puritatem illam, hoc est per unionem cum Verbo unitam, sic tamen ut proprietatem naturalium jacturam minime pateretur [illegible]

Porro sicut secundum praecedenti diximus operationes Christi Domini non desumere valorem infinitum, ab infinita dignitate personae divinae, nisi per unionem mediatam cum illa ac per inde operationes transeuntes Christi Domini non habere valorem infinitum defectu illius unionis ita sicut per eandem rationem dico operationes Christi Domini non desumere valorem infinitum ab infinita dignitate morali suae humanitatis, nisi per unionem cum illa, atque adeo operationes transeuntes Christi Domini quae non sunt unitae aliquo modo humanitati, non desumere ab illa valorem infinitum.

3.° Dico infinitum valorem operum Christi

Domini desumi etiam ex re oblata pro eius mi opera: Ad quam valorem infinitum actioque voluntas Christi Domini quos sua vitam suam et sanguinem sibi offerebat desumi etiam ex dignitate vitae, et sanguinis oblati sicut ex sua ... obla-tione rei oblatae deseruit in Christi operibus valorem infinitum ... et Vasq. ... et ... eamtenet ... Ragusa ... 14. §. 2. et Vincentius ... citatus pag. 332. ... Primo quia vita Christi Domini et sanguis eius ... dignitatis erat infinitae simpliciter ... cum persona divina: ... oblatio talis vitae et sanguinis ex re oblata habebat valorem simpliciter infinitum. ... probare ... testimonio ... Scripturae et Patrum ... secte ... nostram sententiam asserentes opera Christi Domini habere valorem infinitum; ... vita Christi habere valorem infinitum ... divinae ... tam, et sanguis eius pretiosus; atque exiguam cruoris guttam orbem universum instaurasse: et in super quia vita Christi Domini erat vita Dei et filii sanguis eius ... cum persona ... ibi ... habebant ... dignitatem simpliciter infinitam. ... quo ... maior est res oblata, eo maior est valor oblationis, et ita maioris valoris est oblatio vitae, quam oblatio bonorum fortunae: ... res oblata est dignitatis infinitae simpliciter ut est vita et sanguis Christi Domini, oblatio illius erit etiam valoris simpliciter infiniti.

... ... valor oblationis Christi Domini qua seipsum et vitam ... obtulit in ... pro peccatis esset absolute finitus et limitatus

haberet effectum finitum. Deinde quia posset extendi ad plura peccata, et non ad plura quam ad redimendos tot homines et non plures, sed hoc est falsum, quia gratissima Deo oblatio unius guttae sanguinis Christi extra omnem oblatam, quae displicuerunt peccata omnium hominum, quia valor oblationis Christi ex re oblata fuit simpliciter infinitus. Confirmatur nam ut inquit Apostolus ad Hebraeos 9 Christus semel oblatus est ad multorum exhauriendum peccata. Hoc e unica eius oblatio, et magnitudo rei oblatae ut explicat Cornelius hic sufficiens fuit ad abolendum omnia peccata, quia illa habuit valorem infinitum simpliciter.

Neque sufficit si dicas ex re oblata infinita non resultare in oblatione valorem simpliciter infinitum sed solum secundum quid, quia res oblata dignificat oblationem ... obiective, et ex dono infinito non resultat in actu valor simpliciter infinitus, sed solum secundum quid, quia extrinsece ... habet rationem actus. Non inquam hoc sufficit, quia negari non potest quin diverso modo dignificet oblationem res oblata, atque obiectum dignificat actum, ut patet ex eo quod ... multo maioris aestimatur sit offerre donum ... factum ut 4, quam offerre actum versantem circa tale donum tamquam circa obiectum specificativum nam qui offert donum, ... privat se illo et substituit sub dominio ... at vero qui offert actum versantem circa tale donum tamquam circa obiectum specificativum ut sic non se privat illo neque ... tuit sub dominio ... qui offert actum, quia bene potest offerri actus quin offeratur obiectum et itaque ... Deo actum charitatis, non offert illud obiectum talis ...

Bonitas est deo, neq offerri pt cum n sit neq possit
ee pria hois offerent actus charit. ex hac
igr differa venit ut oblatio dignificet actum sm
totam dignitatem quam ipse habet, sed quat ab
illo attingitur, res vo oblata dignificet oblatm
sm totam suam dignitatem, qa sm totam illam cti-
tuitur oblatio sub dominio pers cui offertur. Unde
2do res oblata habet dignitatem simpliciter infinitam ut
habet vita et sanguis Xpi oblationi tribuit valo-
rem simpliciter infinitum, neq ad hoc requiritur aliqua
unio physica inter oblatm et rem oblatam
ut requiritur inter pers et illius operationes, ut ab illa
habeant valorem infinitum, qa persona n dignificat
operationes, nisi quat intelliguntur esse ali-
quid illius, ac proinde n nisi quat cum illa uniuntur;
ac res oblata dignificat oblatm, quat cam cti-
tuitur sub dominio personae, cui offertur, quod absq
unione physica fieri potest, quis n ingruat inter oblatm
et rem oblatam unio moralis excogitari possit
quat ex utraq resultat unus integer donus, sicut
ex actu interno valuntatis et actu exter-
no, unus actus completus.

4. Dm opera Xpi Dni sive considerentur
in rone satisfactionis, sive in rone meriti sa-
crificij, aut pretij, habent valorem simpliciter infinitum
ex tribus capitibus assignatis, persona sta, na-
tura humana, et re oblata. Pbd opera Xpi Dni
quat sunt rone satisfact meriti et sacrificij su-
mant valorem infinitum ex tribus capitibus assignatis
[illegible] nam ab eodem prior a quo sumunt
valorem opera sm se considerata, sumunt et valorem
in rone satisfact, meriti, et sacrificij, namque
magis extima sunt opera sm se considerata deo
maiorem valorem habent ad satisfaciend, merend

et sacrificandi: q. si Xpi opera sint considerata a tribus capitibus assignatis [illegible] valorem infinitum [illegible] et [illegible] sumunt eundem valorem, quatenus sunt opera satisfact. meriti, et sacrificij [illegible]

[illegible] autem [illegible] in ratione meriti seu redemptionis opera Xpi Dni valorem infinitum ex tribus capitibus dictis negat Vincentius citato pag. 34 quatenus afferat valorem redemptionis non desumi ex dignitate personae, sed ex [illegible] q. in [illegible] non attenditur [illegible] dignitas personae [illegible] quantitas [illegible] meriti [illegible] Suar. ubi [illegible] disp. 6. c. 2. n. 5 et Ragusa disp. [illegible] § 1. et [illegible] verum est q. [illegible] pretium pro [illegible] dicitur non desumat valorem ex dignitate [illegible] ut [illegible] ex [illegible] aestimatione, atten. [illegible] Xpi opera non [illegible] participant rationem meriti, q. non [illegible] pretium, nisi quatenus [illegible] satisf.o pro peccatis, ut [illegible] D. Tho. in Sac. 3 p. [illegible] q. 48 a. 4 ubi [illegible] Xpi passio fuit quasi [illegible] pretium [illegible] liberati sumus: nam ipsa satisfactio [illegible] qua [illegible] satisfacit, sive pro se, sive pro alio pretium [illegible] dicitur, [illegible] quo se ipsum [illegible] redemit a peccato et poena [illegible] illud Danielis 4 peccata tua eleemosynis redime. sed valor operum Xpi in ratione satisfact. desumitur ex dignitate [illegible] et valor eorundem operum quatenus habent rationem meriti desumitur ex persona divina. [illegible] Xpi opera habent rationem pretij, quo liberamur a servitute daemonis, quatenus [illegible] compensatio culpae et poenae debitae pro peccato [illegible] quatenus [illegible] meritum sanctificantis [illegible] quam [illegible] amisimus: cum servitus [illegible] daemoni [illegible]

in nullo alio consisteret, nisi in obligat. subeundi p[oe]nas pro peccatis, atque adeo sancte acceptat et necessario ... bene operandi: quo cum valor operum Christi Domini in ratione satisfact. et meriti deu... mali a ... divina, aliter valor eorumdem operum contra ... sent.

§. Cum Christi opera Christi Domini habeant tria ... assignata ... desumant valorem infinitum ... ex illis non ... sumunt tres valores infinitos, sed unum tantum. ita Vincentius ... pag. 839. Probatur quia infinitus valor operum Christi Domini ... fundatur in infinita dignitate personae divinae a qua subsistit ... immediate ... mediate, immediate ... tamquam suppositum operans dignificat; mediate ... dignificat ... a qua procedunt ... dignitas ... dignitas personae ... Christi Domini est una et eadem: quo valor infinitus operum Christi Domini est unus, et non multiplex.

Sectio 3

Contra doctrinam duarum sectionum praecedentium argumenta dissolvuntur

Quia doctrina praecedentium sectionum maxime inter se connexa est, ideo placuit in sectione sequenti argumenta, quae contra illam militant, pariter dissolvere. Arguitur ... Christi Domini ... satisfactoria, et meritoria, ut potè creata, fuerunt finita et limitata ... quo eorum valor fuit etiam finitus et limitatus. ... quia valor rei sequitur entitatem illius tamquam proprietas ... Respondetur ... neg. consequentiam ... ad probationem ... illa est vera de valore physico et entitativo, qui desumitur ex intrinseca entitate rei, falsa vero de valore morali, qui ex variis circumstantiis ex

extrinseci desumitur; atq adeo operationes Xpi Dni habuerunt entit. physic. finitu et limitatu, et coseqr finitum valorem physicu, et entitativu; attn ingre moris habuerunt valorem infinitum ex infinita dignit. psonae divinae, et alijs prijs assignatis ex quibus desumitur valor moralis in prudenti estimatione.

Instabis q actus humanus habet modum tendendi finitum et limitatum, licet versetur circa obiectum infinitum ut versatur actus charitatis, n accipit ab illo infinitum valorem moralem ergo sicut q operationes satisfactoriae Xpi Dni habebant modum tendendi finitum et limitatu n accipiebant a psona divina infinitum valorem moralem. Confirmatur nam actus quo quis grata esset Deo, q operatio Xpi Dni, ac ipsa divina psona, quod dici n potest, ergo etc.

R. concesso ante negatur consequentiam, et ro disparitatis est alibi tacta; nempe obiectum conferre valorem actui tamquam terminum extrinsecum quem secundo mo tendendi attingit actus; atq adeo n conferri illi valorem nisi prout attingitur ab eo, unde quando actus finito modo attingit obiectum infinitum ut attingit actus hanc cum infinitus, n accipit ab illo valorem infinitum, q a tali mo tendendi limitatur obiectum, ne conferat actui valorem; at psona conferat valorem suis operationibus tamquam forma intrinseca per unionem mediatam cum illis. et cum ipsa se totam conferat subiecto cui unitur, consequenter quod psona est infinita tribuit suis operationibus valorem infinitum, et ex intrinseco ipso Xpi Dni ru suarum operationum. Ad confirmationem respondetur negando q operationes Xpi Dni sint infiniti valoris in genere moris et quidem participatu; at vero divina a se, et n participative in ordine valoris et estimabilitatis physicae et moralis, continens eminenter omnem rationem valoris, et estimabilitatis et esse magis grata Deo.

injuria creata dignitas personae iniuriantis, q desumitur ex gra n conferat se

rantis, q desumitur ex gra n concat se

operationibus: quod negetur in Christo Domino; atque ita operationes illius quae cedant a persona infinita non habebunt valorem infinitum. Antecedens probatur nam aliàs sequeretur etiam habentem gratiam ut tribuerit cuilibet suo actui quantumvis imperfecto veram valorem ut patet. quemlibet actum remissum adeo elicitum esse majoris valoris, quam actus ferventissimus charitatis elicitus ab homine habente gratiam ut 4; sed hoc est impossibile non ssi sequendum quod neque antecedens ex quo sequuntur. Confirmatur nam si ista pura creata dignitas personae operantis totam se communicaret operationi, similiter et e contrario se communicaret indignitas, atque adeo peccatum eo esset gravius, quo fieret a persona indigniori et pluribus peccatis infecta, sed hoc est falsum. nam dependenter non crescit gravitas peccati: quod et illud ex quo sequitur.

Respondetur distinguendo antecedens, in pura creata dignitate quae semper operantis, quod consummatur ex gratia non se totam communicat operationi, concedo non à Deo requisita a Christo sane communicat, secundo antecedens, concedo à Deo, nego antecedens; nam gratia, ut communicet totum suum valorem actui operativo requirit aliquas conditiones conducentes ad meritum; quales sunt in actibus excellentia boni difficultas operis, continuatio actuum, et aliae de quibus in materia de gratia. in quo maxime differt a persona divina quae in se eminenter continet omnem valorem quare, rogo, cum haec ita sint in Dominica persona Dei quae independenter ab alia conditione, ideo in Christo Domino dependenter ab ea tribuit valorem infinitum eius operationi, atque hinc constat ad ea quae habentur in sequenti. Antecedentis, a quo contra non negatur utramque valorem namque hoc casu non tribuit gratia actui omnem valorem quem ipsa habet, ut patet defectu intentionis et excellentiae boni, a quem attribuendi requisitae, quae operibus pluribus semper est majoris valoris.

quare, rogo, cum haec ita sint in Dominica persona Dei, quae transeunt in operationes Christi Domini valorem infinitum, non ergo supplet valorem infinitum, nec supplet defectum aliarum conditionum? Respondetur negando, quia aliae conditiones se habent per modum dispositionis quae elegans virtutis causa supplere potest: haec vero se tenet tanquam applicatio, quae nulla causa etsi validioris supplere potest.

Ad 3um magis gratum ei cedit ut bene S. C. 50

D. sent. C. d. dist. 29 q. 1 a. 4 ubi ait quo

maiori charit. et gra actus informatur tanto magis est

meritorius vocantur. Sicut citati q. a. d. ... et Al

bert in 1 p. 1 q. 2 d. Bellorg. Cab. 4 a. n. 50 ...

Ad 4um fateor ex omnibus aliorum collectionibus, quod

licet opus bonum ceteris paribus sit maioris valoris quo

fit a ... per gram habitualem digniori; attamen

peccatum non est ... gravius eo quod fiat a ... valde

tribus peccatis infecta; quia indignitas illius personae

ineo est quod sit pluribus titulis aversa a Deo, et

inimica illi, et indignitas, quae resultat ex inimicitia

inter personam offendentem, et offensam sine moralem

extimationem non auget gravitatem iniuriae. non n. gravior censetur

iniuria, quae fit ab inimico, quam si fieret

ab amico; imo gravior censetur quae fit ab amico

... maiore obligatione, quam ille habet non laedendi

... amicitiae.

Sed si opera Xpi Dni haberent valorem

infinitum, corresponderet illis premium infinitum,

sed non correspondet quia gra et gla sibi collata aut

conferenda ... merita Xpi Dni est

simpliciter ... finita quod non habent valorem simpli-

citer infinitum. Maior est certa quia premium

debet correspondere merito, et merito ... infinito debet

correspondere premium infinitum; atque adeo si

opera Xpi Dni haberent valorem infinitum intrinsece

meriti corresponderet illis premium infinitum. Et

quia cum non sit possibile premium actu infinitum, si opera

Xpi Dni haberent valorem infinitum, plus mererentur

illis Xpus Dnus quam posset illi Deus in premium

conferre. Ex quo ulterius sequeretur ... merita

Xpi Dni tanti ... quod premium simplex ... q. ...

Dni cujus in ratione, aeternum premium exhauriretur per merita Christi Dni. 3. Debuit Deum debitorem Christi Dni, et quod non posset illi debitum solvere vel quod sed ita dedecens [illegible] fuit; quod non omnia opera Christi habere valorem infinitum.

Ad argumentum distinguo maiorem si opera Xpi haberent valorem infinitum corresponderet illis premium infinitum actualiter nego maiorem in potentia concedo illis correspondere premium infinitum stando maiori nego quod premium actualiter correspondeat merito [illegible] suum valorem, sed quod ut applicatur ab operante, et acceptatur a retribuente, et cum opera Christi Dni non applicata fuerint a Deo in ordine ad conferendum premium infinitum; quod ut bene dicitur in argumento gratia et alia dona per merita Christi Dni collata, aut offerenda sunt simpliciter finita; neque insuper fuerint acceptata a Deo in ordine ad tale premium infinitum, bene non debet illis actualiter correspondere premium infinitum et potuerit correspondere si a Christo Dno id applicarentur, et a Deo acceptarentur. Unde constat [illegible] a quo probatur maioris ad quam [illegible] premium non debere actualiter correspondere merito [illegible] valorem, quem ipse habet, sed quod ut applicatur ab operante, et acceptatur a retribuente [illegible] Christi Dni. Ita correspondisse merito infinitum Christi Dni.

Ad confirmationem [illegible] cum Suar. citatis [illegible] et exhibis [illegible] et Albert. [illegible] n. 57 et [illegible] premium infinitum quod posset correspondere meritis Christi Dni [illegible] incarnationem [illegible] [illegible] [illegible] infiniti valoris [illegible] meruisse ex [illegible] premium [illegible] [illegible]

Sed neq. q ex op. p. interveniant manifeste obstat. Non. 10. meri. Christi Dni tradit ad invole. Neq. p. illa exhauritur divina natura, aut ipsa ... debitor, quum posuit solvere, cum ... ficare incarnat... Spiritus S., quae ... litatem merita Christi Dni remunerat.

4. in quolibet operatio Christi Dni ... valoris infinitum, per quem meruisset ... sibi, et alijs ... erat conferend. a Deo unde ... alias ... meriti essent ... inde superflua, sed hoc ... q. ut constat ex ... sacra Scriptura ... passione et morte Christi nobis remissionem peccatorum, et vitam aeternam ... meruit: ... quolibet operatio Christi Dni habebat valorem infinitum. ... Christi Dnum per ... operationem liberam meruisse ... sibi, et alijs erat conferendum a Deo non quidem ... totaliter totalitate ..., sed totalitate ..., ut dici solet, quia totum illud premium correspondebat operationi Christi Dni, non tamen ... sed partiali, ... tamen sufficiente ... ad illud premium ... ex divina ordinatione, et Christi Dni ... fuit ... illa sola sufficeret, sed aliae ... essent necessariae, et ... passio, et mors Christi Dni, quare ... operationes ... subsequentes ... tamen ... partiales novo titulo ... meruit ... quod ... meruerat; atque adeo illae non manebant ... premio, neque erant superfluae, nam ut recte ... in hac ... q. 34 a ... nihil ... idem esse alicuius ... ex diversis causis et ... hoc Christus gloriam immortalitatis ... quam meruit in 1.° ... instanti suae ... ... actibus, et passionibus ... non ut ... essent sibi magis debita, sed ut sibi ex pluribus ...

Causis deberentur

... Xpi operones ideo haberent valorem ... sorum ... q. erant theandricae, seu Dei virilis: ... voces significant operones compositas ex div.a et humana, ... operonem q.o valor operonis Xpi Dni desumitur ex eo q.d erant compositae ex div.a humanaque operone ... S. Dyonis ... ad ... et Damasc lib 3 de fide c 19 de operone theandrica. ... r ex eo Damasc ... ait ... naturarum et unum ... et ... ipsam explorate habemus, ... et nalem voluntatem et actionum. Et Leo ... q. est ad Flavianum ... unquit agit ... utraque forma cum alterius communione q.d propr ... est ... operante, q.d ... et carne exequenti, q.d carnis est. Unde Concil Lateranense ... canone ... ait: si quis sec ... ... hereticos Dei ... operonem q.d Graeci dicunt theandricam unam ... suscipit, n. autem duplicem esse ... veritate ... quae posita ... novam vocabuli dictionem ... designatio, sed n. ... demonstrationem ... sit. ... q.o ex his testimonijs ... operone theandrica ... est comp.ta ex div.a et hum.a operone Xpi Dni, et ... Xpi operones unde habere valorem infinitum.

... ... maiori ... neq minori, et ... a ... ... bat ... 1.o testam.o citata, et alia ... n. debere intelligi de ... aliqua immuta

Interesse divinae et humanae operationes ... se ... de ... in eodem supposito quam operationes divinae quam humanae in Christo ... divino procedebant. Unde operationes humanae ... dei, virilis merito ... humanae ... sed ... quae eliciebantur a natura humana ... divino ... Deo cum ... ad ... illius testimonio ... actionibus miraculosis quae a Christo Domino mediante humanitate ... instrumento fiebant; et quia una et eadem actio instrumenti et causae principalis ... Christi operationes ... Dei viriles, quia actio humana ... instrumentalis ... opera miraculosa erat eadem cum actione divinitatis ... principalis. Quae solutio haud obscure colligitur ex ... Dionysio epistola citata ubi sic ait, et divina ... quae Deus est ... humana, quae ... homo, sed cum nobis ... versatus Deus homo factus, novam quamdam dei virilis actionem ... fecit et ... Damascenus ... inquit ... divina ... divino modo agebat, ... quia ... Deus solum, sed etiam homo erat ... atque ... per tactum, ac sermonem, et alia humana ... miracula efficiebat.

Oblatio qua ... Virgo et ... obtulerunt in templo Christum Dominum fuit ... loris finiti et limitati, et similiter ... valoris finiti ... eumdem Christum Dominum obtulerunt quotidie sacerdotes in ... quoniam ... oblata sit ... valoris infiniti ... oblatio ... infinita; atque ... volunt ... Christi ... quo se ipsum, et vitam suam Deo obtulit, ex ...

oblata non habuit valorem infinitum.

R. cum Ragusa disp. 29. §. 3. obiero antea, neque doctrina eam. Et ratio disparitatis est quod Beata Virgo, Simeon et Sacerdotes offerentes Christum Dominum in sacrificium Mosaicum non habent dominium in illum; atque adeo ex vi illius suae oblationis non poterant attribuere rem oblatam ex dominio Dei, at vero Christus Dominus habebat dominium sui ipsius et consequenter ex vi suae oblationis suae vitae et sanguinis novo titulo sub dominio Dei constituebat. Unde oblatio, quam offerebat infinitum valorem a re oblata participabat, licet oblatio B. Virginis et Sacerdotum non participent, nisi finitum; quia oblatio, ut dixi, habet valorem a re oblata, quatenus per eam constituitur res oblata sub dominio personae cui offertur, si ab illa acceptetur.

Sectio 4

In quo consistat infinitus valor operum Christi Domini

Referuntur quaedam sententiae, et reiiciuntur

Prima sane difficultas in sententia docet valorem operum Christi Domini consistere in eo quod sint omnis actio per suppositum divinum. Ita Lorca [illegible] 2. disp. 9 to. 1 disp. 26, Salas ibidem tract. 7 disp. 1 sect. 3. §. 2. Pesantius in 3. par. q. 1 [illegible] 2 disp. 5, sed hanc sententiam recte impugnat Ragusa hic disp. 29 §. 2 et impugnatur primo, opera Christi Domini independenter a bon

fict.e intus sent valorem infinitum: q talis valor [illegible]
osistit in aliquo re, contra. Pr. con., q sic absq
fict.e et operone intus n dat. Do. q. dro
intus ab eterno estimat. Xpi opera tamq valoris
infiniti; et tn n fingit aliquem ruum. 3.s tamis, q
hec ima fictio n cadit indirectum intum: q valor
oper. Xpi Dni n ossitit in re rontis.

Sent.a tenet valorem oper. Xpi Dni
osistere in entit.e ps Sys.a, et ex eo a q dre que
dant resultantes, ita Dalez. quos supponit
nõe refert Cabrera hic dysp. § 8 n 44. Item n
parum favet Vincentius silect.e degra Xpi q. 5
dub. 342 ubi asserit valorem operum Xpi Dni
Oosistere in relat.e reali ad supp. Divinum. sed
hec sent.a falsa e, et impugnatur 1.o, nam valorem
ronum Xpi Dni e simpliciter infinitus, et
d.o operones sm oem entit. Sys., quam habent
e simplicit finit: q valor illar n osistit in
aliqua intrins. entit.e Sys.a. 2.o q.
opirones Xpi Dni procederent a supp.to creato, et
no divino, haberent eamd entit. Sys. qua
mo hent, et tn n haberent valorem infinit.
Sic valor infinitus operum Xpi Dni n osistit
in aliqua entit.e Sys.a ipsis intrins.a. Min e
certa, constant. Maior d.o q nameum supp.
n influat in opirones, sed na. Cum ille Xpi
procederent eod mo se haberent quoad entit.
Dreant et si variarentur supp. 3.o q valores
bon. iusti n osistit in entit.e Sys.a, ut constat
actus orit in illo priori n inquo supponit
gram n het valorem ut erit indilitum de
odigno, et tn illum habet in gra sumis seq. tes, q
illi ad datur aliqua entitas Sys.a, sed exte

Ceterum, iam supponatur quaestio resoluta: quod scilicet valor operationum Christi Domini non consistit in aliqua entitate physica. Nam actus Regis, quo vult monetam tanti aestimari, ut sit illius valor, et tamen non adducit in ea aliquam entitatem physicam: quis enim dicet, actum Regis Hispaniae, quo voluit annis praeteritis valorem scutorum aureorum ad 50 marvedinos augeri, produxisse entitatem physicam in quolibet scuto aureo existente intra suam ditionem et apud Indos? quemadmodum valor monetae non consistit in entitate physica, ita scilicet nec valor operationum Christi Domini. Quod vero non possit explicari, a quo deinde nam fiat, quidquid sit entitas physica, quia illa fictitia est et impossibilis.

Tamen Vincentius citatus asserit esse relationem operationum Christi Domini ad suppositum divinum; sic impugnari debet quia operationes Christi Domini non habent relationem transcendentalem ad suppositum divinum, cum non petant procedere a solo sed sit illis indebitum, alias omnes tales operationes Christi Domini distinguerentur specie ab operationibus cuiuslibet hominis iusti, quod dici non potest; relationem praedicamentalem tenuiter... et si dicas talem rem esse praedicamentalem ... contra est, nam licet admittamus hanc relationem praedicamentalem, adhuc non possumus in illa consistere valorem operationum Christi Domini. Primo quia actus Regis confert valorem monetae, et tamen non producit in illa aliquam relationem praedicamentalem: ergo valor non consistit in relatione praedicamentali. Secundo quia relatio praedicamentalis ... sic tollit ... non possit tribuere illud ... Tertio quia relatio praedicamentalis non magis respicit suppositum divinum, quam ipsum ...

operationis quo ad se respicit illud donatae, quatenus dicit re-
spectum ad naturam humanam, a qua immediate procedunt ope-
rationes: quia non est maior ratio, ob quam in ordine ad illam
relationem consistat valor, quam in ipsa entitate physica
operationis. 4 nam cum valor relationis fundetur in
dignitate personali per productionem operum Christi prius est, quod ipsae
operationes intelligantur procedere a supposito divino
quam intelligantur referri ad illud, ergo antequam pri-
us intelliguntur habere valorem, quam adveniat relatio
realis. 5o nam moralitas legis, doctrinae,
fluxus, et dominij non consistunt in relatione reali, quia
ex eo n. quod aliquis eligatur in regem, largiatur aliquis
ius aut dominium non accedit illi aliqua
relatio realis quod de iure, et dominio manifestum est in
Deo, nam Deus de novo dat ius, et dominium
in creaturam, quam de novo produxerat, et tamen non datur in eo
de novo aliqua relatio realis, neque potest dari, quia
moralitates istae non consistunt in relatione reali, ita etiam
nec moralitas valoris.

3a sententia affirmat valorem operum Christi consi-
stere in quadam habitudine quasi passiva, operibus intrin-
seca, connotante in obliquo personam [illegible] intrinsecam et intrin-
secam aestimatorem, ita fere Albrecia [illegible] disp. 5 § 6. et
aliqui Doctores. sed haec sententia coincidere videtur cum
praecedenti impugnata; atque ab ideo impugnatur 1o quia
habitudo quaecumque [illegible] intrinseca [illegible] operibus intrin-
seca ipso quod Christi opera intelligantur procedere a per-
sona divina cum dignitate, et etiam illa omni modo
intelliguntur habere valorem infinitum: ergo talis valor
non consistit in entitate physica operibus intrinseca. quae
responderi potest non posse intelligi opera Christi prius
procedere a persona divina, quam intelligatur aliqua
habitudo illis intrinseca, et respiciens personam divinam

Cum opera ut procedunt a persona divina, et cum ipsa mediate unita sint per assumptionem formaliter non ut sunt productiones, et unionem quam unitam, cum natura humana sanctificata persona divina, sed ut actio, neque unio est aliqua entitas intrinseca operibus Christi Domini; quia quod intelligimus formaliter ut procedunt a persona divina, et cum illa unita mediate, non intelligimus aliqua entitas operibus intrinseca respiciens personam divinam, atque adeo fundamentum est non posse intelligi opera Christi Domini ut procedant a persona divina et unita mediate cum illa, quin intelligatur aliqua entitas intrinseca operibus respiciens personam divinam, quare si opera Christi Domini intelliguntur summi valoris infiniti, eo ipso quod intelliguntur procedere a persona divina, et cum illa mediate unita, talis valor non consistit in aliqua entitate operibus intrinseca.

Secundo impugnatur sequens sententia quod consistens est intrinseca operibus non potest esse aliud quam relatio transcendentalis ad personam divinam; sed valor operum Christi Domini non consistit in relatione ad personam divinam, ut ipsi adversarii fatentur, contra Vincentium citatum; tum quia illa est finita et limitata, cum quia non refertur ad deitatem, et non ostenditur illud ... et ob alias rationes contra Vincentium allatas: ergo valor operum Christi Domini non consistit in entitate aliqua operibus intrinseca.

Et si dicas, hanc entitatem ... intrinsecam operibus Christi Domini non esse relationem transcendentalem, sed intelligibilitatem eorum, quae intelligibilitas est in ordine ad personam divinam, nam sicut ... Deum esse intelligibilem in ordine ad se, ... est intelligibilis in ordine ... et comparatione ad quodcumque aliud ... nam intelligibilitas ... in ordine ad se.

e ordo transcalter a d quam intellectam: q intelligibilitas obet in ord. a d aliud est et ordo transcalis ad illud atque adeo si valor operum Xpi Dni vertit in intelligibilitate in ord. a d pers. divinam e ordo, et rem transcalis a d illam nam si talis intelligibilitas eet entitas absoluta n posset movere intellectum ad cognoscendum opera Xpi Dni in ord. a d supp. divin, q nullam haberet nexum cum illa; sequitur e esset res ad illam; et in entibus physicis eat nexus e connexum cum alto, quat illa transcalis, physicalis relat. respicit.

impugnatur nam si opera Xpi Domini procederent a supp. creato et n divino haberent eamdem met entitatem physicam quam modo sent, et tn n haberent valorem infinitum, g valor infinitus operum Xpi n est aliqua entitas physica illis intrinseca neq sufficit si reas tamen dici sive valorem infinitum q . . . deber tota entitas intrins. quae obtineat valorem, in ricebo n datur tn connexum extrins. supp. sit divinum in na humana q e contter requiritur a d denominat. valoris quemadmodum in sententia asserente rel. n distingui realiter a fundam. q n datis terminis deber tota entitas intrins. relat., n tn denominatio illius defectu connotati extrinseci termini, n inquam hoc sufficit, q inde sequeretur q d sit ablato termino, ad hunc manet tota forma intrins. relat., so q deficit denominatio, quae a d hanc requirunt terminus extrins. ita si illis n existente supp. divino in na humana manent in operibus tota integra forma valoris, solum q deficere denominatio, q dependet a connotato

Atq adeo maneret in operonibus Xpi Dni infinitus valor formaliter, quis n denominaret opera infinite valida de fu onotati ad Sanc denominatus requisiti. Unde ulterius sequeretur, qd principium a quo desumeretur valor esset sanctitas intrinsa operonibus, et n persona divina, quae ab illa perveniret fra valoris, et persona div. solum esset onotatus ad denominatus valoris requisitum: sed haec dici n possunt: q neq ad fra valoris sit aliq intrins operibus dependens a persona Ubi tamquam a onnallo extrinseco

4 qa et operones nales Xpi Dni in esse entis nulla sint onexus cum persona Ubi divini ut trante nam humanam; ita et in ee intelligibilis: q sm intrins n sunt intelligibiles in ord ad person divinam ut trantem nam hanam Anteq na sit in esse entis sit aliq nale ita in ee intelligibiles, cum intelligibilitas qui sequatur ee illius: q et in esse entis qa sit aliq nale nulla sint onexus cum persona diva ut trante nam humanam; qa ps et unio p quam trat, n. sunt nales; ita similiter in esse intelligibilis nulla sint onexus cum persona diva ut trante nam Sanam; et coent intrins n petent a na cognosci in ord ad illam. Ofr haec ro, q a persona diva illa humana sit infinitae dignitatis a persona diva illa trante, et tn n petit cognosci in ord ad eam q talis terminao e dono indebita nae humanae:

5o Haec dignitas moralis n ossistit intentie aliqua intrins ne, p quam petat cognosci in ord ad personam trantem ipsam, et similiter valor operum Xpi Dni n ossistit in entit phys intrinsa Xpi Dni, quae nam dignitas vestis Xpo Dni, quae

propter contactum ad illius sancti, adoratis, valor meriti, et alia moralia similes, non dicunt aliquam entitatem intrinsecam ipsis rebus: quod similiter valor meritorius Christi Domini, non dicit entitatem intrinsecam ipsius operibus. Non concedit Cabrera citatus, quia per ipsum impugnatur argumentum ab Suaresio et sectatoribus. Illud certe non immerito illud concedit; quia omnino incredibile videtur, quod vestis Christi sit entitas intrinseca in ordine ad Christi corpus; nam aliter habere deberet infinitas alias in ordine ad infinita corpora quae possunt applicari, et a quibus possunt desumere valorem. Et similiter etiam moralitas legis deberet infinitas entitates intrinsecas in ordine ad infinitos actus legis quae possunt augeri vel minui valor illius, quae entitates simul deberent esse ensubito, quia si intrinsecae quorum actus non possent esse simul, sed successive.

Explicatur vera sententia

Ut vera sententia explicemus, primo supponendum est ex communi valorem esse aliquid morale, quod est aliquid pertinens ad mores, et aestimatus ab intellectualibus. Secundo valorem posse sumi obiective vel formaliter; hoc est vel pro iudicio aestimantis rem validam, vel pro obiecto talis actus, quod est cum omnibus entibus formalibus, et cum illis constituantur in ordine ad actus morales intellectus nostri et voluntatis. Unde supposito igitur, non procedit difficultas de valore in hoc sensu formaliter sumpto; quia certum est illud esse prudens iudicium, ratione vera validam aestimantis; sed difficultas procedit de valore obiective sumpto; hoc est de illa entitate, quae obiective movet intellectum ad hoc, ut tanti vel tantius aestimet; et inquiritur in quo consistat ea, quae in operibus Christi Domini nostri invenitur:

Movet, ut illa estimet tamq valoris infini; sed ut hoc magis explicetur dicendu prius in quo cōsistat ratio valoris ut sic, et abstrahendo, a quo cumq valore in particulari.

Quo sup 1° dico 1° valor obiective insu explicatu consistit in estimabilitate reali passiva, qua res valida est digna ut habentu estimentur. Ita Cabrera dictatus. Pr nā eat 9 aliqua res dicitr habere valorē moralē quat 9 est digna ut sm rectam rōnem absq aliqua fictione tanti, tanti estimetur. a 1° dicet in valore meriti in ord ad premiū auri et argenti, in ord ad dō retracto humanos: ideo n. dr meritum valorē habere in ord ad premium, qua absq fictione intus est dignum ut estimetur ut sufficiens ad tale premium; et similit aurum et argentū ideo habent valorē in ord ad retractos humanos, qua sunt digna a parte rei, ut estimentur sufficientia ad tale, tale commutationem faciendam: 9 valor cōsistit in estimabilitate reali passiva, qua res est digna ut ab intu estimentur. Pr 2° qa valor nō cōsistit in entitate rōnis, nec relat transcendentali aut predicamentali ut ex se dictū cōstat: 9 cōsistit in predicta estimabilitate reali passiva.

Dico 2° hec estimabilitas passiva realis affert tamq fram fictionem aliquam intrinsecam, extrinsecam, et denominationem proveniens ab iudicium rōnis estimantis. Dico quoad 2ᵃᵐ collig ex Suar sic disp 4 sect 6 et de tertio, et Vasq disp 6. c. 3. n. 8 et 9. et quoad utramq illa defendit Vasq

q. 4 § 2 versu, ut intelligatur. Pr. 1. pars sic: quia nulla res e estimabilis nisi ... aliquam ... perfect.; perfectio n. ratione ... perfect. ... ... relatio ... boni, ... conveniat atque adeo ñ manet ... res estimabilis. ... estimab. ... passiva affert tamque formam ... perfect. ... cum autem ... perfectio rei ... sit intrinseca, ... forma ... intrinseca ... illi ovenit, alia extrinseca, ... extrinseca ... illi ovenire; ... estimabilitas passiva ... affert formam intrinsecam, ... extrinsecam. Intrinsecam ... affert in Deo, ... et ... cumque aliis rebus, ... perfect. ... intrinsece estimabiles. Deus ... internam ... perfect. intrinsecam et ... estimabilit ... infinitas ... unde ... valorem seu ... dignit. ... illi ... rebus. ... magis ... quam ... perfectio ... veste ... sanctor. ... magni estimantur, affert ... estimabilitas passiva formam extrinsecam ... excessus ... estimat. ... perfect. ... venire ... forma intrinseca.

... pars ... nempe quod ... estimabilitas passiva afferat de ... prudens iudicium ... estimantis. Pr. 1°, quod illa est aliquid morale cum sit ... valor, ... ens morale affert semper ... aliquem actum moralem. ... estimabilitas debet illum afferre; sic autem ... nisi prudens iudicium ... estimantis, ut ... ... affert. ... iudicium correspondet estimabilitati passivae ...

illud sit estimaō activa: q̄ʼ affert ab illa de onotatō.

Resp. 2ᵒ nam ablata hac onnotatione nihil datur morale in estimabilitate passiva ut ut in estimabilitate intrinseca Dei; quia ablata connotatione prudentis iudicij nihil est aliud, quam ipsa perfectio Dei; quod ut estimabilis sit, ista estimabilitas moralis, connotare debet hoc prudens iudicium, quod est actus moralis non intus.

Obies 1ᵒ 3ᵃ sic, hec causalis est vera: ideo res est estimabilis ab intus, quia habet valorem; quod valor non consistit in estimabilitate passiva, sed supponitur ad illam. Resp. concesso antecedenti, neg. consequentia; nam ad veritatem illius causalis non est necesse, quod valor distinguatur quoad intrinsecum formaliter ab estimabilitate passiva, sed sufficit, quod magis explicetur per illam, tamen per prius definitur estimabilitas non ex complicite affert actus intus estimantis quem implicite affert valor, quem dicimus; ut eam ratione ista causalis est vera: ideo est summo quod non erat morale.

Obies 2ᵒ 3ᵃ eamdem sic; valor monete consistit in entitate monetis ficta ab intus; quod non est, quod valor ut sic consistat in estimabilitate reali. Antecedens prob., quia valor monete non consistit in entitate physica metalli, siquidem fere semper maior est, quam ille quem confert metallo secundum suam perfectionem intrinsecam; neque consistit in actu regis, quo vult monetam habere talem valorem; quia hic non est valor, sed titulus, et physicus ex quo ille resultat; sed hec non dantur aliqua entitas physica, in qua possit consistere valor monete: ergo tantum restat, quod consistat in entitate ficta ab intus, atque adeo valor non consistit in estimabilitate

possiva reali ... fit q^a vult dignitas regis, rectoris ...
toris &c^a, q si entia ... moralia n possi existere in alio
quam in ente rones, q^a n existunt in ente physica
Sois electi in regem rectorem &c^a, neq in actu quo eligunt
a ... ad ea munera, nam sic est titulus physicus, ex
quo resultant eius moralitates, neq est aliud physicum
in quo possint existere. q^a sit hoc moralitas, ita etiam
moralitas valoris consistit in ente rationis.

Resp. ad arg. neg. ans. et ad prob. dico
est actum Regis, quo vult monetam habere valorem, considerari duplr. ut est in ipso Rege, et ut moralr
censetur tamquam forma in se perseverans et denominans monetam: si 1° modo consideretur, est titulus physicus ex quo
valor resultat, nam eo ipso quod illum exercet Rex, resultat valor in moneta. Si 2° modo consideretur est
ipse formalis valor, q^a ille actus ut moralr perseverans
et actuans monetam reddit illam pretiabilem, et ut
sic non est aliquid physicum, consequenter valor monetae non est ens rationis,
sed ens reale. Hic exemplum est in peccato originali, quod est q morale, et in ... ... nihil
aliud est, quam ipsum actuale peccatum Adami
in posteris moraliter perseverans. Unde eadem
entitas physica peccati ut fuit in Adamo moralis
... est titulus physicus rone cuius resultat
in posteris moralitas peccati originalis, et ...
moraliter perseverat in eisdem posteris est peccatum originale. Ad confirmat. dico moralitates
regis, rectoris &c^a consistere in actu quo ad ... munera eligunt, moraliter in illis perseverante, et
consequenter esse aliquid reale et non ens rationis.

His ... dictis de valori ..., facile erit explicare, in quo nam consistat valor operum ...
quare omisso valore finito operum ...

Qui im suam ... fect intrins illis conv̄it seu potius
nihil e aliud ... quam talis ... fectus intrinsece denotans prudens iudiciu rationis ... qd existimatiua ... est
valoris intrinsecum operum Xpi Dni ee estimabilitate passivam ab operibus extrinsecus afferente infinitae dignitatis ... vt dixi tamquam formam et
denotatae praehendens iudicium rationis; sed vt
clarius dicamus ee ipsam met estimabilitatem passivam ut
dixi opera illa moralia informantem ... Ita ...
... sentit Vasquez citatus, cui consentire videtur
Val. ... et Suar. ... illa 4 sect. 4 ... Dr. sic
aes. explicat, quia ... vt vidimus, valor ... vt sic signif-
icat in ... aestimabilitatem ... denotante prudens
iudicium rationis: ... valor infinitus ... operum
Xpi Dni quia e valor particularis ... valore in com. ... debet participare ratione com.; atque adeo consistere debet in ... infinita
estimabilitate ... passiva denotante iudicium rationis. At
hec estimabilitas infinita non potest ee intrinseca operibus
Xpi ... in suam ... intrinseca perfect. ...
... infinite estimabilitas: ... debet ee ... extrinseca
sed extrinseca nulla e ... alia infinita ... vt estimabi-
litas ... diximus: ... valor operum Xpi Dni consistit
in ... estimabilitate talis ... atque adeo vt hec
estimabilitas vt ... diximus, ... in recta tam-
quam formam ... fect. infinitam, et in obliquo et de
...notatio ... prudentis iudicium rationis; ita ...
valor operum ... Xpi Dni hec eadem affert, ...
nulla forma potest ... efectum formalem ...
mediante ... vt hec estimabilitas in-
finita ... dixi tribuat suum effectum formalem
operibus Xpi ... Dni ... aliqua ...
... nulla datur ... inter ... divinam

et operones Xpi Dni ut porre accentalles: q vnio moralis; ac quod inde de adolet valor operum Xpi Dni erit ipsamet infinita estimabilitas ... divina tatis operes moralit informans, et dignificans. atq hoc intendere videntur ... asserentes, quod ... divina creare valores infinitos suis operonibus, vero ... obtinere infinitum actibus quos ... tus nullo alio reddunt ... nisi qd persona ... intrinsece actuat et dignificat sua operones, et ... mum ... extrinsece ... camaus ... dico ... formet, neq actuet operones suas ... tales ... so significarit ... vnio moralis inter persona divina, et illius operones ex quo ... infinite estimabiles ... estimabilitas ... divina ipsas moralit informantem, ... divina am plius declamer et ... nam valoromo ne ... vt ... vedimus nihil ... aliud nisi actus ... mum ... dignificantis moraliter mmeta, ... et silit peccat habituale quod e moralle ... peccat actuale moraliter in hoc peccatore perseverans, et sic silit de alijs moralitatibus: ... eadem ... moralitas valoris operis Xpi Dni e eadem met dignitas ... divina ... vnio moralis illa dignificans, et actuans, nam ... intellig ... cedere, a ... sona divina ... fundam ... recta ... intelligitur ex illis, et ... vnum moralit componi; ... operones ... maioris valoris, ... dignioris ... cedunt, ... illis vnum ... moraliter ...

Ex ... dictis ... tertium ... in quo fundatur infinitus valor operum Xpi Dni ... efficientiam ... quae fiant ... sona

divina mediante humanit.e; et vn.e physica, qua cum illa mediate vniuntur; nam eo ipso quod opera Christi Domini intelligantur procedere a persona divina et esse aliquid illius per vn.em cum natura, a persona divina tracta, datur sufficiens fundamentum vt prudenter non minus cognoscat, illa opera veluti informata sanctit.e infinita physica sic divina atque ita expresse docet Ragusa ... dicto ...

... sequitur denominat.em extrinsecam, qua opera Christi Domini dicuntur esse vbi divini, non esse ipsam essam valoris (vt aliqui male autumant quibus fortasse per talem modum loquendi so... velint valorem horum operum provenire a forma extrinseca) ... quia se habet ex parte fundamenti, et tituli physici ex quo resultat valor eo .n. ipso, quod opera Christi Domini efficiantur a persona vbi divina mediante humanit.e et sunt aliquid illius per vn.em cum natura quiest titulus physicus vt dixi valoris Christi operum, denominantur, et dicuntur esse vbi atque adeo haec denominatio se tenet ex parte talis tituli. ... quia denominatio a persona vbi omnino quod importat est aliquid physicum: solum .n. importat persona vbi tamquam formam denominantem, atque ipsa opera denominata; et tam illa, quam ... entitas physica, cum tamen valor sit aliquid morale. ... persona divina non est valor: quomodo potest denominare opera Christi Domini valida. ... quia gratia, aliaque ... effusum ... ab illo extrinsece denominata ... et tamen non sunt infinitum: quia valor infinitus operum Christi Domini non consistit in denominatione extrinseca ...

2 infinita

Sectio 5a

Dissolvuntur obiectiones contra dicta

Contra statuta dicta obiicies 1° valor operum Christi Domini non potest afferre in recto aliquid divinum, quia non consistit in infinita estimabilitate personae divinae, tametsi sit in recto allata. Antecedens probatur 1° ex S. Thoma 1. p. q. 25 a. 6. ad 4. ubi sic ait: Humanitas Christi ex hoc quod est unita Deo, et Beatitudo creata ex hoc quod est fruitio Dei, et Beata Virgo habent quamdam dignitatem infinitam ex bono infinito, quod est Deus. Sed unio humanae naturae ad Deum non affert, neque potest afferre immediate aliquid divinum: ergo neque dignitas, aut valor qui ex tali unione resultat. 2° probatur idem antecedens quia operationes Christi Domini sunt inferiores in valore operibus divinis, minusque placent Deo, ac illa placent: ergo valor earum non affert in recto estimabilitatem infinitam, qua divinum est estimabile. 3° quia Christus Dominus subiicit Deo, non solum suas operationes, sed et earum valorem, illumque transtulit in dominium Dei titulo satisfactionis ab ipso oblatae, sed non subiicit estimabilitatem personae divinae, neque illam transtulit in dominium Dei cum talis estimabilitas sit ipse Deus, et repugnet eius dominium in Deum cadere: ergo valor operum Christi Domini non potest afferre in recto estimabilitatem divinam. Quod tamen negari non potest, quia Christus Dominus habuerit dominium valoris suorum operum; sed non habuit dominium in aliquid divinum: ergo talis valor non erit in estimabilitate personae divinae.

Resp. negando antecedens, et ad 1am probationem

ex auct. ... desumptam ... ibi loqui
... humanitas Xpi ...
habet ... dignit... infinitam, quae est ... persona
... div. ... dictis ... non est de ...
... constitutiva valoris, et ideo ... unio non importet in
recto aliquid divinum nil sequitur contra nos. Ad 2
... ex ... cap. 15 § 2 versu ...
intelligatur operationes Xpi ... esse inferiores
in ... valore ... divino valore, minusque
placere Deo ..., quae illa placent ... dignitas, et aestimabilitas ... divin. ... tribuit
valorem ... et ... operationibus illius ... tribuit di-
verso ... et ... unumquodque capax est ...
... capax sit valoris et dignit.
in ... gradu entis, quia ... gradu est realiter ...
operationes ... capaces infiniti valoris in
... gradu operationum ... et ... aestima-
bilitas ... constituit ... dignit. et
valoris infini. ... in ... gradu entis, et operationes
solum ... in ... prior gradu, ... unde evadet valor
operationum ... inferior valere ... divin. minus
... illae placent Deo, quam ... divina, quae in
... gradu entis infinite placet ... cum sit in ... gradu
infinitae dignitatis. quin et reduci possit ...
... inaequalitas ... id, quod ... valor ...
divin. ... sit valor essentiae ... et valor operationum Xpi
... sit accidentalis, quia aestimabilitas ... divin. ...
illi intrinseca, et essentialis operationibus ... acciden-
lis. Ad 3 Xpus ... non subiicitur Deo
neque transtulit in illius dominium valorem in
abstracto, sed opera valida, quia infinitus valor
operum Xpi ... veniebat ... divina
... non a ... natura humana; cumque in ... Xpo ...

Peri et n͡a humana ita dependerent ad invicem ad satisfaciendum, ut una sine altera satisfacere non posset. Cum non potuit Christus Dominus subiicere [illegible] in satisfactione peccatorum valorem in abstracto, quod tam per illum satisfaceret per se Dominus independenter a n͡a humana. Subiecit [illegible] Dominus Deo et transtulit in eius dominium [illegible] opera valida, quae in recto importabant aliquid entitatis [illegible] gratiae creatae et in obliquo aestimabilitatem [illegible] Dominus, et quod [illegible] subiecta Deo [illegible] communicat idiomata [illegible] quam absque aliquo inconvenienti Dominus [illegible] humi liat [illegible] obediens [illegible].

Atque hinc constat quod [illegible] ad quam dico [illegible] Christum Dominum [illegible] habuisse dominium valorem suorum operum, si [illegible] in opera ipsa valida, quae in recto afferunt [illegible] creatae [illegible] entitatis, et in [illegible] obliquo aestimabilitatem [illegible] Dominus [illegible] et si dicto inde sequi [illegible] Christum Dominum aliquo modo habuisse dominium in aestimabilitate [illegible] Dominus [illegible], nempe quatenus in obliquo afferebatur ab entitate suorum operum [illegible] quod habebat plenum dominium. Occurrendum est id [illegible] nego [illegible] habet dominium actus charitatis, et nullo modo habet dominium Dominus bonitatis, quae ab illo tamen [illegible] in obliquo afferri [illegible].

Obiectio 2° non valor operum Christi Domini exi steret in aestimabilitate [illegible] Dominus, ut haec aestima bilitas est una, et [illegible] ita valor operum Christi Domini esset unus non in omnibus illis, sed hoc est falsum, quia quaelibet operatio Christi Domini habet valorem infinitum distinctum a valore alterius, quia valor operum Christi Domini non existit in aestimabilitate [illegible] [illegible] Respondeo concedendo sequelam maiorem, et nego minorem.

Nam a d hoc ut dentur plures operationes validas n e necesse, q d dentur plures valores, sed sufficit unus in pluribus subiectis, q a d multiplicanda cerita obiectiva n reqr multiplicao formae, sed sufficit multiplicao subiectorum ut dici solet in logica et ita habeatur forma cognitionis dicuntur plura obiecta cognita.

Obiicies 3° aestimabilitas passiva Dei distribuit valorem operationibus ut moraliter cum illis unita: q forma e, q d talis valor qui veniat ab hac aestimabilitate tamen a forma extrinseca pt cōa, q forma extrinseca ideo dicitur talis q nulla supponit unionem cum subiecto. R unionem moralem inter formam et subiectum n facere q d talis fa sit absolute intrinseca subiecto, sed d in suo gre, moraliter sit, cum quo compatitur, q d absolute sit extrinseca, q n hēt unionem physicam cum illo, q absolute et simpliciter facit, q d forma sit intrinseca subiecto. Unde ex eo q d aestimabilitas passiva Dei divini moraliter sit unita cum operationibus Xpi Dni, nō sequitur, q d in eo gre sit fa intrinseca, et absolute sit extrinseca, q n hēt unionem physicam cum illis.

Obiicies 4° titulus physicus e causa efficiens valoris operum Xpi Dni, sed n e ca aestimabilitas infinita Dei neq potest q valor operum Xpi Dni n resultat ab hac aestimabilitate. R titulum physicum appellari ab aliquibus ut Suarez pag 52 et Vinc relect de gra Xpi q 5 pag 340 causam efficientem valoris operum Xpi Dni n physicam, sed moralem quatenus e ... seu fundamentum ex quo resultat valor

Advertit autem Suarez ubi supra disp. non requiri quod dignitas

personae sit etiam moralis comminabilis [illegible] divinae, sed satis

sufficit quod sit etiam unionis moralis inter ipsam et operationem

Christi Domini quemadmodum ut unus [illegible] dicatur esse

alterius [illegible] hominis, non est necesse quod [illegible] ducat fram tale

compositi aeam [illegible] realem, sed sufficit quod [illegible] ducat

[illegible].

[illegible] obiicies 3.° aestimabilitas [illegible] divina

non potest afferre de novo prudens iudicium venis aestima-

bilis, nisi per ordinem ad intellectum aestimatoris: quae dicit

ordinem transcendentalem ad illum atque adeo valor ope-

rum Christi Domini consistit in ordine transcendentali [illegible]

quod sectae praecedenti s. Vincentius docuimus. [illegible]

concedendo aestimabilitatem personae divinae dicere ordinem tran-

scendentalem ad intellectum aestimatoris, et ita afferre

de novo prudens iudicium intellectus aestimantis; neque

tamen inde sequitur valorem operum Christi Domini consi-

stere in [illegible] transcendentali, quia [illegible] aestimabilitas

[illegible] divina dicat ordinem transcendentalem ad intellectum non

tamen illa est formaliter ipse ordo, sed est persona personae

divinae dicens talem ordinem; quod [illegible] a sententia

Vincentii impugnata.

[illegible] obiicies 6.° quod [illegible] res aestimabilis est [illegible]

per propriam aestimabilitatem, sed aestimabilitas [illegible]

divinae non est propria operationis Christi Domini, quia non

illius non [illegible] operationes aestimabiles atque adeo

valor earum non consistit in aestimabilitate personae divinae

[illegible] quia aestimabilitas [illegible] divina [illegible] dicit ordinem

ad intellectum ut [illegible] operationes Christi Domini

[illegible] ut aestimet [illegible] divinam, Deum non [illegible] operationes

[illegible], sed [illegible] personae: quia illa non est valor [illegible]

[illegible]. [illegible] ad argumentum [illegible] maiori,

[illegible] minori aestimabilitas [illegible] divina non [illegible]

in esse physico operum Christi Domini secundo minorem, in esse morali nego minorem quia licet in esse physico necesse illis intrinseca, non eo tamen attento in esse morali est intrinseca perfectio [illegible] moralis cum ipsis, ac perfectio sub tali [illegible] consideratur aestimabilitas personae divinae est perfectio propria operum Christi Domini et [illegible] illius [illegible] infinite aestimabiles. Adeo probat [illegible] in esse moris aestimabilitas [illegible] personae divinae esse perfectionem operum, et continuo moralem dicere ordinem ad divinum ut aestimet operationes Christi, nam ille [illegible] ordo aestimabilitatis [illegible] quia est [illegible] ad intrinsecum ut aestimet [illegible] moraliter censetur esse ut aestimet operationes Christi Domini eo ipso quod aestimabilitas ipsa [illegible] cum illis operationibus [illegible] sit moraliter unita. Itaque eadem met aestimabilitas personae divinae in esse physico est perfectio [illegible] personae divinae, et dicit ordinem transcendentalem physicum et realem ad intrinsecum ut aestimet personam divinam, et in esse morali est perfectio operationum Christi Domini, et moraliter dicit ordinem [illegible] ad intrinsecum, ut aestimet tales operationes quae in esse physico est intrinseca et essentialis [illegible] personae divinae et in esse morali est intrinseca operationibus [illegible] talis personae.

[illegible] obiicies primo valor operum Christi Domini est satisfactorius et meritorius, [illegible] talis non esset si non [illegible] in aestimabilitate personae divinae [illegible] non [illegible] in illa. Maior videtur certa, quia mediante valore suorum operum satisfecit [illegible] pro nobis, et meruit gratiam, et alia dona [illegible]. Minor vero [illegible] aestimabilitas personae divinae [illegible] pure et perfecte divina, [illegible] sola divinitas non potest [illegible] satisfacere [illegible] satis facientis, quia hoc verum

requirit infer(i)orit[ate]m, qu(ae) in p(er)sona, cui sit satisfactio, q(uod) v(er)o
tot operum Xp(ist)i D(omi)ni n(on) p(otes)t esse satisfactorius, et me-
ritorius, si desistit a (tam) aestimabilit(at)e. Et sic ubi D(omi)n(u)s
dic(it) valorem operum Xp(ist)i D(omi)ni esse satisfactorium
et meritorium n(on) in abstracto, sed in concreto sumit(ur)
q(uia) valor in abstracto sumptus e(st) ipsa aestimabilitas p(ro)-
ubi, q(uod) ut recte d(icit) Venarius l(ibro) 10 q(uaesti)o(ne) ... n(on) p(ro)-
p(or)tionat ... satisfact(ionis) et meriti. At v(er)o
valor concrete sumptus q(uod) ut affert in hoc concreto
opus validum esse satisfactorium et meritorium
q(uia) affert aliq(uid) creat(um), ro(ation)e cuius sit inferior Deo
ejusmodi ... creatura ... sola n(on) potuit satis-
facere Deo p(ro) peccatis. Datur (con)iuncta cum na-
tura humana p(otes)t satisfacere, q(uia) sub ea ro(ation)e iam affert
aliq(uid) inferius Deo etc.

Sectio 6

An o(mn)ia opera Xp(ist)i D(omi)ni sunt in valore equalia?

Veltanus de satisfact(ion)e Xp(ist)i c. 11 q(uem) aliq(ui) re(centio)res
sequuntur existimat o(mn)ia opera Xp(ist)i D(omi)ni esse
inequalis valoris c(ontra) ... Mag. in 3 dist. 18
§ nec ... ubi S. Bonav(entur)a art. 1 q. 2 n. 13 et Ric(hardus)
Gardus q. 3. Suar. 3 p. disp. 4 sect. 4 § Dico 4, Val.
du. 6 ... 3 n. 21 Coninck disp. 5 § 12 n. 127 Albert.
... 1 p(ar)te 1 q. 18 dub. ... n. 54, Ragusa disp. 16 Affirmant
opera Xp(ist)i D(omi)ni esse valoris equalis cum illa
ejusmodi dignit(at)e p(ar)ti ... participant ...
Hac ... sent(enti)a ... et ... sed p(ro) maiori expli-

illius notandum est in operibus Christi Domini duplicem valorem
reperiri, alium finitum qui ex intrinseca ipsorum perfectione desumitur,
intensione, et aliis circumstantiis; alium desumitur
et infinitum alium qui ex dignitate personae divinae desumptus.
Igitur hoc supposito dico 1° quod operationes Christi Domini
sic dicto sunt aequales in valore infinito qui ex infinita
personae divinae dignitate desumpto. Ita [illegible]
D. [illegible] citati. Probatur quia operationes Christi Domini ut
dictis habent valorem infinitum et aestimabi-
lem personae divinae illis moraliter unitae, sed
haec aestimabilitas est una et eadem in omnibus Christi operationibus,
ergo et valor infinitus sic aequalis; imo [illegible]
ut late probat Ragusa loco citato.

Dico 2° operationes Christi Domini sunt inaequa-
lia in valore finito. Ita expresse Suarez, Salmanticenses
et Ragusa citati. Probatur quia operationes Christi Domini sunt
inaequales intrinseca perfectione, aliae enim sunt actus charitatis,
aliae humilitatis, obedientiae, etc. sed intrinseca perfectio
actus charitatis est maior perfectione aliarum virtutum
secundum illud Apostoli maior autem horum est charitas,
ergo et valor finitus actuum charitatis est maior valore finito
actuum aliarum virtutum. Et confirmatur quia talis valor ex
perfectione intrinseca actuum, et aliis circumstantiis de-
sumitur: atque adeo cum perfectio intrinseca operationum Christi
Domini sit inaequalis, illae erunt inaequales
in valore finito.

Dico 3 inaequalitas valoris in operibus
Christi Domini non est in valore intensivo, sed in
extensivo; atque adeo in valore intensivo non sunt
inaequalia: verbi gratia actus charitatis et in nobis est inten-
sive perfectior actu humilitatis; actus in Christo
Domino erat aequalis in valore intensivo cum actu
humilitatis et alterius virtutis inferioris; solumque

Excedebat illis in valore extensivo, et mali de summis, quo hoc sumeb. Deus et homo e aequale in perfect. intensiva soli Deo, quis sit inaequale in perfect. extensiva et mali. Atque ... doctorum, quos ... sententia retulimus; et ... in hac 3 parte q. 34 a 3 ubi asserit Christum Dominus in primo instanti sue conceptionis omnia praemia illi collata meruisse, atque adeo per actus subsequentes non meruisse aliquid ... novo titulo; refert ... ex S. Aug. ... non habuisse Christus Dominus ... animae merito quo potuisset ... fieri. ... hoc ... Christi omnis ... eius operationes meruit ... praemia ... ex ... valoris ... operis; atque adeo illa erat aequalis in valore intensivo ... subsequentibus, alioqui aliquid amplius mereri potuit ... quod non meruisset ...

... ratione, in quolibet opere Christi continet eminenter ... valorem ... quibus ... unde ex variis ... operationum ... venit ... illa sint aequalia in valore intensivo ... quia ... talis valor ... venit a ... divina; ... divina eminenter continet quamcumque ... et ... valore ... valor ab illa ... veniens, quemcumque aliud ... Christi ... et ... sufficienter ... tribuit illi omnem suum effectum formalem; sed ... quolibet operatio Christi Domini ... totius valoris ... operatione, et ... bilitas ... illi sufficienter applicata ... moralis cum eiusmodi operationibus ... eis tribuit omnem suum effectum formalem, atque adeo ... aestimabilitas eminenter continet omnes alias; ita

et valor operationis quemlibet potest integre operationis

Dices 2.º si omnes creaturae divinae trahent aliquam naturam humanam, valor operationum Christi Domini esset aequalis intensive cum valore operum talis naturae: ergo valor unius operis Christi Domini est intensive aequalis reliquorum valori. Patet consequentia nam ideo esset aequalis intensive valori operum naturae a tota Trinitate assumptae, quia persona Christi Domini continet divinas perfectiones eminenter, et perfectiones aliarum personarum, et consequenter quod valoris ab illis potest provenire: sed similiter continet eminenter dignitatem et perfectiones causarum creatarum, quae conferunt valorem suis operationibus, et valorem qui potest ab illis provenire: ergo valor unius operationis Christi est intensive aequalis reliquorum valori, quia illum continet eminenter. Itaque iuxta Sanctum continens eminentialiter valor unius operationis Christi Domini est intensive aequalis cum valore omnium aliarum, non solum divisive, sed etiam collective sumptarum; et consequenter est sufficiens ad merendum omnia praemia possibilia collective sumpta et includendo illa, quae includunt aliqua dona importantia ut incarnationem Patris et Spiritus sancti, quae continent omnem valorem possibilem, ita est sufficiens ad omnia praemia possibilia, quaecumque illa sint.

Secundo contra Sanctum obicies 1.º Clemens 6.º in extravaganti unigenitus de poenitentiis et remissionibus asserit per merita Beatae Mariae et Sanctorum augeri cumulum meritorum Christi in Ecclesiae thesauro repositum. Ergo merita Christi Domini non continent omnem valorem possibilem, aliàs non augerentur per merita Beatae Virginis et aliorum

R. merita Xpi Dni extensive cum augeri, merita B. Virg. et Sanct. n. vero intensive, quia illa eminenter continent eorum valorem, et hoc tantum intendit Clemens 6us in extrav. vag. citata, unde nihil contra nos.

Obiies 2o valor operum Xpi Dni qui provenit ex persona divina non continet eminenter valorem, qui ex aliis causis pot. provenire, v.g. ex dolore intensiore, ergo valor operum Xpi Dni non est in omnibus intensive infinitus. Ans. probatur ut valor operum Xpi Dni, qui provenit ex persona divina contineret eminenter valorem, qui ex aliis causis pot. provenire, necesse erat, ut illum posset producere, sed non pot., ut manifestum est, ergo non continet illum.

R. neg. ans., et ad prob. dico, quod ut valor, qui provenit a persona divina eminenter contineat quemlibet alium, qui ex aliis principiis provenire, non requiritur ut illum posset producere, sed sufficere quod persona divina, a qua desumitur talis valor, posset producere quamcumque causam creatam producentem valorem; quemadmodum ut immensitas divina eminenter contineat quamlibet perfectionem localis creatae, non est necesse, quod illa possit producere, quia immensitas formaliter non est productiva, sed sufficit, quod ipse Deus, cuius est perfectio immensitas, posset producere talem perfectionem localis creatae.

Obiies 3o a sacra Scriptura et Patribus magis commendatur Xpi mors, et passio, quam alia opera, et quoad meritum, quod cum prudentes

estimat, multo maioris momenti est quod Christus Dominus voluerit pro nobis mori, quam quod voluerit orare, vel aliquem alium actum facilem efficere: quia actus, quo Christus Dominus pro nobis mori voluit, fuit maioris valoris intensive quam alii actus faciles eiusdem Christi Domini. Et sic quam incredibile videtur quod actus quo Christus Dominus pro nobis unum [illegible] fecit, vel aliquod breve iter confecit, habuerit tantum valorem intensive ac reliqui actus totius suae vitae, quia tot labores et mortem acerbissimam pati voluit, quia actus Christi Domini non erant aequales in valore intensivo.

Respondetur id dicta fieri a sacra scriptura et sanctis Patribus, non quia illa opera attenta dignitate personae divinae, ea dignificantis, sint maioris valoris quam quodlibet aliud opus facile Christi Domini, sed quia illa secundum se considerata et aestimata intrinsece quae haberent maioris valoris sunt quam alia non ita difficilia et secundum se considerata, et conveniunt aptiora sunt ad excitandum divinum amorem in nobis, qui valorem operum ex eo quod secundum se habent penetrare solemus ad operum [illegible]. Et id non est incredibile, sed maxime consentaneum rectae rationi; nam dignitas personae Christi tanta erat, ut cuilibet suorum operum valorem [illegible] collocaret, et consequenter intensive aequalem cum valore omnium aliorum et singularum.

Obicies: valor intensivus operum non solum attenditur ex dignitate personae, sed etiam ex aliis circumstantiis, scilicet excellentia obiecti, difficultate operis etc.; sed secundum circumstantias reperiuntur inaequales in operibus Christi

Dni: q valor intensivus in illis debeat esse inequalis mai... videtur certa, cum eos estimat, et minor ... q ex ... ribus Xpi Dni alia erant actus (Simil...), qui ... dos magis excellens, quam actus humilit..., alia ... facilia, et difficilia ... alia, q &c.

Resp. maiorem esse ... q persona operans ... e infinita; q tunc n continet ... eminenter valorem q ex aliis causis pot venire, et ita illa addunt intens... valoris actui; falsam v... q persona operans e infinita, qualis e persona ... Xpi Dni; q tunc continet eminenter quemlibet valorem q ex aliis circumstantiis potest ... venire ... adeo illa n addunt actui ... talis ... valorem ... quem qui n contineatur eminenter in valore ... veniente ... persona. Unde oes actus ... infiniti n intensive equales ...

Obiies si ... quilibet operatio Xpi Dni, contineret oem valorem ... quilibet exhauriret ... dignificandi opera, quia ... Dni ... videtur inconveniens, q n ... Dni quamlibet operationem Xpi Dni continere oem valorem ... mai, q ... cognitio oium intelligibilium n ... divina exhausta; quis nihil ... supersit cognoscendi, ... potius dr expleta suo actu adequato; q ... e exhausta denotat ... fecit debilit... ita ... exerc... non, quam ... habeat ... divina ad dignificand... tribuat oem valorem ... in ... operationis ... operationi Xpi Dni n ... exhausta, sed ... expleta suo ... adeq...

Articulus 3

V. si homo n peccasset Deus ...

Conclusio (D. Tho in hoc art.° i magis asserentium esse quam asserentis q(uod) si homo non peccasset Deus incarnatus non fuisset.

Disputatio 3

De causa finali incarnationis

Cum nullus absque revelatione cognoscere posset altissimos divinos fines, quis enim cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius ei fuit ut inquit Apostolus ad Romanos 11 et specie causam finalem incarnationis, quae inter divina opera maxime excellens ... in sacra Scriptura et SS. PP. doctrina magnum dat fundamentum ad investigandum summi mysterii causam finalem ideo sapienter D. Tho in hoc art.° 3 et nos cum illo de ea disseremus. Ponemus in hac non esse sermonem de causa finali ... et in rigore sumpta quia actus divinus non potest habere aliquam causam ... cum sit ipse Deus, sed de causa finali lato modo sumpta ut dicit rationem volendi unum propter aliud ... quam possunt habere actus divinus ... ex divo Tho ... 19 a. 5 imo ... non est sermo de ratione ... finali ... divini actus ... cum constet esse Dei gloriam, sicut et omnium aliorum operum divinorum ... proverbiorum 16 ... propter se metipsum operatus est Dominus, sed ... difficultas procedit de ratione finali non ultima, ... ultima divini actus et inquirimus an illa sit ... remedium peccati ... aliquid aliud, quod ut pateat disserendum est an si homo non peccasset Deus incarnatus (esset).

fuisset

Questio 2ª

An ex vi decreti praesentis, esset futura incarnatio etiam si homo non peccasset

Sectio 2ª

Status quaestionis aperitur et illius resolutio proponitur

Ut in quo sit difficultas appareat supponendum est, communi sententia, quod licet Deus se ipsum et omnia alia unico et indivisibili actu velit et amet, attamen in illo plures formalitates distinguimus in ordine ad diversa obiecta materialia, mediis quibus intelligimus Deum aliquando velle unum obiectum ita independenter ab alio ut etiam si hoc non esset, illud nihilominus haberet ex vi formalitatis actus divini ad illud terminati: verbi gratia creatio caeli ita independenter a creatione formicae fuit volita a Deo ut etiam si formica non esset adhuc daretur creatio caeli ex vi decreti seu formalitatis divini actus, quae ad illud terminatur ut in simili docet Suarez ... sect. 1ª § ... neque. Aliquando vero intelligimus Deum velle unum obiectum ita dependenter ab alio, ut si hoc non esset, aliud etiam non esset ex vi decreti seu formalitatis divini actus, quae ad illud terminatur: neque talis formalitas haberet pro ratione motiva existentiam alterius dependentis, atque adeo si non esset talis existentia non traheret divinus actus ad obiectum ad quod de facto terminatur dependenter ab alio: verbi gratia decretum creationis creaturarum irrationabilium volita fuit a Deo ita dependenter a creatione hominis, ut si homo non crearetur neque

etiam crearentur creaturae irrationales ex vi decreti quo defacto creatus est, quia tale decretum habet pro ratione motiva creationem hominis.

Quo supposito est difficultas an incarnatio ubi divina volita fuisset a Deo ita dependenter a remedio peccati ut si peccatum non foret non foret etiam incarnatio ex vi consequentis decreti quo defacto volita fuit; vel ita independenter a remedio peccati ut etiam si peccatum non foret adhuc esset incarnatio ex vi consequentis decreti, ac proinde an consequens decretum quo defacto Deus voluit incarnationem habuerit pro ratione motiva primaria remedium peccati nec ne.

Circa quam difficultatem conveniunt Doctores incarnationem verbi divini in carne passibili, qua ratione defacto peracta fuit, fuisse volitam a Deo dependenter a remedio peccati, et quod adeo si peccatum non foret ex vi consequentis decreti non esse futuram incarnationem in carne passibili. Dissentiunt tamen namque quidam affirmant in ea hypothesi futuram esse incarnationem in carne impassibili, ita Scotus in 3 dist. 7 q. 3 et dist. 19 q. unica, Albertus etiam in 3 dist. 20 art. 4, Alexander 3 p. q. 2 membro 13, Rupertus in libro de gloria Trinitatis et processione Spiritus Sancti c. 20 et 21 et libro 3 in Matthaeum de gloria et honore filii, Salmeron, Albertus Pighius libro 5, Adalbertus archiep. c. 1 a. 2 et 3, Galatinus libro 7 de arcanis c. 2, Iacobus de Valentia in Psal. 81 et 102, Gigerius in institutionibus, Ambrosius Catharinus libro de eximia Christi praedestinatione, Scotus in annotationibus, Caietanus in hunc art., Salmeron, Vasquez in 3 p. disp. 8, Suarez in commentariis 3 p. et in 4 tomo q. 3 ...

Carrera lib. de Predest. Scoti et Angelor. discursu 21
q. 1. Si oes. ... non eod. mo explicent suam sent. ob
diversis qui brevit. causa omittuntur, et videri pote
runt apud Vaquez sic disp. 2 ... § 3 pluribus
v.° ... et alijs. Item S. Th. 3 p. in ... sic art. 3
et in 3 dist. 1 q. 1 art. 3, et deveret. q. 10 art.
4 ad 3 ... affirmant ex vi presentis decreti incar
nat. ... nullo mo. fuiam si peccat. non foret etc.
S. Bonav. in 3.° dist. 1 part. 2 q. 2 Capr.
ubi q. unica art. 1 ce. 1 Cartusianus q. 2 Ri
cardus art. 1 q. 2. Gabriel dist. 2 q. unica
art. 3 dubio 3 Marsilius 3. 4. q. 1 art. 3 dubio
3 Abulensis in caput 4 Mat. q. 44 Ferrara 4
... gentes c. 55 Arbosius lib. 3 ... Cayetano et Medina sic Val. disp. 1 ... Vall. disp.
1 q. 1 puncto 7 Lorca disp. 10 membro 4 Calorem
... 1 ... § 11 Albar disp. 9 n. 12 Vaquez ... § 9
et oes. cont. ... quos sequent. q. ... veramente
timo ex Sacra Script. ... efficaciter est
probanda ...

Pr. 1.° ex Sacra Script.ª in qua solum
redemptio ... dr. incarnationis causa. Mat. 5 10
et Luc. 19. Venit ... filius hois quærere et sal
vum facere quod perierat. Ioan. 3 Sic Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret ut
oes. qui credit in ipsum non pereat sed habeat vitam
æternam. Ad Galatas 4 misit Deus filium suum
factum ex muliere, factum sub lege ut eos qui sub lege erant
redimeret, et adoptionem filiorum reciperemus. 1
Ad Timoth. 1 Fidelis sermo et om. accept.
dignus quia Xpus. Iesus venit in mundum peccatores salvos
facere ... Mat. 18, et Luc. 19 ut
significat ... Xpus. ... venit ... quærere

Hoc quod a peccati via veritatis aberraverat com-
paratur Pastori qui relictis in deserto 99 ovibus
pergit ad quaerendam unam aberrantem: quod ex his testi-
monijs recte colligitur cum et multis aliis quod
Christus Dominus venit in mundum, sicut
incarnatio facta esse remedium peccati, atque adeo
quod si peccatum non foret ex praesentis decreto
non fieret et incarnatio. Probatur 2º ex Sanctis
Patribus eam mysterij incarnationis exhibentibus Na-
cianzeno oratione 4 de Theologia, quae est de hominibus
quod autem humanitatis a Deo susceptae nostras
causam exhibet facto ut nobis salus
pararetur, quid enim aliud eius afferri potest. Atha-
nasio sermone 3º contra Arrianos pag. 212 Nemo
se enim nobis disserentibus de salvatoris
adventu, etiam disserere de hominum primordijs, ut
cognoscas nostram culpam illi dedisse occasio-
nem ut descenderet, et nostramque praevaricationem verbi
Dei humanitatem elicuisse, et post pauca:
illius enim incorporationis nos causa dedimus et ob
nostram salutem ita humanus extitit ut in hu-
mano corpore esse vellet, et apparere. Basilio ho-
milia de humana Christi generatione
quae est 25 dicit mysterium hoc Deus incarnem
quia oportebat maledictam hanc carnem sanc-
tificari. Ambrosio lib. de incarnationis dominicae
sacramento c. 6. quae erat causa incarnationis nisi ut
caro, quae peccaverat redimeretur. Augustino sermone
9 de verbis Apostoli inicio nulla causa
fuit veniendi Christo Domino, nisi peccatores
salvos facere, tolle morbos, tolle vulnera
et nulla causa est medicinae. Damasceno lib. 4
de fide c. 4. quoniam autem per mandati transgres-
sionem imaginis divinae notas obscuraveramus

Atq[ue] dolevimus &c.a ideirco eius, q[uo]d deterius est hoc e[st] n[on] n[ost]r[u]m particeps eius effectus &c.

Unde co[mmun]i[te]r aut[ho]r[e]s et ad argumentum difficult[atis] resolvend[um] afferunt, q[uo]d si n[on] esset peccatum, n[on] fieret incarnatio. Ita Irenaeus lib. 5 ad[versus] haereses c. 14 ubi sic ait: si n[on] n[on] haberet caro salvari, nequaquam Verbum Dei caro factum esset: et si n[on] haberet sanguis iustorum inquiri, nequaquam sanguinem habuisset Dominus. Cyrillus 5 dialogorum de Trinit[ate] ante medium: si n[on] peccavissemus, neq[ue] factus esset nobis similis filius Dei, de quo agebat, neq[ue] substinuisset &c. Aug[ustinus] serm[on]e 8 de verbis Apostoli: si homo n[on] periisset, filius hominis n[on] venisset. Leo Magnus serm[on]e 2 in Pentecostes: si n[on] homo ad imaginem et similitud[inem] Dei factus in suo honore mansisset, neq[ue] diabolica fraude deceptus a lege sibi posita per concupiscentiam deviasset, Creator mundi creatura n[on] fieret, neq[ue] aut sempiternus temporalitatem subiret &c.a Greg[orius] Magnus in 4 libro Regum c. 2 et quidem si Adam n[on] peccasset, Redemptorem nostrum carne suscipere n[on] oporteret &c.a et Ecclesia in suo decantat hymno teste Val[entia] citato sic loquitur de B. Virg.

Peccatores n[on] abhorres
sine quibus numquam fores
tanto digna filio

Per hanc r[ati]one[m] deducta ex tam perspicuis sacris Scripturae et Patrum testimoniis q[uae] habetur et ... hoc hic n[on] ea q[uae] ex lib[er]a voluntate Dei pendent n[on] potes nisi innotescere nisi per

sacram script. et SS. PP. Doctrinam: quia cum motivum incarnationis ubi divinae ex libera voluntate Dei pendeat non potest nobis innotescere, nisi per sanctam scripturam et PP. doctrinam: At sacra scriptura et SS. PP. ut vidimus aperte testantur incarnationem esse factam propter remedium peccati: quae causa et motivum praesentis decreti quo facta fuit in carne remedium peccati: atque adeo si peccatum non foret non fieret incarnatio ex vi praesentis decreti, ut diserte docent SS. PP. ultimo loco citati; quia deficiente motivo necesse est quod deficiat adaequatus conus in praesenti necesse foret quod deficeret actus divinus quo determinatur hoc est non traretur ad incarnationem volendam etc.

Per 4.um nam cum incarnatio fuerit ordinata a Deo ad divinam gloriam et manifestationem divinorum attributorum illud debebat esse motivum illius quod magis ad sunt finem deserviret, sed nullum aliud motivum est aptius ad manifestandam divinam gloriam quam remedium peccati ut constat ex his quae diximus cap. 1.º praecedenti quaestionis praesentis incarnationis quod illud est motivum incarnationis; atque adeo si peccatum non foret non fieret incarnatio, quae doctrina amplius roborabitur ex reputatione vitiorum quae pro solutione testimoniorum sacrae scripturae et PP. afferri solent ab auctoribus contrarientibus.

Reiciuntur solutiones a Scotistis ab adversariis testimoniis sacrae

et 2° 2°

Ostenditur 2° quod 2° 2° non expediant ab auctoribus Mexicanis et 2° 2° in nostra theologia sunt adductas variasilli solutiones. assignant 1° aut in sacra scriptura non assignare motivo incarnationis remedium peccati, sed alia quoque motiva videlicet hominum gloriam et 2° id primo Corinthiis 2° quam praedestinavit Deus in gloriam nostram ... sanctificat ... Christo 1ª Corinthiis 1° ex ipso autem vos estis in Christo Iesu qui factus est nobis sapientia a Deo et iustitia, et sanctificatio et redemptio. Ac denique ut Christus Dominus rursus caelestis Magister hoc docet ... viam salutis ... Ecce testem populis dedi eum ducem ac praeceptorem gentibus. Unde inquit ipse Christus Ioannes 18 ego in hoc veni in mundum, et ad hoc natus sum ut testimonium perhibeam veritati. quare Concilium Tridentinum sessione 6 canone 21 inquit: si quis dixerit Christum Iesum a Deo hominibus datum fuisse ut redemptorem cui fidant non etiam ut legislatorem cui obediant anathema sit cum igitur ut ... ex his testimoniis praeter remedium peccati sint alia motiva incarnationis ... ex vi ... decreti fieret incarnatio etiam si non esset peccatum.

Ceterum hac solutio impugnatur 1° nam ut bene Cabrera hic disputatione ... § 15 n° 181 ... motiva assignata ad motivum remedii peccati reducuntur ideo enim fuit Christus gloria nostra et sanctificatio quia nos peccatis ... dum ... sicuti; et similiter ideo noster Magister et legislator; quia cum venerit ...

et peccatis oportebat ut eos medijs suis legibus et salutaribus praeceptis instrueret. Atque adeo remedium peccati fuit 1.a radix et fundamentum ad quod alia motiva reducebantur; ac per consequens ab illo ad quem pendebat incarnationis ex vi praesentis decreti quod a deo fuit facta, et ideo in locis s.a relatis sacrae scripturae absolute et nulla facta mentione alterius motivi incarnatio facta quod pro remedium peccati, et insuper Matthaei 20 dicitur Christus Dominus non venire nisi pro remedium peccati, quod neque apertè signi- ficat divini decreti aliud motivum non esse praeter remedium peccati, atque adeo alia enume- rata tamen ad illud tandem reduci, sic in loco citato inquit Christus Dominus: filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam in redemptionem pro multis etiam Matthaei 20

[illegible] impugnatur eadem solutio quia licet admit- tamus dari alia motiva incarnationis praeter remedium peccati; id quod colligi ex locis sacrae scripturae in sac. solutione antenumeratis attamen negari non potest, quin ipsum remedium peccati sit etiam mo- tivum incarnationis ut constat ex alijs tes- timonijs sacrae scripturae pro nostra sententia relatis; atque adeo remedium peccati simul cum alijs numeratis erit motivum adaequatum incarnationis et quod licet seorsim motivum inadaequatum; sed defici- ente motivo etiam inadaequato deficit actus qui ad illud tendit, sicut deficiente causa

tradq ta deficeret effic salt exi actionis rone
cuius existebat: q deficiente remedio peccati
q peccat n existeret deficeret sacrus di-
vin ius que trax adincarnat deficeret, inquam,
quoad terminat q ad illam n tranet ac
coins exi ventie decreti n fieret incarnatio,
si peccat n foret c.
2a solutio est testim illa sacre script
et SS PP deberi intelligi de incarnat incarne pass
ibili n v de incarnat absolute q affirmant si
D. C. Deum i et ipse voluisse incarnat
ut sic et quoad substantiam, sed v incarnat
passibili impassibili ut magis expediret sin
circumst in eo signo rone quo
atq adeo qtis si n existeret illa circumst pec
cati, n fieret incarnatio incarne passibili, q
hec ab illa dependet; attn exi sentis decreti
fieret incarnatio incarne impassibili, q exi
sentis decreti ita voluta fuit incarnatio sim
et independent ab exist peccati. et cum hac
solut fere coincidit alia, q distinguit duo
decreta incarnat, aliud quoad intent, et aliud
quoad executionem, at q hoc asserit habere
motivo remedium peccati ac coins de
deberi intelligi testimonia relata n de i q
nullo mo pendet ab exist peccati c.
Si impugnat hec solutio i q
ut bene Va citatus c 6, q de causa ut aliquis
alias venturus veniat in aliquem locum eo
tali modo, nempe nudus vel indutus dives aut

Pauper non potest dici simpliciter causa, cur veniat, quia absolute erat venturus, etiamsi non eum tali modo, sed sacra scriptura et Patres absolute et simpliciter dicunt Christum venisse propter remedium peccati, quin dicant venisse tali vel tali modo passibili vel impassibili: quia remedium peccati fuit absoluta causa incarnationis secundum substantiam et non solum secundum modum passibilitatis.

2º quia velle incarnationem utrique etiam secundum substantiam, est illud velle indistincte et opus, sed divina voluntas non potest hoc modo ferri ad obiectum, quia talis modus volendi dicit imperfectionem indignam Deo: ergo non potest Deus velle incarnationem secundum substantiam, quin eam velit etiam secundum circumstantias impassibilitatis vel passibilitatis. 3º quia illud decretum quo Deus voluit incarnationem secundum substantiam et potest dici est idem cum alio decreto, quo eam voluit determinate incarnationem passibili vel diversum. Si 1um, est 1º, quia inde sequeretur quod illud dependeret a remedio peccati sicut dependet decretum incarnationis in carne passibili. 2º quia cum actus indistincte feratur ad obiectum, si diversa essent duo decreta seu duo actus, non posset intelligi, quod decretum indivisum prius terminaretur ad incarnationem ut sic et deinde ad incarnationem determinatam, quia ad utrumque indistincte traheretur.

Si vero dicas cum aliorum solutione, qui dicant decretum quoad intentionem incarnationis non fuisse dependens a remedio peccati, bene tamen decretum quoad executionem: contra est 1º nam decretum incarnationis quoad intentionem ...

... trahatur a dilla ut executioni mandanda: quod cum incar-
natio esset exequenda dependenter a remedio peccati,
consequenter sub ea ratione trahatur a dilla ... decreto
incarnationis quoad ... intentionis ... quia volens exe-
quens in ... Deo non intendit aliquem finem distinctum
ab eo, quem intendit volitione ... primum intentionis,
sed ... solo exequitur id, quod ... a volita est decretum,
et ... cum ... finis ... volitas exequens
... voluntas exequutiva ... incarnationis tam
exequatur ... dependenter a remedio peccati tamquam
a ratione finali motivi, sub ea et ratione ... erat intenta
... volunt... intentionis.

... solutio est ... Suar. ... disp. 5 sect.
... ubi ait decretum incarnationis habuisse duplex
motivum adaequatum et ... totale; alterum remedium
peccati, ut ... colligitur ex sacra scriptura et ...
et alterum excellentiam ac ... intrinsecam huius
mysterii ... cum ... totius universi et
... generis humani ... quam ... a ...
... si peccatum non fuisset ... excell... sentiis ...
esset futura incarnatio ... huius
mysterii; quam adaequatum ... respicit ... decretum
... in solutione ... quod ... ut ...
... non ... idem ... actus ... duplex mo-
tivum adaequatum ... quia ... actus ... quam
facta fuit ... incarnatio ... illa ... qua ...
... fuit unio hypostatica ... induplici ...
... fieret ... duplex motivum adaequatum et su-
... motivi ... tribuit ... hypostaticae
actioni: et si dicatur ... duplex ... actiones
... distinctas ... diversitate motivorum ... quatenus
... quia ... manifesto ... distinctam

Ter: huic non contemnendo argumento ... digitum ... non intendit finem distinctum adaequate ... intentione distinctum ... decretum intentionis dan... digitum ponenti mi... ... liberale, et so... respicit bonitatem D. decretum ... executionis, illud dan... di respicit ... hoc ipsa mi...: et ita ... ... distinctum ... in nostro casu.

est ideo sim cum superfluum esset, et absque ulla necess[itat]e
trahi duplices actus realiter distinctos ad eandem
met unius hypostaticam, et Deus nihil
superfluum tam in ordine naturae, quam in ordine gratiae
efficiat.

3° nam si decretum divinum absolute tenderet
circa illa duo motiva, quolibet deficiente maneret
idem met decretum, sicut maneret idem met effectus deficiente
una causa adaequata, in casu quo ille a pluribus
causis adaequatis servaretur, sed deficiente quolibet
illorum motivorum non maneret idem met decretum:
ergo illud non tendit adaequate circa illa motiva. Minor probatur,
caetera enim patent, nam ut maneat idem met decretum
est necesse quod maneat eadem met terminatio
ad obiectum, sed deficiente quolibet ex illis motivis
non maneret eadem met terminatio ad obiectum
quia non terminaretur decretum divinum ad illud motivum
quod deficeret: ergo non maneret idem met decretum,
ac proinde illud non tendit adaequate circa duo
motiva; ac ideo consequens deficiente peccato
cuius remedium est unum ex motivis animarum
ex vi praesentis decreti deficeret incarnatio, quia non
maneret praesens decretum.

4 solutio, quae aliquibus videtur esse probabilis,
esse non possit, videlicet, Deum habuisse
decreta conditionata ex parte obiecti, quo decrevit
Verbum divinum carnem assumpturum esse, si Adam non peccaret, atque similia
decreta dari in Deo constat ex sacra Scriptura
ut dicimus in materia de voluntate, atque adeo [illegible] sumi
decreti incarnationis futuram, etsi homo non peccasset

Cum illud non dependet a remedio peccati, sed nisi
eo minus impugnatur. Sic solutio. 1° quia huiusmodi
decreti nulla est mentio in sacra scriptura
et SS. Patrum doctrina, ac per consequens quis est qui persuaderet
illud dari in Deo non est timor et absque fundamento
admittendum. 2° quia SS. Patres absolute affirmant
quod si non esset peccatum non esset futura incarnatio, ac
inde quod non esset futura incarnatio possibilis
in impossibili quia particula non distribuit totam incarnationem,
quae afficit. 3° nam si etiam si illud de-
cretum daretur in Deo, adhuc de facto ex vi illius
non fuit effecta incarnatio, sed ex vi alterius respicientis
remedium peccati quia deficiente peccato, quod
fieret incarnatio ex vi alterius decreti, non tamen fuerit
ex vi praesentis decreti ex vi cuius de facto fuit effecta,
atque adeo habemus intentum; quia modo non dispellamus,
deficiente peccato ex vi alterius decreti,
fieret incarnatio de hoc non postea, sed an ex vi
praesentis decreti quo facta fuit incarnatio, adhuc fuerit
non existente peccato ut ita nobis innotescat quod non
sit motivum decreti ex vi cuius facta fuit incarnatio

Sic his positis solutis, quae testimoniis sacrae
scripturae et SS. Patrum quae sententiae adducuntur
ab illis solent ab adversariis quare eis
relictis, ex eorum impugnatione facile quivis aliquis
reiciet, ut autem melius penetret veritatem nostrae
sententiae et clarius cognoscat motivum divini decreti,
ex vi cuius facta fuit incarnatio explicandi sunt
actus, qui ex parte divini intellectus [illegible] decretum
incarnationis [illegible] praecesserunt. [illegible] actus scilicet
simplicis intelligentiae quo Deus ab aeterno postea cognovit

et coint ee potem hunc n° mundu Angelis et hobg istantem adgram et glam supnalre erectos atq potem aue unz hypostaticam ipsi Deo maxime gloriosam: et insuper potem ee Angelor et hominum ruina a peccati. deinde scia idata cognovit si hunc n° mundum cum Angelis et hobg creasset, Angelos et hoes libere peccaturos; ac ytª q d si eos vellet ex rigore iust a peccati macula liberare, nullu ee mediu yt incarnat, et ex tali librat ex rigore iust maximam illi glam resultare et toti universo summam fect reci pue humano gri; q q visis statim libere decrevit incarnat fieri ut homines a peccati macula ex rigore iust liberaret tamquam yt finem eximiu, et yt fect in ordine talis mysterij, mundi fect, et reipue gris humani, tamquam cones illi priori fini annexas. et hac rone ostentanea sacra script et SS. Patr dort ostituerl dioz duerte de incarnat facienda dio dependens a remidio peccati; et conte verificatr illa q° alo scriu et SS. Patr ipse crip etita, q d sit peccat n fuit, n fieret incarnaa fil Dei ...

Sectio 2

Argumenta dissolvet

3ª statutam nostram arguunt adversarij 1° ex

ex sacra script^a probare intendentes incarnationis
decretum nullo modo dependere a remedio
peccati, quia in sacra script^a saepe dicitur Xpum
Dnum esse caput omnium creaturarum et finem
in quem omnia ordinata sunt: quia Xpi incarnatio non
fuit dependens a remedio peccati et tamen a bon[illegible]
[illegible] Ants probatur 1° ex illo proverbiorum 8 c.
Dnus possedit me in initio viarum suarum, antequam
quidquam faceret &c. 70 id. Dominus creavit me ini-
tium viarum suarum, quem locum de sapientia incar-
nata explicant plures Eccl. PP. ut Clemens
Romanus lib. 5 constitutionum Apostolicarum cap.
Athanasius serm. 4 contra Arianos, Nazian-
zenus oratione 36, quae est 4 de Theologia, Ambros.
lib. de fide ad Simplicium, Chrysosto-
mus de sancta Trinitate serm. et alii plures.
2° probatur idem ex 1^a ad Colocenses 1 ubi de
Xpo dicitur. quoniam in ipso condita sunt universa
in caelis et in terra &c. omnia per ipsum et in
ipso creata sunt, et ipse est ante omnes et omnia
in ipso constant, et ipse est caput corporis Eccl.
et post pauca concludit Apostolus ut sit in
omnibus ipse primatum tenens, quae omnia de Xpo
Dno secundum humanitatem explicant [illegible]
Anselmus, et Glossa ibi. 3 probatur ex 2° ad
Hebreos sic ibi: decebat enim eum propter
quem omnia, et per quem omnia, qui multos filios
in gloriam adduxerat auctorem salutis
eorum per passionem consummare. ex quibus omnibus
plane fit ex sacram scripturam Xpum

Dnum ēē finem ad quem oēs creē ordinatē sic ac ꝑ coēns ipsum non dependere a remedio peccati, tamē à fine, sed ōia ab illo.

Rō Rē in sacra Script.ª Christum Dnm nō ita dici causam finalem omnium creaturarum, vt eius hoc nō posset stare q̄d vicissim remedium peccati fuerit et incarnationis finis vt sectē ... latius dicimus. Vnde ad 1ᵐ ꝓbat ... Eccles. 1º incertum esse an ibi sermo sit de sapia divina incarnata; nam de sapia increata explicari posse affirmat Cancinius ibi et Vat. citatus c. 50. 2º rēo q̄d lt ille locus intelligatur de sapia incarnata, ad hoc nihil ... nos ... vt bene Aug. serm. 58 de verbis Dni, et Hilarius 12 de Trinit.ª Xpus Dnus dr̄ initium viarum Dni q.ª datus ē nobis vt eēt via, et iter ad coelestē patriā, x.ª id q̄d ipse dixit Ioan. 14 ego sum via, veritas ... Ad 2ᵐ et 3ᵐ ꝓbat rēo ibi eē sermonē de priorit.ᵉ dignitatis et excell.ᵉ x.ª explicat ... Lexenion ... c. 8 ad Romanos, q.ª Xpus Dnus inter reliqua Dei opera in dignit.ᵉ et excell.ª 1ᵐ locum obtinet. ... si mavis sermonē eē de priorit.ᵉ in diū.ª sapia et scien.ª id nō eē intellig. de priorit.ᵉ in quo, sed à quo ... muniē deꝑ ... a remedio peccati.

2º argument Adversarij ex auct.ᵉ S. Aug. lib. 1 de nuptijs c. 21 vbi ait, q̄d si peccatū nō fuerat bonum nihilominus matrimonij, nō defuerat quorū vnū est (inquit) q̄d sacramentū ē signum Matrimonij Xpi x.ª nō ... matrimonium

est sacram. et signum matrimonij Xpi cum Eccla
si Xpus n. esset venturus, q. sim S. Aug.
etia si peccatu foret adhuc esset matrimoniu
signum matrimonij Xpi in ea hypothesi
adhuc Xpus esset venturus, atq. adeo illius
adventus et incarnao sm S. Aug. n. penderet a re
medio peccati. Idq. confirmari videtur S. Doctor
Cap. lib. de na. et gra. c. 25 cum hereticis dis
putans ait: n. hoc eis dicimus ut esset ca misericordiae
Dei necessum fuisse peccatu

Resp. S. Aug. vbis 1o citatis n. velle
q. etia si n. esset peccatu adhuc matrimoniu esset
signum Xpi venturi, sed q. ex bonis ipsius
quoru unum est defacto esse signum unionis
Xpi cum Eccla n. fuerit y pabatu originale peccatu
q. ante eorum peccatu iam habebat matrimoniu
tale significatio. Unde in q. matrimoniu introducitur loquens de se ipso, Deus
me ante peccatu dictu est in Paradyso relinquet
ho patrem et matrem, et adhaerebit uxori suae, et
erunt duo in carne una, q. magnum sacram.
dicit Apost. in Xpo et in Eccla. Verba
alia ex lib. de na. et gra. desumpta eo dicit
S. Doctor, q. dicit de facto causa ad misericordiam
motus fuerit occasio peccati, at hoc n. fuisse illi
necessum, nam absq. eo poterat ad misericordiam
moveri

3o rectus deus q. vid. ordo postulat,
id q. est magis bonum n. ordinet ad minus
bonum, sed incarnao e. maius bonu, quam re
mediu peccatu: g. incarnao n. debet ordinari

Ad illud [...] vt recte docet S. Anselmus lib. 2 cur Deus homo nullus bonus Angelus pendet à peccato alterius: quò multo minus incarnatio Verbi divini pendet à peccato Adami. Et maiorem esse vg. si loquatur de fine ultimo ad quem cetera ordinantur, falsam vero de fine proximo seu non ultimo: quia hoc non habet tamquam medium, seu finis ultimi; atque ita et nulla est deordinatio in eo quod aliquid magis bonum fiat propter aliquod medium minus bonum; ita nulla est deordinatio in eo, quod magis bonum fiat propter minus bonum, tamquam propter finem proximum, et non ultimum, vt videre est in [...] gratia [...] propter operationes tamquam propter finem non ultimum [...] sunt in [...] peccatoris [...]. Unde stat non esse contra rectum [...] ordinem quod incarnatio ordinetur ad remedium peccati, quod sit maius bonum quam illud, quod ordinatur ad tale remedium tamquam ad finem non ultimum. Ad confirmationem [...] Anselmum [...] velle, quod directe et per se bonus Angelus non pendet ex peccato alterius, cumque tamen stat, vt lex divina ordinata posset pendere; et hac tamen ratione pendet incarnatio a peccato Adami.

Et si urgeas contra solutionem argumenti quod est magis bonum est magis diligibile, et quod deordinatio est amare magis diligibile propter minus diligibile; atque adeo cum incarnatio sit maius bonum quam remedium peccati, deordinatio erit amare illam propter tale remedium. Respondeo concessa maiori, distinguo minorem: deordinatio est amare magis delegibile propter minus deligibile tamquam propter finem ultimum, concedo minorem; tamquam propter finem

n. ulti, nego minorem, quia ut diximus in solut. cedendo aliquid amatur ut finis et non ultimus, et amatur tamquam medium siducens ad consequendum ultimum finem, et ita nulla est deordinatio, et quod incarnatio amata a Deo est per remedium peccati, quia amatur propter illud tamquam propter finem non ultimum tamquam medium siducens ad consequendum finem ultimum qui est divina gloria.

4 Adam in statu innocentiae cognovit incarnationem esse futuram, sed non cognovit eam futuram per remedium sui peccati: quod incarnatio non sit facta per remedium peccati Adami, tradit a Arnaldus sermone de Hieronimum caput 5 ad ... Bernardus sermone 2 de Quinquagesima et alijs. Minor tradit S. Aug. lib. 11 de genesi ad litteram c. 20, et ... Tho. 2.2. q. 2 a. 7 et patet ratione, quia ut inquit S. Aug. loco citato, felicitas status innocentiae non erat consona notitia futurae infelicitatis peccati, et insuper maxime allicerent ad peccatum Adami si sciret absque suo peccato summum incarnationis bonum non esse futurum.

... sitem maiori et minori, neque contra, quia bene potest cognosci aliquis illius rei ... cognoscatur causa finalis illius saltem ... ut contingit in pluribus effectibus naturalibus, quos evidenter cognoscamus causas illorum ignoramus. atque adeo bene potuit Adamus in statu innocentiae cognoscere mysterium incarnationis quamvis non cognosceret remedium peccati quod erat ratio finalis illius et causa quo illud cognosceret ...

propter peccatum deberet ut summo incarnationis bono mundus frueretur, cum contra certam et catholicam doctrinam non sint facienda mala ut veniant bona.

5° Contra Concilium Tridentinum sessione 6 c. 7 Christus Dominus est finis nostrae iustificationis et remedii peccati: ergo est remedium peccati non potest esse finis incarnationis Christi Domini. Consequentia, quia licet in diverso genere possunt duo se invicem causare, attamen in eodem non possunt se causare: ergo in eodem genere causae finalis non possunt incarnatio Christi Domini et remedium peccati se invicem causare. Christum Dominum appellari a Tridentino finalem nostrae iustificationis, et consequenter remedii peccati, quia remedium peccati ordinatum fuit ad Christi gloriam, non vero quod ipse Christus Dominus illius incarnatio [illegible] finis remedii peccati quis non repugnaret quod in diverso genere finalizandi se invicem causarent incarnatio et remedium peccati [illegible] sua operatione tamen ut finis gratia cuius et ipsius operationes [illegible] tamen [illegible] finis Dei.

6 Creatio Adami volita fuit a Deo [illegible] illius [illegible] independenter a peccato, sed multo maior [illegible] incarnationis quam [illegible] creatio Adami: ergo incarnatio volita fuit [illegible] independenter a peccato [illegible] si incarnatio fuisset volita dependenter a [illegible] peccato magis deberet [illegible] Christo Domino [illegible]

Nos deberemus illi ipse n. deberet nobis incarn.
q. e multo perfectior̄ ut ille fecerat, quam nos illi debe-
bamus. Ad 8.m omnia maiori de quo al-
bi suo in loco et secessa minori neg. cons. q. n
repugnat q.d aliq. perfectius dependeat ab ali-
quo fine a quo non dependet minus
perfectum: sic e.n. dependet, venit ex inten-
tione agentis liberi q.d per sua libera volunt.
varios sibi fines figere in operando, atq.
ita Deus p. sua libera volunt. potuit effi-
cere incarnat. p. ut remedium peccati, tamq.
p. finem primum, quod creatur Adami
fuerit independenter a peccato. Ad confirm.
neg.do quam Deus nobis debere incarn.
ex eo q. illa sit volita dependenter a peccato, sed
sunt divinae bonitati; q. peccatum quod erat ex
se nos faciebat indignos summo incarnat. bono,
divina bonitas inde sumpserit occasionem
illud nobis conferendi.

7.o si incarnatio eet volita a Deo,
dependenter a peccato, ante decretum incarnat.
supponeretur scientia peccati futuri, sed hoc
fin. ergo illud ex quo sequitur. Seq. maioris
q. remedium n. est liberi morbi sui... deest
illud, q. si incarnatio volita fuit a Deo
dependenter a peccato tamq. remedium illius,
ante illam supponebatur peccatum absolute futurum.
minor est; q. ante scientiam visionis peccati
supponitur decretum de creat. mundi; sed
cum creatio mundi sit independens a peccato

et coënt, q sup ponit decretu incarnat. q calcedere tum n. e. post scientiam visionis peccati. Resp neg. seq. maiorem et ad illius probat. neg. esse qd remedium n ad debitae modo pote. Prob sit, q e, ac q d Deus voluit incar nat tamq remedium peccati potis, q d fuit, scd peccati ab fuerit a d hoc aut n fuit necess ut sup poneret scia visionis peccati; q sufficit scia media nata peccati Adami, et remedii illius p incar nat tamq unicum medium quo Deus vellet ... vehemens ex vigore scientiae incarn signo visionis decrevit permittere pecca tum, et fieri incarnat in remedium illius atq adeo malleme prior scia visionis peccati in carnat decreto.

Octavo qui vult efficaciter fine vult et effi caciter, quae necess requiruntur ad talem fine; si Deus vult efficaciter incarnat pr remedium peccati vult et efficaciter ipsum peccat tamq medium necess ad fine et se effi caciter intentum. sed Deus n pot velle peccat, neq incarnat dependent ab illo. Resp ma iorem ... illa quae necess ... ad finem ex se adducunt a d illius, conquest; falsum, q n adducunt se q accid et accidentaliter deservitur a d talem finem; et peccat ita se het ad incarnat, q ex se n adducit a d aliquem bonum finem immo avertit ab illo; ~~...~~ dou bonit a d incarnat ... ~~illius ... occasione divinae bonitatis efficiendi incarnat ... ideo ... Deus efficaciter voluerit incarnat dependent a peccato~~

voluerit efficaciter ipsum peccatum sed [illegible] quod Deus voluerit
eius permissionem [illegible]

[illegible] Deus amore quo fecit incarnationem [illegible]
decrevit, ut constat ex illo [illegible] sic Deus
dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret, quod decre
vit illam facere independenter a peccato [illegible] magis
quam [illegible] magis est perfectus amor [illegible] omne cuius confert
beneficium [illegible] independenter [illegible] ergo
amor quo et quem confert beneficium in statu [illegible]
[illegible] consequenter amor, quo Deus in
carnatus [illegible] perfectior [illegible] debet esse
independens a [illegible] peccati [illegible] incarnat.
[illegible] minus amoris ostenderet
medicus erga [illegible] si enim posset ab aegritudine
servare, ea [illegible] mitteret, ut postea illi remedium ad
hiberet [illegible] remedium [illegible] perfectum amorem
erga homines ostenderet, quam si cum posset eos a peccato
praeservare in ea labi [illegible] mitteret ut postea [illegible]
peccatorum remedium [illegible] incarnat. [illegible] conferret.

[illegible] ante [illegible], et [illegible] probat [illegible]
quod cum statu necessitatis alicuius beneficii coniuncta
inimicitia cum persona, quae est capax beneficium alte
tera magis perfectum esse amorem, omne cuius confert
beneficium [illegible] in tali statu, quam amor [illegible]
quem confert independenter ab eo [illegible] quod magis [illegible] perfectus
est amor conferre beneficia inimicis, quam conferre
amicis, quare cum inimicitia esset coniuncta cum
statu [illegible] homines indigebant beneficio incarnat.
quod omnes inimici Dei [illegible] peccatum essent magis
perfectus amor fuit conferre illis tam magnum benefi
cium in eo statu, quam si in alio [illegible]
conferret. Ad [illegible] confirmat [illegible] exemplum [illegible]

Rem quam Deus permisit peccata ut postea remedium illius offerret, sed [illegible] alios finis sui [illegible] misericordiae motus remedium adhibuit, in quo suum infinitum amorem erga homines maxime ostendit.

Sectio 3

Solvitur aliud argumentum ex primatu praedestinationis Christi Domini inter reliquos praedestinatos.

Secundo [illegible] dicitur, ... [illegible] incarnationis, a remedio praescindentis, [illegible] Christus Dominus est primus praedestinatorum et causa praedestinationis aliorum [illegible] illius incarnatio non dependet a remedio peccati antecedente [illegible] probatur 1.º ex sacra Scriptura [illegible] ad Romanos [illegible] quos praescivit et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Ubi [illegible] Christum [illegible] concilium Sardicense in epistola ad omnes episcopos et [illegible] unum [illegible] in [illegible] quae vocant Christum Dominum unigenitum ut [illegible] Deus est et primogenitum ut [illegible] homo est. [illegible] ad Ephesios 1.º inquit: elegit nos in ipso ante mundi constitutionem ut essemus sancti [illegible] et paulo inferius, qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum

~~[illegible] per ans [illegible] neat [illegible] S. Symbolicis [illegible] damni [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] ante initium mundi [illegible]~~
~~Deus ut eum ordinaret [illegible] beni doctrina [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

dependeret a remedio pecti Xpi. [illegible] decet [illegible]
[illegible] ad nram salutem et [illegible]; ac [illegible]
nos [illegible] prius essemus [illegible] destinati [illegible] Xpi
Dnus [illegible] q. ipse n. esset [illegible] destinatus; neq.
ergo [illegible] S.

[illegible] q. ut Xpus Dnus sit [illegible] S.
aliorum, [illegible] necesse e ut gra Angelis et Adamo
collata in statu innocentie, sit ex meritis Xpi,
cum ea sit eff. [illegible] S.; [illegible] sed n. eet ex meritis
Xpi si illius incarnatio dependeret a remedio
peccati, q. talis gra e independens a pecto; [illegible] ut
Xpus Dns sit [illegible] S. aliorum, n. debet
incarnatio illius a remedio peccati pendere.

Occasione [illegible] ergo [illegible] et [illegible] S. [illegible]
disputant Suar. Sic [illegible] Vasq. [illegible]
et 12. Vasquez dis. 31. et alij de loco quem
Xpus Dnus habeat in ordine [illegible] S. [illegible]
[illegible] Sec. diffic. [illegible] ad num [illegible] S. [illegible]
[illegible] e [illegible] in eod. signo [illegible] medio suo decreto
efficaci. [illegible] et alios Soc. [illegible]
[illegible] [illegible] q. 1. [illegible] Calderon
Sic. dis. 1 § 24 et favet Vasq. [illegible] dis. 1 q. 1 puncto
3 ad 4 arg. 3 [illegible] q. [illegible] destinatus
e ut caput et princeps [illegible] destinatus
[illegible] e [illegible] in eod. signo [illegible]
[illegible] q. n. pot intelligi caput [illegible] et Princeps
aliorum. [illegible] intelligantur membra, et

subditi sunt quorum sit caput, et Princeps; neque etiam potest intelligi membra, et subditi ut tales, nisi prius intelligatur caput et princeps: ergo non potest intelligi praedestinatio Christi Domini, nisi prius intelligatur praedestinatio aliorum, atque adeo praedestinatio Christi Domini est simul cum aliorum praedestinatione; Ostenditur maior illa quia sunt in eodem indivisibili decreto, quae a se invicem dependent; sed praedestinatio Christi Domini et praedestinatio aliorum ita se habent: ergo sunt in indivisibili decreto. Maior est certa, quia res quae in decreto divino, cum sint in eodem instanti reali, non possunt habere aliquam prioritatem nisi independentiae, et quae coexistunt in eodem, quae a se invicem dependent, sunt simul, quia una non posset dici prior altera. Minor vero probatur, quia ut vidimus, incarnatio Christi Domini, ac proinde eius praedestinatio pendet a remedio peccati, tamquam a causa finali, et non obstante, eo quod praedestinatio nostra et Angelorum pendet a praedestinatione Christi Domini, tamquam a causa exemplari, ut colligitur ex verbis magistri citatis [illegible] a D. Paulo ad Rom. 8 quos praescivit et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui. [illegible] praedestinatio aliorum a praedestinatione Christi Domini tamquam a causa meritoria: qui praedestinavit nos per Iesum Christum in ipsum [illegible] ad Ephesios 1; ac denique pendet praedestinatio nostra a praedestinatione Christi Domini tamquam a causa finali, quia est propter divinam gloriam, atque adeo etiam Christi Domini, ut constat ex Concilio Trid. sess. 6 c. 7 asserente causam finalem nostrae iustificationis esse gloriam Dei et Christi Domini, atque ex illo loco D. Paulo ad Corinth. 3 omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei. Sic etiam ad electorum [illegible] explicat [illegible] Sic de 10 c. 7 quia a Deo tamquam ordinata [illegible] electi [illegible] Christi, quia [illegible] esse gloriam tamquam ut finem praedestinationis, atque praedestinatio Christi Domini et praedestinatio aliorum

ex quo ad misericordiam Dei exaltandam longe colliges, omnia quae Deus circa mysterium incarnationis decrevit, decrevisse propter amorem hominis peccatoris, qui erant inimici, o perfectio erga inimicos amoris quanta est!

electorum a se invicem dependent, ac proinde sunt simul in divino decreto.

Cum hoc tamen stat ut inter mutuo dependentia detur prioritas a quo, inter praedestinationem Christi Domini, et aliorum electorum praedestinationem: praedestinatio Christi Domini est prior, praedestinatio aliorum ab hac pendet ab illa tamquam a causa exemplari meritoria et finali modo explicato; et praedestinatio aliorum electorum est prior praedestinatione Christi Domini, quatenus praedestinatio Christi est ut remedium peccati praedestinatorum et illorum justificationem tamquam causa finalis.

His dictis facile solvitur argumentum, ad illud respondetur concedendo ans. et negando consequentiam et ad illius probationem dico, quod licet Christus Dominus sit praedestinatus propter nostram salutem, et praedestinatio non sequitur nos esse praedestinatos prius illo, quia et praedestinatio nostra dependet a Christi praedestinatione explicato; atque adeo solum sequitur quod inter praedestinationem Christi Domini, et nostram ut mutuo dependentes detur prioritas a quo cum qua stat simultas in divino decreto. Ratio de hac prioritate a quo explicata si aliqua restat et cum Cyrillo ad probationem antis allatam ex illis, nulla alia dicitur ut pendens patebit. Vel aut propter quam Christus Dominus dicitur primus praedestinatorum, quis in eodem signo rationis fuerit praedestinatio illius cum praedestinatione nostra, est quia Christus Dominus praedestinatus fuit tamquam caput, et princeps omnium praedestinatorum, atque adeo illius praedestinatio est prior dignitate et excellentia praedestinatione aliorum.

Ad confirmationem argumenti dicitur concessa maiori negando minorem cum divo Thoma ... dicit

Ubi ait Apostolum Christus est caput omnium bonorum et Ange
lorum, ex quo sequitur, quod omnes tam homines et Angeli a
Christo tamquam a capite influente gratiam et alia
dona habere debuerint. et Christus in caput
1.° Ioannis cum illa verba de plenitudine eius nos
omnes accepimus, quia omnes inquit gratiam, quam habue
runt, quam habuerunt de fide incarnationis
ubi etiam magis explicat, dum subiicit
omnes Apostoli et Patriarchae et Prophetae, omnes
qui fuerunt, sunt et erunt, et etiam omnes Angeli
D. Tho. sequuntur Suar. ubi § 3 Albar. cum
sing. Cabrera § 2 Vald. disp. 1 quaest. 19 puncto
4. § quo nihilominus, et alii citati n.° 35
et alii. Quare negatur etiam gratiam Adami in
statu innocentiae et Angelorum non dependere
a peccato, quia eam dependeret a meritis Christi
consequenter dependebat a peccato, a quo de
pendet incarnatio, atque Domini ex vi
huius decreti, sed obiec.

Sed obiec. 1. auct. S. Aug. et Alber.
quorum 1.° lib. de correct. et gra. c. 11 de Adamo
loquens ait ille nullis bonis Christi morte
indiguit istos (lapsos scilicet Adami posteros)
a reatu et haereditario et proprio illius sangui
nis sanguis absolvit. 2.° vero D. Tho.
scilicet q. 29 de verit. art. 4 ad 3 inquit, supposita
illa opinione, quod Christus non fuisset incar
natus, si homo non peccasset, Christus ante pec
catum fuisset caput Ecclesiae secundum divinam naturam, sed
post peccatum oportet, quod sit Ecclesiae caput
etiam secundum humanam naturam: ergo si Christus homo
in statu innocentiae secundum naturam humanam non erat caput
Ecclesiae, consequenter non influebat gratiae dona in 1.os parentes

Atq adeo illa non fuerunt orta ex meritis Christi
Domini. Qua ratione Christus auctor est Scotus. Quod gratia Adami,
gratia in statu innocentiae non fuit ex meritis Christi Domini.

Respondeo ad dubium, auctor est S. Aug. ipsum ideo velle
quod Adami gratia in statu innocentiae in se
considerata non indigebat Christi morte, quia conferri poterat a Deo absq meritis Christi, cum quo stare potest ut defacto ex divina ordinatione sublata fuerunt dependenter a Christi meritis; tamen auctor est Scotus
dicto illum illius esse quod independenter a previsione
peccati erat Christus Dominus in mundo neque caput
omnium creaturarum quia Christus habebat supremum dominium illarum; at vero in naturam sanam non oportebat
esse caput nisi dependenter a previsione peccati
atq adeo dependenter ab illo fuit Ecclesiae
caput, et consequenter Adami, in quem tamquam
in membrum gratiam influxit.

Obiicies 2° varia incommoda, quae videntur sequi
ex eo quod gratia Adami in statu innocentiae sit ex
meritis Christi Domini. 1um est gratiam illius non
esse sanativam, et reconciliativam, atq adeo non
esse gratiam redemptoris, quia gratia Adami
in statu innocentiae non sanavit illum a morbo peccati, et idem est de gratia Angelorum. 2um
est in statu innocentiae fuisse plura capita
sani, quia in eo statu erat caput humani generis Adam; et insuper esset caput Christus
Dominus, si gratiam in Adam tamquam in membrum influeret. 3um sequitur [illegible] et bonos fuisse membra Ecclesiae, ac per consequens eo tempore quo peccarunt, non fuisse Ecclesiam sanctam, quia [illegible]
erat in mundo solus sanctus, eius [illegible] una
ex proprietatibus Ecclesiae Christi sit quod sit sancta

Vt constat ex symbolo fidei: q. nec hec inuicem sequantur Sed m est q. gratia Adami in statu innocentiae n. fuisse ex meritis Christi Domini.

Respondeo neque ex nostra sententia dependere gratia Adami per merita Christi sequi aliquid inconveniens, quare a dicto secundo dicendum est, gratiam Adami in statu innocentiae et ss. Angelorum fuisse sanatiuam quia fuit conservatiua morbi peccati, et ut aliqua medicina dicatur sanatiua n. est necesse quod liberet a morbo iam contracto, sed sufficit quod conservet ab illo. Ad 2m n. est inconveniens, genus humanum in statu innocentiae habuisse plura capita, sed diversa ratione, nam Adamus erat caput physicum generis humani in statu innocentiae, quatenus per physicam generationem erat ab illo, et erat caput morale, quatenus si n. peccasset ac non veniret Christus Dominus, gratia ab illo in eius posteros transfunderetur; at vero Christus Dominus erat caput Adami quatenus per ipsius merita gratia et alia dona fuerunt Adamo collata. Ad 3 dicendum esse Adamum et Evam in statu innocentiae membra Christi Domini quia habuerunt illius fidem et dona per eius merita concessa, atque adeo in statu peccati fuisse Christi membra. Neque constat tamen Ecclesiam n. fuisse sanctam sanctitate gratiae, quia hec solum est per privationem Ecclesiae gratiam qua et sufficiebat ad sanctitatem et sanctitatem originalis a Deo primorum parentum cordibus impressa.

Quaestio 2a

Vtrum Christi alterius decreti esset

futura incarnatio si homo non peccasset

Vidimus iam existentiam decreti non esse futuram incarnationem si homo non peccasset, nunc vero restat examinandum an existentia alterius decreti esset futura incarnatio casu quo homo non peccasset hoc est, an in ea hypothesi, qua peccatum non esset futurum haberet Deus aliquod decretum quo incarnationem fieri vellet quam difficultatem et invisibilitatem, et nimium curiose aliqui DD agitari afferunt; alii non esse absurdum dicunt, ut ita quantum fieri possit nobis innotescat, quo pacto divina voluntas, fuerit circa incarnationem affecta.

Igitur in hac quaestione prima sententia docet quod etsi homo non peccasset adhuc fieret incarnatio existentia cuiusdam decreti quo Deus in ea hypothesi haberet. ita Albert. in 3 dist. 20 a. 4, Magallanes 1 a. d. Timotheum 1 n. 18 annotat. 1, et aliqui Doctores. 2a vero sententia oppositum tuetur ita Vincent. q. 6 de gratia Christi ... 4 Val. hic dub. ... puncto 7 § porro his ... arg. ... Val. ... 10 c. 4 ... et sancti ... probabiliorem et affirmat suam ... sine ... opinione ... existentem incarnationem futuram existentiam decreti si homo non peccasset.

Ego vero ut explicem quod sentiam in hac quaestione dico primo nihil ... certo dicendum ... quod incertum est, quod in ea hypothesi

Qua peccat. n' eet cc^a incarnat. otingeret. In hac sve [illegible] (D. utrumq. dent. et expresse Suar. et Val^a citati. Pr. [illegible] cum futurit. incarnat. in ea hypothesi, qua peccat. n' esset pendeat ex lib^a volunt^e [illegible] Dei n' pt a nobis certo cognosci nisi revelat. in sacra script^a facta, sm [illegible] doct^x. sed in sacra script^a sm explicat. [illegible] n' habetur aliqd fundam^t. [illegible] ad certo asserend. incarnat. potius esse futura, quam n' futura, si peccat. n' foret [illegible] certo detrari [illegible] futurit. [illegible] n' futurit. incarnat. casu quo peccat. n' foret [illegible] certa, et minor [illegible] patebit testimonia [illegible] concedenti [illegible] relata [illegible] consideranti [illegible] loquuntur de incarn^e, ut ex vi [illegible] decreti facta fuit; qui meminerunt de incarn ut fieri potuit ex vi alterius decreti si peccat. n' foret.

Dico 2° in sent^a asserente Deum morali necessit^e semper facere qd optimu. e tenend. e. qd si peccat. n' foret vi alterius decreti esset futura incarnao, [illegible] sent^a [illegible] est qd n' eet futura. [illegible] pars [illegible] mente [illegible] cum incarnao sit optimu. [illegible] coint. [illegible] sent. asserente Deum necessitari ad optimu. [illegible] est, qd et. si peccat. n' foret, ad huc futura eet incarnao ex vi alterius decreti. q. in ea hypothesi Deus oet moralit. necessitari ad incarnat. tamq. ad optimu. [illegible] q. et. si n' eet peccat. maxime expediret ut [illegible] unum [illegible]

visibile hominum et Angelorum, qui esset Sacerdos, Rex et Doctor gentium, et qui tam Angelis quam hominibus dona gratiae mereretur: quia in tali casu melius et convenientius foret Verbum in mundum venire, ac proinde ille esset venturus ex vi alterius decreti, quod sententia asserentium Deum semper efficere quod est melius.

3.a pars vero est de mente [illegible] 2.a sententia relatorum, et probatur quia supposito quod Deus non esset moraliter necessitatus ad optimum, neque peccatum esset futurum, nullum extaret principium ex quo probabiliter possit inferri futuritio incarnationis. 2.o quia probabilius est, quod in eo casu incarnatio non esset futura. Antecedens probatur; quia cum incarnatio sit ita magnum et excellens opus, fieri non debet nisi ex magno motivo, et excellenti fine; sed si tollamus de medio moralem necessitatem Dei ad optimum, et remedium peccati, non extat tale motivum aut finis, ut rem expendenti patebit: quia neque principium ex quo probabiliter possit inferri futuritio incarnationis; ac proinde communis in eo casu probabilius est non esse futuram; cum fieri non debeat absque magna causa.

Unde S. Thomas 2 ad Timotheum 1 lect. 4 ubi ait loquens de Deo: nescimus quid ordinasset, si non praescivisset peccatum, nihilominus auctoritates videntur expresse sonare quod non fuisset incarnatus, si non peccasset homo, in quam partem ego magis inclino. Ubi nota ex mente S. Thomae auctoritates SS. Patrum magis extare pro sententia asserente non esse futuram incarnationem si peccatum non foret quam pro 1.a, et merito quidem, nam licet illi loquerentur

de modo quo exii [illegible] decreti facta [illegible]
incarnao [illegible] a [illegible] ab[illegible] de [illegible] quo
plures [illegible] accidentaliter [illegible] pe-
gane [illegible] incarnatio [illegible] est [illegible]
colliget [illegible] [illegible] incarn
ex vi alterius decreti, si peccat [illegible] et foret, non
id q. d. e. abs. te futurum [illegible] pot ita [illegible] prie di-
ci [illegible] abs.te [illegible] futurum [illegible] ex vi [illegible] decreti
n. eet futur [illegible]

[illegible] apies [illegible] summ [illegible]
[illegible] qua n. eet fut [illegible] n. eet melius [illegible] affirmare
incar [illegible] qua [illegible] efficeret [illegible] exigente
Deus semper efficeret q. d. e. melius in rebus in
[illegible] in infinitum.
n. eet [illegible]
An [illegible] dubitanti [illegible] qui [illegible]
[illegible] melior [illegible] qui [illegible] duo
[illegible] positivam [illegible]
negat [illegible]
[illegible] peccat [illegible]
[illegible] do [illegible]
q. e. magna [illegible]
[illegible] existimat e
melius [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] fieri [illegible]
[illegible]
[illegible] fieri [illegible]
[illegible] fecit [illegible]
[illegible] fieret [illegible] divin [illegible]

Attributoria perfectionum peccatis: quia si non esset peccatum
non esset melius efficere Incarnationem, quam non efficere,
imo melius esset non efficere, . Itaque idem in-
venit, asserentes Deum necessitari ad optimum,
non esse Deum incarnatum futurum ex vi alicuius decreti
si peccatum non foret
[illegible] nego antecedens [illegible] probatur [illegible]
non si [illegible] melius, e [illegible] efficere Incarnationem casu, quo non esset
futurum peccatum, quam non efficere [illegible] quia etiam in eo
casu per Incarnationem maxime manifestarentur
attributa Dei, [illegible] manifestaretur [illegible] enim corpus
Dei non minus, quam de facto manifestata [illegible]
[illegible] et [illegible] creando [illegible] liberalitas
et magnificentia [illegible] conferendo excellentia dona [illegible]
[illegible], et misericordia [illegible] subveniendo [illegible]
[illegible] Christi Domini, cuius doctrina [illegible] praeservet a
peccatis [illegible], unde [illegible] manifestaretur
[illegible] et [illegible] merita Christi
Domini et quia [illegible] peccatum non foret, [illegible]
fieri [illegible] Incarnationem optimo modo, et convenit
melius esset eam fieri, quam non fieri.
[illegible]
non admittentes moralem necessitatem Dei ad optimum
[illegible] Incarnationis
[illegible] gloriae, qua [illegible] nobiliter opera
[illegible] tamen [illegible]
[illegible] non peccatum non foret, esset
[illegible] Incarnatio [illegible] decreti [illegible]
[illegible] superbia [illegible] resultaret [illegible]
[illegible] operum Christi Domini
[illegible] eligeri [illegible]

Coam q̃ existimant meam [illegible] qua n̄ sit peccat. n̄ resultare Deo infinitam [illegible] glam [illegible] exoolat e [illegible] [illegible] qui [illegible] n̄ videtur qua [illegible] d. dict [illegible] [illegible], neq [illegible] eum gla extrins Dei [illegible] nil aliud [illegible] quam [illegible] qua [illegible] e [illegible] estimabiles [illegible] n̄ [illegible] [illegible] exco [illegible] Dei [illegible] afferrent [illegible] infiniti valoris, qualia [illegible] si opera [illegible] Xpi redderent Deo infinite estimabiles [illegible] ac coens infinegl [illegible] gla extrins. quare ad [illegible] respondend[illegible] e [illegible] Deo n̄ indiget gla extrins[illegible], illam [illegible] qua sit infinita n̄ [illegible] sufficientem [illegible] [illegible] qui [illegible] ee [illegible] futurum [illegible] illud ex quo talis [illegible] [illegible] [illegible] neq e quis [illegible] infinita Angelor [illegible] Deo [illegible] infinita gla extrinse [illegible] a [illegible] defacto n̄ creavit. [illegible] in multas sent. sint [illegible] Deo [illegible] et infinita gla extrins sit sufficiens [illegible] ad iudicand[illegible] tamquam [illegible] [illegible], q[illegible] sit [illegible] illud ex [illegible] [illegible] gla resultat, ut magna se e [illegible] erat [illegible] infinita [illegible] [illegible] minus prudentem [illegible] Deo [illegible] [illegible] n̄ [illegible] aliqua necessit[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinita gla [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n̄ [illegible] nulla [illegible] [illegible] [illegible] infiniti gla [illegible] [illegible] Xpi Dei resultante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sent. n̄ [illegible] admittente, [illegible] necessit[illegible] Dei [illegible]

Art. 4

[illegible] [illegible] Xpi incarnae facta fuerit a [illegible] [illegible] peccat[illegible]

originalle quam actualle

Dico ... affirmative ... explicat examinando, qua ratione incarnatio sensit decreti dependeat ... incarnatio, sive ... dependere ... a peccato originali, et actuali

Quaestio 3

Qua ratione facta fuerit incarnatio, et fieri potuisset dependenter a peccato originali et actuali

Sectio 1. dependentia incarnationis ex vi praesentis decreti a peccato originali et actuali explicatur

Dico 1. incarnationem Verbi divini ex vi praesentis decreti facta fuisse non solum in remedium peccati originalis, sed etiam in remedium peccatorum actualium. Est certa ... fidei, et probatur ex variis scripturis 1. Joannis 1, sanguis ... emundat nos ab omni peccato et c. 2, ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi; et Isaiae 53 posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum, ... et alia testimonia ... Patrum ...

Dico 2. incarnationem principaliter factam fuisse in remedium peccati originalis ... quam in remedium peccatorum actualium et mortalium. Sic ... [illegible] ... et ... interpretatur ... etiam ... opusculo 19 art. 28 et ... [illegible]

Pr. 2° ex dicto Ioan. 1° Ecce Agnus Dei ecce qui tollit
peccatum mundi ut in greco legitur et legunt Biblia
Complutensis Erasmus et Beza ... in Ioan.
ubi nomine peccati mundi intelligitur peccatum originale,
quod non est proprium huius vel illius hominis, et
peccatum actuale, sed totius mundi: hoc est totius
generis humani, atque ita explicat S. Beda. et quia
cum vulgata, et pluribus ... dicto testimonio
Ioann. in plurali legamus peccata mundi attende ut
bene notat Suarez ... sic ... disp. 5. sect. 6. hoc non obstat
quominus possit intelligi, de solo peccato originali
quod est multiplex peccatum ex radice; hac ... ut dixit
Propheta Psal. 50 ecce enim in iniquitatibus
conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea
dicitur autem in hoc testimonio Ioan. Christum Dominum
venisse ad tollendum peccatum originale nulla facta
mentione actualium, ergo ... ut venerit ad tollen-
dum ... ut constat ex ... 1° ... ipse non venerit ad tollendum
originale.

Atque eamdem veritatem ... ... Apostolus ad Ro-
manos 5 et 1 Corinth. 15 ubi Christum opponit Adae
tamquam redemptorem corruptori, sic ... ibi, et per
unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et
sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivifica-
buntur, moriuntur autem omnes homines in Adam ... ut peccatum originale
quod ex ... vivificantur in Christo ... liberatur a
peccato originali, cuius ... mentio, quod ... ipse
ordinatum ... incarnatio Verbi divini, ad remedium peccati
originalis.

... auctoritas SS. ... Pontifices
... epistola 1 ad Felicem ... Leonis epistola 82 ad
Palestinos Episcopos ... Gregorius Magni in 4 lib. Regum
Cyrilli lib. ... in Ioann. c. 3. et aliorum, qui dum ...

Incarnationis reddiderunt solius peccati originalis memini-
ri. Unde canit Ecclesia in benedictione Cerei pascalis:
o certe necessarium Adae peccatum, quod Christi morte deletum
erat.

Probatur 2° ratione eadem, quia dum quis intendit li-
berare aliquem a pluribus malis, praecipue intendit li-
berare a maiori malo, quam a minoribus, quod maius
plus urget; sed Deus per incarnationem ut de facto executa
est ex vi praesentis decreti intendit liberare genus
humanum a malo peccati originalis, et actualis; ergo prae-
cipue intendit liberare a peccato originali, quam ab actua-
libus; probatur consequentia, quia peccatum originale, cum sit malum
commune, et radix omnium aliorum peccatorum actualium, commu-
niter censetur maius malum, quam peccatum actuale, quod est
particulare malum per illud committentis; atque
adeo incarnatio praecipue ordinata fuit ex vi praesentis decre-
ti ad remedium peccati originalis, quam actualium.

Dico 3° si non esset peccatum originale, et si essent
plura actualia, mortalia, sive in minori parte hominum,
sive in maiori, sive in reprobis, sive in praedestinatis,
non fieret incarnatio ex vi praesentis decreti. Haec 3°
sequitur ex praecedenti et defenditur a P. Vasq. in 3 part.
disp. 13 c. 2 n. 12 Calorera disp. unica n. 23 Suar.
disp. 5 sect. 6 ad illa q. [illegible] disp. SS. Vincen-
tius de gratia Christi q. 8 sect. 4 fol. 165 [illegible] art. 3 disp.
[illegible] n. 62 Salmant. ibidem disp. 2. Probatur quia re-
medium peccati originalis ut satis ex dictis praecipuum
motivum incarnationis; ergo deficiente peccato origi-
nali, non fieret incarnatio ex vi praesentis decreti. Probatur
consequentia, quia deficiente motivo, deficit actus et conse-
quenter illud quod fit ex vi talis actus. neque obstat si dicas
peccatum originale esse tantum motivum partiale incarnationis

Nam et deficiente motivo partiali e necesse vt deficiat actus, et quod fit ex virt. illius; et deficiente ea partiali, e necesse vt deficiat actio, et consequenter vt ex vi talis actus operetur; atque adeo et si peccatum originale sit motivum partiale incarnationis, eo deficiente, quotquot plura essent actualia deficeret praesens decretum incarnationis deficeret in quo, quotquot durat, sed e non transiret ad incarnationem; et essent illa non daretur ex vi praesentis decreti.

4. Dico et si daretur peccatum originale, si tamen non essent peccata actualia, tam mortalia, quam venialia, illa dica, quae ante decretum incarnationis sunt praevisa sunt a Deo, non fieret incarnatio ex vi praesentis decreti. Hanc dico quoad primum de peccatis mortalibus tenet Cabrera citatus, et insinuat Lorca n. 62, et eiusdem sententiae foret Val, si nobiscum existimaret ante decretum incarnationis praevisa esse peccata actualia, nam loco citato n. 10 ideo probat ex vi praesentis decreti incarnationis futuram existente peccato originali, quotquot non existeret actualia, quia sed non fuerunt praevisa ante decretum incarnationis. Probatur dico 1°, quia certum est secundum fidem, vt vidimus scilicet 1a incarnationem esse factam vt remedium omnium peccatorum tam originalis quam actualium, et venialium: ergo motiva adaequata incarnationis vt ex vi praesentis decreti facta est non solum includit remedium peccati originalis, sed etiam actualium, tam mortalium, quam venialium ergo deficiente quolibet illorum non fieret incarnatio ex vi praesentis decreti, et si daretur peccatum originale. Confirmatur, quia quodlibet illorum e motivum inadaequatum incarnationis, ex omnibus n. assumptis conformiter

unicum ad q^3 motivum illius; sed deficiente motivo in ad[æquat]o deficit actus, et consequenter existentia illius s[ubstanti]ale: quia deficientibus peccatis actualibus mortalibus, et venialibus, licet si existeret peccatum originale non daretur praesens decretum incarnationis et consequenter neque incarnationis existentia illius.

Dr 2° quia peccata actualia tam mortalia, quam venialia deleri non poterant ex rigore iustitiae nisi mediante incarnatione: quia ex supposito Deus decrevit ea deleri ex condigno necessario ordinavit ad illorum remedium incarnationem; atque adeo deficientibus peccatis actualibus mortalibus et venialibus non daretur praesens decretum incarnationis quia ea non ordinaretur ad remedium horum peccatorum et consequenter inde non daretur incarnatio existentia praesentis decreti. Confirmatur ut constat ex doctrina S. D. Thomae incarnatio principaliter ordinata fuit ad remedium peccati originalis. Ergo ex eodem sancto D. principaliter ordinata fuit ad remedium peccatorum actualium, quia cum comparatio nequeat dari nisi inter duo non posset dici incarnatio principalius ordinata ad remedium peccati originalis, si non esset principaliter ordinata ad remedium actualium, sive mortalium, sive venialium; quia indistincte loquitur S. D.: ergo si incarnatio ordinata fuit principaliter ad remedium peccatorum actualium mortalium, et venialium, iis deficientibus non daretur incarnatio existentia praesentis decreti, etiam si daretur peccatum originale.

Sectio 2

Explicatur dependentia quam existentia all[...]

Decreti Dei: potuit incarnatio a peccatis originali, et actuali

Quamquam solutio huius difficultatis sit mera adivinatio, ut recte docet Cabrera citatus, quia neque sacra [illegible] neque ex SS. PP. doctrina ea colligi potest, dicamus quid probabilius videtur aliquibus coniecturis ductus.

Quare primo dico 1°: si daretur peccatum originale, et (si) nullum esset actuale, propter illud tamen esset futura incarnatio ex vi alterius decreti, ita Cabrera n. 25 [illegible] in expositione huius art. Alb. ibidem et a forma docent Suarez, Vasquez et Ragusa citati qui affirmant, et ex vi praesentis decreti futuram incarnationem propter solum peccatum originale. Probatur quia cum peccatum originale infecisset omnes homines, conveniens erat ut propter illud fieret incarnatio, ne perirent omnes quis [illegible] sumus, sed modo perfectissimo ex rigore iustitiae salvari posset. Addit quia recte [illegible] Vasquez ubi supra non solum remedium peccati originalis contracti esse sufficiens motivum incarnationis, sed etiam praeservationem ab illo, atque adeo propter talem praeservationem fieri posse incarnationem, quia illa est nobilissima redemptio, quo redemptionis genere facto redempta fuit B. Virgo quae ab omni originali macula propter merita Christi Domini fuit praeservata.

Dico 2°: si non esset peccatum originale, darentur tamen actualia mortalia in maiori parte hominum esset futura incarnatio; sequitur ex dictis in praecedenti citatis tenet Vasquez sic disp. 1 q. 1 puncto 7. Probatur, quia remedium peccatorum mortalium in maiori parte hominum est gravissima causa et qualis fere cum praecedenti remedio peccati originalis; neque [illegible] peccatum originale sit

extensive maius pro actuali, e n intensive minus illo, q e minus voluntarium. quare eius aliqui de pecc actuale eet in maiori sorte p et suffens motivum, vt Deus incarnari vellet. Confir quia vt docet D Tho. sic si consideretur peccati gravitas quia a d interno magis exceptive convenit. Resp. Ad Dico q pt peccata actualia quam q pt originale, q illa si intensive maioris: ig si peccata actualia qua a d interno de facto fuerunt motivum exceptive incarnat. illa per se sola in maiori sorte existent et suffens motivum incarnat. vt ex vi alterius decreti faciendi atq adeo sic eet q pt peccata actualia mortalia in maiori sorte existentia et si n existeret peccatum originale.

Dico 3 si solum existent peccata mortalia in minori sorte et venialia et in oibus soribus n ee futura incarnat. ex vi alterius decreti. ita Medina Valen. Albar, Cabrera Ragusa citati, et Vas. n 24 ro suis sic e, q cum incarnatio sit ita magnum, et excellens opus fieri n debet, nisi ex magna et urgenti causa, at causa n is peccata mortalia in minori pt sorte et venialia et si fuerent in oibus soribus, q sec n videntur divinam amicitiam, et lt mortalia eam rescindant; attn cum maior pars sorte salva fieret, n expediret ad paucor sorte salutem tm mysterium fieri, sed posset Deus alijs modis et medijs illor providere, qu incarnatus fieri vellet.

Sectio 3

a doctis duarum sectionum precedentium

Obiicies i.o 3.o 7 sc. sect. 5. 1. ad remedium peti originalis fuisse institutum sacramentum Baptismi, at vero ad remedium peccatorum actualium, si ea sunt ante baptisma commissa institutum est ipsum baptismum, et si sit post baptismum commissa institutum est sacramentum poenitentiae. Licet signum est Christum Dominum Incarnatione venisse ad remedium peccatorum actualium, quam originalis, siquidem plura sunt et potiora remedia, ad dissolvenda peccata actualia, quam originalis. Respondeo sicco anti, neg. cons. nam ad remedium peccatorum actualium, ideo instituta sunt plura sacramenta, atque ad remedium peti originalis, quia incarnatio principaliter ordinata fuerit ad remedium peccatorum actualium, quam ad remedium originalis, sed quia peccata actualia sunt intensive graviora, et saepe incurrimus in ea, at in originale semel tantum.

Obiicies 2.o 3. sc. eiusdem sect. 5. 1. Matth. 18 et Luce 15 comparat se Christus Dominus pastori, qui relictis 99 ovibus in deserto vadit ad quaerendam unam, quae aberraverat. quae obiis indicat. Christus Dominus quod etiam si unus solum tantum a via aberrasset, ad hunc per illum quaerendum veniret atque ita concludit parabolam dicens: dico vobis quod ita gaudium erit in caelo super uno peccatore poenitentiam agente atque idem confirmare videtur Apostolus ad Galatas 2. qui inquit dilexit me et tradidit semet ipsum pro me et insinuatur in revelatione Actorum 5. Karpo cui Christus Dominus dixit paratum se esse ad iterum moriendum

pro Verbo, si opus esset, de qua revelat[ur]. Secundo Deiom est
D. g ex hic omnibus directe colligi, ex vi decreti
deserviti Xpum Dnum esse venturum, etiamsi
esset peccatum originale, sed unus homo tantum peccasset.
Probatur ex D. Chrys. hom. 3 in ep. ad Hebr.
ubi sic habet: unius atque perditio tanti habet creatura,
ut nulla ratio possit estimari, etiam si unus
solus tanti est ut ob hanc filius Dei fieret homo
tantaque pateretur &c.a Secundo ad argumentum locis ibi allat.
jo ... eximie Sancti Xpi Dni in nos,
quod tam voluerit sanguinem ita ... omnibus mori voluit
ut ... unoquoque tantum mereretur, si id ita Deus ordinasset.
Ceterum ... ex hoc Xpi admirabili in nos amore
non sequitur Deum ex vi ... decreti incarnationis
quod singulis peccatoribus ita fieri decrevisse, ut etiam si
non esset peccatum originale, sed unus homo tantum peccator
ad illius remedium incarnationem ordinasset, quod non ex
pedrebat tam mysterium tam ... ex ea patrari. Quamvis
ovis illa perdita, quam se venisse ad ... quaerendum insinuat
Xpus Dnus in parabola illa Matthaei et Lucae
locis citatis magis ... genus humanum signat, quam
aliquem hominem in particulari, ut explicant S. ...
Ho. in 34 in Evang. Hilarius Comme. ... in Matth.
et Aug. in Psal. ...
Ad confirmationem ... cum Vasquez citato ... dico
solo velle, quod Xpus Dnus ... peccatum unius hominis
reipsa venerit ... non tantum ... sed ... etiam pro
peccata aliorum. Unde ... docere et quanti unius
atque iactura apud Deum estimetur.
Dices ... 3o ... 4 ... eiusdem sect. ... prius
ratione decretum fuit a Deo remedium peccati originalis
quam remedium peccatorum actualium, sed remedium
peccati originalis ... decretum fuit a Deo per incarnationem

q. prius rone fuit in Deo decret incarnat. q. q. pctt originale quam decret remedij peccator actualium; atque adeo incarnao solu pendet a peccato originali, quo existente ex vi illius entis decreti existeret incarnao etsi nullum eet peccatum actuale maior inqua est. differentia q. prius e intentio remedij radicis, quam effectuum illam sequentium et cum peccatum originale fuerit radix actualium q. sequuta sic actualia, consequenter prius rone fuit in Deo intentio, seu decretum remedij peccati originalis, quam decret remedij peccatorum actualium. resp. neg. maiorem et ad probat. dico n. est necess. ut sit prior intentio remedij radicis, quam effectuum illa subsequentium, q. cognita radice et eius effectibus pot ordinare remedium in ord. ad omnia, et ita contigisse in Deo, qui cogens scita data malitia peccati originalis et peccatorum actualium illud subsequentium in eo signo rones pt. verum q. remedium incarn. decrevit.

Obiicies 4.° camdem incarnao n. dependet a petis venialibus q. etsi illa n. existerent fieret incarnao ex vi illius entis decreti. Ans. pr. q. si incarnao penderet a petis venialibus, quibus eorum deficientibus illa n. fieret ex vi eius entis decreti: sed absurdum videtur dicere quod unico tantum et sileve, peccato veniali deficiente, incarnatio n. fieret. q. incarnao n. pendet a petis venialibus. Sic arg.to pret. Abrara Disp. n.° 12 secedendo illum, q. ut asserat remedium peccator venialium esse in motivo incarnat. q. existimat eni n. prime

Ad esse illius p̄ f., sed ad integrale om̄, et deficiente q̄d dicto deficiente ad huc maneret essa motivi incarnat. ex vi cuius foret incarnão et si p̄cta venialia n̄ forent.

R. Displicet 1.º hec doct.ª q.ª ex ea seqr contra ipsum Catherq, q.d et si n̄ essent p̄cta originale, et actualia mortalia, ad huc fieret incarnão ex vi p̄sentis decreti, nq. remedium hor. peccator. ... adesse motivi incarnat., sed solo ad malem illius f., q.ª ē aliq. creat.; atq. adeo n̄ pōt specificare aut dare diffam. esse actui divino et ē de rone motivi ... 2.º displicet illa doctrina, nq. ut eam admittamus ad huc seqr q.d ex vi p̄sentis decreti fieret incarnão si n̄ ēent p̄cta venialia, nq. ablatione obiectiva et malis alicuius actus necesse ē ut deficiat totus actus ut videre ē in ... fidei, qui ... tribus mysterijs ... nq. et sic talia sunt obiecta ... ad huc deficiente quolibet illor. mysterior. deficeret totus actus, q. deficeret ... talis mysterij, qui ē ... et id ... poterat ... ex alijs ... ex alijs actibus virtus et actibus voluntatis. Quare et si remedium peccator. venialium, eēt ... malis ... motivi incarn., dum mo non daret ingressum tale motivum, nullo mo poterat ēe incarnão ex vi p̄sentis decreti deficientibus p̄ctis venialibus, q.ª nullo mo daret p̄sentis decretum.

Unde ad arg.m respondendum ē distinguendo

Incarnº nõ pendet a pcto veniali, quod sit se... deq-
gata, secdo ans; vt exvi pntis decreti facta
ẽ nego ans. et a dqbat; Prio secun maiorinq
min qª incarnão decreta fuit a Deo per re-
medio om̃ium peccator tam originalis, quam actualiu
mortalium et venialium; atque adeo reme-
dium peccator venialium et minus ... ...
que remedium mortalium ingressum ... motiuu
incarnat, et conseqr nullu ẽ absurdum dicere
incarnat taliter ẽe decretam a Deo vt deficiente
leuissº peccato veniali nõ eet incarnão exvi pntis
decreti, qª deficiente tali pcto, deficeret moti-
vu partiale decreti incarn, quod sufficit vt videtr
... decret, et incarnão exvi illius vt ... ...

Et si vrgeas remediu peccator venialium
nõ ẽ suffens cã incarn, qª illud nõ fuit ingres
sum in motivum incarnat, ac p conseqs et si nõ
eent peccata venialia, eet incarn exvi pntis de-
creti, sicut remediu peccati originalis et actualiu
mortaliu. Respondeo ... ẽ distingd ans; remediu
peccator venialium per se so nõ ẽ suffens ca in-
carnat conc. secdo ans coniunct cum remediu alior
peccator originalis et actualiu nego ans. na et rẽ
remediu vnius peti mortalis, aut pluriu in mini-
... solius per se so nõ ẽ suffens cã incarnat
bene tñ coniunct cum remedio alior peccator,
atque ita ingreditr motivu incarn, eo deficiente
nõ eet incarnão exvi pntis decreti et a-
sslir. Ite remediu peccator venialiu per se so nõ eet
suffens cã incarn attn coniunctũ cu remedio alior
peccator ẽ suffens; ingreditr qª in eode motivu

incarnatio, quo deficiente et non manente idem motivum,
ita neque id decretum incarnationis, ac proinde illa non
fieret ex vi praesentis decreti deficientibus peccatis ve-
nialibus.

Obiicies 2° dicta in sol. 1 sect. peccatum
actuale mortale maius damnum infert
quam peccatum originale: ergo hoc non est
sufficiens ut pro illud solo non fiat incarnatio,
si hoc sufficit, sufficit etiam quod sit peccatum actuale
mortale. Antecedens probatur, quia peccatum mortale meretur poenam
damni, et poenam sensus, ac proinde privat non
solo beatitudine supernaturali, sed etiam naturali, quia non potest
compati cum poena sensus, peccatum vero originale non
meretur poenam sensus, sed solum damni, ac proinde non
privat beatitudine naturali, quae neque naturaliter de-
bita. Unde in 2 sententiarum dist.
33 q. 1 art. 2° aliquam beatitudinem naturalem habituros
esse pueros in limbo qui in peccato originali de-
cedunt, eamque fecit Marti-
nus de Mauricio libello qui inscribitur
Estado de los Niños del limbo c. 22, maius
damnum inferens peccatum actuale mortale, quam
originale; ac proinde hoc non sufficit ut pro
illud solo fiat incarnatio, si hoc sufficit.

quam peccatum mortale; quia illud est damnum
hoc est damnum neque in qua
atque adeo peccatum originale est sufficiens, ut

Propter illud fieret incarnatio, non vero quod leve peccatum actuale mortale.

Obies 6.° contra 3.am ... eiusdem 2.ae sect. illud est sufficiens finis alicuius medii, quod necessario requirit tale medium, sed remedium cuiuslibet peccati actualis ex rigorosa iustitia necessario requirit incarnationem: ergo illud est sufficiens finis, et ... incarnationis, atque adeo propter quodlibet peccatum actuale fieret incarnatio ex ... alterius decreti. Maior ... non sufficit finis in ordine ad medium consistit in ... ita proportionem cum illo ut tota activitas medii ... requirat ... sequitur.

... maior esse veram in esse physico, falsam vero in esse morali; quia moraliter ... finis aestimetur sufficiens in ordine ad aliquod medium non solum requiritur quod medium sit necessarium in ordine ad ... sed finis videtur quod ita sit aestimabilis ... secutio finis ut sine nota imprudentiae ... dignitatis in ordine ad illud ... medium, neque imprudentia et ... dignitas est magnos sumptus facere in ordine ad ... finis parum aestimabilis. Cum igitur remedium ex rigore iustitiae unius peccati actualis ... paucorum non sit ita aestimabile ut absque ... dignitate ... illud tamen fieret incarnatio ... sequentia ... remedium peccati in esse moris non est sufficiens finis incarnationis.

Quaestio 2.a

De modo unionis Verbi incarnati.

Postq. ... egit q. Praecedenti de [illegible] neclusit et [illegible] fine incarn[ationis] ... quod ad q[uaestionem] an sit spectat agit nunc in praesenti D[isputatione] 12 art[iculus] [illegible] ... ipsa ... explicans a... unionis hypostaticae, ... in incarn[ation]e ... ea; et inord... agit ... in ipsa un[ione] resultante, et aliquibus ... extrinsecis ... illius quae ... menorem in seqq[uentibus] nobis erunt explicanda.

Disputatio 4

De causa formali incarnationis unione scilicet hypostatica

Aggredior sane d... ubi illud ... Martin... De ... fidei exposit[ione] ubi de Sacramentabili un[ione] hypost[atic]a sic scribit: nemo quisquam de ... non contest: n. n. me ... ignorans; qua ... potius gloriabor quoq[ue] me arcani minime vulgatis fidem habere, et Myst[eriorum] Doctorem ... earum sacramentorum adquo... et mens ... debilit... languet quo ... neq[ue] ex me ..., neq[ue] ex alio clare ... et dilucide ... discernit. Haec ille, ... ita sint ... virili conabor ... suis admirabilibus ... unionis ... et Conciliis doct... et ... explanare.

Quaestio 1

Fuerint ne in Christo Domino duae

Naturæ unam ex duabus conflatam

Sectio 1a

Catholica Veritas contra Hæreticos statuitur

Error Eutychetis fuit in Christo Domino non fuisse duas naturas divinam scilicet et humanam, sed unam ex utraque conflatam, ac proinde unionem Verbi incarnati factam fuisse in natura, quod unionem fieri in natura nil aliud videtur esse quam duas naturas in unam componere, conflare. Quem errorem postea tenuit Dioscorus Episcopus Alexandrinus et Acephali, seu Acephalitæ, quæ vox græca latine redditur sine capite, qui ita dicebantur, quod insurgentes nullum caput habuerint. Atque in eodem errore postea fuit Petrus Gnapheus Episcopus Antiochenus, et nostris temporibus Menno et Gaspar Suenckfeldius. Videantur Suarez Sect. disp. 7 Valentia disp. 1 q. 2 Bellarminus tomo 1 Controversia 2 lib. 3 de Christo qui hos omnes hæreticos late referunt et impugnarunt, contra quos omnes Catholica veritas est in Christo Domino non unum stabilienda, in Christo Domino non esse unam naturam compositam ex duabus divina scilicet et humana, sed duas, scilicet divinam et humanam, non confusas, nec permixtas, neque componentes aliquam, atque adeo unionem Verbi incarnati non esse factam in natura. Hæc sententia tamquam certa de fide defenditur ab omnibus Catholicis et probatur 1o auctoritate Scripturæ, in qua sæpe dicitur Christum Dominum esse verum Deum et hominem, quod dicitur (Deus erat) ex Ioan. 1o ubi cum dixisset Verbum erat Deus

erat ubum, subiunxit. Vbum caro factum est vel de Xpo Dnus est Vbum caro factum quod est verus Deus Ibid. etiam ex c. 9 ad Romanos. Christus atque ex 2.º ad Philipp. [illegible] infra Dei est non rapinam arbitratus esse se aequalem Deo, sed se ipsum exinaniuit [illegible] et aliis innumeris sacrae scripturae locis. Christum autem Xpm Dnum esse verum hominem ex Ioan. 14. tristis est anima mea usque ad mortem et 1.ª Petri 2.º qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum. Item c. 4. Xpo igitur passo in carne [illegible] si in Xpo Dno erat anima et corpus seu caro ut constat ex his locis sacrae scripturae ille erat verus homo, et cum aliunde esset verus Deus ut probatum est necesse erat ut etiam post unionem incommunicabilem duae naturae integrae [illegible] intermanerent. Dico, sit et [illegible] [illegible] quae in sacra scriptura aliqua [illegible] tribuuntur Xpo Dno quae non possunt illi evenire [illegible] eandem naturam; quod necesse est quod in illo sint duae naturae [illegible] Ioan. [illegible] Dnus ego et Pater unum sumus atque [illegible] dicit se esse aequalem Patri, et c. 14 se Patre minorem dicit: quia Pater maior me est. [illegible] Math. 1.º Christus dicitur filius Abraham [illegible] quae dicit Ioannis 8 antequam Abraham fieret ego sum. [illegible] [illegible] verificentur de eodem Xpo Dno necesse est ut [illegible] duae naturae diversae ratione quarum illi possunt venire; atque adeo ratione naturae divinae dicitur patri aequalis et prior Abraham; ratione vero naturae humanae dicitur minor Patre et filius Abraham.

[illegible] 2 auctoritate Conciliorum in quibus catholica veritas [illegible] definita est ut in Ephesino [illegible] in Calcedonensi act. 5 in 2 definitione fidei, in Constantinopolitano 5 collat. [illegible] in Lateranense sub Martino 5

Canone 5° et tribus seqq et in Lateranensi sub Inn° 3 ut refertur in cap. Firmiter de summa Trin. et fide Catholica in Florent. in litteris unionis in Toletano 4, 5, et 11 in Hispalensi 2 cap. 13

Pr. 3 ex SS. PP. Gelasio Pap. lib. de duabus naturis contra Eutichetem et medios, qui habetur to. 5 Bibliot. Leone epist.a 10 ad Flavianum. Damasceno lib. 3 c. 3 et lib. 2° Aepsalos de compositione naturae, Epiphanio hae. 76 Vigilio lib. 1 et 2 contra Eutichetem Theodoreto in dialogo inconfuso, Boetio de duabus naturis contra Eutichen et Nestor., Fulg. lib. 1° ad Thrasimundum et alijs pluribus videndis apud Suar. Vasq. Valent. et Bellarm. citatos

Pr. 4 ratione impugnando modos quos haeretici asserere possent in Christo Domino fieri unum naturam ex duabus divina et humana; nam in primis si dicerent fieri unam per conversionem unius naturae in aliam ad hoc necesse erat, ut vi actionis conversivae destrueretur una et remaneret altera ad quam transiret conversio: sed fieri non potuit in Christo Domino destrui aliquam naturam, et remanere aliam quae terminaret actionem conversivam, 1° quia ut constat ex Scriptura in Christo Domino remanent duae naturae divina et humana, ratione quarum illi conveniunt diversa, et opposita praedicata. 2° quia cum non posset destrui natura divina Sancta erat necessario destruenda, et in divinam convertenda; at quod ab eo actio conversiva terminari deberet ad naturam divinam quod est impossibile; cum illa sit improducibilis

Deinde si dicerent fieri unam naturam per mixtionem, ad hoc necesse erat, ut utraque destrueretur et resultaret alia sicut ut resultet unum ex mixtione elementorum necesse est illa destrui, et mixtum ab illis distinctum produci

sed implicat destrui divinam: quia ut quod ex illa et natura humana resultet una natura per mixtionem.

Denique ut compositum ex partibus non potest fieri una natura ex divina et humana, ut fit una ex anima et corpore: quoniam utraque natura in Christo Domino est integra et perfecta: quia non possunt uniri inter se ad constituendum aliquid alterum perfectam et completam; ut uniuntur anima et corpus quorum quodlibet est natura incompleta. 2.º nam quando ex duabus naturis fit una per compositionem actiones unius non dicuntur de altera, sed omnes tribuuntur naturae ex utraque resultanti, ut patet in homine: at in Christo Domino actiones unius naturae tribuuntur alteri, quin sit aliqua natura tertia, cui omnes tribuantur. 3.º quia ut duae naturae uniantur inter se necesse est quod una se habeat ut forma, et altera ut materia ut se habent corpus et anima, sed natura divina non se potest habere ut forma, neque ut materia cum neque habeat quae secum afferunt imperfectionem: quia non potest uniri cum natura humana ad constituendum unam naturam, at quidem adeo in Christo Domino non est una natura composita ex duabus, sed duae naturae inconfusae et impermixtae et inter se unitae in unitate.

Sectio 2.ª

Hereticorum fundamenta diruuntur

14. Hereticorum fundamentum est Ioannis 1.º Cap. verbum caro factum est sed haec verba denotant verbum esse conversum in carnem: quia ipsum hoc testimonium in Christo Domino non sunt duae naturae, sed una divina in humanam conversa. Minor quia aquam esse vinum factam ut Cap. 2.º significat esse conversam in vinum: quia similiter verbum esse carnem factum significat esse conversum in illam. Respondeo negando minorem

et a D. habat; dico vba illa aquam ee vinu factam
debere intelligi de vers.e aquae in vinu, q.a ad
mam de qua ibi agitr et antia, et salvo absq.
aliquo inc.mo intelliguntr bene sane sum. At
v.o vba illa: Vbu caro factu e n posi intelligi de
vers.e Vbi divini in carne; q.a subiectam
mam et alias circumsta absq. absurdis impo
ro sic explicatis n posi bene sane sum. Neq
obstat qd sit alius mius loq.di in utroq. testim.o
na, cum vba exse sint indifferentia ad ea
dios sus detranter ad illos a subiectam mam, et
alias circumstas: alius n. mius loq.di reperitr in sac
l.a: Xpus factus pro nobis maledictum q
det ad Galatas 3; et tn quis dicet qd
sus illius sit Xpum Dnum versum ee
pro nobis in maledicti.

Qd est in symbolo S. Athan dicitr
ut aia ronalis et caro unus est homo, ita Deus, et
ho unus est Xpus: atq. eode exemplo usi sunt
ad explicand. Incarn.is myst. Leo l.a in ep.a
12. Iustinus in cfess.e fidei col. S. Aug epist. 3.
et Cyrill in scholiis de incarn.e c. 7, sed aia ronalis
et caro est una na: q.o similiter Deus et homo in Xpo
Dno st una na. R. exemplum hoc de aia ronali
et carne afferri a S.S. P.P. ad significand.,
qd sicut ex aia et corpore n fiunt plures homines sed
unus tm; ita similiter ex persona Vbi, et human.e
n fiunt plura composita, sed unus Xpus, ut
expresse signat S. Athan in sym.o dicens:
Et Deus sit homo, n duo tn, sed unus est Xpus
et S. Aug epist.a 3 citata ubi sic het: nam sicut
in unitate pr.e aia unitr corpori, ut homo sit, ita
in unit.e pr.e Deus unitr homini, ut Xpus

sit. Itaq in hoc exemplo comparatio fit inter naturas incompletas ingua datur similitudo, sed in ratione non datur dissimilitudo q^a aia rationalis et caro eo quod sint naturae incompletae vnam completam constituunt. At vero natura divina et humana cum sint naturae completae, non constituunt in Christo Domino aliam completam.

Et si vrgeas: persona divina est quae complectitur vnitur cum natura humana ad faciendam vnam personam: quia similiter, si natura divina sit completa poterit vniri cum natura humana ad constituendam vnam naturam perse completam. Respondeo distinguendo antecedens, et negando consequentiam. Ratio disparitatis est, quia natura humana et ipsa subsistentia est incompleta in ratione personae, atque adeo potest compleri per personam divinam; quae licet sit completa habet per suam infinitatem, qua est infinita intrando capax terminandi naturam humanam. At vero in ratione naturae est natura humana omnino completa quia independenter a quacumque alia est principium adequatum suarum operationum, et consequenter non potest immediate vniri cum illa natura divina ad constituendam alteram.

Quod est autem ex SS. PP. Damascenus in Logica c. 65 vbi ait hypostasim vnam vnam rerum coniunctarum compositam naturam efficere. Cyrilli lib. 1 de recta fide ad Reginas non longe a principio vbi ex Athanasio lib. de incarnatione refert haec verba: confitemur et ipsum (Christum sit) esse filium Dei et Deum secundum spiritum et filium hominis secundum carnem, non duas naturas, vnum filium vnam adoratam, et vnam quae non adoratur: sed vnam naturam Dei Verbi incarnatam et adorabilem cum carne sua vna adoratam: atque eam compositionem naturarum significat ipse Cyrillus lib. ad versus Anthropomorphitas et Augustinus contra Humanerunt per vnionem hypostaticam Deum

se immiscuisse n. sang, L Sos: q. a. Sos P. in Xpo Dno dari compo duar narum div. et et sang

R ad testim. Damasc. eam vers. n. eē sm textu grecum in quo n. noē Seti hypostasis q. latine sig. significat: atq. ita Falberin. alios vertit in eo loco: ponito aut. q. sons noē natura loco nulla Set difficult. illud testim., q. sensus eius est vn. hypost. fieri vnam compos. duar. naturar., nar. sit div. et sang. qd n. ē alienum a sana doct. ut infra dicemus. Ad auct. Cyril. dm est, eum n. negare abs. dari in Xpo Dno duas nas, sed cum limitat. nempe negat dari duas nas, quar. vna adoretur adoratione Latrie, et altera adoretur tali adorat. q. vtraq. tali adorat. sub vna hypostasi div. adorat.: et qos dicat ibi S Cyril Xpus eē vna na Dei vbi incarnata, n. tn. p. hoc ab eo exludit duas nas, imo eas aperte concedit, q. a. poterat eē in Xpo Dno na Vbi divini incarnata nisi in eo dareti et na hana rōne cuius eēt incarnata. Vnde 5a Synodus collat. 8 Canone 8 sic inquit: siquis vna na Vbi incarnata n. sic accipiat, st PP docuerunt, q. ex divina na et humana vn. sm subsist. facta sed ex talibus vocibus nam vnam sive subst. divinit. et carnis Xpi introducere conetur anathema sit. ac deniq. id Cyrill. et Aug. loco citatis noē mixtionis intelligunt vn. duar naturar Xpi Dni in vna pna ut plane collig. ex eis eiusd. libri vbi vn. auit S Cyrilo vana itaq. et inanis est opinio qui nimia in sitā sm commixt., seu coitionem in ipsa S Trinit. na corpor.

Locum ee extendunt neq. n. nos ita sentimus

Quæstio 2

Vtrum facta sit in p(er)s(ona) seu Hypostatica unio duarum naturarum in Xpo Dno

Sectio prima

Hæreticorum errores circa hanc materiam referuntur et contra eos fidei veritas statuitur.

In hac materia non minus quam in præcedenti varij hæreticorum errores; 1us est Carpocratis qui Apostolorum tempore vixit et ut tradidit Irenæus lib. 1o contra hæreses c. 24 docuit Xpum Dnum esse purum hominem; ac proinde negavit Dei verbi substantialem duarum naturarum in una Xpi persona. 2us dici potest error Nestorij, qui licet conveniret cum Carpocrate in asserendo Xpum Dnum esse purum hominem dicebat tamen post quam Deus natus fuit ... hunc tamen obtinuisse ut Deus illi divinitatem non unione substantiali, sed per affectum coniungeret, sicut Sanctis hominibus, quos propria ac peculiari ratione maiorem vel Sanctitate. Unde Xpum Dnum non Deum, sed hominem Deiferum esse dicebat. 3us est aliorum asserentium in Xpo Dno unam tamen esse personam, quod vero supponunt ac per coetus unionem factam fuisse in persona non in natura; cuius errores meminit ... Divus Thomas art. 3 huius quæstionis et ... contra gentes c. 38; illum tamen ... refert; sed Doctores ... diversis illum adscribunt, quos a ... dicta calumnia vindicat ...

Sed his erroribus missis 1.º dicendum est unionem duarum naturarum in Christo Domino factam fuisse in persona ac proinde in Christo Domino eo dari unam personam quae in duabus naturis divinis sit et humanam. Haec dicendum est certa in fide et probatur 1.º ex Scriptura in qua saepe dicitur Christus Dominum et verum Deum; ac proinde unionem duarum naturarum factam fuisse in divina persona; nam Mat. 16 inquit Petrus Christo Domino: tu es Christus filius Dei vivi: et Joan. 1. Verbum caro factum est, neque desunt aliqui Patres qui verba illa Mat. 3. hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui intelligant de Christo Domino secundum divinam.

Probatur 2.º ex Conciliis in quibus haec veritas expresse definita est et in haeresim, quod ad hoc maxime congregatum fuit Calcedonense, actione 5.ª et in 5.ª Synodo collatione 8. canone 2.º et in aliis alijs sectione praecedenti 1.ª citatis. Unde in Symbolo Athan. dicitur de Christo Domino perfectus Deus, perfectus homo ex anima rationali et carne humana subsistens et paulo inferius sicut anima rationalis et caro unus est homo, ita Deus et homo unus est Christus. et in Consecratione Episcoporum cum fidem profitenti interrogatur, dicitur eis: Credis filium Dei Christum in duabus naturis, et ex duabus naturis subsistentem et recte credas. quod fit ut ex 19. parte in duabus naturis fidem profiteantur contra errorem Eutychetis; et per 2.ª ex duabus naturis idem profiteantur contra errorem Nestorij, qui asserebat Christum Dominum ex sola humana natura subsistere.

Probatur 3.º ex Patribus Damasc. lib. 3. fidei

Cap. 3 Leone epist.ª 10 Ad Flavianum Cyrillus, cap. 12 anathematismis et in eor. defensionib. Aug. lib. 1 de Trin.ª c. 13 et in Enchiridio c. 26 ubi sic dicit: Christus Deus et homo, Deus, quia Deus erat verbum, homo, quia in unit. personæ accesserit verbo anima rationalis et caro.

4 Pr. ratione quia in Script.ª unus et idem Christus Dominus dicitur verus Deus, et verus homo; sed non posset ita appellari nisi esset una et eadem persona quæ in utraque natura subsisteret: ergo in Christo Domino datur unaque persona in duabus naturis, ac per inde per incarnationem unio facta est in persona. Maior est certa ex locis supra relatis et insuper quia si Christus Dominus solo esset Deus per affectum ut Nestorius volebat non magis diceretur Deus, quam alij iusti, nisi quatenus maiore donorum participat quam in dicit Apost.º non Angelos, sed semen Abraham apprehendit a Filio Dei. Acdeinde nam particularis participatio donorum supernaturalium sufficeret ut Christus Dominus diceretur Deus etiam B. Virgo diceretur Deus, quia particularis homo participavit dona Spiritus Sancti inhabitantis in ea. Minor etiam pt. nam si non esset eadem prima persona, quæ in utraque natura subsisteret, Christus Dominus non esset unus sed plures; atque sic de uno et eodemmet Christo Domino non posset dici quod esset Deus, et homo. Et si quis advertat dicat quod requiritur identitas ut dicatur cum subiecto; sed in hac ut dicat Augustinus homo non datur identitas ratione naturæ, quia natura Divina est distincta realiter ab humana: ergo datur identitas ratione

Personae, ac p[er] c[onseque]ns in Xp[ist]o D[omi]no qui e[st] Deus Homo, una et eadem met p[er]sona subsistit in duabus n[atu]ris

2.o Dicendum est unio[nem] duarum naturarum in Xp[ist]o D[omi]no factam fuisse in Hypostasi, ac p[er] c[onseque]ns in Xp[ist]o D[omi]no datur una tantum p[er]sonalitas, et unam hypostasim. Haec est c[onclusi]o de fide certa, et prob[atu]r eisdem testimonijs et ra[ti]onib[us] praecedens; quia vox graeca Hypostasis latine significat supp[ositu]m, ut constat ex S. Basilio ep[isto]la 49 et Gregorio Nicaeno lib. de differentia essentiae et Hypostaseos, Nazianzeno or[ati]one 21 ad finem, Damasco ut refert Flavianus apud Nicephorum lib. 12 historiae c. 4. Quare licet olim dubitatum fuerit apud Latinos, an nomen Hypostasis nam supp[ositu]m significaret, ut videri p[otes]t apud Hieron[ymu]m in 2.o Epist[ol]a 57 ad Damasum, iam satis constat signare supp[ositu]m; et p[er] c[onseque]ns necess[ari]o dicendum est in Xp[ist]o D[omi]no unicam tantum dari hypostasim seu supp[ositu]m; nam alias si darentur duo supp[osi]ta darentur et duae p[er]sonae, cum supp[ositu]m in n[atu]ra rationali qualis e[st] utraq[ue] n[atu]ra Xp[ist]i D[omi]ni, sit p[er]sona. Ex quo ulterius infertur unio[nem] duarum naturarum in Xp[ist]o D[omi]no, factam ee. in Hypostasi, et ut q[uo]d talis unio dicitur Hypostatica; hoc e[st] p[er]sonalis. &c.

Sectio 2

obiectionibus satisfacit

obijcient 1.o Haeretici: si Xp[ist]us D[omi]nus ee.t verus Deus et Homo, tunc Trinitas ee.t Homo; sed hoc e[st] f[alsu]m: ergo et illud ex quo seq[uitu]r. seq[uel]a maioris pr[obatur]

Qa si Xpus Dnus est v9 Deus et homo in
unite psonae Deus est homo, et p coins toti Tri-
nitati qa tota Trinitas e Deus. Ergo qa
si Xpus Dnus est Deus et homo Beata Virgo est
Mater Dei, qa e mater Xpi Dni; hoc autem est fin
e qa in Scra n tribuitr illi tale nomen: qa Xpus
Dnus n e verus Deus et homo, sed solus homo

R. negdo seq. maioris et ad prbat
deo, ex eo qd Xpus Dnus sit Deus et homo
sequi quidem Deum ee hominem, n tn rone
ois psonae divinarum, sed sola rone unius s.
nempe filij, quae incarnata e, ac p coins n sequi
totam Trinitatem ee hominem; nam ea quae conveniunt
Deo rone unius personae n conveniunt toti Trinit.
et itaqa Deo convenit generare rone unius psonae
nempe psonae Patris cum et si Deo tribuatur
generare, n tn tribuitr toti Trinitati, q licet sit Deus
n e tota illa Deus Pater, ad confirmat respondetur
concedendo seq. maioris, e n. de fide certa et neg
minore; nam licet nomen Matris Dei n reperiatur
in Ss., reperitr tn res ipsa, nempe qd beata
Virgo conceperit, et pepererit Xpum Dnum, et qd
ille sit verus Deus. Ex quo evidenter colligitur
genuisse ac peperisse Deum, Deique matrem Dei

obiectiones 2o plura, quae dantur dicuntur de
Xpo Dno quae n possunt convenire p sonae divinae
ut qd fuerit in tempore genitus, qd fuerit passus,
mortuus et sepultus: go in Xpo Dno
praeter psonam divinam datur et psona humana cui
haec conveniant; ac p coins unio duarum naturarum

in Xpo Dno non est facta in persona. Resp. distinguendo ant; plura predicata dicuntur de Xpo Dno quae non possunt competere personae divinae ratione deitatis concedo ant, ratione humanitatis quam sibi univit nego ant. Nam cum eadem met persona, quae trahit unam divinam, trahit etiam humanam consequenter eadem met est verus Deus, et verus homo; de eaque persona inde vere dicuntur quae sunt propria Dei et hominis non necesse sit dari in Xpo Dno duas personas, aliam divinam, et humanam aliam.

Obiicies 3o cum Boetium lib. de duabus naturis persona est rationalis naturae individua substantia, sed in Xpo Dno datur individua substantia naturae rationalis creatae: ergo datur etiam persona rationalis creata: atque adeo vel ille est solus homo, vel in eo dantur duae personae, altera divina et altera humana. Resp. definitionem illam personae quam tradit Boetius esse intelligendam ut advertit D. Thom. in responsione ad 3um de individua substantia ultimo completa et determinata per subsistentiam qualitercumque modo semper existit ad rei quare cum in Xpo Dno non sit existat natura rationalis quae non est ultimo terminata per propriam subsistentiam creatam, sed per divinam increatam consequenter non datur in illo persona creata, sed increata, et divina.

Obiicies 4o si natura humana Xpi Dni esset unita personae divinae esset etiam unita naturae divinae: sed hoc est contra fidem ut constat ex praecedenti ergo et illud ex quo sequitur. Sequela maioris probatur, quia persona divina est idem realiter cum natura, atque adeo eo ipso quod unio terminatur ad personam, terminari debet ad naturam

Namq[do] aliqua duo sic idq realiter non post vnio tam adunum quin etiam refert ad aliud. Si sic divinus maiorem si natura humana eet vnita personae divinae det et vnita naturae divinae immediate et formaliter nego sequelam mediate et identice, concedo sequelam et hoc non excludit personae illius unde ad minorem dico quod est erroneum contra fidem affirmare naturam humanam esse unitam naturae divinae formaliter et immediate vt talis est, non vero esse unitam identice et formaliter mediate, nam cum natura divina sit idem realiter cum personae, impossibile est naturam humanam vnire immediate et formaliter cum personae quin etiam immediate uniatur cum natura vt talis est, et immediate cum entitate illius, quae est idem cum entitate personae. distinguo vero rationes, quia inter personam divinam et naturam divinam datur distinctio sufficiens vt absolute dicatur naturam humanam esse vnitam cum persona divina et non cum natura. oppositum ad mentem distinctiones, quia inter intellectum divinum et voluntatem datur distinctio sufficiens vt bene dicatur verbum divinum procedere per intellectum, et non per voluntatem; quamvis realiter et identice etiam procedat per voluntatem.

Quaestio 3

An persona Christi Domini per incarnationem sit vere et proprie composita

Sectio 1 esse proprie compositam est absolute

Omnis Catholici conveniunt in asserendo personam Christi Domini esse compositam; dissentiunt vero inter se: plures existimant habere compositionem non esse proprie, sed improprie, et quadam lata significatione...

docet Mag in 3 q 6 ubi D Tho q 2 art 3 o
D Bon art 1 q 2 Riccardus art 2 q 3 Scotus
et Durán et q 3 Gabriel q 1 art 3 Mars
q 6 art 3 dub 3 Caret sic ad 3 dubium et alij
Schol. v.o S Tho in hoc art et alij Torres ut Suar
Lorca, Albarez et Ragusa existimant hanc compos.
esse propriam quorum sententiae libenter subscribo; est
n. valde conformis Concil. et SS PP doctrinae

Quare dico 1o Pers. Xpi Dni post incarnationem est
vere (re) et propriè comp. Haec est ex mentem S
Tho et Doctorum quos proximè citavi. Pr. 1 ex
Concilijs, nam in 5 Synodo act. 8 can 4 ita habetur:
si quis non confitetur unionem sm compositionem Xi circa
una substantiam compositam atque eandem Sic etiam in 6 Syno.
Constantinop. act. 4 in epist. Agatonis et act.
11 in epist. Sophronij in Concil. Latera. sub Mar-
tino 1o consultatione 4, et consultat. 5 c 17.

Pr 2 ex SS PP Dion c 1 de div.
nom. sic ibi: in una personarum suarum infirma
nra integre vere que suscepit ad se ipsum re-
vocans atque adsciscens Jesus humilitatem nram
ex qua in effabiliter ex compositus est simplex Jesus
aeternus qui temporalis subiit metae et de
Ecclesiastica Hierar c 3 p 3 unum n. illud i.e.
simplex atque secretum Jesu divini Vbi nra huma-
nitas assumpta ad compositum atque visibile
sine immutatione per summam clementiam benignitate sua
processit. atque eodem modo loquuntur Damasc.
3 de fide c. 14 et 17 Greg Magn hom 38 in
Evang. q q. favet Athanas, Aug, et alij Cum ergo
dicant Christum Dominum indualem esse e duabus
nat. subsistentem, partialiter n. ex compositione

manifeste demonstrat.

Pr. 3 ratione desumpta ex S. Basil. lib. 2 contra Eunomium circa finem ubi definit compositum esse quod ex diversis rebus constat; sed persona Christi Domini per incarnationem resultat ex pluribus rebus: ergo est vere et proprie composita. Conf. quia ubi datur vera unio diversorum extremorum datur vera compositio; sed per incarnationem datur in persona Christi Domini vera unio diversorum extremorum, nempe unio hypostatica: ergo in illa datur vera compositio.

Dico 2.o Haec compositio personae Christi Domini non intercedit immediate inter subsistentiam Verbi divini et humanitatem; et consequenter est unio duarum naturarum in una persona, ita ut sit ad se relati. Pr. 1.o quia ut refert Diaconus lib. de incarnatione et gratia c. 3 ita explicatur ab PP. compositio personae Christi Domini; sic ille: a SS. Patribus adunatio divinitatis et humanitatis Christi Domini compositio dicatur. 2.o pr. ratione quia per incarnationem proxime et immediate unitur natura humana subsistentiae Verbi: ergo compositio personae Christi Domini proxime et immediate intercedit inter naturam humanam, et subsistentiam Verbi. Conf. quia ut vidimus supra concedenti personam Christi Domini compositam, sed non est composita ex subsistentia Verbi, et divinitate, quia sic considerata est simplex persona Christi, ut inquit D. Tho.: sic ergo est composita subsistentia et humanitate; et consequenter haec compositio est unio duarum naturarum in una persona, nam eo ipso quod natura humana immediate unitur cum subsistentia Verbi humanitas cum natura divina, sed et humana unita cum eadem subsistentia Verbi divini; atque adeo tales subsistentia se habet quasi vinculum et nexus harum naturarum cum hoc discrimine quod natura divina est unita per identitatem cum subsistentia Verbi, et humana per unionem realiter distinctam ab illa

Unde S. Th. alleg. do dicunt Xpum esse compositum ex subsistentia Verbi et humanitate, et explicant Xpi compositionem per extrema, quae inter se humanitate conjunguntur ad componendum unum Xpum. alleg. do vero dicunt esse compositum ex duabus naturis concurrentes ad extrema, quae inter se humanitate uniuntur ad componendum neque sit divinitas et naturam humanam quae uniuntur, [illegible] quatenus uniuntur cum eadem persona Verbi divini.

Hic autem notandum est 1o Durandum in 3 dist. 6 q. 3 compositionem personae Xpi Domini non solum esse humanae ad divinitatem, sed etiam humanae ex his quae persona divina non solo adiungitur natura humana, quod intelligitur Durandus compositionem humanis ad Sol. sed etiam vere secundum Concilia et S. P. Xpus Dominus in duabus, et ex duabus naturis subsistit quod significat compositionem humanis ex his, atque ita docent [illegible] Valentia.

2o notandum est quod licet Xpi Domini persona per incarnationem sit composita, attamen ex hac compositione non resultat alia persona, quae ante incarnationem non erat, nam cum persona dicatur ad hoc ut illa sit composita, cum antea non erat, sufficit quod in ea uniantur aliquae naturae, quae antea non erant unitae ut contingit in persona Xpi Domini, at vero ut resultet alia persona quae antea non erat, necesse erat quod daretur alia personalitas, nam hoc sufficit formaliter et in concretis substantivis, ut dicitur multiplicatio necessarium est quod multiplicetur etiam forma constituens ut dicetur 1 p. q. 39.

3o notandum est personam Xpi Domini licet aliquo modo posset dici humana, quatenus sit persona divina quae est in Xpo Domini naturam humanam quo [illegible] modo aliqui do sequentes S. Th. ut Amadeum

ß de fide c. 10 et lib. 4 c. 5 et Ambros. ep. 40 alterum rone personae n. e. eiusd. rationis cum alijs personis manifeste bene in sm. [illegible] quia [illegible] q. e. in Christo e. eiusd. spei cum alijs prior. solum personaliter illius comm. s. et div. [illegible] univoce ... cum personalitatibus [illegible]

Sectio 2

Proponuntur arg.ta et dissolvuntur

[illegible] arg. desumitur ex auct. D. Tho. in 3 Dist. q. 2 art. 2 averentis n. e. in usu q.d. ... Dni dicatur comp.ta et 1 p. q. 3 art. comp. ... ce pole Deum aliquo modo incompositum ... 4° ... gentes c. 4 ... inquit ... illius Dni subsistere ... Sancti, unde ... ce comp.tus; nam eat ... diximus ce comp.tus, quaten. subsistit ex duabus ... divinae ... et Sancti q.° sm. divum ... Dni n. e. vere ... comp.ta ... D. Tho. ibi n. ... Doctorum eo in usu, q.d. ... Dni ... cetur comp.ta sed cum limitatione ... aliquorum modernorum, quam ibi retulerat ... eo art.° agere ... D. Tho. ... errores ... Deum ee formam et ... mundi et ... negare Deum posse incompos. ... aliquorum ... formam ... illius ... compo... dicit imp.fect. ... indignam Deo ... mutuam dependentiam et ... dendas, ... negare posse Deum in rone subsistent. incomposit. ... suam subsist. aliquam ... creatam ... intrins. ... mutat.e ... eo mo ... negare, q.d ... divinus ... sub...

Vid. Sumarezit S. q. part. per denotat suum fratz ro o. negare q.d [illegible] ubi [illegible] in Xpo Deo sit compta ex Suadente [illegible]

... [illegible] arg. pro compto dicit [illegible] Deo repugnante q. [illegible] Xpi Dni n est compositio ex substantia Ubi [illegible] na [illegible] Sana [illegible] Dant [illegible] q. compositio fit ex extremis se inaliter respicientibus et [illegible] ficientibus, et q. compositum ex q. resultat, neq. [illegible] illud e perfectius [illegible] q. nulla [illegible] venire possit Ubi [illegible] aliis ubi divinum [illegible] parz [illegible] compt [illegible] Xpi Dni [illegible] incomplete et imperfect [illegible] si sermo est de [illegible] rone [illegible] abstracta [illegible] compositum [illegible] Sic n includit imperfect. Deo repugnantem [illegible] sed [illegible] dicit [illegible] extremis que sunt realiter distincta. Unde [illegible] duo [illegible] inter afferuntur [illegible] de rone compo [illegible] nalis [illegible] ex extremis creatis, ac [illegible] de includentibus imp. fect. Deo repugnantes [illegible] q.d [illegible] realiter ex part [illegible] n tollit [illegible] quamuis [illegible] Dni [illegible] compta q. ex [illegible] q.d [illegible] Xpi Dni resultet [illegible] ex extremis [illegible] Ubi et Sumanit n. v. q.d [illegible] resultet [illegible] compositum [illegible] haberet [illegible] sem- [illegible] debet [illegible] perfectius [illegible] sufficit, q.d [illegible] perfectius extern [illegible] habet [illegible] q.d resultat ex subsist. Ubi et Sumanit. Ad [illegible] recedunt aliqui [illegible] dico [illegible] Xpi Dni ut [illegible] in [illegible] Nazianzeni in [illegible] Mammeraq. [illegible] Apostolos, et Iustiniani imperatoris in edicto fidei [illegible] Concilium [illegible] Toletanum [illegible] vol 2 [illegible] pons [illegible] 27. Suar et Vasq. [illegible] melius dicant

n ee alr accedend obij sendwinet ee ye Xpi
q nomen ptis Ishi latum deriv. comp. Aret
Id q Deta S Aug lib o Maximin c t o
ante medias inquit Xpo vnag n est gemina subst.
q et Deus et homo est, nec Chri deus pars
huius, q dici pot aliqn filius Dei incepit, qui
accepit fram servi, n erat
Sic eo loco citato dicit hanc Xpi comp.
n ee rone partium, sed rone numeri, hoc e
pluralit q dantr plura extrema et qdlt n sit,
pros partc et communiter asserit Suar. in comment.
huius articuli Xpum Dnum vt constat ex divinitate
et humanit n ee aliqd totum ut totum dicitur
ad ptes, sed vt consat aia et corp. quis ut constat
divinit et humanit posset dici aliquo modo
totum sicut quatnr totum, id qd complet
et in toto verno est addit
n solo divinit sed et humanit n posset
pte dici Xpi Dni, q humanitas
inferior na huius comp. quis tam divinitas
humanitas possunt dici componentes
q componens latius et quam pars et n
comp. quas hoc includit
Xpus Dnus componeretur ex duabus
naturis divinitate et humanitate dicet v
Xpum dici Xpus d divinitate et humanitate
n e vera, q damnata vr Concilio
Constantinopoli sexto, et 4 Xpi Dni n
e comp ex duabus naturis. Sed maioris
totum nisi quam
simpliciter, si Xpus Dnus eet qdam totum
comp ex duabus naturis vere divinitas naturis
divinitas et humanitas
Prob. destinguo maioris n Xpus Dnus

componeretur ex duabus nris eet vera seq. u. qº Xpus
e ex duabus nris, divinitas et humanitas ... sumpte
ocedo ... seq., divisim sumpte, nego seq. quia ut
bene dr in ... illius ... totus e ... seq.
... sumpte, n ... ide ... divisim;
et ideo ... vz sit ... sit aia et corpus
internal unita, attn ... Homo sit aia ...
corpus divisim sumptum. quare ... dicta ... damna-
ta fuit in Concilio Constantiensi sumendo divisim
utramque nam ut sumebat Joan Hus atque eius ...
vbi ...; nam sumendo illas iunctim ... et vera
e, ... et in usu apud SS PP. Aug in Enchyrid.
c 35 ubi sic ait: utraque subst divina sit et hana
Filius e unicus Dei Patris omnipotentis. Damas.
de fide c 29 sic ibi: nam et duplices ng unus Xpus
e, et unus Xpus duae naturae vide alia testimonia
apud Val ... c 5

4 in Xpo Dno dantur plures personalit...
fralit distinctae ... illius ... fit ex
duabus nris ... ex nra hana et ... subst divina
sed ex pluribus personalitatibus. Ansur, q eadem perso-
nalitas Xpi ... ut erat nam ... illius ...
ta fralit ... de metipsa ut erat nam hana ...
terminos distinctos, et ideo inquit ... Tho hic
... Xpi subsistit in duabus nris, et lt ibi sit una
subsistentia, e tn alia, et alia ro subsistendi.
... neg ... ans, et ... dico, eamdem per-
sonalitatem increatam Verbi divini trare ... illius
atque ... trare nam hana. quare cum personali-
tas Verbi divini ... increata ... n eet ... multiplica
fralit sed unatim, coens ... post incarnationem
manet una et eadem fralit, ... infinita

imitando absq addit. et novas sraliet. et trat num. bis et pot traxe quamcumq aliam, qu dist. troq suffic ad distingdas plures sralit. Imtali p sonaliti neq ... doceat ... ubis ... citates ... ad inten dit eamd subsist. ubi sere duos mos trandi ... nam dio ... trat p ident. et sans p vn ab extremis realiter distinct. huic doct. plurimu favet synod Constantien collat ... ubi sic betr. si quis unam subsist. Dni nre Iesu Xpi sic intelligat tamq suscipientis plurimas subsistentias ... significat et per hoc introducere conatr duas subsist. seu duas ... anathema sit

Quaestio 4

An comp. persone Xpi Dni fiat media vn. creata realiter ab extremis distincta

Sectio prima

Proponitur resolutio quaestionis

... 9 ... cedenti ... Xpi Dni et comp. ex subsistentia ... ubi divina et humanit, nunc vn ... examinand. in actualis comp. fiat mediante aliqua vn. creata realiter ab extremis distincta ... quam difficult. Greg. vn. i dist. ... a ... 17 Vasq ibi q i dist. i art ... Rubion ibid. Caiet sic art ... 10 Medina ... Alb. ... 23 ... Val. ... q2 punctis censent sane compos ... Xpi Dni non esse factam p vn ab extremis realiter, aut ex na rei distinctam, sed huius ... extrema se ipsis immati

fuisse unita. Nihilominus tamen vera et communis sententia docet
compositionem quae est Christi Domini factam fuisse media unione
creata realiter ab extremis distincta. Ita Scotus
in 3 q. 1 dist. 1 q. 1 ad 2 contra istum articulum. Occamus in dist.
30 q. 4 et in 3 q. 1 ubi, Durandus dist. 5 q. 2 et Ga-
briel dist. 1 q. 1 art. 1, Suarez hic disp. 8 sect. 3 Bellar.
disp. 1 d. c. 3, Cabrera disp. 8 n. 7 Albert. 10 2 q. 4 Rod.
dub. 2 n. 3 Lorca disp. 15 n. 4. Ragusa disp. 30 c. 6
et communiter Thomistae. 1 pars huius vero sententiae nempe quod unio
media qua facta fuit compositio verbi Christi Domini
sit creata, idest quod 4 ducitur: dicitur ens quod est
ens aut est creatum aut increatum, sed istud unio
non est ens increatum quia non est Deus, et praeter Deum non est
aliud ens increatum: ergo est ens creatum quod veritatem am-
plius stabilit ex hypostatica ... 2 sententia Sancti ...
Ponitur sic quod 1 non evidens segnum distinctionis
realis est posse unum perire manente alio, sed unio
inter humanitatem et subsistentiam Verbi potest perire
manentibus his extremis: ergo distinguitur realiter
ab illis. Minor probatur et in primis de Verbo divino
quia Verbum divinum fuit ab aeterno sine unione
cum humanitate, ita modo potest esse sine illa. Deinde
de humanitate, nam ea quae est in Christo Domino
est eiusdem speciei cum qualibet alia humanitate, sed
aliqua possunt esse et de facto sunt sine unione ad subsis-
tentiam Verbi: ergo potest et humanitas Christi Domini. Secundo
materia corporis Christi Domini cum sit ingenerabilis
habuit esse ante illius conceptionem et consequenter in-
dependenter ab unione cum ... Verbi: ergo poterit
esse sine illa, atque adeo potest perire unio manen-
te materia Christi Domini et subsistentia Verbi manente ita-
tionali, quia ... non extiterit ante conceptionem Christi
Domini sit materia ..., tamen non magis pendet a sua
unione cum subsistentia Verbi, ac pendet materia ...

2º pr eadem par. quia impossibile est ut de eadem re possit enunciari contradictoria absque aliqua mutatione sui sive extrinsece, sive intrinsece; imo cum absurdo quod est contradictorie attribui dicatur quod falsam possit enunciari de aliqua re vnum et eius contradictorium; sed de eadem Sanctitate possunt enunciari contradictoria, nempe vnitam esse, et non vnitam Verbo divino tractam, et non tractam subsistentia Verbi, ergo impossibile est quod ea possint enunciari absque mutatione aliqua humanitatis; et hec autem mutatio non potest esse alia quam productio vnionis, et destructio illius in humanitate quia in primis non sufficit mutatio localis, nam cum Verbum sit immobile localiter non potest fieri Sanctitas magis propinqua et vnita Verbo. Deinde non sufficit variatio in tempore quia humanitas invariata perseverans eodem modo impossibiliter cum Verbo Sobre et erat accedit; non sufficit destructio personalitatis propriae humanae; tum quia cum natura humana non possit existere tractam subsistentia Verbi per hoc ut propria absolute per illam tractatur, necesse est, ut ei aliquid addatur; tum etiam quia natura humana sine propria personalitate est indifferens ut tractatur subsistentia Patris et filij aut Spiritus Sancti, atque adeo ut potius tractatur subsistentia filij quam alicujus, necesse est quod ei addatur vnio cum subsistentia filij potius quam cum subsistentia Patris et Spiritus Sancti, ut de natura humana possit enunciari vnitam esse Verbo divino neque sed quod illa mutetur per productionem vnionis, ergo et e contra ut de eadem natura possit enunciari non esse vnitam necesse quod mutetur per destructionem talis vnionis, aliter impossibile erit, quod de eadem natura possint enunciari illae contradictoria.

Huic rationi forte dicit Greg. mutationem ut quae possint enunciari de eadem natura illa contradictoria esse comp.

destruct[ione] illius; q[uia] comp[ositum] resultat de novo eo ipso q[uod] n[atur]a hu[ma]na sit unita verbo, destrueret[ur] corpus q[uod] n[atur]a hu[ma]na n[on] esset unita. sed id est, nam compositum q[uod] de novo resultat addet aliq[uid] supra extrema unienda, vel n[on] addit. si 2[um] habemus intentum, q[uia] iam ad composit[ionem] fiendam necess[ari]o erit aliqua entitas distincta ab extremis q[uae] sit unio. si v[er]o dicas 2[um], seq[uitu]r n[on] dari mutat[ionem] in n[atur]a hu[ma]na p[er] q[ua]m possit dici de illa esse unitam verbo, cum antea n[on] esset.

Atq[ue] eod[em] m[od]o impugnari debet solutio Albert[i] loco citato in respon[sione] ad 6 et 8[um] dicentis rone, rel[ati]one nam hu[ma]nam p[er] incarn[ationem] fuisse mutatam q[uia] cum p[ri]us n[on] esset unita cum verbo divino, postmodo fuit illi unita. non e[nim] est unitam nam hu[ma]nam verbo divino dicit aliquam entit[atem] ultra extrema vel n[on]. si 1[um] id est q[uod] intendimus, nempe dici aliquam entit[atem] distinctam ab extremis, tum verbum divinum et n[atur]am hu[ma]nam unientem inter se. si v[er]o rem 2[um] perstat vis n[ost]ri arg[umen]ti nempe aliq[ua] mutat[io] facta in aliquo extremor[um] n[on] posse nam hu[ma]nam dici unitam verbo et verbum n[atur]ae cum antea n[on] diceret[ur].

3[°] arg[uitu]r n[on] p[otes]t dari actio absq[ue] termino ducto, sed incarnat[io] est v[er]a actio: q[ui] n[on] p[otes]t dari absq[ue] termino ducto. Sic aut[em] n[on] p[ot]est aliud, nisi unio inter subsistentiam verbi et h[uma]nam n[atu]ram: q[ui] datur talis unio. Maior syllogismi est certa. Probatur minor v[er]o ex Joannis 1[°] verbum caro factum est et ad Galatas 4 misit Deus filium suum factum ex muliere. ubi aut[em] est factum est fieri, et ubi est fieri, est actio, nam q[uo]d fit mediante act[ione] fit. tum etiam ex rone q[uia] per incarn[ationem] Deus factus est ho[mo], cum antea n[on] esset: q[ui]a incarnatio est vera et realis actio; q[ui]a illa est vera et realis actio, p[er] quam aliq[ui]d fit, q[uo]d antea n[on] erat. minor aut[em] syllogismi nempe q[uo]d terminus huius act[ionis] n[on] possit esse alius, nisi unio pr[obatu]r, q[uia] in primis terminum n[on] posse esse verbum divinum, cum verbum fieri

n̄ possit. deinde n̄ pest ēē Sanitas tum q̄ Sanitas p̄ rei
natius supponit facta ante incarn. prius n̄ ē ēē
ōme humanit fieri, quam vniri vbo divino
tum et q̄ fieri humanit, ut sic n̄ ē incarnao
cum tot Sancti fuerint facti absq̄ eo q̄d incarn
vniantur vbo div. q̄ humanitas n̄ est trium in
carn. cum hec n̄ sit fieri illius, atq̄ adeo necess
debet ēē vnio realiter ab extremis distincta; cum
nihil aliud sit, q̄d incarnat. vel et realis act.
re possit.

Sed dicet Albo citatus alias ēē act. facti
vas, et vnitivas alias, et 1.as debere ēē trium, n̄ v.
idq̄ probat explo actionum suum externorum
ut pros vivorum, et alior. p quas dicet. ... magis
... et v. sent. n̄ duci ad aliquem trium, q̄ ... si
vnitivo. ... cum por. Vnde ... dicit 2.
incarn n̄ ... duci ad aliquem trium, q̄ ē actio vnitiva
et n̄ factiva.

Cetera hec solutio impugnat 1.o q̄ ōs actio ē
fieri: q̄ ōs ē factiva et ... nulla pt. dari absq̄
trō. 2.o q̄ incarnē specialiter ... ex n̄ ēē factivam
si quid. eam dr. Vbū caro factum, et quis ... Albo
... 3.o ... mo n̄ colligi ēē factivā, q̄ incarn
vbi div. n̄ fuit facti simplicit, ... et cum additio
sit factus hō, attn n̄ satisfacit difficultati, q̄ ...
additi incarnao ē actio factiva, et ... debet ēē
trium. Neq. explum allatum de actionib. suum externis
aliq. probat, nam immerito dicet Albo ... ma
gis ... et v. sent. n̄ duci aliquem trium p.
tales act. tam ... sit magis ... et ...
sentaneum. 4 denique ... intent
tis ... q̄ vnio hypostat. ... aliq. ... nalle ...
tificans ... humanit. q̄ ē distincta realiter ab ea
... humanitas n̄ sit ... nalis. Neq. se ipsa sanctifi

et consequenter est distincta a Verbo divino cum non sit maior ratio ob quam unio distinguatur realiter ab uno extremo unicato quam ab altero.

Sectio 2

Argumenta proponit, et dissolvit

Argues 1º ex D. Thoma in hac 3 p. q. 6 ad 6 ubi sic ait: gratia unionis est ipsum esse personale quod gratis datur naturae humanae in persona Verbi. Sed quidem est terminus assumptionis, quam sic D. Thomas unio hypostatica non distinguitur a Verbo divino ipsumque Verbum est terminus assumptionis seu incarnationis. Respondeo immediate D. Thomam esse quod gratia unionis hoc est donum quod per unionem conferretur naturae humanae est ipsum esse personale Verbi quod naturae humanae gratis conferretur; et ideo gratia unionis per quam ad Deum facta naturae humanae quam illa non sit in ea adepta persona cum ipso Deo est ipsum esse personale, quia unitas personalis Christi Domini non distinguitur a persona Verbi divini quare D. Thomas in illis verbis non intendit quod unio hypostatica non sit realiter a persona Verbi distincta, neque quod terminus immediatus assumptionis seu incarnationis sit simpliciter Verbum, quis posset dici mediatus, quatenus incarnatio immediate terminata fuit ad unionem hypostaticam, quae ulterius trahebat ad Verbum tamquam ad extremum unicandi.

Argues 2º Unio hypostatica tribuit unitatem personalem Verbi, sed unitas personalis Verbi est et unitas cuiuslibet quasi alterius rei, non distinguitur realiter a tali persona quod unio hypostatica non est distincta realiter a persona Verbi. Maior patet, quia unio hypostatica ex natura humana et persona Verbi facit unum Christum, non unum in natura, quia in Christo datur duplex natura: quoniam unus

in pers.ª ac p coem. vnio hypost.ª tribuit vnit. p sonal. Ubi. d.r nam vnum quod que p id per quod est e dis. e vnum, sed hoc compositum Xpus Verbus hoc ee p sonale p s Ubi quam habet ee vnum atque adeo vnio p quam fit vnum ex na hana et p sona Ubi distingr realiter a tali p sona. Resp. disting.o maiorem. Vnio hypost.ª tribuit vnit. p sonal. Ubi vt comp.ta e ex na hana, et subsisti Ubi concedo maiorem, vt secundum se e q simplex et nulla hins composit. nego maiorem: q.ª sub hoc considerat.e p.ª Ubi het suam vnit. independenter ab vn.e hypostatica, siquidem antequam vniretur cum na hana erat vna in se et hec vnitas e idem realiter cum pers.ª Ubi; n vero alt.ª vnitas, quam habet vt e p.ª comp.ta, q.ª hec fraliter venit ab vn.e hypostatica a qua venit ee vnum composit. ex coentes e destincta realiter a p.ª Ubi et ipsa vnio. Atque hinc constat ad probat. maioris ad confirmat. Resp. concessa maiori disting.o min. hoc compositum Xpus Verbus habet ee p sonale p sonal Ubi independenter ab vn.e, p quam ex p sona Ubi et na hana fit vnus Xpus, nego min.; dependenter a tali vn.e concedo minorem. Vnde coeni het vnit. p sonal compositus dependenter ab eadem vnione quod distingr realiter a p sona Ubi ita et vnitas p sonal compositus ab eadem p sona in se considerata realiter distingr.

Arguet 3.o si perstringit vt exposit.e constituti extrinseci ~~[illegible]~~ res aliqua denominetur intrinsece noua denominat.e qua antea n denominabatur. Ergo exposit.e tm extrinseci res denominatur intrinsece solu cum antea n eet. q. a d denominat. intrins.

n, requir intrinsa mutaō rei denominatę atq adeo, ut
na sana intrinse denominetr unita uerbo diuinę n
requir, q denominas intrinse mutetr recipiendo in se aliquam unionem
realiter distinctam: sed sufficit q producatr per
actionem existi huius n dependeat a personalitate uerbi
tate, sed a personalitate Verbi. Confirmatur namque exiq
producatr existi neque actione dependiatur a forma
intrinse denominat unita illi absq aliqua unione
realiter ab extremis distincta q sibi possit deno
minari na sana intrins unita, uerbo eo q existi
neque actione producatr dependenter ab illo. Respondeo dato
q sit n requiratr ad omnem denominationem intrinsecam
mutatio intrinseca, sed sepe suffiat mutatio extrinseca ut
probat exemplum de denominatione scilicet dei, attamen ad hanc
denominationem intrinsecam unita requir. mutatio intrinsa, atque
adeo ut na sana denominetr intrinse unita uerbo
requir q intrinse mutetr recipiendo in se unionem realiter
distinctam. Ad confirmationem q n posset produci na sana de
pendenter a personalitate uerbi ut dr in argumento,
nisi prius supponatr unitatem tali personalitati ideo
...ideo ... produceretr dependenter ab illa
q supponeretr unita illi tamen personalitas tanti
... complementi ipsam naturam, atque adeo talis
actio supponeret unionem realem inter naturam et perso-
nalitatem Verbi ad ... neque ... na
n unitr ... producatr dependenter ab illa
sed ... unionem ... realiter ab extremis distinc-
tam ut dixi ad ...

Argues 4° cum illa ... unio
quam ponimus interram sanctam et personam Verbi ... illi
unita, ... n ... unietr per aliam unionem, et hec
per aliam, et sic in infinitum. ... seqr q ... na

subsistentia nec haberet existentiam qui sint unita per eorum ubi ac per eorum unio hypostatica non fuisset per fecte facta cum humana natura, neque verbum illam perfecte assumpsisset quod est contra eorum ... Dicunt quod dicendum est per ubi non unire habere nec per aliquam unionem realiter distinctam. Ratio unio hypostatica cum sit ratio formalis uniendi se ipsa unire ... ubi, quin indigeat alia unione. Quemadmodum actio eo quod dicitur ratio formalis agendi se ipsa fit, quin indigeat alia actione ... ipso quod haec unio ... naturam humanam cum persona ubi manet illi se ipsa unita.

Argues ex variis inconvenientibus, quae ex nostra sententia videntur sequi. Est ubum ... ri recipiendo in se haec unio, quam ponimus ... naturam humanam ... ubi ... non unire ... nec habere, sed ... solam unionem ... haberet non subsistentia divina ac per eorum per eam subsistentia naturam non habere ... haec unio necessario alligari ... ubi ad ... trahenda naturam humanam ... existente non posset non illuc trahi ... ipsam hypostatice unire cum ubi et ab illo trahi quod repugnat unioni: quae ne haec inconvenientia sequantur dicendum est unio hypostatica non distingui realiter ab extremis uniendis. Ratio ad hoc est non sequi illud inconveniens, quia ut dixi ... unio hypostatica recipitur in natura humana neque enim est de ratione unionis ... dificare utrumque extremum ut ... ibi allatum ... habere. Ad 2um ubum dicitur ... unire nec habere, quia licet mediet unio inter utrumque extremum mediat ... tamen ratio formalis uniendi et quemadmodum licet inter eam et effectum mediet actio quae tamen illam ... diat ut ratio formalis agendi non impedit quominus ea ...

producat effectum; ita similiter non impedit unio quominus verbi immediate uniatur naturae humanae. Ad 3 non solo concursus humanae unionis hypostaticae, sed media illa concursu et subsistentia divina quam subsistat et tribuat. Ad 4 illa necessitas ex supposito creationis unionis hypostaticae ac inde nullam dicere imperfectionem, quia absolute potuit Deus non producere talem unionem et ita non uniri naturae humanae. quemadmodum nulla dicit imperfectionem, quod ex supposito Deus producendet albedinem in subiecto, non posset non dari album, quia absolute potuit non producere et talem effectum impedire. Ad 5 nullum est inconveniens quod unio hoc seipsa uniatur cum verbo, et ab illo terminetur, quia est incompletum naturale correspondet unioni sua partialis subsistentia.

Quaestio 5ª

An unio hypostatica sit aliquid accidentale vel substantiale resultans ex natura humana et subsistentia divina

Sectio prima

Referuntur sententiae et variae sententiae vera explicatur

1 sententia docet unionem hypostaticam esse relationem ita Scotus in 3 distinctione 1 q. 1 Durandus dist 5 q 2 Occam q 1 et in 1º dist 30 et tribuitur D. Thomae 3 p. art 7 ad 3 et infra q 2 6 art 1 ad 4. 2 sententia tenet hanc unionem esse qualitatem, quae ex natura sua vim habet uniendi. Sic docet Gabriel in 1 dist 30 q 4 et in 3 dist 1

q. 1, et q. 2 art. 2, atq. ... se refert Occam, et Alensis ... immerito; q. ... docet Occam. loco citato, et longe aliter sentit ... Alensis 3 p., q. 7 membro 2 art. 1.

3 sent. tenet esse medium substantiale non absolutum, sed relativum. Ita Vasq. hic disp. 47 c. 3, Suar. disp. 8 sect. 3, Cabrera disp. 8 n. 12, et 14, Lorca disp. 1 ... n. 12.

Sit 1 sc. unio hypostatica non est relatio ... aut qualitas quae ex natura sua ... sed ... Hoc ... moraliter ut est charitas, quae ... affectum jungit extrema amata. Hoc est de fide certa, ... est erroneum ... ut recte docet Vasq. ... ex Anathematismis S. Cyrili qui ... Canones 1 Conc. Ephesini; in ... sic dr si quis post unionem hypostases ... distinguit easque dumtaxat ... inter se nectit, quae est ... auctoritatis ... potestatis, et non ea potius ... anathema sit. ... ex ... Synodo ... can. 4 ubi sic habetur: si quis ... gratiam ... operationem ... dignitatis ... aequalitatem honoris ... auctoritatem aut relationem, aut affectum, aut virtutem ... Dei Verbi et non ... compositionem, sive ... subsistentiam ... talis anathema sit. ... ex Concil. Calced. act. 1 approbantis quasdam Cyrili Epistolas ad Nestorium quae ... et sic ... se habet, ... sit ... ... Dei substantialiter adunatur Dei Verbum carnaliter natum esse dicitur. Unde ... ut Damasc. lib. 3 de fide c. 3. Cyril. lib. ad ... indefensio ... anathematismi. Fulg. lib. 3 ad Trasimundum cap. 13. Naz. epist. 1 ad Chedonium. ... lib. 2 ... eos, qui disputant de Virginitate S. Mariae col. 3 ... alij unionem hypostaticam appellant naturalem, aut ...

Non q. n. sit d. nam, et excedens illius vias d. q. v. et sm res ex nat. seu eff. talis unionis unire sit pert. sua Verbi ng Humana n extre aut moraliter, ut volebant Nestoriani. quare Sam Scoti, et Gab. errore Nestorij rapere videat pie explicant sua. Val. et Rag. citati

2a d. unio hypost. n est relat. pdicamal. neq qualitas, cu n dicat ex na sua unire subsistam Verbi cu na Humana ita dd. p 3a sent. citati, qui bene aduertunt haec ita ee de fide certa quam ita ipsius sit Conciliorum, ac SS. Doctorum, ut oppositam a aliquib, censeant improbabilis. pr quatenus negat unione ee relatione, q ut stat ex verbis 5 Synodi 1a relatis. unio Verbi ad na Humanam n est facta sm relatione; hoc aut n est intelligendum de relat. transcendentali, ut ex dicendis stabit, q sol. restat, quod intelligat de relat. pdicamali. n q proprius munus relationis pdicamalis n est unire, s referre res pi ciendo tm puri vocari, q relat. pdicamalis n pot ee unio. 3 q relat. pdicamalis het aliqua roe fund. a di n unio hypost. ea n het, q n est relat. pdicamalis min. pr, q si aliqua haberet max. Verbu et Humanitate at haec n s. roes fundandi, cu pot dari abs q unione, erao fundandi n pot dari abs q relatione q haec n est unio.

4 pr sec. quatenus negat unione hypostatam esse qualitate, q qualitas n stituit unu per se cu subsistentia, s. unu per accidens; at unio hypost.

Adhaeret unus per se ex extremis, et non illa: quae nec qualitas, quae attrahere, et sustentare naturam attachis substantialis... quae non potest provenire a qualitate accidentali.

Ca. 2a secundo Unio hypostatica non potest esse alequid accidentale, sed necessario debet esse unio substantialis. Est communiter DD. quos contra 2am sententiam unici, et prima conclusio est communis SS. Sic. art. 6. Magistri in 3. dist. 3. ubi D. Bon. art. 1. q. 3. Ric. art. 3. quam probo 1o ex Concil. Lateran. consultatione s. can. 6. ubi dicitur in Xpo Domino esse duas naturas substantialiter unitas in eadem persona ... can. 8. Unio hypostatica appellatur substantialis, sic ibi: Sequimur ... SS. PP. non proprie, et secundum veritatem naturalem substantialem unionem indivisibilem, et impassibile in eo cognitam ... eodem modo loquitur Damasc. lib. 3o. ... 2a ... versiones ... et Ioan. Maxen. in ... ... inquiunt ... ... nostris SS. ... duas naturas ... substantialiter unitas ... ex qua ... sententia refert Athan. Naz. Cyr. et alios.

Pr. 2 ratione nam si unio hypostatica esset accidens homo non praedicaretur de Deo in quid, sed in quale, atque adeo non posset dici Deus est homo, sed Deus est humanitatis, hoc autem falsum est, et erroneum, ergo et illud ex quo sequitur. Sequella maioris probatur, nam si unio hypostatica esset accidens humanitas esset tantum accidentaliter unita Verbo, atque adeo sicut ea, quae sunt accidentaliter unita subiecto non praedicantur in quid sed in quale, ac proinde non dicimus homo est albedo, sed est albus, quia albedo est accidentaliter unita homini, ita similiter non possemus dicere Deus est homo, sed est humanatus.

Pr. 3 quia Xpus Dominus est proprie, et simpliciter

unus

vnus vnit.º Perez ex humanit.º et Verbo subsistes, sicut ala ralis, et caro vnus est homo vt dr in symbolo Athana: q vt homo ex ala rali et carne compos.tus est vnus ens p se et ex pus, dnus ex pers.ª Verbi et humanitate compo.tus; g vnio p quam Verbum et humanitas vniuntur ad efficiendum vnum ens per se necess.º debet esse substalis et n accidentalis. Dpt haec vltª cōx, nam ex accidenti et substª n pot fieri vnum p se sed p accns.

Pr 4.º qª vt ex Concilijs et Patribus Verbum dr substaliter vnitum humanit.i; sed denominao substalis n pot venire a fra accidentali, sed necess.º venire debet a substali: g vnio hypostª qua Verbum vnitr humanit.i n pot ee accidentalis, sed necess.º debet ee substalis. Dminor qª cum deni.º desumatr a fra, coenter denominatio substalis n pot venire a fra accidentali, sed venire debet a substantiali.

Dices aut haec vnio substalis sit modus, et n substª absta, q de rone modi e seipso vni hinc relato, et ab illo actualiter dependere; sed hoc vtrumq ovenit vni hypost, qª seipsa vnitur cum subiecto alia multiplicabitur, vnde finiens et actualiter dependet ab extremis qª essentialit est nexus duoz, atq adeo qualit eoz, eoz desinente necess.º desineret; g vni hypostª e modus et n substª absta.

A sᵃ vnio hypostª n e modus substalis absolutus sed est relativus dicens ordinem transcendentalem ad extra vnienda. tenent expresse Suar. Vasq. Cabrera et Ragª Lurati: atq hoc tm intendit D. Tho. hic art. 7 dum dicit hanc vnionem ee relat. et Durand.

ubi e namque dicat unu suppositum et relat. satis si ie relat. accentale et [illegible] depe intelligitur per unum habitudinis seu relat. trans- cendentalis. sed unio supposit. ut videmus accentaliter dependet ab externis et respicit illa transcaliter. 2º nam alias non posset intelligi, quia ratione unio supposit. univit verbum divinum cum natura sana, quod illud non afficit neque immutat. quod si transcendaliter non respiceret, non posset illud unire.

Sectio 2

Obiectionibus satisfacit

Obiiciunt Adversarij contra 3um si quo nra sent. explicare incepimus, ut [illegible] Apost. [illegible] ad Phil. 2º [illegible] Christus Dominus fuit invsolutus [illegible] forma servi et habitu inventus ut homo. sed habitus non unitur substantialiter [illegible] illum sentis sed accentaliter tamen, quoniam similiter humanitas non erat unita subs- tantialiter [illegible] verbo, sed solo accentaliter. Confirmatur nam et quit [illegible] Aug. lib. 1 de [illegible] destinat. [illegible] ea quae fit ab initio fidei suae homo qui cumque Christianus quae gratia solo ille factus est [illegible] Christo [illegible] Augustinus unio humanitas cum Deo facta fuit ex gratia sui [illegible] gratiam etiam verbum non erat substantialiter unita [illegible] quia ratione [illegible] unitus cum natura [illegible]

[illegible] ad argumentum dici [illegible] intelligatur, namque ex graeco quid aliter [illegible] tunt nempe [illegible], formam seu schema, formae similitudinem hoc, quod [illegible] solo vestitus [illegible] vestimentum apparet [illegible] illud mutet neque amittat suam formam et [illegible] ita Verbum divinum [illegible] humanitas non assumpsit [illegible] neque suam mutat; non [illegible] solitudo [illegible] quod et vestimentum unitur accentaliter personae sentis illud

vn. sanitas vbo. b. dno q^a vt constat ex Concilijs et scto.
Aug. (dicitur substantialiter vnitus fuit sanctus. Alio sistimatur scto
S. Aug. se velle vnus Hypostatice est donum gratuitum et li-
beraliter scierum sanctus, non vero quod dicitur vnio acciden-
taliter et per affectum, qualis est gratia sanctificans.

Obijcies 2.º quod advenit enti in actu et completo
advenit illi accidentaliter; sed sanitas advenit verbo
quod est ens in actu et completum: ergo advenit illi accidentaliter.
Maior est communis doctorum axioma, et minor patet. Respondeo illud
commune axioma intelligendum esse de ente completo advenienti alteri
enti in actu completo, quia tunc ex vtroque fit vnum per
accidens, non vero de ente incompleto, qualis est sanitas
quae advenit verbo divino quia illa caret suo complemento
substantiali, nempe personalitate; atque adeo complementum per
suam personalitatem verbi constituit vnum per se cum
illa. et cum hac solutione coincidit alia, quam exhibet P.
Ibo. hic art. 6 a. ad 2. ille enim dicit hoc argumentum id
quod advenit enti completo advenire accidentaliter nisi
trahatur ad consortium illius esse completi; hoc est nisi sit
ens incompletum, atque adeo possit accipere aliquem ulterius
abentiae in actu completo cui advenit.

Obijcies 3.º ex communi doctorum accidens est quod potest adesse
esse, et abesse absque subiecti corruptione, sed sanitas potest
abesse a verbo, ergo est accidens illius: atque adeo
advenit illi accidentaliter. Confirmatur 1.º quia Deus est homo
accidentaliter, cum potuerit non esse. Confirmatur 2.º quia homo non dicatur
de Christo Domino vt hoc aliquid sed vt quale, ergo dicatur
tamquam accidens, et non tamquam aliquid substantiale vnitum cum
verbo. Respondeo ad argumentum maiorem esse verum in metaphysica, hoc sumitur
accidens in sua latitudine pro omni eo quod non est de essentia
subiecti et si sit illi substantiale vnitum et faciat vnum per se
cum eo; ac inde in hoc sensu posse sic dici etiam verum vt
dicatur sanitas esse accidens verbi substantialiter tamen vnitum

Cum eo et facere unum cum se cum illo, et advenire illi accidentaliter quatenus non de eius essentia quia sicut unum substantialiter cum eo, Sacramenti explicatum ... vero dicunt fere eisdem verbis occedunt ... Vasquez sic ... et ... sect ... semper tamen cum ... explicatione ... dendum ... ne errorem Nestorii sapere videantur quo extrinsece moraliter ... ubi humanitas unita esse dicebat ... aliqui ... Durand representandum eo quod in Sententiarum dist. 6. q. 4 dixerit humanitatem accidentaliter advenire Verbo, quia ille sane ... satis explicet auferendo advenire absque inser...

Ad ... confirmatur ... illa ... humanitatem accidentaliter explicandum esse ... doctrina tradita, et quod sit homo accidentaliter quatenus humanitas non est de essentia Dei, quia sit illi substantialiter unita ... negandum est ... quod homo ... de Christo ... de eius substantia ... ut accidens ... finitum est ab Alexandro ... existimant aliqui quos refert Vasquez ... es quia ut ille affirmat ... omnis ... in eo ca...

obiiciunt 4 ... unio hypostatica definitur ... synodi sect ... relata ... est ... ex epistola S. Cyrilli ad Nestorium ... male ... esse ... transcendentalem seu ... relationem transcendentalem ... Concil atque ... Cyril ... unionem hypostaticam non esse relationem, aut habitudinem ea ratione, qua asserebat Nestorius nempe ita ut media illa ... extrinsecam ... tiam ... diceretur ... divinitate humanitati ... re esse relationem et habitudinem transcendentalem, qua Verbum ... substantialiter uniatur humanitati. ... quod ... sic extra ... unio substantialis necessario ... ut dicat ...

transcalis, a dicta g. pr. dependeat quam sit ab eis.
Dico autem interim tamen transcalis dari in natura Christi Domini relatio aliqua sacramentalis ad Deum, qua tamen penes dependeat, quamvis sit ab illa tamen distincta, quidquid dicant Suarez et Vazquez citati ille sect. 3 ubi docet dari; sic q. 7 ubi probat dicit esse valde probabile. sed tenenda est opinio Suarez, nam cum natura sancta Christi Domini vere dependeat a Verbo ubi non est cur negetur in tali dependentia fundari relatio sacramentalis ad Verbum.

Quaestio 6

Utrum unio hypostatica sit simplex vel composita, corporea vel spiritualis.

Sectio 1ª In qua tenendum sit stabilitur

omissis variis sententiis quae circa hanc difficultatem referri possent et inter Neotericos explicem. Dico 1º unio hypostatica non est simplex, sed composita. Ita docet Scotus in 3º dist. 2 quaest. 2, Duran et Paludanus ibi, quos sequuntur Valentia disp. 1 q. 9 c. 2, Medina art. 5, Lorca ibid. disp. 34 n. 12, sed contrarium tenet Gabriel in 3º dist. 1 q. 2 dubio 2 art. 3, Alensis lib. 3 summae tract. 1 c. 1 q. 2, Abulensis paradoxa 2 q. 42, Caietanus q. 6 art. 5, Marsilius disp. 27 sect. 5, Vazquez q. 2 art. 1 disp. ... 4, Alius ... 2 q. 7 et Salas ... 3 et 4, Raguseus disp. 66 5 ... q. et tribus ... q. 6 a. 5.

Probatur 1º quia diversa est unio per quam unitur anima Christi Domini Verbo divino ab unione qua unitur mortuo ... Christi Domini, quia unio hypostatica non est simplex sed composita. Probatur, quia tempore tridui mortis Christi Domini ... existentis in limbo erat unita Verbo divino et corpus similiter existens in sepulchro ut est de fide, et tum quaeritur de his duabus partibus verificatur

illud Theologorum axioma quod semel Verbum assumpsit nunquam dimisit: quia dicta unio erat illa per quam anima erat unita Verbo absolute et quod corpus in sepulchro erat unitum eidem Verbo; quod una et eadem unio in tam diversis locis naturaliter existere non poterat, et nulla est necessitas asserendi supernaturaliter eam extitisse in duplici loco, atque adeo sit in eo triduo fuit duplex unio, item aliter unquam ante tempus mortis Christi Domini, quod absque fundamento dicendum in eo triduo [illegible] productas esse duas uniones ad uniendum corpus et animam Christi Domini cum persona Verbi, cum antea [illegible] unione unitiva [illegible]

Ostenditur quod [illegible] [illegible] animos in hac vita decursu temporis [illegible] plures partes suae [illegible] amisit [illegible] resolutas, et alias acquisivit [illegible] nutritione quae de novo uniebantur Verbo Divino: quod necesse erat quod ea deberentur partes unionis [illegible] Suppositalis [illegible] quas uniebantur Verbo [illegible] amissae, et aliae de novo [illegible] ducerentur [illegible] quae unirentur partes [illegible] denuo acquisitae: nam [illegible] cum [illegible] sit incorruptibilis et inseparabilis [illegible] intelligi amitti aut acquiri qualiter intelleguntur destrui [illegible] partes unionis, [illegible] de novo [illegible]

[illegible], Probatur 2° namque unio Suppositalis esset simplex, et non composita, aut esset corporea, aut spiritualis: si corporea, non esset apta ad uniendum animam rationalem cum Verbo Divino quia utrumque extremum est spirituale, et ad unienda extrema spiritualia non est apta unio corporea; si vero esset spiritualis, non esset apta ad uniendum materiam corpoream cum persona Verbi: quod si unio Suppositalis esset simplex et non composita, non esset apta ad uniendum naturam humanam cum Verbo Divino [illegible]

Dico 2° unio Suppositalis non [illegible] constat ex duplici unione partiali assignata correspondente animae rationali, et materiae [illegible]; sed [illegible] ex alia correspondente omni [illegible]

inter aiam et mam, Ita Valor, Suar, et Albert citati
Pr. 1° quia Vbo Div° non so unita fuit aia roalis et mã
tãm sed et unio inter mam et fram; alias Vbum Divum
non assumpsisset totam nam sanam quod e° contra sacros.
Concilia et PP. Pr. 2° quia unio Sypostica per quam unita fuit
na sana Vbo Divo non so constat duplici unione partiali
nectente aiam et mam, cum Vbo sed et alia par-
tiali nectente unionem mis et aiae cum eodem ipso. Patet
cõa, quia non est maior ratio, cur aiae et mis sibi correspon-
deant partiales uniones Sypostaticae distinctae, et non sit
unioni. Pr. nam in triduo mortis Xpi Dni fue-
runt unitae Vbo aia et mã; non vero unio quae destructa
fuit in morte Xpi Dni: quia distincta est unio per quam
unam Sypost. unitur utrique aiae et mis, tam
Vbo ab unionibus per quas uniuntur aia ipsa mã.

Pr. 3° Dla ut dixi 1 Sypostat. prso mis et
fris, sed et unioni correspondet sua partialis subsistentia
sed Vbum Divum supplet in na sana Xpi
Dni, defectum subsistentiae creatae: quo non se facit subsistere
mam, et aiam roalis Xpi Dni, sed et unionis inter
sese extrema: non autem pot tribuere unioni hunc effectum
formalem nisi cum ista uniatur: quo unitur, atque adeo
tali unioni correspondet alia partialis subsistentia
ac per consequens unio Sypostatica constat triplici unione partia-
li correspondente triplici partiali subsistentiali nae sanae Xpi
Dni.

Unio 3 haec unio partialis quae correspondet
unioni nis sanae Xpi Dni unit inter se alias duas
uniones partiales correspondentes aiae et mis Xpi Dni;
facitque ex illis unam unionem totalem completam. Ita senti-
re videtur Suar citatus et Albert. Pr. 1° quia spondet
cum partiales sint ordinatae ad componendam unam
totalem, sed non possunt eam componere nisi uniantur inter
se: quo uniuntur, sed ... uniuntur per unionem partialem correspondentem

aiæ, Negō p unionē correntē mæ, q° Sy n° si omes partes mundi
se uniat interse sed solū extra: q° rō resultat
unionē partialē correntē unioni aiæ et mæ, q° talis unio
p portiunculi suo subiecto, atq° adeo p illud ē solū formaliter
uniendi interse aiam et mam; ita Sy cōrōlo n° solū
ē rō formalis uniendi suum fundamentum cum aliō, sed aliæ par-
tiales unionēs subiectatas in aiā, et ma. quemadmodum
superficies, lineæ et puncta unionēs inhærentis p quam
integræ et quantitatis mæ ... n° so sunt p quas formaliter
uniet superficies, lineas et puncta quantitatis cum superficie-
bus, lineis, et punctis mæ ..., sed et ipmæ p unio-
nis integri interse, atq ita componunt unam unionem
integram adequatam. Ita q° ut dixi i° p dys subsistentias
partiales mæ et formæ uniuntur interse media subsistentia
unionis, q° illa p portiunclū sua subiecto in rōne uniendi: q°
aliter unionēs hypostaticæ mæ et aiæ uniri debent inter-
se media alia unione partiali correspondente unioni
compositi sani.

Dico 4° unio hypostatica correspondens aiæ
rōali ē spiritualis, unionēs vō correspondentes mæ
et unioni compositi sūt corporeæ. tenet Suarez § de
duæ opiniones. q° d unio correspondens aiæ sit spiritualis
Pr. q° subiectum adequatum talis unionis ē spirituale; ad
unio corporea n° pt adequatē recipi in subiecto spirituali
q° unio hypostatica correspondens aiæ n° pt ēē corporea
sed necessario debet ēē spiritualis. Maior constat
q° subiectum talis unionis ē sola aia rōalis: minor vō pr.
q° si unio corporea adequatē reciperetur in subiecto spirituali
ēēt ad mūm ... toto intrō spatio, et tā in-
qualit illius ptē ... q° realiter est impossibile et nulla
est necessitas asserendi ... natū ... fatendi

Quod autem aliæ duæ partiales unionēs corres-
pondentes mæ et unioni sint corporeæ pr. Ratio

quae dependent a materia et unione corporea, tamquam mutua re modificata. sed res spiritualis non potest ita dependere a re corporea: quod huiusmodi unio non sit spiritualis vel corporea. Dicitur quod unio inter animam rationalem et materiam idest corporea, quia dependet a materia corporea quo similiter dicuntur uniones incorporeae quae dependent a subiecto corporeo. quare et unio inter animam rationalem et materiam est commensuratur cum natura; sicut quod partes fundatur latius, et longius ad uniendas partes materiae et e contra; conversa quod pars unionis est illa quae unit animam, quae est incapax ... ; alia, quae unit materiam, quae est impedita ... ; ita similiter sunt uniones partiales commensurantur cum suis subiectis, sententia quod et partes fundatur latius, et longius ad uniendas partes materiae et unienti eas Verbo divino; conversa quod pars unionis est illa, quae unit animam capitis Christi Domini (quae est devinctum quod unit ... et latius) alia quae unit materiam pedis Christi Domini cum eodem Verbo divino.

Sectio 2

Arguitur, et Respondetur

Argues 1.o sententia ... S. Athan. quem refert ... intra q. 50 art. 3 in arg. 2.o Dei filius in die resurrectionis denuo assumpsit corpus suum, quem in incarnatione assumpserat: sed non potuit denuo assumere nisi per novam unionem: quia unio quae data fuit in resurrectione distincta fuit ab iis quae unita erant anima et corpus cum Verbo in triduo mortis Christi Domini atque ... illa fuit simplex et non composita, nam si foret composita, non esset necessaria diversa unio, sed sufficerent illae duae quae intra duo mortes extiterunt cum ... unionis inter animam et corpus. Respondeo ... explicat ... ibi ait non affirmare S. Athanas. quod Dei filius in die

resurrect[ione] assumpserit &c. hoc quia assumpsit unionem in aliqu
sine qua non datur homo, non intendit S. Athana[sius] quod
Dei filius novam simpliciter unionem partium humanitatis denuo
assumpserit.

Argues 2º: 2ª [illegible] unio orig. et orig. realis
non potest trahi per subsistentiam ubi, quia non potest uniri cum illa: atque
adeo non datur unio partialis hypostatica correspondens
dictae unioni. Respondeo, quod si terminaretur per
subsistentiam ubi ab ea constitueretur in esse per se et in esse
primo, verum utrumque est impossibile, quia unio cum sit modus,
semper est in alio, et cum non sit natura, non potest constitui
in esse per se: quod non potest talis unio trahi per subsistentiam
ubi. Neque secundo. Respondeo, et adhuc
videtur hanc unionem orig. et orig. constitui in esse per se subsistentiali
per subsistentiam ubi. hoc est complere unionem ac substantialem
et reddi incommunicabile alteri ad subsistendum,
cui non repugnat esse in alio per se met ipsam, tamquam
unionem substantialem, sed debet esse in alio ut in subiecto, quod
est proprium accidentis: forma enim substantialis est in materia, tamquam
in subiecto, et tamen non ideo desinit esse per se, quia est in illa
non ut in subiecto sed per unionem substantialem dat esse
per se non potest constitui dicta unio per subsistentiam ubi
quia non est capax huius effectus formalis, cum non sit natura sed
modus illius. Neque hoc est aliquod inconveniens, quia non requiritur
ut forma tribuat omnes suos effectus cuilibet subiecto partiali,
sed sufficit, quod tribuat eum cuius est capax
subiectum ut explicatum demonstrari posset.

Argues 3º: unio hypostatica non petit trahi subsistentia
aliqua creata, sive increata: quia neque eius unio compositionis
humani, atque adeo non unitur ad subsistendum. cum per se
ubi, neque enim unitur illi ingrediens, caret per se subsistentia
quae petit trahi, et cuius defectum supplet subsistentia
ubi in natura humana. Respondeo, quod in primis non petit trahi

subsistentia creata, nam si ita est, indigeret unione mediante qua uniretur verbo ad subsistentiam quam talis subsistentia esset propria illius, et de hac 2a unione esset eadem difficultas, neque si [illegible] peteret propriam subsistentiam indigeret alia unione ut [illegible] uniretur verbo, et sic alia, et sic in infinitum. Deinde quod unio hypostatica non petat trahi subsistentia increata [illegible] quia hoc est proprium [illegible] atque adeo convenire non [illegible] entitati alicui creatae [illegible] ventum modali, [illegible] qualis est unio hypostatica [illegible] illa non petit trahi existentia [illegible] aliqua creata, sive increata et [illegible] neque [illegible] unio [illegible]

Respondeo negando antecedens, quia [illegible] ut videtur, quod unio hypostatica petat trahi [illegible] aliqua subsistentia creata ut bene [illegible] in argumento, attamen petit trahi subsistentia divina, [illegible] quod, [illegible] ut quo [illegible] hoc est non tamquam ratio qua trahitur, sed tamquam ratio formalis media qua fit terminatio, atque [illegible] hoc [illegible] nullum est inconveniens cum [illegible] petere ita trahi subsistentia [illegible] non est proprium [illegible] divinae, cum illa ut quod, non ut quo [illegible] trahi, tum etiam quia in rebus naturalibus [illegible] simile neque unio [illegible] subsistentis. Angeli [illegible] cum ipsa subsistentia [illegible] media qua [illegible] subsistentia [illegible] nam Angeli [illegible] quo trahitur, atque adeo nihil mirum si unio hypostatica sit [illegible] formalis [illegible] media qua creatura [illegible] subsistentia [illegible] cum petat illa [illegible] ex natura sua trahi ut quo hac subsistentia [illegible]

Argues 4o unio [illegible] et [illegible] si [illegible] uniri [illegible] extremis. Quia similiter si ipsa unitur subsistentia. [illegible] quia [illegible] non fit per aliam, [illegible] in infinitum; atque adeo cum unio [illegible] et [illegible] ostendi [illegible]

unitr subsist^a ubi qm sit necess^a alia unio p quã uniatr

R. secũd ant. neg. cõam. et rõ e disparit. q^a unio mq et aeq est ratio formalis uniendi hec extr^a ac p inde se ipsa unitr cum illis at v^o cum n sit ratio formalis uniendi se ipsam cum subsist^a ubi q^a hoc e illi oro indebitu coeni indiget un^e qua uniatr; quemadmodu indebita quant q^a n si rõne formalem uniendi eius quantit. se ipsis uniuntr cum illis, at v^o Deus ind.visibilis Dmq i n nisi medijs indivisibilibus impr. q^a n si rõnes formales uniendi rei illor aeq sine dstat a Dd p bat coq, ad quam rõ sic n dari possum in infinit. q^a unio p quã unitr unio mq et aeq cum subsist^a ubi ea rõne formali uniendi hec extrema se ipsa unitr cum illis qm necess sit alia unio ex qua sequatr p cess in infinit.

Questio 7

Sit ne Unio Hypost^a sim subst^ntialis et quantit. entit^e creata vel creabili perfectior

Sectio 1ª questioni affirmative respond.

Ens s^rnale aliud e quoad modum, et aliud quoad substantiam: illud e qd e in sua entit^e s^rnale, so q^3 sit modum p ducendi nq indebit^m talis est ipsa visiva ceci miraculose restituta, q^a lt in sua entit^e sit nalis, modus tn quo p ducitr e s^rnalis et indebitus nq. hoc ult ens s^rnale quoad substa^m est qd in sua intrinsecam entit^m e oro indebitus.

Quo supposito difficultas est. Vtrum unio hypostatica sit ens reale per entitatem positivam, et quoad suam substantiam. Dubitatur, secundo quoad modum; et insuper an sit cum entitatibus creatis, separabilium, et defectiva. Conclusio quamvis sit 1a secundo. Unio hypostatica est ens reale quoad suam substantiam ita S. Thomas hic art. 12 ad 2. et 3 Suarez disp. 9 sect. 2. § et ex his Vasquez disp. 20 c 4 Cabrera ubi explicat articulo 12 Albares et Ragusa ibidem Lorca disp. 14. Albertinus to 2 q. 2 et dubitat. 2 et cont. Probatur 1o nobis illustris testimonijs. Ab Concil. et Patrum qq. 1a disp. 2 quæst. sect. 3 ... habemus mysterium incarnationis ac proinde unionem hypostaticam, quæ illius finis ... captum et intelligentiam creaturæ, quod nulla alia ratione ... est nisi quia unio hypostatica est secundum suam substantiam et entitatem realis. Specialiter vero probatur ex S. Dyon. c 2 de divinis nominibus ... 2 sic ibi ... quod est novitatis omnium, omnium novitas in naturalibus ... nam erat. idem affirmat S. Cyr. de fide ad Theodosium to 2 Concil. Ephesini c 4 dum asserit: affirmamus naturas disparatas, atque inter se divisas transmutatas quandam concurrat eius ... in unum ... et to 5 eiusdem Concil c 22 Niceph. Patriar. Constantinopolitanus in epistola ad Leonem Pontificem sic inquit ... indivisibilem realem ... est.

Probatur 2o ratione, quia illud est ens reale quoad suam substantiam quod ... in debitum ... sed unio hypostatica ... suam substantiam est ... indebitum ergo est ... reale quoad suam substantiam. Maior est ... definitio entis ... realis. et minor est

Manifesta, ut manifestum sit nulli rei creatae esse debitum uniri cum Deo, et unam personam cum illo constituere.

Sit secunda unio hypostatica perfectior qualibet entitate creata, et creabili. Haec non est tam manifesta quod ... concedunt communiter theologi D. Thomas 3 p. q. 2 art. 1, et q. 2 art. 10 ad 1; S. Bonaventura in 3 dist. 2 art. 2 q. 2. Albertus ibidem, Alensis 3 p. q. 11 et 12 art. 1 membro 1; Scotus in 4 dist. 49 q. 2; Suarez hic disp. 9 sect. 2, Vasquez disp. 20 c. 4, Valentia disp. 1 q. 2 puncto 6, Lorca disp. 18 memb. 2, Albert. n. 2 q. 5, theologica dubit. 2, Ragusa disp. 41 c. 2, et alii. Probatur 1ᵒ ex D. Thoma lib. 4 de ... ... c. 19 ubi ... in 4 orat. ... tantamque humanae naturae subiectam ut quo altius attolleretur non haberet. ... Cyrill. et ... illa verba fecit ... vel ... suo ...

Probatur 2ᵒ ... nam in rebus creatis illud est perfectius et excellentius quo magis accedit ad Deum; sed unio hypostatica inter res creatas, et creabiles ... habet; ergo est perfectior qualibet entitate creata, et creabili. Maior ... ut ... commune axioma: quod accedit ad maxime tale, est magis tale. Hoc est quod accedit ad id quod est perfectissimum in aliquo genere magis participat de perfectione talis generis, cum perfectissimum in unoquoque genere sit mensura ceterorum. Minor ... ... q. ... ... unio hypostatica est substantialis iunctio cum Deo, quod nulli alteri entitati convenit; nam licet gratia et visio beata sint iunctio cum Deo, sunt tamen accidentalis iunctio; neque cum illo iungunt ut unio hypostatica faciendo unam personam cum ipso. Ergo ...

Probatur 3ᵒ ... illud est perfectius ... perfectiores ...

debent; sed unioni Hypostaticae debentur perfectiones supra eas, nempe gratia, dona omnes habitus supernaturales, et visio beata, quae debeantur alteri enti creato, aut creabili; quia unio hypostatica est perfectior qualitate creata, creabili. Confirmatur, quia humanitas non ratione huius unionis debet maiorem favorem, quam cuilibet personae creatae, sive quamcumque excellentiae gratiae et gloriae; quia illa excellentior est qualitate gratia et gloria; ac per consequens qualitate ente creato et creabili.

Sectio 2

Diluuntur obiectiones contra dicta

Obies 1. contra 1 conclusionem S. Thom. sic ait asserentes quam unionem esse naturalem Christo Domino, quia unio hypostatica non est naturalis omni suae substantiae et conformari post ea dicitis quae praecedenti sect. ... a SS Patribus naturalis unio hypostatica. Resp. cum explicatione Caietani, Medina, Suar. et aliorum, sic SS. Patres velle unionem hypostaticam esse naturalem Christo Domino, quia indita est ab ipsa conceptione, et Nativitate, sive quia datur humanae Christi causante illam natura divina ... atque adeo convenit a principio intrinseco ad conformandum. Resp. unionem hypostaticam a SS Patribus appellari naturalem quia est ... rei natura existentis.

Obies 2. contra 2 conclusionem S. August. tractatu ... ubi sic ait de beata Virgine: inde felix quia verbum Dei custodit, non quia in illa verbum caro factum est. et lib. de sancta Virginitate c. 3 inquit beatior fuit Maria percipiendo fidem Christi, quam concipiendo carnem Christi et addit felicius illi fuit Christum corde, quam carne

Testatur [illegible] ubi colliget ex [illegible] sint Augustin. melius esse Deum mente [illegible] gratiam recipere, quam corporaliter generare: ac proinde gratiam esse perfectiorem [illegible] hypostatica. [illegible] mentem Augustini esse hoc [illegible] generare Deum [illegible] non esse ita excellens, ac illi [illegible] gratiam uniri: [illegible] posse summum stare [illegible] cum [illegible] peccato; non [illegible] hoc [illegible] exquo [illegible] non sequitur gratiam excellentiorem esse unione hypostatica, quae [illegible] ut posse summa sanctitas stare etiam non potest cum peccato, et insuper offert strictiorem iunctionem cum Deo, quam afferat gratia.

Obiicies [illegible] unio hypostatica est entitas modalis et incompleta, gratia vero et visio beata sunt entitates absolutae; insuper unio hypostatica ordinatur ad visionem beatam tamquam ad finem: [illegible] perfectior [illegible]. Confirmatur quia unio hypostatica creari potest creaturae irrationali, visio vero minime [illegible]. Respondeo ex [illegible] quod unio hypostatica sit entitas [illegible] modalis, [illegible] [illegible] perfectior gratia et visione beata [illegible] accidentia absoluta non [illegible] sit perfectior, quam gratia et visio, quae [illegible] perfectiori modo [illegible] Deo, quam illa [illegible] ordinatur ad visionem tamquam ad finem ultimum [illegible], nam hic est Deus, sed tamquam [illegible] ad finem ultimum [illegible], et nullum est inconveniens, quod [illegible] finis ultimus quo [illegible] sit perfectior mediis aliis [illegible] ad finem ultimum qui [illegible] ducentibus, nam finis quo ulterius ordinatur ad finem qui. Ad confirmationem [illegible] omisso antecedente de quo infra neque [illegible] tamen; neque ex eo quod aliquid possit creari [illegible] perfectiori, cui non possit creari aliud, non [illegible] esse perfectius hoc aliud: [illegible] non rationalis creari [illegible] quam intellectus [illegible] negat creari.

Obies 4 unio Sypost^a cum n̄a Angelica p̄fectior eēt un^e q̄ de facto datur cum n̄a Sana. Resp. ... q̄ Sic unio n̄ est p̄fectior quālt entit^e creata et creabili. Ans ē certum quō illa eēt dō spiritualis, cum eā q̄ univit p̄fectiorē n̄am cum vbo divino qualis ē Angelica. Concesso ante disting^do coēns unio Sypost^a q̄ de facto datur n̄ ē p̄fectior quālt entit^e creata et creabili odistincta a rōne unionis Sypost^ae, secdo cōam, n̄ odistincta nego cōam; q̄ intra genus un^s Sypostaticae si plures sūt dispinctae se excedentes in p̄fect^e, atq adeo unio Sypost^a cum n̄a Sana n̄ ē p̄fectior omnibus unionibus Sypostaticis cum illa p̄fectior sit unio cum n̄a Angelica ut bene ... in ... neq id intendimus cum diximus eē p̄fectiorē quālt entit^e creata et creabili, q̄ loquebamur de entitatibus odistinctis ab un^e Sypost^a.

Questio 8

Est ne unio Sypost. in rone unionis maxima, ubi de illius definit^e

Sectio 1 referuntur sent^ae, vera q̄ electa ac probata unionis def^o traditur

1^a sent^a affirat un^m Syp^m in rōne unionis n̄ eē summam maximam, ita Durand in 3 dist 5 q 8 n° 7, 2 sent^a oppo^a tuetur cum ... Palud in 3 dist 5 q 8 art 3 ... in hoc art° Suar dp 9 sect 1 Val dp 1 q 2 puncto ... Albert to 2 ... q 5 theologica. ... dent ... sub dist^e ... cedit dict. n. San un^m esse maximam ... ius, ... fit n̄ ° exp^te extremorum q̄ uniuntur ita S. Tho hic art. 9 Alexan ... 3 p. q 7 memb 2 art 3 Val dp 2 q 2 Albert in hoc art ... Lorca dp 27 membro 1° Cabrera dp 6 8, et 4, et alii ... defendit ... vt ... explicetur ... Sic 1° sc° unio Syp^a qua ... univit n̄am divinam et Sanam

in eadem personalitate Verbi Divini est maxima autem ex parte eius in quo fit sicut est expressa mens D. Thomae in hoc art. ut bene expendit Vasquez citatus, quia S. Doctor agit in eo de unione duarum naturarum in Christo, et per eorum personalitatem Verbi, quod est vinculum naturae divinae et humanae in Christo Domino. Probatur 2° sic, nam id videtur intendere Augustinus lib. de Trinit. c. 10, dum averit, quod homo potius est in Filio Dei, quam filius in Patre, hoc autem ideo verum est quia homo dicatur de filio Dei non tamen filius de Patre, et S. Bern. lib. de considerat. ad Eug. dum ait post unitatem trium personarum cum esse 2° loco illa praecellit qua tres substantiae una in Christi persona sunt; sit Verbum caro, et alia quae sonat S. Leo Papa serm. 27 de passione Domini sic ibi tantam unitatem Dei, et hominis natura conventit, ut nec supplicio potuerit dirimi nec morte distrungi.

Probatur 2° ratione nam unio hypostatica quae unit naturam divinam et humanam in eadem personalitate Verbi unit eas nexu simplicissimo quia sub hac ratione est maxima dum ex parte illius, in quo fit. Antecedens est certum. quia persona Verbi sit composita in Christo Domino eius tamen personalitas est summe simplicissima. consequentia vero probatur, nam quo simplicior est nexus in quo coniunguntur aliqua duo eo maior est unio ex parte illius in quo uniuntur. Probatur quia sub hac consideratione facit unio hypostatica, quod utraque natura divina et humana habeat simplicissimam unitatem personalitatis Verbi; non sic duae ante unionem illam haberent etiam quod divina et humana habeant facit unio hypostatica quod sub hac consideratione est maxima, nam illa est maior unio, quae tribuit maiorem unitatem.

Sit 3° conclusio ex parte extremorum, quae uniuntur, seu de consideratorum unio hypostatica non est maxima, bene tamen si considerentur, ut tota simul inter se connexa. Haec pars communis est D. Thomae et aliorum, quos praecedenti sententia retulimus. Probatur 1° tamen praecedentia sint relativa. Probatur 2° pars, quia extrema unionis hypostaticae sim considerata maxime distant, et ita de nullis sunt aptitudine divina naturalis ad unionem: quare est minus unibilia; atque

Atq. adeo vnio Hypost.ca quia est ex parte extremorum sic consideratorum non est maxima.

Pr. 2 pars, quia illa est maior vnio in ratione vniendi ex parte extremorum, ut unitorum mediante illa quae vnit extra magis distantia: sed vnio Hypost.ca vnit extrema inter se maxime distantia: quae est maxima ex parte illorum ut sic inter se tali vnione connexa. Maior est certa, nam et efficacia agentis relucet in hoc, quod in passo magis contrario, et resistenti introducat suum effectum, ita etiam efficacia vnionis in hoc, quod inter extrema maxime distantia, et minus vnibilia introducat suum effectum formalem, faciendo ex illis vnum. Minor vero et certa patet.

His dictis explicatur vnio Hypostatica; restat ut ex omnibus illis definitionem colligamus, quae esse potest vnio Hypost.ca est modus substantialis partim corporeus, et partim spiritualis vniens humanitatem Christi Hypostasi Verbi divini. Cuius definitionis explicatio, quia constat ex dictis ideo non immoror in ea tradenda, sed converto vnionem hanc Hypostaticam appellari, quia vnit naturam hanc cum Hypostasi, seu subsistentia Verbi divini.

Sectio 2

Proponuntur argumenta contra dicta

Arguitur 1° contra statutam doctrinam; ita se habet vnio inter materiam et formam, facit vnum in essentia et in persona, quia ex vtroque extremo vna essentia, vna quoque persona resultat: sed vnio Hypost.ca non facit vnum in essentia, sed tantum in persona, ergo est minor vnione inter materiam et formam, et consequenter non est maxima. Confirmatur nam materia et forma ita vniuntur ut non possint separari salva vtriusque existentia, vbi autem et humanitas, non ita vniuntur, ut etiam si separentur, non possint existere: ergo maior est vnio materiae et formae, quam vnio Hypostatica.

Resp. ad arg. conso ... pbari, q. d unio q. extensive sit maior unione inter animam et carnem unione Hypost. quod non est q. d sit maior intensive, tum q. mediante illa locatur bonitas personae divinae, quae est simplicissima, tum etiam q. per eam fit unum ex extris summe inter se distantibus. Ad confirmat. quod licet animam et carnem corruptibilem non posse naturaliter existere separata, et similiter naturam humanam separatam a Verbo divino, quae non potest naturaliter existere sine subsistentia; Verbum autem divinum bene potest existere sine humanitate, et extitit ab aeterno. Ex hoc autem non sequitur q. d unio inter animam et carnem sit maior unione hypostatica, quoniam est ex parte extremorum inter se, quae illa extrema ... propter suam imperfectionem a divinis dependent non ... extrema ... unionis hypostaticae.

Dico ... unio accidentium in Christo unio non est omnium maxima ex parte eius in quo fit; et tamen fit in persona Christi. quia licet unio hypostatica uniat naturam humanam in persona, non tamen est omnium maxima. Et neque ... mentem ... quod velit Caietanus, qui in hoc art. supponere videtur unionem accidentium fieri in persona Christi; nam ut bene Vasq. talis unio non fit in persona Christi sed in natura humana, quae est subiectum horum accidentium, et illa tamen uniuntur cum persona. Ubi ingenium unientur cum natura, quae est unita Verbo.

Dico ... non minus simplex est personalitas divina quam essentia divina. quo unio hypost. ex parte eius in quo fit non est minor unione trium personarum ex parte essentiae divinae in qua fit, ut hoc dici non potest: quoniam neque q. d unio hypostatica sit maxima ex parte eius in quo fit. ... neque ... quoniam essentia divina in qua fit unio trium personarum est idem realiter cum illis, at vero persona divina non est idem realiter cum humanitate, atque adeo unio hypost. quoniam est ex parte eius in quo fit minor ... utriusque

Questio 9.a

Quinam sint tri incarnat. et quot est actio qua vbum caro factum est

Sectio 1

Trus ad quem incarn. explatr

Hucusq. egimus de incarn.e potion. etiã fralis, media qua vnita fuit ..... Dvo cum rã sana, in p̄senti v.o ag.e ist de ..... incarn.e ut est actio, seu fieri ..... Divini mysterij; et cum ..... actio ..... trã ad quem et a quo ..... cognoscat, ut melius penetret nã ..... et ..... Divinæ act. ..... in q.e ..... p̄senti, qui nõ sint ..... ad quem, et trũ a quo illius ..... ut dicemus ..... damus in sacr.e erit sermo de trõ ad quem ..... de trõ à quo.

Igitur ..... Sane difficult. de trõ ad quem incarnat. ..... diversa ..... placita: 1.a ..... sent.a ..... vn. ..... Humanit. et cum vbo ..... esse trum fralis incarnat. ..... ita sentire videtr Scotus in 3.o ..... dist. 1 q. 1 ..... Durandus ibid. Occamus in 1.o dist.e 30 ..... q. 4 ..... quam sent. .... indicat Suar. .... dist. 3 ..... in hoc ..... nisil atq. ..... tenet ..... cap. 40, §. 1.

2.a sent.a docet Humanit. esse trum formalem incarn. ..... Sane tenet Vasq. art. ..... q. ..... disp. 29. c. 2. atq. ..... eamd. tenere videtr. ..... ibi ..... 10 ..... 3.a denique sent.a ..... defendit Vbum divinum ut vnitr Humanit.i et fralis trum incarn. ..... ita sentire videtur Capreolus in 3.o dist.e 5 q. 2 art. 3 ..... 1. ..... cum quem

docet Vincen. relect. de gra. Xpi q. 7 dub. 1 § breuit. Cabr. d. 1 n. 17 Albert. to. 2 q. 4 theolog. dubio 3 Alb. d. 13 n. 18.

Sed has sententias et 1° aspectu inter se dissentientes conciliare nituntur Suar. et Sorca ubi s.a explicando diversa nõia, q. sit incarnatio mord. ad diversas habitud. illius atq. adeo affirmant, q. d. si incarnatio sumatur ut ẽ unitio diversorum extremorum, vera est 1a sent., q. sub hac rone tñs fralis incarn. ẽ unio; unitio. n. fralit respicit unionẽ; si vero accipiatur incarnatio pro humanatione Dei vera est 2a sentẽtia, q. incarnatio ut humanatio fralit. tendit ad humanitatẽ ipso Dio co̅icandã. Postremo sumpta incarnatione pro concatione Dei subsistentiae vera est 3a sent., q. ut concatio ẽ divi salutis ... fralit. dicit ipsam subsistentiam ut concatam ... unionis hanc nos. Sic ... cedunt isti ad conciliat. has opiniones, et certe negari n. est, q. d. sm has accept. incarnationis apte conciliẽtur, sed ad huc restat difficultas in assignanda accept. magis ppria incarnationis, et sm illius differentiam speciem cõvenienter, ut inde colligatur quis nam sit tñs fralis incarnationis ut talis actio in spẽ, et non iste cum ppriẽ in ... dicendus ẽ tñs fralis ut docent recte ... docti duo Auth.

Quare dm existimo acceptionem magis ppriam incarnationis sm suam rõnem specificam esse eam qua accipitur pro humanatione Dei, q. incarnatio fralit. sumpta est actio, qua Deus factus est homo; atq. adeo vere et pprie sm suum esse physicum ẽ humanatio Dei ad quam tamquam ad finem ppriũ et ultimum reliquus hominis ... actiones reducuntur. unitio. n. reducitur ad humanationem, q. a deam necess.a est productio unionis inter utrasque naturas; et sic concatio divinae personae, non ideo concatur humanitati et ... humanata. Cum aut.

proprium sit rationis specificae, ut ad eam reliquae tamquam ad radicem reducantur, — Ideo ent. fit Sumanat. [illegible] rationem specificam incarnationis, siquidem aliae rationes et praedicata ad eam reducuntur, tamquam ad radicem.

Unde [illegible] de incarnatione sim. sane magis [illegible] priam accept. [illegible] ut est Sumanatio Dei [illegible] est [illegible] illius adaequatum et totalem [illegible] Christum Dominum hoc [illegible] personam [illegible] compositam ex duabus naturis. in hoc [illegible] venire debent Doctores [illegible] tribus sententiis relati. Primo ex Synodo [illegible] 8. c. 3, ubi dicitur unitionem [illegible] Dei ad carnem factam [illegible] compositionem, et ideo unam [illegible] eius subsistentiam compositam, qui est Dominus noster Iesus Christus. et [illegible] ex divina natura, et humana, unitione [illegible] subsistentia [illegible] facta unus Christus effectus est. quae verba aperte signant terminum adaequatum et totalem incarnationis esse [illegible] Christum Dominum [illegible]

[illegible] 2° ratione, nam terminus adaequatus ad quem [illegible] a [illegible] [illegible] dicentis aliquid compositum est ipsum [illegible] compositum ut [illegible] in actione generativa [illegible] terminus est [illegible] compositum generandum, sed incarnatio est actio tracta ad [illegible] hoc compositum, quod est Christus Dominus: ergo illud est terminus adaequatus ad quem incarnatio [illegible] tracti [illegible]

3° [illegible] est terminum formalem, et specificativum incarnationis [illegible] Sumanationis [illegible] ita [illegible] sententia et videtur esse [illegible] art. 8. corpore ubi [illegible] ait: [illegible] natura enim humana signatur ut in termino assumptionis ad suppositum divinum, [illegible] hoc [illegible] dicitur homo [illegible] nunc ille est terminus formalis actionis, qui formaliter constituit eius terminum adaequatum, sed formaliter Sumanationis constituit terminum adaequatum incarnationis [illegible] Deum [illegible] incarnatum: ergo illa est terminus formalis incarnationis. Maior [illegible] nunc inter terminum adaequatum actionis

datur mutua proportio, et correspondentia, atque adeo omni formali constitutivo tamen correspondeat ratio formalis constitutiva actionis; taliter tamen ut haec ab illa desumatur; quae tamen non est talis, quia conducit per talem, seu talis actionis, sed e contra actio ideo est talis, quia conducit terminum talis in specie nominis ex. gr. datur, quia totaliter terminus incarnationis est Deus incarnatus, Deus humanatus; sed Deus formaliter constitutus incarnatus, et humanatus per humanitatem: ergo illa formaliter constituit terminum ad quem incarnationis; est quod inde terminus formalis a quo incarnationis. Confirmatur 2° quia nullam compositionem formaliter constituit per subsistentiam, seu personalitatem; sed per talem differentiam [illegible]: quia aliter hoc compositum ex utraque natura ut est terminus incarnationis non constituit formaliter per subsistentiam sed per naturam humanam. Confirmatur 3° quia subsistentia verbi divini in Christo Domino est quasi communis naturae divinae, et humanae: quare non est ratio constitutiva illius, sed potius se habet veluti subiectum commune; atque adeo non illa, sed natura debet esse terminus formalis incarnationis.

Dico 2° nam licet humanitas non producatur per incarnationem attamen hoc non obstat quominus sit formalis terminus eius, nam ut bene docet Vasquez ex Greg. in 1. dist. 5. art. 2. et [illegible] non requiri ad rationem termini formalis, quod per eam producatur nam essentia divina est terminus formalis generationis, et tamen illa non producitur, sed communicatur. similiter est terminus formalis generationis humanae natura humana; et tamen illa non producitur per generationem, sed sola unio: solum quia requiritur ad rationem termini formalis quod ex vi actionis [illegible] producatur vel concurrat, ut patet ex supra addictis. sed humanitas communicatur verbo divino ex vi incarnationis cum ex vi illius maneat homo et antea non esset: ergo humanitas communicata verbo est terminus incarnationis.

Dixi modo humanitatem communicatam verbo esse terminum formalem incarnationis, quia humanitas secundum se est terminus generationis, et ex incarnatione sit distincta a generatione aliquo

debet assignari in humanit.e, q.d respiciat incarnaõ et n. respiciatr a generat.e. hoc autem peculiare est ipsam vbo incarnare. Vnde stat trum formale incarnat.s in recto afferre humanit.m, et in obliquo vbum divinum cui illa coicatr. hoc n. vtrumq necess.o requirit incarnaõ Dei vt exse patet.

Sed obiet aliquis incarnaõ sm suum constituu cosiderat.m est actio vnitiva, sed actio vnitiva hēt p. tro formali vn.m, quam p.ducit: ergo et incarnaõ hēt p. tro formali vn.m suppositi, quam p.ducit. Prob., nam actio a tro q. p.ducit debet specificari vt sit fieri illius. R. ocessa maiori neg.o minorem, q.a generaõ hois est sm suam phy.m cosiderat.m actio vnitiva, siquidem p. eam so p.ducitr vnio inter aiam et corpus; et tn trus formalis illius n. est vnio, sed nã hana, q. exvi talis act.s coicatr. Quare lt incarnaõ sit actio vnitiva, et sub hac rãe cosiderata respiciat vn.m, attn adeq.te cosiderata potius respicit humanit.m vbo coicandam. Itaque ... incarnaõ ... hoc attingit et p.ducit vn.m; ... adeo vnio n. est trus formalis, sed mãs, quo ille attingitr. Ad ofirmat.m ... q.d actio semper specificari debeat a tro p.ducto, vt p.t ex ptu generat.s divs et hans, vnq q actio n. a tris p.ductis, sed a tris exvi ... coicatis specificantr, et ita ... incarnationi.

Obiet 2.o incarnaõ e actio perfectiss.a et nobiliss.a; sed hanc p. suã n. desumit ab humanit.e, sed a persona divina: q. hec et n. humanitas est trus formalis incarnõis. ... perfectio actionis a tro ... desumitur ...

divinq. minorz, sed hanc perfect. non desumet ab humanitate, sed se concedo minorem, sumentem per sonq. divinq. nego minorem, quia sub ea ratione affert in obliquo personam divinam, cui creatur humanitas, et ab illa desumit summam perfect.

Obiect. 3º persona divina est veluti forma compositi, ad incarnat. producti: ergo illa est terminus formalis incarnationis ut con., nam forma compositi est terminus formalis actionis per quam illud producitur. Ant. probatur, quia persona divina supplet vices subsistentiae creatae; atque adeo quemadmodum illa se habet veluti forma humanitatis, ita persona divina. Resp. personam divinam non esse veluti formam compositi producti per incarnationem ut sic, sed hanc actionem producti, quatenus compositum ut productum per incarnationem est Deus factus homo, qui fit talis per humanitatem, atque adeo illa se habet veluti forma et persona divina veluti subiectum, seu habens talem formam. Ad probationem autem antecedentis concedendo personam divinam supplere vices creatae subsistentiae in natura humana, nego tamen subsistentiam creatam solum se habere veluti formam humanitatis, quia etiam se habet ut subiectum substans et terminans humanitatem. Unde persona divina quae supplet illius vices non solum se habet veluti forma, sed etiam veluti subiectum habens et substans humanitatem, et sub hac ratione pertinet ad compositum productum per incarnationem, ut per hanc actionem producitur, non alia consideratione valde materiali est terminus incarnationis, quae ex sua ratione formali habet facere Deum hominem, atque adeo in illo tamquam in subiecto constituere humanitatem formam.

Obiect. 4 per incarnationem non solum manet Deus homo, sed homo manet Deus, sed hoc compositum homo Deus formaliter constituitur per deitatem: ergo terminus formalis incarnationis est non solum humanitas, sed etiam deitas. Confirmatur quia incarnatio appellatur assumptio et deificatio, quae nomina formaliter important personam divinam: ergo illa

est trus formalis incarn. Ad argumentum distinguo maiorem pro incarnatione non se manente Deo et homine. Quando homo manet Deus ex coniunctione, et per accidens nunc actu, concedo maiorem; ex vi formalitatis illius, nego maiorem. Nam incarnatio ex vi sua formali solum habet ostendere Deum hominem. Quod autem unde fiat ut homo maneat Deus ex coniunctione fit, et non ex vi formali actus. Ad confirmationem respondeo quod ea nota non ita proprie et adequate explicari eius incarnationem atque adeo ... per illam formaliter importetur quod divina non se ... quod talis ... trus formalis incarn...

Sectio 2

De termino a quo incarnationis

Explicato termino ad quem incarnationis restat ut explicemus quis sit terminus a quo illius. ... quam difficultatem non minus diversos ... sententias quam ... cedentes ... affirmat terminum a quo incarnationis ... Sanctus ... Caset. Dart. ... Suius ... docet terminum a quo esse subsistentiam creatam ... Sang. ita sentire videtur ... art. citato. ... sent. tenet terminum a quo ... quae erat in Verbo divino antequam illi uniretur ... sic docet ... 19 ... circa ... 17 n. 7. et favet Suar ... et Ragusa ... 40 ... 3.

Dico 2° terminus a quo totalis, et adequatus incarnationis est Deum non esse hominem seu ... Suius ... quod est Deus homo. ita expresse ... loco citato. ... quia ab hoc ... fit transitus ... incarnationis adequate ad quem ... adequatus illius, quod est Deus homo ... terminus adequatus a quo incarnationis ... ille est terminus adequatus a quo unde fit transitus ad terminum adequatum ad quem ... sic terminus non Deus homo est ... incompatibilis cum termino ad quem adequato incarnationis ... est terminus adequatus a quo ... a quo est ... incompatibilis ... termino ad quem.

Dica 2 trus a quo incarn. magis proxima et formalis est du-
plex negativa, et quidem ille e unioe Sanit. impersonali
Sic enim subsist. increata, q. existebat in na. Xpi Dni, et
existeret creata et unione, nisi impediretur ex [illegible] incarn.
Hec n. subiat 2d et 3 [illegible] Dequr quia de [illegible] q. 9. a. 3
Sanitas p incarn. p [illegible] tamen fra [illegible] [illegible]
incarnio est transitio a n. ee Sanit. ad ee illius in
divo, tamen in subiecto, q. trus a quo [illegible] n. Dei
Sumanit. impersonalis divina q. a tali carentia fit transit.
ad fram, et cum personalis divina sit apta Sabere Sumani-
tat. [illegible] inde, ut ca car. sit privatio q. [illegible] subiecto
apto. Prob. nam hec unio [illegible] opponitur trus formali
ad quem incarnat. q. e trus formalis a quo
Prob. secundo 2 p. 3. p. [illegible] Sanitas
[illegible] p. s. divos ex [illegible] ama illius subsist.
impediatur, ne remaneret subsist. [illegible], et unionis
tatis subsist. existens, et extitura nisi impediret
e trus a quo incarn. q. [illegible] excluditur [illegible] terum ad
quem. Prob. q. ut [illegible] trus ad quem in
carn. formalis est [illegible] Sanitatis [illegible] Sumanitatis
increata [illegible] divina: q. ut illi e regime [illegible]
trus a quo n. [illegible] debet esse car. Sumanit. [illegible]
et [illegible] atque [illegible] subsist. Sumanit. [illegible]
formaliter redidit nam incoicabilem.
Dices 1 [illegible] 2 q. 3 Sumis [illegible] si incarn.
fuisset ab aeterno [illegible] eius rationis cum ea, q. [illegible]
dari, sed illa n. [illegible] tra a quo privat. Sumani-
[illegible] Dei, q. tunc nulla dari fuisset Sumanitas
divina; alias [illegible] fuissent privatio et fra [illegible]
ista incarnatio [illegible] dari sit [illegible] trus a quo [illegible]
vat. Sumanit. [illegible] 1o cum [illegible] et [illegible]
to 2 q. 4 theologica dubitat 4 et privatio sit trus a quo
n. requiri, q. existat prius tempore quam trus ad quem

sed sufficere q̄d existat prius n̄a; atq adeo ut incarnis fuisset ab æterno esset eiusdem rōnis cum ea, q̄ de facto datr q̄a haberet ille tro a quo privat: humanit: in vbo n̄ prius temp: e sed prius n̄a existentem, quam existeret humanitas. R̄ḡ 2° incarn: quæ esset ab æterno posse esse eiusd rōnis cum ea q̄ de facto datr; q̄a lt actu n̄ excluderet privat: humanit: in vbo; atn ex n̄a sua illa peteret excludere, et q̄ accns esset, q̄d n̄ excluderet quemadmodum si Deus ab æterno conducto frig ignis seruaret fŕam aquæ in ead̄ in n̄a tactis actiu̅ adhuc posset ēe conversiva, q̄ lt actu n̄ excluderet fŕam aquæ, hoc esset q̄ accns cum ex n̄a sua illa peteret excludere.

Obiies 2° c̄ 2 p̄tes 2æ sec: q̄. subsistentia et unionis Xp̄i Dn̄i neque extitit prius temp̄e neq̄ n̄a, anteq humanitas uniretr vbo: q̄ nullo modo talis subsistentia ē terus a quo incarnat: q̄. Pt coā q̄a terus a quo saltem prius n̄a debet existere quam terus ad quem. Aūs vo p̄r q̄a in primis n̄ extitit prius temp̄e, nam in eod temp̄e in quo facta fuit humanitas, fuit unita vbo deinde n̄ extitit prius n̄a, q̄a terus positivus si n̄ præcedit sua duratione n̄ pōt intelligi sine fieri præcedens sua rone; ideoque lt maxime differt a negativo, nq̄ hic ut sm Suarez et Albert citatos, et si n̄ extiterit prius temp̄e; pōt tn̄ sumi existens prius n̄a; nq̄ cum sit mere nihil ex ipso, q̄d sit præcisiue n̄ intelligatr aliqua actio exercita in subiecto intelligi privari illius, at vo terus positivus cum sit quid reale n̄ pōt sine effect̄ intelligi existens nulla intellecta actione in subiecto. R̄ omisso ante q̄a

Ad mum placet illa dist.o inter term. a quo negativum et positivum, quod ponit in q. habet. antiq. neg. ... tam, et illius ... habet. ... qua non est de ratione term. a quo, quod cedat term. ad quem, sed quod actio ... quam ... ducitur term. ad quem petat ex natura sua illum excludere, cumque ... postulare ut ... non excludat, et dixi in ... solut. ... praecedentis ... et quod incarnatio ex natura sua petat ... excludere subsistentiam ... et ... satis colligitur ... impedit eam ... quia excludit subsistentiam, quam invenit in ... sufficienter arguitur ... facturam cum subsistentia et ... illas ... ducta invenisset ... coens ex natura sua petere eas excludere, quia ... non excludat quia non ... tantur c.

Obiec. 3.o si incarnatio haberet duplicem term. a quo haberet et duplicem term. ad quem; sed hoc est falsum ... et illud ex quo seqr. ... seq. maioris ... namenim ... term. a quo correspondere debet distinctus term. ad quem illi ... neg. seq. maioris, cuius ... non urget ... quia non est necesse ut ... term. a quo correspondeat distinctus term. ad quem ut patet in ... diversa, quae habet duplicem term. a quo, nempe privat ... fr... ducenda ... fram ... existentis in materia et in utroque ... term. a quo correspondet idemmet term. ad quem, nempe forma introducenda in materia e...

Quaestio 2.a

Quaenam sint 4 incarnationis causae

Sectio 2.a

Explicantur ... ubi an aliqua ... potuerit esse causa efficiens incarnationis

Fuerit q[uonia]m de facto B. Virgo

Dico 1. causa finalis incarnationis intrinseca est bonitas communicativa Christus Dominus, extrinseca vero ultima est divina gloria, non ultima remedium peccati, et alii fines particulares de quibus dixi q. 1. 1a pars ... constat ex eo quod incarnatio ... suam intrinsece rationem actionis ... ad hoc communicativa Christum Dominum ... debeant ordinatur. 2a constat ex dictis in loco citato.

Dico 2o incarnatio non habet eam formalem ... unione ... in materiali. quod non habeat eam formalem ... probatur ex eo quod cum ipsa sit forma non sit ... adeo ... dici metaphorice ... differentiam ... eam formaliter incarnat ... eam subsistere in tali ... et distinguit a quolibet alio; quod autem incarnatio habeat ... materialem ... namque unio habet ... a se ... materialem ... quod est unio hypostatica ... cuiuscumque actionis est ... ea materia illius, quae in eo recipitur et subiectatur; quare incarnatio habet ... unionem eam materialem.

Dico 3. tota Trinitas est causa efficiens incarnationis. Sic est de fide definita in Concilio Lateranensi sub Martino 1o canone 2 et in Concilio Lateranensi sub Innocentio 3o et habetur ... Firmiter de summa Trinitate sic ibi: Unigenitus Dei filius Iesus Christus a tota Trinitate communiter incarnatus et sumitur ex Scriptura nam ad Galatas 4 efficientia incarnationis tribuitur Patri illis verbis: misit Deus filium suum factum ex muliere. et ad Hebraeos 2o tribuitur Filio de quo dicitur: non Angelos apprehendit, sed semen Abrahae apprehendit

Adeoque Luce 1° tribuitur Spiritui Sancto ut constat ex illis verbis Spiritus Sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. Unde Sancti Patres affirmant incarnationem a tota Trinitate esse factam, praesertim August. 1 de Trinit. c. 4 et in Enchiridio c. 38.

2° ratione probatur quia incarnatio est opus ad extra, sed ad omnia opera ad extra concurrit tota Trinitas. Antecedens illud com. ... 5° Pater meus usque modo operatur, et ego operor. et Ioan. 10 quia Pater facit haec et Filius similiter facit. et idem est de Spiritu Sancto ut constat ex verbis Lucae 1° citatis neque verbi... August. de Trinit. loco citato: Pater et Filius et Spiritus Sanctus sunt inseparabiles ita, ita inseparabiliter operantur. Ex his satis constat totam Trinitatem ad incarnationem concurrere esse quasi causam efficientem illius.

Dico 3° nulla creatura potest esse causa efficiens principalis incarnationis, bene tamen instrumentalis. Ita Suarez hic disp. 10 sect. 1 Cabrera disp. 1 Lorca disp. 18 et quando ... defenditur a Vasq. disp. 25 c. 1 Alvar. disp. 19 et Med. q. 32 art. 4 qui negat quoad ... 1a igitur pars quod nulla creatura possit esse causa efficiens principalis incarnationis probatur 1° quia excedit limitatem creaturae ... propria virtute possit incarnare Deum et facere quod assumat naturam ... 2° quia ad rationem causae efficientis principalis requiritur quod saltem sit aequalis perfectionis effectui, sed nulla creatura potest esse aequalis perfectionis cum effectu immediato incarnationis, qui est unio hypostatica, neque hoc ut vidimus est perfectior qualibet entitate creata, vel creabili, ergo nulla creatura potest esse causa principalis incarnationis.

Neque sufficit si dicas unum vel hypostasim esse aequalis perfectionis cum alia, ac per consequens posse esse causam principalem illius, nunquam hoc sufficit, neque ...

Verum sit vna vni Sypost. posse ee equalis ... cum alia imo et maioris, atq vna vnio substalis n e ... ductiva alterius vt astare pst induct facta ... vnis nales substales, et cum mus sit et ex hoc cape ... effectus, repugnat vt hēat tantam virtm vt ex na sua sit effectiva vnionis inter Deum et cream, q. od tamq opus summe difficile et divs ... prius et ... commendant ... pars sc. q. od possit crea esse ca instrumentalis incarnis ... q. vt dr in ma de sacramtis, qlt ... crea ... hēt ... medea quo pst elevari a deo ad ... ducendu oe id q. n implicat odict, et ita sacramta sm ... valde ... babile defacto elevantr ad ... ducendo gram: ... pot crea elevari ad ... ducen ... vnionis Sypost ..., ae ... inde ee causam effectivā instrumentalis incarnis, cum in hoc nulla sit specialis ratio ... potius quam in alijs effectibg ... nalibus ... quibs sm ... dicto ... babile opin ... plures ... instrumentaliter ocurrunt.

Dico 4 ... babile est q. od Beata Virgo defacto ocurrerit vt instrum ... ad incarnat ... de aliqua alia crea id dici n possit. Sane ... quat ... Soar. de B Virg. aserit. Suar citatus ... piam ... babilem cui venit Cabrera, qui ... et Alb. nullo niti fundam affirmet, ... dicat n ee ... babile. ... 1o auct. ... Hesichij hom 2 de B Virg ubi eam vocat instrum incarn ... q. dia ... duxit. ... Ambr. epist. ... hēm et mulierem caro electa est ... per Virginem uncta est deo

et orone de obitu Isidori:- illa fecit (inquit) vt inter hoies Deus videretur. atq̄ eodem modo loqr Bern hom 4 s. Missus est, et lib. 5 de Consider. Dei cohnem affirmat, Virginem esse mulierem illam, q̄ tria illa sata evangelica carnem sc. aiam, et divinitatem fermentavit vt nec facta divisa carnis, et aiae, caro, et aia a Vbo dividerentur. qui modi loqi satis indicant B. Virginem ad incarn. instrumentaliter concurrisse cum Deo.

Pr. 2o rone namque hoc non sit necess. vt vere et pprie sit mater Dei ad hoc non sufficit qd conceperit, et genuerit nam hna, q aliqm in aeternitate concepit et vnita fuit per s. divinit. generatione cuius illa Di sapi et generaret, alio hoc mo melius salvatur dignitas matris Dei, et aliomodi cum non repugnet vt constat ex Soc. tanta dignitati videtur esse consentaneum. Pr 1o q Deus vti solet huiusmodi vt instrumentis, q commoda pot et conservum qo instrum. e accommodatum et pnunquam effui, sed hoc totum habuit B. Virgo circa incarnationem: q pbabile est, qd illa vt instrument. ad incarnationem concurrerit. Pr 1o a q vt docet Suar. in ea opinione assentiens vba concurrat instrumentaliter concurrere per hypo. influ ad producenda totum Xpum Dnum, coenter est Dm instrumentaliter concurrere ad producendam vnionem hypostaticam. Ept. vt advertit id Suar ibi non e minus babile qd inmoniti tione corpus S. Xpi Dni assumptae fuerint hanc illius vt instrument. ad producendam vnionem hypostaticam mediis qq veniret vbo Dio ptis mq aquirere q silr pbabilius dici pot beatam virginem fuisse assumptam vt instrument. ad producendam vnionem hypostaticam, inde cum instrumentaliter

incarn. &c.

Cb d auth id, de nulla alia crea posit affirmari qd e 2a pars sed asserit Suar esse certe, et merito quia neque in Scr., neque in SS PP doct. aliquod fundamentum reperitur ad id affirmand.; atque adeo temerarium esset asserere alicui (de aliqua alia crea, quam de B. Virg.) affirmare quod fuerit assumpta ut instrumentum incarnationis quatenus facta in utero B. Virg. &c.

Sectio 2

An gra sanctificans fuerit ca dispositiva incarnationis

Circa hanc difficultatem tres sunt sententiae. 1a affirmat gratiam sanctificantem fuisse dispositionem necessario requisitam ad incarnationem seu unionem hypostaticam. Ita Alens 3 p. q. 7. membro 2o art. 2, et Gugl. 12 membro ult. et 12 membro. 2a sententia omnino opposita tenet gram sanctificantem nullo modo esse dispositionem necessario requisitam ad unionem hypostaticam. Sic tenet Scotus in 3 dist. 2 q 2 Richardus art 2o q 3 Durand. q. 3. Caiet. in Sac. 3 p. q 6 art 6, Vasq. disp. 40 c. 2 Cabrera art 10 disp. 2 §. 3, 4, et 5, Medina ibid. art, et colligi videtur ex D. Tho ibi, et infra q. 6. art. 6. et q. 7 art 13.

3a sententia media inter duas relatas asserit gram sanctificantem non fuisse dispositionem necessariam ad unionem hypostaticam sed congruam tamen, et convenientem tam excellenti formae. Sic D. Tho in 3 dist. 2. q. 2. art 2. D. Bonaventura art 3 q. 2. Paludan. q. 2 art 3. Gabriel q. unica art. 2 Carthusian. q. 5 Marsil. q. 10 art 1 a. d. dubium Zumel. Coneh. disp. 19 art 2 ita etiam docet Suar. disp. 10 sect 2 § dices &c.

Sed dicendum est 1o gram sanctificantem neque physice neque moraliter esse dispositionem simpliciter necessariam

Adversus hypostasis hec e 2a mentis, quos ... 2a et
3 sent. ... resolvimus. Pr unio hypostatica neq. physice neq. moraliter necess. requirit gram. ... quia hec n e dispositio physica ... moralit necess. requisita ad ... unionem ... in ma. Christi Domini datur unio hypostat. et ... n datur gra sanctificans q. hec n in ma, sed ... tatur. 2o q. possit dari unio hypostat. cum na irrationali q. n e capax effectus formalis gre rone cuius illa ... requiri ad ... unionem. 3o q. gra supponit unionem hypostaticam a qua tamq. a radice physice moralit. dimanat ... infra dicenda, unio hypost. n pendet a gra, et consequenter hec neq. physice neq. moraliter e disp. necess. requisita ad illa ...

Dm. est 2o gram sanctificantem esse congruam disposit. moralem ad unionem hypostat. ita ... sent. specialiter ... qui in varijs locis hoc expressit; nos loco citato ... sententiarum ante questiunculam ... ait in Sancta na Christi inveniuntur quedam ... addita, q. reddunt decens ut assumatur a divina persona. et ait ... istas posse quodam modo dici medias congruentes. ... de verit. art. 2 corp. inquit: gra habitualis e ad unionem disp. n necessitatis, sed congruitatis et in hac ... art. 5 ad 3 affirmat gram facere quamdam congruitatem ad unionem. Pr. sic nos ut benedicte Suar. citatus, si Rex duceret in uxorem feminam pauperem, et abiectam valde congruum ac decens esset, ut ... eam regio cultu et pretiosis vestibus exornaret, quis hoc absolute posset n facere; ita si ... cum ... naturam humanam pauperem et abiectam sibi devinciret, congruum ac decens fuit ut eam ornaret gra sanctificante, q. est pretiosus Sanctorum cultus, quis absolute posset n facere

atq adeo ldm est sub Sac consideratᵉ gratiam sanctificantem esse dispositionem a unione, dari inter illas etiam mutua prioritate et posterioritate: a quo nam gratia est prior, quatenus est congrua et decens dispositio ad unionem, et ipsa unio est prior gratia quatenus est illius radix et fundamentum.

Sectio 3

Dissolvuntur argumenta 3ᵉ doctrinae

Quartae sectionis praecedentis

Primum argumentum 2ᵃ doctrinae, videlicet militat contra 4 sectionem, et desumitur ex auctoritate D. Thomae in 3 p. q. 31 art. 5 et 32 art. 4 corp. ubi inquit: Beata Virgo et aliae feminae non influunt active ad generationem prolis, ergo similiter B. Virgo non instrumentaliter concurrit ad unionem hypostaticam.

Respondeo S. Thomam solum velle, quod feminae non ita principaliter concurrant ad generationem sicut illi, qui non vere active concurrant, atque adeo non negat sanctissimam Virginem ad generationem prolis active concurrisse, neque inde unionem hypostaticam ut instrumentum attigisse.

4ᵘᵐ contra eandem sectionem: si B. Virgo ad incarnationem instrumentaliter concurrisset, esset influxum suae virtutis in illam, sibique quo dammodo subiectam, quod in sua potestate esset incarnare vel non incarnare, sed haec repugnant; ergo et quod B. Virgo ad incarnationem ut instrumentum concurrerit. Respondeo negando sequelam maioris ex eo, quod agens concurrat ad unionem non sequi quod influat in extrema unita ut constat in generatione, in qua solum concurrit ad unionem non ad animam, et tamen generationem, atque adeo non ex eo, quod B.

Virgo ad unum Suppositum concurrerit, licet quod in [illegible] divinitatis influxerit, neque etiam quod illud habuerit sub ejus potestate tamquam effectus; non enim dicitur sub potestate ejus instrumentalis talis, cum quo quemadmodum aliae personae divinae non dicuntur esse sub potestate suae generationis filii quia ut causae principales ad incarnationem concurrant et educunt unum Suppositum, non tamen filii, ita et [illegible] non dicitur esse sub potestate sua personae divinae filii quae ita concurrit ad unum Suppositum quod attingeret ipsam personam.

Ad 2um [?] sectionis 2, desumitur ex auctoritate D. Thomae in hac 3 p. q. 6. art. 6. ubi inquit: gratia non potest intelligi ut media in assumptione humanae naturae sive loquamur de gratia unionis, sive de gratia habituali; et reddens rationem cur gratia habitualis non possit intelligi ut media, seu dispositio ad assumptionem humanae naturae subdit: est effectus quidam consequens unionem. Igitur sententia D. Thomae gratia habitualis nullo modo est dispositio, et propria incarnationis. Ad mentem S. Tho. est ut recte explicat Suarez ibi referens se ad id quod disputat in sectione 2 dixerat quod gratia habitualis physica aut moralis [illegible] non fuerit dispositio necessaria ad unionem non vero negat quod fuerit dispositio propria; cum id sit perspicue docuerit locis sectionis praecedentis allegatis. Neque obstat ratio quam ibi affert, nempe quod gratia habitualis sit effectus unionis nam effectus potest esse dispositio suae causae ut aliqui probabiliter concedunt de calore dimanante a forma ignis increati mundi: et quamvis effectus physice, tamen non potest esse dispositio suae [illegible], [illegible] hic in [illegible] gratia habitualis est propria dispositio moralis ad unionem hypostaticam; nam ad hoc sufficit quod sit [illegible] prudentum judicium requiratur tamquam aliquid conveniens, et

(decens sanctit. e merit.)

44 … iam … si gra habitualis eet disp. moralis ogrua … Sypost. moraliter … intelligeretur prior illa; at … in eo priori … filius adoptivus, … intelligeretur … et insuper … in tali instanti mereri … Deus … sed … est … ex dicendis: … et illud ex quo … nec … seq. maioris, … gra habitualis … illa in quo; sed a quo … hoc numquam … pst intelligi … in aliquo instanti sine … requirebatur ut gra in tali instanti … fueret … filium adoptivum et potentem mereri … Sypost. … aquo … in … in aliquo instanti unum … extremum intelligatur sine alio … sed in eo … a … intelligatur unum dependens ab alio.

Ex dictis … colliges, quod … immerito … dixerit … de potentia absoluta … gra habitualis esse disp. … aut moralis … ad … Sypost. … fuerit disp. moralis; … nulla que appareat implicatio … sit disp. … Sypost. … non … gra … habitualem tamquam disp. … potest … petere … aliis … dispositionem … ab eo, qua … in hoc nullatenus … ee repugnantiam.

Questio 21

1 De causa meritoria incarnat.

Sectio 29

An Christus meruerit, vel mereri potue-
rit incarnationem

Error Photini et aliorum fuit ut refert Suar. hic disp.
10 sect. 3 Christum Dominum prius tempore extitisse quam illum [illegible]
na assumeretur a Verbo, et suis operibus unionem [illegible]
accidentalem cum Verbo meruisse. Huic similis fuit alter Origi-
nis error 2 Periarchon c. 6 ubi asseruit animam Christi
Domini prius fuisse creatam quam unitam Verbo, et per bona opera
moralia meruisse incarnationem.

Ab his erroribus immunis sit 1a conclusio Christus Dominus
de facto non meruit incarnationem, seu unionem hypostaticam quoad substantiam
conclusionis. Hanc tenet D. Thomas in sent. q. 2 art.
11 et affirmat esse manifestum, et infra q. 24 art. 3 ad
et in 3 dist. 4 q. 3 art. 1o cum Magistro ibi et eius in
4o dist. 2 q. 1a et omnes expositores D. Thomae ipso art.
citato, ut Caietanus, Medina, Suar. supra, Vasq. disp. 22 c. 3 Valentia
disp. 1 q. 2 puncto 2o Cabrera disp. 1 § 3, Albar disp. 19, Lorca
disp. 2a, Ragusa disp. 42 § 1o et omnes communiter [illegible], estque
de fide certa haec conclusio, ut oppositum censeatur a Medina et Vasq.
temeraria et erronea, a Cabrera et Albar temeraria et proxima
errori in fide.

Aliqui tamen conclusionem probant ex Ioann. 3 ubi dici-
tur Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum
daret, et Luc. 1o per viscera misericordiae Dei nostri in
quibus visitavit nos oriens ex alto, et ad Eph. 2o
propter nimiam charitatem qua dilexit nos etc. et ad Tim.
3o apparuit benignitas et humanitas Salvatoris nostri
Dei non ex operibus iustitiae quae fecimus nos. Ex quibus
testimonijs elicere conantur hanc [illegible] quamvis non sit
[illegible] ut bene advertit Vasq. citatus testimonia relata non
convincunt, quia ex illis solum probatur incarnationis mysterium [illegible]

gratis ee collata, n vero quod unio Sypostatica fuerit Christo Domino nostro gratuita.

Quare statuta 2a sic a nobis probatur 1o ex 1o Psal. 8: Quid est homo quod memores eius, aut filius hominis quoniam visitas eum? minuisti eum paulo minus ab Angelis et statuisti eum super opera manuum tuarum, quod de Christo Domino interpretatur Apostolus ad Hebraeos 2o et sacri indicant unionem Sypostaticam rationis cuius Christus Dominus tamen filius natus Dei super omnia creata velut supremus Rex fuit statutus, ee illi gratis collatam cum nulla praecesserint merita: hoc n. insinuat interrogatio illa: quid est homo? ergo constat Apostolus loco citato dicens: eum autem qui modico quam Angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum. n. dicit. Item et honorem ee oblatum a Christo Domino per merita passionis qua dicat exaltat super omnes Angelos ... de illa merite satis indicat ee gratis ...

Probatur 2o 2a auctoritate ... qui eam expresse docuit variis in locis, ait serm. ... in ... sic: Habet quod meruit homo ille quod Christus est singularem gratiam, et tanta gratiam quarum ... ei Christus et ipsum ee, quem nominavit. tolle gratiam istam, quid est Christus nisi homo? et verum ... de ... Apostoli sic ait: prorsus numquam sic apparet benignitas gratiae et liberalitas ... Dei quam in homine mediatore Dei et hominum Christo Iesu. et quasi ... reddens, subdit: audebit quod aliquis dicere quod natura nostra in illo mediatore praemiis ... liberi arbitrii ... meruit Deum et sic ... meruit ut esset homo, et Deus unus Christus Iesus. ac demum in ... extat hac 2a ... sic ... Augustinus ... quod nam natura humana in ... Christo meruit ut in unitate personae ... Dei ... ee assumpta: unde ... homo tanta gratia nisi quod magna

vi et sola (dei gra fideliter et sobrie considerantibus evidenter ostendr

Pr 3 rone qa primum meriti n cadit sub meritum cuius e primum sed ... vnio hyposta e primum meritum Xpi Dni ergo illa n cadit sub meritum. minor e axioma com in ma de gra; atq hoc ex eo qr 1a gratiam n cadit sub meritum, et ratio illius est, qa cum n simus sufficientes cogitare aliq a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nra a Deo sit, vt inquit Apostolus 2 Corinthior 3 consenter necesse est, vt Deus gratis absq praecedentibus meritis misericorditer dirigat primum ... quo velle operari aliq valeamus. Minor est certa qa tota valor operum Xpi Dni fundatur in vnione hyp ... n so infinitus, sed et finitus, qa ... venit a gra, neq hyp vnione tam a radice qua manat.

Pr 4o ... Xpus Dnus neq de condigno, neq de congruo meruit vnione hypostaticam; nullo mo est meruisse ... quoad ... demeritum de condigno neq ... sol ... supponitur gra sanctificans in alia, si de gra sanctificante n supponitur in aliquo instanti reali seu ronis ante vnionem hypost. neq in tali instanti obstiterit Xpum Dnum ... dispositivum cum n impediret ... habere talem effectum; ergo Xpus Dnus n meruit de condigno vnionem hypost. Quod ... ... grans neq cum ... sint ... ... coe Thologorum loquutum desumptum ex Arist 1 metaph c 2, et 1 de ... c 4 ... 64 et S Damasceno lib 3 de fide c 15 atq illo vsus e Ioannes ... in concilio Florentino ... n pot intelligi aliquod opus ... antequam intelligatur supp ... a quo ... nam sed in Xpo Dno ... subsistentiam ... vni Hypost, neq mediante illa ... ... supposito ... ergo in Xpo Dno n pot intelligi aliqua operatio ... ... vnione hypost, atq adeo n pot dari in illo operatio meritoria vnionis ...

congruo non ad rationem cuius cum merita de facto recipt ut saltem aliquid instanti rationis cadat premium: Et hinc quod licet operatio Christi Domini placebat Deo tamen operatio filij non [illegible] [illegible] sed [illegible] naturaliter: quia quod licet supponebat unionem hypostaticam ratione cuius erat [illegible] Christus Dominus filius [illegible] naturalis Dei

Sit 2.a scilicet de potentia absoluta bene potuit Christus Dominus mereri unionem hypostaticam in sua [illegible] ductione, ac inde suam incarnationem ita Suar citatus sect. 4 § [illegible] sententia, atque eam concedit Vasquez [illegible] § 4 loquens de merito [illegible]. Secunda probatur quia [illegible] de potentia ordinaria semper debeat meritum praecedere premium attamen de potentia absoluta idem requiritur quia bene [illegible] Deus propter merita absolute futura conferre aliquod premium, sicut propter merita Christi Domini absolute futura contulit gratiam, et alia dona [illegible] qui Christi adventum praecesserunt: ergo licet de facto non meruerit Christus Dominus unionem hypostaticam, attamen de potentia absoluta potuit illam mereri, quia potuit Deus ei sane unionem conferre propter ipsius merita absolute futura. [illegible] 2.o quia in [illegible] casu vere unio hypostatica non daretur gratis Christo Domino cum daretur illi dependenter ex a suis operationibus postea futuris: ergo esset propter merita [illegible] quia posset rex conferre [illegible] militi equum et arma in premium futuri laboris et militiae, ac recte factorum [illegible] meliis [illegible] armis et equo [illegible] sic potuit Deus conferre Christo Domino unionem hypostaticam in premium ipsius operum futurorum; ac [illegible] [illegible] potuit Christus Dominus de potentia absoluta suam incarnationem mereri.

3.a scilicet probabile est quod de facto meruerit Christus Dominus veritatem unionis hypostaticae illius quasi [illegible] ad [illegible], quae [illegible] nutritione acquirebantur, et semper [illegible] [illegible]

vnis in resurrect^e. ita Suar. & hic responsio ex quo
ad vlt. quoad defendit hic cu^o ad Medina art.
Suarez q. dubio 2. ad 2. Prq^a hoc e condigne
potest, et cedit in maiorem gloriam Christi Dni; q est
illi succedens 1^a pars arti patet q^a merita Christi Dni
q cesserunt cum illa; siquidem in 1. instanti sue
sepe habuit actus meritorios valoris infiniti; q
condignè fuit potis ut mereretur reservatione vnionis hypostatica
externam, et consequenter durationem illius, nam cum condignè potest habere
rationem meriti quilibet actus premium. 2^a pars arti
est q. t, nam vt veritatem dicemus ex 2. Thom
nobilius est aliquid adipisci per meritum, quam
gratuito donatum, nam et verum sit q
fore illa ea condigne sequamur 2 q duct unionis hy-
postatice; attamen hoc non obstat vt illa non cadant sub
meritum: neque gloria corporis Christi Dni erat illi condignè debita
ex vnione, et tamen illam Christus Dnus meruit; q ltt^a et sit
dum et circumeodem etiam vlt^o sect 1 citatus meruit
se Christus Dnus quod vnio hypost^a in myst^o eius
iterum, atque iterum duceretur, neque hoc mysterium
sit et reliqua sacram^{ta}, factum est ut merit
ta Christi certissimum est,
Circa circumstantias incarnationis sit quod tali tempore
fuerit facta, tali loco, et tali modo, opere Spiritus
Sancti, est contra^a inter Suar. centum et Vasq. et
an illas meruerit Christus Dnus Suar docet meruisse
circumstantias subsequentes incarn., quales
sunt Angelorum laudes, adoratio pastorum, et magorum
ltt^a; non tamen antecedentes vt quod incarnatio fuerit
annunciata ab Angelo et opere Spiritus sancti effecta
Vasq. v^o docet meruisse Christum Dnum omnes circums-
tantias incarn. tam subsequentes quam antes, quae per
se requisitae non erant ad ipsam. Ego hic v^o sic distinguo
ut dicamus meruisse Christum Dnum omnes circum

Incarn. sive subseq.tes, sive antes, quat. habebant rone gr. et beneficij pro bonum q. pro dis gra sorbo coll[...]lata est p. pt merita Xpi Dni. at v.o quat. dep. circumst. habebant rnem beneficij pro sumi-nit. Xpi Dni dm est meruisse Xpum cir-cumstas incarn. eam subseq.tes n. v. antecedentes q. merita Xpi Dni illas pcesserunt n. alit. [...] at q. ita sentire videtr. S. Augus. lib. de predestinat. sanctor. c. 15 vbi ait: Neq. retributa est Xpo illa generatio, sed tributa pro ut alienus ab oi obligatione peccati de spu et Virgine nasceretur.

Sectio 2.a

Dissolvuntur argumenta

Contra 1.a sent. obiic. 1.o illud Psalmi 44 dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem, propterea unxit te Deus Deus tuus oleo lętitię prę consortibus tuis, qd. de vnit. sanctif. divinit. facta intelligunt et q. it. Ancelmus ibi, et Beda ad Hebreos c. 1.o quam affirmat Propheta factam ee propter a qd. Xpus Dns dilexerit iust. q. iusta Xpo hoc testimonium Xpus Dns p. facto meruit suam incarn. et confirmari ptest ex illo Apocalyp. 1.o dignus est agnus q. occisus est accipere divinit. etc. vbi particula qui hēt vim causalis atq. adeo tantumdem valet ac quia, denotatr q. pro inde Xpus Dns divinit. p. Sum. Suppost. accepisse ppter ipsius mort. tamq. pt merit. hs.

nullus tn. explicat. adversarijs favere nos inpromis S. Athanas. orone 2.a contra Arrianos, et Hilar. lib. 11 de Trinit. per vnit. intelligunt sanctificat. extrema hoc i. declarat. sanctificat. in ordine facts. Deinde S. Hier. ibi et Bricius

Francomfordiense in epist.a ad P. [illegible] Aiganes explicant de altera resurrect. assumpte et dict. quam accepit a Patre de neg.o [illegible] orone 16 q. 4 de [illegible] Ang. Ancelmo et [illegible] socievitatis [illegible] quis id explicent de unct.e [illegible] un. hypost. attri[buu]nt [illegible] praeterea n. dicunt [illegible] nificandi [illegible] meritoriae, sed finalis: [illegible] et sibi sit [illegible] in hunc finem unxit te Deus, hoc e. sanctificavit te unione hypostatica, ut diligeres iust. Adsfirmat [illegible] unionem [illegible] manifestat.e divinit. quam Xpus Dnus sua passione promeruit, ut explicant [illegible] pertus [illegible] Catolicianus Lyra et alij.

Obies 1.o antiqui P.P. meruerunt de [illegible] incarn. ut affirmat [illegible] q. 2 art. 11, [illegible] Xpus Dnus promeruit salut. de [illegible] incarn. [illegible], q. nobilius e. acquirere aliqd. [illegible] merit. q. [illegible] gratuito donat ut docet [illegible] infra [illegible] q. 19 art. 3 [illegible]; et cum ois [illegible] et nobilius, q. [illegible] [illegible], priori [illegible] tribui debeat [illegible] Xpo Dno tamen [illegible] fuisse [illegible] fecit [illegible] coent [illegible] antiquis [illegible] concedi [illegible] meruerit [illegible] incarn. a fortiori [illegible] concedi debet Xpo Dno. [illegible] dato ante [illegible] infra neg.do [illegible] cuius [illegible] n. urget; [illegible] sit nobilius esse acquirere aliqd. [illegible] merit. quam mere gratis; adhuc in Xpus Dnus [illegible] n. [illegible] meruit, ut meruerunt antiqui P.P. neq. hoc est aliqd. [illegible] q. talis [illegible] maior nobilitas n. fuit [illegible] Xpo Dno [illegible] potest, eo q. illius opera n. [illegible] incarnat. ut opera [illegible] Dei [illegible] rone [illegible] meriti [illegible] requi[r]atur ut [illegible] premium.

Obies 2.o [illegible] q. [illegible] meriti n. pot cadere sub merito, sed unio hypostatica e. [illegible] primum meritum Xpi [illegible] q. [illegible] infinite dignificans Xpi opera: [illegible] n. pot [illegible] cadere sub merito eo [illegible] absoluta. [illegible] 1.a gra in nobis n. pot cadere sub merito eo q. [illegible] merit. [illegible] neg. [illegible] hypost.a [illegible] eand. rone. [illegible] ad arg. 3 [illegible] minor [illegible] [illegible] [illegible] ordinaria et [illegible] id q. e. [illegible] rone merit. [illegible] [illegible] absolut. [illegible] talis [illegible] nulla [illegible] meo q. [illegible] meritu

hoc iura operatur a Deo sed quod eiusdem meritum est proprium ad operationem illius. Alter dicitur quod non posse cadere sub meritum de via ordinaria; bene et tamen de absoluta neque hoc redolet Pelagianismum et minus bene dixit ... art. 12 ...

Obiicies 4 varia absurda quae ex nostra sententia sequi videntur. 1° unio hypostatica seipsam causaret quia causaret meritum a quo ipsa causaretur. 2° unio et meritum se invicem causarent, quia unio esset propter merita, et meritum propter unionem illius valorem ... differentiam ... idem esse principium et terminum quia unio hypostatica esset principium meriti et terminus ad quem illud ordinaretur: quae ne hoc absurda sequantur dicendum est non posse Christum Dominum mereri unionem hypostaticam. ... neque sequi ex nostra sententia aliquod absurdum. Quare ad 1 ... unionem hypostaticam non causare seipsam, sed tamen non causant se ipsa ... mutuam causalitatem ... inter illa et nostram intercedit ... ad 2 unio et merita se ad invicem causatura in diverso genere causae

nam unio causaret merita in genere causae efficientis quia illi sit adnexa ... auxilia efficacia concurrentia ad merita, quae ... dici possent se tenere ex parte causae ... quatenus ... requiritur ut ... divina ... operae summum ... at vero ipsa merita causarent unionem in genere causae finalis tantum ... motivum ... quae illa operaretur ... nullum est inconveniens ... inconveniens ... et tamen in diverso genere causae se ipsa causent ... at quod hinc ... ad ... idem posse esse principium et terminum sub diversa ratione, sicut potest esse causa ... effectus ...

obiicies 5° ... unionem hypostaticam esse idem realiter cum productione imo et ... productionis ... est eius ... productio ... ex qua Christus Dominus non meruit ... productionem ... aut ... unionem hypostaticam ... si ... Christus Dominus meruisset sane ... ex ... ex concurrente causa merita

Atq. adeo nihil ultra nobis mereretur, sed hoc est fin. quod et illud exquireremus. Resp. quod licet eorum utriusque realiter cum [illegible] conductum [illegible] atque [illegible] ducere esset eiusdem [illegible] cum eadem de congruo [illegible] [illegible] disputo [illegible] Christi [illegible] defectu mereri [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae sunt nulla Christi merita [illegible] praecesserunt illam [illegible] affirmat [illegible] immeritis [illegible] Christi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meruerint [illegible] supposito [illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] peccatorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sectio 5

An SS. PP. qui Christi incarnationem praecesserunt illam meruerint, seu merentur meruerint tam quoad substantiam quam quoad circumstantias

1a sententia docet SS. PP. Christum praecedentes non meruisse incarnationem neque eius execut. Henricus [illegible] in 4 dist 2 q 2 [illegible] art [illegible] Bonav. in 3 dist 4 art 2 q 1. Gabriel [illegible] art 3 dub [illegible] Richardus q art 3 q 1. Marsilius q 5 art 2 [illegible] Almainus q 1 dub [illegible] Alensis 3 p q 8 membro 3 art 2 Vasq. disp 22 c 2 Soria disp 21 et 22

Sententia 2 tenet de congruo meruisse SS. PP. incarnationem et illius circumstantias non vero de condigno. Haec est S. Tho. 3 p q 2 art 11 Suarez disp 10 sect 7 [illegible] lib 2 de [illegible] 1 art 3 [illegible] Vincentius [illegible] [illegible] 4 82 Alb [illegible] 27 [illegible] 15 n 17 Raguseus disp 43 et 44 et omnes communiter, ac inde nobis est amplectenda ut autem [illegible] et magis explicetur

Sit 1a conclusio SS. PP. non meruerunt de condigno, neque

Mereri potuerunt incarnationem tamquam quoad substantiam, quam quoad circumstantias. Secundo in secundum mentem D. Thomae utrius que sententiae relatae; eamque expresse tuentur Suar. disp. 10 sectione 3. q. 3. et Valentia q. 1. p. 1. par. 20 ... 1. ex SS. in quaquam D. incarnationem esse opus misericordiae et amoris ab illa rollat. Psal. ... in misericordias autem meas non dispergam ab eo, et Luc. 1. suscepit Israel puerum suum recordatus misericordiae suae et ad Titum 3. benignitas et humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiae quae fecimus nos sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit etc.

Pro 2a ratione tam quoad 2 partes ... nam meritum de condigno requirit ut illud habeat aequalem valorem cum praemio, sed nullum opus SS. Patrum habuit aut habere potuit aequalem valorem cum incarnatione ... circumstantiis: ergo SS. Patres neque meruerunt, neque mereri potuerunt incarnationem, etiam circumstantias. Maior est certa ex materia de gratia; minor vero probatur, quia ut recte D. Tho. ... iustorum meritis correspondet Beatitudo tamquam praemium adaequatum et proportionatum, sed incarnatio excedit beatitudinem ... in ... fectio beatitudinis ut adaequat perfectionem incarnationis excedit merita iustorum; atque ... illa neque habent, neque habere possunt aequalem valorem cum incarnatione. Pro 2 ... si opera SS. Patrum haberent, aut habere possent aequalem valorem cum incarnatione, possent illi ... aequalitatem satisfacere pro peccatis suis ... quia possent condigne mereri incarnationem, et ea posita offerre satisfactionem aequalem pro peccatis ... vidimus: ergo et illud ex quo sequitur. Et ideo ... convincere non meruisse SS. Patres neque mereri potuisse incarnationem.

... convincunt, neque certam ... ad illam ... ad quem ...

cui altior ē quæcumq. alia ordis gratia, et coint. meritis gratiæ. Sons superior ut bene notat Suarez sect. 3 citata

§ dicendum sine, q. 3 neg. donec q.d. si intercederet dei promissio inter deum et PP. dicentes merita acceptanda ordinata ad incarnationem tamen ordinata ad premium possent ss. PP. mereri incarnationem aliquantulum merito de condigno quod illis operantibus sub tali promissione debitum esset premium incarnationis non ex dignitate operis, sed ex promissione et pacti suarum sequitur Vaguez q. 1 d. 48. quod tamen Ceterum impugnet disp. 22 c. 2. sed immerito; quia doctrina sic explicata non opponitur nostræ sententiæ et cum sententia PP. denegantium meritum de condigno incarnationis operibus ss. PP. et illis ex jure solum secundum se expectatis subdit Ceterum sua quod ultimo nisi tamen q. de ss. PP. supponitur promissio diviniæ premium aliqua dignitate mereri incarnationem; ita ut pure homo mereri assumptionem sui nostræ; quia illa natura existens in proprio supposito potuit operari, quod suppositis divinæ promissionibus ex dignitate pacti mereatur, ut destructa propria subsistentia trahatur ad divinam, inquio recte procedit Suarez etiam doctrinam a se traditam etc.

Sit 2a sententia SS. PP. quæ Christi incarnationem impetraverunt et præcipue B. Virgo meruerunt de congruo incarnationem, tam quoad substantiam quam quoad aliquas circumstantias ut acceleratione illius etc. sententia expresse defendit ab Alb. 2 sent. et Div. Thom. auct. Bo. art. 1 Suarez q. 5 ubi sic ait: Ex congruo tamen meruerunt ss. PP. incarnationem desiderando, et petendo, congruum enim erat ut Deus exaudiret eos, qui benedicebant etc.

Pr. 2o ex omni quod meritum de congruo, ut de mero condigno, ē illud quod licet non inducat obligat. ex justitia ad dandum premium, est tamen congrua dispositio ad premium, quia t...

Roni consentaneum est ut Deus pro ratione illius aequo modo inclinetur ad reddendum praemium, quod illud designum reddat ex misericordia. Sed in [illegible] et [illegible] asserimus in B. Virg.e summum merita [illegible] incarn. et illius circumstantiarum, quae illi de congruo meruerunt incarn. et circumstantias eius. Minor in qua est difficultas [illegible] ex S., in qua constat [illegible] enim [illegible] a Deo postulabant [illegible] incarn. et illius accelerat. de incarn.e constat ex 4. exodi, ubi inquit Moyses domino: Domine mitte quem missurus es; et Psal. 84 clamabat Propheta ostende nobis Domine misericordiam tuam, et salutare tuum [illegible] et Psal. 119 visita nos in salutari tuo: ac denique Isaias summus mysterii desiderio [illegible] inflammatus c. 64 inquit: utinam disrumperes coelos, et descenderes. De accelerat.e autem incarn. constat ex Psal. 78 cito anticipent nos misericordiae tuae. et Psal. 69 adiutor meus et protector meus tu es Deus meus ne tardaveris [illegible]

[illegible] summum preces et desideria erant congrua dispositio incarn.is; quia congruum erat et divinae misericordiae consentaneum, ut Deus talibus precibus et desideriis accensis acquiesceret: [illegible] fuerunt merita de congruo [illegible] incarn., [illegible] in B. Virg.e quae [illegible] illos sanct.e excellentia [illegible] intentius [illegible] incarn. [illegible] a Deo postulabat illiusque desiderio inflammabatur. [illegible] quod [illegible] incarnat. [illegible] faciendum [illegible] Sa[illegible] Psal. 11 propter miseriam inopum, et gemitum pauperum nunc exsurgam dicit Dominus, ponam in salutari [illegible] inquit Patrem misisse filium ad consolandos gemitus pauperum. Virg.e [illegible] ut [illegible] desideriis corresponderet

tempe incarn[ationi]s accelerat[ionem] q[uo] mittebat Isai. 151

dicens veniet salus tua. et Abacuc 2 is veniens veniet

veniet et non tardabit. et Danieles 9. ubi habetur

ex. Dei: q[uia] vir desideriorum es etc. 70 hebdomadae

des abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem

sanctam tuam ut con... meri... Franceso etc. accedit

Abrahamo q[uo] mittit Deus Gen 22 ex illo Christum

D[omi]num descensurum, sic ibi: benedicentur in semi-

ne tuo o[mn]es gentes, quia obedisti voci meae. et Simeo-

ni ... n[on] visurus mortem nisi prius videret Christum

D[omi]ni ut habet Luc. 2o q[uo]d e[st] aliquomodo minuit cir-

cumstantiam temporis incarnationis. et idem de Anna

vidua ... S. Ambros. lib. 2 in Luc: talibus fuisse

moribus ut digna fuerit salvatorem orbis nunciare

q[uo]d 2a ... testimonia ... meruerunt in-

carn[ationem] tamquam substantiam, quamquam circumstantiam

temporis et alias ...

Sectio 4a.

Contra statutam doct[rinam] arg[umen]ta dissolvi[tur]

1m arg[umentum]: D[eu]s n[on] potest se ... causare incarn[ationem]

... sed si ... meruissent ex proprio merito

... sic invenimus: q[uo]d n[on] meruerunt ... minor est

... minori ... n[on] ... causarint incarn[ationem]

ac ... merita Christi D[omi]ni q[uae] in illa fundantur, ea

... eadem merita Christi D[omi]ni causarint merita SS., quat[enus]

... merita Christi D[omi]ni illis necessaria fuit gr[ati]a et

auxilia q[uae] meruerunt: q[uo]d ... causarent incarn[ationem]

... merita ... et merita Christi D[omi]ni

si ibi incarn[ationem] de proprio meruissent.

R[esponde]o ... minori ... minore ... q[uod] ...

... q[uo]d ... merita ... causarint incarn[ationem], n[on] in causabant

Merita Xpi Dni quae hic cum sint actus liberi n. sint necess. connexa cum incarnat. et quo aliquis effectus n. sit necess. connexus cum suo principio n. causatur ab eo, qui n. est causa prij. Deus n. est causa nrae volunt. et tn n. est causa peccator., quae ab illa procedunt, quia peccata n. sint necess. connexa cum volunt., sed libere ab illa efficiuntur. Quare inter merita Xpi Dni et SS. PP. n. dabatur mutua causalitas; nam et merita SS. PP. causarentur ex meritis Xpi, quia ipsimet actus meritorij SS erant dona Dei per merita Xpi Dni, attn merita Xpi Dni n. causabantur ex meritis SS. PP. quia n. sint necess. connexa cum incarn., quam merita PP. ex congruo causabant. c.

Sed urgebis etsi merita Xpi Dni n. sint necess. connexa cum incarn., sed hoc si SS. PP. potuissent mereri ex congruo incarn., potuissent et mereri ex congruo merita Xpi Dni quae SS precibus, et operibus exigere poterant a Deo, ut illis Xpi merita in satisf. peccator. applicarentur, quia precibus n. minus congruum erat ut Deus corresponderet, quam precibus quibus incarn. fieri postulabant; atque adeo daretur mutua causalitas in eodem gre inter merita Xpi Dni et SS PP. Ideo ne in hoc inveniens eveniat dicendum est SS. PP. non meruisse ex congruo incarn. Ds potuisse quidem mereri de congruo SS. PP. ut ipsis applicarentur merita Xpi Dni, et defectu proprij merita peccator. de congruo ut illi applicentur eadem merita, quia ex hoc n. sequitur quod detur mutua causalitas adequata in eodem gre inter merita Xpi Dni, et SS, sed solum inadequata; nam merita SS adequate causantur ex meritis Xpi Dni

propterea quod illa meruerit Christus Dominus de condigno, at vero merita Christi Domini inadaequate tamen causarentur ex meritis SS. Patrum quia illa meruerunt tamen ex congruo; atque adeo Christus non moveret ad decernendam divinam misericordiam per quam Christus ipse offert premium quod quis meretur ex congruo. Dari autem mutuam causalitatem inadaequatam inter causas motivas, seu finales nullum est inconveniens, ut docet Suarez to. 1 metaph. disp. 27 sect. 2. potest n. quis velle deambulationem propter sanitatem, et sanitatem propter deambulationem tamquam propter finem inadaequatum.

2 argumentum efficitur ex aliis inconvenientibus quae ex nostra sententia videretur sequi: 1. quod incarnatio quae est principium meriti de facto caderet sub merito. 2. Incarnatio non esset opus summae liberalitatis divinae, si quidem fieret propter merita. 3. esset SS. Patres maius beneficium obtinuisse Christo Domino quam ab illo acceperint quia illi meruerunt incarnationem quae maius beneficium est quam gratia et alia dona quae Christus eis meruit. 4. meruisse quoque Christo sanctificantem gratiam, virtutes, et alia dona eius concomitantia, namque meretur radicem meretur et illius proprietates. quoniam haec inconvenientia sequantur, dicendum SS. Patres non meruisse ex congruo incarnationem. Respondeo ad 1. non esse inconveniens principium meriti cadere sub merito de congruo, quia gratia est principium meriti, et tamen de facto illam meretur ex congruo peccator quando convertitur ad Deum. Ad 2. merita SS. PP. non obstare, quominus incarnatio sit opus summae liberalitatis divinae, quia illis positis non tenebatur Deus efficere incarnationem sed illam effecit ob eius infinitam misericordiam. Ad 3. negatur assumptum, quia Christus Dominus

Meruit de condigno et ex iustitia. SS. PP. gratiam at que et ipsamet opera sancta quae faciebant; at vero SS PP non meruerunt de congruo incarnationem ipso Domino, quia eorum merita nullam induxit obligationem ex iustitia; atque adeo ex oblato gratiis et ex misericordia fecit Deus incarnationem, cui quod etiam humanitas debet beneficium istud incarnationis et sanctis PP ex congruo tamen illud merentibus. Ad 4 dico esse nullum esse inconveniens, quod de congruo, et mediate SS. PP. meruerint Christo Domino gratiam et alia dona sententia necessaria in executione incarnatione, quae tamen hanc illi meruerant.

Quia praedestinatio SS. PP. qui Christum Dominum antecesserunt, sicut et quaelibet alia omnis omnium sanctorum, et praedestinatorum facta fuit independenter a meritis, quia facta fuit ante praevisa merita ut communiter docent cum D. Thoma 1. p. q. 23. art. 5. quia et praedestinatio incarnationis; atque adeo non potuerunt illam mereri de congruo SS. PP. 2a cons. quia praedestinatio incarnationis, et praedestinatio SS. facta est in eodem signo rationis ut nos diximus 1o sed praedestinatio SS. facta fuit ante praevisa opera merita ergo praedestinatio incarnationis fuit etiam ante merita SS., et communiter non potuerunt illam mereri de congruo. Respondeo cum Suar. hic et ibi vers. 6 concedendo praedestinationem incarnationis esse factam independenter a meritis, ac proinde communiter SS PP non meruisse Deo de congruo ut bene [illegible]; sed hoc nullo modo contradicit doctrinae traditae de merito SS PP. incarnationis, nam quod diximus SS PP meruisse illam ex congruo loquuti sumus de incarnatione quoad executionem; non vero quoad praedestinationem, seu intentionem illius: stat enim optime quod meruerint executionem incarnationis, quin meruerint illius praedestinationem quemadmodum omnes praedestinati merentur praemium gloriae quoad executionem

cum mereantur elect[i] et [quod] de[sint] ad illa[m] ut d[ictum] [est] in [praece]d[enti] de[s]id[era]t[ur] &c.

43 Unio hypostatica pertinet ad superiorem ordinem, ac [non] pertinent merita; ergo haec [non] pos[sunt] mereri illam, et[iam] ex congruo. Confir[matur], nam opera [quae ex] natura [sua] pertineant ad inferiorem ordinem ac pertinet gr[ati]a [non] pos[sunt] et[iam] ex congruo mereri illam. R[espondeo] [negando] [conse]q[uentiam] [quia] et[si] unio hypostatica pertineat ad superiorem ord[inem] gr[ati]a[e] ac pertinent merita, tamen utraq[ue] pertinent ad eundem ord[inem] [super]naturalem, ac [non] inde meritum [non] pos[sunt] mereri de congruo un[ionem], q[ui]a [non] sunt inter se [dis]proportio[nata] in eo ordi[ne] [super]naturali, q[ui]a [est] proportio, cum deficiat inter opera mere n[atur]alia et gratiam, [ideo] cum illa [non] pos[sunt] mereri gratiam et[iam] de congruo &c.

Sectio 2[a]

An, et quomodo B. Virgo meruerit esse Mater Dei

Duo sect[ione] [praece]d[ent]i diximus S. P. et [quo]q[ue] B[eatissi]m[am] Virg[inem] incarn[ationem], et aliquas eius circumstantias de congruo meruisse; est [tamen] difficultas circa hanc particularem circumst[anti]am, scil[icet] q[uo]d h[aec] determinata f[oe]mina Maria Sanctissima electa fuerit ut in ea [tantum] mysterium operaretur et q[uo]d Mater Dei; an talem circumst[anti]am meruerit B. Virgo. In qua difficult[ate] 1[a] sent[enti]a affirmat meruisse et quid[em] de condigno. Ita Gabriel in 3 dist[inctione] 4 q[uaestione] 1 art. 3 dub. 3. Almaing q[uaestione] 1 dubio 3. [...] q. 3, Abulensis paradoxa 2 c. 34. 2 sent[enti]a docet meruisse de condigno, sed q[uo]d [ad] i[d] de congruo. Sanc tenent Marsilius in 3 q. 5 art. 3 dub. 3 [...] 2 et 3. Bonav[entur]a dist[inctione] 4 art. 2 q. 2. Richar[dus] ibi q. art. 3 q. 1. S. Thom. in 3 q. 2 art. 11 ad 3 et D[octo]res fere interpretes ibi, Medina dub. 2, Suarez

20 sect.e 8 Valen. disp. 1. q. 2. puncto 3 Vasq. disp. 23 c. 2 Cabrera disp. 6 [illegible] 28. Alb. disp. 17 Pennatus disp. 3, [illegible] Rag. disp. 46 § 2, Soto lib. 2 [illegible] q. 2. art. 3 [illegible] q. 4 [illegible] art. 1 et alij

Sit 1a concl.o B. Virgo suis actibus meruit dignitatem Matris Dei. In hac conveniunt omnes [illegible] sententiae; nullumque ab ea dissentire video [illegible] Forcam [illegible] disp. 22 n.o 9 qui immerito hanc excellentiam denegat B.ssimae Virgini [illegible] 1.o concl.o auctoritate [illegible] Ambros. epist. 82 sic ibi: quid loquar quanta sit virginitatis gloria, quae meruit a Apostoligi ut esset [illegible] corporale [illegible] Dei templum. Hier. [illegible] epist. 22 de custodia Virginitatis [illegible] propone tibi Mariam quae tantae extitit puritatis ut Mater Domini esse mereretur. Augustini lib. [illegible] de natura et gratia cap. 36 inquit de B. Virg.e: concipere meruit et parere [illegible]. Ancelmi de [illegible] laudibus Virg. [illegible] c. 8: Sanctissima puritas, et purissima sanctitas pectoris eius, omnis creaturae puritatem et sanctitatem transcendens incomparabili sublimitate hoc meruit ut reparatrix perditi orbis plenissime fieret. Petri Damiani serm.e 3 de Nativit.e: Plenitudinem totius divinitatis meruit esse sacrarium. atque hoc sermo loquuntur plures alij PP. quos refferunt Suar. et Vasq.a [illegible] citati. Unde Venantius Fortunatus in lib. de pretiosis gaudijs sic dicit

Virginitas felix quae partus est digna tonantis
Cuius meruit Dei generare suum

et eccla in hymno paschalis Regina coeli laetare, quia quem meruisti portare [illegible]

[illegible] ratione quia S.a Virgo superat quamcumque

puram creaturam per sect. gratiam et meritum imo ut probabilius docet Suarez tom. 2 in 3 p. disp. 18 sect. 4 plus gratiae est consequuta, quam omnes Homines et Angeli collective sumpti: ergo meruit quod inter omnes creaturas illa potius assumeretur in Matrem Dei, cum maxime expediret ut Dei mater eximia sanctitate, et gratia praestaret etc.

Ad 2um B. Virgo non meruit de condigno, sed de congruo tantum esse Mater Dei ita D. Thom. 3 part. et ibi auct. D. Tho. in Sent. art. 4 ibi ad 6 sic ait de B. Virg. meruit ex gratia sibi data illum puritatis et sanctitatis gradum ut congrue posset esse mater Dei. Item auct. qui plures afferunt B. Virginem non ex proprio meritis, sed ex divina clementia factam esse Dei matrem qui dicendi modo induant B. Virginem non ex merito de condigno sed ex merito de congruo quod non tollit, quominus conferat premium ex congruentia meruisse matrem Dei esse. Ita Aier dialog. 10 Pelag. advertens quod Beata se sic dicat non proprio merito atque virtute, sed Dei inse Salvatoris clementia. Bern. serm. de nativit. Mariae col. 2 quaerant alii meritum nos invenire gratiam studeamus Maria non quaerendo meritum sed gratiam quaerit, atque eam non lon... Filius de incarnatione gratia etc. quae ex ... non B. Virgo non ex condigno, sed ex congruo tantum meruit esse Mater Dei etc.

Pro ratione nam gratia sanctificans et opera quae ab illa procedunt sunt ordinantur ad Beatitudinem tamquam ad premium condignum, et proportionatum ergo non possunt correspondere aliud premium de condigno Comitis, quia premium condignum ex Sanctorum operum meritoriorum atque adeo non potest correspondere unico operi meritorio

Duplex praemium condignum: quod respondet operibus B. Virginis ex gratia factis correspondebat Beatitudo tamquam praemium condignum, non potuit correspondere de condigno praemium maternitatis Dei.

Probatur 4. nam ad meritum de condigno non solum requiritur quod opus meritorium sit proportionatum, et aequale valore cum praemio, sed ulterius requiritur ut intercedat promissio et pactum de conferendo tali praemio propter merita; sed merita B. Virginis non praecesserunt pactum seu promissio de conferenda illi dignitate matris Dei propter talia merita; quod neque ex Scriptura, neque ex SS. Patrum doctrina colligitur tale pactum; ergo illa non fuerunt merita de condigno rationis dignitatis matris Dei atque adeo non meruit B. Virgo de condigno esse mater Dei.

Quod autem meruerit de congruo manifeste sequitur ex dictis, quia ut constat ex dictis B. Virgo meruit esse mater Dei, sed id non meruit ex condigno (ut probavimus) ergo meruit ex congruo; quia non datur aliud genus meriti praeter meritum de condigno, et congruo: Probatur quia congruum et decens erat dignitati matris Dei supposito quod Deus incarnandus esset, ea foemina esset mater Dei quae caeteras omnes sanctitate superabat, qualis erat B. Virgo ergo illa meruit de congruo esse matrem Dei. Sed quaereret aliquis an saltem de potentia absoluta potuerit B. Virgo mereri de condigno esse mater Dei. Respondeo cum Suarez disp. 10 sect. 7, et Vasquez disp. 45, dupliciter posse intelligi hoc meritum de condigno: 1o absolute et simpliciter, id est nulla facta suppositione futurae incarnationis, et hac ratione non potuit B. Virgo mereri de condigno esse mater Dei quia mereri non potuit de condigno incarnationem; et 2o hoc, ut nulla facta suppositione futurae incarnationis mereretur de condigno esse matrem Dei erat necesse

ut mereretur de condigno incarnationem, cum mereri non posset absolute

et simpliciter, quod dum Verbum ex ea fieret homo quin mereretur

quod fieret homo, atque adeo incarnationem. Et propterea intelligitur

hoc meritum de condigno ex suppositione futuritionis incarnationis,

et hoc modo contenditur B. Virgo meruisse de condigno

esse matrem Dei, quia tale meritum non includit meritum incarnationis,

cum supponat illam aliunde futuram.

Quin immo addiderim eum totum Suarez loco citato

nulla esse censura dignum asserentem quod de facto B.

Virgo meruerit de condigno esse matrem Dei, quia neque ex

[illegible], neque ex [illegible] Doctorum id satis convincitur. Nam

et sancti Patres Hier., Bern. et Fulgentius in citatis in

contrarium videantur insinuare B. Virginem non meruisse

se de condigno esse matrem Dei, attamen satis apte explicari

possunt de meritis viribus nostris factis: quod quod non meruit B.

Virgo dignitatem Matris Dei, cum sit supra quod est naturale. Neque

rationes quae eadem sunt alia multum urgent, non enim quod ex

operibus suis potuit B. Virgo mereri de condigno esse

matrem Dei, quia illis correspondeat tamquam praemium

condignum, beatitudo Patris; ita sicut potuit

ea mereri de condigno, et quae sunt a Deo talem supremum

supposita volunt Deo ex voluntate Virginis ordinem esse, non

item urget non repugnat [illegible] ex [illegible] intercessisse pactum

inter Deum et B. Virginem de dignitate Matris illi

conferenda, si Deus se disponeret cum pretiis meritis. Alii

tale pactum non insequuntur colligitur ex testimoniis

[illegible] relatis, in quibus absolute asseritur B. Virginem

meruisse dignitatem matris. Nam meritum absolute sumptum

sit meritum de condigno, quod necessario supponit

[illegible] et pactum, ex [illegible] aliunde meritum B.

Virginis [illegible] proportionem, et aequalem valorem cum dignitate

Matris, consideratam quae erant facta in gratia

et ex gratia, et [illegible] opera non sunt aequivalentia, sed

Et excellunt tales dignit. quia sciret. ssideratam ut colligr ex illis verbis Christi Dni Lucae 11 q. q. mulieri dicenti: beatus venter qui te portavit etc. respondit: quin imo beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud et Matth. 12 inquit extendens q. e. mater mea etc. quicumque fecerit voluntatem Patris mei ipse meus frater, et soror, et mater est. non est igr improbabile q. B. Virgo de facto meruerit ex condigno esse mater Dei. quare necesse est qui Medina in exposit. Summae partis 3 q. 2 dum asseruit sententiam asserentem q. B. Virgo meruit de condigno esse mater Dei esse improbabilem, et eius defensores periculosos q. negari non potest q. sit probabilis propter ... auctoritatem, et quia nihil in contrarium afferre q. multa urgeat, quis sit minus probabilis quam ... ut doret. Suar. ...

Sectio 6

Quibusdam obiectionibus respondetur

Obiicies 1° ... B. Virgo partim meruit de digno dignos ut esset mater Dei: q. meruit de condigno esse mater Dei ... namque meretur dispositiones ... et ... cum lege beat. necessario ... cum illa. ans. p. ... Suar. ... vit. B. Virgo partim ex divina gratia, et partim propria merita ... sequutus fuisse disp. requisitas ut esset Mater Dei q. ... gratis accepit a Deo ... gratiam, et alia dona et postea in decursu vitae per merita de condigno sequuta est augmentum gratiae et virtutum, quo magis, ac magis disponebatur ut esset digna mater Dei. ... illas non esse ... in dispositione, quae ... in ... de

Moralis, et ppterea sit onexa cum gratia, tunc non fieri potest ut quis sit digne dispositus ad gratiam, et tamen existat illi non debeatur, atque adeo non mereatur illam de condigno. et quia talis erat dispositio Virginis ut esset mater Dei, ideo quoniam illam exstitit meruit de condigno, non tamen meruit esse mater Dei.

Obiicies 2° praeterea et promissio incessit merita B. Virginis ut colligitur ex illo Isaiae 7° Ecce Virgo concipiet etc.ª et cap. 11 egredietur virga de radice Iesse; quum aliunde illa haberent sufficientem valorem dignitatis matris Dei, nihil deest ut condigne meruerit B. Virgo hanc dignitatem. Respondeo illius obiis non promitti dignitatem matris in praemium alicuius operis eo intuitu faciendi ut requiritur ad rationem meriti de condigno, sed solo simpliciter promittitur esse futuram Virginem ex qua Deus nasceretur.

Obiicies B. melior est gloria, et augmentum gratiae quam dignitas Matris Dei praecise considerata, ut colligitur ex S. Aug. lib. de S. Virginitate c. 3 fine: melius est Deum concipere mente, quam ventre. Sed Virgo Beata meruit de condigno gloriam et augmentum gratiae; ergo meruit de condigno esse mater Dei. Nam si potuit illud mereri, quod est maius, cur non hoc, cum sit minus? Respondeo praecise maiori, et minori, neg. conseq. Item gloria et augmentum gratiae sit melius dignitate matris praecise considerata, tamen ita veram dixit melius esse concipere Deum mente, quam ventre, attamen haec dignitas est diversae rationis, atque gloria et augmentum gratiae; et in rebus diversae rationis non valet argumentum a maiori ad minus ut patet hoc exemplo: homo potest ratiocinari; ergo potest volare quod est minus atque adeo licet B. Virgo meruerit de condigno gloriam et augmentum gratiae non sequitur quod meruerit de condigno esse matrem Dei.

Obies 4° 5° 29 p.tis eiusd. 28 sic B. Virgo n. meruit et de cong.o eligi in matrem Dei, q.a neq. est mater Dei. Ans. n. 1°, q.a talis electio fuit prium om. meritor. Virg.is, ideq. n. i gra, et in tam excellenti gradu collocata fuit, qua posset perfectiss. virtutum actus exercere, q.a erat electa in matre Dei; q. talis electio ut pote prium cum meritor. Virginis n. potuit cadere sub eius merita. 2° ar. ans. 2, q.a electio ad gl.am supponit electio in matrem: nam ideo fuit electa ad tantam gl.am q. erat electa in matrem Dei: sed electio ad gl.am facta fuit independenter a meritis B. Vim. q. et electio in matre Dei; atq. ideo n. meruit B. Virgo et de cong.o ee mater Dei.

Hinc arg.to refut. Val. dr. 23 citata c. 4 neq. dos. ans. q.a existimat B. Virg. meruisse de cong.o elect. in matrem Dei, et execut. tantae dignit., id. bat auct. S. Basilij Som. 15 de S.na ag. ... ante medi. ubi ait: Maria Virg. ie in matre Dei electa q.a ea tempest. nulla fuit par Mariae Virginitas reperta. atq. et bat auct. S. Ambros. ... ex epist. 82 q.q. expresse dr meruisse B. Virg. eligi in matrem Dei.

Ac d. melius resp.d ad arg. cum Suarsio c. citata sudendo ans., q.a rones in illius probat allatae si efficaces, et neq. dos. vam; ng. ut S. Th. in 3 p. sect. 4 in respon.e ad arg.ti 3. S. P.P. meruisse ex cong.o exequut. incarn., q.a meruerunt illius dispositiones ... dicimus meruisse B. Virg. ex cong.o execut. ... matrem Dei, qr meruerit ... ad talem dignit. q.a illa fuit ante ... merita. ... persuadent auctoritates ... S.S. P.P. quas ipsi refert Val. q. ... illis sumitur late ... eligere ad significandum

Donig ypsa execut Dignit matris Dei aut a S. d. illaz

Questio 3a D. Tho.

De modo unionis ex parte assumentis

Dividu S. Tho. Sanct. in 8 artos in q. agit de pers. divina naturam humanam assumente explicans prius quam exp. te de persona factum fuerit myst. incarn., et deinde qua ratione fieri potuerit ut seq.

Disputatio 3

De Persona assumente naturam humanam

Explicata na. unionis Hypost. accedimus cum S. Doctore ad ag. Deitatis extremis, et in primis de pers. cum na humana unita ut pote principaliori extro; atq adeo illatori sulc. ... ministrabit.

Questio 1a

An assumere naturam humanam conveniat naturae divinae ratione personalit. ratione naturae aut absolutis dicati absoluti

Sectio 1a q. tenendum sit statuit

Cum persona divina, q. naturam hum. assumpsit includat ... personalit. naturam divinam, et ola. dicata absoluta est difficultas in explicando ratione cuius dicati id conveniat, per bona divina conveniri possit. Et dm 1o est de facto illi convenire formaliter non ratione naturae neque alicuius dicati absoluti, sed ratione solius personalitatis, seu

proprietate relativa. Sic 2° Durandus in 3. dist. 1. q. 1. et Capreolus ibi q. unica art. 1. et 4. qui affirmant personam divinam non solum ratione personalitatis, seu proprietatis relativae, sed et ratione cuiusdam subsistentiae absolutae, tot. Trinit. communis terminare naturam humanam. Secunda sententia tenetur. S. Th. Sic et omnes interpretes cum eo, et S. Bonav. in 3. dist. 1. art. 1. q. 2. et dist. 5. art. 1. q. 1. Scotus ibi q. 1. et dist. 1. q. 5. Gabriel q. unica art. 1. Richardus art. 1. q. 2. Paludanus q. 2. art. 3. Marsil. q. 2. art. 1. Alensis 3. p. q. 4. membro 2° atque ut docet Suar. sic est certa ut opposita nullo modo sit probabilis.

Probatur 1 ex Concilio Toletano 6. et 11. ubi dicitur: solus filius formam servi accepit in singularitate personae non in unitate divinae naturae, in eo quod est proprium est filio, non quod commune Trinitati. Probatur 2° auctoritate S. Augustini serm. 3 dicentis: filius suscepit carnem. Ecce suscepit inquam, filius carnem in proprietate atque ea est omnes personae divinae nobis.... post medium Damasceni lib. 3 de fide c. 6. Niceti lib. 3 Thesauri c. 34. et Cyril. Cretensis moras 5. Nazianzeni. Anselmi lib. de incarnatione ubi c. 4.

Probatur 3 ratione quia si persona divina ratione absoluti terminaret naturam humanam formaliter per modum.... aliquid quod esset absolutum; omnia et omnia absoluta sint communia tribus divinis personis necessario illis conveniret terminare naturam humanam, sed hoc est falsum, quia sola persona filii terminat naturam humanam: quia et quod per illud ubi terminat naturam humanam formaliter ratione ... divinae, aut alicuius ... absoluti, sed solum ratione personalitatis, sive proprietatis relativae. Confirmatur quia si subsistentia illa absoluta terminaret naturam humanam, deinde vel abstrahatur a personis esset homo, quia abstracta a personis

Albiret illam subsist. absolutam tranct. naturam Sanam: ve Pater, et Spus sanctus, si Deus, vt abstrahit a personis: q. Pater et Spus sanctus est Sō.

Neq. sufficit dicere cum Durando Patrem aut Spum sanctum posse dici homines in genere Dei, 1° q. est displicet n. pot. dici q. in genere Dei sit homo, nec in genere Dei, sed nec Div. n. Sanctorum cuius filius dr homo. 2° nec q. Pater et Spus sanctus conuenit in genere in Deus simpliciter et absolute [illegible] dicatur de illis [illegible] absolute dr Pater et Spus sanctus creant, operantur etc, quia haec conueniant his diuinis personis in genere [illegible] Deus: q. si Patri et Spui sancto conueniret esse homo in genere Dei absolute et simpliciter posset dici Pater est homo Spus Sanctus est homo. [illegible] nec ut Pater absolute dicatur Deus sufficit q. sit subsistens in natura diuina ut absolute dicatur homo sufficit q. sit subsistens in natura humana, quare ne in hoc [illegible] deueniamus dicendum est [illegible] diuine trare naturam hanc n. ratione alicuius absoluti sed [illegible] proprietatis relatiue dm.

Dm 2° est impossibile, q. personae diuinae conueniat assumere naturam humanam formaliter ratione aut alicuius [illegible] absoluti [illegible] subsist. absoluta si forte illa datur. Ita Alensis 3 p. q. 2 membro 5° S. Bonav. in 3 dist. 1 art. 1 q. 3 S. Tho. ibi q. 2 art. 3 ad 1 et in Sac. 3 p. art 2 2° et 8° Suar. q. 3 ubi Suar. disp. 3 sect. 1. Vasq. disp. 21 cap. 2. Cabrera in commentario art. 3 Albert. ibid. Lorca disp. 24 n° 16 Ragusa disp. 50. 51. Pr. auctoritate Concilij Calced. 5 Synodi et Concilij Toletani 6 et 11 asserentis

lucidet, et Nestorius unionem Verbi ad Deum factam fuisse in persona non in natura, in Sacra Scriptura atque et per auct. SS. PP. quos adducere, q. 2 scot. et Durandus, qui dicunt Theologi affirmant unionem Verbi ad Deum factam fuisse in persona, non in natura, uti sic aperte tradunt.

Per rationem impossibilis est unio inter naturam divinam aut aliquod predicatum absolutum et naturam humanam. Impossibile est, quod persona divina veniat assumere naturam humanam ratione naturae divinae formaliter aut alicuius predicati absoluti. Ratio est, quia talis unio non potest esse accidentalis, neque substantialis; non accidentalis, quia unio accidentalis deberet unum per accidens, et natura divina aut aliquod illius predicatum seu attributum non potest accurrere ad constituendum ens per accidens, quia est summe substantia et quia dicit summum ens, non potest esse substantia, quia unio substantialis ordinatur ad constituendum unum per se, atque natura divina, aut aliquo eius attributo, et natura humana non potest fieri unum per se, quia utrumque extremum est ens completum in ratione naturae, et natura humana et ablata subsistentia sit incompleta in ratione subsistentiae est tamen completa in ratione naturae. Itaque a Deo repugnat quod a natura divina, vel aliquo eius attributo vel talium complexione, quia haec unio non potest esse accidentalis neque substantialis; haec vero cum utraque illa est impossibilis, quia non est possibilis alia unio praeter accidentalem aut substantialem.

Sed quid dicendum est, me dixisse an sit quod formaliter ratione naturae divinae, aut alicuius predicati absoluti distincta subsistentia ... absoluta non potest venire persona divina assumere naturam humanam, id est quia realiter et identice. Non est dubium quin convenire possit personae divinae assumere naturam humanam ratione naturae divinae aut predicati absoluti, neque enim natura divina, et omnia predicata

Absoluta sint id realiter cum personalit. Div.a cui sve-
nit fruitus assumere nam human. nam hanam coint per
Sanc i[d]entitate idetice et realiter, svenit et q[uod] et
dualitas absoluta assumere nam hanam. Quo
modo n[on] definiam an detr. subsist.a absoluta, quæ
sit propria, cu[m] tribus divinis subsistentiis relativis, et
cu[m] tribus divinis personis, nec hoc spectat ad m[ateriam]
de Incarnat.e, attn[amen] ex suppos.e, q[uod] illa daretur,
posset ratione illius formaliter assumere persona div.a assu-
mere nam hanam, ut recte docent Suar., Alb. et al.
citati, q[uia] talis subsist.a esset infinita in terminando, et
posset terminare quamcumq[ue] nam creatam, quam ad
modum de facto quælibet earumdem trium personarum div.
sibi trahit nam hanam.

Advertit tamen bene Suar. casu quo subsist.a ab-
soluta traheret nam creatam in primis non habituram proprias
subsist.s, quia tum persona subsist.a est dos inseparabilis
... inde ... nam non esse futuram personam
quia subsist.a absoluta non est personalitas, ac deinde
subsist.a absoluta esset com[m]unis tribus divinis personis eo
ipso quod illa traheret nam hanam, tres divinæ
personæ dicendæ esse hoc, et eo hoc immediate in
... Deum mediate vero Patrem, Filium et Spiritum
Sanctum, q[uia] na humana immediate in superpersonalitatibus
terminaretur, quibus et mediis illis posset alte-
rius immediate trahi.

Sectio 2.a

Argumentis o[mnibus] contra satisfacit.

Arg. 1.um 29 ... desumitur ex auct.e D. Tho.
art. 2 ... in respons.e ad 2 ubi sic
ait ... circumscriptis per intellectum personalitatibus

trium personarum remanebit in intellectu personalitas, ut illi
ut iudicij intelligunt. contra quod argueret ... trari assumptio.
quia non videtur quomodo possit convenire personae divinae
assumere creatam naturam ratione non divinae ... absolutae
... relativis ... mentem S. Tho. ... non
intellectis personalitatibus trium personarum ... sumptis,
... remanebit in intellectu una personalitas in
... sumpta cuius sit ... illius personae, quae possit assu-
mere aliquam naturam, atque ... non ... ut ... rector
quod ... personalitatibus ... utcumque possit convenire
personae divinae assumere naturam creatam ratione ... divinae

... natura divina ... personalitatibus ... existentia
quae poterit uniri cum natura divina ... creata ... humana
effectum existendi ... natura ipsa ... natura divina
... personalitatibus ... subsistentia ... quae ... habilis
... possit uniri cum natura humana ... illi ef-
fectum subsistendi. ... eo ... cuius
... non urget quia natura humana ... subsistentia
... incompleta ... in ratione subsistendi ... compleri
in ... hac ratione per subsistentiam absolutam ... sine
illa ... in ratione existendi non potest esse incom-
pleta natura humana quia non potest spoliari propria existentia cum
... non distinguatur realiter ab essentia, atque adeo
... non possit compleri ab existentia divina ... quae
... distinguitur ... realiter a natura humana ... potest spoli-
ari tali perfectione ac per consequens manere incompleta
in ratione ... scientis ... ex quo ulterius sequitur quod possit
compleri sub hac ratione a ... divina; ... possit ... unde
persona divina assumere naturam humanam ... ratione ...
... et ... dicatum absolutum ... quod etsi natura humana
spoliretur ... ab hac ... manet incompleta in esse
substantiali, ... in accidentali ... est
... accidentalis. Unde ... compleri in ratione

Scientis et sciam divinis, q. e substales et facta completa

[illegible] et si [illegible] sub[illegible] [illegible] [illegible]

illa [illegible] tran[illegible] nam Sanam, q. sm [illegible], q. [illegible]

[illegible] absolutae posset [illegible] nam [illegible]

[illegible] audet Concilij Toletani 6 et 11, atq. [illegible]

[illegible] Gregorius [illegible] lib. [illegible]

Vbi cap. 4. qui Deus [illegible] vnio humanit. [illegible]

n. fuerit facta in na. quasi [illegible] necess. [illegible]

facta in persona, qui modus arguendi n. eet [illegible]

[illegible] si fieri possit vnio [illegible] Sane [illegible]

absoluta q. [illegible] mediaret [illegible] vn. [illegible]

divinas. [illegible] atq. adeo ex negat. illius n. valerent a [illegible]

[illegible] valet, [illegible] e albus [illegible] niger

q. pot. ee caeruleus, seu habere alium colorem medium

inter album et nigrum. [illegible] nec [illegible], [illegible]

[illegible] tres Concilia et [illegible] vn. [illegible] compre[illegible]

dixe videri vn. quamlibet factam in [illegible] cot, [illegible]

ac [illegible] vnde vn. in subsistentia absoluta, q. loquuntur de vn.

[illegible] qua dixerunt, q. d omes tres divinae persone cent homo

[illegible] n. so. eet vnio in na., sed [illegible] in quocumq. [illegible]

absoluto. Vnde ex negat. vn. [illegible] divina [illegible]

inferunt [illegible] vn. in persona [illegible] in Deo [illegible]

abs.la, et relativa atq. adeo [illegible] negata [illegible] d [illegible]

in [illegible] absoluta legitime sequr [illegible] relatis

[illegible]

Quaestio 2

Vtrum vna persona possit sine alia naturam

creatam assumere, solamq. personam

filij naturam humanam assumpserit.

Haeretici Sabelliani, Patripassiani, et Petrus Gnaseus,

[illegible]

Negabant posse unam personam divinam sine alia assumere aliquam naturam creatam. quem errorem late disputat S. Anselmus lib. de incarnatione, et ubi facta quod sic duo Concilia Remensia, aliud sub Raimundo Archiepiscopo, et alterum sub Eugenio 3. cetate S. Bernardi in quibus dictus error damnatus est.

Quare contra illum sit 1.a conclusio bene potest una persona divina sine alia naturam creatam assumere. haec est certa de fide, et manifesta ex locis scripturae et definitionibus Conciliorum, quae infra referemus. Pro ratione quia persona divina distinguitur realiter ab alia: quia omnis talis personalitas potest aliquid sine altera assumere naturam creatam. ... certum in fide. ... potest quia personalitas cuiuslibet personae illi infinitate ... terminandi est capax terminandi naturam creatam. ... propria sit talis persona ... et ... communem ... humanitatem naturam creatam tamen manet assumpta talis naturam ... persona ... propria illo personalitas et ... ab aliis.

Sit 2.a conclusio de facto sola persona filii assumpsit naturam humanam non Pater neque Spiritus Sanctus haec est fides Catholica saepe in Conciliis definita et declarata nempe in ... Synodo ... collatione 8 canone 4 et 10, et in Concilio Lateranensi sub Martino 1 consultatione 5 canone 4 et 10, et in Concilio Lateranensi sub Innocentio 3, et in ... cap. ... et habetur in cap. firmiter de summa Trinitate et fide Catholica.

Probatur ex Scriptura nam secundo ... locis ... filius Dei ... specialiter dicitur incarnatus ... de Patre ... dicatur ... ex locis ... dicitur ... Patre ... filius ... et ... in illo Joannis 14 ubi ... dicitur ... Patre minorem dicit quod ... intelligitur et sine

Sancti assumpsisset humanam naturam, non foret si pater assumpsisset nam

Sancti assumpsisset(?) sacram, debet sola persona filii

assumpsit naturam, sane atque in SS Patribus ... manifesta

quorum testimonia longum esset referre.

Quaeris autem si ratione naturali nequeat quae ex

ex divina volunt. pendent si ratio incarnationis filii

potius quam Patris et Spiritus Sancti sola revelat divina

possit innotescere attamen a SS Patribus varias rationes

congruas afferunt, cur potius persona filii, quam Patris

aut Spiritus Sancti naturam humanam assumpserit

1o quia conveniens erat ut qui ab aeterno erat filius

Dei fieret in tempore filius Virginis atque ita nomen

filii neque Patri, aut spiritui sancto communicaretur

sane reddidit Damascenus lib. 4 c. 4 et An-

selmus lib. de Incarn. Verbi c. 4. 2a quia cum filius

sit exemplar, per quem quod factum est factum est, decuit ut

per ipsum incarnatum instaurarentur ita Damas-

cenus s. 3. ut naturalis filius filios a deo operari

sive fieret filios, et Patris iniuriam vindicaret et

videri possunt aliae rationes apud Athanasium libris

de incarnatione Verbi, et de corporali eius adventu. Aug.

de Ecclesiasticis dogmat. c. 2. Fulgent. de fide

ad Petrum, Leon. serm. 1 de Nativitate et aliis

Sed dubium ... in divinis essentia

et personalitas sint idem: quod non possit personalitas divina

assumere naturam creatam, quin eam assumat essentia

et consequenter omnes personalitates divinae quia sint idem realiter

cum essentia. ... a parte rationis quod una personalitas

non potest sine alia naturam ... trahere, neque naturam

creatam. Resp. distinguendo antecedens in divinis essentia

personalitas sint idem realiter concedo antecedens, sint idem formaliter

nego antecedens, quia formaliter sint suas rationes explicite

distinguuntur essentia et personalitas, et hoc

sufficit ut personalitas possit formaliter assumere

Nam creatam, qn eam assumat essa, nisi solum identice et realiter quatenus e eadem cum persframalit. atq. [illegible] cedenti notavi. [illegible] ... ratio [illegible] disparit. est q. na divina [illegible] suam divinit. [illegible] necessario petit [illegible] personalitatibus [illegible] na v. creata [illegible] finita [illegible] n petit, atq. [illegible] n pot una personalitas sine alia [illegible] trahi, [illegible] creatam.

[illegible] omnes [illegible] n pot una persona divina sine alia [illegible] assumpt. [illegible] creat [illegible] n pot sine alia assumere nam [illegible] creatam. [illegible] q. assumptio [illegible] creat est opus ad extra, [illegible] Trinit. indivisibiliter [illegible] cedere. [illegible] verum quat. assumptio [illegible] creat [illegible] unius suppositi [illegible] ... Trinit. indivisibiliter ... cedere, ut recte dr ... quat. assumptio ... creat. dicit terminat. personalit. divin. ... na creata [illegible] talis terminat. [illegible] alia persona divina [illegible] alia quia fit [illegible] personalit. [illegible] distincta realit. [illegible] qualibet persona div.

[illegible] urgeas [illegible] personalit. [illegible] Beato [illegible] fit [illegible] relationes, et [illegible] pot una persona [illegible] sine alia trahi [illegible] beato [illegible] persona div. trat. [illegible] creatam [illegible] personalit. [illegible] n poterit una persona [illegible] sine alia trahi [illegible] creatam [illegible] [illegible] q. pertinet [illegible] divis. [illegible] creatam, q. [illegible] quod sint [illegible] in ratione cognoscibilitat, [illegible] ... quod unum n

Potest unum esse sine alio, et tamen non est necesse ut cuicumque
extremo cui unitur unum uniatur et aliud ...
quia una persona divina sine alia non potest termin-
divisim ... Beatam ... sue possessione ... alia ...
unum cum natura creata illam terminare ...

Obiicies ... natura divina dicitur in-
carnata a pluribus ... PP. ... et Pater et Spiritus
sanctus ... dicitur incarnatus, ... non solum per
Filij, sed Patris et Spiritus sancti assumpsit ...
humanam ... nam ... convenit naturae divinae
convenit et omnibus personis ... confirmatur quia natura
divina dicitur incarnata quia est id realiter cum persona
Filij quae est incarnata ... et Pater et Spiritus
sanctus ... dicitur incarnatus quia est id realiter cum
natura incarnata ... ... enim
... illius ... convenit naturae divinae immediate omni-
bus convenire et tribus personis ... convenit
mediate et ratione personalitatis, et cum esse incarnatum
conveniat naturae divinae ratione personalitatis Filij conveni-
... convenit personae Patris ... Spiritus ...
... ... quia natura divina dicitur incarnata
quia est id realiter cum persona Filij quae immediate et
... est incarnata ... cum distinguatur realiter ...
persona Patris, et Spiritus sancti ... non possunt dici
... incarnatae ...

Notandum tamen est cum ... ...
punitur ... nullo modo dici posse Patrem aut Spiritum
... esse incarnatum, ... dici posse incarnatum
... Pater et Spiritus ... divina incar-
nata natura divina quae est ... quod est Pater
et Spiritus ... dici ... Patrem esse ...
est Filius, quia ... quae est ... quod est Filius

vis dici nullo modo posset Patrem et Filium. Dz[illegible] nomen
et cum Suar[ez] disp 12 sect. 1. § nihilominus Vas[quez]
disp 72 c 12 [illegible] Rag[usa] disp 52 et Cabrera sic dicens
Patrem et Spiritum Sanctum [illegible] ratione unionis personæ Filij
cum humanitate esse in ea singulari et specialiori modo
quam in rebus creatis, nam cum habeant eandem
essentiam cum filio absolute, nullatenus possunt separari, at
Basco et seq. impossibile non esse præsentes in rebus re-
bus per essentiam et pr[æsenti]am, ad [illegible] esse intime præsen-
tes humanitati [illegible] Christi [illegible] unionis [illegible]
illa sit cum persona Filij, [illegible] ita docent n-
centes Aug. sermone 3 de tempore, Cyrilus Ale-
xandrini lib. 9 in Ioannem c 41, et Tertull. lib.
ad Praxeam c 29 et 30.

Quæstio 3

An plures personæ divinæ possint assumere eandem naturam, et una persona plures naturas simul

Sectio 1.a Proponitur resolutio quæstionis

Dico 1.º bene posse tres personas divinas assu-
mere eandem naturam creatam, hæc est Scotum in 3
dist. 1. q. 2. § ad d. q. 3 igitur Ricard.
art 1 q.e 4 Albertum q. 1 art 10, etiam
tenent S. Tho. hic art 6, D. Bonav. in
3. dist. 1. q. 3. Ocam q.e 1 art.º 3 Gabriel
et q. 1 art. 3 dubio 2 Marsil q. 2 art. 3
Almainus q. 1 art 3 et omnes Thomistæ [illegible]
S. Tho. in art 6 Suar. q. 5 art. [illegible] Val.
Cabrera, Albar. Rag. et [illegible] hic postremo

dicat opp^{tz} veni q et defendi posse. Pr. 1° q. non repugnat ex p^{te} divinarum personarum, q. omnes tres eandem naturam creatam assumant, neque ex p^{te} naturae assumptae, q. illud est possibile, cum nullum sit absurdum capite ex quo possit impugnari. Ant. p. 1° q. ex p^{te} divinarum personarum, datur infinita virtus terminativa, et aliqua una non impedit aliam, ut omnes simul terminent eandem naturam, quidem et de facto terminant eandem naturam divinam, ex p^{te} vero naturae creatae datur potentia obedientialis ratione cuius sit facta natura humana possit terminari una persona divina, et poterit terminari pluribus, cum in hoc nulla appareat implicatio contradictionis, q. non repugnat ex p^{te} divinarum personarum neque ex p^{te} naturae creatae, q. omnes simul terminent eandem naturam. Confirmatur, quia omnes tres personae divinae possunt successive terminare eandem naturam creatam, quod nemini dubium est, q. et simul, quemadmodum plures formae substantiales successive possunt informare eandem materiam, possunt illam deponere ab^{te} simul informare &c.

Dico 2° una et eadem persona divina potest simul informare plures naturas creatas. Sic est D. Tho. et Scot. et doctores, quos in precedenti retulimus. Pr. q. persona divina habet infinitam virtutem terminativam, q. terminata una natura persona divina adhuc habet virtutem terminandi aliam, cum virtus infinita non possit exhauriri. Confirmatur q. de facto persona Filii terminat plures naturas, scilicet unam increatam, et aliam creatam, q. nulla erit repugnantia in eo, q. possit terminare simul plures naturas creatas. Sed difficultas est, an in casu quo plures personae divinae terminent eandem naturam creatam, verbi gratia humanam, vel eadem persona plures naturas humanas essent plures homines, Vasquez in

unquam difficultas casu venit. Docet ... casu ... tamen dari dominium ... et ... et fere omnes interpretes moderni ... Ratio est nam ut recte docet S. Thomas ... 4. et quaestio 39 art. 3. ... multiplicat ... substantivum necesse est multiplicari semper, et formam subsistam, et ... tres personae divinae sanctissimae Trinitatis ... tamen tres Dii quia essentia divina est una, et indivisibilis ... aliquis sint plures ... plures ... subsistentia semper ... quare cum in ... casu ... multiplicantur semper et forma ... tres personae ... et ... tamen est una ... plures ... homines, sic ... unus ... homo ...

Sectio

Argumenta contra dicta satisfacit

... 3 ... 13 ... ex auctoritate S. Anselmi ... cur Deus ... plures ... non ... naturam ... quare ... tamen ... Anselmi non posse plures personas ... assumere eamdem naturam ... plures personas assumere eamdem naturam ... personae, quia uno casu ... personae ... natura ... non potest assumi a persona divina ... nulla

et alia, quia ... natura non potest terminari pluribus subsistentijs

quod non potest eadem natura creata ... a pluribus ... termina-

ri ... nam ad hoc esset necessarium ut posset terminari plu-

ribus subsistentijs. Confirmatur 1° quia si eadem natura creata posset

terminari pluribus subsistentijs posset etiam terminari infinitis

quod arqueret infinitam potentiam in ea. Confirmatur 2° quia natura

divina terminata subsistentia Patris quae ... infinita

potest ulterius terminari subsistentia Filij et Spiritus Sancti

... terminari pluribus subsistentijs arqueret infi-

nitatem ... natura creata ...

Dicendum maior cum ... ho-

in hoc ... quod ... nec minorem; quod vero quia quam-

quam non potest terminari eadem natura ... subsistentia

et aliena non est quia non potest terminari pluribus subsistentijs

sed quia ... subsistentia constituit naturam in esse

perse ... per alienam ... in ... insuff-

et repugnat ... nam ... et ...

non ... aut repugnat ... esse ... pluribus

subsistentijs ... tres ... non repugnat ... cum ...

met ... fieri ... pluries ... adeq-

... natura terminata. Ad 1um ... concedendo ...

dendo posse terminari creatam infinitis subsistentijs ...

... si forte illae solae forent quod non arqueret in

... a ...

... potentiam infinitam, cum tales subsistentiae non sint ...

... sed ... potentiam obedientialem, atque a Deo ...

... in se reciperet. Ad 2um ...

Deo ... neg° ... quod ... divina petit

se terminari pluribus subsistentijs, et ubi ...

at vero natura creata vel non petit, neque ... cum pluribus subsistentijs sed ... potentiam obedientialem

eam reciperet ... talis ... non arqueret

unea infinit. et arguit unionem Dei etiam tribus subsistentiis divinis etc.

3 implicat quod plures causae adaequatae saltem formales concurrant ad eumdem effectum; unde si plures personae divinae assumerent eamdem naturam creatam, deberent illae in genere causae formalis adaequatae concurrere ad terminandam talem naturam, quod non possunt plures personae divinae assumere eamdem naturam creatam.

Maior videtur certa, quia nulla forma potest elevari a Deo in genere causae formalis, nam hoc dicitur imperfectum, et elevari ut plures causae formales adaequatae concurrant ad eumdem effectum necesse est elevari a Deo, cum id naturaliter fieri repugnet. Minor vero probatur quia talis ratio est quae procederet a qualibet persona divina.

Resp. neg. maiorem, quia licet in ordine generis causae non possint elevari plures causae formales adaequatae concurrendo ad eumdem effectum, possunt tamen elevari in genere causae efficientis ut diximus ad 2 argumentum ... et ad minorem dicimus nullam esse repugnantiam quod plures personae divinae adaequate concurrerent in genere causae formalis ad terminandam eamdem naturam, nam hoc neque indigerent elevatione, neque esset necesse aliquam concurrere ex ipsarum virtute suarum entitatum, cum natura non dependeat a subsistentia, tamen [illegible] ... in tali natura tres ... a Deo ... quarum quaelibet divinitatem ... respiceret, eamque ad se duceret incompossibiliter, ... omnes tres personae respicerent adducendo illas incompossibiliter, quod in hoc nulla videtur esse repugnantia etc.

4 si tres personae divinae possent

Assumere eamdem humanitatem, et possent de tali composito verificari contradictoria; essent enim plura composita humana, et eo quod illa essent personae divinae, et personarum divinarum ad eos de tali composito esset verum esse, quod esset Pater genitus, et Filius genitus; ac proinde Pater esse Filium, et hoc ultimum est falsum, ergo et illud ex quo sequitur, ac proinde non poterant plures personae divinae assumere eamdem naturam humanam. Si secundum dicendum in eo casu dari idiomatum communicationem inter personas divinas, et naturam humanam atque adeo posse praedicari de Patre quod esset homo, et filius de filio, et homo de homine, quod esset Pater, Filius et utrumque non posse praedicari de Patre quod esset filius, quia Pater et Filius inter se non unirentur in eo casu; et idiomatum communicatio non datur nisi inter extrema quae uniuntur inter se, et si dicas in eo casu —

Et si dicas in eo casu posset fieri hic syllogismus expositorius hic homo est Pater, hic homo est filius, ergo Pater est filius quod tamen cum sit impossibile dicendum est ante esse formam aliam directa arguendi forma ex qua sequatur falsum. Respondetur eum syllogismum expositorium non esse directam arguendi formam, nam syllogismus expositorius perfectus sit medium debet esse persone singulare, quod tale non esset terminus hic homo in eo casu, quia includeret tres personas divinas terminantes eamdem humanitatem, quemadmodum ut communem non est bonus hic syllogismus expositorius hic Deus est Pater, hic Deus est filius, ergo Pater est filius, quia medium hic Deus non est perfecte singulare cum includat tres divinas personas terminantes eamdem naturam —

§ 3 Quaelibet persona divina habet suam naturam, quae nempe naturam divinam, et ultra illam non possit

-tiram trare. Per coa. q. pertium adeq. manet completa pota qn possit ulterius ad aliam trahi ut ut in pota generatiua Patris, quae educt. Verbi q. e eius true adeq. ita manet completa ut n possit educere aliud Verbum. Resp. naturam divinam esse terminum adeq. a divina persona divina cum quo stat ut possit a adcarnatio persona divina aliae naturae: et pot pota productiva lt set completa educere Verbi tamen non adaequatam ad extra plures effectus ex extra educere

Dubium 4.

Utrum assumere et trahere plures naturas sit ita proprium naturae divinae ut nulli creatae possit convenire

Sectio 1. referuntur sententiae, et maior eligitur ac probatur

Vidimus quomodo persona divina possit assumere et trahere plures naturas creatas nunc restat examinandum an id sit ita proprium personae divinae ut nulli personae creatae possit convenire. Circa quam difficultatem dixit possit convenire personae creatae ita Occam in 3o d. 1 dub. ult. Maior q. 9 Basolis q. Almain in 4 q. 2 dub. ult. Gabriel in 3o q. 2 art. 3 dub. et Scotus q. 4 Sane opinionem et oppositam probabilem reputant. Et vero sane magis inclinat Scotus ... defendit affirmat .n. ee impossibile ut persona creata plures naturas trahere possit. Sanchez et ... sicut ... dixit et ... divina

ibi Durand. in 3 dist. 1 q. 5. Palud. q. 1 art. 2. Soto in 4 dist. 9 quæst. 2 art. 2. Henri quodlibeto 12 q. 2. Suar. disp. 23 sect. 4. Vasq. disp. 29. Cabrera disp. 1 et 2. Lorca disp. 73. Albar. disp. 28. Rada disp. 48 et alij. inter quas duas sententias aliam mediam posuit Vasquez Sic disp. 1 puncto 4 asserens 1am sententiam esse veram loquendo de persona posse, quam existimat non repugnare ut persona ducat aliquam personam ut fecit Christus, ut possit trahere duas naturas. at vero loquendo de personis creatis affirmat 2am sententiam quia nulla persona creata propter suam limitationem fecit ut possit trahere alienam naturam. Ergo vero

Ergo vero antequam inter has sententias meum iudicium proferam 1o supponendum duxi non posse personam creatam tamquam causam principalem assumere naturam alienam, nam ad hoc esset necessarium ut sua propria virtute duceret unionem cum tali natura quod est impossibile. Eum enim naturaliter stare non possit ut omnes fatentur necessario debeo esse elevatio atque adeo quod non virtute propria ut causa principalis possit assumere alienam naturam, sed in virtute Dei elevantis, et ut causa instrumentalis. 2o supponendum est esse impossibile ut persona creata assumat alienam naturam propria non retenta: nam cum per immediatam rationem cuiusque persona creata posset assumere naturam sit mus Decimus essa est actualiter modificari propria subsistentia impossibile non est ut persona creata assumat naturam alienam propria non retenta: sed est impossibile ut assumat naturam alienam cum propria subsistentia quia natura cum propria subsistentia est prorsus incommunicabilis solum restat difficultas est Sic an retenta propria natura possit persona creata ut causa instrumentalis uniri cum aliena natura spoliata propria subsistentia. et an casu quo cum ea uniretur reddi dicitur [illegible]

subsistentiae, et tractam[us]

Ad quas difficultates dico 1° pers. seu personalitas creata retenta propria natura non potest se ipsa uniri cum aliena natura spoliata propria subsistentia ... realiter distincta a se instrumentaliter ... eductam. Sic communiter ... recentiores qui generaliter affirmant posse de pot. absoluta ... mutuam ... retento quod ... seipso ... realiter distincta ... etiam forsan conciliantur ... relata. Probatur 1 pars ... nam personalitas creata est modus ... non potest uniri seipso cum alieno subiecto, et proprio retento ... personalitas creata non potest uniri se ipsa cum aliena natura et propria ... retenta. ...

[illegible]

... cum illo ... non potest se uniri cum illo et proprio retento. Confirmatur 1° nam cum ea nulla ... immutari possint esse rerum impossibile est ut id quod ex natura non est unio ... absoluta fiat unio; sed personalitas ex natura sua non est unio sui cum alieno subiecto ... etiam de pot. absoluta non potest se ipsa uniri cum illo. Confirmatur 2° quia omnibus immutatis ... et eodem modo se habentibus non potest intelligi de novo ... unita subiecto cui antea non erat unita: personalitas non poterit intelligi de novo unita extraneo subiecto ... immutatis et eodem modo se habentibus, atque ... non

Posent uniri ni ipsa cum illo. Ad 2m respondetur erit ad
tertium unio de novo per diversam intercellam et extra-
neum subiectum.

Pro 2a pars [illegible] quod nulla ostendit repug-
nantia, in eo quod personalitas creata in idea [illegible]
realiter esse distincta ita uniatur cum aliena natura
propria retenta: quod [illegible] est fieri posse per divi-
nam potentiam, ante [illegible] ex solutione argumentorum,
et insuper quod ut [illegible] non repugnat quod [illegible]
absolute [illegible] in alieno subiecto [illegible] proprio
retento atque ita depositâ absoluta [illegible] albedine et
lapide [illegible] in Angelo [illegible] quod [illegible] non re-
pugnabit quod [illegible] modales qualis est perso-
nalitas [illegible] in alieno subiecto per unionem realiter
distinctam proprio tamen retento cum [illegible]
maior dependentia quam [illegible] modales
a proprio subiecto quam absolute [illegible] non retento
[illegible] proprio subiecto posse [illegible] absoluta
in alieno [illegible] quod personalitas divi-
na [illegible] modus [illegible] maiorem unionem ha-
bet cum natura divina, quam personalitas creata si
quid est id realiter cum illa, personalitas vero
creata [illegible] realiter a propria natura: quod et non
obstante [illegible] tali unione personalitas divina
uniri per unionem realiter distinctam cum aliena natura poterit et
personalitas creata uniri cum aliena natura propria retenta.

Dico 2o casu quo personalitas creata uniretur cum
aliena natura probabilius videtur quod illi [illegible] necessario
formalem [illegible] dando subsistentiam et [illegible]
est [illegible] sententia [illegible] relata in cuius probat [illegible] auctoritate
Hieronimi, [illegible] ubi ait sensisse aliquos [illegible]
et Ioannis fuisse Angelos in assumptis corporibus et

Subdit nec mirum hoc de Angelis credi cum pro salute
nra filius Dei corpus nrm assumpserit. Nec et Ter-
tulliani lib. de carne Xpi c. 4. et 6. et lib.
5. Marcionis c. 9. qui docuerat videri Angelos veram car-
nem assumpsisse cum apparuerunt Abraae et aliis
aliis: id est quod hypostatice non excogitabat post
incarnationem. Addendum Maior in 1° q. 1 art. 2 respons.
quosdam sanctos dixisse antiquorum fuisse quasdam
incarnationes: nunquam vero hi auctoritatibus; nam
ut bene Suarez citatus fere certum deum hactenus nul-
lam unionem hypostaticam fecisse praeter incarnationem; atque adeo
dicta illa potius pie explicanda dicendo, ut explicat Su-
arez, quam informationem nisi ... adducendi, quae sic
... 1° quia in hoc nulla asseritur efficax ratio implicantiae. Et quia
cum ... sit ... divina persona quod non apparet efficax im-
plicantiae ratio. Nam est quod in casu quo persona-
litas creata uniretur cum aliena natura cum ... desineret
subsistentia et ratio. Ans. pr. 2. quia imprimis ratio finiti
que est ab adversariis affertur non est efficax nec hoc
evincat quod personalitas creata eo quod finita sit non possit
trahere naturam alienam ut causa principalis et per-
sona divina attamen convincit quod ut causa instrumen-
talis elevata a deo formaliter operante non posset trahere
naturam alienam quia forma substantialis aequi et ... licet
etiam si finita sit, tamen sm. eorum ... sententiam
potest naturaliter informare alienam materiam. Deinde
ratio desumpta ex eo quod personalitas trahens alienam
naturam esset causa principalis, et non esset talis terminus,
etiam non est efficax quia idem argumentum urgeri potest in forma sub-
stantiali quae naturaliter informante plures materias; et in
materia recipiente plures formas sit. Respondendum est
in eo casu talem materiam esse causam materialem instru-
mentalem formarum, quae non virtute propria sed in
virtute causae eminentis influeret in illas, quae quodam
modo dici posset causa materialis principalis, quia non est

Alia causa erat in tali gratia subordinaretur, ita ut illius responderet personalitas creatam esse eam instrumentalem terminationis naturae alienae, quatenus non virtute propria sed virtute causae elevantis sufficeret ad efficiendum unionem cum natura aliena, potest deinde posset causam concipere quasi negativam quae non esset alia causa cui ratione terminandi subordinaretur, eodem ... aliae afferuntur rationes implicat, facile negatur ... ut patebit ex solutione argumentorum ... cum nulla afferatur efficax implicat ... stando ... divina ... et conveniens personalitas creata posse ... absoluta alienam naturam terminare, et subsistentem reddere.

... ut vidimus ... praecedenti non repugnat quod personalitas creata uniatur ... realiter ... cum alienam naturam ... non repugnat quod eam terminet, ac subsistentem reddat. ... personalitas ex se est apta ad terminandum ... terminus et subsistentia ... natura ... capax talis effectus ... unione inter talem personalitatem et naturam ... manebit ... terminata ac subsistens, cum nihil aliud possit requiri ut forma habeat suum effectum formalem ... nam si aliquo ... repugnaret ut forma ... naturaliter unita cum aliena ... non ... haberet illi suum effectum formalem, id ideo eveniret quia subiectum non esset capax talis effectus; atque adeo ... quod si gratia ... in lapide non redderet illum gratum Deum neque amicum ... lapis non est capax talis effectus et ... denominationis ... cum aliena natura sit capax terminandi, et subsistendi, eo ipso quod illi ... naturaliter uniatur personalitas, seu subsistentia alterius ... accipiet ... effectum formalem manebitque ... inde subsistens et terminata.

Atque ... colliges non esse necessarium recurrere

Ad [corpoalit]s polemad asserend posse personalit creatz alienam naturam trahere ut docuit Valentia citatus; tum quia rationes allatae probant personalitatem creatam posse. Sunc essum praestare; tum quia eadem est difficultas de personalit. poss. et de iam creata nam si personalitas posset petere extra sua terminare plures naturas, et unam tam. At si dicatur de hoc non procedit difficultas quia iam illae plures non essent per prius ratione talis personalitatis et diffas est an una personalitas creata posset trahere plures naturas, propriam scilicet et alienam, ut fiat quia si de hoc sit solius persone divine per prius. Sed dicatur nempe quod talis personalitas non peteret extra sua trahere plures naturas, sed unam tantum, quamvis per suam potentiam posset et nollet trahere plures de hac eadem est diffas ac de personalitate iam creata, quia contra illam obiicientur omnes rationes quae contra personalitatem iam creatam obiiciuntur ut perpendenti patebit.

Sectio

obiectionibus satisfacit

1ª obiectio D. Tho. in hac quaestione art. 1 corp. agens de persona divina sic ait: ad prius completit personae assumere naturam et in responsione ad 2um inquit est proprium personae divinae per rationem infinitatis ut fiat in ea concursus naturarum non quidem accidentaliter sed secundum subsistentiam quod sim D. Tho. assumere naturam alienam est ita proprium personae divinae ut nulli creatae convenire possit.

R. ex his D. Tho. testimoniis nihil

inferri contra nostram doct., quod licet asserat personam creatam convenire personae divinae assumere naturam alienam: quemadmodum cum hoc compatitur, ut bonum volunt Caietanus et Suarez ibi, ut utrique minus proprie conveniant in divinis ratione subsistentiae absolutae assumere naturam alienam ita similiter compatitur ut minus proprie conveniat personae creatae assumere naturam alienam illi non competit ut causae instrumentali elevatae a Deo ad producendum unionem cum tali natura, et personae divinae quae infinita est et nulla indigens elevatione convenit ut causae principali.

Quod personalitas creata nullo modo potest terminare alienam naturam: quia neque personalitas potest ad id elevari: consequentia patet quia causa personalitatis operans non potest addere personalitati virtutem terminativam alterius naturae; cum haec sit aliquid intrinsecum personalitati et causa personalitatis operans nihil intrinsecum addat personalitati creatae. Confirmatur quia si personalitas creata haberet virtutem naturalem ad terminandam alienam naturam, haberet etiam ad terminandas infinitas cum nulla esset ratio cur potius haberet virtutem ad terminandas duas naturas, quam quatuor et infinitas, sed non habet virtutem naturalem ad infinitas: ergo neque ad alienam naturam.

Ad hunc processum neque consequentia, et ad probationem dico non esse necessarium ad hoc ut personalitas terminet alienam naturam, quod causa personalitatis operans illi addat virtutem terminativam sed sufficere quod ei addat unionem cum aliena natura; nam eo ipso personalitas tribuerit tali naturae suum effectum formalem quemadmodum ut una albedo dealbaret extraneum subiectum non esset necessarium ut aliqua causa personalitatis operans adderet illi virtutem dealbandi, sed sufficeret, quod adderet illi unionem cum tali

subto, nam cum causa fr̃alis tribuat suum effum fr̃ale per
sui exhibit̃, et exhibeatr p un̄ eo ipso q̃d fra
uniatr cum subto ap̃to tribuit illi suu effum for-
male, quin necess sit aliq̃od augment̃ intrins̃ vir-
tutis ut bene Suar sect̃ p̃cedenti citato. § sed
Sec xo. Ad ofirmat̃ Aa personalit̃ creatam
n̄ hēre vrt̃ nãlem, ad trandap plures nas
et multo minus infinitas, q̃a nãliter n̄ pt̃ ocur-
rere ad p ducendas plures un̄ cum illis; sup-
posito aut, q̃od plures un̄ cum pluribo nis
nalit̃ p ducerentr a Deo posset p sua
entit̃ trãre tales nãs, imo et infinitas si illę
eent poss, et Deus p duceret tot un̄, sed ob
tãtio n̄ duceretr nalr, q̃a fieret medijs unioni-
bus nalit̃ a Deo p ductis. Neq Soc mi-
rum videri debet nã et ipsi aduersarij ane-
rere tenentr q̃od sī pt̃ Deus unam albed̃
in duobus subtis introducere, ita pt̃ in infinitis
sī sint posa; et cōnter q̃od una albedo in eo casu
cōstituere infinita subta alba. si ḡr hoc ocedunt
in accnti imp fecto, qualis est albedo n̄ mi-
rentr seqũ ex pso personalit̃ creata, q̃ quid
substãle est. Accedam

3a de ipsa personalit̃ creata extrãre
illã nãm, quam de facto trat. Vq̃ de ipsa per-
sonalit̃ Angelica trãre nãm Angelicam: q̃
n̄ pt̃ trãre alienam, q̃a hoc est ō eius
esse bona q̃r nam actio ex eo q̃od sit exercitum
talis agentis debitae, n̄ pt̃ et de ipsa abso-
luta cedere ab alio: sic figura unius
quantitatis, ubi deriat tale subtũ, p nullū
pt̃ figurare aliud; neq ubi unius corporis

Ubicare aliud: q pari rone q personalitas creata sibi detrat, nam quae trat essaliter petens illa trare non poterit trare alienam. Et similt forma substantialis sit receptiva accidentium, q tn non e receptiva frae substantialium non fit idas recipere: q et personalitas sit trativa et sic quia tn non est tries alienae, non poterit iam trare.

Distinguo ans. de essa personalitatis creatae e trare illam alienam nam non quando jicto trat nego ans. in spe scedo ans q diffra essalis personalitatis non desumitur a diffra numericam qua trat, sed ab spca: taliter n. psonalitas et nra sibi correspondent ut diffra essalis personalitatis desumitur a diffra essali nrae, et diffra mallis a diffra numerica, ut contingit in actibus ru trorum qui desumunt suam specificatem unde salvs semper ut non sit de essa hums personalitatis detrare trare hanc nam, sed io hanc in spe non ee eius essa trare aliam eiusd spei. et io non distinctam qd sufficeret adverent nrs. sed q ad hoc existimo posse unam personalitatem alienam nam spe distinctam trare. ad ans arg respondendum est qd lt sit de essa personalitatis trare illam nam in spe quam de facto trat non tn est de eius essa non trare alienam, q hoc negativum est et coent non pot pertinere ad essam rei positivae qualis e personalitas. ex quo sequitur non repugnare ei trare nam spe distinctam a propria. Quemadmodum lt albedo ergo sit de ratione corporeum petat essaliter subiectum corporeum inserentur tn possibili non repugnat illi, qd statuatur in subiecto spirituali Angelo etc, l aia rali: insuper lt unum corpus

petat essaliter unum ubi non tamen repugnat quod personaliter sciat plura et defacto sit corpus Christi domini quare a quod hab corpus dum est, sic vero debeat ubi agens, attamen posse cedere ab alio agente alium actum distinctam in specie et secundo probabile asserentem posse unam actionem fieri alia distinctam in specie. figura vero et ubi est in straneo subiecto suos effectus formales tribuere possunt ut affirmant doctores, et quas sis modus propter suam imperfectionem id repugnaret et non potest repugnare deberet personaliter transire alienam naturam quae est magis perfectus substantialis quem admodum non potest repugnare deberet formae substantiali informare plures materias.

Ad confirmat respondeo concesso antecedente negando consequens et ratio disparitatis est nam ad hoc ut forma substantialis reciperet alias substantiales est necesse quod transiret a die materia cuius proprium est recipere formas substantiales quod est impossibile; at vero ut personalitas unius naturae transeat alienam non est necesse, quod transeat ab esse alterius, quae esse sit transire naturam sed quod personaliter uniat cum illa. quemadmodum ut forma substantialis inciperet alienam naturam non est necesse quod acquirat novum esse, sed novam unionem cum illa.

quarto forma absoluta ut albedo. Ergo nulla potentiam potest unire se ipsa cum proprio alienae modalitas quia est forma modalitas qualis est personalitas nulla ratione potest uniri per unionem distinctam realiter cum aliena natura. Probatur consequentia quia sicut est proprium formae absolutae uniri cum subiecto per unionem realiter distinctam ita est proprium formae modalis uniri se ipsa cum subiecto, atque adeo sicut repugnat formae absolutae

vniri se ipsa cum subito ita et forma modalis vniri per vnum realiter distinctam

Resp. concesso ante[cedente] neg[atur] consequentiam, et adequat[e] ratio non esse ita per eum formam modalis vniri se ipsa cum subiecto non autem debere per eum formam absoluta vniri per vnum realiter distinctum; quod cum forma absoluta nullo modo participet rationem vnionis, convenit per nullam potentiam ipsi vniri se ipsa cum subiecto sed necessario debet vniri per vnum realiter distinctum, at vero forma modalis licet vnio non sit proprii subiecti sed extranei, tamen est vnio et convenit vt cum illo vniatur, non egeat vnione realiter distincta: quare non repugnat quod licet personalitas sit forma modalis possit esse ipsa vniatur cum propria natura, cum aliena tamen vniatur per vnum realiter distinctam. Quemadmodum non repugnat quod licet personalitas divina vniatur per identitatem cum natura divina, humana tamen humana vniatur per vnum realiter distinctum

Quaestiones 4, 5 et 6

D. Thom.

De modo vnionis ex parte naturae assumptae partium illius, et ordine assumptionis

Complectimus sub his tribus quaestionibus D. Thom. explicat quae pertinent ad alterum extremum vnionis hypostaticae, de quo per varios articulos agit multos Doctores

Disputatio 6

De natura assumpta, et assumptibili a Verbo Divino tam quoad deitatem, quam quoad ordinem assumptionis

cum alt. extrinsecum opus sit hypost. sit natura assumpta a Verbo Divino sequitur (doctrinae ordo postulat) ut de natura a Verbo Divino assumpta, et insuper de assumptibili tamquam de se, quam quo ad eius partes et ordinem assumptionis diversimode

Quaestio 1ª

Qua ratione Verbum Divinum assumpserit naturam humanam

Sectio 1ª

An Verbum divinum assumpserit hominem aut humanam naturam abstractam a singularibus, vel una singulari ex stirpe Adami

Ut has expediat has difficultates quae minoris momenti sunt breviter me expediam. Dico 1º Verbum divinum non assumpsit hominem, neque naturam humanam abstractam a singularibus. Ita S. Thomas hic art. 3 et 4 et omnes eius interpretes cum eo. Prima pars huius est ex Chalced. act. 1 circa finem, Nicena Synodus ubi sic sit: neque enim hominem assumpsit Dei filius ut esset aliud praeter ipsum. 2. ex S. Cyrill. anat. 5. et recepta in ephesina can. 5. non hominem assumptum dicimus a Deo Verbo et copulat illi secundum habitudinem quamdam quae extrinsecus contigit, sed hominem factum esse dicimus et maxime Dial. 2. Nestor inquit ego a Deo susceptum hominem nullatenus dicere audeo, sed Deum factum hominem fateor ne si susceptum a Deo

Hoim dixero duas videar ꝓbare ꝑsonas

Pr ꝓne cadz ignari qª ho signat hanam nã subsistentz, sed vbū divinū n̄ assumpsit nãz hanam subsistentem qº maior ē certaqª sic hic dicitz album dissolvitr ꝑ hēns albedo ita hoc sentz homo dissolvitr ꝑ subsistens in nã humana atqꝫ adeo signat nãm humanam subsistentz minor vº ꝯstabit ex seqti sce

2 pars scd ꝑ r tumqª nã humana n̄ pōt existere separata a singularitatibꝫ; tum etz qª si ꝑ impōle ita existeret n̄ eēt ꝯveniens vt assumeretur a vbō divino teste d. Thoma art 4 qª nã humana assumpta fuit a vbō divº vt eam e dente nobis mereret. et nã cōis, et ꝑcisa a singularibꝫ n̄ ꝑtin ꝑrinz operonz singularinz meritoriaz: ergo vbum divinū n̄ assumpsit nãm humanaz ꝑcisaz a singularibus

Dico 2º vbum divz assumpsit vnã nã hanã singularem ex styrpe Adami, et sine ꝓpria subsistª hec ē de fide certa vt ꝯstat ex vbis illi concil. ac PP. q. s. d. q 4 a 2 retulimus, dum ꝓbavimꝫ vnionē duaz naturaz in Xpō dnō factam ēē in ꝑsona, ac ꝑ inde ꝯcordari vnā ꝑ s ꝯ compositaz ex ipsº vbi, et nã hanã, n̄ quidem cōi, sed singulari ac individua cum Xpus dnus singularis homo sit vt ssd testantur qui ait sic nã Xpi dni fuerit ꝯ stirpe Adami ꝯstat ex sd. Mat h 1 ubi genealog. Xpi dni ab Abrahamo deducta scribit. rone v. ꝓr scº quat dicit nãm hanam fuisse assumptam sine ꝓpria subsistª cetera n. .. n̄ indigent ꝓbat. qª nã humana cui ꝓpria subsistª ē persona, sed

Vbum divinum n assumpsit perinde humanam aliquo differenter in Xpo D. duae personae alt. divina et humana altera: quod Vbum divinum n assumpsit naturam humanam cum propria subsistentia. Vtrum autem eam potuerit assumere dicemus infra

Dico 3 natura humana n fuit assumpta a Vbo divino sine propria subsistentia, sed antequam illam haberet. Haec est certa apud doctores, et probatur auctoritate S. Patrum Damasc. 3 de fide c. 11 sic dicentis primitias n. nostrae massae assumpsit n quod in seipsa subsisteret et individuum prius esset, sed quod in eius hypostasi subsisteret. Leonis est epistola 11 ad Iuli natura quippe nostra n sic assumpta est ut prius creata post assumeretur sed ut ipsa assumptione crearetur unde desumitur nostrae dicti ratio, quod natura humana in ipso instanti in quo creata fuit assumpta fuit a Vbo divino, atque adeo n prius extitit sub propria subsistentia quam subsistentia Vbi traheretur

Ita se habet [illegible] [illegible] Aug. lib. de agone Xpiano c. 11 ubi sic ait Filius Dei hominem assumpsit, atque idem repetit lib. de civit. Dei c. 21 [illegible] et lib. 10 c. 22 et 29 et epist. 56. 57 et 06 quoties hominem dicit modo utuntur Damasc. lib. 3 de fide c. 4 Gennad. lib. de Eccl. dogm. c. 2. Concil. Alexan. apud Nolo. quod est 13 inter epist. Cyrilli et approbatum in Ephesino. Tolet. 1 in confess. fidei. Tolet. 6 c. 1 et 11 in confess. fidei. unde in hym. Te Deum laudamus ecclesia canit tu ad liberandum suscepturus hominem ergo Vbum divinum assumpsit hominem

R. Ita loquuntur Patres et Concilia

explananda sunt. D. Tho art. 3. Sicuti q.[s] ut illarum sensus sit hominem est assumptum a Verbo, dicitur quod humana natura fuit assumpta, dicitur quis non cum propria subsistentia, ut ipsi met SS. PP. et Concil. testantur expressa, dum contra Nestor affirmant Verbum divinum non assumpsisse personam humanam, sed naturam. Itaque hi loquuntur per figuram continentis pro contento, cuius pars sumitur pro toto, atque adeo cum non assumptus totum, sed dicitur assumptus, ut recte explicuit Maxent. Tertio, enim dum inquit: non nulli SS. PP. non quidem ad dogma sunt, sicut vos (Nestorianos alloquitur) sed ad naturam potius respicientes hominem assumptum a Deo dicere probant.

obr. 2. [illegible] camque sic decretum ad dum Innocentij 3 ex quo refert D. Tho art. 2. sic verba: persona Dei, cum fuit verus homo, sed non posset eam consumere nisi prius extitisset, quod antequam assumeretur natura humana a persona divina habuit talis natura propriam subsistentiam. [illegible] D. Tho. propterea Dei assumpsisse ... [illegible] homo ingrediendo naturam humanam impediuit ne alteram dimanaret propria subsistentia et personalitate, non vero quod destruxerit talem personalitatem. [illegible]

Sectio 2

Solvitur alia obiectio desumpta ex appetitu quem haberet natura humana ad propriam subsistentiam, si absque illa foret assumpta a Verbo divino.

Haec obiectio specialem continet difficultatem ideo placuit eam seorsim proponere et dissolvere, illa autem

Si habet, impugnatur 2 3 ex eo, quod diximus naturam humanam assumptam a Verbo divino sine propria subsistentia. Si natura humana esset assumpta a Verbo divino sine propria subsistentia haberet appetitum naturalem ad illam; ergo inde natura humana Christi Domini in statu violento permaneret, ac proinde trahitur a vero Verbo, sed hoc dici non potest; ergo neque quod natura humana assumpta fuerit a Verbo divino sine propria subsistentia. Maior videtur certa, quia appetitus naturalis ... quam potentia naturalis ad habendum propriam subsistentiam, hanc autem quae intrinseca sibi est non amittit natura humana ex eo quod trahitur a Verbo divino: quia si ab illo assumeretur cum propria subsistentia, semper haberet natura humana appetitum ad eam, ex quo ulterius manifeste sequitur fore in statu violento per totum tempus, cum ab agente extrinseco haberet, ut ... propriam inclinationem et subsistentia naturali sibi debita privaretur.

Huic obiectioni diversimode respondent. Caret ... Soc. art. 2. Medina ibi, Alvarez disp. 27, ... disp. 3, n. 9 affirmant naturam humanam in Christo Domino non habere appetitum naturalem ad propriam subsistentiam, ac proinde non esse in statu violento. Contra ... Vasquez disp. 34 c. 1 affirmat habere talem appetitum, non tamen esse in statu violento, quia censet subsistentiam non procedere efficienter a natura, et ... vis se inferri ... ab efficienti aut forma, ut ipse docuerat 12 disp. 29 c. 8.

Sed omissis his solutionibus quae negant immorari in eius impugnatione et solutione, ergo supponendum est appetitum naturalem posse duplicem ... primum ad habendum et attingendum formam sibi debitam. 2. ... ... cum ordine et analogia ad appetitum ... naturalis recte ostenditur ... numquam appetit minus

Bonum, quod est incompatibile cum maiori bono quod habet et hoc rapp[orta]t ad obiect[um] dicendum est. nam hanc tratum [illegible] ubi divini habere app[etitum] nat[ura]lem 1° modo sumptum ad [illegible] subsist[entiam] quia ad hunc retineret p[otenti]am n[atura]lem ad illam, neque [illegible] amittere cum sit ei [illegible] non vero habere app[etitum] naturalem ad [illegible] primum subsist[entiam] 2° modo sumpt[am] quia [illegible] habet subsist[entiam] [illegible] div[inam] quae est bonum [illegible] excludens p[ro]priam subsist[entiam], et incompatibilem cum ea. [illegible] quod dicta hum[ana] retineat app[etitum] nat[uralem] ad p[ro]priam subsist[entiam] 1° modo sumpt[am] non seq[uitur] esse in statu violento, quia violentus [illegible] dicitur illud quod est ab ag[ente] n[atura]li passo non conferente vim, qualis [illegible] lapide. cum autem talis status p[er]veniat ab ag[ente] [illegible] nat[ura]li [illegible] Deo [illegible] operanti [illegible] humanam media [illegible] ad quam ipsa confert vim concurrendo p[er] p[otenti]am obedi[entialem] [illegible] violentus non habet. [illegible] videatur [illegible] Suar[ez] [illegible] sect 4

Instabis 1° [illegible] solut[ionem] arg[umenti] [illegible] et, quod habet [illegible] nobiliorem nempe [illegible] habet [illegible] nat[ura]le p[er] m[odu]m desiderij ad form[a]m ignobiliorem [illegible] [illegible] et si haberet perfectiss[imam] subsist[entiam] div[inam], adhuc habebit similem app[etitum] n[atura]lem ad p[ro]priam subsist[entiam]. [illegible] [illegible] habet [illegible] n[atura]les [illegible] adhuc retineret app[etitum] p[er] m[odu]m desiderij ad [illegible] n[atura]les. [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] n[on] habere tal[em] appet[itum] absolute, sed quasi conditionatum casu, [illegible] quo [illegible] privetur quam habet amissibiliter, at vero cum [illegible] humana non habeat subsist[entiam] div[inam] amissibiliter, quia numquam illa carebit, consequenter nec [illegible] hunc app[etitum] conditionat[um] p[er] m[odu]m desiderij intelligitur habere. Ad confirmat[ionem] [illegible] concesso ant[ecedente], neg[o] [illegible]

Ca^a sey ... n̄ si incompatibiles cum ... nalib9, et ... in ... subsist^a ... ubi cum subsist^a p̄pria ... Saña et tunc sō negavimus ... nālē ... num ... minoris boni ... Set malis boni, q^d ... incompatibile cum minori.

Instabis 2° privatio p̄priæ subsistentiæ quæ Set ... na Saña in Xpo ... n̄ est illi nalis: q ē violenta, atq Ba Deo ... retinet ... na Saña in statu violento ... si sit ... subsistentiæ ... Ans est certum, q̄ talis privatio ē car^a p̄pria actus ... naliter ... Pr^a ... sine p̄prio actu ē frustrata suo fine: q in statu violento.

Fate privatam nec posse ... nalem, nec violentam, ... q^a ... venet a ca ... nālit operanti Deo ... nam Saña tradite, et ita impediente ... privatam p̄priæ subsistentiæ. Ad ostrat ... q^d ... privatur ... acta ... subordinatæ, quæ Set ... ut auctorem ... n̄ ē frustrata suo fine, q̄ ... nalis ... ordinata ad p̄prium actum tamq̄ ad ... fine ut ... sit dependenter ... subordinat ... quæ Set ad ... cui ē subita per ... obedientiale ... atq Ba Deo q ... Sanc sub ... privatur suo actu n̄ p̄t dici privata ... fine p̄prio, cum finis ... creata sit obedire suo creatori.

Questio 2^a

De partibus substantialibus a Verbo Divino assumptis

Sectio 1^a an assumpserit ne Xp̄us ... corpus et a̅l̅a̅m̅ ... inter se unita

Varij ij fuerunt errores circa Sanctissimam. in primis
n. Aliqui dixerunt Verbum Divinum non assumpsisse verum
corpus, sed phantasticum et apparens ut docet
Auctor Tertul. lib. de praescriptionibus haeret. c. 51 quem
secutus fuit eiusdem insultus Marcion ut docet Epi.
Dastius lib. de haeresibus, atque utrumque postea secu-
ti sunt Manichaei, ~~Prodeanitae~~ seu Prygrianistae
et Priscillianistae ut referunt S. Aug. de haeresi 40 et
60 et S. Leo Papa epist.a 93 c. 4 et 17.
Deinde alij dixerunt Verbum Divinum

[illegible] fuerunt assumpti a Verbo Divo, cum illud neg[illegible] corpus assumpserit, neque quod semel assumpsit dimiserit, ut ex Damasc. 3. de fide. c. 27 docent Theologi.

[illegible] est quod licet capilli sint ex natura excrementi[illegible]; attamen sunt complementum, et ornamentum corporis humani, ac [illegible] debuerunt a verbo assumi, quin adhuc [illegible] facile a[illegible]; nam [illegible] continua nutritione [illegible] corporis ex [illegible] [illegible] mittebantur, et alii denuo accrescebant; illud n. axioma commune, quod verbo Divino dr quod semel assumpsit nunquam dimisit, intelligi de partibus [illegible] animâ scilicet et corpore, quae nunquam a verbo Divino fuerunt d[illegible].

Sectio 3ª

An Verbum Divinum [illegible] assumpserit [illegible] [illegible] sanguinem et alios humores

[illegible] superfluidis [illegible] humani corporis, sanguis [illegible] atra bilis, [illegible] bilis, et phlegma, [illegible] [illegible] assumpti fuerint a verbo Divino, [illegible] [illegible] Divinum [illegible] assumpsit sanguinem, [illegible] dist. 10. q. 1. nu. 29. Franciscum Mairon. dist. 42. Gabriel. in canone lect. 53; adhuc tamen hac tempestate [illegible] [illegible], ut [illegible] de fide [illegible] Suarez [illegible] disp. 15. sect. 6. [illegible] disp. 26. cap. 4. Cabrer. disp. 2. nu. 9, Medin. [illegible] art. 2. [illegible] [illegible] disp. 60, Alvarez disp. 20, quos

dicat id el intellig de sanguine perfecto, ut sit certa de fide. Sanctae. tuetur S. Tho. 3 p. art. 2, Quodlib. 5. a. 4. Capreol. in 4. dt. 11. q. 1. a. 2. ad 5. Sotus dt. 10. q. 2. a. 2. Maior. in 3. dt. 3. q. 2. Albert. Mag. de sacri. fico missae Turrecremat. in cap. invitat de consecrat. dt. 2. Sylvest in rosa aurea tt. 3. q. 30. Dominicus de Dominicis in lib. de sanguine Xpi, Xra ad Sabr. 9, et alii.

Pr. 1o ex illa in 1o illo ad Heb. 2. Quia pueri communicaverunt carni, et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem] communicavit aiunt alii Divinum nobiscum carne in assumendo illa; ergo similiter communicavit in sanguine; cum eodem modo, de utroque loquatur Apostolus; atque ita hunc locum interpretatur Chrysost. ibi, Theophilact. Theod. Amb. Anselm. et Divus Bon. Cyrill. lib. 1o de fide ad reginas longe post medium, si hic Apli verba inquit: Verbum ex Deo particeps factum est carnis, et sanguinis.] Idem de fide ad Theodos. epla et ad Nestor. ceterisque. [illegible] Illud Ioan. 1o Verbum caro factum est. nihil aliud significat, quam quod in carne, et sanguine nobiscum communicavit.

Deinde Pr. aliis locis in quibus nostra redemptio tribuitur sanguini Xpi, tanquam condigno pretio. 1a Petri 1o Non corruptibilibus auro, et argento redempti estis etc. sed pretioso sanguine etc. et 1a Ioan. 1. Sanguis Iesu Xpi filii eius emundat nos ab omni peccato] et ad Heb. 6. quanto magis sanguis Xpi etc. cum non tam testimoniis et dignitate Personae, sed condignitati sanguinis tanquam abundat.

Pretio mundi redemptio tribuat, ex illis recte colligitur Sanguinem mixtum fuisse cum verbo Divino, ut ita esse ex ipsa dignitate personæ ext condignum pretium redemptionis; id quod satis obscure innuit Aug. enarrat. in Ps. 95 ubi sic ait [Inquirite quid emerim? videte quid dederim, et invenite quid emerim; sanguis Christi pretium est, tanti quid valet? quid nisi totus orbis, quid nisi omnes gentes] et Ser. 128 de temp. [Pretium vitæ nostræ sanguis est Dni, et totius mundi modo limitans sempiterna.]

Pr. 2. et ex Concilijs, nam in Concilio Ephesin. can. 5. dr. verbum Dei, ac nos communicasse carni, et sanguini. et in epla Cyrill. nomine Concil. Alex. quæ habet in Concil. Ephes. tom. 1. canon. 14. dr verum, naturalemque Deum carnem, et sanguinem assumpsisse, quæ ipsa referit in 5ª Synodo Generali actione 6. et in Concilio Chalcedonen. act. 1ª refert, et approbat illa expositiōne Cyrilli, Deum humanæ factum, et carnem et sanguinem sumpsit.

Inde communis SS. Pp. sententia tradant, ut Nazianzenus de fide Nyssen. qui nunc est oratio 50. Anastas. Sinai. lib. 4. de dogmatibus Epist. Haresi 77. Beda in illud act. 20. quam acquisivit sanguine suo.

Pr. 3. ex decretis Summorum Pontificum, nam Clemens 6. in Extrav. Unigenitus sic inquit: qui in ara crucis innocens immolatus non guttam sanguinis modicam

qui in corpore virginali [illegible] redemptioni totius generis humani suffi-
ciat, sed voluit quod eam per fluvium noscitur effudisse.

inter duos mortis [illegible] Domini non fuisse sanguinem illum [illegible]; et affirmant Alvester, et Dominicus [illegible] de Dominicis
[illegible] citati ac probatur fuisse a Pio 2 [illegible]
factam [illegible] a Clemente 6. Pr 4 [illegible] nec sanguis est
pars humanitatis pertinens ad substantiam complexam illius [illegible]
[illegible] immediate assumpsit omnes partes substantiales
humanitatis [illegible] immediate assumpsit sanguinem. Maior [illegible]
1° ex Arist. [illegible] 2 de partibus animalium [illegible] c 2 et lib.
3 de hist. animalium c 2, [illegible] lib. 4 sententiarum
dist. 44 q. 1 art. 2 quaestiuncula [illegible] corporis et in
Sac [illegible] q. 54 art. [illegible] utraque [illegible] affirmat illius
totius sanguinis esse [illegible] animalis. 2° [illegible] ad maiorem
nec est sanguis non sit animatus ut fert [illegible] habilitis
sent. [illegible] illum [illegible] se petit corpus humanum
ad hoc ut eius [illegible] et fruantur, atque adeo
sanguine effuso [illegible] magis manet et inutilis manet
[illegible] quam si illi abscinderentur manus aut pes
[illegible] maneat [illegible] inutilis ad functiones humanas
quia sanguis est pars substantialis corporis humani non minus
quam manus aut pes. Minor vero constat ex [illegible] doctrina
Conciliorum et Patrum collecta ex [illegible] quod Verbum
divinum assumpsisse integrum corpus humanum
Confirmatur [illegible] si sanguis non esset pars substantialis

Nam corpus non esset per concomitantiam sub speciebus panis, cum tamen oppositum decernat Tridentinum sessione 13 cap. 3 ubi inquit sanguis sub specie panis, et anima sub utraque vi naturalis illius connexionis et concomitantiae, qua partes Christi Domini esse inter se copulantur. Et sic si quam non ubi divinam non sumpserit immediate sanguinem, non esset per concomitantiam sub speciebus vini saltem immediate. Ad summum ne dicas carne et sanguine atque adeo ... Duo moreris Christi Domini consecraretur unum non esse sub eius speciebus. Verbum divinum ... videatur ... ut Christus Dominus Ioan. 6 loquens de carne et sanguine dixerit qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo. Ergo Verbum divinum immediate assumpsit sanguinem.

Dico 2. Verbum divinum immediate assumpsit totum sanguinem corporis Christi Domini. Haec est contra Caietanum qui in Sac. 3 parte q. 54 art. 2 duplicem distinguit sanguinem, alterum nutrimentalem qui non informatur anima, neque est plene decoctus, nec requiritur se ad ... integrum corpus, sed ... ad alendum illud, et alterum ... qui informatur anima ... ac per ... necessarium ... ad integritatem humani corporis, et hunc asserit in Sac. q. art. 2 assumptum fuisse a Verbo divino non vero alterum, sed haec sententia Caietani, quatenus distinguit duplicem sanguinem in corpore humano nullum ... fundamentum ut recte docet Vasquez citatus et quatenus docet aliquem sanguinem non fuisse unitum cum Verbo appellatur ab eodem Vasquez falsa, et absurda, et ... dicit

n. ee jam neq. securam, quia n. sit erronea q. ut tam-

sat. ubat definit. Pontificis asserere n. aliquam

sanguinis fuisse unit. immediate Vbo Divo, ...

et fatetur, ... n. e ita certa, et ... quia

oio vera, et tenenda.

Pr. 2o q. ... Concilia et ... loca citata

indefinite affirmant sanguinem fuisse assumptum a Vbo

Divo, sed in ma doctrina talis quales e. hec ... indefi-

nita aequivalet vsali: ... sacra scriptura Concilia

et ... totus sanguis assumptus fuit a Vbo Divino.

... 2o ... si totus sanguis n. fuisset assumptus ...

... Xpi Dni n. haberet eundem valorem ...

... citato ... videtur ee ... definit. Clemen-

tis ... n. quilt guttam sanguinis eet. infiniti valoris

et sufficiens, ... redempt. mundi. 3o ... ex ui ...

Conservat ... totus sanguis Xpi Dni ... sub speciebus

vini ... ille n. eet unitus Vbo Divo daretur

aliquis sanguis [illegible] sub speciebus vini q. n. haberet ... per

concomitantiam ... Vbo Divini ... minuere videtur

excell. huius mysterii, et minus ee conforme Vbis

Xpi Dni ex Joann ... relatis: qui manducat

meam carnem ett.

Dico ... Vbum Divum immediate assumpsisse

et tres alios humores corp. hni utramq. ... bilem

et flemma. hec ... est ... probabilis ... tenentur

fere oes ... citati. ... tres humores ...

... pertinentes ad integritatem corp. hni: ... fu-

erunt immte assumpti a Vbo Divo, ... et bilem ...

... ita se habent ... auctoritate Innocentii

... quadam ... de celebratione missarum,

ubi inquit: de latere Xpi exiisse sanguinem,

et aquam ut eet signum ... illud habere 4or humores

Quae pertinent ad compositionem corporis humani. Probatur ex S. Damasceno 2 de fide c. 12, et S. Aug. lib. de spiritu et anima c. 19, D. Th. in 4 dist. 44 q. 1 art. 2 quaestiuncula 5 quorum primus asserit corpora animalium quatuor humoribus constare; et alii duo id expresse testantur de corpore humano, atque eadem est mens Hippocratis citati, et Galeni lib. 2 de elementis in fine, et lib. de natura hominis. Probatur 2o ratione, quia dicti humores sunt requisiti ad convenientem statum corporis humani; atque ideo futuri sunt in corporibus resurgentium; quare sunt partes pertinentes ad integritatem corporis humani, et consequenter unione assumpti a Verbo Divino. Confirmatur nam alia corpora mixta dicuntur componi ex elementis quatenus his humoribus componuntur; ergo illi sunt partes componentes corpus humanum quod est quoddam mixtum.

Ex dictis colliges cerebrum medullam adipem, et semen fuisse unione assumpta a Verbo Divino, quia sunt partes ad integritatem corporis humani pertinentes et ex oppositis rationibus colliges Verbum Divinum non assumpsisse lacrymas, salivam, sudorem etc. quia sunt excrementa non partes integrantes corporis humani, ut recte docet Suarez citatus sect. 2, atque ideo idem dicendum est de chilo cum non sit pars corporis humani, neque in corporibus resurgentium futurus. De illis vero substantiis quae appellantur ros et cambium tradit citatus non fuisse assumptas unione a Verbo Divino; quia non est quod sit requisitum ad existentiam corporis humani. Addendum Vasquez disp. 56 citata c. 7, et Ragusa disp. 62 dicunt praedictas substantias ex probabili medicorum sententia mediare inter sanguinem et substantiam viventis, et solum accidentaliter tantum distingui a sanguine ... inde unione assumptas a Verbo Divino sicut ... quae sententia probabilior videtur supposito fundamento ex medicina desumpto ...

Sectio 4

Dubia statuta doct. argta dissolvuntur

1m arg. desumitur ex auct. D. Tho. infra q. 31 art. 5 ubi ait non debuit corpus Christi formari de carne, sed ... Virginis, sed de sanguine qui non dum est actu pars ... vel quod est pra torum ... et in ... q. ... art. ... dicit sanguinem non dum accepisse nam ... sanguis non est pars integralis corporis humani, et ... non fuit assumptus a Verbo divino et ... ex ... D. Tho. q. 3 ... ubi asserit corpus fuisse assumptum a Verbo divino mediante ... aia, et ... sanguine: ergo iste non fuit immediate assumptus. Resp. ad arg. illis testimonijs ... summus ... sanguinem non esse partem integralem ... corporis humani, non vero quod absolute non sit pars integralis corporis ... in ... loco sect. ... expresse ait sanguinem ... verit... tenere ... formam ... non tollere ... quominus sanguis immediate fuerit assumptus a Verbo divino.

2m arg. ... ex auct. Arist. lib. 4 de partibus aialium ... bilem numerat inter excrementa ... aialis ... docet ... humores non sunt partes aialis, sed excrementa et ... non fuerunt immediate assumpti a Verbo divino.

Resp. ... sect. 7 ... hos humores numerari ab Arist. inter excrementa ... ordinarie ... nutrit ... sanguis, ... magna ex parte solent esse superflui, et tamen excrementa non ... debitae proportione ... non sunt ... ad ... corporis humani.

3m Sanguis et reliqui humores in corpore humano

Non tanti immate subsist. Sanit f. o n tanti immate subsist. Vbi divini neq fuerunt ab illo immate assumpti. Adis qr q sanguis et humores n subsistunt verbo divino distincte ab humanit. Resp. v. qr subsistentia verbi divini q immate trah. qd hu. que immate tranti subsist humanit f. distincte ens et a d q hat. Dico sanguinem et alios humores dig. nuoni ab humanit. penes includens et inclu. sunt q. incq includuntur ratione illius p. et venit dum subsist. humanit f, quae n e simplex, sed compta ex pluribus partibus correspondentibus ubq pad. dis. ex qq humores constituit atq a Deo maius et alij humores immate ratione assumpti. Vbi impleri de fum q prop subsistat in humanit.

4 Disputatio ex varijs inconvenientibus, q ex nra senta videntur sequi. et verbi assumptione spus vitales q cum cito fluant, et evanescant passim destruerent unio hypostatica qua Dio uniuntur. 2 Est Deum passe dici sanguinem, et alios humores, et dici sanguinem Dei, quemadmodum q Deus immate assumpsit naturam humanam dicitur Deus, et homo Deus ex quo ulterius sequeretur q debet dici de sanguine suis effusus et oculis in patre et Dei Dei, ita porrat divinis da Deo per creat idiomata. 3 ee apud nos sanguinem Xpi Dni unitum Vbo divino. 5 id q doctrine videtur. At Sanctus in lib de pas. Domae 8 Xpi q ex probatis fuit in 7 synodo ait 4 o nebis divina sequuntur Dni e Vbi divinu n assumpsisse immediate sanguinem, et coent alios humores

Resp. ad 1 illud n ee incoveniens q spus vitales n eq de contiguitate humanitatis

libet per omnem requiri ad illum operationem. nec obstat

quod esset fluentis, neque etiam quod tertio continuo resolvantur

licet tamen non ideo dicendum est carnem non fuisse omnino assum-

ptam a Verbo divino. Quare de partibus vitalibus dicendum

fuisse immediate assumptas a Verbo divino. Mag-

ister dist. 3 6. c. 4. Ragusa ... 61 atque id satis pie et probabiliter

dici posse tradit. Heat sect. 7 ... citat. Ad

... neque ... est Deum posse dici sanguinem aut alia

humores, quia si quis ... sanguinem, et ... non

non sumitur, nisi ... ex natura integra, ... Deus

immediate sibi univerit alam vitalem manum et alias partes

corporis humani. neque ... manum ... ...

... bandum ... inveniebatur ... assu-

mpti, non ... idem ... Deus ... ... Deus, quia Deus

assumpsit immediate naturam humanam, ...

natura integra ... ... Deus ... ...

dici sanguis ... ... effusus ... ... potest

tribui alicui ... sanguinis ... ...

Ad 3m ... dicendum, controversum esse inter ...

an post resurrectionem ... Christi aliquis sanguinis ...

... mansserit in terris. ... S. Th. 3 p. in ...

q. 54 art. 2 ad 3 et quodlibet 5 art. 5 et

... Turrecremata in capite invetat de consecrat.

Affirmant ... Sylvester in rosa aurea tract. ... ...

... feria ... infra octavam Paschae ubi ait se vidisse

Mantuae ... B. Mariae Magdalenae ... vasculum vitreum ple-

num terra nec ... rubri, nec ... nigri coloris

sed medij quae mixta erat sanguine Christi quam

... constanter ... famam Maria Magdalena col-

legerat ... Crucem Domini in die passionis, et annualiter

annis in die parasceves cum cantatur historia passionis

Christi Domini dictam terram in eo vasculo ... ...

ferventis sanguinis ebullire. Item affirmant ...

Pesi lib. 4 c. 30 et ponit Beatum Andream et Ioannem
Longinum sanguinem a latere Christi manantem reli-
giose in vasculo collegisse, et asservasse, ac de-
inde Platina in vita Leonis 3 refert Pontificem
fuisse profectum Mantuam ad videndum Christi sangui-
nem, qui tunc ob aliqua miracula in magna ad-
miratione erat, eumque approbasse.

Sed pro iure [illegible] Summarum[?] 1° statuendum
est nihil definitum in eo [illegible] ut [illegible]
et in primis non esse fidem adhibere [illegible]
[illegible] sanguinis Christi Domini [illegible] per [illegible]
ut expresse [illegible] a Fratribus [illegible]
bulla [illegible] Abbatis Monasterii S. [illegible]
Vindocinensis [illegible] ubi sic ait [illegible] veritati fidei [illegible]
[illegible] repugnat affirmare redemptorem nostrum [illegible]
[illegible] Scriptura pariter [illegible]
[illegible] Ecclesiae [illegible] resurrectionem [illegible]
[illegible] Christi [illegible]
[illegible] fidei [illegible] sanguinis Christi [illegible]
manantem [illegible]

Deinde non est de fide [illegible] nullum
sanguinem Christi Domini post [illegible] in terra
[illegible] ut bene [illegible] Leo 3 non definivit [illegible]
[illegible] Christi Domini [illegible]
[illegible] veneratione dignum approbavit.

[illegible] tamen certum [illegible] est [illegible] effusum
in passione Christi Domini [illegible] fuisse
[illegible] non esse [illegible] damnata
fuit a Clemente 6 in [illegible] Bas-
nonis ut refert [illegible] et
[illegible] Christi [illegible]
Crucis [illegible] et sanguinem [illegible]

Dni oratea fuit canonificat; atq adversentie tale sanguine effusum dum addixit. Signi crucis fuit unit Verbo Dei

Neq obstat si dicas sanguinem effusum fuisse corruptum in triduo mortis Xpi Dni q amisit propriam formam, quod certe est insane [illegible] in forma [illegible] rationem assevente informari propria forma videtur necesse Dni, q talis fra [illegible] calore et spiritibus vitalibus; atq adeo n potest existere separata ab illa [illegible] aut quod sanguis fuerit corruptus intra triduo mortis Xpi Dni necess sequi, quod fuerit dimissus a Verbo divino eoq amor [illegible] a dicto corpore [illegible] rationalis.

Non denique hoc obstat ut bene [illegible] in 4 Dist. 44 q. 2 n. 9 et supplem. Gabrielis [illegible] art. [illegible] 2 in 3 p. 3 disp 47 sect. 3 [illegible] [illegible] sanguis Xpi Dni in triduo mortis n fuit corruptus ut colligitur ex Psalmo 15 n dabis sanctum tuum videre corruptionem q in Xpo Dno [illegible] corruptio facta est [illegible] mortis requirebant [illegible] incorruptione debuerat ratione [illegible] assumptio fuit [illegible] redempti [illegible] sanguinis [illegible] necess [illegible] sanguinem [illegible] ille n fuit corruptus [illegible] [illegible] manet [illegible] [illegible] ex suppositione [illegible] sanguis fuit [illegible] atq [illegible] manet sanguis in illo triduo tam [illegible] partes corporis humani et [illegible] [illegible]

[illegible] Hec solutio [illegible] sanguinem n informari [illegible] rationali [illegible] quamq [illegible] sanguinem informari [illegible] [illegible] cum est sanguis in triduo mortis Xpi Dni

Mansisse quasi sub forma Cadaveris, ubi per potentiam non ulterius ad aliam transmittat [illegible] patere, ipsamque [illegible] sanguinis mansisse unitam [illegible], et formam Cadaveris [illegible] ibi advenientem fuisse de novo unitam, ut bene docet Suar. citatus num. [illegible] et illud compositum sub tali forma non erat pars corporis humani, sufficiebat ut sub forma sanguinis fuisset pars talis corporis [illegible] non [illegible] ad hoc ut sub ea forma Cadaveris [illegible] maneret unita [illegible]. Et ipsum Corpus Christi Domini sub forma Cadaveris non erat [illegible] sic [illegible] sub forma [illegible] realis, quae erat [illegible] pars; [illegible] erat futurum [illegible] sub forma cadaveris unitum [illegible] divino, tam sine forma quam sine [illegible], ut [illegible] docet Suar. [illegible] citatus [illegible] sect. 8.

[illegible] est [illegible] et valde probabile [illegible] sanguine effusum in passione [illegible] fuisse assumptum in Resurrectione, attamen non caret magna probabilitate minimas aliquas guttas sanguinis in terris mansisse [illegible] pars [illegible] sed [illegible] Tho. et aliorum, quos [illegible] retulimus. [illegible] defendit [illegible] citatus, [illegible] 33 num. 87, Suar. et Vasq. citatis, atque idem docent Cabrera super art. [illegible] quaest. [illegible] num. 9. Albar. [illegible] sequentes.

De sanguine nutrimentali Christi Domini.

[illegible] pars [illegible] in Christo Domino nullus fuit sanguis superfluus, [illegible] ille qui effusus fuit in passione erat necessarius ad perfectam [illegible] statum. Quare cum Christus Dominus resurrexerit [illegible] perfecto statu [illegible] reassumpsit [illegible] sanguinem quem in passione [illegible] nec aliqua [illegible] necesse [illegible] dicere [illegible] sanguine [illegible] reassumptionem aliunde miraculose [illegible] supplevit; atque [illegible] docet [illegible]

[illegible] sanguine qui in aliquibus Ecclesijs asseritur non esse [illegible]
qui effluxit ex corpore Christi Domini, sed ex pictura ali-
[illegible] sanguinis [illegible], [illegible] ut [illegible] Sixtus [illegible]
[illegible] in libello illo [illegible] depictae imaginis Christi Domini
[illegible] v° pars [illegible] [illegible] in Christo Domino [illegible]
[illegible] aliquis sanguinis super [illegible] [illegible] [illegible] non erat illi
tam [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] et
paucis modicisque [illegible] despensabilis non posset integrum
[illegible] corpus humanum, nam [illegible] corporis Christi Domini
non [illegible] inquantum mathematicae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magis et minus [illegible] [illegible] more humano
acquirebat [illegible] sanguinem [illegible] nutritionem
[illegible] ex varijs occasionibus [illegible] [illegible] laboris, et quietis
et refectionis variabatur quantitas sanguinis [illegible] non fuit
necessitas quod in resurrectione reassumeret Christus Dominus
[illegible] sanguinem effusum in passione, atque [illegible]
relinquere aliquas guttas illius in terris [illegible] [illegible]
[illegible], clavis, lanceis, sudario etc. in quibus usque in hunc
diem videntur aliqua signa rubri coloris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esset [illegible]: nempe ut veritas suae passionis
clare [illegible], et viso tali sanguine fideles velut
generosi catuli [illegible] in ipsius imitationem [illegible]
[illegible] atque huic parti valde favit auctoritas
Cardinalis Baronij [illegible] annalium ad an-
num Domini [illegible] ubi scribit Romae [illegible] diploma
[illegible] Pontificia in quibus declaratur veritas illius
sanguinis qui Romae asservabatur [illegible]

Nihil dest, securo [illegible] curre [illegible].

1° [illegible] guttas sanguinis Christi Domini [illegible] [illegible]
[illegible] post resurrectionem Christi Domini [illegible] [illegible]

Vbo nec mansisse sub q[uam] pria fra sanguinis, sed substantia q[uam] cumq[ue] illa sit ita ... Vasq[ue]z et Aragon citati, et quorundam Scripturarum ... communiter Suarez, Lorca, et Labrera ubi s[upr]a. Pr[obatur] 1a pars, q[ui]a talis sanguis post resurrectionem neq[ue] manet neq[ue] ... erat pars humanitatis Xpi Domini cum eet ... Verbo ... abilla: q[uia] post resurrectionem n[on] mansit amplius unitus Vbo, cum ... erat unitus, ingtm sub ... aliqua rone erat pars humanitatis. neq[ue] ... sequitur ... n[on] ee adorandum ... latriae cultu neq[ue] ad ... sufficit ... accedens unio ad Vbum ... et statuas ad carnem ... Xpi Domini ut docet Suarez citatus.

2a pars sequitur nempe q[uo]d talis sanguis n[on] manserit sub q[ua]l[ibet] ... fra e manifesta ista in sententia auerente sanguine ... informare aiam ... et in sententia auerente informari p[ro]pria fra ... distincta ab aia ... namq[ue] ... debebatur incorruptio sanguini Xpi ... Domini ... erat unitus Vbo divino q[ui]a ... destructa tali unione n[on] erat cur amplius miraculose servaretur incorruptus ... atq[ue] ita deo ... p[ro]pria fra destructa mansit materia sanguinis ... sub alia fra cum aliq[ui]bus tn accidentibus ... sanguinis rubro scilicet colore ... ta ... Neq[ue] hoc ... dicet ... Theologorum ... assumpsit ... Verbo ... quod semel assumpsit nunquam ... dimisit; nam illud ... intelligitur est de ... natura ... se ... assumpta et de ijs ... ad eius integritatem n[on] ... dimisit ... partibus materialibus.

Ex dictis colligitur responsio ad ... incommodum q[uo]d in 4 arg[ument]o obiiciebatur, nempe q[uo]d eet aliquis sanguis Xpi Domini unitus Vbo divino; hoc n[on] seq[ui]t[ur] ... nra sententia auerente sanguinem Xpi Domini fuisse ... immediate assumptum a Vbo ... divino ... sanguis Xpi Domini interius man... ille neq[ue]

est unitus verbo, nec realiter prius fuit assumptus; et hoc non nulli
legunt, e velle Athanasium in libello illo de passione imaginis
Christi Domini; quia Bellarm. lib. de scriptoribus Ecclesiasticis
vel Sanctus Athanasium e dicta expungit libellum
illum non fuisse S. Athanasii, sed alterius cuiusdam non
multo recentioris; et insuper addat verba quae in eo libello
contra nram sent. afferri possent, q. 6. dic. nihil sanguinis et
carnis Christi Domini in mundo inveniri posse quia illum
qui est in sacramento Euch. non habere introducit graecus 2 Syno-
di Nicenae, in qua act. 4 totus ille lib. refertur, at
adeo ea validitas esse ab aliquo posset dici de sanguine
sanguine Christi Domini coram pio 2° etc.

Sectio 5

Q. Verbum divinum accidentia sancti Assumpserit

Dico 1° Verbum divinum non assumpsit immediate accidentia sancti.
Hoc est certa apud omnes eam tuentur Suarez citatus sect. 4.
Vasq. disp. 30 c. 5. Lorca disp. 27 n. 17. Hurt. disp. 6. et
alii quos refert, quos referemus qui sunt asserentes esse impossi-
bile immediate assumi a verbo divino quia quae accidentia
non possunt subsistere per subsistentiam verbi, quia non possunt ab illo
immediate assumpta; nam quod immediate assumpsit verbum
assumptum fuit ad subsistendum; non est certum accidentia
in esse formaliter ens in alio; atque adeo non possunt subsistere
per se a communi subsistentia et cum essentia eaque subsistunt
immediate constituunt suppositum, accidentia vero non constituunt nec
positive, sed illud suppositum constitutum.

Dico 2° Verbum divinum assumpsit mediate sancti-
met accidentia illius. Hoc non est minus certum, quod habet Deus
et sumitur ex locis sacrae Scripturae in quibus dicitur Christus
Dominus esse homo visibilis, tractabilis, corporeus, sensibilis etc.

Eristem fuisse habitu inversorum et sacrorum, accessu per
illa. Similem aliaque peccata. Unde Concil. Calcedonense act.
5 in 2 definitione fidei et 6 Synodus act. 4.
[illegible] Christi assumpsisse non novam personam
[illegible] in se plantavit atque deadeo mente [illegible]
[illegible] de Nativitate Damasci epist. ad
ad Paulinum Cyrilli epist. 25 Nicanore [illegible]
3 et 92 Damasc. lib. 3 de fide c. 14 Aug. lib. 3 de
Civit. c. 17 et aliorum

Pro ratione Verbum divinum assumpsit naturam hu-
manam perfectam et instruxit quae ipsius erat convenientia; sed Summi natura Dei plura accidentia
quae mediante illa assumpsit accidentia. Minor est certa
et minor est, quia accidentia deserviunt ad naturalem
statum [illegible] servat humanitas atque ut illa
possit suas operationes exercere.

Dices Concilia et omnes affirmant assumpsisse Verbum divinum animam et operationes illius [illegible]
ergo assumpsit immediate quae etiam operationes atque accidentia.
Praeterea non licet accidentia non possint subsistere per subsistentiam Verbi possunt tamen existere per illius existentiam
quae fuerunt immediate assumpta a Verbo divino
[illegible] existendo. Respondeo illa generalis loquutio
est accommodate intelligendo [illegible] communicationi
rei capacitatis; atque adeo cum natura capax sit [illegible]
[illegible] assumendi accidentia omnino. Contra intelli-
genda est [illegible] determinata assumptione, et requirere
[illegible] accidentia determinata tamen [illegible]
[illegible] accidentia sint [illegible] existentia distinctam realiter ab ipsis. Itaque ab ea non possunt
existere [illegible] existentia Verbi.

Ex dictis colliges 1° in Xpo Dno fuisse scientiam acquisitam et modalia, quae pertinent ad 11 sect. humanae unde habuisse quantitatem, temperamentum, qualitatem, 2° habuisse qualitatem, talem temperamentum, consequenter relationem, et ubi. 2° colliges fuisse in eo perfectiones tam spirituales quam corporeas adeo habuisse in quantum homo intellectum et voluntatem creatam, potentiam motivam, et nutritivam, visum cum aliis sensitivis ut infra latius dicemus.

Quaestio 2ª

Sectio prima

De ordine eius temporalis subsistentiae

Error Cherinti fuit ut refert Irenaeus lib. c. 25 et Hebionitarum ut refert Castro lib. 1 et 2 de incarnatione quod Christum Dominum prius extitisse purum hominem et postea suis meritis adeptum fuisse unionem cum Verbo. Praeterea Origenes lib. 2 Periarchon c. 6 docet animam Christi a principio mundi fuisse creatam, et de eo bis affirmaverat lib. 1 c. 7, et prius quam corpori infunderetur fuisse Verbo Divino unitam. Sed haec illi attribuunt S. Hieron. Apolog. lib. 2 Rufinus et S. Damasc. lib. 4 c. 26. Ac denique Calvinus ut refert Canisius lib. 3 de B. Maria c. 22

Asserere videtur carnem Christi Christi prius habere annos 30 quam Deus uniretur, quod et docet Durand. dist. 2. q. 3. Calvin. videtur esse mini Calvinist... Contra hos errores est 1a. 3a. certa de fide... Christi Dni non prius extitisse, quam fuerit a Verbo assumpta; sed in eodem instanti in quo habuit esse fuisse assumptam a Verbo divino. Probatur 1° ex Scriptura Ad Hebrea. 1° ubi inquit Apostolus, et cum iterum introducit primogenitum in orbem terre dicit et adorent eum omnes Angeli eius: iuxta... expositionem... Cyrilli lib. de fide ad Theodosium, et lib. de fide ad Reginas... iterum introduxisse primogenitum suum in orbem terrarum cum Christum fecit... movit... in utero Virginis atque ex tunc imperasse Angelis ut ... tamquam Deum adorarent, et fuit ... dixit Sanctus Angelus Annuncians Virgini quod ex te nascetur sanctum vocabitur filius Dei ...

Probatur 2° ex Conciliis Ephesino 1 can. ... ubi dicitur ideo Deum natum esse ex Virgine, eo quod in utero Virginis, et in ipsa conceptione ... Deus carni unitus est; habetur in 7 Synodo act. 3 in epistola synodica ... Theodori Hierosolimitani, et in Concilio Francofordiensi in epistola ad episcopos Hispanie, et in Concilio Toletano 11 in ... professione fidei ubi sic dicitur in quo mirabili ... sibi sacra ... domus Verbum Caro factum est.

Probatur 3° ex Patribus ... epistola ad ... ubi vere genuit Maria corpus ... in se Deum Salvantem. Vere natus est Deus Verbum

a sanguine virginis ex corpore, vere rursus ex valore quo corpus fabricabit ex sanguinibus Virginis ... Aug.
Dic. 3 serm. Armanus ... ubi inquit ... unus est qui ... et ... semper Dña, et Dei filius, qui ex tempore assumptus ... et ... post assumeretur, ... ipsa assumpta creatur
Atque eadem est mens ... Patres in ...

Sum.ª in Messias ab ... reperitibus
de operibus Spiritus Sancti ... et alios

... 4 ... Samaritas ... Dñi non fuit unita Verbo divino in eodem momento inquo concepta fuit ... Virginis non ... B. Virgo ... sed purus ... id quod docet Apost. ad Galatas 4. misit Deus filium suum factum ex muliere: quo ... erit ... quo fuit Sanitas fuisse unita ... divino, atque ... prius tempore extitisse quam illi fuerit unita ... hoc nulla reperitur repugnantia, et insuper erat ... ens dignitati ... assumptae, et ... Virginis ex qua assumebatur ...

... se non neque corpus, neque anima ... prius tempore extitit quam fuerit unita Verbo divino ... una pars est prius unita quam alia. Sed certum ... fide ... quod ... auct. ... synodis ... ubi sic dicitur ex epist. ... incarn. Verbi Deus non ... carni copulatus, ... existenti ... sed tunc ... venientibus ... ipsum Verbum, et ... copulatus ... Et paulo inferius ... quod ... caro ... Dei ubi caro ... caro anima ... Dei caro animata ... et in ...

Francofordiensi epist.ª illa ad Episc.os Hispaniæ ex S. Greg.o Nazianz. in epist.ª ad Chelidonium referuntur sequentia verba: non prius in utero Virginis caro sculpta est, et post modum divinitas venit in carnem.

Pr. 2 apert. ex S. P. Leonis in epist.ª Leonis in epist.ª 11 citata ubi sic habet arbitror talia proloquentes hoc sentire per eorum quod anima quam salvator assumpsit prius in cælis sit commorata, quam de Maria Virgine nasceretur, eamque sibi Verbum in utero copularit, sed hoc catholicæ mentes, auresque non tolerant. Damasceni lib. 3 de fide c. 2 ubi ait neque enim Deus Verbum per se existenti seorsum carni unitum est, et infra Aut caro extitit, sed quoque Dei Verbi caro extitit, sed caro animata ac intellectu præditâ. Fulg. lib. de incarn. c. 3 ubi inquit non est igitur aliquod intervallum temporis existimandum inter concept. carnis initium, et suscipiendæ majestatis adventum. Vide etiam Sent. Aug. Ambros. S. Ambr. de incarn. c. 6 et Bernardum in dialogo 2º.

Pr. 3º. omne quod anima non prius extitit quam fuerit unita corpori, neque enim corpus prius quam anima; atque quod anima data est ut infra dicetur; ergo neque potuit incipere in subst., et corpus sit subst. ultimo dispositum ad recipiendam formam, atque eadem hora necesse est [illegible] cum illa, et hoc statim anima et corpus fuerunt unita inter se unita fuerunt Verbo divino quia statim data fuit vera humanitas, quæ sic ac statim unita fuit Verbo ut ex præcedenti sic. patet. quod non prius extitit anima, neque prius extitit corpus quam unirentur Verbo divino, neque unum, et partes unitæ Verbo quam alia [illegible] quam humanitas nisi illud quam eius partes, sed illa sic assumpta fuit a Verbo divino statim accedit etiam

Cuius partes ac partiones nulla prius tempore quam altera vni-
ta fuit Verbo

Obies 1° o[mn]ia 2a de humanitate composita, quod a[n]i-
Xp[istu]s (animas existit ab initio mundi, sed ab initio
mundi non fuit vnita Verbo, ergo prius existit quam vniretur
illi; at quando partes humanitatis Xp[ist]i D[omi]ni non si-
ac existerunt fuerunt vnitae Verbo. Neque sufficit si
reas id non esse de materia [illegible], non [illegible] de materia [illegible]
carnis, non inquiam hoc sufficit quia caro prius im-
perfecte [illegible] existit quae [illegible] forma prius
anima [illegible] infirmitati; at quando [illegible] tali forma
Xp[ist]i D[omi]ni non fuit vnita Verbo divino, existit
[illegible] prius quam illi vniretur.

[illegible] ad 2a se me fuisse [illegible] de partibus
proxime componentibus humanitatem Xp[ist]i D[omi]ni, qualis
[illegible] anima et corpus humanum. Unde cum materia [illegible] non
ita se habeat, neque caro imperfecte accepta (casu
quo quis fingeret carnem Xp[ist]i D[omi]ni prius fuisse
imperfecte acceptam, quod est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod neque materia [illegible]
[illegible] neque caro imperfecte accepta [illegible] ultimo dispo-
sita [illegible] [illegible] rationales. Dein nil sufficit,
[illegible] nos [illegible] quod materia [illegible] et talis caro prius [illegible]
[illegible], quam fuerint vnitae Verbo divino.

Obies 2° Verbum divinum prius assumpsit
quasdam partes corporis, quam alias: [illegible] D[omi]ni
post [illegible] assumpsisse [illegible] corporis; 2° [illegible]
[illegible] est certum quod prius assumpsit Verbum divinum
alias partes corporis quam assumeret dentes [illegible]
[illegible] cum [illegible] non nisi decursu temporis
et [illegible] aetate humanitatis assumpserit. [illegible]
[illegible] ante neg[o] [illegible]. Et ratio disparitatis

Cum corpus et anima existunt an unum existat prius alio, ut dixi stat ex dictis, at v° [illegible] Scotus existunt in eodem instanti temporis; sed [illegible] de cursu temporis [illegible] requirunt, et ideo corpus et anima assumpta fuerunt a Verbo [illegible] ex [illegible] corporis

Sectio

De ordine naturae seu rationis quo humanitas et eius partes a Verbo divino fuerunt assumptae

Omissa opinione Durandi in 3 dist. 2 q. 2, quae negat dari [illegible] ordinem in assumptione partium humanitatis inter se et [illegible] et humanitatis [illegible] est ordine intentionis [illegible] humanitatem esse prius [illegible] assumptam, quam eius partes [illegible] ordine executionis prius [illegible] fuerint assumptae [illegible], quam [illegible] humanitas. [illegible] [illegible] Sic art. 9 Suar. disp. 17 sect. 8 Albar. disp. 30, Lorca disp. 34 n° 12, et 14, Cabrera in commentario art. 4 n° 4, et quoad [illegible] ut docet [illegible] disp. 68 [illegible] in hunc modum; nam incarnatio [illegible] ordinata fuit ut Verbum divinum fieret homo [illegible] intenta fuit assumptio humanitatis [illegible] assumptio vero partium [illegible] nisi [illegible] humanitatis [illegible] componendam ordinabantur, atque [illegible] assumptio totius humanitatis prior [illegible] fuit ordine intentionis, quam assumptio partium [illegible] nam totum est finis [illegible] ordinantur [illegible] assumptio [illegible] ordine [illegible] talis [illegible]

[illegible] pars [illegible] assumptio [illegible] partium [illegible] componunt [illegible] integram assumptionem [illegible] humanitatis [illegible] intentione [illegible] prius

non esse simplicis sed compositam exemplum partialem correspondentem triplici quod componenti et unam integram unam componentem. Cum ergo quod partes componentes prius debent intelligi existentes quam illud quod componentes ex iis nulla alia ratione nisi existendo componere possint. Sed quod partes sanitatis sunt partiales subsistentiae mediis quibus prius subsistunt quam ipsa sanitas cum ex subsistentiis partium compositum subsistit sanitas: quod conformiter ad naturam prius a Verbo Divino assumptae fuerunt quam subsistendo totus humanitas, seu ista humanitas.

Dico 2.o ad intentionem prius non assumptam et animam a Verbo Divino, quam carnem, quoties ordo executionis, utraque pars prius dicitur assumpta ut Suarez citata sectione 2. Prima pars et quod anima est dignior pars, quam caro, et ratione illius sic dicitur congrua ut assumatur a Verbo quod ordo intentionis anima fuit prius non assumpta, quam caro, quod primum dicitur illud, quod est dignius, et est ratio propter quam aliud redditur dignum.

Secunda pars et prima, quia cum anima et caro ad invicem dependeant quoquo modo est prior aliam in vario genere causae, et ideo quodlibet subsistit prior alia sed ex principio Verbo non subsistunt quia prius subsistit quam subsistit Verbi, ac proinde anima quae est causa formalis carnis prius subsistit subsistentia Verbi quam caro, prius assumpta fuit. Et caro, quae tamquam causa materialis animae subsistit prius eadem subsistentia Verbi, prius assumpta fuit quam anima. Simpliciter tamen docet Suarez sic tamen esse dicendum prius assumptam animam quam materiam

simpliciter supponitur creationi. Sed dummodo
hoc [illegible] affirmat [illegible] Suar. quod magis dependeat materia ab actione,
quam actio a materia; si quidem materia [illegible] dependet ab actione
tamquam a causa influente, actio vero si [illegible] dependet a materia
tamquam a conditione, quia materia non influit [illegible]
atque a [illegible] in executione simpliciter supponitur actioni a [illegible], quamquam materia [illegible] actionem
[illegible] potius dicenda [illegible] est simpliciter prior a[illegible]
sumpta [illegible] actio, quam materia, [illegible]

Ex dictis sequitur 1° qua ratione intelligendum
sit axioma illud, quod saepe a [illegible] PP. [illegible]
patur; nempe carnem assumptam esse mediante anima, et animam
mediante spiritu, quo loquendi modo usus fuit S. August.
lib. de [illegible] ad [illegible] c. 18. ubi sic ait: incommutabilis veritas per spiritum animam, et per animam
corpus suscipiens [illegible] totum hominem assumpsit, ab omnibus
eum infirmitatibus nulla facta commutatione liberavit.
vide [illegible] Sed et Adrianus [illegible] 2 de [illegible] in Pascha
q. 1 a. 2 sic enim inquit ibi, quia nullo loco conveniri
potest interventu [illegible] intellectualis inter divinitatem
carnemque [illegible] creaturam [illegible] interiectam convenit. quod
confirmat S. Damasc. [illegible] de fide [illegible] c. 6; Nicephorus [illegible]
[illegible] apologetico [illegible] [illegible] in expositione
symboli ei [illegible] illa verba, qui conceptus est [illegible]
[illegible] ex Maria Virgine et [illegible] genomitis
act. [illegible] 8 [illegible] confessione fidei Constantini. Unde recte
docet Val. [illegible] n° 36 [illegible] loquendi
modum [illegible] quia [illegible] erroris notam negari [illegible] posse. [illegible]
igitur modo illo loquendi congrua [illegible] explicatio colligitur ex
dictis; nam [illegible] non [illegible] assumpta mediante
quia anima fuerit vinculum uniens carnem cum [illegible]

Aut quod ipsa fuerit tanta unio immediate atque
tamquam immediate, cum esset utramque immediate fuisse
unitam Verbo divino media unione suppositali tamque virtuali
per species etc. ideo dicitur caro assumpta media anima
quia ut diximus anima ordine intentionis et atque etiam ordine exe-
cutionis fuit prius assumpta, quam caro, tamquam id, quo
illa facta est congrua ut assumeretur; nam non assumeretur caro
nisi esset humana: sicut etiam anima non ideo dicitur assumpta me-
diante spiritu seu mente; quia ipsa immediate non fuerit unita
Verbo divino per unionem suppositalem; sed quia quemadmodum
anima fuit ratio, qua caro facta est congrue assumptibilis
ita etiam spiritus seu mens fuit etiam ratio, qua anima facta
fuit congrue assumptibilis, non enim assumeretur nisi esset intel-
lectualis; etiam ad finem redemptionis nostrae aliter non posset
servire.

Alia quaestio est diversa inter Scotum et Thomistas circa
an in hac loquutione nomine mentis intelligatur gradus substan-
tialitatis intellectualis atque intelligatur potentia intellectiva
accidentalis; atque adeo an sensus sit dicatur esse proprius
sentiendi assumptam fuisse a Verbo divino per gradum
intellectualem, vel per potentiam accidentalem. priorem modum loquendi
probat Scotus in 3 distinctione 4. posteriorem vero Thomistae de quo
2 cuius sententia videtur probabilior, nam Patres qui ita loquuntur
disputabant contra Apollinarem asserentem Verbum divinum
assumpsisse animam sine mente, quia ipsum Verbum gerebat vi-
ces vires mentis, atque in Deo cum intellectus non reperiatur
in anima gradus substantialis intellectualis sed potentia intellectiva
accidentalis. Contra Patres contra illum disputantes non affirma-
bant Verbum assumpsisse animam gradu intellectuali substan-
tiali, sed per potentiam accidentalem intellectualem. haec est urbi persona
et ornata tali potentia.

ltri bdicas in triduo mortis Xi. Unde caro sue corpus illius fuit unit. Vbo bdiv. qn. serit aiam: et illa n fuit ratio assumendi corporis. Et est necesario ante neg. cons; q. ad hoc in eo triduo corpus fuit unit. Vbo bdivino sm ordi. a bdat. qua. erat illi reunienda

Segr ex dictis in dualy. sclusionib. e positij ordine intent. prius na fuisse aia unit. corpori, quam Vbo ut recte dicet. Sicut ceteto sect. i q. ut vidimus assumptio totius humanit. fuit prior ordi. intentionis quam assumptio partium, atq adeo mebrali ordi. aia assumpta fuit ut corpus ut ea mediante assumeret Vbu. bdivinum totam humanit. at ordine executionis, quis aia bdici posit simpliciter prius unita Vbo, quam carni sub aliqua ratione potest bdici posterius unita, q. aia e causa fralis corporis, et corpus Vbo se habet, ut conditio ... atq a deo prior maiora (depend) quam sit corpus ab aia ... e simplicit prior illo, et coent prius unita Vbo, quam corpori, q. quat (dependet ... a odit. posit bdici prius unita illi, q. Vbo

Segr ordine intent. prius na fuisse carnem unit. aia, quam Vbo, q. caro assumpta fuit media aia, ... fuit ... et assumeretur. At ordine executionis caro ... prius unita Vbo, quam aie, ... supponit ... conditio ... coent ... subsistit Vbo ... simpliciter bdici posit prius unita aie, quam Vbo, ... depend... ab aia ... causa. Et coent ... illo, ... Vbi bdivinis, qn. prius ... aie, ... carni ...

prout unitur Verbo nisi existente.

[illegible] seqr ordine intentionis prius [illegible] esse unitam Verbo humanitatem, quam accidentibus informatam, quia ordine intentionis, ut vidimus, prius est assumptio humanitatis, quam assumptio partium, et a fortiori, quam assumptio accidentium, quae mediate tantum uniuntur Verbo; et quia ordine executionis fuerit et humanitas simpliciter prius unita Verbo, quam accidentibus informata; quia simpliciter est prior illis, cum magis dependeant accidentia ab humanitate, quam humanitas ab accidentibus; attamen [illegible] aliquo modo, quatenus scilicet accidentia disponunt humanitatem ut assumatur a Verbo (ut de mente diximus [illegible]) prius est humanitas accidentibus informata, quam Verbo unita.

Denique pro maiori explicatione doctrinae tradita [illegible] duo sunt notanda. 1um est cum dicimus unam partem humanitatis esse medium assumendi aliam, id non esse intelligendum de medio necessitatis, sed de medio congruentiae, ut recte docent Suarez [illegible] et [illegible] 4o, et Vasq. [illegible]; atque adeo ex natura rei absolute potuit caro assumi a Verbo divino sine anima rationali, quia non ut humana, ut recte docet Vasq. ibi, quia habuit talis [illegible] animam; et insuper anima potuit assumi sine mente; at ex suppositione incarnationis a divina salute ordinatae, neque anima potuit assumi sine carne, neque caro sine anima, quia utraque pars requirebatur ad incarnationis finem; et tunc ex hac suppositione quaelibet pars erat medium necessarium assumendi alterius.

2o notandum est nullam ex prioritatibus assignatis esse prioritatem in quo sed a quo, neque in quali [illegible] mutua dependentia unius extremi ab alio, ut per [illegible]

patebit et munus dependentia est quas obtinuit gratis a quo si in quo

Quaestio

De natura assumptibili a Verbo Divino

Sectio 2

An alia natura extra humanam sit assumptibilis a Verbo divino, et quid de partibus substantialibus integrantibus et accidentibus

Omisso errore Vucleffi asserente nullam aliam naturam esse assumptibilem a Verbo divino extra eam singularem et individuam, quam de facto assumpsit, de quo Waldensis lib. 1 doctrinalis fidei antiquae cap. 44 est enim plane absurdus et sine fundamento cum nulla sit maior ratio repugnantiae assumptionis unius quam alterius; omisso, inquam, hoc errore est difficultas an potuerit assumi a Verbo divino alia natura extra humanam nempe Angelica, aut irrationalis, vel insensibilis, et supposito quod hoc sit possibile, an etiam possibile sit quod Verbum divinum immediate assumeret partes substantiales compositi humani, ut materiam vel formam, aut etiam partes integrantes, ut caput, vel manum, et insuper an possit immediate assumere accidentia: circa quam difficultatem 1a sententia negat, nam Angelica est assumptibilis a Verbo divino. Ita Albertus in 3o dist. 2a art. 2o. 2a sententia

Humanitatis

Assumi naturam irrationalem n. e. assumptibilem a Verbo diu.
Sanè tenet Henric. quodlibeto 13. q. 5. Carthus.
dist 2 q 2 art. 3 q. 4. Picus mirandulanus in
Apologia. q. 4. et tribuit Bonav. in 3 dist.
2 art. 1 q. 1. Alensi 3 p. q 2 membro 7. qui
ibi n. videtur agere expositè simpliciter, sed de decen-
tia magis decet; est tn. probabilis defendunt
Richardus dist. 2 art. 1 q. 4. Gabriel dist.
2 q. 2 et Marsilius in 3. q.

Secundo dico n. assumptibilem esse naturam angelicam. Hanc n. generaliter
assumi a Verbo divino naturam Angelicam. Sic D. Th.
in Sac. 3 p. q 4 art. 1. et 4. d. [illegible]
3 et 4, et oēs expositores cum eo ut Caietanus
Ferrara, Medina, Suar, Vasq., Cabrera, Albar
et Ragusa. Pr. 1. ex ep. ad Hebreos 2. ubi
quia Apostolus neque Angelos apprehendit, sed
semen Abrahae apprehendit: quod Verbum commendat
Apostolus divinam gratiam erga naturam humanam praeter
naturam angelicam ex quo Deus assumpserit naturam
humanam et n. angelicam, atque [illegible] supponit hanc
esse assumptibilem aliter inde n. commendaret
divinam gratiam erga naturam humanam quod etiam observarunt
SS. Sanctorum Pauli Ambros. Chrysost, Aug.
Athanas. et alij passim expositores.

Pr. 2. [illegible] personalitas Angeli
distinguitur realiter ab illa ut supponimus ea ratione
qua [illegible] explicari personalitatem, et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] consequenter
natura humana [illegible] personalitate Verbi, neque ulla
repugnantia apparet in natura Angelica cur n. possit etiam

ita tiari. Pr q Angeli mali dum peccarunt invi-
derunt vnioni hypost: q hec erat
illis possis, alias n inviderent; cum invidia n sit
rei impossibilis

2 sit bene potest assumi a Deo divi na
irrationalis, et insensibilis ita cont Theol. in 3 dist.
2 ubi D. Tho. q. 1 art. 1 Scotus q. 1 art. 2
Paludanus. q. 1. Durandus. q. 1. Almainus
q. 2. Marsilius q. 3 art. 2 Occam q. 1 art. 3.
et Recentiores q. 1 hoc citati. Pr 1 auct. D. Aug.
lib. de vera religione: c. 16. ubi inquit poterat
et in aliquo etheres corpe ad nostros aspectus att. vide.
Tertul. lib. de carne Xpi c. 4 arguens Marcio,
ait si re vera de lupa aut ove, aut bove
Dre voluisset et ferre aut pecoris corp. indutus
regnum celorum dicaret sua opinor illi censura
scriberet turpe hoc deo et indignum dei filio,
et stultum ppter ita credat sit plane stultum, si
de nro sensu iudicemus deum. Sed circumspice
Marcio stulta mundi elegit Deus att. Et vide
mi. Gr. Nicenus in oratione magna Catechetica
c. 27.

Pr 2 rone na irrationalis et insensibilis
est capax effectus formalis subsistendi, sequi dum
sit per prias subsistas, q capax accipiendi hunc
effectum a subsistentia Dei. Pr con. q subsistentia Dei
cum sit infinita intrando, et subsistere faciendo continet
eminenter effectum cuiuscumque subsistentiae creatae; atq adeo
pt se gerere q ille q sunt. Pr q San-
guis et alij dicunt tres ptes n informant

etiam realis et subsistentes ... sint ... inde ...
et insensibiles ... subsistunt ... subsist.
Verbi ... ab illo immediate assumpti ... possunt ...
alij non irrationales insensibiles completae.

Neque sufficit ... irrationales completas non ordinari ... constituendum ... rationale
ut ordinantur ... et alij humores ... Sed ...
sufficit quod talis ordinatio ... medium ... ut
non incompletae assumantur a Verbo, ... non medium ...
necessitas ... hoc est capacitas ad subsistendum.

... partes substantiales ut materia et forma et integrantes
ut manus et caput sive in composito, sive extra illud ... possunt
divinitus assumi a Verbo divino, quaelibet sit sine ...
sua ... 14 sect. 3 ... et defenditur a ...
... 4 ... 3 quoad partes substantiales extra compositum
et ab Albar... cap. 22 et ... Medina in ...
articuli ... q. 4 ... quoad ... solam formam substantialem
et ... Sintio ... a Cabrera ... q. 2 quoad
solam ... rationalem. ... quod tam partes substantiales
compositi quam integrantes ... suam ... partialem
partialem subsistentiam ut suppono ex metaphysica ...
et docent Doctores ... illis destructis possunt
eas ... partes assumi a Verbo divino, atque ... in
composito ... assumi materia non assumpta forma ... potest
destrui subsistentia ... non destructa subsistentia ...
et quod et extra compositum potest assumi materia sine forma
quae potest conservari ... sine illa, ut diximus
... in physicis: et insuper potest assumi manus
caput non assumpta manu ... subsistentia capitis ...
... manente ... subsistentia manus, cum sint realiter distinctae

Et ptia verit subsist.a mang. q illa abscinderet et ad
Sue m̃re. Et subsist.a capitis extra om̃ẽ. Vo. fieri
defendi pot, qd parte assumi pars integralis ca-
do eo separatam, cum n sit facta pars; sed
completa, n a

4 sc. accntia n pos. immate assumi
a Vbo divino. Hec e cõ. Malorem in 3o
dist. 2. q. 3. Almainum q. 2. Val. d.p. q. 4.
puncto 1. Medina et Albertis s. citatos; ad eam
tenentur Suar. s. sect. 4. Val. d. q. 50. c. 9. Lorca dp. 27.
Cabrera dp. 5. qvos dp sequenti dicat accnt posse
assumi a d existend existit. dico, Vetanning
dp. 1. Albert to 2. q. 8. a Sibilagica dubitat. 2a
Ragusa citatos. d. § 4. pr. sc. accntia n possunt
immate trari subsist.a divina: q n pos. immate
assumi a Vbo divino. Pt csa nam in om pot aliq assumi
a Vbo divino ingim pot trari subsist.a illius, cum
de q. c. a Vbo assumit assumatur a subsistend.
Ante pr q accntia n sunt capacit existendi per
se mum subst.; cum equaliter sint in-
tra in alio: q n pos. trari subsist.a divina cum
e q prius substantie q se. Pr q subst.a nullo
modo pot ese in alio q infert. q hoc est,
propium accntis: q sicut accntia nullo modo pos.
ee p se q subsist., q hoc est q prius subst. neq
sufficeret si reas q lt accntia n possunt existe-
re per se a d. subst., pos. in suo modo
existere et Hinc effum. fitalz existendi posse re-
cipere accntia a subsist. Vbi, et eo ent posse mediate
a illum a Vbo Divo assumi, n inquiz hoc subst.

quae accepta sunt pro prius existentia sibi identificatum; ac inde non posse existere per subsistentiam verbi.

Ex dictis colliges quamcumque substantiam sive absolutam, sive modalem, demptam subsistentia de qua diximus, posse assumi a Verbo divino, atque adeo posse ab illo assumi omnes substantiales inter naturam, et suppositum in dicta unitione, et incompletas partes substantiales quae sunt per priorem subsistentiam et consequenter habent capacitatem subsistendi per subsistentiam Verbi. Ergo quod non nullus alius sive absolutus, sive modalis, sive in substantia, sive extra illud potest assumi a Verbo divino ergo quod non sit capax subsistendi.

Sectio 2

Proponuntur argumenta, et dissolvuntur

1. Argumentum militat contra 1am et 2am conclusionem desumitur ex auctoritate Divi Thomae 4 contra gentes c. 55 ad 4um ubi ait: *in homine aliud est natura, aliud persona, cum sit ex materia et forma compositus, non autem in Angelo qui immaterialis est*: et 2° quia Divus Thomas docet generaliter formas separatas a materia non distingui supposito a natura: quo circa Divus Thomas non potest natura angelica assumi a Verbo divino, quia non potest privari propria subsistentia seu subsistentia per ut elevari ut trahatur subsistentia Verbi. Confirmatur ex eodem Divo Thoma 3 p. q 4 art. 1 corpore ad 4um ibi sic eludit: *unde relinquitur quod sola natura humana sit assumptibilis*.

Respondeo Divum Thomam 1 p. q. 50 art 2 ad 3 admittere compositionem in Angelis ex actu et potentia et addit sic est quia aliquid dicitur quod Angelus est compositus ex quo est, et quod est

ex esse, et q. id est: ut Boetius dicit nam q. id est, est ipsa subsistens; ipsum autem ee ex quo subsistentia est illa, quibus expresse videtur concedere d. Boet. compositionem inter subsistens, et illius subsistentiam, ac proinde distinctionem realem. Quamquam non sibi contrarius existat, loquens magis ex aetatis sui intelligentia, est velle suppositum seu personam in rebus immaterialibus ita differre a natura, sicut in rebus materialibus; quia natura in rebus immaterialibus habet minorem potentialitatem, quam in rebus materialibus, et consequenter magis convenit cum personalitate quae habet rationem actus, seu ultime actuantis naturam, ad id conformatur quod D. Thomas ibi loquitur de natura congrue assumptibili et hanc dicit solam esse naturam humanam tum ob dignitatem, tum etiam propter indigentiam illius, non vero loquitur de natura in potentia absoluta assumptibili.

2º natura irrationalis non est apta ad constituendum personam, cum haec sit rationalis, neque individua subsistentia, quia non potest in persona divina subsistere. Consequentia, quia natura irrationalis non est capax operationis personae divinae, nempe operationis intellectualis: ergo non est capax participandi et talis personae, cuius esse sit principium operandi, teste Arist. lib. 4 metheororum ad finem. Respondeo concesso ante distinguendo consequens: quia non potest in persona divina subsistere sub denominatione personae, concedo consequens; sub denominatione suppositi nego consequens; quia denominatio personae requirit naturam rationalem, non vero denominatio suppositi, et ad hoc ut aliqua natura possit subsistere per subsistentiam verbi, sufficit, quod sit capax subsistendi, quin necesse sit ut possit subsistere sub ratione personae. Ad confirmationem concesso ante nego consequens quia esse suppositi non ordinatur ad alias operationes quam illas ad quas ordinatur natura, quam terminat, neque dat illi aliquod principium activum, atque adeo natura creata per unionem participat esse personae divinae, non est necesse ut participet operationes divinas.

3º natura irrationalis non est capax sanctitatis et amicitiae divinae, quam creat gratia divina neque assumptionis: ergo

n. ē capax assumendi a pers. Div.ª. Pr. rōn nā subjectum

q. n. ē capax effus. gr̃alis n. est capax gr̃e cum sic n.

alio modo nisi se ex habendo subiecti [illegible] illi suum effectum

gr̃alē. Resp. neg. ant. neg. cōam: et ad prbat. Dico n.

esse necesse, ut supponit infrare aliqd subiectum, qd illud

sit capax cuiusvis effus gr̃alis q. potest tribui gr̃alē gr̃a

sed sufficit qd sit capax alicuius ut videre est in gr̃a, quæ

infratur [illegible] Xpi Dni, quis [illegible] Dnus n. sit capax

effus gr̃alis gr̃e, qui ē substituere filium a Diviny, nō

[illegible] sui ē capax [illegible] effectum vel [illegible] gr̃a. Unde

et. nā irrōnalis n. sit capax sanctitatis, ceterisq.

Divinis, quam creat [illegible] Divina, q. tn ē capax sul

[illegible] q. ē effus gr̃alis [illegible] pt assumi ab illa.

Ubi notandū ē [illegible] Suar. Sic 3 p. 14 sect. 2

sanctis, cuius dicimus esse incapaces nam irrōnalis ...

illi quæ resident in actibus studiosis, et meritorijs, ...

Sic ē [illegible] nā irrōnalis in qua tn reperiuntur [illegible]

[illegible] n. ē sanctitas illa, quæ exhibit in Dei pcat.

nis assumptis, [illegible] una [illegible] Div.ª nā Sic

reperitur in nā irrōnali assumpta: vere n. sæt Dei pcat.

et sanctificatā, ac p cōns. specialis alterat. Digna.

4. Indecens, et indignum est ut Deus sit

equus, Leo, et cō equus sit Deus: q. etiā Deus

assumat nam irrōnalē: prbat cōa: nā si illā assume-

ret necess. sequeretur illud ī inconveniens, sic mō ex eo

qd Deus assumpserit nam hūnā, seqr, qd Deus

sit homo, et homo Deus; cum autē Deus n. possit face-

re qd ē indecens et indecorum sibi conveniens ... assu-

mere nam irrōnalē. Resp. neg. ant.; q. si tales modi

loqi. imperitis maximē absurdi videantur, ac propterea

coram illis n. sunt usurpandi ut aut notat Caietan.

Sic altā si bene inspiciatur ita [illegible] idiomatum nu-

la includitur inconvenientia; si n. includitur in illa, quæ

de facto datur inter Deum et hominem, quis ho. [illegible]

Distet ... fect divinae fateor in ie minus convenientia ... idiomatis inter divinum et equum, quam inter ... et hominem ... quod magis distet equus, quam ho... perfectioni idiomatis, sed ... hoc non tollit quominus ... possibilis sit quo ... inde assumptibilis a Verbo divino naturalis ...

Sectio 3

Sit ne assumptibilis a Verbo divino natura creata propriam retinens subsistentiam

Difficultas non ... cadit naturam creatam subsistentem reduplicative ut subsistens est, quia certe non ... tempore esse assumptibilis a Verbo divino non subsistentia creata non ... subsistere ... subsistentia divina; sicut una albedo non ... albari ... alia, et ... hoc ... natura creata ut subsistens ... reduplicative assumeretur a Verbo divino erat necesse ut assumeretur ipsa subsistentia creata subsisteret ... subsistentia divina ... Difficultas de natura creata subsistente specificative; an scilicet illa possit assumi a Verbo divino manens sub propria subsistentia; quod ... non assumunt ...

2a sententia docet ... id esse possibile; ... Vazquez in 3 dist. 5 art. 2, Cathedra q. 4 art. 2 ... 8 § 9, ... et metaphysicae sect. 7, et alique doctores, quos ... referunt Suarez et Vasquez ...

2 sententia ... defendit eam ... in 3o dist. 1 ... Durandus ... Paludanus q. 3 art. 2 ad 1, ... Marsilius q. 2 art. 3 ... Capreolus dist. 1 ... Palatios dist. 1 ... Henricus quodlibeto 6 q. 7 Caiet. in ... 3ae q. 4 art. ... Suarez ... Vasquez ... Lorca ... Albertinus ... q. ... Theologica dub. 1 n. 9 ... Ragusa ... 57 § 1 et alij plures ...

Hæc 2 sent. v.a etc. c. int Chri quis . . .
magna probabilit. n. careat ut a qd n. . . .
efficax implicat . . . a . . . sane cum sent.
Sed omnes alijs omnino longius probabilior est illa, q.
asserunt Suar. et Vasq. citati, et ita se habet: quia . . .
esse in alio sunt modi essendi oppositi et incompatibiles
in ead. na.; sed . . . proprium subsist. constituit na. in . . .
se, et . . . alieno in alio . . . n. pot. s. sese . . .
et alieno; . . . atq. adeo cum . . . subsist. . . . n. est
assumptibilis . . . Dio . . . maior est certa, q. esse
. . . se et in alio ita opponuntur ut quilibet . . .
. . . negat . . . alterius, . . . et recitudo
atq. a . . . n. pot. ead. virga esse curva et recta
. . . ita simil. . . . ead. . . . na. esse . . . se et in alio.
Minor . . . q. na. cum . . . subsist. est sibi . . .
nitens . . . alieno . . . committitur alteri a quo subsis-
tat: q. . . . propriam subsist. constituitur in . . . se et
. . . alienam in alio, ac . . . inde n. pot. s. habere . . .
et alieno. . . . q. pot. hic . . . auctorit. . . .
ep. . . . Calcedonenses, et aliorum, qui ex eo q. . . .
. . . Dno . . . personalitas Divina inferunt . . .
. . . personalitas creata, et Concilium Francofordiense
in epist. . . . ad episcopos Hispanis, et Innocentius . . .
. . . significant . . . personam
assumptam fuisse in Xpo Dno a personalit. . . .
atq. . . . indicant . . . personalit. creata in na. hum.
Xpi Dni n. esse compatibilis . . . personalit. e divina
. . . in affirmat. . . . n. recte . . . cohærent a . . .
negat. alterius . . .

obies . . . Hurtado . . . subsist. . . .
divini . . . naturam humanam in esse . . . se et n. in alio
. . . pot. trahi naturam hanc retinente propria subsist.
. . . subsist. Divina . . . humana
. . . staret subsist. creata. R. neg. . . . ans., . . .

Ad probat quod Diu existere quod subsistentia divina non sumit quia ille existaret subsistentia creata; non in eodem modo quod subsistentia divina existat suum effectum formaliter non tradendo illud, et subsistere faciendo tamquam quod alienum a natura, et subsistentia creata, tamquam quod propria. Unde natura cum propria subsistentia vere, et quidem propria est per se, quia est propriis substentata viribus; at vero cum subsistentia aliena, non est propria per se sed in alio, quia alienis substentatur viribus. Quare sophismus in epistola relata in 6 synodo act. 11, et alii qui dicunt naturam humanam Christi non existere in se, sed in Verbo.

Urgebis, quod saltem natura cum propria subsistentia poterit trahere aliam, quae sit eiusdem rationis. Respondeo quod etiam hoc concedo; licet propria talis non; et contra rationem illius non constituentis naturam in alio; sed duas constitueret in se per se, quod non repugnat; sicut etiam non repugnat quod idem met effectus conveniat a pluribus causis adaequatis.

Suarez sectione citata fatetur se non invenire repugnantiam, neque inconveniens in hoc quod natura cum propria subsistentia traheret aliam eiusdem rationis. Contra vero Vasquez disp. 38 citata c. 2 n. 9

Cum ei non dedit 2o ubi sic sit: quia decebat ut gratia ita et sapientia, et gratia, nam sic accepisset oportet quod augmentum esset. quia non numquam ab initio perfecta erat, quod perfectior fieri poterat. sed quod sic paulatim denudaret, ac demonstraret, quod explicat, sequuntur Cyrillus Alexandrinus lib. 10 thesauri c. 28. Bonav. in Sanc. loc. et Bernar. ubi supra d. 3 et ... Christum Dominum non meruisse gratiam habitualem, quia propria opera se ad abundantiam suam ... accepit illam gratiam accepisse ... meruisset ... sufficiebat ... merendo ... decursu vitae ... non ... augeri.

Quaestio 2a

Fuerit ne in Christo Domino virtutes omnes, dona et gratiae gratis datae.

Sectio 1. quae virtus tenendus sit aperitur

Multae diversae que sunt virtutes, aliae enim sunt theologicae, aliae ... infusae, aliae moralis, quae acquisitae, et de his ... difficultas, an fuerint in Christo Domino ... quae sit 1o de ex virtutibus theologalibus. Charitas fuit in Christo Domino, fides vero et spes ... quae ad actus neque quae ad habitus in illo extiterunt. Sic ... sunt eum ... ubi sic art. 2. 3 et 4 ubi Caieta., Medina, Cabrera, Lorca, Albar., Ragusa., Vasq. et Suar. ... Domino ... in ...

Antecessi? convenient nostri Val. Cq. 43. c. 2. admittit a[...] spei in Christo Domino et Suar in commentario art. 4 ad[...] mittit habitum. 1a pars sec[...] q? ut videmus quod sicut in Christo Domino datur gratia habitualis, sic Charitas in separabiliter comitatur gratiam; quo in Christo Domino datur Charitas. Unde Suar. sic. [...] sect. 2 [...] q. dicit esse de fide certum dari in Christo Domino Charitatem [...] certitudine asserit esse certum dari nullo [...] atque idem sentit Medina in exposit. art. 2 [...] quod Charitas datur in Beatis ex illo Apli [...] nunc 13. Charitas namque excedit nullam [...] includit imperfectionem; Christo Domino repugnantem [...] Charitatem dari [...]

2a pars sec[...] in primis dicitur [...] quod hic non datur in Beatis ut constat ex illis verbis Apli loco nuper citato cum venerit quod perfectum est evacuabitur quod ex parte est. Fides est cum venerit clara et perfecta Dei visio cessabit obscura fidei cognitio utrumque [...] cant SS. P.P. ibi. idque [...] S. Petrus epist. 2. c. 1. ubi loquens de fide inquit, cui benefacitis attendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso loco donec dies elucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris [...] cum Christus Dominus fuerit perfecte Beatus ab instanti suae conceptionis [...] non habuisse fidem [...] quia actus fidei [...] obscuritatem dicit imperfectionem incompatibilem cum statu Beatifico et similiter habitus [...] est inclinatio et propensio ad tales actus; quare neque actus, neque habitus fidei datur in Beatis; ac proinde neque in Christo Domino etc.

Deinde [...] eadem 2 pars sec[...] dicitur [...] quod spes non datur etiam in Beatis, cum possideant beatitudinem

Et nemo speret id quod providet contra id Apostoli ad Romanos
spes, quae videtur non est spes, nam quod videt quis, quid
sperat? quia spes non datur et in Christo Domino cum sit
Beatus [illegible] quia spes tendit in Deum ut bonum nobis;
estque quinde quasi affectus Mercenarii, qui non ope-
ratur nisi propter retributionem; quia non est [illegible] sta-
tui beatitudinis neque Christo Domino

Quo [illegible] in Christo Domino fuerunt [illegible] virtutes
morales per se infusae atque etiam per accidens infusae, tam
quoad [illegible] quamquoad actus non includentes
imperfectionem [illegible] art 2 [illegible] et interpre-
tes [illegible] citati, quos Albar excludat a Christo Domino
virtutes [illegible] Medina [illegible] et Cabrera virtutes [illegible]
et [illegible] sententiae [illegible] doctrina
[illegible] qui [illegible] art citato asserit dari in Christo Domino
[illegible] virtutes. [illegible] quia Christus Dominus habuit abun-
dantissime acceptus [illegible] plenitudinem sanctitatis, et ad hanc
plenitudinem spectant virtutes morales per se et per accidens
infusae; quia illas habuit Christus Dominus minor [illegible] quia
virtutes per se infusae comitantur gratiam tamquam [illegible]
ut [illegible] efficientes ad eliciendos actus
supernaturales virtutes [illegible] naturales, quae per accidens infundun-
tur, et [illegible] faciunt potentias [illegible] ad actus naturales
ac [illegible] Adamo fuerunt infusae in instanti [illegible] creationis
ut docet D. Thomas 1 p q 95 art 3 [illegible]
illae spectant ad plenitudinem sanctitatis et perfectionis
[illegible] in Christo Domino extiterunt cum actibus
non includentibus imperfectionem

Contra arguet aliquis 1o [illegible] Isaiae
11 [illegible] Christo Domino Erit fides cinctorium re-
num eius. [illegible] D. Thomas hic art [illegible] inquit fuisse in
Christo Domino [illegible] in fide [illegible]

ergo Christus Dominus careret merito fidei: quod Christum Dominum habuisse fidei

Respondetur, loquitur testimonium Divi Hilarii, Cyrilli, et aliorum explicat esse intelligi de virtute fidelitatis, aut veracitatis Domini

vel de virtute fidei. Divus Thomas vero sic intendit, quod pro aliis operibus

nempe viris beatis servat. Christus Dominus quod illi [illegible] fecit et stat

in fide a qua confirmat esse. Respondetur non caruisse Christum Dominum merito

fidei, quia ut bene declarat inconvenienter articulo 3 suimus quia per

simplicem affectum erat dispositus ad honestum, et bonum, quae

in actibus fidei reperitur.

Arguet 2o ex illo Psalmi 30 ubi ex persona Christi Domini

dicitur in te Domine speravi, unde Divus Thomas hic articulo 3 loquitur

quia de Christo: habuit tamen spem non aliquorum quae non dum erat

adeptus. Ergo in Christo Domino fuit virtus spei. Confirmatur nam si

in Christo Domino non potuerit esse actus spei proprie, habet

aliquis potuit tamen esse actus spei beatitudinis corporalis, et actus

gaudii seu delectationis de Deo summo bono possesso, quod

sine dubio conciperet hos actus sive debuit virtutis

spei; nam omnes illi sunt proprie actus spei.

Respondetur verba illa Psalmi explicat esse Divus Thomas

loco citato in responsione ad 2 non esse intelligenda de

spe, quae est virtus theologica, sed de alio actu

qua nondum adepta spectabat Christus Dominus quicumque

fuerit hic actus est universus videre [illegible]

Albar et Lorca in articulo 4 Suarez quod affirmant esse actum charitatis

Cabrera vero non 2 existimat, quod licet non fuerit actus

aliquo habitu theologico potest tamen dici theologicus

ex parte obiecti quod non explicet quo spem actor habitus

participet. Dicendum Radulfa caput 72 dicit sine

constituere virtutem ab aliis distinctam reductive tamen pertinere

ad spem theologicam. Sed hoc habilior videtur

sententia Cajetani et sequacium, et conformior doctrinae

Divi Thomae qui 22 quaestione 18 articulo 2 ad 3 loquens de

beatis inquit: sperant quidem aliis beatitudinem, sed non

virt. xpi, se d magis ex amore charit. Atq. a deo dm
e q doctis, act quo Xpus Dnus specialiter dur. rodes
adepta fuisse, ac charit. q. decebat eius pfect
vt ea sta ex tali motivo diligeret. Vnde a d. ostend.
q n fuisse conveniens, vt charit. Xpi actus illos spei;
cum ex motivo charit. pot alios elicere, qui
pfectiori mo ?starent, q q ille ?stare poterant.

(Arguet.) 3 d. 27 ... plures virt. morales q se ipsis includunt impfect. Xpo Dno
repugnante, vt virt. ?tinentis, q ordinantur ad
reprimenda ?cupiscentias, q caruit Xpus Dns
et virtus penit., q ordinat. ad dolore de peccatis ... et vniversim virt. morales ordinantur
ad moderandas pravas affect., q n fuerunt in
Xpo cu ille nullu pravu affect. neq. peccatis
habuerit. ... q saltem dici pt. habuisse
Xpum Dnu virt. liberalit. et magnific. cu
?currerent ?? largit. divitiar, q caruit Xpus
in nra ... in vsu de metallis
om alioqui actus, n v sm habitus, q virt. xpi se nulla
dicunt impfect. Xpo Dno repugnante cum sint
... personal. mo
... quare eisdem virt. morales
habitus dantur in Xpo, q n sm eoz actus,
nq actus q ex sua rone mole suponunt pass.
moderandas, l peccata pria sublata, in quo re-
periuntur, vt pote impfecti excludendi sunt a
Xpo Dno; et ideo notanter dixi in ... fuisse
in Xpo Dno oes virt. q se infirme ...
et quoad actus n includentes impfect. ...
... habuisse Xpum Dnu liberalit. et magnificen-
tia, nq quia n habuerit divitias exercuit in actu

Sed virtut dimitias liberaliter erogando, aut eas in dis-
bonis pauperibq erogandis.

Ad 3m. Circa virtutem spei excluditur a Christo Domino, quia non potest habere actum spei beatitudinis; at aliae virtutes morales excludentur a Christo Domino, cum non possit eliciri eas actus. Nego consequentiam ... et ratio disparitatis est quia actus spei beatitudinis ... est principaliter actus huius virtutis, ... virtutum moralium, qui non potest esse in Christo Domino non est ... et principaliter ... habitum, atque a Christo Domino ... actu spei non debuit existere habitualis virtutis, non vero deficientibus actibus virtutum moralium deficere debent tales virtutes in Christo Domino.

Arguitur 4 perfectius est, quod Christus Dominus eliceret actus virtutum mediis virtutibus ... et ... quod eliceret aliquos actus mediis virtutibus ... actus infusis ... maior perfectio concedenda sit Christo Domino. ... habuit virtutes morales ... eorum actus, sed per virtutes ... perfectiori modo eos eliciuisse. ... quia si Christus Dominus haberet virtutes morales eas haberet mediis suis actibus acquisitas, cum ... perfectius est ... per actus infusos ... acquisitas ... non eas habuit infusas. ... ex ... naturaliter actus ... perfectiores sint ... actu maior ... et ... fuit perfectio Christi Domini ... eliceret actus ... actus morales ... proportionatis ... moralibus; atque ... non ... haberet virtutes ... morales ... actus infusos ... quia ... Christo Domino ... virtutes ... morales ... debitas ... acquisitis

Neque est unde colligatur habuisse Christum Dominum in instanti suae conceptionis tot habitus ac virtutes [illegible], ut has mediis illis acquireret

Sectio 2

De Donis Spiritus sancti et gratiis gratis datis

Habuisse Christum Dominum omnia dona Spiritus sancti et gratias gratis datas sensus est Theologorum, quae universim probatur ex eo quod omnia sic pertineant ad plenitudinem gratiae sanctificantis Christo Domino, [illegible] [illegible] debuerunt in particulari de donis Spiritus sancti ex illo Isaiae 11: Et requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiae et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiae et pietatis, et replebit eum spiritus timoris Domini; quem locum de Christo intelligunt Cyrillus et Hieronymus ibi. Athanasius lib. de fide, Ambrosius lib. 2 de Spiritu sancto c. 10, Augustinus [illegible], Hilarius canone 2 in Matth., Anselmus [illegible], et alii, atque adeo existimat Suarez sic disputatione 20 sectione 1 esse certum habuisse Christum Dominum dona Spiritus sancti, ut [illegible] nobis [illegible] et [illegible] significantur.

De gratiis vero gratis datis probatur etiam in particulari ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae sunt sermo sapientiae, sermo scientiae, fides, gratia sanitatum, operatio virtutum, prophetia, discretio spirituum, genera linguarum, et interpretatio sermonum; [illegible] omnes fuerunt in Christo Domino, ut probari potest discurrendo singillatim per eas, praeter sermonem [illegible]

sect. 2 q. 8 principalit. sed qd sit cogn. eorum q longe
distant a sibi hoc et ordinaria cogn. viatoris
ut tradit [illegible] in hac q. art. [illegible], et toto citato
[illegible] et cum tales cogn. possit ee evidens, coent absq.
ulla imperfect. potuit esse in Xpo Dno prophetia;
atq. ita de facto fuisse cont. affirmant [illegible] ut Aug.
lib. 5 Faust. c. 1 d. Ambros. [illegible] serm. 8 in Psalm 118.
Cyril lib. 8 in Julian. Chrys. hom. 83 in Joan. Hier.
Ieremie 4; qui imo recte notant [illegible] Hieron. epist. 125
ad Damasum de tribus quaestionibus sacre Scripture
q. 3 et S. Tho. 22 q. 171 art. 2 cogn. prophetias
fuisse in Xpo Dno permanentes ad distinct. aliis
prophetarum in q. erat transeuntes, qa Xpus Dnus
poterat ad nutum volunt. suae illa uti; alii vero
non ita. atq. id sic ut est de aliis gratiis gratis
datis, quae semper in Xpo Dno permanentes fuerunt
et p modum habitus, quis n. fuerit necess. ut illae fuerint
distincti habitus, ab actib. ab habitib. caeterarum aliarum
virtutum. Ad ostat. [illegible] Xpus Dnus non dici prophetas
q. ut beat. sic beatus [illegible] infusam, vaga in sua
scientia existebat actualiter ra. prophetie, quam habuit in via
non est viator; sed comprehensor; et coent tales
cogn. es n. u. eorum quae longe distant in statu cognoscentis
ut requ. [illegible] denominat. prophetie.

Ex dictis colliges fuisse in Xpo Dno habitus
spus sancti, et beatitudines, qa ut docet D. Tho. 12
q. 69 et expositores ibi, n. sit distinct. habitus ab ha-
bitib. virtutum, et donorum, q. ita dari diximus in Xpo
Dno.

Quaestio 2a

De gra Xpi Dni prout est caput Ecclesiae

Sectio 1 sit ne Xpus Dnus caput Ecclesiae

Tam hominum, quam Angelorum: ubi in quo consistat hec gratia capitis

Cum ecclesia sit quoddam mysticum corpus ex Angelis, et hominibus compactum et humani corporis ut sit recte constitutum debeat habere caput, querimus an Christus Dominus sit talis corporis caput. Hec [illegible] non procedit de Christo in quantum Deus de duplicative cum certum sit Deum esse caput, [illegible] Dominum, neque de Christo in quantum homo est reduplicative, nam certum [illegible] etiam est ratione humanitatis [illegible] non posse competere Christo Domino dignitatem capitis cum humanitas illius sit eiusdem speciei cum humanitatibus aliorum hominum. [illegible] de Christo Domino in quantum homo specificative, ita ut sensus sit, an hoc compositum quod est [illegible] homo sit caput ecclesie in quantum homo [illegible] ut ipsa humanitas participet [illegible] et dignitatis capitis [illegible]

In quo sit [illegible] Christus Dominus in quantum homo est caput ecclesie, que ex hominibus tam existentibus in terra, quam in celis [illegible]. Hec est certa de fide. [illegible] ex sacra scriptura ad Ephesios 1° ipsum dedit caput super omnem ecclesiam, que est corpus ipsius. quod [illegible] ibi loquatur Apostolus de Christo in quantum homo [illegible] ex contextu manifeste colligitur, [illegible] [illegible] dixerat Apostolus suscitans eum a mortuis et constituens ad dexteram suam in celestibus et omnia subiecit sub pedibus eius [illegible] non ut Deum, sed ut homo [illegible] fuit illi [illegible] ut homini omnia subiecta sunt, nam illi ut Deo iam antea subiecta erant. [illegible] c. 4 eiusdem epistole dicitur veritatem facientes in charitate crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus etc. et vir caput est mulieris sicut Christus caput est ecclesie. et ad Colossenses 1° et ipse est caput corporis ecclesie. Unde [illegible] [illegible] hanc veritatem [illegible] ubique testantur ut [illegible]

Chrys., Ambros., Theodoret., Theophilact., et alii in textum citata epist. ad Ephesios; atque etiam Aug. fat. ad 29 enarrat. Psalmi 29 et ad Psal. 30, et serm. 50 de verbis Domini. Hilar. lib. 8 de Trinit. cir. fine. Basil. lib. de Spiritu Sancto c. 5 et alii.

Pr. 2 ratione nam ut bene S. Th. 3 p. q. 8 art. 1 in corp. tres sunt proprietates capitis naturalis: 1a est ordo, et locus illius supra membra corporis. 2a est perfectio, quia in capite dantur omnes sensus externi et interni. 3a virtus dirigendi et gubernandi alia membra, et impertiendi spiritus vitales ad functiones ... ; sed hae tres proprietates spiritualiter competunt Christo Domino in ratione capitis Ecclesiae, quae ex hominibus componitur, quia supremum locum detinet in illa, et ratione gratiae, ac donorum naturalium longe antecedit alia membra Ecclesiae, ac denique eam regit et gubernat, influitque in illa dona gratiae, iuxta illud Ioan. 1°: de plenitudine eius nos omnes accepimus. Ergo Christus Dominus in quantum homo est caput Ecclesiae ex hominibus constantis.

Dico 2° Christus Dominus in quantum homo est etiam caput Angelorum. Haec est S. Altissiodorensis lib. 3 summae tract. 1 c. 4 q. 2. Gabriels in 3 dist. 13 art. 3 dub. 2 dicentis esse de capite et 2 p. 3 art. 9 ... 4. Sot. in 4 dist. 49 q. 4 art. 2° ... eam tenet Alensis 3 p. q. 12 membro 2° art. 1. Richar. in 3 dist. 13 art. 2 q. 3. Paludanus ibi q. 1 art. 3. Durandus q. 2. Turrecrem. lib. 1 summae ecclesiasticae c. 45 ... S. Tho. 3 p. q. 8 art. 4 ... quaestionis et expositores ibi ut Medina, Cabrera, Suar. disp. 23 sect. 1. Vasq. disp. 44 c. 3. Lorca disp. 45. Albar. disp. 39. Ragusa disp. 180 et alii. Pr. 1° ex sacra scriptura, et in 1° ex verbis S. relatis epist. ad Ephesios 1° in qua ... Christus Dominus constitutus caput super omnem Ecclesiam. Deinde ex aliis ...

Capitis proposuit in eo in dispensat^e plenitud^s temporu instaurare omnia in Christo quae in caelis, et quae in terra s^t in ipso. Ubi pro instaurare vertunt ex Graeco Hieron et Theophil recapitulare, hoc est ad unum caput reducere q^a in Christo Dno visibilia, et invisibilia hoc est et Angeli ad unum caput redacti s^t. Deniq. prob. ex 2° Cap. ad Colossienses ubi inquit Apostolus Estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus, et potestatis per Alta

Pr 2 auct^e S. Aug concione 3^a in ps sal 36 ubi sic ait: caput nostrum Christus est, corpus capitis illius nos sumus numquid soli nos et non et illi, qui fuerunt ante nos omnes, qui ab initio fuerunt usq. ad finem et legionibus et exercitibus Angelorum ut una civitas fiat sub uno Rege, et una Provincia sub una imperatore. Aug adsipulatur Hieronimus in cap 1 epist ad Ephesios dicens: ... et ... q^d ait, et ipsum dedit caput ... quae est corpus ... n solum hominum, sed et Angelorum ... quas virtutes, et potestates creaturas Eccla intelligi ... idq. quae testatur Theophilactus ... citatus ...

Pr 3. rone, nam ex Angelis et hominibus componitur una Eccla ut docent Hieronimus ... Aug in Enchiridio c 56, et Concilium Nicenum ... quod referunt ... 2 ... characteribus ... Christus ... e caput Ecclae ... n solum hominum sed et Angelorum. Cf 1° q^a Christus Dnus ... in Eccla longe excellentiores hominum ... Angeli eos dirigit, et gubernat ... ad Mat 5 2^d data est mihi omnis potestas in caelo et in terra, et ad ... 2 in nomine Iesu omne genu flectatur ... et insuper ex meritis Christi ... Angeli ... dixim ... Christus ... caput ... Angelorum ... illorum ... capitis ...

At D. Tho. est 2us ut inquit S. Hilar in Psal. 139 sicut Xpus est caput in albo sanctis ita ab eo in quo caput est diabolus sed sic non solum est caput malorum Angelorum sed etiam hominum: ergo multo magis Xpus Dominus non solum est caput bonorum hominum sed etiam Angelorum.

Dico 3 Xpus est etiam aliquo modo caput reliquarum creaturarum. Sic Gallatini lib. 7 de arcanis catholicae verit. cap. 2 et sequentibus. Catharinus lib. 6 de eximia Xpi praedestinatione, Suar. et Sores. ubi supra. Probatur ex epist. ad Colossenses 1o ubi appellatur Xpus Dominus primogenitus omnis creaturae. Unde S. Ambr. in illa verba capitis 2i eiusdem epistolae: in quo sunt omnes thesauri sapientiae, et scientiae. Est inquit deus, non ratio superius sive terrenis creaturis supernis, et terrenis in eo est, quia est caput earum, et auctor. Ergo Xpus Dominus antecellit, quia fecit omnes creaturas; est quod ut fecit Dominus illarum. Christi id datum est in hoc omnis potestas. Est enim quod dixit propheta Psalmo 8 loquens de Xpo, ut interpretatur Apostolus ad Ephesios 1o: omnia subiecisti sub pedibus eius, et quo modo potest doceri Xpus influere in res omnes, quatenus eius incarnatio, tamquam divinorum operum complementum, dignitatem quamdam, et nobilitatem rebus omnibus attulit. sed quia iste modus influendi non est ita proprius ideo dixi Xpus Dominus aliquo modo esse caput omnium creaturarum.

Dico 4 gratia capitis in Xpo Domino primo, et principaliter consistit in gratia unionis, 2o vero et minus principaliter in gratia habituali. Ita sentire videtur D. Tho. in Sac. quaest. art. 5 et 6 ubi Medina, Cabrera, Albarez, Ragusa, et Suar. disp. 23 citata sect. 2. Quia Xpus Dominus principaliter ratione unionis hypostaticae habuit influxum in membra Ecclesiae, et minus principaliter ratione gratiae habitualis, quia ratione unionis principaliter meruit ...

gr(ati)ae membris Ecclesiae et minus generaliter omni gratiae habituali; quod ex adducebat ad demeritum erat; quod prius erat a deo habituum et nullum esse inter scientiam — quod ad actum meritorios Christi Domini: quod illius gratia capitis principaliter a... tribuebat in gratia unionis, et minus principaliter in gratia habitualis cum gratia capitis quae ipsius sequebatur influere in membra

Unde colligitur —

cum quo tamen stat, ut summus Pontifex Christi Vicarius quoad exteriorem gubernationem sit caput Ecclesiae militantis ...

Sectio 2

Obiectionibus contra dicta satisfit

Obiicies 1º contra 1 ... si Christus Dominus esset caput Ecclesiae deberet esse etiam membrum illius, quia caput est membrum corporis; sed hoc est falsum, nam esse membrum dicit imperfectionem et dependentiam ... sit ab aliis membris, et participationem virtutis ... alicuius influxus: quod ... 2 quod Spiritus sanctus influit gratiam in animabus fidelium, et in ipsa anima Christi Domini, et ideo Apostolus 1 ad Corinthios ... Deus est caput Christi. Contra 2º non influere gratiam convenit Christo Domino secundum ... neque secundum corpus; quod utrumque est ... quod naturale, et instrumentum coniunctum ad producendam gratiam. Ad ... Respondetur aliqui Christum Dominum posse dici membrum Ecclesiae ... ... ex illo ... ad Corinthios 12 vos autem estis corpus Christi et membra de membro. ... ibi et 4º dist. 49. q. 4. art. 3 a ad 4. Altisiodorensis lib. 3 ... cap. 4 ... q. 6. ... Summa ... c 47 ... Alii negant Christum Dominum posse dici membrum

Ecclesiæ, ut utrumque maxime alibi, ut D. Thomas 3. p. q. 8. art. 3. et q. 2. art. 1. Cardinalis, Marsil. ibi q. 10. Alens. 3. p. q. 12. membro 2. art. 1. Suarez 3. p. disp. 23. sect. 1.

Et quo circa hoc minoris momenti est, ut potius magis de voce, quam de re; quare illius Durandus [illegible] dicentis [illegible] D. Vasq. disp. 4. c. 2. non esse inconveniens, ut cum aliquo addito denotante perfect. [illegible] dicatur Christus unus membrum Ecclesiæ sed principium, quia ut Ecclesia dicit integrum corpus mysticum includens et caput, alioquin non potest dici Christus unus membrorum Ecclesiæ, quia hoc nomen absolute prolatum denotare solet alia membra a capite distincta, illique subiecta: neque Apostoli ideo a capite aliud quam [illegible] dent, nam illorum [illegible] est, ut vult S. Ancelmus ibi Corinth. esse membra Pauli membri Christi, quia eos Apostolus spiritualiter genuerat, vel si Mavis cum D. Chrysostomo, et S. Dionysio Dionysius Corinth. appellare ab Apostolo membra de membro, quia non erant integrum corpus Ecclesiæ, sed pars illius.

Ad quod 3. affirmat [illegible] Christum [illegible] influere gratiam in animas fidelium tamquam causam moralem et humanitatem Christi Domini tamquam causam instrumentalem, et [illegible] Deum esse primarium caput et superiorem omnium creaturarum, Christum vero Dominum caput [illegible] sub ordinatum Deo, et ut [illegible] dicitur caput Christi [illegible] cum D. Thoma [illegible] 2. Summ. q. [illegible] in [illegible] art. [illegible] totam Christi humanitatem tam [illegible] animam, quam [illegible] corpus influere in homines, at recte quidem nos [illegible] corpus et [illegible] sint [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] influenda [illegible] gratia [illegible] sint [illegible] potius socialis, per quam [illegible] et [illegible] atque [illegible] Deo. Christus Dominus tam [illegible] [illegible] quam [illegible] corpus habet rationem capitis Ecclesiæ.

obrei 2.º Demon est caput malorum bonj ut ex S. Th.
ubi sect.ª Excedenti incubimus, et docet D. Tho. Sic
art. 7 et 8. 1.º quoniam Christus Dnus non est caput omnium homi.
[illegible] nam illorum qui extiterunt ante Christum Dnum
et infantium qui in utero materno decedunt, atque
etiam damnatorum non potest dici caput Christus Dnus cum ad
illos nullus habeat [illegible] influxum. Resp. demonem esse caput
malorum, quatenus eis impiccati Christum vero quatenus eos
[illegible] illa gratiae, et movet a [illegible] ne operandum
per inspirationes, et [illegible] mors veroxt fide si sunt fideles
et [illegible] si dicas infideles dicuntur a D. Tho. Sic art. 3
Christi membra [illegible] Christus Dnus non est caput illorum
[illegible] tamen [illegible] eius caput et membra sibi [illegible]
beant. [illegible] infideles appellari [illegible]
[illegible] membra Christi [illegible] fidem
[illegible] atque adeo non membra [illegible] Catholica
[illegible] cum [illegible] in [illegible]
[illegible] membra Christi [illegible]
[illegible] gubernarelis [illegible]
[illegible] et inspirationes, et [illegible] Christus Dnus
[illegible] caput actuale illorum in fide [illegible]
commentario art. [illegible]

Ad 3.m formam Resp. Christum Dnum esse caput
illorum qui ante [illegible] verbum extiterunt, [illegible]
primorum parentum in statu innocentiae, quoniam illis [illegible]
[illegible] collata [illegible] gratia [illegible] merito, et [illegible] est
caput Christus Dnus [illegible] qui in uteris maternis
decedunt [illegible] auxilium sufficiens ad [illegible]
illorum salutem, damnatorum [illegible] caput
influens [illegible] et [illegible]

beneficium influit; quoties habile est beneficium [illegible]
eos conferre et puniant [illegible] condignum conferri [illegible]
[illegible], eos autem, qui decedunt ingrati et in purgatorio
existant, absque [illegible] est caput Christus [illegible] [illegible]
[illegible] dona gratiae, et beatis confert donum gloriae.

Obiicies [illegible] [illegible] [illegible] Sanctus [illegible]
ad [illegible] ubi sic [illegible]: unum nobis [illegible] caput [illegible]
Christum secundum carnem omnibus [illegible] et [illegible] Angelis, et [illegible]
[illegible] est aliud dederat Angelis [illegible] et aliud [illegible]
quidem quod secundum carnem illis [illegible] ubi Deus est.

non est caput Angelorum Christus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], nec Christus [illegible] influit gratiam in Angelos, cum eam
habuissent etiam si ille non venisset.

[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] ratio [illegible]
[illegible] Christo [illegible] [illegible] esse caput Angelorum [illegible]
[illegible] [illegible] potest esse caput [illegible] [illegible] Deus, Angelorum [illegible]
minime; cum non esset expediens, ut natura humana [illegible]
Angelicae adesse caput illius absque [illegible] ad [illegible] elevaretur.
Ad confirmationem [illegible] Angelos habuisse gratiam ex meritis Christi
Domini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atque adeo eam non [illegible]
sent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], si Christus [illegible]
non [illegible] imo etiam si gratiam ex meritis Christi Domini [illegible] habuissent
[illegible] ille esset caput Angelorum [illegible] influxum illustrationum
et aliorum donorum [illegible] [illegible] [illegible] per merita Christi
[illegible] et docet [illegible] in [illegible] [illegible] q. 59 art. [illegible]

[illegible] 4° caput debet esse eiusdem speciei cum membris [illegible]
Christus Dominus [illegible] non est eiusdem speciei cum Angelis, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non est caput [illegible] Angelorum [illegible]
[illegible] [illegible] cum Angelis unum corpus mysticum
componeret. [illegible] Dominus esset [illegible] [illegible], quam caput

Ca oet primum vite spiritualis illius gra sit, et esse princ. vite est propriu cordis, non capitis. Resp. nego maiorem, nam Deus est caput morale homin. et Angelor., et tn non est eiusdem spei cum illis ut ad formam. Resp. cum D. Tho. Sic et ad 3. Xpum Dnm esse Dm caput Angelor. et totius Eccles., primum quia excell.a illius est externa, sicut haec excell. capitis; excell.a aut cordis est interna; et ideo Spus Stus qui invisibiliter Eccles. vivificat cordi comparatur.

Quest. D. Tho.

q. 10. 11. et 12. de scia Xpi Dni in coi et in particulari, beata sit, infusa, et acquisita

Agit D. Tho. in his 4 questionib. per plures art.os de vario speb. sciar., quae intus Xpi Dni fuit decorata; quar. explicat. disputatio sequens tradet, eas n. ad 4 virtutum dij. reducimus quae ad unicum potentiam intellectivam reducuntur.

Disputatio 3.

De multiplici sciar. genere quo intus Xpi Dni fuit decoratus

Postquam explicat. quo Xpi Dni quae est pulcherrimus ornament. atque illius sermo totumque adornament. hominis eius Xpi Dni, et in primis adornament. eius intellectus scia sit quae intus Xpi Dni fuit decoratus quae illa 13 locum obtinet inter reliqua atque virtus

Dub. 1. m.

Fuerit ne in Xpo Dno actus intus creatus et qualis fuerit

Sect. 1 resolutio quaest. proponit

Quaestio hec supponit id q. de fide certu e' sc. dari in Xpo. pona intellectum creatum eiusd. spei cum alys alio hoiu; ut expresse habet in 6 Synodo act. 11 in epist. So. Sophronij ubi dr: assumpsisse illu aiam rnalem ataq nrae similem, et mentem nrae menti comparem. et in Concilio Calcedonensi act. 5 ibi .n. definit Xpum rnalem aiam perfectam assumpsisse, salva dr eius proprietate, et p. oia nobis silem absq. peccato. atq. eod. mo loqr Concilium Lateranum sub Martino 1 can. 9.

Quare hoc tamq. certo supposito inquirit hic quaest. 9 an intus creato Xpi Dni fuerit aliquis actus creatus, et qualis ille fuerit. De ea quam difficultate 2. Dni ea fuisse intus creato Xpi Dni actum intelligendi creatum; hoc e' Ioannis de Neapoli relatus a Valentia hic dp. 1. q. 9 puncto 1. qui a Xpi illud intellectum Xpi Dni n' habuisse aliquem actum creatum, sed p. actum increatum divinum formaliter intellexisse. Cui ex parte favet Hugo de S. Victore opusc. de aia Xpi et lib. 2 de sacramentis p. 6 c. 2. nam li hic auctor n' neget expresse intum Xpi Dni habuisse actum creatum affirmat tn p. actum increatum illius divinum intellexisse, sed nra 2o e' de fide certa, ut docent Suar. hic dp. 24 sect. 2 Val. in supra citat. art. 1 quaest. 9 Ragusa dp. 1 et alij; et ideo ea contra docuerit Bern. in 3 dist. 14, et expositores S. Tho. cum eo in art. 1 quaest. 9.

Pr. 1o ex illo Isaiae 11: requiescet s. eum spus Dni, spus sapientiae et intellectus, spus et consilij. quem

locum de donis creatis explicant S. T. ut patet ea dubio q. 7 cedentique 2. sect. 1. et Ioannis 8 inquit Christus Dominus scio Deum, et sermonem eius servo. cum autem observaret mandata ingenium homo erant ingenium talis scirebat Patrem. et Ioannis 2 8. sciens Iesus quia venit hora eius et saepe alias alia verba habentur in scriptura.

Pr. 2 ex definitionibus Conciliorum nam in 6 synodo act. 5 Agatho Papa in epistola synodali, quae approbata in act. 8 eiusdem Concilii definit in Christo esse duplicia, quae ad naturas eius pertinent. Itidem definitur in epistola Sophronii citata. Confirmatur quia ex definitionibus patrum Conciliorum, qui Monothelitas vitalet definiunt esse in Christo Domino duas operationes divinam scilicet et humanam adeo non solum esse in eo operationem intellectus divini, sed et operationem intellectus humani.

Pr. 3 ratione, quia cum potentia sit propter operationem frustra esset in Christo Domino potentia intellectiva creata, si nulla haberet operationes creatas insuper quia plures sunt actus intellectus humani, qui nullam dicunt imperfectionem ut sunt actus scientiae, ergo non est cur excludantur a Christo Domino.

Et si inquiras a quo nam tempore habuit Christus Dominus hos actus intellig., respondendum est eos habuisse a primo instanti suae conceptionis nam tunc habuit perfectum usum rationis ut docent Theologi in 3 dist. 14 et patet ex illo Hieremiae 31 femina circumdabit virum, virum inquit non aetate sed sapientia ut exponit ibi Hieronymus [illegible] et S. Bernardus homilia 2 in Missus est et Augustinus lib 2 de peccatorum meritis c. 29 atque etiam Anselmus lib 2 cur Deus homo cap. 18.

Q. 2° Comme est quemlibet actum intellectus Christi Domini tam supernaturalem, quam naturalem fuisse verum certum

et evidentes. Hoc colligitur ex com. Theologorum doct. in 3. dist. 14 et 17. et ex D. Thoma 3 p. q. 25. art. 8. eamque expressius tuetur Suarez citatus sect. 3. Probatur 1º quatenus loquitur de actibus supernaturalibus; quia omnes illius actus fiunt ex speciali Dei revelatione, et auxilio atque adeo si possent esse falsi posset eorum falsitas refundi in Deum.

Probatur in generali tam de actibus supernaturalibus, quam naturalibus, quia SS. Patres et DD. loquuntur de Christo Domino tamquam de hoc habente infallibilem auctoritatem, quod nec posset decipi neque alios decipere, et in hac fundatur maxima certitudo nostrae fidei: quod quilibet actus intellectus illius erat certus et infallibilis: Ille enim non erat certus certitudine fidei divinae, quia in Christo Domino non dabatur fides ut ex supradictis constat: quod erat certus alia certitudine distincta, et evidenti: erat evidens, nam quicumque actus certus praeter actum fidei divinae est evidens.

Probatur 3º quia in primis non potuit esse in intellectu Christi Domini actus erroris quod quod dicat Valsq. hic disp. 62. c. 9. nam sicut Deo repugnat ratione summae bonitatis, quod sit auctor peccati ita ratione summae veritatis quod sit auctor erroris, ipse tamen fecit, quam dicit et dissonantia a recta ratione; ac ipse non dari in Beatis imo nec fuit in Adamo in statu innocentiae ut docet D. Tho. 1. p. q. 94. art. 4. deinde actus opinionis et fidei humanae non potuerunt esse in intellectu Christi Domini, quia his actibus potest subesse falsum, atque adeo si possent esse in intellectu Christi ille potuisset falli et fallere ac denique cum in Christo Domino non fuerit actus fidei divinae ut dictum est supra restat, quod omnes in eo fuerint actus certi et evidentes, quia praeter assignatos non restant alii qui

[illegible] illius ei potuerint

3. Dicendum est intum creatum neque intellectione nec potuisse formaliter intelligere per actum increatum Divinum ita contra Doctorem in 3° dist. 14, et expositores D. Thomae. Sic ut latet Medina Suarez ibi Cabrera disp. 1 [illegible] q. [illegible] Albar. disp. 42. et Aragon. disp. 2. [illegible] autem [illegible] ita existimat certum esse Cabrera citatus ut asserat esse periculosum, temerarium et errori proximum asserere quod anima Christi Domini et reliquorum Beatorum de facto videat Deum visione creata et increata.

4. Probatur 1° quod utramque partem 1° auctoritate [illegible] Papa in epistola citata ubi probat in Christo Domino non posse esse unam operationem utriusque naturae, quia impossibile est per unam operationem unius naturae operari alterius, idque asserat Amorrius lib. 2 de fide c. 4 [illegible] ubi est operatio divina negat esse operationem una [illegible] Damascenus lib. 3 c. 18 et duobus sequentibus, et Leo Papa epistola 10 ad Flavianum et 97 ad Leonem Augustum. Probatur 2° ratione neque ut intus Christi Domini intelligeret formaliter per intellectionem increatam Dei esset necesse ut talis intellectio illi per unionem physicam uniretur cum formaliter non possit sine [illegible] formaliter [illegible] habere absque unione physica, sed ut ex [illegible] dicitur implicat unio physica inter Deum et creaturam ratione [illegible] absoluti distincti.

Et subsumitur quod implicat, quod anima Christi Domini formaliter intelligat per intellectionem increatam Dei [illegible] ex intellectu divino et intellectu humano [illegible] fieri unum [illegible] unum [illegible] ut intellectio divina [illegible] et actus [illegible] Summam [illegible]

sed implicat q^d aliq^d divinum securrat ad con...
ens ... actus ... fiet q. quamdiu eius modi
ens, 2° implicant q^d intellectio divina vniatur
cum intellectu humano, et consequenter q^d ille intelligat for-
maliter per illam.

Ex dictis seqr 1° oem actum intus Xpi
Dni fuisse aliquo modo actum sup. q^a generali
quadam rone dicitur actus evidens, et dr actus
fidei. 2° seqr fuisse in intu Xpi Dni habitus
[illegible] q^a [illegible] est vt habitus sequantur ad actus,
atq^ adeo cum in intu Xpi Dni fuerint actus [illegible]
[illegible] consequenter debuerunt esse habitus, quibus hoc
n sit ita certum ac illud: q^a n est revelatum esse in
Xpo Dno habitus et revelatum est esse actus;
sed pendet ex illo pncipio generali n adeo certo, q^d
ad actus sequantur habitus.

Sectio 2

Dissolvuntur Argumenta

1^m arg^m 1^a 2 et 3 sc: in Xpo Dno si sunt
thesauri sapientiae et scientiae Dei vt docet Apostolus ad
Colossenses 2: ergo formaliter intellexit per scientiam Dei.
q^a hoc n petatur fieri in Xpo Dno aliunde tamen
... q^a essentia divina tam [illegible] ac formaliter est actus
intellectus et e spes intelligibilis: q° sicut per se ipsam pot vniri ma-
teriae spei eius pot intellectivae, ita et in rone actus, quo
mediante formaliter intelligat ipsa pot^a qn indigeat actu [illegible]
... esse in Xpo Dno oes thesauros sapientiae et scientiae
Dei n q^a intelligat formaliter per ipsam scientiam Dei, sed q^a [illegible]
... [illegible] cogn... explicat [illegible] ibi

Ad 1um obr. Resp. etiam dari in ratione speciei intelligibilis non omnem, sed ... unam tamen posse, sed ... maximus ... ea ... atque adeo ex unione esse ... in ratione speciei ... posse non sequi unionem eiusdem in ratione actus intelligendi.

... Christus Dominus per intellectum ... erravit multa ignoravit: quia potuit in multis errare, ... non est maior ratio de ignorantia privativa, quam prava dispositione, atque adeo non omnes actus eius fuit certus et evidens. Arguitur primo ex Sancto Luce 2o ubi dicitur Iesus autem proficiebat sapientia, quod non faceret si quaedam aliquando non ignoraret. 2o ... ex SS. PP. Damasceno lib. 3 de fide c. 21 dicente Christum assumpsisse naturam ignorantem, et Ambrosio 2o de fide ubi tribuere videtur Christo Domino dubitationem ex ignorantia ... illa verba Pater si possibile est transeat a me calix iste, atque idem significat Augustinus in illa verba Psalmi 21 quare me dereliquisti. Obr. 1o quia oportuit Christum Dominum per omnia fratribus assimilari ad Hebraeos 2 ... similitudine absque peccato ut dicitur c. 4: quia cum error non sit peccatum potuit esse in Christo Domino ut in eo etiam fratribus assimilaretur. Obr. 2o nam Christus Dominus cognoscebat res spirituales per medium corporis ... quia errabat. Obr. 3o quia error intellectus saepe oritur ex errore sensuum, sed in sensibus Christi Domini fuit error, quia stellae illi apparebant multo minores, quam in se sunt, et in iride varios colores percipiebat, et arundo aqua immersa illi fracta apparebat: quia etiam in intellectu Christi Domini fuit error.

Resp. ad ... neg. ant.; neque ... Christus Dominus non omnia sciverit, quae ... sunt; attamen novit omnia, quae illi ... perfectionis ... statui erant debita; atque adeo non potest dici quod habuerit ignorantiam, neque haec ... caritatis ... quamquis ... debet. Atque ita non dicitur homo ignorans ... quod careat scientia

Angelica, quam non debet scire. ad 4 pat ꝫ aut annis ... ad ... illud restim ... ... esse intellig ... ... in ... quoad exteriorē appar ... : ... in die ... bat Xpus ... Dnus plura signa ... ... quos scibat credebat ... facere ... ... ingratitud
Ad 2 ... mentem S. Damasceni esse ... Xpus ... Dnum assumpsisse naturam esse ignorantē; sed q ... ipsa assumptione plena fuerit sapia ... ut ibid. exponit ... ... aut ... ... et Aug. ... non affirmant Xpum dubitasse, sed ita se gessisse, ac si dubitaret ...

Ad 3 ... oportuisse quidē ut Xpus Dnus fratribus assimilaretur in carne passibili et mortali ... ut expediebat ut operaretur nrā salutem non aut in errore, aut culpa, quæ ad nram salutē operandā minime conducebant. ad ... non errare Xpum ... cognoscendo res spirituales ... ... corp ... ... attingebat tali ... modo res spirituales attingimus ... actus fidei, q nullo mo pos esse erronei. ad ... negat minorē Suar ... d p 24 sect 3 ... Xpus Dnus sua divina virtute potuit impedire eam ... decept ... , sed dato q ... comode ... cognoscerent ... Xpi Dni, neq ... det error, ... neq ... et in intu ... n ... in sensib ... ut bene Ragusa d p 22 ... ille mus cognoscendi ... ... sensib ... cum natē sit pōs elicere tales actus, quales ... species a qq ... ; n in intu, ... multiplicē ... quæ erat decerat, ut iam ... dicemus ... dirigebatur nec ex tali modo cognoscendi sensum ... induceretur.

... Xpus Dnus cognoscebat oēs ... probabiles ... opiniones ... et credebat ... qui sibi aliquia narrabant ... ... actus opinioni ...

et fidei sanç: Ad 1.um q. eiusmi actus ita si naturaliter solo ut cognosceret per discursum, sed Christus Dominus habuit. Nunc modum cognoscendi q. i. naturalis soli habuit etiam actus fidei, et opinionis, q. si naturales solo ad 2.um non eiusmi actus poterant esse in Apostolis habebant periculum erroris, quia a superiori aliquatamen poterant dirigi ut nunquam in mala versarentur. Ad 3.um Christum Dominum evidenter cognovisse rationes probabiles et opiniones; non tamen ipsi illas aliquem actum elicuisse, et similiter ea quae sibi narrabantur a Sanctis non per illorum auctoritatem, sed evidenter cognovisse. Ad confirmationem, negatur praemissa maiori nec minore; nam Christus Dominus non habuit modum cognoscendi per discursum, q. naturalis soli, sed q. etiam non dicit imperfectionem indignam Christo Domino; tum talis modus non dicit [illegible] cum missionis certas, [illegible] rationibus, ut in Christo Domino contingebat non sit expositus deceptioni quem [illegible] modum si expositi actus opinionis et fidei sanç ad 3.um etiam si potuisset Christus Dominus ma[illegible] cavere periculum errandi per tales actus, attamen illi non praeberent se omnino Christo Domino q. ex visu obti [illegible] incerti et fallaci expositi.

Quaestio 2.a

Habueritne alia Christi Domini scientiam beatam et quo tempore quam perfectam

Gnostici haeretici teste Irenaeo lib. 1. contra haereses c. 17 [illegible] ignorantiam admixtam in Christo Domino ponebant: et etiam illi toto suae vitae decursu scientiam beatam denegabant quos sequuntur Lutherus, Calvinus, Zuinglius, Bucerus

relati a Bill. tol. 2 art. 2 lib. 4 c. 1 [illegible] omnis hereticorum turba [illegible] est aia Xpi Dni non [illegible] post eius resurrectionem [illegible] a [illegible] instanti sue [illegible] Sub[illegible] [illegible] beatam, qua clare Deum videbat [illegible] S. [illegible] art.° 2 et eius expositores, Ut Suar, Vasq., Valent. Medina, [illegible], Cabrera, Albar et Ragusa, et est [illegible] sent. in 3 dist. 14. quos sequitur Cano libro 12 de locis c. 13 [illegible] ex [illegible] Ioan 1.° Vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a Patre plenum grę et veritatis [illegible] ubi [illegible] quasi non signat [illegible] ut docet Chrysost. [illegible], et [illegible] in [illegible] locum, et admonet S. Basilius homilia de fide [illegible] voces unigeniti potius quam filii ut significet illi collatam [illegible] gloriam [illegible] a Patre tamquam non [illegible] alios filios [illegible] sua bona [illegible] ideo addidit plenum grę et veritatis [illegible] ut [illegible] nitudine eius [illegible] accepimus, et [illegible] gla quas [illegible] acceperunt In Xpo tamquam infante à qua [illegible] debuit supponi non [illegible] posteriorem resurrectionem [illegible] ante illam [illegible] ante resurrectionem [illegible] plenum grę et veritatis [illegible] visionis beatę [illegible] summa veritas est

[illegible] Ioan 3 inquit Xpus Dnus [illegible] loquimur et quod vidimus testamur, et [illegible] nemo ascendit in Cęlum nisi qui descendit de Cęlo filius hominis qui est in Cęlo ubi [illegible] beatam [illegible] Xpum Dnum ascendisse in Cęlum et esse in Cęlo, et Ioan. 6. [illegible] qui audivit a Patre et didicit venit ad me non quod Patrem viderit quisquam nisi is qui est a Deo, et [illegible] Xpo [illegible] exponit [illegible]. Ioan 13 beatum fuerit [illegible] in terra et confirmari potest ex mysterio transfigurationis

De quo Matthaei 17 a illa in eo [illegible] facta corpori signum fuit gloriae latentis [illegible] ut explicant [illegible] speciatim S. Damasc. oratione de transfiguratione ubi sic [illegible] et coram discipulis transfiguratus [illegible] qui semper erat [illegible] glorificato [illegible] ad divinitatis fulgorem colluceret. Et S. Aug. d. lib. 3 de mirabilibus [illegible] c. 10 divinitas inquit latens in corpore numinis sui portiunculam [illegible] frigem praeterant ostendit.

Ipso [illegible] autem hanc visionem beatificam ab instanti suae conceptionis habuerit [illegible] dicitur [illegible] ex [illegible] Ieremiae 31 foemina circumdabit virum [illegible] in qua [illegible] grate [illegible] sapientia, declarata de visione [illegible] in qua qui videt deum, vir appellatur, reliqui vero parvuli [illegible] Apostoli 1. Corinth. 13 [illegible] postquam autem factus sum vir evacuavi quae erant parvuli, et Psalmo 21 de [illegible] in te projectus sum ex utero [illegible] intelligit de Christo Eusebius lib. 1 demonstrationis evangelicae c. ultimo, et introducit Christum dominum dicentem ad Patrem: [illegible] ex tunc te deum meum iam videbam. et Psal. 64 Beatus quem elegisti et assumpsisti: quod de humanitate Christi Domini intelligit [illegible] indicans ipsa assumptione plena fuisse gloria. et lib. 4 de [illegible] evangelicarum [illegible] ubi postquam affirmarat nullum mortalem hominem posse in hac vita videre deum, subdit: quod maxime [illegible] acquiri [illegible] homine cum [illegible] conceptione verbum caro factum est. Denique Richardus de S. Victore lib. 2 de Emmanuele c. 22: quod nos inquit expectamus in consummatione, ille [illegible] est in [illegible]

Per rationem quia visio beata erat veluti proprietas unionis hypostaticae: [illegible] cum Christus dominus habuerit ab initio [illegible] conceptionis [illegible] habere debuit visionem beatam [illegible] statim [illegible] debeat

ac datur radix [illegible] in eum ubi manet Christus dominus filius natus. Dei: [illegible] manet potestas aeterna seculi [illegible] neque enim requirebatur aliquod spatium temporis ut ea fieret [illegible] neque [illegible] interveniendo motu patris, neque ipse [illegible] impedirentur, quominus illa adire posset [illegible] esset [illegible] [illegible] concedit [illegible] Suar tamen [illegible] Alc[illegible] infra q. 34. art. 4. asserit esse certam in fide. idque docet Cabrera [illegible] Suarez q. 5. [illegible] et Albar [illegible] 52 loquentes [illegible], quo incepit illa [illegible] Christus dominus hic in hac vita mortali, [illegible] in aeternum quo incepit illa [illegible] existimant [illegible] de fide, [illegible] [illegible] sanctissima habuerit Christo domino visionem beatam, quia Cabrera dicat oppositum esse errorem in fide, et [illegible] et Albar esse [illegible] temeritatem, [illegible] Suar [illegible] sect. 2. affirmat non videri [illegible] fide [illegible] tamquam [illegible], quamquam [illegible] circumstantiam temporis [illegible] a quo [illegible] Christus dominus incepit [illegible] beatam [illegible] quamvis dicat oppositum esse erroneum et proximum [illegible] haeresi.

[illegible] est visio beata Christi domini fuisse eiusdem speciei [illegible] cum visione aliorum beatorum [illegible] materialiter tamen perfectiorem [illegible] aliis existentibus et futuris. Ita [illegible] D. Thomas [illegible] q. 10. art. 4. et [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] in qua [illegible] nobis [illegible] eiusdem [illegible] [illegible] Christo domino [illegible] ad Romanos [illegible] heredes quidem Dei [illegible] coheredes autem Christi, quem locum [illegible] ponderant Anselmus, Beda et Ambrosius, [illegible] quorum postremus ait nos esse futuros coheredes Christi domini, [illegible] videbimus eum sicuti est ut [illegible] 1. Ioannis 3. et confirmari potest ex illis verbis Ioan [illegible] ubi ego sum illic et minister meus erit et c. 14: [illegible] ad vos [illegible] ut ubi ego sum vos sitis [illegible]

Suaes ptis scs e. 1 qa visio beata correspondet gra
tiaeq a prietas illius, sed gra Xpi Dni e eiusd
spei cu gra alioz iustoz. ergo et visio beata illius est
eiusd spei, et n facit speciem cu alijs oibus beatoz.
Dica q visio beata Xpi Dni habet se q abs
tracte ac visiones alioz beatoz nempe diuinam essentiam: pce
dit effectiue a lumine glie q est eius spei cu lumi
ne alioz: q e eiusd spei cu reliquis visionibus beatis.

2a pars scs q visio Xpi Dni sit ma
terie pfectior ab alijs existimatur de fide certa
a Suar, qui probat et pbare pst 1o ex illo ad ephesios
1o suscitans illu a mortuis, et constituens ad dext.
teram sua in coelestibus supra oe principatum et potestatem,
et virtutem et dominationem, et oe nomen q nominatur
n solu in hoc saeculo sed etiam in futuro et ad Hebraeos
2 tanto melior Angelis effectus q to differentius prae
illis nomen haereditavit. Vnde S. Cyril lib 1 in
Ioan inquit gloria Xpi Dni esse longe alia et compa
ratione sublimiore gloria Sanctorum, q a sit ipsa quasi
vnigeniti a Patre. et ratio est manifesta, nam pfectio
maior visionis correspondet intentioni gre: q cum
gra Xpi Dni fuerit intensior gra oium Sanctoz
vt vidimus ex dictis disp 7. q 1a, coeteris visio beata
illius debet ee pfectior maior quacumq alia
visione Sctorum. quare quemadmodum loco citato diximus
gra Xpi Dni n posse de pota ordinaria augeri q
continet se pole tali pota ita ut dm, n posse augeri
de pota ordinaria visio beata Xpi Dni, q continet se
pole intensive pote vt ita commensuretur cu gra

obiic 1o contra scs illud Luc 24 n ne opor
tuit pati Xpum, et ita intrare in gloriam suam q q verba videntur
significare Xpum Dnum n nisi post passionem intrasse
in gla sua vis beatam consequi et ppt Ioan 7 Di

Nondum erat spus datus q. n. dum erat Iesus glorificatus, qq verba sonat reguis scalores. Psalmosque vbi inquit ex persona Xpi: Dne notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo, quasi dicat, post resurrect. per quam nota mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia visione clara vultus tui, atque Isaias c. 53 dicit de Xpo Dno pro eo quod laboravit anima eius videbit et saturabitur: ergo anima Xpi Dni n. videt Deum nisi post labores passionis eius.

R. testimonia Lucae, Ioannis et Prophetae esse intelligenda de gloria corporis Xpi Dni, quam ille n. habuit permanenter nisi post passionem, quamvis habuerit eam transeunter in transfiguratione. testimonium autem Isaiae esse explicandum de exaltatione nominis Xpi Dni et Ecclesiae propagatione. atque adeo ex omnibus his nil concluditur contra nos.

Obiecies 2.o si Xpus Dnus ab instanti suae conceptionis habuisset visionem beatam, n. posset pro nobis tristari, et dolere, cum n. oppositum dicat Evang. S. Marci c. 14 coepit pavere et taedere, et ait illis tristis est anima mea usque ad mortem, quia visio beata dicit summum gaudium et fruitionem quae est incompatibilis cum dolore et tristitia: ergo n. habuit Xpus Dnus visionem beatam ab instanti suae conceptionis. Confirmatur, nam si illam haberet ex ea redundaret gloria corporis, esset q. inde Xpus Dnus ab instanti suae conceptionis fuisset gloriosus in anima et in corpore, q. dici n. potest.

R. ad argum. neg. sequelam, nam licet summum gaudium cum visione beata et tristitia n. possit naturaliter compati, posse tamen compati supernaturaliter, q. n. est de eodem obiecto: contingebat in Xpo Dno, q. laetabatur de visione et contristabatur de morte et gaudebat. Ad confirmat. R. itaque dum ex natura rei esse eventurum, q. ex gloria animae redundaret gloria corporis in Xpo Dno nisi speciali Dei providentia gloria corporis

impediretur ut ita poneret Xpus Dnus media sua passione
aliam salutis operari ut docet S. Tho. infra q. 4 art.
2.

Dubium 3.o Xpus Dnus in hac vita mortali fuit viator
et in statu merendi, quia non habuit visionem beatam; quia per hanc con-
stitueretur in via; esset ergo simul viator, et comprehensor, quod
videtur repugnare; cum repugnet esse simul in via
et in termino. Respondeo secundo ante negando consequentiam; quia nulla est re-
pugnantia in eo quod Xpus Dnus simul esset in termino ratione
beatitudinis et gloriae, atque etiam in via ratione gloriae corporis, quam
post passionem expectabat, atque adeo quod sub his
diversis rationibus esset simul viator et comprehensor.

Quaestio 3.

Utrum anima Xpi Dni per visionem beatam
comprehendat Deum, omnia quae possibilia
et futura in eo cognoscat.

Sectio 1. nec Deum comprehendi nec omnia
possibilia ab anima Xpi Dni per scientiam
beatam cognosci statuitur

omissis aliis comprehensionis acceptionibus, primo hic est
de comprehensione stricte sumpta, ut dicit cognitionem
rei in quantum est cognoscibilis. Et hoc modo sumpta
comprehensione 1.o dicimus, animam Xpi Dni non com-
prehendere Deum per visionem beatam. Ita sane docent
recentiores de fide certum. Suarez hic disputatione 26. sect. 2.
Medina in expositione articuli 2 quaestionis 10. Albar

incomm° art 2 et alij, atq adeo ex mente Scti cum Mag° in 3 dist 14 ubi etiam Bonav. art 2 q. 2. Richard q. 4. Durandus, Scotus, Gabriel, Paludanus q. 2. atq et D Tho art 1. q. 11. et omnes expositores ibi. et citatos Vasq, Lorca, Cabrera, ibi Vasq, et alij cum D.D.

Pr 2 ex Sc Hieremiae 32 ibi de Deo magnus consilio, et incomprehensibilis cogitatu. Iob 11 Forsitan vestigia Dei comprehendes. et usq ad 4 facti apparere perfecte Ecclesiastici 43 nihil omnino. ... incomprehenditis. ad Rom 11, quam incomprehensibilia eius et investigabiles viae eius.

Per 2 ex SS PP Aug. to 3 in quaestiunculis de Trinit. videri potest Deus ... dona gratiae sive ab Angelis, sive ab animalibus, ... vero Divinitatis nam neq Angelus quisq, nec sanctus aliquis perfecte videre poterit ideo incomprehensibilis est. Epiphanius lib 3° Heresis ... inquit Deus infinitis modis et ad sui amplius incomprehensibilis est et infra omnia quae ab illo facta sunt ... sola autem Trinitas incomprehensibilis et in sola incomparabili, ... illud 1 Ioan. 3. videbimus eum sicuti est ... mittitur nobis videre Deum, non comprehendere nemo potest. etiam Gregorii ... Cyrilli Alexandrini lib 11 ... c 1 Damasceni 1° ... c 1 et 4 Nazianzeni oratione 2a et aliorum quos refert ... citatos Unde Concil Lateranense c Firmiter de summa Trinit. et fide Catholica inquit credimus et simpliciter confitemur unum esse Deum infinitum incommutabilem incomprehensibilem. ubi nota tam ab ... dici Deum incomprehensibilem et immutabilem, atq adeo quod sicut Deus est immutabilis ut etiam ... ab alio non potest mutari

tia e incomprehensibilis ut de ead. per aliu intellectu ullo intellectu creato et Christi Domini posit comprehendi idq satis exprimunt textum in fol. et ss relata.

Pr 3° arg. q Deus e infinitus in o gre entis visio aut beata Christi Domini est finita: q n comprehendit Deum q cogno finita n pt exhaurire cognoscibilit infinitam in o gre entis. Obr nq repugnat q aliqs intellus creatus tm sciat, qtm scit ipse Deus: q repugnat q intellus creatus Christi Domini comprehendat Deu nam comprehendendo illu, tm sciret, qtm ipse Deus. cum comprehensio sit cogno obiti vltima e cognoscibile, et comparativo Deo cognit e cognoscibilis nihil vltra maneat cognoscend

... qm aia Christi Domini qs sng beatus n videre oia posse in Deo quot plura videat, quam quilibet Beatus vmo et sig oes simul. Atq ita ... Magistrum in 4 dist. 14 Albertus ibi art. 1 Hugo. nq ... de scia aie Christi q affirmant aiam Christi Domini videre in Verbo oia, q pt Deus facere qq n paru favent. Alensis 3. p. q. 13 memb. 1 ... Verbo citato 4 sententiar. q. 2. Alexandrensi lib. 3 summe ... Henricus quodlibeto 7 q 4 etc. sed ... quorundam p ... cont. tenent ... cum ... Verbo art 2 ... q 10, ut Caietanus Medina Albar, Suar, et alii q 1a citati atq et Paludanus in 3 dist. 14 q. 1. Bonavent ibi art 2° q 2art° 2 ... Ricardus art. 1. q. 4. et in directorio inquisitorio qe 12 refert o... sent. Ferrarsonus ab Inquisitoribus fidei damnatas fuisse, et ... quem de illius assertores ... fuisse ... ut bene Suar. citatus ...

Potius damnata fuit sent^a Arnaldi q videtur incam in-
cidisse ex principio erroneo, ita q male sentiret de duab.
naturaz in Xpo Dno quam q talis sent^a sit
aliqua censura digna cum opp^ta nra ineguam, so
sit probabilior opinio theologica ad fidei dogma-
ta non spectans.

Pro quod q ij^a p^s sc^o nempe q aia Xpi
Dni p visio beata n videat oia possib. in Deo, cum
q^a nullu est suffens fundam^m in scr^a aut PP dat
ad asserend. videre oia possib. c^a doctrina D Tho
et tot gravium DD, tum et q visio beata corre-
spondet grae Xpi Dni, atq ad deo quemadmodum gra
potest de pot^a abs^ta ee intensior ita et visio per-
fectior, unde coent. pot plura possib. cognoscere in
Deo, nam ut recte D Tho q^o perfectior est
visio eo plures creat. cognoscit in Deo; ex quo ulterius
seqr q visio Xpi Dni n cognoscat oia possib. in
Deo ng aliaq n ee potius alia plura cognoscens.

C.V. aut aia Xpi Dni possit de pot^a abs^ta
cognoscere oia possib. in Deo pendet ex illa
q^e, an ex cogn^e oium possib. in Deo sequatr com-
prehensio ipsiusq Dei de qua n e hic
disputand q pertinet ad ma de visione, quam
L. ibi dicend. coent. hic tam est, et statuend.
q si ex cogn^e oium possib. in deo n seqr comprehen-
sio Dei, poterit de pot^a abs^ta aia Xpi
Dni cognoscere oia possib. in Deo, secus o^o reliquum.

2^a pars sc^e nempe q aia Xpi Dni
p visio beata videat plura possib. in Deo quam
quilibet Beatus, imo, et q oes sl...

83

visio Xpi Dni correspondet illius gr[ati]e, sed gr[ati]a
h[abi]t[ua]lis ut s[upr]a diximus est intensior gr[ati]a o[mn]ium [illegible] collige
ergo visio Xpi Dni est perfectior intensive
visione [illegible] beatorum. 2[a] p[ar]s ostendit[ur] q[uia] a deo cognoscit plu-
ra possib[ili]a quam o[mn]es s[imu]l beati, 2[a] p[ar]s v[er]o ut vidimus ex
d[ivo] Tho[ma] quo perfectior est visio eo plura cognos-
cit in verbo.

obiic[ies] 1[o] a[rgumen]to 2.3. q[uaestio] 10 [illegible] S. Hieronimus
de quo refert Eusebius in ep[isto]la ad Damasum
qu[ae] h[abe]tur to[mo] 9 operum S. Hieronimi illum mor-
tuum [illegible] cum Xpo Dno fuisse loquutum tradita
natura, at inseparabilit[er] fuit unita divinitati [illegible]
vivit, et potuit, quae ipsa sit, et potest divinus
atq[ue] [illegible] dolere [illegible] Fidel. [illegible] ad Ferrandum
in [illegible] a [illegible] et ostendit ex verbis Ap[osto]li ad
Colossenses 2 in quo s[un]t o[mn]es thesauri sap[ienti]ae et sci[enti]ae
Dei: ergo a[nim]a Xpi Dni cognoscit o[mn]ia [illegible]
deo. [illegible] S. Hieron[imus] et similit[er] S. Fulgentius
esse intelligendos in de possibilibus creaturis, quas Deus
scit, ut dicunt[ur] [illegible] quae s[un]t [illegible] in aliqua
differentia temporis, nam ut seq[uitur] dicti dicimus [illegible]
videt a[nim]a Xpi Dni per visionem beatam. ad ostendit [illegible]
fuisse in Xpo Dno o[mn]es thesauros sap[ienti]ae et sci[enti]ae Dei,
q[uia] illi concessa fuit a deo sci[enti]a de p[otenti]a ordinaria possib[ilium].

obiicies 2[o] a[nim]a Xpi Dni per visionem creatam videt divinam
essentiam, et o[mn]ia q[uae] s[un]t formalit[er] in ea: ergo videt o[mn]ia possibilia, quae
continentur eminenter in illa. [illegible] 2 cons[equentia], q[uia] cognita clare [illegible]
divina essentia necess[ari]o cognosci debent o[mn]es illius effectus
[illegible] n[on] [illegible] essentia divina cum sit causa exemplaris creaturarum
possibilium, est quasi speculum eas repraesentans, sed impossib[ile]

e clare cognoscere representans, qn et cognoscatur repraesentum
q' impelle e q'd aia Xpi cum clare cognoscat essentiam Dei
qn cognoscat oia possibilia, quae representat e
I. Respondeo ad dicta 3 concesso antecedente nego consequentiam, et ad
probationem dico cognita clare et distincte possibilia non semper
esse necessarium ut cognoscantur omnes illius effectus in particulari; sed sufficit ut cognoscantur in communi et confuse. Angelus
n. inferior cognoscit clare et evidenter potentiam intellectivam angeli superioris, et tamen non cognoscit in particulari omnes actus
quos potest elicere, sed solum in communi et confuse. Solum quando requiritur
ut cognoscantur omnes effectus potentiae in particulari, quando illa ita clare
cognoscitur ut penetretur, quod impossibile est generaliter,
et cum essentia divina non ita cognoscatur ab aia Xpi
Dni, quia ab illa non comprehenditur, consequenter aia Xpi non
cognoscit omnia possibilia in Deo. Ad confirmationem dico
divinam essentiam exemplarem creaturarum, et speciem intelligibilem earum non representare illas intuitive nisi
proportione luminis gloriae; atque adeo representat
plures, vel pauciores, prout hoc lumen fuerit magis vel minus intensum, et cum lumen gloriae aiae
Xpi Dni possit esse magis intensum, sed de potentia absoluta consequenter non habet sufficientem intentionem ut essentia divina
tamquam species intelligibiles representet intuitive Xpi omnia
sua possibilia, sed debet illi representare vera
quae possunt representare plura si lumen gloriae augeatur
sed Urgebis lumen gloriae animae Xpi
Dni sufficienter proportionat illum ad videndam Dei
essentiam, quare et ad videndam omnia possibilia. Probatur consequentia, quia
perfectior est visio divinae essentiae quam omnium possibilium.
R. concesso antecedente nego consequentiam, et ad probationem dico

esse quid, quod perfectius videre divinam essentiam quam omnes creaturas possibiles virtualiter (in Deo) contentas, non vero quam videbat illas in Deo. namque perfectior est visio, qua plures creaturas possibiles cognoscit in deo atque a deo. Et lumen gloriae animae Xpi Dni sufficiat ad videndam divinam essentiam non tamen ad videnda omnia possibilia in Deo

Sectio 2a

V. an anima Xpi Dni per scientiam beatam noverit omnia futura in Verbo

Agnoitae, seu Themistiani haeretici teste Nicephoro lib 18 hist. affirmabant Xpi animam diem iudicii, et alia multa ignorasse; Gnostici vero seu Valentiniani ut refert Irenaeus lib 1 adversus haereses c. 17 dicto errori addebant Xpum Dnum didiscisse Alphabetum sub ferula praeceptoris quos imitati sunt Lutherus Bucerus Calvinus, et Theodorus Beza dum asserunt teste Bellarmino, lib 4 de Xpo c 1 Xpum Dnum non solum ignorasse diem iudicii, sed et in pueritia eodem cum aliis pueris ignorantiam habuisse

Sed omissis haereticorum deliriis pro resolutione huius difficultatis supponendum est futura esse in duplici differentia conditionata sit et absoluta illa sunt, quae numquam erunt, sed erunt sub alio circumstantiarum ordine. Haec quae aliquando existunt realiter vel habitura, quorum alia sunt positiva, ut sentiunt omnes positivos [illegible]; alia negativa, ut negationes existentiae entium, quae licet sint possibiles existere, numquam habebunt

Dico primo sit 1a conclusio anima Xpi Dni per scientiam beatam non cognoscit omnia futura conditionata; est cert

in plura q quilt. Beatorum, immo etiam omnes simul. Hec secunda manifesta. Prima deducitur ex dictis sect. precedenti circa cognit. posita; et per quod dicitur in 2a parte; si enim anima Christi Domini vi scientiae beatae cognosceret omnia futura conditionata cognosceret etiam omnia possibilia, quia nihil est possibile quod non esset futurum sub aliqua circumstantiarum ordine, nempe illarum quas requirit ad suam existentiam: sed ut vidimus anima Christi Domini per scientiam beatam non cognoscit omnia possibilia: ergo neque omnia futura conditionata. Quod 2a parte probatur 2o. namque perfectior est visio, eo plura cognoscit in Verbo: ergo cum visio animae Christi Domini sit perfectior visione cuiuscumque alterius Beati, et omnium collective; cognoscit plura creata futura et possibilia in Verbo, quam quilibet alius Beatorum, et quam omnes simul.

Dico 2o. anima Christi Domini per scientiam beatam videt omnia futura absoluta positiva, non tamen omnia negativa, quae videat plura, quam omnes simul Beati. Hec quoad 1am partem est communis Theologorum in 3o dist. 14. Magistri, Alberti Magni, Paludani, Capreoli, et aliorum atque etiam D. Thomae in hac quaestione 10. art. 2o. et ibi Caietanus, Medina, Suarez disp. 16 sect. 4, Valentia disp. 52. cap. 2.

Molina disp. 54 ... et quoad 2am partem intelliguntur excipi doctores qui in primo ducuntur Hieronymus et Fulgentius loco sect. precedenti citati atque etiam Bonaventura, qui absolute affirmant ipsum Dominum omnia scire et nihil ignorare, quod de scientia de futuris absolutis positivis est intelligendum. Deinde probatur ratione D. Thomae quia omnis Beatus videt ea quae sibi Beato pertinent ad suum statum, sed ad statum Christi Domini pertinent omnia futura absoluta positiva, cum quia est caput omnium, et Angelorum, illique subiecta sunt omnia, et omnia propter eius gloriam creata, tum etiam quia est iudex omnium, et ad iudicis officium spectat omnia scire ut possit iudicium ferre; ergo anima Christi Domini

Deus Beatus cognoscit dia futura absoluta positiva, et si neque hoc est spectabat ad dignitatem perfectionis Christi Domini.

Quarta pars, scilicet neque in anima Christi Domini prout ceteri beati viderent dia futura absolute negativa, sicut negat Thexisius rerum possibilium, quae numquam erunt, cognosceret et res omnes possibiles cum non possit cognoscere nisi cognoscat futura, quae negat, sed non cognoscit res omnes possibiles, ergo neque futura dia absoluta negativa. Sed licet cognoscat plura, quae omnes Beati simul, constat ex eo quod visio Beata Christi Domini est perfectior visionibus omnium Beatorum simul.

Sed contra Sanctam sententiam arguitur 1° ex Isaiae 8 ubi de Christo Domino dicitur antequam sciat puer vocare patrem suum et Matrem auferetur fortitudo Damasci et Matthei 24 et Marci 13 loquens de die iudicii inquit Christus Dominus de die autem illa et hora nemo scit neque angeli in caelo, neque Filius nisi Pater ubi S. Athanasius oratione 4 contra Arrianos inquit cum divinitus omnia sciret carnalis tamen ob carnem ignorationi obnoxius dixit se eius rei ignarum esse. Et S. Cyrillus lib. 2 adversus Anthropomorphitas c. 14 sic habet Filium [illegible] discipuli ea, quae ipsorum vires excedebant scire cuperent, vulto [illegible] suam ea ratione, qua homo erat ignarum atque eadem videtur esse mens S. Nazianzeni oratione 24 sic ibi. Cerni igitur dubium ei [illegible] quin horam quidem esse aeternitatis [illegible] quod [illegible] et dicit Christus Dominus quod ceteri beati non cognoscebat diem iudicii neque [illegible] inde dia futura absoluta positiva. Respondetur testimonium Isaiae esse intelligendum de scientia experimentali, vel manifestatione [illegible] ita ut sensus sit priusquam puer Iesus sciat experientia et exercitio demonstret se scire vocare patrem et Matrem auferetur. Testimonium vero Matthei et Marci de die iudicii dupliciter exponi potest 1° ut sensus sit Christum Dominum ut hominem nescire diem iudicii, non quia ut homo [illegible] nesciret, sed quia non ex humanitate seu [illegible]

scia, sed ex div. revelat. sciret atq ita exponit S. Basil.
epist. 1 ad Amphilochium dicentis: [nemo] scit, neq Angeli
neq filius sciret nisi Pater ei revelaret] eandem expo-
nendi rationem sequi videntur Damascenus l. 3 de fide c. 21
Nicetas ... Thesauri c. 38, et Ambrosius 17 luc.
et ad illa explicanda testim. ... allata

2o explicari potest praedictum testimonium, ita ut sensus
sit Christum Dnum nescire diem iudicij ad dicendum
alijs quia sub secreto illum sciebat, et non ad revelandum
alijs, et quod ita scitur, cum veritate dicitur nesciri, ita ex-
ponunt D. Hieron., Chrys., Theophilactus in cap. 24
Mathei Basil. lib. 4 contra Eunomium, Aug. lib. 1 de genesi
ad litteram c. 22 Greg. lib. 8 Registri epist. 42.
Ambros. lib. 5 de fide c. 8, qui exponendi modus
probabilior videtur, quia quadrat contextui atque formis
loquendi Scripturae, quibus Deus dicitur scire quod alios scire facit
ut Genes. 22 nunc cognovi quod timeas Deum: hoc est
nunc cognoscere fecit ... quod alios fa-
cit nescientes aliquid eis non revelando, nescire potest dici
quia ita se gerit ac si nesciret.

3o sed dices sic esse exponendum ... Pater
nescit diem iudicij ad revelandum alijs: quia non ...
hoc filius diceretur nescire non posset dici quod
Pater sciret neque sufficit si ... Patrem scire
ad revelandum humanitati Christi Domini, et hoc suffi-
cere ut ... absolute dicatur scire, numquam hoc
sufficit nam et Filius ... divinitate ... et Spiritus Sanctus
hoc modo sciebant, quia omnes tres Personae divinae
operatae sunt revelationem factam humanitati Christi
licet illa sit quid creatum ad extra productum, et ...
loquitur Christus Dominus apud Mattheum quod solus Pater
scit de die iudicij

R. sufficit respondendi difficult. q posita solue. m arg. allata est, Patrem scire diem iudicij q sic. bal. a d revelandum humanit. Xpi Dni quare ad eius impugnat. Dm est, q d st Filius et Spus sanctus scirent diem iudicij ad d revelandum illum ad Sanct. Xpi, attn id q accommodat. tribuitur soli Patri tamq divinit. fonti et origini ex quatalis vid. q mandat videatr Ragusa disp. d. octava § 3. et in 1° obtaffirat ee ita certum Xpum Dnum ut hominem scire diem iudicij ut absq errore negari n posse etc.

Arguet 2° si ata Xpi Dni sciret oia futura absta comprehend. det scij vis. die ed hac i fin q illud aequo vr scij Maioris Xpi, nq ut clare cognito obtr ad q no pos comprehen. dicr poa ita clare cognito obtr a d q scij illa comprehendit: q cumobt a d q scij vis sint oia futura absoluta, si illa clare cognoscerentur ab aia Xpi Dni comprehenderentur scia vis. fc minus videtur certa, quis aliqui qud Ml. Dn. q 10 art 2 eq negent, se d vm merito nostra visionis dn intrinse. q d dicit comprehendi n pot cuj sit ipse met Deus etc.

R. aia Xpi Dni n scire oia futura absoluta q n est negat. d exist dum rer, que poterant existere vt vidimus ac 2. dat q a deo n comprehendere sciq vis. fc et quis sciat oia futura absoluta positiva n comprehendit scij vis. et q vt a d talia obta trati; nq scia visionis sm sua ralit intrins. n so includet cogn. futuror positivor, sed et negativor imo et aliq polius cogn. cum sit quoad intrins. scia simplicis intellig. etcum aia Xpi Dni n cognoscat oia futura negativa, atq et oia polia coinc. n comprehendit scig vis. et q ad futura positiva trati.

Sectio 3

An saltem per suam beatam

Videat aia Xpi Dni infinita possibilia infinitaque futura

Dico 1 aiam Xpi Dni per scientiam beatam videt infinita possibilia ita D. Tho. 3 p. q. 10 art. 3 in corp. ubi Suarez in commentario articuli, Albar disp. 59 Cabrera disp. 2 Reginaldus disp. ... et alij. Pr ratio ... Tho. quia aia Xpi Dni per scientiam beatam comprehendit creaturas, quas videt in Verbo et omnes possibiles ... illarum; sed haec scientia extenditur ad praeterita et futura, omni tempore, quia Deo ... generale ... possent in infinitum multiplicari generationes rerum substantialium et ... accidentalium ... tales etiam cognoscit aia Xpi Dni infinita possibilia ... virtute causarum naturalium quas comprehendit; ubi nota cum Suar. et Ragusa ... non solum cognoscere aiam Xpi Dni infinita possibilia non solum distincta, sed etiam verisimile esse cognoscere infinita possibilia aiam Xpi distincta, quia comprehendit elementa, et mixtiones illorum, quae in infinitum ... ex qua resultant species variae mixtorum.

Dico 2 aiam Xpi Dni per scientiam beatam cognoscit infinita futura conditionata et absoluta ... cognoscat infinita absoluta docet D. Tho. hic art. 2 corpore et doctores ... q. ... de Val. disp. 50 ... Medina in exposit. art. 3 et ... in disp. 48 ... quia aia Xpi Dni cognoscit per scientiam beatam omnia futura absolute positiva ut ... sed haec futura, si in rebus substantialibus sint finita, quia ad generationem rerum substantialium non sit multiplicandum in infinitum, sed solum usque ad finem mundi, in rebus tamen accidentalibus sunt infinita, quia scientia ... Beatorum sit in infinitum multiplicanda; ergo aia Xpi Dni cognoscit infinita futura absoluta positiva, et similiter dici potest cognoscere infinita futura negativa quia cognoscit infinita possibilia quae numquam erunt et virtute causarum naturalium ... aia a Deo cognoscit infinitas negationes existentiae possibilium.

... autem cognoscat infinita determinata per notitiam animae Christi Domini ... praesentia ... beata volunt ... creata, et infinitis variatis circumstantiis ... constituit ... infinitos actus, quos in illis circumstantiis eliceret ... negat ... illorum ... nollet elicere, atque ... infinita futura ... positiva, ... negativa.

... Dico ... animam Christi Domini ... cognovisse ... ea cognoscendo non cognovit aliqua infinita categorematice, sed ... syncategorematice tantum. sic docet Suarez ... 26 sect. 4, et ... citatus; atque ... sentiunt ... in 1. q. 33 art. 3 ... Durandus ... dist. ... q. 2 ... Gabriel et Almaing in 3 dist. 14. ... visio Beata animae Christi Domini nullam habuit successionem, atque ... cognovit omnia ... quae ... sunt ... esse ... habebant, cum autem futura ad quae ... non essent infinita categorematice, sed ... syncategorematice tantum; ... Beatorum ... multiplicari in infinitum ... numquam ... rei existant in ... visio Beata animae Christi Domini cognoscendo ... non cognoscebat aliquid infinitum categorematice, sed syncategorematice tantum ...

... obiicies 1° ... q. 10 ... D. Thomas art. 2 citato ubi ... animae Christi ... infinita, ... infinita ... in 3 dist. 14, q. 1 art. 2 ... cap. ... 69; ... animae Christi Domini per ... Beatorum non cognovit infinita ... cum Suarez in commentario art. 3. ... citatis loqui de infinito substantiarum, quae ... generat ... rerum substantialium non sunt in ... multiplicandi; ... de infinito rerum accidentalium ... art. ... 29 ... animae Christi in ... omnia existentia ... tempus ... cogitatur.

... Obiicies ... 2 si visio Beata Christi Domini cognosceret

infinita deberet infinite perfectionis esse, ad hoc enim quod visio beata respondet gratiae Christi Domini, quae fuit finita: quia excelluit eis quae sunt maioris perfectionis, quo perfectior est visio beata quo plura obiecta videt in Deo: ergo visio, quae videret infinita deberet infinite perfecta. Confirmatur quia visio unius obiecti se habet in perfectione ut unum, et visio duorum ut duo: ergo visio infinitorum debet infinitae esse perfectionis; ac proinde si visio Christi Domini cognoscit infinita in Deo erit infinite perfecta etc.

Respondeo negando sequelam et ad probationem dico quod esset quidem perfectior visio, quae plura obiecta cognoscit in Deo, non tamen esse infinite perfecta, quia cognoscit infinita, sed quia sit indivisibiliter perfecta non est aliis non cognoscentibus tot obiecta, quia perfectio visionis non crescit quasi partes et partes aequales ex multitudine obiectorum, sed indivisibiliter hoc est crescit indivisibiliter versando circa plura obiecta et quemadmodum actus finitus et limitatus per suam intellectionem tendendo potest versari circa Deum, qui est simpliciter infinitus; ita sicut visio finita, et limitata potest per suam intellectionem tendendo versari circa obiecta infinita, quin inde accipiat infinitam perfectionem nisi solum secundum quid. Ad confirmationem respondeo ex dictis non esse necessarium ut visio videndo unum obiectum se habeat in perfectione ut unum, visio vero videndo duo se habeat in perfectione ut duo; sed sufficere quod sit intellectio perfectior alia, causa quia perfectio visionis non crescit ex multitudine obiectorum quasi per partes aequales.

Obiicies [illegible] si ens successivum potest esse categorematice infinitum a parte ante: ergo etiam a parte post atque adeo etiam cogitationes beatorum sunt successive infinitae a parte post, erunt categorematice infinitae. Antecedens probatur, nam si mundus fuisset ab aeterno creatus, et sic generationes essent categorematice infinitae

dus successive extitissent. Sed dant esse fin[?] ex[?] Dni[?] nobis traditum [illegible] physicum. sed quoniam ad verum ad hoc nihil sequitur si nos negamus [illegible] secundo, [illegible] est contra; et ratio disparitatis est, quia ens successivum infinitum a parte ante includeret infinitas partes quae actu extiterant non simul sed successive: at vero ens successivum infinitum a parte post non includit infinitas partes actu existentes et [illegible] successive, quia semper [illegible] illarum et actu in numero finito, quae possint multiplicari in infinitum. Quum autem infinitum [illegible] categorematice sit illud quod actu habet omnes [illegible] partes, cum ens successivum infinitum a parte post non est [illegible] syncategorematice infinitum quae tale est [illegible] ens successivum a parte ante infinitum.

Quaestio 4a

De scientia indita, seu per se infusa animae Christi Domini

Sectio 1 Habuerit anima Christi Domini scientiam per se infusam ab instanti suae creationis

Nomine scientiae per se infusae intelligunt [illegible] scientiam quandam quae non [illegible] acquiri per [illegible] quae [illegible] naturalis est acquirendi [illegible] se postulans [illegible] infundi a Deo; et de hac [illegible] an fuerit in anima Christi Domini ab instanti suae creationis. Negant Bonaventura in 3 dist. 14 art. 3. q. 1. et 2. Almainus et

Gabriel ibi et Alens 3 p. q. 13 memb. 1 et 2.

Ni solummodo in 1 dum. est anima Xpi Dni. habuisse scientiam per se infusam a scientia beata et naturali distinctam etc. Sane ita certum videtur Medina q. 9 art. 8 conc. 2. ut asserat oppositum esse temerarium; sed ut recte docet Suar. hic disp. 25 sect. 3 § ro. dubitandi, ops. 3 Suarez etc. ut tradit. solo est minus probabile, quam negare Xpi Dni omnes scientias infusas esse plus temerarium, et erroneum etc. 2o statutam tenent D. Tho. D. Bo. hic, q. 11. ubi latet Medina Cabrera Albar. Ragusa, Suar. citatus Vall. dp. q. 2. c. 1. c. 1. Tric. dp. 4 q. 10 n. 10 et alij. Pr. 1o ex Isa. 11 Iuag. 11. Requiescet super eum spiritus sapientiae et intellectus spiritus consilij et scientiae etc. et Ioan. 1. Vidimus Xpo Dno plenum gratiae etc. quoniam nomine autem veritatis intelliguntur dicta Suar. diversitas, et nomine gratiae intelliguntur diversitas virtutum. et q. ad Colossenses 2 Ipse Apls. omnes in Xpo Dno esse omnes thesauros sapientiae, et scientiae absconditos.

Pr. 2 rone, quia scientia per se infusa est potis cum nullam dicat repugnantiam et diversitatem Xpo Dno, tum rone unionis hypostaticae, tum etiam quia non solo erat comprehensor, sed etiam viator; atque adeo ut talis debuit habere aliquam scientiam supernaturalem correspondentem fidei, quae in reliquis viatoribus reperitur. quia anima Xpi Dni habuit scientiam per se infusam. Pr. 1o quia scientia beata, et similiter scientia naturalis non sufficienter dirigebant voluntatem Xpi Dni ad eliciendos actus supernaturales liberos, et meritorios; quia scientia beata rapit necessario voluntatem, et scientia naturalis non est proportionata ut dirigat ad eliciendos actus supernaturales ergo ut illas debilitaris scientia per se infusam proportionate. et sufficienter dirigeret voluntatem Xpi Dni ad eliciendos actus supernaturales liberos et meritorios. etc.

quo voltas Xpi Dni lyt amorem necessarium, consequenter vis beatam habuit et divinum habitum et naturalis non dicentes ei ..... fecit similiter illius intellectus scientiam beatam habuit et habitum naturaliter per se infusam.

2° Animam autem Xpi Dni habuisse sanctam scientiam per se infusam ab instanti suae creationis ita D. Tho. et D. ... 1° sic citati. Probatur nam anima Xpi Dni habuit ab instanti suae creationis unionem hypostaticam ratione cuius fuit illi scientia per se infusa, et reliqua dona creata: quae habuit a tali instanti creationis. Probatur 2°, nam et ab instanti creationis habuit anima Xpi Dni actus naturales et meritorios. Patet illud Apostoli ad Hebreos. Ingrediens mundum dixit hostiam et oblationem noluisti, corpus autem adaptasti mihi. ex Psalmo 39 ubi additur: tunc dixi ecce venio ut ... Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei: quod ab eo instanti habuit anima Xpi Dni scientiam per se infusam per quam tales actus proportionate ... Probatur 3° nam sicut Xpus Dnus non fuit in gratia; ita nec in scientia: quod si habuit scientiam per se infusam illam habuit ab instanti suae conceptionis alias in scientia fecisset.

Sed obiicies D. Tho. qui art. 5 huius quaestionis ait sanctam scientiam infusam esse omnino proportionatam sanctae naturae, et esse perfectam cognitionem in genere humanae cognitionis; quod ... D. Tho. sic scientia infusa est naturalis humanae naturae; atque a Deo non per se sed per accidens infusa. Respondeo cum ... commentariis illius articuli scientiam sanctam infusam appellari a D. Tho. proportionatam naturae sanctae eius quoad ... humanae cognitionis, non quia sit naturalis et per accidens infusa, sed ad ... suae beatae, quae ... cognoscit creatas in verbo non est ita proportionata modo cognoscendi naturae humanae ut scientia infusa, quae cognoscit creatas in se ipsis

Concere n. creari modo e. mus y vriue cognoscendi Dei atque Dei valde excedens mum cognoscendi nos hanc

Sectio

V. res nales, cogitat cordium et futura contingentia cognoverit dotem p se scientiam ?

Dico 1.° res nales posses et existentes sm suas rones singulares, et individuales ss. dot. scia p se infusa. Ita inquit vides D. Tho. 3. p. art. 2 q. d. 11. Caret et Medina ibi. Suar d. 27 sect. 4. Val d. 53. c. 1. Cabrera d. 2 Albar d. 57 Ragusa d. 9 et alij. Pr.° q. decebat ut aia Xpi Dni n. so in vbo, sed et extra illud perfectiori modo cognosceret res nales tam posses et existentes, quam quilt actu intus creati. 2.° decebat q. Deus cognosceret p sciam infusam p Xue Cor. 4. r. no dicere cognosceret p sciam aquisitam n. cognosceret p perfectiori mo, quam cognoscit Angelus cum scia aquisita humana ex rone sua specifica imperfectior sit scia aquisita Angelica. Tr. nam Xpus Dnus et ut viator habuit potestatem in res nales, ea q. sup. in finem s. nalem direxit. q.° cognovit p sciam s. nalem. que talem amorem p potentiam dirigeret. Quod aut cognoverit has res sm suas rones singulares, et individuales Pr. 3. Scotum in 3. dist. 14. q. 2 ubi inquit p sciam infusam so cognosci res sm suas nas vniversales abstractas a singularibus na Xpus Dnus habuit p fecissit prudentiam s. nalem. sed ad hanc reqr cogn. individualis ut docet D. Tho. art. citato ad 8. 3. Dico cognovit p sciam infusam res nales sm suas rones individuales, et insuper q.° Angeli p sciam aquisitam cognoscunt res nales sm suas rones individuales: q.° et Xpus Dnus etiam

Dico 2° [illegible] Christi Dominum per scientiam infusam cogno-
vit omnes cordium existentes, et futuras, atque
adeo futura contingentia. Ita [illegible] Theo. et [illegible] ex [illegible]
Denti [illegible] relatione. Pr nam. Christus Dominus et ut viator
erat caput hominum et Angelorum, supremusque Dominus illorum
quod et ut viator habebat cognitionem personarum liberarum eorum
ut posset eos sapientissime dirigere, et gubernare. sed
non [illegible] scientiam [illegible] quam habet [illegible] ratione naturali
nullus assequitur [illegible] scientiam per se infusam.

Confirmatur etiam ut viator fuit Christus Dominus perfectissime
dispositus ad docendum et [illegible] fidem. non [illegible]
testimoniis quo eam [illegible] poterat, et de facto confir-
mavit fuit revelatio [illegible] Verdis: quae ea cognoscebat
per scientiam infusam.

Ubi nota non solo cognovisse Christum Dominum per scien-
tiam futura [illegible] absoluta, sed et pure [illegible]
ut colligitur ex illis Matth. 11 et Luc. 10 si in Tyro
et Sidone facta essent virtutes [illegible] etc. et ex illo Matth.
26: an putas quia non possum rogare Patrem meum, et
exhibebit mihi modo plus quam 12 legiones Angelorum?
et ideo [illegible], neque [illegible] Christus Dominus [illegible]
[illegible], ut et unquam viator aliqua futura [illegible] concerneret
Vide Suarez disp. 26 sect. [illegible] 3.

Obiicies 1° [illegible] scientia per se infusa est naturalis, sed
scientia naturalis non potest habere pro obiecto aliquid naturale: quod scientia per se infusa
non habet pro obiecto [illegible] minor, [illegible] scientia specificatur
ab obiecto, et scientia naturalis non est specificari ab obiecto [illegible]. [illegible]
scientia maiori, neque [illegible] minori, nam sicut scientia cum sit spiritualis
potest habere pro obiecto aliquid materiale, et corporeum; ita scientia quae
est naturalis, potest habere pro obiecto aliquid [illegible]. [illegible]

Mmoris n[ost]ro s[ci]e[n]tiq[ue] spectare ab obiecto n[on] s[ecundu]m se, et dotes natur[ae] [illegible] sibile [quant]a [pro]pria [illegible] detra[he]ntia s[u]perficum [naturam] tendendi a[d] [illegible] [illegible], at [illegible] [ad]eo q[uo]d sic [pro]pria [illegible] s[upernatura]lia vt [illegible], [illegible] [illegible], q[uae] s[u]p[er] [illegible] et [illegible] [illegible] detrahentes a[d] [illegible] [illegible] [illegible] natis, bene p[otes]t [illegible] s[upernatura]lis [illegible] ab obiecto [illegible] [illegible] m[odo] attingibili [illegible]

Obser[va] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S. Tho[mam] q[uaestio] 20 de Verit[ate] art[iculo] 6 ubi ait a[n]i[m]am Xpi D[omi]ni p[er] s[cient]iam infusam, quam appellat s[cient]iam n[atu]r[ae] [illegible] genere n[on] cognoscere [illegible], et cogitat[iones] cordium; atq[ue] id[em] docet in 3[o] dist[inctione] 14 q[uaestione] [illegible] art. 3. et quodl[ibet] 2 [illegible] [illegible] nam sic [illegible] n[on] [illegible] cognosci [illegible] s[cient]iam infusam [illegible] ipsi, neq[ue] [illegible] [illegible] Oi[?] Sent[entiam] [illegible] sustinentem detrat [illegible] [illegible] [illegible] posint [illegible] [illegible] s[cient]iam n[ost]ro infallibilem, neq[ue] [illegible] posi[t] cognosci p[er] revelat[ionem] [illegible] q[uia] talis cogn[itio] p[er]tinet a[d] [illegible] fide [illegible] [illegible] testim[onio] [illegible] et fide infusa n[on] e[st] actus fidei: q[ui]a nullo modo pot[es]t cognosci p[er] s[cient]iam infusam [illegible] [illegible] [illegible] a[d] [illegible] [illegible] S. Tho[mam] [illegible] posse explicari de s[cient]ia infusa p[er] actus p[er] quam vt [illegible] n[atura]lem, n[on] cognoscit a[nim]a Xpi D[omi]ni [illegible] [illegible] [illegible] Caietanus [illegible] [illegible] art. 3 [illegible] q. [illegible]. a [illegible] [illegible] S. Tho[mam] [illegible] mutasse sent[entiam], [illegible] expresse docet [illegible] [illegible] p[er] s[cient]iam infusam cognoscere [illegible] singularia [illegible] [illegible] et futura. Ad[?] firmat [illegible] [illegible] [illegible] variis [illegible] [illegible] modis videndis apud Suar, Val, et [illegible] [illegible] a[n]i[m]am Xpi D[omi]ni p[er] s[cient]iam infusam intuitive cognovisse [illegible] [illegible], [illegible] cordium, ex detrat[illegible] speciei a Deo infus[is] [illegible] talis [illegible] erant, [illegible] [illegible] actuum liberi [illegible] [illegible] [illegible] detrahent [illegible] Xpi D[omi]ni a[d] [illegible] [illegible] [illegible] ipsis a[d] [illegible] modum, quo [illegible] Angelici [illegible] a[d] cognoscendos actus liberos Supposito [illegible] [illegible] libero [illegible] [illegible] illos

Sectio 3

An res supernaturales sint obiectum per se scientiae per se infusae: ubi de rerum quae ad hoc obiectum pertinent et modo quo cognoscuntur

Dico 1° res supernaturales creatas tamquam obiectum quamquam [illegible] ad obiectum scientiae per se infusae atque Christi Domini. Ita D. Thomas 3 p. q. 11 art. 1. [illegible] q. 31 [illegible] Caietanus, et Medina [illegible] Suar. disp. 27 sect. 3. Vasq. disp. 53. ca. 1. Lorca disp. 50. Cabrera disp. 5. Albar. disp. 62. [illegible] disp. 92. et alii DD. in 3 dist. 14. Ratio quia res supernaturales sunt finis et limites, per fatum [illegible] ad [illegible] repraesentari per species creatas [illegible] ordinis [illegible] [illegible] ut Christus Dominus ut viator [illegible] repraesentarentur. [illegible] tamquam capiti influenti gratiam et alia dona supernaturalia in sua membra: quae cognoscit Christus Dominus [illegible] modi res per scientiam infusam; [illegible] quae ut viator non habebat aliam scientiam per quam eas posset cognoscere.

Dico 2° omnes res possibiles et existentes in aliqua differentia temporis [illegible] obiectum scientiae beatae animae Christi Domini [illegible] [illegible] per se infusae illius; atque adeo infima possibilia et inferiora [illegible] Beatorum per [illegible] [illegible]. [illegible] res existentes docet. Ita praeclare D. Thomas loco citato, nam in responsione ad 3 inquit quod Christus Dominus cognoverit [illegible] singularia [illegible] praeterita et futura. [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quae conveniens erat ut ea [illegible] cognosceret [illegible] [illegible] species et perfectiori modo quam quilibet alius intellectus creatus [illegible] [illegible] [illegible] necessarium erat ut cognoverit ea [illegible] [illegible]

Nã p scia beati n̄ cognoscunt̃ supernat̃ã sp̃es et p scia aquisitã n̄ possĩ cognosci ab illis, ut Xp̃i D̄ni p scienti͡ã, immo d̃ q cognoscuntur ab ipsis Angelis q s̃o n̄ natura, sed cognoscant s̃ p scia infusã.

Dico 3° scientia s̃bta cognoscunt̃ p scia infusã comprehensive, possibilia abstractive, et reliqua intuitive et comprehensive vel evidenter. Dico p 1ª p̃e citati Egid. Valentia, Albar, et Ragusam, q ipsis beatis et alios ipsos actus negant posse intuitive cognosci p sciã infusam; et idẽ docet Ragusa de vnº hypostat. Prº 1ª pars nempe q. s̃b scie s̃bta cognoscant comprehensive p sciã infusã q scia infusa ẽ insulã ratione p fectiss. ut potẽ Xp̃i D̄ni p prima se ad ratione. scie p fectiss. Ergo ut n̄ s̃o evidenter, s̃ et comprehensive attendat ce suis s̃bts. n̄ attendet scia p se infusa atq Xp̃i D̄ni. Ad hoc neq Angeli et ãia separata plura ex his s̃btis comprehensive cognoscunt q Xp̃i D̄nus, quãtum longo intervallo eos scientia et ut creatura excedebat, ea n̄ q scia infusã comprehensive cognoscebat.

Pr 2ª pars scilicet nempe q. s̃bta possibilia cognoscant abstractive, et reliqua s̃bta sit p̃terita et futura cognoscant intuitive p sciã infusã; nã possibilia cu n̄ sciant neq sint habitura existentiã n̄ possĩ cognosci intuitive: intuitio n̄ fallit ratione ad existentiã, et ideo necessario cognosci debent abstractive. Reliqua vº s̃bta, cu illa sciant vel sint habitura, sufficient ratione possĩ cognosci intuitive; atq adeo intuitive cognoscuntur p sciã infusã; q cu in Xp̃o D̄no beati p fectio status n̄ s̃o debet tendere cu sua s̃bta evidenter abstractive, sed et intuitive q illa sint sufficientes entis ad terminandã cognitionẽ intuitivã, neq aliunde seq̃r aliq inconveniens.

Argues 1° ... sc. natura Xpi Dñi ... impsum
cognosceret in Verbo potius cognosceret et ... sed non sequitur
... neque infinita. ... maioris ... non si posset cognos-
cere infinita nihil obstaret, quominus posset cognoscere
na; siquidem ex tali cognitione ... extra Verbum
nulla modo sequeretur comprehensio Dei. ... videtur
inconveniens ut res ... cognoscantur per scientiam infusam
quae cognoscuntur per scientiam beatam cum ... longe superat
... illius ... dato neque seq ... etiam
... dicitur cum ... ut nulla esse effi-
caciam rationis, quae convincat esse impossibilem cognitionem ... potius
extra ... nihilominus ... cognitionem non habuisse Dominum
unum ... quod contradicit ... non involvit statim ...
est Xpo Dno ... ut vel esset in summum
... non necessaria. et cognitio ... non erat necessaria animae
Xpi Dni ... ut plura ... cognos-
cantur per scientiam infusam, quam per scientiam beatam. Ad ...
non est inconveniens res ... cognosci per scientiam infusam, ac
cognoscuntur per scientiam beatam, quia ... longe superet ... in
perfectione, non per ... deveniunt ad ...
et modo tendendi ... et ... vis ..., et modus
tendendi ... illud longe superat ... et modum tendendi
scientiae infusae.

Arguens ... sc. ... scientiam infusam cog-
noscerentur intuitive entia ... cognosceretur et ...
tive visio beata, et unio hypostatica ... illud
ex quo sequitur ... videtur necessario concedenda ... per
quod visio beata et unio hypostatica sunt ... entia ...
Deo altera ... illius, et alter ...
necteus ... Dni cum natura ... atque ...
... clare et intuitive cognoscit ... intuitive cog-
noscitur ... per scientiam ... non ...

Deus intuitive cogn. [illegible] et talia una non poterunt intuitive cogn. visio b. et unio hypostatica.

Ad 2m necessario maior. neg. min. et ad probat. dico eo quod visio beata, et unio hypost. dicant necessario connex. cum Deo non sequi debere cogn. intuitive ipsum Deum quod illa intuitive cognoscuntur, sed solum abstractive: negatur existentiae dicunt necessario connex. dependenti a Deo et tamen intuitive cognoscuntur ab Angelo per cogn. nalem, non cognoscunt intuitive Deum per talem cogn. sed solum abstractive. ita quotiescumque aliquod obiectum cogitur per ipsi connex. quam dicit cum alio non cognoscitur intuitive, sed abstractive, cum non in se, sed in alio cognoscatur.

Insuper [illegible] creatura cognoscuntur in Deo, et non cognoscuntur intuitive: quia licet unum cognoscatur in alio per cogn. intuitive et non abstractive. Ad 2m necessario ant. neg. cons. quod creatura non ita cognoscuntur in Deo, quin et ipsarum existentia saltem ordine deberet tale cogn.; at vero quod unum cognoscitur in alio per connex. [illegible] cum illo dicit solum deberet cogn. talis connexionis et [illegible] hoc obiectum cognitum in alio non potest cognosci intuitive sed necessario cognosci debet abstractive.

Arguitur 3o saltem visio beata et unio hypostatica non posse cognosci comprehensive per spec. infusas naturales quod comprehens. requirit ut prius intelligens sit [illegible] [illegible] perfectus ac obiectum comprehensum ut sic possit [illegible] quare illius intellegibilitatem. [illegible] sed prius intelligens per spec. in [illegible] nempe natura humana [illegible] et cum [illegible] naturalis non est [illegible] perfecta ac visio beata et unio hypost. ergo per suas [illegible] minime apprehendi posse: atque a Deo hominis data ista spec. infusa cognosci comprehensive. Ad 3m Angelus intentione posset comprehendere superiore quin non est [illegible] per talis ac illi: [illegible] prius intelligens per spec. infusas non [illegible]

Perfect. a visio Beata et unio hypostatica non poterit eam comprehensive cognoscere. Resp. neg. d. a. Quamquam hoc requiritur ut potentia intelligens sit aequalis ut perfecta hac sit comprehensiva, non tamen id solum requiritur, et potentia non requiritur ut potentia in omnibus perfectionibus cognoscibilibus et cognoscentis. Quare quoties aliquis intelligens clare cognoscit et penetrat quidquid est in obiecto comprehendit illam, licet non sit aequalis perfect. hinc cum dicitur anima Christi Domini per scientiam beatam cognoscat intuitive quidquid est in visione et unione hypostatica, recte comprehendit illam, licet si non sit aequalis perfecta ac illa. Ad confirmationem sic angelus inferior non comprehendere superiorem, non quia sit imperfectior illo, sed quia non clare cognoscit et penetrat quidquid est in eo.

Secundo complementum huius sect. Et dico hic notandum est. Scientia beata Christi Domini cognoscere etiam se ipsam non per visionem Beatam aliam, sed per se ipsam ut priam ... quare non est visio Beata se ipsam reflexe cognoscat; attamen hoc non obstat quominus ea ... cognoscantur quemadmodum alia dona quae per visionem cognoscantur. ... Deus in futuris cognoscit etiam futura conditionata ea sit quae ... Beata cognoscebantur; nam ut ... perfect. Christi Domini ut cognosceret alia obiecta ... Beata ut erat viatoris ... ut cognosceret futura conditionata ... talia ...

Scholion

An Deus non solum ut unus, sed etiam ut Trinus, sit obiectum scientiae infusae?

In hac difficultate est sententia negativa ... [illegible]

Durand. d. in 3. dist. 14 q. 3 n. 6 Vall. in Sac. 3 p. tc disp. 1 q. 11 puncto 2 a d. 5. Vas. dp. 53. c. 1. Lorca disp. 5. Fabrius 22 disp. 9 dubio 6. et Valles ibi q. 10 ... 2 a d. 3 et videtur esse D. Tho. in art. 1 ... q. 4 11: ubi dicit ipsam ... esse ... sane ... non cognovit ... sed intellig. ... intuitiva ... Secunda sent. affirmat ... defendit, eam sequuntur Capreolus in 2. dist. 20 q. 1 art. 3 ... et ... art. ... Suar. disp. 29 sect. 5. Cabrera disp. 6. Albert ... 6 ... Rag. disp. 4 ... in 2. 2. ... lib. 7 ... Barthol. et alij ... relati ... cum ... sent. tuentur, quae nobis videtur verior ... illius explicat. ...

Art. 1. ... Christi Domini ... evidenter Deum ... Trinum quoad an est ... sent. relati ... infusa Christi ... fuerit ... quae fides aliorum viatorum ... Deus et Trinus quoad an est ... infusam ... alias sequeretur quod Christus Dominus ut viator non amaret Patrem, neque amaret personas divinas ... non cognosceret illas ... Christus Dominus evidenter cognoscebat Deum ut Trinum, quoad an est ... est ... Trinus et unus ...

... difficultas est inexplicanda ratione qua ... infusa ... notitia Trinitatis comparare potuit ... Christi Domini; et ... est. 1. id fieri potuisse cognoscendo aliquod ... creatum, quod haberet necessariam connexionem cum Mysterio Trinitatis ut visio Beata ... mysterij ... Hypostasis ... habet necessariam connexionem cum persona Filij, ita cognoscendo alias ...

Probes q. posi a Deo ... Patris et a Deo ... Sp.ᵘ ... cum ... gra cesi ... iungunt ... ad eius ... potuit sic notitia comparari ... recta inspic. cognoscendo ... lumine fidei Beatos ... qq myst eriu. Ind ... credunt, neq. ... illi sunt necess. ... mys cum Trinit. atq. ... deo ex cognitis necess. cognosci debet Trinitas ... abstractiva tn, et ... quoad an est q. cognoscit in alio ... sic docent Suar. Cabrera, et ... citati.

Dico 2.° Dicendum est potuisse Animam Christi per scientiam infusam comparare evidentem notitiam Trinitatis ... quoad an est. ... Deus illi evidenter revelaret se ... esse Trinum et unum quod fieri poterat per iudicium evidens a Deo productum in intellectu Christi Domini sive ratione iudicium niteretur miraculis factis in ... mysterii Trinitatis, sive quocumque alio motivo certo et evidenti ... iudicio posito in intellectu Christi Domini poterat ille immediate et sine discursu cognoscendo ... iudicium ... evidenter cognoscere mysterium Trinitatis quoad an est ... formari sine discursu ... Deus revelat esse Trinum ... Deus revelat se esse Trinum et unum ... id verum est ... evidens evidentia quam vocant inattestante atq. ... rei in se ... in alio non quidditativa, sed abstractiva: et quoad an est ... 2.ª

Dico 3.° Anima Christi Domini non cognoscit neq. potest cognoscere per scientiam infusam Deum ut unum ... et Trinum ... cognitione quidditativa perfecta et adaequata; bene tn imperfecta ... et inadaequata ... 1. pars huius ... defendi ... citatis ... v.° contra mentem ... et aliorum neq. fortasse ... qui ... Pr. 1.ª pars ... cognitio quidditativa perfecta et adaequata est intuitiva; sed nulla cognitio scientiae infusae potest esse intuitiva Dei ... illa non potest cognosci Deus cognitione quidditativa perfecta et adaequata ... Maior pr. neq. cognitio quidditativa perfecta

beandes q trati a d exis rei et ora Yncam illustrat adeo habet q q requirit ut sit intuitiva minor ... inter des ... extra vis beatam nullo modo pot deus intuitive cognosci ... nec ad cognit Dei ... fecte quidditativam extra vis beatam nec ... est ... impressa ... vt ... se ad tales species implicite sim ... q et cogn Dei ... fecte quidditativa atq adeq ... Dni ... infusa ... cognoscit ... Deum cogn quidditativam ... fecta ...

... pars ... ... ng ... quidditat essentia Dei distinguantur sim explicite ab exist ... nulla est repugn ... q ... quilibet seorsim sine exist ... cognoscatur ... se talis cognitio est quidditativa ... q vere attingit quiddit Dei ... intuitiva ... trati ad exist ... beneficio ... infusam cognoscit Deum cognit quidditativa ... fecta ... et inadequata ... ad talem cognit ... repugnat spes creata tum ... cognoscendi ... sine exist ... sit Deus ... vt intelligatur ... creato atq adeo poterit dari in ... Dni spes creata Deum quidditative et imperfecte repraesentans

Obies ... mum explicandi ... essa ... representat oes creaturas ... et ... ea clare cognita ... cognoscuntur oes cre ... g ... visio beata representet mysterium Trinitatis ... clare cognita ... cognoscatur hic myst ... essa divina ... representare creas tamquam representat ... illas ... representari ... creatu nisi ... lumine ... a Deo essa ... clare visa ... est necess ... cognoscantur oes cre ... mysterium Trinitatis clare cognita ... visione beata

obies. 2° 3a 2 quum explicandi eo de testimonium di-
centis non est causa neque effectus rei revelatae: quare non potest
generare evidentiam illius circa quam non habetur evidentia, dum habetur
circa ... causas ... testimonium ... Dei
... revelantis ... non est causa neque effectus qui possit
immediate ducere in cognitionem ... contis ... quod aliud ...
poterit ... Christi ... cum evidenter cognoscere ...
... quae nititur testimonio Dei ... dicentis ...
fidei ... actus ... fidei non potest esse evidens ... necessario
debet esse obscurus ...

... secundo ... neque ... et adjiciat ... illius
... non esse necessarium ut semper ... habeatur ... causa ...
... effectum rei cognitae ... sufficere ... habeatur ...
aliqua quodammodo ... sit causa ... rei cognitae ...
... potest ... et in ... testimonium ... declarare
... revelantis ... ratio ... in ... ac ...
inde ... illud semper est evidens ... pertinet ...
qui ... quod ... cognitio quae nititur testimonio Dei di-
centis sit actus fidei ... quod ... actus fidei sit
obscurus ... fides humana ... et alia
... evidentia ... quae ... datur ... abstrahit
... et ... actus ... sunt semper obscuri ...
... illius ... evidentes ... testimonium divinum evidenter
cognitum ...

... 2° impossibile est cognoscere evidenter tes-
timonium ... dicentis ... evidenter cognoscatur ...
... impossibile est ... in ... Christi
... evidenter ... testimonium Dei ... evidentia
evidenter cognoscatur ... Deus ...
evidentia abstractiva ... ipso ... evidenter ...

testimonium dicentis necessario cognosci debet in eo dicens

sm vero decoan intuitive, quia bene potest cognosci evidenter

testimonium dicentis, quin ille intuitive cognoscatur

et potest constringere quod Angeli [illegible] auditi, et non videtur, atque adeo obiective

potest cognosci testimonium Dei dicentis, quin ipse Deus intuitive

cognoscatur sed solum abstractive.

Obiicies 4o [illegible] anima Christi Domini cognovit per speciem

infusam visionem Beatam sed visio Beata repraesentat quidditative

[illegible] Dei quia ea cognitione cognovit anima Christi Domini quidditative

Deum cognitione [illegible] [illegible] quia cognovit illum [illegible]

[illegible] atque adeo talis cognitio est [illegible] extra visionem Beatam

[illegible] maior, et minor [illegible] [illegible]; nam a [illegible] quid

[illegible] requiritur et debitum [illegible] propriam speciem attingit

et non per speciem alterius quare cum [illegible] Dei [illegible] cognoscunt

[illegible] visionem Beatam [illegible], et per propriam speciem, sed [illegible]

per illius speciem cognoscatur [illegible] non cognoscunt quidditative, sed

abstractive tamen.

Obiicies 5o non est magis difficilis cognitio existentiae divinae quam

aliorum [illegible] Dei: quia [illegible] posse quidditative cognosci

per speciem infusam, et potuit cognoscere existentiam illam; atque adeo poterit

[illegible] intuitive cognosci [illegible] per speciem infusam, quia potuit cognoscere

aliquid [illegible] divinum cum existentia [illegible] posse quid

[illegible] cognosci existentiam divinam, [illegible] cum [illegible]

[illegible] divinis [illegible] [illegible] quem [illegible] Dei,

[illegible] a Deo non intuitive, sed abstractive; nam a [illegible]

[illegible] quod res cognoscatur [illegible], quem [illegible]

[illegible] quod existentia Dei possit cognosci abstractive non

sequitur, quod aliquid [illegible] divinum possit cognosci intuitive

etiam si cognoscatur cum tali existentia quod ipsa non cognoscitur in

intuitive, itaque [illegible] quod [illegible] cum illa cognosceretur. [illegible]

[illegible] cognitio Dei cum existentia esse intuitive intelligimus

Decogn.e rei cum existen.a rem mum quam sit ap.te crei ac propterea dici solet esse cogn. tri existentis et existentis.

Sectio 3.a

Sit ne discursiva scia infusa dependens que a phantasmatibus

Dico 2.o scia infusa aie Xpi Dni n est necess.o discursiva vel pot simplici intuitu absque discursu suum obj. attingere, quo ... posset uti. 1.a pars est ... Alensem 3 p. q. 13 art. 5. Durandus in 3 dist. 14 q. 3. ... Bonav. in 3.o dist. 14 art. 3. q. 2. Richard. ibi art. 4 q. 3. Suar. disp. 2 3 sect. 2. Val. disp. 52 ... 3.o utraque tri defenditur a D Thoma hic art. 3 ... quest. 11. ubi Caietanus, Medina, Cabrera, Albanus disp. 6 4. Ragusa disp. 9 1. ... disp. 32 membro 2. Pr. 1.o auctorit. D Tho art. 3. ... scribi: scia aie Xpi ... collativa, et discursiva ... uti ... sic sibi placebat. ubi nota ... Tho n dicere sciam infusam esse necess.o discursivam, se dare posse in quorum ... demonstrat posse attingere suum obj simpl. intuitu absque discursu, nam alias necess.o erit discursiva ... a Deo ... D Tho planetuetur utramque ... sec ... 2.

... Pr. 2 rone ... nam scia infusa aie Xpi Dni perfectior e scia Angelorum, sed Angelorum scia simplici intuitu absque discursu attingit suum obj ... de ... scia infusa aie Xpi Dni ... Nam Xpi Dni debet facillimus, et promptus ... cognoscendi

qualis est cognoscere absque discursu. Confirmatur 2º quia species intel-
ligibiles sibi infusae deservientes plurima obiecta ut sunt
in se et secundum se repraesentabant; ergo mediis illis absque dis-
cursu poterat immediate attingere talia obiecta.

Deinde probatur 2 pars sc. [illegible], cum ex illo Matthei
17 ergo liberi sunt filii, deduceret Christus Dominus visus esse
discursu; cum talis modus cognoscendi est prius naturalis
et cum modus cognoscendi naturalis non impediatur [illegible] signi-
ficatur per scientiam naturalem, cum non est non fuerit impedi-
tum per habitus scientiae infusae, atque adeo mediante illo potuisse
uti discursu. Confirmatur 2º quia species scientiae infusae deservien-
tes plurima obiecta repraesentant ut naturam humanam, et illius quid-
ditates, et individua; atque adeo illis adaequate utendo sic-
ut obiecta necessarium sit cognosci absque discursu; attamen nulla est im-
plicatio in eo quod Christus Dominus tali specie inadaequate
utatur quatenus solum repraesentat naturam humanam, et ex cognitione
tali cognitione inferat eius praedicatum ut est homo esse risi-
bilis. Ultima ergo mediante scientia infusa potuit Christus Dominus uti dis-
cursu; et a fortiori potuit uti compositione et divisione unum cum
altero componendo, et ab eo separando. Dico 2º assertio.

Dico 2 assertio Christi Domini per scientiam infusam potuit operari
dependenter a phantasmatibus, quis etiam [illegible] possit
et se convertere dependenter ab illis operando. 1a
pars [illegible] Durandus in 3º dist. 14 q. [illegible] sed de eadem
[illegible] tenetur. D. Thomas art. 2 [illegible] quaest. [illegible] ubi [illegible] doc-
tores loco citato Vasquez disp. 52 c. 2. Cabrera disp. 2. Soria ubi s.
Villalobar disp. 6 [illegible] et alii. Probatur
quia species deservientes scientiae infusae naturales sunt, ut infra dice-
mus, non dicuntur ab intellectu agente dependenter a phantasmati-
bus, sed a Deo immediate infunduntur; ergo mediis illis poterat anima Christi
Domini per scientiam infusam operari absque conversione ad phantasmata

Xri, nam ab instanti suae conceptionis elicuit aia Xpi Dni aliquos actus sciae infusae, cum ab eo habuerit actus meritorios et nullus ex quos dirimet necessarij actus talis sciae, sed ab eo instanti non poterat se convertere ad phantasmata, quia organa interiorum sensuum non erant disposita ad exercendos actos necessarios ad usum intelligendi cum conversione ad phantasmata: quia ineo instanti aia Xpi fuit scia infusa absque conversione ad phantasmata. Ita Xri Dni, nam ut inquit D. Tho. Beatorum post resurrect. non dependebunt necessario a phantasmatibus in intelligendo quia non subjiciuntur corpi sed potius illi dominabuntur: quo cum aia Xpi Dni esset perfecte beata non dependebat necessario in intelligendo per sciam infusam a phantasmatibus; atque adeo poterat intelligere absque conversione ad illa. 2a pars sic.

2a pars sic probatur nam aia Xpi Dni poterat uti speciebus naturalibus ad eliciendos actus sciae infusae; cum non repugnet quod tales spes per potentiam dei dalis ad dictos actus concurrant, sed spes nales dependent a phantasmatibus et actus sciae infusae quibus mediis illis producerentur et non et poterat aia Xpi Dni taliter attemperare suos actus in usu specierum naturalium, ut ex vi illius non posset intelligere nisi dependenter a phantasmatibus, quis si id habebat maiorem posset intelligere independenter ab illis quia in hoc nulla videtur esse repugnantia cum aia Xpi Dni habebat plenum dominium suarum potentiarum, et actuum qui poterant ab illis procedere.

Dices 2o contra 1am sciam quod se infusa est perfectior scia Angelica et habitu nali primorum principiorum, sed neque scia Angelica neque habitus principiorum potest amitti: quo nec scia per se infusa et sic scia necessario debet habere maius modi subjectum prius quam illum posset amittere; sed prius minus connaturalis sciae per se infusa est

cognoscere absque discursu quod nullo modo potest esse discursiva. Resp.

Scientia per se infusa est absolute perfectior scientia Angelica et habitibus acquisitis propriorum quae in natura est, quia est modus perfectior quo possunt exerceri potest cum discursu, quemadmodum et rationale natura perfectior est quam Angeli, et plurimi docent in illa quaestione de art. actu conc. Resp. sicut maiorem, nego minorem quia scientia per se infusa modo sua latitudine sumpta est indifferens ad cognoscendum cum discursu, et sine illo; atque adeo cognoscere absque discursu non est proprius modus cognoscendi scientiae per se infusae.

Obiicies 3º contra 2 partem, quia perfectio subiecti recipientis sequitur modum subiecti; sed subiectum scientiae infusae est Christus homo ut viator: ergo debet recipi in illo secundum modum cognoscendi quem habet ut viator, sed modus cognoscendi viatoris est dependenter a phantasmatibus: ergo scientia infusa in Christo Domino necessario dependet ab illis. Resp. perfectio subiecti est conveniens debere recipi in eo secundum modum subiecti, quatenus debet recipi secundum modum illi non repugnantem neque illud destruentem, sed potius perficientem; cum autem modus intelligendi independenter a phantasmatibus non repugnet homini Christo Domino, sed potius eum perficiat conveniens est, non repugnat scientiam infusam recipi in illa cum modo intelligendi independenter a phantasmatibus.

Sectio 6

De actibus scientiae infusae in Christo Domino

Praeterea quae in superioribus dixi de actibus scientiae infusae quantum ad modum cognoscendi intuitive et abstractive, restant solum circa illos aliquae difficultates breviter dissolvendae. 1ª est a quo tempore et instanti fuerint in Christo Domino, et dicendum est fuisse ab eo ab instanti suae conceptionis. Ita colligitur ex D. Thoma hic art. 2; et docet Suarez tom. 2 3 part. sect. 1 disp. 28 cap. 2 n. 8 et Vazquez disp. 58. Ratio quia Christus Dominus ab instanti suae conceptionis habuit

usum rationis non solum ut comprehensor, atque adeo per visionem beatam; sed etiam ut viator: quod ab eo instanti habuit actus scientiae infusae quia omnes conveniunt. Et si ne ab eo instanti habuit aliquos meritorios supernaturales, sed ad hos erant necessarij actus scientiae infusae, quia per scientiam Beatam non poterant dirigi more viatoris; neque per scientiam acquisitam poterant proportionate dirigi, quae non est proportionata ad dirigendos actus supernaturales quos ab instanti conceptionis habuit. Christus Dominus actus scientiae infusae. 2ª

Difficultas: an semper habuerit Christus Dominus aliquem actum scientiae infusae et respondemus cum affirmative cum Suar. et Vazquez citatis. Ratio, quia licet non fuerit necessarium ut Christus Dominus semper habuerit actus scientiae infusae ut docet D. Thomas art. 9 citato corpore cum haec scientia utendi actu fuit conveniens perfectioni Christi Domini ut semper esset in actuali exercitio talis scientiae cognoscendo scita, quae ut loco et tempore conveniens erat cognoscere. Praesertim cum actus scientiae infusae sint necessarij ad dirigendos actus meritorios, a quibus numquam cessavit Christus Dominus: quare semper ille habuit aliquos actus scientiae infusae. Sine tamen non licet inferre quod semel elicitos numquam intermiserit, nam id falsum est ut aperte colligitur ex D. Thoma ubi supra, quia actus scientiae infusae variabantur in Christo Domino per varietatem circumstantiarum ita tamen, ut alijs alijs succedentibus semper in aliquo actu permaneret. 3ª

3ª difficultas est an Christus Dominus cognoverit actualiter omnia scita scientiae per se infusae idque unico, vel pluribus actibus. Circa quam 1ª sententia negat cognovisse actualiter Christum Dominum omnia scita scientiae infusae. Ita Scotus in 3. dist. 14. q. 3. § ad quaestionem post dicit ubi Gabriel q. unica art. 2. concl. 1. et 2. et Almainus q. 1. art. 2. concl. 1 et duabus sequentibus. 2ª sententia affirmat Christum Dominum aliquando omnia scita scientiae infusae actualiter cognovisse, non tamen simul, sed successive. Ita sentire videtur D. Thomas hic art. 5 ad 3. et Durandus in 3. dist. 14.

Quaest. 8. Albar in exposit. art. 6. Suius q. 18 Ragusa d.
q. 18, ac tamen probabiliter defendit Suar. disp. 28 sect.
2. q. sed et ratione occurrit. 3a sententia docet et simul, et
actualiter a dicta scientia infusa unico actu Christum Dominum cognovisse
Sanc tenent Vasq. loc. disp. 58. cap. 2. et Labrera disp. unica
q. 1. favet Marsilius in 3o q. 10 art. 2. p. 4. ac 2. et 3.
asserens id esse probabile; id quod affirmat Sorea disp. 31 membro. 2.
de cognit. omnium obiectorum facta per plures actus.

Ergo pro resolutione huius difficultatis sit 1a sententia Christus
Dominus unico actu sed et actualiter cognovit mediate dicta obiecta scientiae
per se infusae. Sane existimo ita certam ut a nemine ex
D.D. citatis possit negari. Probatur nam Christus Dominus cognoscebat
per scientiam infusam visionem beatam, sed haec repraesentabat omnia obiecta
scientiae per se infusae: quia in illa tamquam in obiecto primo cognito con-
tinebantur obiecta talis scientiae, ergo atque adeo mediate, et uni-
co actu cognoscit, quo visionem beatam cognoscebat. Sit 2a sententia Christus
Dominus simul et actualiter cognovit immediate omnia obiecta scientiae per in-
fusae non tamen unico actu, sed pluribus. Sane tenent D.D.
pro 3a sententia relati ut ibi dicitur. Probatur 1a pars nam Christus
Dominus habebat omnia requisita ut haec obiecta simul et actualiter
cognosceret, quia habebat species et species intelligibiles eorum obiectorum
et insuper illius intellectus concurrebat ad eliciendos actus, quibus ea
cognoscerent per potentiam obedientiae; qui cum non virtute propria, sed
in virtute ejus [illegible] elevantis concurrat non defatigatur in operando;
et aliunde conveniens erat, ut haec omnia obiecta simul cognosceret Christus
Dominus tamquam iudex et gubernator universalis, et quia expedie-
bat ut quemadmodum ingentem comprehensor omnia obiecta illi debita
simul cognoscebat per visionem beatam ita etiam ingentem viator cognosce-
ret simul saltem aliqua per scientiam infusam omnia obiecta, quae illi
debentur; quia simul cognovit haec omnia. Confirmatur quia videtur [illegible]
quod scientia infusa numquam reducatur ad cognitionem adaequatam

suorum obiectorum cum ex ea ratione sit ipsum ad eadem trahens alicui speciebus intelligibilibus

Prima pars sic probatur quia licet nulla appareat implicatio in eo quod unica actu scientia infusae angelus cognoverit omnia illius obiecta ac proinde sic sit; naturaliter potest, attamen nihil expediens ita de facto contigisse, quia non erat connaturale scientiae infusae, quae ex natura sua inclinata ad plures actus specie distinctos ; ut dixit rex illi de connaturalem: quae non uno sed pluribus actibus cognoverit attamen in Christo omnia obiecta scientiae infusae.

Probatur etiam quia peculiare est humanae animae Christi quod unico actu attingat omnia illius obiecta: quod non est de ... scientiae infusae.

Sit 3a conclusio. Christus dominus pluribus actibus scientiae infusae cognoverit omnia illius obiecta; alter uno actu simul cognovit infinitam multitudinem individuorum substantialium et accidentalium. Sic ad mentem D. Thomae qui ... sunt ... eam quam expresse tradit ... et ... nam actus scientiae infusae, qui ... poterant existere in intellectu Christi Domini essent non finiti, sed per actus finitos, quorum quilibet cognoscat obiecta finita non potest cognosci infinita multitudo individuorum, quia infinitum ... ablatis finitis non potest exhauriri: ergo ut Christus Dominus cognoverit per scientiam infusam infinitam multitudinem individuorum necesse est ut per unum numero actum ea cognoverit. Probatur etiam Christus Dominus habebat speciem intelligibilem deservientem scientiae infusae quae representa-bat naturam humanam et omnia illius individua; quo circa tali specie eliciebat actus scientiae infusae, quo omnia ea cognoscebat etiam infinitam ... multitudinem ... actum ...

... dubitatio ... 26 ... art ... dicto ... inquirit scientiam infusam non ... frustra, licet non ...

tendat, dummodo actualiter tendat in id quod convenit loco, et tempori: consequenter S. Th. numquam illam cognitionem, vel [illegible] animae scientia [illegible] dicta scientia infusa. R. S. Th. art. 1 quaest. expresse asserere de potentialiter [illegible] Christi Domini fuisse reductam ad actum sui secundum [illegible] in dictam quod fieri non poterat nisi illa omnia illius dicta cognovisset anima Christi Domini. Quare in loco citato art. 5 explicando est ita ut solum voluerit quod scientia infusa non fuerit frustra quod non semper, sed aliquando in omnia sua dicta actualiter tenderit.

Obies 1.° [illegible] S. Th. 1 p. q. 85 art. 4 ubi ait non posse intellectum intelligere plura ut plura: ergo non potuit anima Christi intelligere omnia dicta scientiae infusae, quae sunt plura ut plura. Confirmatur 1.° nam si aliquando posset omnia illa cognoscere, semper cognoscere deberet, ut maior perfectio sit semper esse in actu. 2.° quamobrem [illegible] cessare, et non maior perfectio Christo Domino sit concedenda. Confirmatur 2.° nam semel [illegible] tali cognitione interrupta non posset anima Christi Domini se ad eam iterum reducere, quia non haberet unde de ea traheret: ergo semper eam habuit vel numquam. R. ad argumentum [illegible] S. Th. id est non posse cognosci plura quae [illegible] unius obiecti adaequati [illegible] sub [illegible] [illegible], vel [illegible] non [illegible]. Quare cum omnia dicta scientiae infusae [illegible] unius obiecti adaequati sub latitudine entis [illegible], et species intelligibiles [illegible] nihil [illegible] quominus omnia [illegible] intelligantur. Ad 1.° confirmationem [illegible] illam maiorem perfectionem [illegible] quod [illegible] scientia infusa semper esset in actuali cognitione sui obiecti adaequati non esse Christo Domino convenientem, quia non est proportionata modo cognoscendi [illegible] a voluntate libera dependenti, quam habuit Christus Dominus

ut viator. Ad 2. R. cum Suar. citato q. videt locutionem Christi Domini scientiam beatam, et scientiam per se infusam, ... aliquem actum ... interrupta cognitio ... talis scientia ... voluntas ... reducere ... se reducere ... intelligendo ... si noluerit se reducere ad cognitionem ... potuerit se reducere ad ... aliquam ... aliqua ... etiam aliis ...

Sectio 7

De Habitu scientiæ infusæ

Circa habitum scientiæ infusæ solet esse actum ... si aliqua difficultas resolvenda ... 1. est an talis habitus sit distinctus a speciebus intelligibilibus. negat Val. ... disp. 2. q. 1. puncto 2. ... disp. 54. ... Molina in expositione articuli ... assertionem sane sententia ... probabilis; eamque docuisse viros doctos, nihilominus ... Christi Domini habitum scientiæ infusæ esse realiter distinctum a speciebus intelligibilibus. Ita ... in 3. dist. 14. quæst. 4. ubi S. Bon. art. 3. q. 2. et Rich. art. 3. q. 4. Cajet. ... et Alb. in commentario art. 6. ... q. 3. ... Med. in expos. art. 4. Suar. disp. 29. sect. 2. ... art. 6. disp. 4. n. 6. ... disp. 52. membro 1. Rag. disp. ... et alii ... cum ... et ... nostri ... non ... requiruntur ... ad eliciendos actus, sed ... ad eliciendos actus ... scientiæ infusæ ... requiruntur ... sed ... habitus ... per ... Christi Domini ... ad eliciendos actus ... neque exigit ...

Achillis ... educi ... auxilio actuali ... quod hoc non est ... et ideo ... eliciendos actus visionis beatae datur habitus luminis gloriae et similiter dantur alii habitus ... naturales ad eliciendos actus fidei spei caritatis quod debet dari habitus ... naturalis distinctus ab speciebus intelligibilibus ... quem ... intellectus Christi Domini ad eliciendos actus ... naturales scientiae infusae.

Contra obiicit 1° Vasquez ... art. 6 ... ut ait scientiam infusam ... Christi Domini distingui in diversos habitus iuxta diversas species intelligibiles: quod sentit nihil aliud esse habitus scientiae, quam species intelligibiles; atque idem sentire videtur quod ... docuerit art. 15 ad 4, et q. 2 ... ubi inquit habitus non distingui ab speciebus intelligibilibus certo quodam modo coordinatis. ... ex eo quod ... loco dicat scientiam infusam distingui in diversos actus iuxta diversas species intelligibiles minime sequitur ipsum sentire habitus scientiae infusae non distingui ab speciebus, sicut ex eo quod ... dicat actus distingui penes obiecta non ... quod actus non distinguantur ab obiectis, sed quod habeant ... quae a proprio ... sumant suam distinctionem a ... ex quaestionibus ... responderi ... species intellectuales appellari habitus ... non quod vere sint ipsi habitus, sed quod habitualiter ... manent ... actus primi, et non transeunt ... actus ... vientes ad eliciendos actus.

Obiicit 2° Vasquez intellectus Christi Domini cum speciebus intelligibilibus est sufficiens principium ad eliciendos actus scientiae infusae: quod frustra addendus est habitus ... in ... actibus ... eorum ... et ... talis ... sufficiens principium est.

... abunde ... sufficiens principium est ...

intelligibili; nam cum sit propria obti ipsa est in causa ut pro tunc hoc obtz, quam dicunt intelligatur: quod nulla restat ratio in actibus scientiae infusae, quae correspondere possit habitui, atque a Deo ille producantur et erant potius hoc atque non est sua dimittendo esse hic habitus et dimittendum aliquod lumen. quo

Respondeo neque antecedens etc. ad probationem Resolutio intellectus per se solus non esse sufficiens principium rationis cognitionis quae in actibus scientiae infusae reperitur, quia talis ratio est supernaturalis, et infusa naturalis, atque ideo a Deo indiget habitu illum supernaturaliter perficiente et elevante. Ad confirmationem Respondeo cum Suarez citato non requiri tale lumen neque infusum cum habitu, et speciebus intelligibilibus est sufficiens principium evidentiae quae reperitur in actibus scientiae infusae sicut idem met cum habitu luminis gloriae et essentia divina gerente munus speciei est sufficiens principium visionis beatae et evidentiae quae in ea reperitur. Secunda difficultas est an habitus scientiae infusae sit distinctus a lumine gloriae. Suarez citatus sectione 4 fine dicit esse probabile et verisimile non distingui; sed oppositum defendit, idque tuetur Conink disputatione 5 4 c. Cabrera articulo 6 disputatione 5 et Granado disputatione 102 quorum sententiam verum existimo. Probatur 1.° ex D. Thoma 3 p. q. 10 art. 2. ubi ait per habitum scientiae infusae non videri divinam essentiam quod non esset verum si habitus scientiae infusae esset idem realiter cum lumine gloriae per quod videtur essentia divina. Probatur 2.° ratione nam habitus scientiae infusae sunt per se dotes res creatas in se ipsis, lumen vero gloriae habet per se dotes formaliter divinam essentiam inquantum noscit creaturas: quod habitus scientiae infusae distinguitur realiter a lumine gloriae. Probatur consequentia quia habitus distincti sunt per se solum formaliter ut constat de habitibus fidei spei etc. qui distinguuntur realiter quia sunt dotes formaliter distinctae. Ad

obies lumen gl[ori]e ē primum suffiens ad cogn[oscen]d[um] seipsu[m] ... p[ro]priam sp[eci]em. [er]go ē suffiens ad cognosc[en]d[um] gr[ati]am et alia ... dona ... s[upe]rn[atura]lia et mysteria gr[ati]e, quę ... diximus cognosci p[er] s[cient]iam infusam at[que] a deo ... distinguitur ab s[cient]ia talis sci[enti]e. Ans p[ro]b[atu]r q[ui]a nullum aliud lumen p[otes]t eē magis p[ro]portionat[um] ad cognosc[en]d[um] lumen gl[ori]e quam ipsum met, nam[que] q[uo]d[cumque] aliud ē inferius, et ideo minus p[ro]portionat[um]. Cons[equen]tia v[er]o p[ro]b[atu]r nam gr[ati]a et alia dona s[upe]rn[atura]lia sunt eius[dem] ordinis cum lumine gl[ori]e at[que] adeo sunt eam[dem] scibilit[atem] cum illo. Vnde si lumen ... est sufficiens ad cognoscend[um] se ipsum erit et sufficiens ad cognoscendu[m] a[lia] quęcumque dona s[upe]rn[atura]lia, et mysteria gr[ati]e. ... neg[an]do ans q[ui]a lumen gl[ori]e n[on] ē p[ri]us cognoscendi se ipsum p[er] p[ro]priam sp[eci]em, et ... q[uo]d aliud ens s[upe]rn[atura]le creat[um], q[ui]a ... formati ... et con[sequenter] se inclinat ad cognoscend[um] seipsum, et alias res in tali ... in stat[u], ... ut ... infusa immediate in se ipso cognoscatur, et cognoscitur visio beata et vnio hypostatica, ... sint sola infusa p[er] ...

... differas ē ... s[cient]ia infusa ... vnus simplex habitus, ... multiplex Ricard[us] in 3 dist. 14. art. 3. q. 4. Marsilius q. 10. art. 2. p. 4. Suar ... 2 ... sect. 3. ... disp. 101 ... Albar ... art. 6. ... eē ... vnus simplicis s[cient]iam ē ... Bonav[entura] in 3 d. 14 art. 3. q. ... Caiet 2. 2. q. 54. art. 4. Cabrera in 3 ... art. 6. disp. 6. Lorca disp. 51. membro. 1º docent h[abi]tu[m] sci[enti]e infusę n[on] eē simplicem, sed aggregat[um] ex pluribus h[abi]tib[us] realit[er] et ... sp[eci]e distinctis. ... mi[hi] ... p[ro]babilior videtur atq[ue] ... eo p[ro]b[atu]r 1º ... Caiet ... art. 6. ... in com[m]ent[arijs] ... art: s[cient]ia indiu...

atiq; [illegible] distincta secundum diversos situs atq; ut ostat in ratione a deo. Pr. 2 ratione nq; habitus sicq; infusus sit dotata realiter et essentialiter diversa, ut scientia naturalia, et naturalia etiam inferior inclinat ad actus essentialiter diversos, discursivos scilicet, et non discursivos abstractivos et intuitivos, comprehensivos, et non comprehensivos ex diversitate specierum realiter et essentialiter diversarum quia talis habitus non est unus simplex, sed aggregatum plurium realiter et essentialiter diversorum. Pr. etiam quia distinctio habituum desumitur ex distinctione obiectorum et actuum ad quos inclinant. Pr. nam si aliquis scientia diceret, quod unus etiam habitus potest inclinare ad actus specie diversos, non est unitas collativa diversitas specifica inter habitus [illegible].

Obiicies 1.a D. Thomas in 3. dist. 14 art 3 q. 4. corp. ubi agens de scientia infusa sic ait [illegible] uno habitu [illegible] ea quae ad hanc scientiam pertinent quae diversis speciebus; ergo secundum D. Thomam habitus scientiae infusae non est multiplex, sed unus. [illegible] in eo loco D. Thomas potuisse loquitur de unitate aggregationis ita ut solo velit habitus scientiae infusae esse unus unitate aggregationis non vero unitate simplici, unq; ut constat ex [illegible] nostra sententia relatis expresse sic arguit [illegible] infusas id est plures habitus.

Obiicies 2.o habitus scientiae infusae sicut et reliqui naturales non sunt per mum potentiae, sed una et eadem potentia potest elicere plures actus specie diversos ut constat in potentia intellectiva; ergo [illegible] simplex habitus scientiae infusae potest inclinare ad plures actus specie diversos. Pr. [illegible] habitus scientiae infusae contingit superare habitus naturales intuitu Angelici, et hanc [illegible] [illegible] illorum, velut potentia superior uni inferior: sed potentia superior una et eadem potest elicere actus specie diversos [illegible] [illegible].

potentiæ inferior quæ potentia intellectiva circa obiecta potentiæ sensitivæ
ergo similiter idem simplex habitus scientiæ infusæ potest inclinare ad actus
specie diversos circa obiecta, quæ per habitus naturales ab intellectu
Angelico et humano cognoscuntur. Respondeo habitus scientiæ infusæ
et alios naturales esse comparatione se habere per modum potentiæ quatenus sunt
plures necessarii ad eliciendos actus; nam non quia sunt in-
differentes ad plures actus specie diversos sicut ipsæ potentiæ
cum illi ex sua ratione sunt determinati et inclinant solum ad suos
actus; ac proinde potentias ipsas ex se indifferentes ad determinatos
actus inclinent, et moveant. Quare unus et idem habitus scientiæ in-
fusæ non potest inclinare ad plures actus specie diversos, cum
non possit esse indifferens sicut potentia, sed necessario debeat esse
determinatus ad tales actus specie, et non ad alios. Ad confirmationem
Respondeo habitum scientiæ infusæ se habere veluti potentiam superiorem respectu
habituum naturalium intellectus Angelici, et humani, non quia unus in-
divisibilis cum sit, possit inclinare ad actus specie diversos
circa obiecta talium habituum naturalium, sed quia per collectionem plurium
habituum ad se pertinentium potest inclinare ad eiusmodi actus
specie diversos [...]

Obiicies 3° unus et idem habitus fidei divinæ inclinat
ad credendas res essentialiter diversas naturales scilicet et supernaturales
utrumque speciebus diversis: ergo similiter idem habitus scientiæ infusæ potest in-
clinare ad cognoscendas res essentialiter diversas et in spe-
ciebus diversis. Neque sufficit dicere habitum fidei inclinare
ad ea obiecta sub eadem ratione formali auctoritatis scilicet divinæ;
nam similiter dici potest habitum scientiæ infusæ inclinare ad
sua obiecta sub eadem ratione formali intelligibilitatis per habitus supernaturales (?)
et ideo esse unum et eundem habitum sicut est habitus fidei.

Respondeo disparitatem inter utrumque habitum necessario (?) esse
in ratione argumenti [illegible], nam cum fides divina necessario
specificetur ab auctoritate divina, quam respicit ut obiectum formale

diversitas rerum credendarum et specierum naturalium se habet ruillasque atque a deo idem motivum habitus fidei potest inclinare ad cre-dendas res diversas, et uti speciebus diversis. atque habitus sive infusus non inclinat ad diogendam sua sorte sub eadem ratione formali; unusque inclinat ad reatum Sentes motivum ten-dendi essaltum diversum; quod sit aliqui in discursivi alij non discursivi, alij per proprias species creatis intra-ter auctoritate divina clare revelante; atque a deo vero subtili-tatis inobtus quod sive supernaturalis sive infusus conmnet sub se plu-res artua per species deservientes, illa quod inde non potest motivum unius habitus, sed necessario debet ad plu-rium esse n. vero generica ad plures habitus.

Sectio [illegible]

De speciebus intellectualibus seu infusis

Supponenda tamquam certa communi opinione, quod species impressas ad intellectum sive infusas deservientes ad semper n. ex his habitibus necessarias, sive cognitio sit naturalis, sive supernaturalis cum ex dicto et opposito variat notitia; 2a difficultas exa-minanda est cum has species esse, an illas sint supernaturales, vel naturales; et dico esse supernaturales, tam quae casque deserviunt cognitioni obiectorum supernaturalium, quam quae deserviunt cognitioni obiectorum naturalium. oppositum defendit Medina in caput 6 art. 6 Suar. [illegible] q. 12. Val. 1a p. disp. 200 c. 3. Ledesma 2o cap. [illegible] Sic art. 5. ubi ait, ad usum rerum infusas inditas fuisse species a Deo. Caietani art. 6. Val. disp. 2a q. 12. puncto 2o. Suar. disp. 29. sect. 1. § verum aliqui Ca-preolus art. 6 disp. 2. et Albert disp. 63. Ragusa disp. 69. sect. 3. Dico nam species istae deserviunt cognitioni supernaturali qualis

e spec infuse: q debent ee s[u]p[er]nales ut s[u]p[er]nale m[od]o currant a d[ict]a tale cognit[ion]e et si dictum cognit[ion]is sit n[atur]ale [illegible] [illegible] no[n] spes [su]p[er]n[atur]alis [illegible] n[on] posi absq[ue] elevat[ion]e currere ad [illegible] s[u]p[er]n[atur]ales; atq[ue] adeo n[on] p[otes]t s[u]p[er]nalit[er] currere ad illos. [illegible] nam spes [illegible] deserviant ad cognoscenda obiecta independent[er] a phantasmatibus; sed talis m[od]us cognoscendi n[on] est n[atur]alis, sed s[u]p[er]n[atur]alis: q[ui]a etiam spec[ies] ad illas deservientes [illegible] [illegible] [illegible] spec[ies] infusas [illegible] [illegible] m[od]um cognoscendi Angelor[um], q[uia] n[on] [illegible] debeant currere ad illos habitus s[u]p[er]n[atur]ales; sed debent spes s[u]p[er]n[atur]ales, ut n[on] [illegible] [illegible] [illegible], sed et [illegible] excedat talis m[od]us cognoscendi m[od]um cognoscendi Angelor[um]

Sed dices spes intentionales deservientes habitui fidei divinae s[u]p[er]n[atur]ales; et tamen ipsi actus fidei ad quos currant s[u]p[er]n[atur]ales: q[uia] similiter spes deservientes habitui sc[ienti]ae infusae erunt n[atur]ales, et si ipsi actus sc[ienti]ae infusae sint s[u]p[er]n[atur]ales. [illegible] [illegible] [illegible] in m[ateri]a de fide, [illegible] [illegible]: et r[ati]o disparit[atis] est, q[uia] spes deservientes h[abi]tui fidei r[e]p[re]sentant obiecta dependent[er] a phantasmatibus [illegible] rei sensibilis, et [illegible] n[on] e[st] cur dicamus ee infusas a Deo cum habeant m[od]um r[e]p[re]sentandi n[atur]alem, at v[er]o spes deservientes sc[ienti]ae infusae r[e]p[re]sentant obiecta in[de]pendent[er] a phantasmatibus, et [illegible] in se, et cum talis m[od]us r[e]p[re]sentandi sit s[u]p[er]n[atur]alis et [illegible] indebitus [illegible] [illegible] sc[ienti]ae [illegible] [illegible] est spes [illegible] ee s[u]p[er]n[atur]ales

[illegible] difficultas e[st] an hae spes impressae sint universaliores in r[e]p[re]sentando q[uam] spes Angelor[um]: hoc e[st] an deserviant ad cognoscenda plura obiecta, quam spes Angelor[um]. negant [illegible] Medina [illegible] [illegible] [illegible] Suarez q. [illegible] ubi Cabrera [illegible] 3. et [illegible] [illegible] citati; affirmant

6° D. Tho. in 3 dist. 24 art. 3. Richardus art. 4 q. 2, Scotus q. 4, Suar. ubi s. Vasq. disp. 54. c. 4. quor[um] sent[entia] ... probabilior existimo, ... in summa ... scia infusa ... Dni e simpliciter ... perfectior scia Ange-lor[um] ... spes ... illi deservientes ... simpliciter ... perfectio- res ... speciebus Angelorum. ... dictum est exp[ri]mendi excellentiam ... Dni ... oes Angelos ... non spes subordinantur scie atque adeo ... debent illi ... conformari. Ex quo aut[em] ... spes ... infusae sint perfectiores speciebus Angelorum ... inferri ... quod sint ... universaliores ... namque perfectior est ... spes eo plura dona representat, ut tradit ... D. Tho. 1 p. q. 55 art. 3; ... non in aliis perfectionibus scia ... Dni ... superat sciam Angelorum: ... decet eam in hac superare, quod ... spes ... universaliores ...

Obiectio ... D. Tho. in hac q. art. 6 corp. ubi ingt. ... naturale ... ut recipiat spes in minori ... quam Angeli: ... D. Thoma ... spes infusae ... Dni ... minus ... quam spes Angelorum. ... S. Tho. ... nobis stare ... sententiam; quare ne sibi contrarius existat, hic explicandus e ... de speciebus ... acceptis infu-sis ... naturalibus ... Dni deservientibus; nam illas ut ... naturales ... infinitantur ... capacitate naturalis ... Dni atque adeo ... minus ... quam ... Angelorum, sp[eci]es vero ... infusae, cum ... naturales sint ... capacitatem ... naturalis ... Dni, sed ... capacitatem ... [illegible] ... inde ... universaliores speciebus Angelorum.

... difficultas e ... nam ... universalitas specierum ... adeo ... quot dona ... representet. Richardus in 3 q. 2 art. 2 q. 4. ... tantae ... universalitatis ut una ... representandum ... dona ...

infusæ, atque adeo unam tantum esse infusam animæ Christi Domi-
ni ... non sit implicatio tanta ... in hac specie
ut ... docent ... Suar. et Vasq. citati, quia nulla appa-
ret ratio propter quam repugnet, attamen probabilius est
de facto ... non dari ... a Deo ... species ... infusas
esse plures multiplicari ... diversitate ... et ...
suis individuis, quæ ... sane etiam cognoscuntur
ita ut alia species repræsentet naturam ... cum omnibus suis
proprietatibus, et individuis, et alia naturam equi similiter
cum omnibus suis proprietatibus et individuis, et sic de
reliquis ... naturalibus: unde ... naturalibus una
videtur sufficiens quæ ... et ... alia entia ...
natura tamen ... proprietates ... illius cognoscantur ... indiviligi
ex ... pars ... ubi diversas species
intelligibiles constituit ... diversitate naturæ quæ cognoscuntur
atque ... idem sentiunt ... Caietanus ... Medina ... Cabrera
Albar. et Vasq. citati. Ego autem ... resolutive est
quia modus cognoscendi ... per unicam speciem valde
superat modum cognoscendi ... humani, et cum
aliunde nulla sit necessitas illarum admittendi in
Christo Domino, ... non est admittendus; sed ... species
esse infusæ esse plures, quo supposito ... videtur
ut ... tales ... species ... multiplicentur ... multiplicitate
naturæ quas repræsentant ut ... dicebam ... quia ratio
est incerta, et nulla apparet convenientior modus eas multi-
plicandi.

... species ... infusæ essent universales ut
quælibet repræsentaret ... cum omnibus suis proprietatibus
et individuis ... species infusæ, aut ...

sine individuis aut unum individuum sine alijs. sed hoc est falsum: quod etiam illud exquirerem secundum Magistrum quia cum species a la individua repraesentarent, non esset liberum anima ad hoc potius quam ad illa cognoscenda determinari; sed necessario ad cognitionem omnium deberent determinari. Respondeo negando secundum Magistri; quia licet species nam etiam individua repraesentent at tamen potest anima Christi Domini per libertatem suam voluntatem applicare illas ad cognitionem unius obiecti, et non alterius, ut dici solet de speciebus Angelorum atque a deo per se infusis potest cognoscere unum individuum sine alio.

Quaestio 5

De scientia acquisita animae Christi Domini

Sectio 1

Fueritne in anima Christi Domini scientia acquisita et a quo tempore

Nomine scientiae acquisitae intelligimus non scientiam naturalis, quae ingenium naturale potest per actus naturales acquiri individuae, quae in scientia naturali independente a phantasmatibus, qualis est ea quae sit anima rationalis in statu separatae, et in scientia naturali dependente a phantasmatibus, quae est propria statu huius unionis cum corpore; ac denique in scientia naturali singularium ut aliquid quod sub sensus ceciderunt quam vocant experimentalem ut Aristoteles 1 Metaphysicae c. 1 ubi ait caput esse singularium. Igitur scientiam acquisitam in hac latitudine explicatam fuisse in anima Christi Domini docet communis Theologorum sententia et ratio ipsa persuadet. Nam talis perfectio est naturalis intui creatae, et conveniens non debuit deesse animae Christi Domini, eo quod ostensum est ...

Dub. 2. an habuerit scientia Xpi Dñi talis seq. ab instanti creat. et infusam, et ea postea decursu temporis ex proprijs actibus aquisiverit etc.

Prima sententia docet non habuisse ab instanti creat. infusam, sed postea suis actibus aquisivisse. Ita sentiunt Vasquez D. Tho in hac 3. q. 9. art. 4. ubi Caiet. Medina et Cabrera disp. unica. Vasquez disp. 2. q. 9 puncto 2. Vasq. disp. 55. c. 2. Albar disp. 58. Rag. disp. 103 et Salas ... n. 2. tract. 2. disp. 61 sect. 4 et alij. Secunda sent. oppta vero hanc tenuit D. Tho. q. 20. de verit. et in 3 dist. 14 art. 3. quæst. 3. ubi Richardus q. 2. et Paludanus ex q. 2. Maior hic disp. 30 sect. 2. Cordub. 2. 2. tr. 2. lib. 22. q. 8. art. 9. § 2. et inea appendit. circa disp. 49 in appendice, Suarez Bona. in 3. dist. 14. art. 3. q. 2. Scotus ibi q. 3. Durandus q. 4. Gabriel q. unica art. 3 dubio 2. et Alensis 3. p. q. 13. qui omnes nullam aliam sciam infusam agnoscunt in Xpo Dño nisi nalem.

Utraque sent. probabilis est ut constat ex suis auct. sed ut verlarius explicem quænam illarum verior sit. Dico: scia Xpi Dñi habuit ab instanti suæ creationis divinitus infusam oem sciam nalem tam independentem a phantasmatibus, quam dependentem ab illis, et per experimentalem neque hanc ex proprijs actibus aquisivit. In hac sc. conciliantur utriusque sent. DD. Pbr 1º sc. pars in primis auct. Sti Ioan. 7º Mirabantur Iudæi dicentes quomodo hic (Xpus sit Dñus) litteras scit cum non didicerit, et Matt. 13 docebat eos in sinagogis eorum ita ut mirarentur, et dicerent unde huic sapientia hæc etc. et ... Marcus c. 6. ex quo colligitur Xpum Dñum sciarum studio non incubuisse, sed illas divinitus infusas

habuisse. deinde y r auct. ... q vraliter affirmant Xpum Dnum in sua humana scia non y fectire ut Adamum lib. 3. de fide. c. 22. et moronem quomodo ad imaginem Dei effecti sumus. Bern. hom. 2 ... minus est. Beda in 7 hom. Dnica 1 post epiphaniam, Theophylacto, eut hymnus et alij libro 2.

Denique ... q aia Xpi Dni ... scia nalis ... et quolibet alia y fectio rone unionis hypostatice ... habuit ab instanti sue creationis: a et scia ... nale. ... ng Adamo in instanti sue creat ... infusa a Deo oia scia nalis ut docet S. Tho. 1 p. q. 94 art. 3. et expositores ibi: a et aia Xpi Dni q tam longo intervallo ... Adamum excedebat. ... ng Xpus Dnus ab instanti sue creat habuit ois virt et miracles nalis ordinis a Deo infusas et non y prijs actibus acquisitas. q Hoc fuit illis simpliciter melius ... habet ab instanti sue creat ois scias nales divinitus infusas.

Pr 2° ex varijs inconvenientibus, q ex opposito sequuntur; nam 1° sequeretur, q Xpus Dnus ... instantiau ... non haberet usum ... nalem cuius oppositum ... sentire videtur Aug 2 de peccator. meritis c. 29. ubi docet in Xpo infante non fuisse impedimentum usus rone ... nalis ... q ... Xpus Dnus in nali scia erat imperitior ... qui tamen scias nalium y(?)llebant ... non habuisse scias nales y fectas et inhoratas, q erat moraliter impossibile ... in tam brevi periodo oia ... nalia ... sensibus ... cognit. occurrerent ut ita ... y fecte ... scias nales comparare

... inconveniens ... ut vult Caietanus ...

Ministerio Angelorum applicata fuisse sensibus Christi Domini ut ita breviter omnes scientias naturales compararet. Sed haec [illegible] solutio [illegible] ut [illegible] citatus et [illegible] atque [illegible] talis applicatio facienda erat sensibus externis, et sic obiecta [illegible] erant localiter applicanda sensibus Christi Domini, et coram illis omnes actus exercere deberent [illegible] manifestat [illegible] necessitas, quae applicatio vel fieri non posset absque magnis miraculis, et si fieret successive [illegible] longo tempore fieret, et indignum est quod in hoc studio et occupatione longum tempus sumpserit Christus Dominus [illegible] quamquam [illegible] quis non videat [illegible] esse cogitare reconditas [illegible] stellas aves omnes [illegible], pisces maris et fluminum, [illegible] quaecumque alia [illegible] fuisse allata sensibus Christi Domini ut eas [illegible]. [illegible] si in aliis hac applicatio obiectorum facienda erat interius per phantasmata omnium obiectorum naturalium, quae cum non possent immediate infundi ab Angelis necessarium erat ut [illegible] naturaliter infunde[re]tur a Deo supposita autem quod phantasmata essent infundenda a Deo ut Christus Dominus scientias naturales compararet facilius erat concedere fuisse infusas [illegible] ipsas, cum hoc sit magis proportionatum dignitati Christi Domini.

Aliter [illegible] Capreolus in 3. dist. 14 q. 1 a. 3, et alij cum eo ad oppositum inveniuntur: asserunt non [illegible] Domini fuisse ad [illegible] scientiam infusam ut ea eius directione scientias naturales facile compararet. Sed haec solutio non satisfacit difficultati ut bene docet [illegible] citatus quia neque [illegible] scientia infusa ad aliquam directionem iuvare poterat, [illegible] potest supplere [illegible] propria scientiarum naturalium, [illegible] deservientes; neque [illegible] facere poterat ut ex [illegible]

Naturali plures sed felicorenti, que in illo defactos... mererentur; ... cum non poterat facere ... ex eo quod ... neque specifice alia ... diversae speciei cognitionis, quod directionem ... erat sufficiens ... Christo Domino facilis et ... brevi tempore scientias naturales per ... compararet. Quare Mar... illud ... quod ... non dubitavit credere scientiam acquisitam fuisse ... factam in Christo Domino ... nulla ... credendi ... est, cum Adamus qui Christo Domino ... fuit inferior habuerit per se ... scientiam acquisitam ...

... pars ... nempe quod scientiam experimentalem non habuerit Christus Dominus ... per ... actibus acquisitam. ... ex scriptura in qua dicitur Christus ... aliqua experimentis cognovisse. Isaiae 7° butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum et c. ... antequam sciat puer vocare patrem suum, et matrem suam ... et ad Hebraeos 5 didicit ex his quae passus est obedientiam ...

... S.S. P.P. Cyrilli in lib. posteriori de recta fide ad reginas c. ... de Christo Domino ubi ait, nostram induitus est carnem, tentatus est ... nihilominus non ... quod ... ignoraverit, sed ... existente ... cognitione ... et ipsam experientiam voluit ... Fulgentius lib. 1 ad Trasimundum ... ubi accedit Christo Domino ... illud genus ignorantiae, quod opponitur scientiae ortae a sensibus et ex experientia ... quibus consentiunt Ambrosius lib. de ... Laurent. Iustin. lib. de casto connubio ... Bern. in lib. de gradibus humilitatis ... non longe a ...

... ratione ... nulla sit repugnantia in eo quod Christus Dominus habuerit insuper scientiam experimentalem

Ut docet Suar. 1° § qd 4. attn. id nō fuit conveniens; quo nō habuit illā infusam, sed dedit propriis actibus aquisitam Angelus nō Xpus scientia experimentalis; est scientia habitus ut subcoordinati sunt ceciderunt; atque adeo nō potest ut illa antequam eius obiectum sub cogn. suum ceciderit, sit quod per certum ab intus ministerio suum, neque aliās posset eliciere act. sim repraesentantem obiectum cognitum per sus, cum tn nō esset cognitum. Supponitur qd scientia experimentales nō possit reduci ad actus nisi praecedente cognitione sui obiecti planum sit, qd et talis scientia potuerit infundi a Deo Xpi Dn., attn. nō fuit conveniens, qd infunderet, siquidem nō erat reducenda ad exercitium nisi praecedente actu, per quem poterat aquiri. Est ergo finalis mus aquirendi scientiam experimentalem est media exper.ª et exercitio actuum quo cum alias nō deceat imp. fecit credendum est in Xpo Dno. Ceterum

Ceterum pro maiori explicat. huius doctrinae exponi debet modus, quo scientia experimentalis aquiritur: qui ita se habet ut tradit Suar. 1° § dico 2° sup. 1ª cogn. suum producit intus agens decretum phantasmatibus spes intelligibiles repraesentantes obiecta, ut tamcognita per sens., quae spes dederant intus potentiam intellectivam obiectorum cogn. elicitae, et haec cogn.º seu actus producit habitum scientiae experimentalis, quae per ipsa dr aquisita;

obiices 1° D. Tho. q loco citato ubi ait in corpore art.: necesse est dicere, qd in Xpo fuerunt aliquae spes intelligibiles

qd est esse in ipso scientiam aquisitam ... tradit quos alibi aliter senserim ... dm est in maiori fuit

Scie aquisite q. ipse ē scia s̄m nūm Sanct. n̄ so exp^{li} sed
recipientis; sed et exp^{te} causa ascendens q. s̄m nos S. Th.
n̄ habuit Xps Dns sciam natalem ab instanti sue concept.
p. actiu intellect., sed deg decursu temporis ipsius actibus acqui-
sivit. Rsp. id D. Th. esse intell. de scia n̄ de eā scia habitu
sed de so de experimentali, nam ipse S. Doctor in hac 3.
p^{te} q. 12. art. 2 corp^e so aliquam habit. scie aquisite asserit
dari in Xpo Dno. Vatq. hac rone explicat S.
Thomas Marsilius ubi s. art. 2 c. 5 c.

Obies 2° Luce 22. dr Xpus Dns confor-
tatus ab Angelo; q^o q^a accepit ab eo aliquam illuminat.
rerum quas antea n̄ cognoscebat, nam aliter n̄ pt intelligi
quomo fuerit confortatus, atq. adeo n̄ habebat Xps Dns
oes scias infusas. Pbr ex S. Dionisio de Celesti Hierar-
chia c. 4 ubi sic ait video, q^d et ipse Iesus subditur Dei
Patris p Angelos disponibg, seu formationibg et a^d
ducit ex ijs de Angelo illum confortante. S. Dionisio ad-
stipulatur S. Damascenus, S. Hieronimus, S. Bernardus,
et aliquos refert Vasq. hic d. p 56. c. 1. asserentes aliquid
lenitudinis, et consolationis Xpum Dnum ex colloquio
Angeli accepisse: q^o accepit ab eo aliquam illuminat.
et cont. n̄ habebat Xpus Dnus scias oes ab
instanti sue concept. infusas.

Rsp. cum Vasq. ubi s. Xpum Dnum dici confor-
tatum ab Angelo n̄ q. ab eo acceperit illuminat.
rerum, quas antea nesciret, nam q. q^d Angelus illi ppo-
suit p fectiori modo Xpus Dnus cognoscebat, sed q^a
illius virtutem, et fortitudinem ad subeundam mortem ad-
miratus laudavit, ut tradunt S. Petrus serm. de
Passione post medium, Theophylactus incipit illud hic

Et Epiphanius Heresi 69 cumque et stare ubi quod aliquid verba externa consolatoria Christo Domino supponeret exponendo eximios fructus gloriae Dei, et redemptionis hominum qui ex illa erant colligendi ut explicat Salmeron tomo 20 in Evangelio tractatu 14 neque quis dicat Christum Dominum non ignoraret voluit tamen humano modo ad eorum exemplar se accommodare. Ad contrariam dicendum est Christum Dominum fuisse subiectum dispositionibus Patris per angelos, quatenus aliqua aeterni Patris ordinatio circa personam Christi annuntiata fuerunt per Angelos ut fuga in Aegyptum, et recessio ab ea nuntiata fuit per Angelum Beato Ioseph, non quod ipse Christus Dominus aliquam illuminationem rei sibi ignotae ab Angelis acceperit, neque ut inquit D. Thomas 3 parte quaestio 12 articulo 4 ad 3. Et corpus Christi Domini ut poterat passibile esse subiectum impressioni caelestium corporum, anima vero eius non fuit subiecta impressioni caelestium spirituum Neque hoc oppositum ostendere intelligendi Sanctorum Patrum asserentes aliquam consolationem ex colloquio angelico accepisse Christum Dominum nam ad hoc sufficiebat externa propositio fructuum passionis per verba facta et actus voluntatis Christi Domini quo vellet intuitu eorum tristitiae aliquantulum remittere. Quis enim citatos ut S. Chrysostomum Theophylactum et Epiphanium sibi asserat Christum Dominum nihil consolationis ex colloquio Angelico accepisse, id quod recte colligitur ex contextu Evangelistae, neque statim ac dicitur apparuit autem illi Angelus de caelo confortans eum. subdendo. et factus in agonia prolixius orabat etc.

Dices si Christo Domino fuissent intus species naturales frustra esset in eo intus agens neque ulla earum habitibus scilicet infunderentur species a Deo requisitas

Atq. a Deo intus agente omni actu privaret, et produceret species sensibiles ... frustra est intus agens in Xpo Dno, cum Deus et natura nihil faciunt frustra: quare etiam habeat omnes scientias infusas. Deinde idem argum. fieri posse in Adamo, qui habuit ab instanti creationis omnes scientias infusas; ... in Adamo non fuit intus agens frustra; ita valet neque in Xpo Dno, qui tam in eo quam in Adamo habuit aliquos actus, nempe ... spes singularium, ut sub ... ceciderunt, quae ... experimentalis, quas diximus ... actibus acquisitis.

... in Xpo Dno habere omnes scientias naturales ... et habere infusas spes rerum, quae sub experientiam cadere possunt: quia non erat necesse, ut intus agens ... species ad eliciendos actus scientiae experimentalis ... a Deo frustra esset in Xpo Dno ... neque ... quia ut bene ... ad scientiam experimentalem non satis est habere spes rerum, quae sub experientiam cadere possunt ... in Adamo in instanti suae creationis et tamen non habuit experientiam, sed requiruntur spes repraesentantes res quatenus aliquando sub ... ceciderunt ... intus agente Xpo Dno ... [illegible]

Sectio 2

De obto scientiae acquisitae et modo quo fuit cognitum et ubi an ... instanti conceptionis Xpi inceperit cognoscere

Dico 1. obtum scientiae acquisitae in ... sua latitudine ... non omnes ... materiales, quam immateriales, quas ab

-ma in statu separationis et coniunctionis naturaliter cognoscibilia ita Suarez disp. 30 sect. 1. Vall. q. 1. 9. 2 Francisc. unico. Alii ex S. Bonav., Flor., Gabriele, Durando, et Alensi sect. praecedenti relatis, qui negant habuisse Christum Dominum scientiam per se infusam; affirmant tamen res omnes naturales per scientiam infusam, quam aiunt a prio cognovisse.

Dico 1. quod ut dixi sect. praecedenti anima Christi Domini non solum habebat scientias naturales per principia atque rationes in statu coniunctionis cum corpore; sed et species, quae si per principia non in statu separationis: quoniam tales species cognoscebantur quod naturaliter cognosci per alias animas, tamen in statu coniunctionis cum corpore, quam separationis ab illo. Confirmatur quia hae scientiae erant in Christo Domino in statu perfectionis ut conveniens erat illius dignitati summi doctoris et magistri omnium gentium atque adeo cognoscere debebat per illas quidquid est naturaliter cognoscibile, ne alias tantus magister ab aliqua creatura posset in scientia naturali superari.

Dico 2. anima Christi Domini comprehensive cognovit sua obiecta scientia acquisita, potius abstractive, et existentia intuitive exceptis Deo, quem solum cognovit evidenter abstractive, et non ut trinum, sed tantum ut unum. Haec conclusio est contra mentem DD. quos retuli q. praecedenti sect. 3. et 4. agens de scientia infusa. Probatur quia scientia acquisita animae Christi Domini in sua ratione perfectissima qualis docebat Christum Dominum, sed ad rationem scientiae perfectissime requiritur quod non solum evidenter, sed et comprehensive tendat in suum obiectum. quoniam scientia acquisita non solum evidenter, sed et comprehensive cognoscebat sua obiecta atque adeo existentia intuitive, quoniam trahebatur a Deo existentia ut requiritur ad cognitionem intuitivam, et potius abstractive, quoniam non sentit existere quam tribuit scientia. Probatur quia Angeli et

Animus separatus naturaliter comprehendunt plura obiecta quam anima Christi Domini cuius scientia erat longe perfectior scientia data scientiis naturalibus aquisitis sibi comprehendebat.

Dixi in scientia excepto Deo etiam quia Deus nec potest comprehendi ab aliquo intellectu creato, nec intuitive cognosci extra visionem beatam, neque potest naturaliter cognosci ut trinus evidenter cognitione qualem erant actus scientiae aquisitae scientiae Domini. Cognoscebat quidem Deum per scientiam aquisitam Dominum ut unus, nam ex effectibus creatis naturaliter potest cognosci Deus ut unus cognitione evidenti abstractiva tamen, quia non datur Dei species impressa, sed in effectibus. Ideo ad producendas ...

Dico animam Christi Domini potuit independenter a phantasmatibus uti scientia aquisita, non solum illa quae est propria status separati ... animae, sed etiam illa quae est propria status coniuncti ... Suarez ... 30. ... nam in primis viventium aquisitarum quae est propria status separati ... non dependet a phantasmatibus, cum in tali statu intelligat anima independenter ab illis ... quod potuit uti anima Christi Domini aliquo ... a ... phantasmata. Deinde quamvis scientia quae est propria status coniuncti dependeat in aliis hominibus a phantasmatibus, attamen in Christo Domino tamen dependebat nam talis dependentia oritur ex subiectione animae a corpore; et potentiis ... aliorum hominum sint subiectae et alligatae corpori. Anima vero Christi Domini tum ... tum et Beatitudinis non habuit talem subiectionem ... poterat independenter ab illo eliciere suos actus intellectus, et voluntatis ...

... ...

Nam ut inquit D. Tho. 1 p. q. 89 art. 6. corp. aia separata, quae scit aliquam scientiam, potest intelligere independenter a phantasmatibus species, quas in scientia acquisivit et tamen dependebat a phantasmatibus. Ergo similiter, quae aia Xpi Dni habebat statum comprehensionis, et unionis hypostaticae divinae cuius debebat illi perfectior concursus, quam aiae separatae, poterat uti scientia acquisita statim, et tunc, quod aia cum Verbo propria independenter a phantasmatibus.

Dico 4o aia Xpi Dni ab instanti suae creationis cepit cognoscere omnia obiecta scientiae acquisitae non tamen simul, sed successive cognovit. Hoc secundo quoad ... Ops. segr. ex praecedentibus atque adeo eam tenet Suarez ibi relatus quo ... est conformis doctrinae eiusdem Suar. d. 2 sect. 1. Durandi in 3 dist. 14 q. S. Albar. in expos. art. 6. q. 11. et Vaques d. 49 q. ... quae asserunt aiam Xpi Dni non simul, sed successive cognovisse omnia obiecta scientiae per se infusae. Prima pars, nam aia Xpi Dni poterat uti scientia acquisita independenter a phantasmatibus ut vidimus, et alias conveniens erat ut ab ipso instanti creationis eam exercere, ut ita non solum scientiam per se infusam, sed etiam scientiam naturalem haberet usum rationis; quae quis in tali instanti non haberet dispositiva organa sensus ut possent intelligere aia Xpi Dni dependenter ab illis, ab ... huc tamen intellexit et cognovit plura obiecta talis scientiae absque dependentia sensuum. Ergo pars.

2a pars nempe quod aia Xpi Dni incognoverit omnia obiecta scientiae acquisitae simul, sed successive, quia cognoscere omnia simul est naturaliter impossibile, cum sed non possit fieri unico actu, et elicere tot actus simul ac requiruntur ad cognoscenda omnia obiecta scientiae naturalis superet virtutem naturalem potentiae intellectivae: sed alias omnia

Nulla e necessitas asserendi q. noluit ee. cognita, q. cum talis scia eet. nalis, nullg erat inconveniens in eo q. successive et nullo modo acquireret: q. dm̄ e. alq. Xpi Dni, n. simul sed successive obtinuisse acquisitg cognovisse [illegible].

Hic aut notand e. 1° in duabus ultimis dclusionibus me n. fuisse loquut de scia experimentali q. sic cum sit cogn° rer. ut sub sensus ceciderunt in p.si seri in dep. pendent a p.Santasmatibg; et quant nec q. ab instanti sue scept. potuit illa seri Xpus Dns, se d. decursu temp. quam organa sensuu erant disposita ad eor. operones.

2° notand e. ex dictis sequi Xpum Dnu nunquam non potuisse uti scia acquisita, q. cum posset uti illa independent a p.Santasmatibg n. impediebat illius usum somnus neq alia qlis dispositio corpis. quemadmodum de scia infusa tradit Suar. Sec. D. 4. 2 D. sect. 1. citata sc. 3° notand e. etiam Xpi Dominum p scientiam acquisitam cognovisse Angelos, aliasq. subst. spirituales et si ipse p proprias spes. q. sic scia ut dixi includebat [illegible] statusseparat, verquam ab alia separata cognoscuntur res spirituales, ut si ipse p proprias spes.

August [illegible] 30

18 et 19 de volunt creata Xpi Dni et actibus illius

Pro primo explicat. sunt duae qq. [illegible] alijs anteriori [illegible] q. sic rimanent explicanda q. p. tinent ad Xpi volunt. creata Xpi Dni et actibus omni videtur

Ut post disp. de intu. et disp. de volunt. illius subiicia.

Disputatio [illegible]

De perfectione creatae voluntatis Christi Domini

Cum sit perfectio voluntatis creatae Christi Domini, tum virtutes habituales infusae, et nullum [illegible] residentium, quod constare potest ex dictis disp. 7 de gratia Christi, ideo hac omissa de aliis perfectionibus voluntatis Christi Domini, et quippe de libertate illius et merito in hac disp. disseremus.

Quaestio 1a

An praeter voluntatem divinam fuerit in Christo Domino voluntas creata et quomodo sit cum suis actibus

Sectio 1a Catholica veritas contra hereticos stabilitur

Haeretici Monothelitae ut referunt Suar. Val. et alii quia concederent voluntatem divinam Christo Domino illi tamen denegabant voluntatem creatam, vel eius operationes, aut potius utramque ut colligitur ex verbis Macharii Patriarchae Antiocheni hoc errore infecti relatis in 6. synodo act. 8. ubi interrogatus hoc modo: habuit ne humanam voluntatem Dominus noster Iesus Christus, et impeccabilem? Negat non voluntatis humanae in Christo determinationem, divinae vero [illegible]

carnalibus voluptatibus, et cogitationibus humanis.

Sed omisso hoc errore, explicatur Catholica veritas, et est in Christo duas esse voluntates divinas et ... creata ... de fide et ... ex locis ... in quibus distinguit Christus voluntatem suam a voluntate divina Patris ut Lucae 22: non mea voluntas, sed tua fiat; et Ioannis 5: non quaero voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me, et c. 6: non veni ut facerem voluntatem meam etc. ... ex locis in quibus tribuitur Christo ... quod non potest convenire illi nisi secundum voluntatem creatam, cum ... divina non habeat superiorem, cui possit obedire, ut ad Philippenses 2: factus obediens usque ad mortem et Ioannis 4: meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me.

... Probatur ex ... Leone Papa epistola 2 ad Leonem Imperatorem sic ibi: secundum formam Dei, ipse et Pater unum sunt; secundum autem formam servi, non venit facere voluntatem suam, sed voluntatem eius, qui misit eum. Ambrosius libro 10 in Lucam: quod autem dixit non mea voluntas, sed tua fiat, suam ad hominem retulit, Patris ad divinitatem ... Hieronymus in caput 26 Matthaei ... Papa epistola ad ... Agatho Papa in epistola quae refertur in 6 synodo actione 4 ... 14.

Unde haec veritas definita est in 6 Synodo actione 4 ubi sic habetur: duas dicimus unum eundemque ... unum ... naturas, ita et naturales in eo voluntates, et operationes ... divinas et humanas ... et definita ... et ... eiusdem Concilii; et ... in ... Synodo ... in definitione fidei, et in Lateranensi sub Martino I can. ...

4. Probatur ratione, quia voluntas est naturalis proprietas consequens

nẽ intellectualẽ dcd in Xpo Dno hpr non divĩ fuit
et natura huana: quã hpt voluntẽ divĩ, fuit etiã voltas
humana ex quã voltas huana nulla dicit impfectionẽ
Xpo Dno repugnantem, imo necẽ fuit ingludari ut posset
mereri, et satisfacere pro nobis cum voltas divĩ nõ sit
capax meriti. Sicut hpt voluntẽ divĩ, etiã fuit in Xpo
Dno voltas creata huana &c.

Sit 2a conclusio tam voltas divina quam humana
quilibet habuit in Xpo Dno suas proprias operones et actus
Hec est certa de fide definita in 6 synodo act. 4. et 18
ex [illegible] relatis, et patet etiã ex locis [illegible] et PP.
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Matth. 20 [illegible]
volo sed sicut tu [illegible] ubi exprimenda est Xpo Dno de actibus volun-
tatis divi et humane. Praeterea [illegible] nõ potest esse proprie opera-
ri quod ego in Xpo Dno hpr voluntẽ divĩ fuerit pra voluntẽ
creata necessũ est ut hpr operones divinas voluntẽ
sint et actus, et operones voluntẽ creatẽ [illegible] alias
Xpo Dnus nõ posset mereri, et satisfacere, cum operones
voluntẽ divĩ nõ sint meritoriẽ. Neq etiã voltas creata
sed actus, et operones ab ea elicitẽ &c.

Cæterum rogabit aliquis an talis habuerit volun-
tas humana propriam operonẽ in Xpo Dno, [illegible]
[illegible] in ea [illegible] diversitatẽ actuũ quẽ in aliis hoibus reperitur.
et respondetur negative: quia voltas [illegible] Xpi Dni nõ ha-
buit actus malos cum sit impeccabilis, neq actus inde-
liberatos seu necessarios defectu advertentiẽ, cum haberet perfectis-
simas ex quas directe plena deliberatione oẽs suos actus eli-
ceret &c.

Habuit 2o voltas Xpi Dni in primis actus naturales
et [illegible] nales virtutum, quas habitus illi fuerunt infusi, deinde
habuit actus liberos, et necessarios, liberos ut patet sequenti

Sect.e 3 dicemus; neces.o q.a habuit actum amoris, et fruit.s qui neces.o consequuntur visionem Beatam. Prg.a habuit actus efficaces, et inefficaces; ut coit. docent D. D. ex illud Matt. 26. Pater si possibile est transeat a me calix iste verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu: ubi Xpus cum efficaci volunt.e moriendi indicavit simplicem affectum suae volunt.s mortem naturaliter recusantis. Denique habuit voltas quidem oes actus pertinentes tam ad volunt.em concupiscibilem, quam ad irascibilem, hoc est pertinentes ad volunt.em ut naturam correspondet appetiti concupiscibili, quam ut correspondet irascibili. Itaque D. Deo habuit actus amoris, desiderij, gaudij, odij, doloris seu tristitiae, qui sunt actus pertinentes ad volunt.em concupiscibilem, atque etiam habuit actus spei seu fiduciae, audaciae, irae, timoris etc.a, qui sunt actus volunt.s irascibilis. Videatur Suar. disp. 38 sect.e 1.

Hic autem disputari solet an actus inefficaces fuerint in volunt.e Sanct.a Xpi Dm. ut est na, aut ut est ro, sive inferior sive superior; et similiter an actus doloris, tristitiae, et timoris fuerint in ea in ratione inferiorem, superiorem, quas difficultates utpote minoris momenti, et quas magis est de modo loquendi de re sic breviter est dissolvenda, et dicimus actus inefficaces non fuisse in volunt.e Xpi Dni ut est na, si nomine volunt.s ut est na intelligatur potentia volunt.s ut naliter, et neces.o operatur, quia tales actus non fuerunt necessarij, sed liberi; at vero si noe volunt.s ut est na intelligatur ipsa potentia ut naturaliter inclinatur in proprium commodum vel hoc sibi bene potest dici actus inefficaces fuisse in volunt.e Xpi

Dni quoad ut est natura, sed hoc non tollit, quominus etiam fuerint in illa quoad ut est ratio, quatenus illi actus propter honestum finem eliciebantur.

De actibus vero doloris, tristitiae, timoris recte docet Suarez citatus, et Valentia disputatione 1 quaestione 13 puncto 4 potuisse esse in voluntate Christi Domini etiam quoad ut est ratio superior, quia potuit eos elicere circa res creatas in quantum sentit difformitatem ad rationes superiores legis aeternae, quas semper attendit portio seu ratio superior voluntatis.

Sectio 2

Proponuntur argumenta et dissolvuntur

Obiicies 1.º quia una et eadem est operatio causae principalis et instrumentalis; sed in Christo Domino divinitas se habet ut causa principalis, et humanitas ut instrumentalis; ergo una est operatio utriusque, atque adeo voltas creata Christi Domini nulla habet operationes distinctas ab operatione voluntatis divinae. Respondeo maiorem esse veram si nomine operationis intelligatur actio prout est a diffusum concurrunt causa principalis, et instrumentalis, falsam vero si nomine operationis intelligatur actus proprius alicuius potentiae; quoniam cum datur diversa potentia debet dari diversa operatio, et cum in humanitate Christi Domini detur diversa potentia voluntatis a voluntate divina, consequenter debet dari diversa operatio, seu actus elicitus ab ea.

Obiicies 2.º si in Christo Domino essent duae operationes voluntatis, esset in illo contrarietas voluntatum, quia una posset velle quod altera nollet, sed hoc est contra fidem dari in Christo Domino contrarietatem voluntatum: ergo neque in eo erunt duae operationes

volunt. R. nec sequitur maioris, quia voluntas sanctitatis Christi Domini praeter specialem dominii ubi dilectionis atque divinorum auxiliorum abundantiam semper habet stormis divinae voluntati atque a Deo namque habet Christus Dominus conformitatem voluntatis.

Obiectio 3. idque dicimus de actibus, qui in humana Christi Domini voluntate reperiuntur: Isaiae 42 dicitur de Christo Domino non erit tristis neque turbulentus: quod non est verum si fuisset tristis. Et ratione nam Christus Dominus gaudebat de morte sua, quia visione beata videbat nam ad visionem beatam eius summum gaudium debetur dare: non poterat de eadem tristari, cum gaudium et tristitia non possint esse simul de eodem obiecto. R. textum Isaiae esse explicandum de acerbitate seu asperitate vultus et sanctitatis non esse futuram in Christo Domino significat propheta asserendo non esse futurum tristem id est quod signat nomen tristis, atque ita explicat S. Hieronymus [illegible] nullum terruit vultus tristitia nec festinavit ad poenam etc. Colligitur quod haec explicatio ex originali hebraeo ex quo legitur non fumigabit hoc est non dabit signa irae unde nam irati densi spiritus naribus efflant, atque hinc ortus est hispanus verbum quo dicitur cum quis irascitur fumum a naribus ascendisse.

Ad obiectionem omissa solutione Cani 12 de locis c. 14 asserentis interruptam fuisse visionem beatam, et gaudium Christi Domini, ut tempore passionis posset contristari, quem ad partem rationes eadem repraesentant. R. cum Suarez hic d. 3. sect. 3. 1° non esse necessarium ut beatus gaudeat de omnibus quae in Deo videt, quia illa non repraesentantur ut summum bonum sicut ipse Deus: quemadmodum [illegible] non est necessarium ut si amat necessario Deum ita amet reliqua, quae videt in illo. 2° R. Christum Dominum posse gaudere de morte et tristari de illa sub diversa ratione formali, quia poterat gaudere de morte ratione fructuum quos erat [illegible] allatura

et tristari de illa ut erat malum naturae, inter quae nulla est repugnantia, quia sunt diversi motivorum.

Obiicies 4° S. Aug. in enarratione Psalmi 22 ubi explicans illud Deus Deus meus clamabo etc. damnat sententiam asserentium Christum timuisse. Sic vero non est fortior miles quam imperator. Deinde ille optat mortem (Paulus scilicet) ut sit cum Christo, et ipse Christus timet mortem; ergo iuxta S. Aug. non fuit in voluntate Christi Domini actus timoris. Confirmatur quia per se ratione timor includit incertitudinem mali imminentis, tamen iuxta Arist. 2 Rhetoricorum c. 5 et cum eo aliqui accidenti, qui sententiam sequuntur D. Bonav. in 3 d. 15 art. 1 q. 2 in Christo Domino non potuerit esse illa incertitudo mali imminentis quia perfectissime omnia futura callebat; ergo non potuit esse actus timoris.

Respondetur S. Aug. excludere a Christo Domino timorem, ratione cuius mortem declinare vellet, quia timorem hunc non habebat Apostolus ut mori cuperet et esse cum Christo, cumque non stat ut Christus timeret mortem ut erat contraria naturae, qua ratione eam timebat Apostolus, quia hi duo affectus non sunt contrarii, nam sunt diversa motiva. Ad confirmationem Respondetur cum Val. in 3 p. disp. 62 c. 8 incertitudinem mali imminentis non esse de ratione timoris, sed solum quod sit fuga mali imminentis; et cum in Christo Domino fuerit haec naturalis fuga mortis ut constat ex sacris scripturis, ergo fuit in illo actus timoris. Aristoteles vero loco citato solum intelligendus est velle quod incertitudo mali imminentis solet plerumque cum timore coniungi, non quod talis incertitudo sit de ratione essentiali timoris.

Sectio 2

Habueritne voluntas Christi Domini

Christi Domini actus liberos et necessarios

Dixi in sect. 1. habuisse voluntatem Christi Domini actus liberos et necessarios cuius probatio in hunc locum reiicitur ut hoc probetur et explicetur supponendum est dupliciter posse aliquem actum esse liberum, primo quia procedit a voluntate absque coactione aliqua, secundo quia taliter procedit ut potuerit non procedere.

Quo supposito quidam quos suppresso nomine refert Suar. hic disp. 37 sect. 2 actus liberos solum in 1. acceptione concedunt voluntati Christi Domini quibus favere videntur Marsil. in 3. dist. 18 q. 12 a. 3 et Gabriel art. 3 dub. 2. imo et D. Thom. hic q. 18 a. 1 art. 2 ad 3. hanc sententiam ut probabilem relinquit quia operibus semper docent in partibus, sed haec sententia non solum falsa, etiam probabilis non ut dicit Suar. citatus nam libertas a coactione et violentia quae solum reperitur in actibus Christi Domini non excludit ab eis necessitatem absolutam, processio enim verbi divini et spiritus sancti est absque aliqua coactione et violentia, et tamen est necessaria, quare haec sententia relicta est communis fuisse in voluntate Christi Domini actus perfecte liberos, ac proinde taliter ab eo procedentes ut potuerint non procedere. Haec est certa de fide et probatur ex Isaiae 7. ubi de Christo Domino dicitur: butirum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum, ubi S. Basilius, S. Hier. S. Cyrillus lib. 1 in Isaiam orone 4 et S. Aug. lib. 8 de genesi ad literam c. 24 docent fuisse in Christo Domino liberam electionem, quae est actus perfecte liber. Item cap. 53. inquit idem propheta oblatus est quia ipse voluit, ubi ... explicans dicit quod necessitate, sed voluntate, ... et Ioan. 7 dicitur ambulabat Iesus in Galilaeam non enim volebat in Iudaeam ambulare

Et cap. 10 ego pono animam meam: nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a me ipso. atque eamdem veritatem testantur testim. alia. Verum sine q. sermo est de obedientia Christi Domini et praecepto illi a Patre imposito; q. si voluntas Christi Domini non esset libera ad eliciendos suos actus non esset capax obedientiae et praecepti.

[illegible] Probatur [illegible] auctoritate SS. PP. Greg. lib. 24 moralium cap. 2. ubi ait necesse [illegible] calcata mortem voluit mortem sponte suscepit. Aug. lib. de [illegible] cap. 15 [illegible] non invitus libera voluntate erat et non tanto magis erat, quanto magis peccato servire non poterat atque [illegible] est mens [illegible] de fide c. 18 et duobus sequentibus. Basilius lib. de Spiritu Sancto c. 8. Anselmus lib. cur Deus homo a cap. 8. Origenes lib. 2 periarchon cap. 6. et aliorum.

Probatur [illegible] ratione neque [illegible] actus [illegible] liberta est magna perfectio voluntatis creatae, atque ista manet in beatis [illegible] et [illegible] fuit in Christo Domino [illegible] perfectio potiori [illegible] fuerit debita, quam quilibet alteri beato [illegible] Christo Domino [illegible] meruisset cum operatio meritoria [illegible] necessario debeat esse [illegible] libera.

Quod Dominum fuisse in voluntate Christi Domini actus necessarios, non coactos, nec violentos, sed qui [illegible] voluntarie absque aliqua tamen indifferentia [illegible] eadem. Sic est [illegible] inter [illegible] dilectio Dei [illegible] de beatis [illegible] amor Dei, et fruitio consequens visionem beatam, quae absque aliqua coactione eliciuntur, cum sint actus summe spontanei [illegible] summa inclinatione, quam habet voluntas in Deum clare visum, sunt tamen necessarii quia [illegible] voluntate absque indifferentia; cum ex necessitate rapiatur a Deo clare viso, sic [illegible] in voluntate Christi Domini fuerunt eiusmodi actus, nempe a [illegible] beata, quam habebat, necessarii

consequebatur amor Dei et fruitio: quae inea fuerunt actus necessarij, et ut necessarium est illud quod procedit absque aliqua indifferentia a voluntate.

Contra quae sic solent obijci poterant semper ex ratione virtualitatis divinae et definitae aut praecepti moriendi impositi Christo Domino, supposita eius impeccabilitate speciales sement difficultates, quae in quaestionibus subsequentibus seorsim erunt a nobis explicandae. Sic adverte voluntatem Christi Domini non fuisse liberam libertate contradictionis, non quia talis operabatur ut non posset ab operatione cessare, non tamen elicere actus contrarios, quia non poterat elicere actus moraliter malos omnino oppositos virtutum actibus quos semper exercebat. Unde S. Thomas q 18 art 4 ad 3 docet voluntatem Christi Domini fuisse determinatam ad bonum.

Quaestio

Qua ratione conciliaretur in Christo Domino libertas circa actus praeceptos cum impeccabilitate ipsius proveniente ex unione hypostatica.

1° aspectu maxime inter se pugnare videntur libertas circa actus praeceptos, et potentia impotentia ad peccandum seu impeccabilitas physica, nam ad libertatem requiritur ut ex ipsius dictis constat quod taliter eliciatur actus ut posset non elici. Ad impeccabilitatem vero necessarium est ut non possit non elici actus praeceptus, nam eo ipso quod posset non elici posset esse

peccatum involvunt, sequitur facere posse contra praeceptum divinum. Quantum in concilianda libertate cum impeccabilitate Christi, quae (ex infra dicen-dis suppono) habuit Christus Dominus non parum laborant DD. etiam impeccabilitas in Christo Domino proveniret ex duplici capite nempe ex unione hypostatica, et visione beata, agam prius de conciliandà libertate cum impeccabilitate proveniente ex unione hypostatica, et deinde in quaestione sequenti de concilianda eadem libertate cum impeccabilitate proveniente ex visione beata. quod tamen circa hanc difficultatem conciliandae libertatis cum impeccabilitate proveniente ex unione hypostatica varia sint DD. placita, eorum sententias a veritate aberrantes prius referam, et refellam ac deinde quod expositam veram pono.

Sectio 1a

Diversae DD. sententiae proponuntur et rejiciuntur

Circa hanc difficultatem 1a sententia docet libertatem conciliari in Christo Domino cum impeccabilitate ejus, quia licet voluntas illius non posset in sensu composito non elicere datum praeceptum; poterat tamen in sensu diviso, hoc est composita voluntate Christi Domini cum praecepto moriendi, aut quolibet alio praecepto divino, quod non poterat non elicere actum praeceptum ab illo tamen divisa et separata poterat elicere, et non elicere, atque adeo erat libera, et impeccabilis: libera quia poterat in sensu diviso elicere, et non elicere actus praeceptos impeccabilis quia in sensu composito praecepti non poterat non elicere tales actus. Ita sentiunt plures thomistae ut Medina hic q. 18 art. 4 dub. 1 a ... , Cabrera q. 18 art. 4. disp. 1. § 3. Alvarez disp. 46 n. 10 Vanes 1a 2ae q. 19 art. 10 Zumel ibid. q. 22 art. 4 quaesit. unica dubio 2. Complutenses relecti de gratia Christi q. 5.

Pagina 430 et alij

Hec sent. falsa est, et impugnatur 1º. nam quod suppositio alicuius dis comp. non e in potest. volunt. et ea facta non potest voltas non operari tollit dio libert. quia in eo casu in nullo instanti, seu temp. pot intelligi exercitium lib. voluntatis cum actus ex tali suppositione proveniente, non antecipatur suppositionem neque quando illa fit; quia non e in potest. voluntatis ut ea fiat, neque post illa, quia nam ea facta non potest voluntas non operari: ergo talis suppositio dio tollit libert. sed ita se hbet sim. Scotus Ad supp. dictio precepti rei voluntatis Xpi Dni; quia cum isti DD. non admittant aliqua media contra dicentes preceptum imponi volunt. Xpi Dni independenter ab illius operatione conditionate praevissa, et insuper eo posito non potest voluntas non elicere actum preceptum: ergo talis suppositio tollit dio libert.

Impugnatur 2º. nam ex doct. hoc sequitur voluntatem Beati esse liberam ad amandum Deum clare visum per vis. beatam, quia sicut dici poterat quod dicta volta Beati in sensu composito visionis Beatae eius voluntas non posset non amare Deum, posse tamen non illum amare in sensu diviso; divisa scilicet et separata visione ab intellectu Beati: sed dicendum est quod voltas Beati sit libera ad amandum Deum per amorem quae sequitur vis. beatam: ergo et quod voltas Xpi Dni sit lib.a ad eliciendos actus precept., quia licet posit eos non elicere in sensu composito precepti possit tamen eos non elicere in sensu diviso.

Impugnatur 3º. nam etiam ex hac sent. sequeretur, quod per potentiam absolutam non posset voltas creata necessitari a Deo ad aliquid faciendum; nam quod illi posit imponi a Deo exigit maxime necessitatem, et ex conditione voluntatis ad unum ad hoc relinquitur libert. in sensu diviso

Nam eo sublato et a volunt.e diviso poterit voluntas operari et n. operari, q.is in su composito n. possit n. operari, id absurdu e — dicere volunt. creatu n. posse necessitari a Deo ad aliq.d faciend.: q.d et illud — ex quo sequr —

Neq. — suffit si creas D.D. nrae Societ. passim facilit.e sus compl. et divisi conciliare libert. nrae volunt.s cum presc.a Dei, decretis, et definitionib. divinis, et auxilio efficaci; atq. d. desilit in — Xpo Dno posse conciliari libert. cum impeccabilit.e ipsius a D. sibit. volunt. sus compl. et divisi — precepti. — n. inquam hoc suffit, q. sus composito quo nri D.D. componunt libert. nrae volunt. cum presc.a Dei ett e sus composito operonis liberae cum ipsa volunt.e, q. ex suppo- sit.e q.d e n. pst n. esse, ac proinde talis sus supponit lib. exercitiu volunt., at v.o sus compositus precepti n. e compositio operonis lib. cum volunt.e, sed alicuius, q.d sm D.D. sent. quam impugnamus antecedit operonem lib. at q.a a Deo sit posit. — n. pst voltas n. operari, sed necess.o operatur —

2.a sent.a affirmat — conciliare libert. in Xpo Dno cum impeccabilit.e ipsius q.a lt posito precepto n. potuerit q.si n. obedire, attn illud lib.e adimplevit — 1.o q.a tale pre- ceptum impont. fuit dependenter a vsu Xpi Dni, qui li- bere voluit sibi imponi ut colligr ex illo Psalmi 39 [illegible] meus volui, et legem tuam in medio cordis mei. 2.o q.a n. petivit dispensat. illius cum posset, ut hi. [illegible] ex illo Mat. 26 an putas q. n. possum rogare Patrem meum [illegible] 3.o q.a habuit n. repugn. [illegible] hoc e. car. actus mali, qui resisteret motioni Sp.us Sancti moventis illum ad observand. precept. [illegible] actibus antecedentibus precept., car.a actus mali n. [illegible] insinuavit Spus Sanct. [illegible] q.is ipsa adimpletio foret necess.a et quid. [illegible] libertas [illegible]

Haec ex Sanchez[?] et existimo falsam, et sic impugno 1º quia non admittit libertatem involuntariam Christi Domini circa istius praecepti immediate vel mediate tamen cum eusdem implet... praecepti dicat esse necessarium solumque esse liberum acceptationis illius, negat potiendi dispensationem praecepti, et non repugnantiae seu carentiam actus moriendi... repugnantiis quod videtur esse 3ª ... in qua saepe dicitur Christum Dominum libere mortuum fuisse vide Isaias c. 53. oblatus est quia ipse voluit. et Joan. 10 ego pono animam meam, etc. et potestatem habeo ponendi eam. et insuper dicit ... admittit praeceptum fuisse meritorium, ut ad Hebraeos 10 in qua voluntate sanctificati sumus per oblationem corporis Jesu Christi semel et certe maxime videtur inconveniens quod actio quo Christus Dominus mortem amplexus est et alii similes ... quae dependebat redemptio generis humani immediate inde non fuerint meritorii.

... nec vi praeceptorum naturalium non satis ... dicto modo salvandi libertatem Christi Domini cum impeccabilitate ipsius nam impositio legis praeceptorum non dependet ab libero [?] Christi Domini, cum praecepta naturalia obligent independenter a voluntate humana; neque potest Christus Dominus petere dispensationem illorum quia in praecepta naturalia non cadit dispensatio, ut communiter docent canonistae in cap. quae in Ecclesiarum de constitutionibus... ubi n. 4 Ferinus n. 19 et seqq. ubi plures alios refert, et insuper repugnat quod Christus Dominus efficaciter vellet aliquid contra id quod Deus decrevit, atque adeo quod petat dispensationem praecepti sibi impositi a Deo determinate ut illud observet. ... repugnat ... seu carentia actus positivi quo resisteret Christus Dominus moriendi... per motivis illam a se observandi praeceptum tam vi praeceptorum naturalium quam positivorum ... Christo Domino cum esset impeccabilis

n. potuit Deus dare malum et cons. necessario habuit carit. illius[?] quare ratione talis carit. n. potuit libere observare praecepta.

3° quia minus decet, ut Christus dicat Christi Domini opera usque ad mortem, ut nobis obediens factus est, ut n. intimeretur[?] praeceptum Patris nisi dependenter ab eius libero consensu — et ejus obediens totus dissolvat ac resignatus in superiori voluntate adeo ut nullum moveatur impeccabilitas pro consensu.

3a sententia conciliat libertatem Christi Domini cum impeccabilitate ejus ostendo scientia conditionata; asserit n. media scientia cognovisse Deum quid facturus esset Christus Dominus in quibus unaquaque circumstantijs, atque adeo quod et si illi n. praeciperetur libenter mortem esset subiturus cum ea perfectione et in eis circumstantijs extrinsecis in quibus eam de facto subiit; qua scientia praesupposita Deus ex sua libertate decrevit imponere Christo Domino praeceptum mortis cum omnibus circumstantijs, ut videbat Christum Dominum sic esse libere facturum. Qua ratione ostrat sic sententia salvari libertatem et impeccabilitatem in Christo; libertatem quia actus amplectendi mortem elicitus fuit a voluntate Christi Domini, sicut erat praevisus per scientiam conditionatam, ac proinde ita libere, ac si nullum esset impositum praeceptum; impeccabilitatem vero quia praeceptum supponebat futuritionem actus amplectendi mortem per scientiam conditionatam praevisi, atque adeo cum tali praecepto n. poterat voluntas Christi Domini componere negationem actus amplectendi mortem, aut actum quo nollet mori, cum n. posset componere actum contrarium ipsius, aut cum actu opposito; atque ita consequenter n. poterat peccare, ad quod n. requirebatur, ut posset componere cum praecepto n. observantiam illius.

Haec sententia etsi magis videatur ad veritatem accedere, quam aliae duae praecedentes, displicet tamen quia nec libertatem, nec perfectam impeccabilitatem salvat in Christo Domino; atque ita a Deo imaginatur, 1° nam scientia conditionata, qua Deus vidit Christum Dominum amplexurum mortem supponit praeceptum moriendi illi.

impositum, l non supponit, si Christus non videbit Deus, quod Christus Dominus libere sit moriturus, non supponitur praeceptum cuius non esset non mori, si Christus non videbit Deus, talis actus, quo Christus Dominus de facto mortuus est, quia talis actus fuit praeceptus, ... at ... supponens praeceptum. Si autem aliud vidit Deus ... conditionate et aliud praeceptum scientia ... non deserviet ad sanctificandam libertatem in Christo Domino cum praecepto, nam ... sanctificent, et ... ipsam posset deservire, ... id met ... quod erat cognitum per scientiam conditionatam liberi faciendi esse a Christo Domino.

Sed dices scientiam conditionatam supponere praeceptum non prius in quo, sed a quo ipsa determinat voluntatem Christi Domini, inter quam et praeceptum dabatur mutua dependentia ... praeceptum liberam scientiam cognovisse Deum Christum ... ante futuram mortem non praeceptum ... quia aliud est vendere ... determinatione voluntatis ... non posse ... necessitate ... operandi.

Contra est ... quia praeceptum conditum, quod supponitur ad scientiam mediam, pendet a futura determinatione voluntatis ut praevisa, ... non ut praevisa, quia ad scientiam mediam non supponitur a ... scientia media futurum conditionatum, ... daretur processus in infinitum in ... neque a determinatione voluntatis ... nam a ... hoc esset necesse ut praeceptum moriendi imponeretur Christo Domino cum hac conditione ... ipse vellet mori, quae conditio ... non fuisse impositum et ... de quo disputamus. quia praeceptum hoc ut conditum futurum nullo modo dependet a determinatione voluntatis, et ... non est prius a quo, sed in quo talis determinatio.

... quia ... praeceptum conditionatum ... suppositum ad scientiam mediam esse prius a ... determinatione voluntatis ... antecedat ... per ... quam ... futura determinatio voluntatis, ita ...

dici poterat absolute exceptum esse prius a quo dependeat absoluta voluntas, quia antecederet aliqua scientia, qua talis dependentia videretur, atque adeo eum exceptum moriendi salvari libertas in Xpo Domino independenter a scientia media. Sed cum non admittat hanc sententiam, tenetur neque admittere debet, exceptumque quod supponitur a scientia media de morte Christi Domini esse prius a quo dependeat voluntas, sed inquit

3° quia non minus infert exceptum in Xpo Domino absolute exceptum, quam decretum efficax eventum effectum, sed decretum efficax ita infert effectum, ut si supponeretur a scientia media decretum conditionatum efficax non videret Deus illa scientia quod esset libere factura voluntas, ut recte docet P. Herice in 4° tom. disp. 28. c. 9. quomodo dici valeat hoc decretum esse prius a quo dependeat voluntas, et nihilominus talis prioritas ipsam manere liberam, ac proinde P. Arrubal to. 1 in 1 p. disp. 67. c. 6. ut conciliet exceptum finitum dici cum libertate non per scientiam mediam averit ad scientiam non supponere finitum conditionatam futuram, ut possit Deus videre quod illa esset libere factura et viri docti nostrae Societatis docent decretum quod supponitur a scientia media tamquam causa actus liberi conditionati esse primum decretum sufficientis; quo Deus vellet dare concursum requisitum ad talem actum non tamen ipsum efficaciter intendendo, non aliter teneret libertas conditionata, cum quia ipsa ... affirmaret: si ego haberem decretum efficax, quo vellem Petrum ... converti Petrus converteretur. quod verum est ideo necessario cum impossibile sit posse frustrari efficax decretum Dei; sed si exceptum divinum non minus infert observationem ipsius ... voluntas Xpi Domini, quam decretum efficax infert effectum tale exceptum supponitur a scientia media ... libertas a Xpo Domino quia ... possibile ...

Ad prioritatem à quo interipsum et decretum voluntatis sit, prout decretum efficax quo valeat talis recursus ... quia non minus necessaria est: haec veritas: si ego impo- nerem Christo praeceptum moriendi moreretur, quam haec: si ego haberem decretum efficax, quo vellem Petrum verti, Petrus verteretur: sed haec veritas est necessaria: et nullo modo deservit Deo cognitio illius ad conciliandam infallibilitatem decreti divini cum libertate nostrae voluntatis: ergo et illa veritas est etiam necessaria: atque adeo cognitio illius nullo modo deservit ad conciliandam libertatem cum impeccabilitate Christi Domini etc.

Et si his convictus dicas Deum medium quod deser- vit ad conciliandam libertatem cum impeccabilitate Christi Domini non supponere praeceptum etiam quod afferet, attamen tam videri a Deo actum liberum obedientiae, quo Christus Dominus ex motivo talis virtutis vellet mori, neque ad quem- quam ex motivo illius non requiritur, ut supponatur praeceptum, sed sufficit, quod Christus Dominus vellet mori, ac si illi praeciperetur; et hac supposita scientia decrevisse Deum praecipere Christo Domino mortem amplectendam per illum- met actum, quem viderat per scientiam mediam etc.

Contra est, nam ita admittamus actum illum quo non supposito praecepto vellet Christus Dominus mori, ac si illi prae- ciperetur, esse actum obedientiae, attamen negari non potest, quin talis actus sit saltem materialiter distinctus ab eo quo defacto Christus Dominus mortuus est, nam hic vere est volitio moriendi, quia ita praecipitur, atque adeo respicit actuale praeceptum de facto, et est actus obedientiae non efficax; alter vero est volitio moriendi ac si praeciperetur, et proinde non respicit actuale praeceptum, sed conditionale, neque est

Actus non efficax moriendi, sed Deus si aliquid vellet, et im-
plices [illegible], quis est efficax quem est ex quo Christi Domini
ergo Si [illegible] diversi, ac ex inde actus [illegible]
non fuit ille, qui ex scientia media erat [illegible]. Unde ex eo quod
ille [illegible] potuit libere eliciendo a Christo Domino, non
sequitur, quod actus [illegible] libere eliciatur, neque quod [illegible]
[illegible] ex supposito, quia ille non supponitur futurus, sed ab
distinctus cognitus per scientiam mediam. Ex quo ulterius
sequitur Christum Dominum potuisse peccare non eliciendo actum
[illegible] non [illegible] futurum; quam impugnamus, et quod
non potest peccare, quatenus actus illi [illegible] supponitur
futurus; et talis suppositio facta non potest non esse futurus.

Sic efficaciter impugnari videntur solutiones ad dubitationes
impugnationis [illegible] ut sequamur rationes
[illegible] impugnationis. Impugnatur [illegible] non [illegible]
naturalia obligant independenter ab omni futuritione actus liberi, et
illorum transgressio est intrinsece mala, ita ut in nulla hypo-
thesi possit esse bona.

sez rone boni, et coent relinquet volunt lib ad amand
oppositum, l n amand posit; q inquolt Sorez
relinquit rone boni cc qua posit tendere voluntas
unde cept imposit Xpo dno n pst persuaz
posit obiectum p sy necessitare volunt Xpi
dnt ad subst actus cepti; neq opps bat
explu allatu de cepto negativo imposito alicui
Beato, q tale cept n necessitat volunt
Beati ex obiecto movendo; sed ipsa visio beata
e, q necessitat, neq sup cepto nulla relin-
quit rone boni in n adimplendo illo et coent
auferr rone obti volunt a n adimplet

Precepti, q^a nil p^t amari a volunt^e nisi bonu, ablata aut ratione dbi auferti a volunt^e priu intrins^e requisit^u a d^o illu actus, et stante debito ad vlt^m manet in hoc casu necessitata volta beati desi cuius d^o pr^y intrins^e requiti a d^o n^ observand^u Precep ti

q^a sent^a asserit Xpum dnum fuisse necessita tum quoad subst^a mortis, et coent^r a d^o aliq^d ali q^d medium vage et indeterate sumpt^u, quo illam subiret, quia libere qdlt determinate potuisset eligere q^a stat bene necessitas vaga cc^a aliqd medium indeterate cum libert^e cc^a qdlt determinate: ad equitand^u .n. ne cess^o requir aliquis equus vage et indeterate sumptus, quis quilibet determinate sumptus n^ sit necess^ri. et hac ratione asserit sup^a p^to Precepto moriendi salvari libert^m in Xpo dno, q^a qdlt poterat libere eligere hoc, vel illud medium quo morte subiret. impeccabilit^m v^o p hy^s salvat ex eo q^d deus ect ita paratus ad guber nand^u volunt^m Xpi dni, vt si vidisset in tota collect^e meliorum n^ ee aliqd medium, cui Xpus dnus libere ssentiret vt eo mediante morte pateretur q^d e moralit^r impossibile necess^o daret illi aliqd medium p hy^e infalli bile, q^d stare posset cum libert^e, et vita beata, et p omnia a d^o tali medium q^d Xpo dno debebatur fuisse illis p hy^e impeccabilis. ita Albertinus obi n° 11 et

Hec sent^a fere coincidit cum precedenti, atq a d^eo impugnari debet eisd^m ronibus, q q precedens impugnata fuit nq in primis scedit Xpum dnum fuisse necessitatum quoad subst^a mortis q^d est rejicit^r i testimonijs sacrae scripturae et Patrum

in 3 impugnat.e sent.is excedentis. Deinde ita recidit libert.is Christo domino, quoad hoc, quod illud medium de facto sumptum, quo mortem subiret, quod pertinet ad circumstantiam mortis, non sicut mori ex hoc, vel illo morbo aut concomitantia intrinseca actus, quod in mori est circumstantia mortis ita et mori hoc medio, vel alio distincto est circumstantia mortis; atque adeo recidit hec sententia in libertatem quoad circumstantias, quam impugnat. ac denique constituere Christum dominum impeccabilem et inordinate ad visionem beatam tamquam medium physice infallibile est non admittere in Christo domino aliam impeccabilitatem, quam eam, quae provenit ex visione beata; cum in certum sit ratione unionis hypostaticae independenter a visione beata esse impeccabilem etc.

6.a denique sententia videtur meri succumbere: negat non impositum fuisse Christo domino preceptum moriendi, et ita facile se expedit ab hac difficultate asserens Christum dominum libere mortuum fuisse, quin propterea peccare potuerit, quia ad id nulla ratione tenebatur. Hanc tenet Lorca in hac 3.a p.te disp. 63. n. 11. ubi pro se affert Paludanum in 3 dist. 12. q. 2. art. 3. Dyonisium Cisterciensem ibidem q. 3 art. 2. conc. 6. Albertum magnum c. 3 de virtutibus et Victoriam etc.

Hec sententia est contra communem doctorum; atque adeo reiicitur primo auctoritate scripturae Psal 39 Deus meus volui et legem tuam in medio cordis mei et Ioan 10 ubi cum dixisset Christus dominus [illegible] potestatem ponendi animam suam, addit hoc mandatum accepi a Patre meo et c. 14 sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio etc. Roman. 5 sicut per unius inobedientiam peccatores constituti sunt,

Multi erunt iusti unius obeditione iusti constituentur multi. et ad Philipp. 2 factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: et plura alia illa [illegible] sentit in [illegible] ex eadem constat fuisse Christo Domino impositum praeceptum moriendi.

Neque sufficit si dicas cum Lorca ubi supra in his et aliis locis [illegible] verbum mandatum, praeceptum, lex non accipi proprie, sed large ita ut significet voluntatem superioris cognitam, et non strictum imperium, ut colligitur ex S. Chrysostomo Hom. 59 in Ioan., S. Cyrillo lib. 10 c. 20, Theophylacto in 14 Ioannis, Cat. Sym. in Ioan. 10, S. Anselmo in opusc. de mediatione redemptoris c. 3. et 4. S. Tho. in Ioan. 14. lect. 8. quos refert Lorca, et videntur asserere non fuisse impositum Christo Domino praeceptum moriendi. et quia obedientia debeat sumi proprie, quae in Christo Domino fuit vera et formalis obedientia [illegible] haec virtus non requirit necessario praeceptum superioris, nam vera obedientia formalis est voluntas superioris cognita, et si non sit intimata per praeceptum, imo est maxima perfectionis obedientia, ut [illegible] D. Tho. 2.2. q. 104 art. 2. [illegible] ait: tanto videtur obedientia perfectior, quo expressum praeceptum obediendo praevenit voluntate superioris intellecta.

Nunquam hoc sufficit, nam [illegible] explicandi [illegible] verba illius in rigore intelligendo, alunde non urgeat aliquid movens. Alias nihil firmum habetur ex [illegible], de nullis urgeat inveniens ex eo quod debeant in rigore intelligi de eo praecepto vero imposito Christo Domino; nam ad hoc [illegible] praeceptum posse consiliari [illegible]

Libertas, et impeccabilitas in Xpo Dno ut conciliari possit et absque Sorca conciliatur positis praeceptis naturalibus
Deinde quaeritur dubium, an obligat verum praeceptum Xpum Dnum:
Verba illa ... mandatum etc. sunt in rigore intelligenda de vero praecepto moriendi imposito. Xpo Dno. Quare SS. PP. qui videntur oppositum asserere explicandi sunt de Xpo Dno ingenti charitate, quae sub Sac. ... explicatur nullum habuit praeceptum, vel de praecepto quo ... et necessitatem inducente, ut mittam alios ...
... potuit nobis stare, ut statim dicemus. obedientia vero si semel admittitur cum proprietate fuisse in Xpo Dno debet etiam admitti fuisse illi impositum praeceptum; nam obedientia pro sumpta, ut est specialis virtus a reliquis distincta necessario supponit praeceptum superioris: est enim illius formale obiectum honestas, quae reperitur in adimplendo praecepto superioris ut docent com. ... cum ... qui art. ... citato ... obedientia ... tam ... ... praeceptum tacitum ... expressum, et recte ... ... sicut ... obedientia non est nisi ... praeceptum, ita obedientia non est nisi circa praeceptum tacitum. Expressum quod ... Xpi Dni obedientia fuerit circa praeceptum expressum ... satis indicat testimonium ... ad Rom. ubi obedientia Xpi Dni opponitur inobedientiae Adami; atque ... sed haec fuit ... praeceptum expressum ita obedientia Xpi Dni fuit ... etiam circa praeceptum expressum ut ... ex Sac. antithesi probat Cornelius in ... citata epistola ad Rom. Quare ... ubi ... citat ... non intendit posse dari actum obedientiae absque praecepto superioris; sed non requiri praeceptum expressum

Pa sufficit tacita et qa obedire, qr . . . praeceptum ei . . . arguit maiorem amplitud. in subdito et deo decet esse perfectiorem obedientiam, quae non expectat praeceptum expressum.

Reiicitur 2o quia dicta sententia . . . S. P. Ambrosij lib 5 de fide ad Gratianum c. 4. sive igitur mandatum, sive ut aliqui latini sentiunt praeceptum non utique in divinitate, sed secundum incarnationem datur ad subeundas vices passionis Aug. tr 9. tru 79 in Ioan . . . Pater mortaliter mandatum Patris. Agatonis Papae epistola . . . relata in 6 synodo act 4 ubi quod . . . Legem tuam in medio cordis mei, inquit, hoc . . . ad obedientiam . . . Christi . . . qua subditos sint voluntati et legi divinae. atque eadem videtur esse mens Damasceni lib 3 de fide c. 2 . . . Cyrili lib 3 in Ioan c 20. Basilij in lib de Spu. S. . . c. . . Nisseni in lib de Beatitudinibus ad illa verba beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam, et aliorum ad ea verba . . . ad Romanos et ad . . . citata unde . . . infra q 41 art 2 ad 2 inquit: Christus mandatum accepit a Patre ut pateretur et lib 3 Gentes c. 55. obediens praecepto Patris mortem substinuit secundum doctrinam Apli et ad Rom 5 lect 2. obedientia autem Christi . . . dicitur secundum quod praecepto Patris obediens mortem substinuit. atque . . . 3 p q 42 art 6 ad 2: quod ex doctrina SS. . . Patrum . . . esse impositum Christo Domino praeceptum moriendi; atque adeo . . . contrarie sententia non est . . . admittenda

3o nam si Christus Dominus non haberet praeceptum moriendi maxime quia stante tali praecepto non possunt inter se conciliari libertas et impeccabilitas in . . .

Dno. sed hoc e fm, nq Xpus Dnus fuit subiectus præceptis naturalibus; et tn mox observatæ conciliantur interse libertas et impeccabilitas: q. præceptum moriendi fuit impositum Xpo Dno

4 nq ut Xpus Dnus ingtm homo fuit capax præcepti nalis, ita et positivi moriendi; sed etiam conveniens erat ut illi imponeretur; tum ut haberet meritum obediendi, tumque ut nobis præberet exemplum obediendi in rebus arduis et difficillimis: q. fuit illi impositum hoc præceptum

Sectio 2a

Quibus iam suppositis vera sententia declaratur

Ut vero sententia in hac gravissima difficultate quam maximam et explicemus 1o supponendum est Xpum Dnum subiectum fuisse præceptis naturalibus tam positivis, ut amare Deum et honorare parentes etc. quam negativis ut non mentiri, non occidere etc. ut D. Th. 3 p. q. 22 ... Suar. hic disp. 43. sect. 2 et ... sect. 4. ... praeceptis vero positivis, quae universa Eccla, tam in lege veteri, quam in nova edita sunt nullo modo subiectus erat Xpus Dnus, quia præcepta veteris legis edita erant pro populo Iudæorum, ... ordinaria ... et ... Xpus Dnus ... non ... præceptis autem novæ legis ... non erat subiectus, quia ille fuit auctor

et legislator suis legibus, et quis aliquando legislatores suis legibus teneantur ut quando servantur. Et communiter quae ad ipsos pertinente; at hoc in nostro casu Christus Dominus non habuit locum, tum quia potestas legislativa fuit in eo altioris ordinis excellentioris; tum quia non habuit statum eiusdem rationis cum subditis. Utrumque docere videtur Christus Thomas infra q. 21 art 4 et tenet Suarez citatus.

2º supponendum est fuisse impositum Christo Domino praeceptum moriendi in singulari, et cum omnibus circunstantiis quibus de facto mortuus est. Ut colligitur ex Divo Thoma loco sectione praecedenti n. 6 sententia relata; et idem expresse docent Suarez hic disputatione 36 Cabrera q. 18 disputatione art. 4 disputatione 4 § 2 nº 71 et sequentibus. Albar disputatione 46 nº 12 Maldonado Ioannis 12 nº 49, et Toletus Ioan 10 annotatione 14.

3º praeceptum moriendi impositum fuit Christo Domino independenter ab omni scientia media qua videretur operatio ipsius determinate futura, quia ut ostendimus 2ª sententia sectione praecedenti impugnata. Scientia media nullo modo deducit ad conciliandam libertatem cum impeccabilitate Christi Domini supposito praecepto.

4 praeceptum est quid extrinsecum voluntati, et quid extrinsecum est quod illam non potest eam necessitare, nisi quatenus infert aliquid intrinsecum voluntati quod eam necessitat, ut recte docet Suarez hic disputatione 37 citata sectione 3 § ult. et Vasquez n. 1 in 1. 2. disputatione 18 c. 2 § duplici autem; an a Deo super impositae dantur decreta efficacia de operationibus Petri, ut quae independenter a scientia media, et aliae ex initialis decretis, quae dantur Petro auxilium, quo dato ut libere operetur, ita libere operaretur, ut modo operatur, quia decretum est quid extrinsecum voluntati, et existentia alia

3.° Necessitas moralis ut eius explicatur a Theis est illa rone cuius ita e voluntas determinata ad unum, ut quamvis physice possit illud non amplecti, semper tamen reipsa amplectatur. Itaque infallibiliter implicat quod stante tali necessitate non amplectatur. 6.° Cum Deus per suam simplicis intelligentiae scientiam perfectissime comprehendat nostras voluntates, et etiam cunctas circumstantias in quibus potest alicui determinari videt quod tales sunt, in quibus circumstantiis sit voluntas moraliter necessitata, atque a Deo infallibiliter operatura sit quod non possit non operari. 7.° supposito quod Deus decernat constituere voluntatem in circumstantiis in quibus sit moraliter necessitata, ad actum, verbi gratia, dilectionis, tunc decernit dari illi concursum requisitum ad talem actum et denegare ad oppositum, nam eo ipso quod decernat fieri actum dilectionis, non potest efficaciter velle non fieri, seu quod fiat actus oppositus, ac proinde non potest tribuere concursum requisitum ad talem actum, et denegare ad oppositum. Unde ex tali suppositione non manet voluntas libera libertate contradictionis, nam ad hoc erat necessarium ut esset Deus paratus ad tribuendum concursum ad actum oppositum, seu contrarium, qui sine concursu Dei fieri nequit, sed manet libera libertate contradictionis, quatenus taliter elicit actum ut physice possit non elicere.

Vera sententia

His suppositis dicimus esse posito praecepto moriendi

n. so ce subst. mortis . sed etiam cum oes circumstantias
ociliari libert. Xpi Dni cum impeccabilit. sedi
camus ex tali supposit. esse Deum per se necessitat.
ad ostituend. Xpum Dnum in circumstantijs in
qq eet moralit. necessitatus ad moriend.; hac n. viae
salvatur libertas per se ad n. moriend., neq. se
p necessit. moralit. nullat. [illegible] tollit; cum necessitas moralis
essalit. includat poam per se [illegible] ad n. faciend. opus
ad qd necessitat. ut [illegible] ex supposit., [illegible] salvatur
impeccabilitas p se, neq. posita necessit. morali ad mo-
riend. [illegible] et [illegible] impole ut in eo composito
illius Xpus Dnus posit n. mori; [illegible] in sensu diviso
etiam [illegible] posit n. mori, attento [illegible] operandi vo-
luntatis ipsius, attn attento regimine divo, rone
cuius erat per se necess., ut Xpus Dnus semper
ostitueret in circumstantijs, in qq eet moralit ne-
cessitatus ad moriend. n. poterat n. mori, et cum
Xpus Dnus includat necess. per se necessit. hoc regi-
men divu tamq sibi debit. rone un. [illegible]
[illegible] rone illius e absoluti per se impeccabilis
q cum illud sit per se, et metaph. infallibile est
impole ut cum eo componatur actus peccati. Ita fere dicit
[illegible] citata sect. 3. [illegible] n. aber dissentio
[illegible] directivi divini regiminis Xpo debiti, quod
ille ait ee [illegible] oditionatum, ego v. esse [illegible] simpliciter
intellig., quo Deus cognoscit, in qq [illegible] circumstantijs
sit volt. creata moralit necessitata: favet q n parum
Albert. [illegible] 2. [illegible] 3. q. 3. theolog. dub. 2. ubi [illegible] impecca-
bilit. Xpi Dni ad regimen divu reducit, ex
[illegible] q. 3. Sanc [illegible] [illegible] Molina [illegible]

q. 24. art. 2 et 3. disp. 2. membro 4 in solut. postremi arg. et Iustinianus . to. 2. in Epist. B. Pauli in explicat. cap. 2. epist. ad Philipp. n. 10

Sed ut haec [illegible] amplius probetur et explicetur ad tria puncta reducenda sunt, quae in ea continentur, ut quodlibet seorsum probetur. 1. punctum est positio praecepti moriendi quoad substantiam mortis, et omnes circumstantias [illegible] Deus pro sua necessitate ad obediendum Christum Dominum in circumstantiis in quibus erat moraliter necessitatus ad moriendum tali modo; [illegible] ex 1° consequitur Christum [illegible] Dominum morali necessit. mortis praeceptum implevisse. 2. est regimen divinum [illegible] moralis necessit. inducat [illegible] ad moriendum fuerit sufficiens, ut ratione illius esset Christus Dominus [illegible] impeccabilis. 3. igitur punctum quod positio praecepti pro suo tenetur Deus taliter gubernare voluntatem Christi Domini, ut pro suo non possit peccare, sed non potest aliter gubernare salva libertate, nisi ostendendo ea in circumstantiis, in quibus est moraliter necessitata, quod posito praecepto pro suo tenetur Deus obtinere volunt. Christi Domini in talibus circumstantiis maior est certe, quod talis voluntas [illegible] divinae [illegible] et ita [illegible] tenetur ad Deum eam gubernare taliter, ut non possit peccare. Minor [illegible] quod Deus non poterat gubernare voluntatem Christi Domini itaut salva libertate non posset peccare [illegible] illa in circumstantiis in quibus [illegible] media videret non fore peccaturam, quod ut satis probavimus [illegible] [illegible] praecedentibus [illegible], scientia media non potest deservire ad conciliandam libert. cum impeccabilit. Christi Domini: [illegible] restat quod posset Deus gubernare voluntatem Christi Domini, ita ut salva libert. non posset peccare, [illegible] illa in circumstantiis in quibus est moraliter

Necessitate e Moriendi aeti Praecepti: sic n. salvatur libertas Christi ut manifestum, et insuper salvatur impeccabilitas, ut in 3 puncto nostro sent probabimus. Tum quia indisinat praeceptor naturae non poterat dirigi voluntati Christi Domini necessitati liberae exercitio constituerentur in circumstantiis, in quibus nulla media erat praevisa observando talis praeceptor, quia haec praecepta obligant independenter ab omni futuritione actus prvini: [illegible] [illegible] qui poterat eadem ratione dirigi indesinat praecepti possibili moriendi, quae haec etiam sine se consideratus et non supposita futurita actus praecepti inducit obligat [illegible] [illegible]

[illegible] punctum nempe quod Christus Dominus necessitate morali morti fuerit [illegible] Probatur 1° ex illo Psal. 39 Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei. ubi Simachus ut Eusebius sic vertit et refert [illegible] in hunc locum elegi, aut Hadrose [illegible], meditatus sum legem tuam intra viscera mea et S. Chrysostom. Basil. et Theodor. hic dicunt metaphoram esse ex iis, qui bene sunt in aliquem affecti, ut eam, quem desiderant cupiunt in pectus et in intima mittere. Probatur 2° Ioan. 4 inquit Christus Dominus meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me, ut perficiam opus eius. et c. 18 calicem quem dedit mihi Pater non bibam illum? et Luc. 12 Baptismo autem habeo baptizari et quomodo coarctor usque dum perficiatur. et c. 22. Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum [illegible] quae omnia ardentissimum Christi affectum circa Patris sui mandatum manifeste demonstrant, ac proinde necessitatem moralem circa adimplendo. quae ex tali affectu venire solet.

Probatur 2° ratione, quia nulla dicit imperfectio Christo Domino repugnantem illum [illegible] praeceptum moriendi cum

cum necessit. morali, et alias id videtur conveniens ardentiss. charit. illius
q. Dnm est fuisse moraliter necessitatum ad implendum praeceptum mor-
tis. Prob. quoad 2m partem, nam moralis necessitas et
libertas non minuit meritum quod provenit ex affectu
ardentiss. charitatis ut proveniebat in Xpo Dno. Quin
dicet Bssmam virginem quae per ardentem suam charitatem
morali necessitate amaret filium illi quod deservivit minus
meruisse, quam si alias non esset necessitata moraliter ad eum
amandum. quoad 2am partem prob. quia si charit. Virginis
conveniens est ut morali necessit. amarent filius multo magis
conveniens erit charit. Xpi quae longo intervallo superabat
charitatem Virginis, ut ratione illius fuerit moraliter
necessitatus ad implenda praecepta Patris. quod Dnm est Xpum
Dnum morali necessit. implevisse praeceptum moriendi.

3us punctum quod regimen divinum cum solum ne-
cessitatem moralem inducit sufficiens sit ut ratione illius fue-
rit Xpus Dnus per se impeccabilis, videtur expresse
defendi a Molina citato. Prob. 1°, quia tale regimen est
decretum constituendi Xpum Dnum in circumstantiis, in
quibus sit moraliter necessitatus ad implendum praeceptum mortis
eum intentione efficaci ut illud adimpleat, sed decreto
efficaci Dei est per se, et metaphysice incompossibile oppositum
eius quod decernitur. ergo cum tali regimine est per se
incompossibile Xpum Dnum non mori atque adeo
se peccare; nam in tantum posset peccare attento regimine
divino inquantum posset componere cum illo non mori, seu violationem
praecepti moriendi. Prob. 2° tale regimen componit neces-
sitatem moralem moriendi cum voluntate Xpi Dni, ideo
positum in sensu composito est per se impossibile ut Xpus non mori
atque ita necessitate morali sit per se impossibile componere
oppositum illius ad quod dicitur.

Dr 2° q° n° repugnat decret Dei phys. et meta. phys. infallibile trare a° d alig q° absolute est tm moraliter necess; nq scia Dei e° similit phys. et metaphys. infallibilis, et tn cognoscit effect in causis moraliter tm necessitatis ut expresse docent Molina 1° p. q. 14. art. 13. disp. 14 [illegible] 2. et disp. 17 § tn pluris sent. Vasq. ibid. disp. 67. c. 3. § 1° quod et disp. 9 ... acaq. 6. Granado tra 4 de scia disp. 1 sect. 4. Vecanus c 10 de scia q 7. n. 3 et alij plures: 4° et Xpus Dnus absolute fuerit tm moralit necessitat ad moriend; attn actus ille quo amplexus fuit mortem poterit trari decret efficax Dei phys. et metaph. infallibile, et in ord. ad tale decret erit Xpus Dnus phys. impeccabilis

Dr 1° q° Deus perfectissime comprehendebat volunt. Xpi Dni, et vim circumstantiar. moralit necessitantium: q cognoscebat q° in illis circumstantijs et phys. posset volunt. Xpi Dni n° operari semper tn operaretur sed ex supposit. q° eet operatura, n° poterat phys. et metaph. n° operari: q ex tali supposit. habebat actus volunt. Xpi Dni sufficient. determ. ut posset trare efficax decretum Dei absq eo q° frustrari posset tale decret. Dr 2° nq [illegible] q scia media futurit. actus absolute [illegible], et absq ulla necessitate [illegible], habet ille suffient. determ. ut posit trare decret. efficax Dei absq periculo frustrat. ... [illegible] q scia necess. in circumstantijs moraliter necessitantibus futuritione actus liberi [illegible] ille suffient. determ. ut posit trare decret. efficax

Dei absq. periculo frustrat. atq. adeo cum tale decretum sit physice et metaphysice infallibile conne- xum ... illud erit Christus Dominus physice impeccabilis.

Sed ut clarius constet, qua ratione se gesserit Deus in imponendo hoc praecepto moriendi Christo Domino illique remanente illius libertate et impeccabilitate, dicimus Deum cognovisse quod scilicet necessario Christum Dominum esse impeccabilem, in aliter ... in quibus ope- raretur cum morali necessitate; et ex suppositione quod Dei vellet imponere praeceptum moriendi ei physice necessarius constituere Christum Dominum in circumstantiis in quibus esset moraliter necessitatus ad moriendum ut ita physice libere adimpleret praeceptum; et simul esset physice impeccabilis attento tali regimine divino physice et metaphysice infallibili, qua cognitione supposita decrevit Deus hoc ... ita fieri ut videtur esse ... sed quod ... dicimus ... suppositione quod Deus efficaciter decernit constituere voluntatem creatam in circumstantiis in quibus est moraliter necessitata ad aliquem actum ... seorsum ad actum oppositum, atque adeo illa non manere libera libertate contrarietatis, sed solum libertate ... quia potest cessare ab actu, quam elicit cum physica liber- tate, quia non posset elicere oppositum. Conne- ... ex suppositione quod Deus decrevit constituere Christum Dominum in circumstantiis in quibus esset moraliter necessitatus ad mo- riendum ... seorsum ad actum quo vellet non mori; atque adeo non habuisse Christum Dominum libertatem contrarietatis ad ... moriendum, sed solum ... quatenus ... elicuit actum quo amplexus est mortem, ut

Phisice poterit non elicere. et universim docet Alvarez q. 1ª art 4 disp. 4 n. 9 denegat fuisse Christo Domino omem occursum ad actus malos, neque propter hoc defuit illi aliqua perfectio libertatis, nam posse peccare non pertinet ad perfectionem libertatis, sed ad imperfectionem ut recte docent S. Ancelmus in dialogo de libero arbitrio c. 1 et 2º et D. Aug. lib. 1 de praedestinat. SS. cap. 15. et in Enchyridio c. 104 et sequenti

Sectio 3ª

Corolaria quaedam ex praecedenti doctrina

Conciliatoria libertatis Christi Domini cum impeccabilitate ipsius de suo praecepto moriendi. Restat ut ex doctrina tradita corolaria quaedam in hac sectione proponamus 1. est dua ratione conciliandam esse libertatem Christi Domini cum impeccabilitate ipsius in observatione praeceptorum naturalium, et divinorum est in observatione praeceptorum naturalium affirmativorum esse conciliandam eodem modo ac conciliandam fuit inobservatione praecepti moriendi, scilicet ex directione divinae scientiae, qua cognovit Deus in qua non circumstantiis esset Christus Dominus necessitatus moraliter ad implendum suum praeceptum et voluntate efficaci constituendi illum in talibus circumstantiis, ita ut esset ipsi sensibile impossibile, quod Deus non haberet talem voluntatem. hac n. ratione salvatur libertas ipsius in Christo Domino ad implendum sua praecepta affirmativa, et impeccabilitas moralis a dicta efficaci voluntate Dei taliter nos gubernantis voluntatem sanctam Christi Domini

2ª praeceptorum negativa naturalium ut non occid...

non mentiris etc. maior est difficultas an illa libertas Christi Domini servare potuerit cum impeccabilitate et dicendum est potuisse quidem ea libere servare per actum positivum formalem, secus vero minime. Ita Suarez hic disp. 37 sect. 3 et disp. 9 Vasq. disp. 24 c. 3 Lorca disp. 4 n. 2 Lorca disp. 63 n. 84 Salmanticenses ... intelligit D. Pauli ... theologi ... intendit ... disp. 468 ... disp. Dicit ... Christum Dominum meruisse per actus ... quia praecepta decalogi affirmativa et negativa servabat ... per actus fructibus ... resolvit ... quia praecepta negativa ... actus positivus formalis ... complectens ... negat ... interpretativa voluntas implendi, actus ... actu positivo formali tali negat ... libere amplecti, et ita ... in Christo Domino, qui ... in observantia ... praeceptorum mereretur, credendum est actus liberos ... negat ... actuum ... praecepta negativa amplecteretur; secundo quia si actus non erant ... ut minime requiritur ad observationem talium praeceptorum ... observat ... ideo nullas difficultas in conciliando eorum libertate cum impeccabilitate Christi Domini ratione praecepti.

Secunda pars resolvitur ... quod non potuerit Christus Dominus praecepta negativa libere servare ... actu positivo formali ... quia non potest ... Christi Domini ... interpretativa ratione cuius intelligatur libere velle negationem ... praecepta ... non potest intelligi quod ... libere observaret ... actu positivo formali cum praeceptum non possit intelligi libere observari ... aliquem actum liberum

-si n̄ habet saltē interpretativū. an̄ vᵒ ḡr n̄oz ad
hoc q̄d voluntas Xp̄i dn̄i posset intelligi habere
talē actū interpretativū erat necessar. ut posset elice-
re actū oppositū: ideo n. voluntas Petri debuit
intelligi habere actum interpretativum quo nollet menti-
ri, q̄ cum sese offerat occasio mentiendi posset
q̄ elicere actū quo vellet mentiri ab. q̄ aliqua
contrariē n̄ elicit. q̄ si voluntas Xp̄i dn̄i n̄ p̄t elicere actū
oppositos preceptū negativa, q̄ illi erat denegatus scu-
ius ad omnes actus malos, q̄ se offerebat occasio men-
tiendi [illegible] eo q̄ d. careret [illegible] actu n̄ poterat interpre-
tari, ac si haberet aliquem actū positivū quo nollet men-
tiri

Intelligeres aut̄ precepti positivi, q̄ sunt universaliter
in lege veteri, et nova edita [illegible] n̄ secundo liberi sunt
impeccabilit. Xp̄i dn̄i, q̄ ut diximus precedenti supposuit
[illegible] precepta hec n̄ obligabant Xp̄um dn̄um

[illegible] corollarium est q̄ si forte Xp̄us dn̄us
obligat. precepti moriendi [illegible] obligat [illegible] voti [illegible]
que n̄ improbabiliter colligunt ex illis verbis Psalmi 21
Vota mea dn̄o reddam. et significant S. Basilius
et Theodoretus in expositione eor. apud [illegible] atq. et
ex verbis Psalmi 65. reddam tibi vota mea q̄ distin-
xerunt labia mea. et videtur omne vovendum sine et
excell[illegible], et ratione meriti haberet mors Xp̄i dn̄i et
quis videatur adversari [illegible] accordare [illegible]
[illegible] ait Xp̄um n̄ competere ut vota emittat
explicari [illegible] ita ut voluit [illegible] necess. [illegible]
vota emittere ut voluntas [illegible] formaret

Cum aliunde habebat hanc firmitatem. Major Christus Dominus hoc votum moriendi in cruce cum aliis circumstantiis passionis eius emisit considerari debet impeccabilitas illius ratione cuius non poterat non votum facere cum libertate eiusdem eo modo, quo conciliata fuit cum praecepto moriendi a Deo imposito cum aliis circumstantiis mortis sit, quia ipse Christus Dominus obstrictus fuit a Deo incircumstantiis, in quibus erat moraliter necessitatus a omi. riendum, ... et metam ... potuerit in illis non poni ...

... supponendo quod omnes operationes Christi Domini fuerunt a Deo ... sicut omnia ... colligitur ex ... Luc. c. 22. Filius hominis sum quod definitum est vadit et actor ... sunt definito consilio et praescientia Dei traditum etc.ª et c. 4. convenerunt enim etc.ª facere quae manus tua et consilium tuum decreverunt fieri quia ... definitio Divina non inducat obligationem quam inducit ... ut habetur ne ... hic ... 36. ... respondere potest tamen ut ibi notat ... definitioni Dei connexis non potest actu efficaci absque imperfectione resisti, cum quia talis resistentia esset vana et stulta, cum non possit ... esset suum effectum sortiri efficax Dei definitio; tum etiam quia esset mala ex ea generali ratione qua malum est conari ut voluntas ... Dei efficax, et ... finiens non obtineat effectum: quare cum Christus Dominus per visionem beatam cognosceret suas operationes esse a Deo ... non poterat absque imperfectione et peccato actu efficaci tali definitioni resistere, atque adeo ut eas ante omnia conciliari libertatem cum impeccabilitate Christi Domini recurrendum est ad scientiam mediam per quam cognoscit Deus quid faceret voluntas Christi Domini sub quacumque circumstantia

circumstantiis constituta quando ad hoc necessarium sit ut constitueretur
Christus Dominus in circumstantiis, in quibus sit moraliter necess-
itatus ad eliciendum actum contritionis; quia decretum divinum contritionis non
supponitur ad scientiam mediam de actu contritionis eliciendo; et suppo-
nit decretum conditionatum de eliciendis actibus ad eandem scientiam mediam spectantibus;
alias non erit idem actus qui cognoscitur per scientiam, et qui
sub eis absolute est eliciendus, ut saepe contra sententias dicta
et relata probavi, ubi et dixi ex sententia ... receptio-
rem quod decretum divinum ad scientiam mediam suppo-
natur. Supposito igitur quod decretum divinum contritionis non supponatur
ad scientiam mediam, poterit Deus videre in illa, quod esset
libere factura voluntas Christi Domini, in quibuscumque circumstan-
tiis et nulla necessitate imponentibus absolute, et suppo-
sita scientia de futuris operationes Christi Domini ipsumque constitue-
re in illis circumstantiis, in quibus viderat esse libere opera-
turum. Unde et ille libere operabitur, et erit etiam impossibiliter im-
peccabilis in ordine ad divinum decretum de eo impossibiliter
necessario, supposita ... finitione operum Christi Domini constituendi
illum in circumstantiis in quibus viderat esse elicitturum infinitas
operationes, quare ad eliciendos actus, qui non erant sub
praecepto, non erat necessarium ut conciliaretur libertas cum
impeccabilitate Christi Domini stante definitione, quod ille consti-
tueretur in circumstantiis in quibus esset moraliter necessitatus ad eos
eliciendos; illa enim duo dicto per scientiam mediam independenter a
necessitate morali poterant inter se conciliari. Circa ergo
actus illos, qui essent definiti a Deo cum morali
necessitate eliciendi, nam ad hoc, ut manifestum est, erat necess-
ut Christus Dominus in circumstantiis moraliter necessitantibus constitu-
eretur; alias posset facere ... divinum definitionem ... con-
tra actum illum, quo Christus Dominus vellet ... facere ...

quia ita quod finit est a Deo; nam hic actus supponet quod finiet et conveniens in posse quod videri libere eligendo quasdam media. Ente quae tandem necessaria ad illius dilectionem scientia simplicis intelligentiae, qua cognoscantur circumstantiae in quibus morali necessitate elicitur.

4. cum auxilio efficaci conciliatur libertas Christi Domini per scientiam mediam qua cognoscitur eius operatio conditionate futura non ex directione talis scientiae tribuitur huic hoc auxilium in circumstantiis in quibus exhibita erat voluntas Christi Domini libere operatura et ex vi eiusdem auxilij atque a Deo illa non tollit libertatem, sed supponit usum ipsius: quod si auxilium sit moraliter necessitans, non sit necessaria scientia media ad eius efficaciam ut ostare potest ex dictis in probatione quinti nostri sensus.

5. scientia visionis beatae et infusa, quam habuit Christus Dominus suarum operationum futurarum conciliatur libertas illius; quemadmodum conciliatur libertas nostrarum operationum cum scientia Dei; nempe quod talis scientia supponebat liberam determinationem voluntatis Christi Domini. Atque considerationes exposita, apparet, in sensu composito voluntas Christi Domini non operari absolute tamen, et in sensu diviso poterat non operari, et maneret libera non obstante tali scientia: sicut non scientia quam haberet alter Beatorum de operationibus Christi Domini nullo modo tolleret libertatem ab eo, ita similiter neque scientia quam ipse met Christus Dominus habebat, cum ita se haberet haec scientia cum operationibus Christi Domini; et poterat se habere scientia cuiuscumque alterius Beatorum earundem operationum.

Sectio 4.

Contra doctrinam praecedentium duarum sectionum argumenta dissolvit

Arg. 5 contra doctrinam traditam in 2 sect. Praeceptum moriendi impositum fuit Christo Domino independenter ab eius voluntate quia ad illud praecepit eius data liberi operis Christi Domini, ideo posito non poterat voluntas Christi Domini non amplecti mortem; ergo necessario illam amplexa fuit. Et confirmatur, nam quando suppositio non est impediens voluntatem, et ea posita non potest voluntas non operari, absolute necessario operatur, ut docent Averroes, Ammonius, et Scotus, intelligentiam dicunt, et expresse S. Anselmus lib. 2 cur Deus homo c. 17 et 18.

Respondeo maiorem esse absolute negandam; quia licet ad imponendum praeceptum Christo Domino non praecesserit eius determinata, qua videretur illius observantia; praecessit tamen scientia simplicis intelligentiae; per quam cognovit Deus circumstantias, in quibus Christus Dominus esset moraliter necessitatus ad observandum praeceptum: et in illis cognovit illum esse cum plena sua libertate observandi: atque ita a Deo praeceptum impositum fuit Christo Domino dependenter a libera determinatione voluntatis illius in circumstantiis moraliter necessitantibus praevisa. Minor vero argumenti sic est distinguenda; posito praecepto non poterat voluntas Christi Domini non amplecti mortem attento modo operandi eius, nego minorem; attenta requisitione divina, cum eius determinata fuit in circumstantiis moraliter necessitantibus, concedo minorem. Nam cum praeceptum sit a [illegible] non est [illegible] intrinsecum modum operandi [illegible] modo operandi ita libere [illegible]

in illis circumstantiis ac si nullum esset praeceptum; at vero quod regimen divinum supponebat infallibiliter futurum, ut determinatione qua voluntas Christi Domini amplecteretur mortem ex talli suppositione facta physice, et metaphysice impossibile, ut non poterat aliter fieri absque lege in libertate; quod suppositione actus involvit determinationem liberam voluntatis; quod ideo attento tali regimine non poterat voluntas Christi Domini non amplecti mortem, quamvis cum physica libertate eam amplecteretur.

Instabis secundo solutionem: si praeceptum moriendi impositum fuerit dependenter a sua determinatione voluntatis Christi Domini in circumstantiis moraliter necessitantibus ad praemissa, etiam praecepta naturalia obligabant Christum Dominum independenter a tali futuritione quod iis positis non potuerit voluntas Christi Domini illa non observare saltem sic necessario observabat, ut daremus praeceptum moriendi libere observasse. Respondeo sensu antecedente negando consequentiam; neque lex praecepta naturalia obligarent Christum Dominum independenter a futura determinatione suae voluntatis praemissa, ac sic eis positis tamen libere illa observabat, ut attento modo operandi poterat non observare, quamvis attento regimine divino non poterat non observare; neque stantibus praeceptis naturalibus videtur Deus esse potens circumstantias moraliter necessitantes, in quibus ea observaret Christus Dominus, et decrevit ostituere illum in talibus circumstantiis ut ita cum libertate physica observaret, quamvis cum morali necessitate.

Dices tertio: si iuras: quod non fuit necesse ut Christus Dominus libere observaret praeceptum moriendi, quod illud impositum fuerit dependenter a sua observatione illius quamvis in circumstantiis moraliter necessitantibus; siquidem independenter ... poterat illud libere observare ut ... praecepta naturalia. Respondeo supposita praemissa ... circumstantiis

Moralit necessitantis n̄ fuisse necess^um ut Xpus D̄nus libere observaret p̄ceptum moriendi, q^ia illud impositum fuerit dependenter a sua liberat^e volunt^e Xpi D̄ni q^a supposita tali possibilit^e circumstan^z poterat illud observare et si imponeret independenter a liberat^e volunt^e, ut observabit et cetera n̄ alia; sed q^a si n̄ essent ...les circumst^e moralit necessitantes n̄ posset Xpo D̄no supp^ta impeccabilit^e ipsius libere observare p̄ceptum moriendi in singulari, et cum illis circumstantijs in q^a de facto mortuus ē, et alias intendebat Deus ut illud libere observaret ut ita mereretur nobis iustificat^m ideo necess^m fuit ut imposit^m tales p̄cepti q^a caderet sub simplicis intellig^e; qua cognosceret Deus esse ...les circumstas moralit necessitantes ad illius observat^m. Et p̄cepta v^o n̄ alia cum n̄ fuerint imposita in particulari Xpo D̄no sed v̄salit obligent deus ex n̄ra sua coēnt obligant illas independent^r a sua liberat^e sua volunt^e et c^a v̄sa; sed q^a ad sui illis ponitas erant ...les circumst^e, q^a moralit necessitarent volunt^e Xpi D̄ni a b^d ...us observat^m ideo oportuit cum libert^e q^a ...ita^a ...tatus in suimus mi circumstantijs illa observari.

Instabis ... q^a cum voluntas libere operetur requiritur q^d attentis oibus requisitis a b operand^m possit operari et n̄ operari; sed unum ex requisitis ut voluntas Xpi D̄ni operetur est illud Flumen divinum forte cuius ...ditui... ...circumstantijs in q^a sit cum necessit^e morali operatura: q^a si illo posito ... Xpi D̄ni n̄ operari necess^o operetur ... n̄ ... ē ... de ... ibus intrins^e ... ...

Non vero de extrinseco regimine; neque hoc intrinsece voluntati auferre volunt libertatem [illegible] [illegible] quod eam auferat. Quare si illud non interveniat, voluntas non possit ... voluntas non operari, absolute tamen libere operatur.

Ut. ... omnis ... possit ... efficaci ... et attento illo motione efficaci non possit voluntas non operari id quod versatur ... tale decretum; attamen quia illud est quid extrinsecum ... neque infert aliquid intrinsecum quod eam necessitet, absolute libere operatur voluntas. Unde cum regimen divinum sit quid extrinsecum ... Christi Domini neque inferat aliquid intrinsecum quod eam necessitet et a se operandum quod non infert necessitatem moralem ... compatitur libertas ... et attento tali ... non possit voluntas Christi Domini non operari, absolute tamen libere operatur.

Instabis 3º saltem ex nostra solutione sequi quod voluntas Christi Domini sit peccabilis attento modo operandi ... stante ... talis operatur, ut posset non operari: ... sed hoc non ... videtur dicendum: quia ... ex quo sequitur ... cum ... Domini, et ... voluntas Christi Domini simpliciter considerata et attento modo operandi ... esse peccabilis quia sic considerata taliter adimplet praeceptum ut posset ... adimplere; et hoc tamen ... ex nostra solutione ... si consideretur voluntas Christi Domini ... voluntas illius reduplicative sub hac consideratione est absolute impeccabilis quia involvit regimen divinum ... [illegible]

... 4º Christus ... non minus voluntate ... operandi ...

Consideratur quia regimen divinum ratione cuius dicitur impeccabilis quo non est maius vero de quo potius diceretur impeccabilis, quam peccabilis, imo maior. Respondeo vero videtur tale ut diceretur peccabilis, quia bonum ex integra causa, malum ex quocumque defectu [illegible] fert [illegible] lo [illegible]. Respondeo dato ante Nos [illegible] quod ratione regiminis divini taliter gubernatur voluntas Christi Domini ut sit physice impossibile quod peccet et cum Christus Dominus sit cum volunt[ate] includat tale regimen conveniens ratione illius dicitur absolute et simpliciter impeccabilis. Ergo dici posset peccabilis nisi sumpta quatenus idem sumptum [illegible] operandi voluntate [illegible] seorsum considerat et a regimine divino separat. Neque illud persuadet esse quia bonum ex integra causa malum ex quocumque defectu, quia in Christo Domino sumpto se et absolute considerato non datur potentia deficiens a recta ratione, ratione cuius possit illi absolute convenire de potentia peccati.

Dices argumentum confirmatur in angelis includunt regimen divinum ratione cuius semper constituantur incircumstantijs in quibus non peccent, et tamen non ideo sunt physice impeccabiles quia [illegible] Christo [illegible] includat divinum regimen ratione cuius constituatur incircumstantijs in quibus numquam peccet non ideo diceretur physice impeccabilis. Confirmatur neque cum tale regimen sit quid extrinsecum voluntati Christi Domini, in tamen ratione illius erit voluntas Christi Domini impeccabilis, ne quam infert in ea aliquid intrinsecum, ratione cuius sit impeccabilis, sed hoc regimen divinum solum ponit involuntate Christi Domini necessitatem moralem a non peccando quia solum statuit Christum Dominum incircumstantijs in quibus sit moraliter necessarium ut non peccet: quia solum ratione illius est Christus Dominus moraliter impeccabilis; atque adeo hac ratione non salvatur physica impeccabilitas illius.

Respondeo cum [illegible] [illegible], concessa maiori et minori neque [illegible] et ratio disparitatis est quia [illegible] confirmatur [illegible]

Habent illud regimen divinum, et absolute sufficiendo possunt illo carere
et consequenter sunt absolute peccabiles quia ipsum contrario regimini
divini non possunt peccare: at vero Christus Dominus [illegible] ratione
[illegible] suppositi habet tale regimen divinum tamquam debitum
et nullo modo potest illo carere; atque adeo necessario [illegible]
sunt impositi [illegible] talis regiminis. Est quod [illegible] simpliciter
impeccabilis. Itaque [illegible] sunt confirmati in gratia
sunt absolute peccabiles, quia absolute loquendo possunt carere regimine divino
[illegible] a peccato praeservante; Christus vero Dominus est absolute et
simpliciter impeccabilis, quia nullo modo potest carere regimine
divino quod a peccatis praeservet. Ad confirmationem [illegible] necessitatem
moralem [illegible] circumstantias moraliter necessitantes volunt afferre
de connexione infallibili futuritionis actus; et quia regimen divinum
non ponit hanc futuritionem connexionem in [illegible] circumstantiis
[illegible] ex suppositione quod [illegible] non potest [illegible] et metaphysice non esse
adeo ratione illius [illegible] Christus Dominus est per se impeccabilis [illegible]
quis non ponat in ea nisi circumstantias moraliter necessitantes. Quare
[illegible] infra ad hanc confirmationem maior omittenda est
et negetur minor, quia regimen divinum constituendo volunt Christi
Domini maior circumstantiis moraliter necessitantibus et de connexione
afferentibus actum, [illegible] ceptum ratione talis connexionis ponit in ea
necessitatem per se [illegible] non peccandi, consequenter tamen quia est ex libera
suppositione actus [illegible] cepti.

Dices necessitas moralis non involvit [illegible]
in illis circumstantiis: quod regimen divinum, quod sunt necessarias
ponit involvunt Christi Domini non supponet futuritionem operationis
atque adeo ratione talis regiminis [illegible] Christi
Domini esse per se impeccabilem. Respondeo [illegible] aliquam necessitatem
moralem [illegible] necessitate [illegible] operationis [illegible]
[illegible] dico necessitatem moralem
[illegible] necessitate [illegible] operationis ex eo quod necessitas
[illegible] circumstantiis moraliter necessitantes

et futura operationis necessitas ex suppositione affert in recto ... operationis suis ...

3° non sic cum ... ut involvit ... divini regimenque Christi Domini sectatur in circumstantijs moraliter necessitantibus ... sed et cum illo sm se consideratum non operat Christus Dominus conjunctione non adimplet ... eius, quia est impeccabilis independenter a regimine divino atque ab illius impeccabilitate ... ad aliud principium reducenda est. ... praecepti sm se cum impingat obligationem efficiendi actus praecepti coherent inferre necessario in Christo Domino tale regimen, et ideo cum illo sm se non posse conjungere Christus Dominus non observat ... eius, atque adeo non esse necessarium ut impeccabilitas Christi Domini ad aliud principium, quam ad ... reducatur.

4 Christus Dominus erat impeccabilis antecedenter ad omnes eius operationes quia antequam liber intelligebat illi repugnare peccatum, sed regimen divinum non antecedit operationes ... cum supponat ... illorum in circumstantijs moraliter necessitantibus cognitionem. Christus Dominus non erat impeccabilis ratione regiminis divini. ... Christum Dominum esse impeccabilem antecedenter ad operationes ipsius quasi radicaliter, quia antecedenter ad illas habebat unionem hypostaticam cui tamen redit impeccabilitas ... debebat ... divinum regimen ... ratione cuius adhaereret. Christus Dominus fuit impeccabilis salva libertate; ac ... inde ad hoc divinum regimen tamquam ad rationem formalem impeccabilitatis non esse reducendam non ad aliud principium ...

5 operari cum necessitate morali ... imperfectionem

Christo Domino repugnantem

atque adeo ... tali modo operandi non posse conciliari libertatem cum impeccabilitate Christi Domini. ... quia necessitas moralis ... venit ex ... [illegible] ...

Arguit[que] ex[parte] intus de[fectum] cognit[ionis] et se[cundo] atq[ue] ex[parte] volunt[atis] cum quam[dam], et coact[ionem] rationis cuius[dam] voluntas vinci trahi vel rapi a bonit[ate] obiecti. Confirmatur quia voluntas Christi Domini erat moraliter necessitata ad actus praeceptos, erat et necessitata ad omnes suas operationes, quia si necessitaretur ad actus praeceptos maxime ratione charitatis, quia cum semper fuerit in ea in intensione in Christo ab instanti suae conceptionis, erit semper operatus cum morali necessitate, quod videtur esse inconveniens, et contra modum operandi voluntatis creatae.

Respondetur ... esse fere generaliter loquendo de necessitate morali. Unde ... probat ... moralis necessitas non semper provenire ex inordinato affectu, passione ..., et ex affectu ordinato, ut ex affectu ardentissimo charitatis qualis erat ea, quae in Beata virgine ... ad amandum filium. Unde talis necessitas non arguit ex parte intus defectum cognitionis; quia non provenit ex eo, quod intus non ... perpenderit omnes circumstantias occurrentes, sed ex affectu et inclinatione voluntatis ad amandum. Neque et arguit ex parte voluntatis coactionem aut vim aliquam, quia maxima delectatione elicit tales actus ... summa inclinatione ad eos eliciendos ... necessitas ... ad amandum, cum qua ... Beati, non arguit coactionem aliquam ex parte voluntatis ipsorum sed ... maxime spontaneos et voluntarios, quare ... necessitas moralis voluntatis Christi Domini provenit ex summo affectu charitatis quia ... nullum ... dicebat imperfectionem tali subiecto repugnantem.

Ad ... respondere poterat ... consequentiam quod in ea nullum videtur esse inconveniens ... in 19 q. ... disp. 61 § 1 quidem, et 10 ... 2 ... ad 1, et ... 2 ...

lib. 1. c. 15. q. 6. et 7. asserunt voluntatem nostram morali necessitate
semper maius bonum amplecti, sed ad hoc sui respondet esse
ad ... Sed ... non esse actus praeceptos erat specialis ratio
... qua esset voluntas Christi Domini moraliter necessit-
-ata ad eos eliciendos potiusquam ad alios: Nempe
quia aut ex illis summa gloria resultabat Deo, summaque
utilitas hominibus ut ex actu quo mortem amplexus est: quia
omitti non poterant sine peccato, et cum Christus Dominus ve-
hementer desideraret divinam gloriam nostramque utilitatem, et qua-
li affectu peccatum odisset consequenter non poterat moraliter
non elicere actus praeceptos, qui circumstantiis non occurrerent
cum aliis actibus non praeceptis, et inde non necessitabatur moraliter
Christus Dominus ad eos eliciendos. atque hinc etiam ad ipsos
sequelas necessitatem moralem non ex sola charitate, sed ex
praedictis et circumstantiis oriri.

Urgebis Christus Dominus non poterat omittere absque
peccato actus non praeceptos quia erant a Deo infinite ... et
ipse cognoscebat tales infinite ... atque a Deo malum esset
efficaciter velle facere illos. et malum est inefficaciter aliquid velle
contra efficacem voluntatem divinam: ergo erat moraliter necessitatus et
ad hos actus, et consequenter ad omnes. Resp. dando quod Christus
Dominus non poterat omittere absque peccato actus non praeceptos
qui erant a Deo infinite ..., et inde non sequi fuisse moraliter
necessitatum ad eos eliciendos quia videbat infinite
illos fundari in libero exercitio suae voluntatis, et ideo esse
illos infinitos esse actus cum non liberet eliciendos, et si non
fuerant ... media; quod non stringebat eos ... prae-
ceptos. ... non ... infinitos esse a Deo
moraliter necessitate eliciendos.

6 ... Scias quando Deus cognosceret ... ...
moraliter necessitantes voluntatem Christi Domini ad moriendum

debebat supponere praeceptum moriendi: sed supposito hoc praecepto non potest cognosci certe Deus circumstantias moraliter tamen necessitantes voluntatem Christi Domini ad moriendum. quia falsum est quod cognoscat Deus tales circumstantias: et consequenter quod veritas talis interna possit sciari libertatem cum impeccabilitate ipsius. Maior videtur certa; tum quia tales debebant esse circumstantiae moventes ad actum praeceptum; tum etiam quia una ex circumstantiis moraliter necessitantibus esset ipsum praeceptum. Minor vero probatur, quia supposito praecepto est Deo necessarium ut Christus Dominus moriatur. Probatur nam ideo diximus per tale medium non posse Deum cognoscere quod Christus Dominus libere moreretur, quia talis interna supponebat praeceptum moriendi: quod non licet, quia contra ret Deus circumstantias moraliter necessitantes supponeret praeceptum, non posset Deus cognoscere per illas, quod Christus Dominus cum morali tamen necessitate moreretur.

Respondeo concesso maiori neganda minore, et ad probationem dico: posito praecepto in circumstantiis moraliter necessitantibus esse necessarium quod Christus Dominus moreretur necessitate consequente, non vero necessitate antecedente quia in eo casu opponit involuntarie tales circumstantias, et sicut posito praecepto Christus Dominus physice non moritur quia ex suppositione quod moriturus sit non potest non mori, ita etiam posito praecepto in talibus circumstantiis potest Christus Dominus non mori, quia ex suppositione non potest non mori atque a Deo necessario moritur necessitate consequente, quae supponit usum liberum non necessitate antecedente; quod Deo constat tales usus.

Ad confirmationem Respondeo praeceptum suppositum esse medium antecedens obiectum liberum Christi Domini circumspi... ...

eo posito non posset non videri actus auxilii efficax; alias non videretur Christus Dominus ut impeccabilis, quoniam tollit suo libertatem, non potest quod Deus videre in tali serie quod Christus Dominus liberè moreretur. At verò praeceptum suppositum in circumstantiis moraliter necessitantibus; cum tamen inferat involuntarie Christi Domini illas circumstantias, quoniam eo posito potest voluntas Christi Domini physice non operari, quia ex suppositione non posset non operari; atque a Deo potest Deus videre quod cum tali libertate operabitur.

Solutio haec declaratur et explicatur exemplo auxilii efficacis; quia si supponeretur a Deo series media suo tollente libertatem, ut recte docet Arrubal tomo 1 in 1.am partem disputatione 67. c. 6. quia antecederet usum libertatis conditionate futuris, et ea posita non posset non sequi actus auxilii efficacis, alias posset frustrari auxilii efficacia divina. Unde non posset Deus videre in tali serie quod esset libera futura operatio auxilii efficacis; at vero auxilii efficacia supposita in circumstantiis moraliter necessitantibus nullo modo tollit physicam libertatem et ita potest Deus auxilii finire actum liberum in talibus circumstantiis ut recte docent Suarez libro 3 de auxiliis c. 10 n. 2. Vasquez tomo 1 in 1.am partem disputatione 67. c. 3. Azor tomo 1 institutionum libro 1 c. 25. q. 6. et 7. quia ex suppositione talis auxilii efficacis sequatur, quod actus efficacis non sit physice liber, etiam quod ut talis non cognoscatur a Deo. Atque sine scientia quod in Deo scientia sic: si ego auxilii efficacis actus conversionis Petri ille converteretur sit necessarium, et per illam non cognoscat Deus quod actus efficacis liberè fieret; at vero scientia sic: si ego in circumstantiis moraliter necessitantibus auxilii efficacis actus conversionis Petri, ille converteretur, quia sit necessaria, attamen per illam cognoscit Deus quod actus efficacis fieret cum libertate physica quia est moraliter necessarius, non videt

per finit illa nihil intrinsecè addere volunt circumstantias moraliter necessitantes non tollere physicam libertatem, sed moralem, pariter ratione scientiæ hoc: si ergo pro ponatur Christo decretum morendi illa moreretur, est necessariò tamen Deo, qui per eam cognosceret Christum Dominum liberè moriturus: scientia verò hæc si incircumstantijs moraliter necessitantibus imponere Christo decretum moriendi ille moreretur quia sit necessariò, attamen decretum Deus, quod Christus Dominus physicè liberè moreretur, non moraliter necessitatus, quia circumstantiæ solum inducunt necessitatem moralem, et decretum nihil intrinsecè ponit involuntarium.

Instabis 1º decretum differt a finit in eo quod eo posito absolutè non potest Christus Dominus non mori, cum sit absolutè impeccabilis; at verò posita finitione absolutè non dari actus finitus quia ex suppositione non posset non dari: quia posita finitione incircumstantijs moraliter necessitantibus, adhuc cum libertate physica actus finitus; attamen posito decreto in talibus circumstantijs non poterat Christus Dominus physicè non mori alioquin esset absolutè impeccabilis. Respondeo attento modo operandi volunt Christi Domini nullam esse differentiam inter decretum impositum illi et finitionem non attento tali modo operandi absolutè poterat Christus Dominus non mori; at verò attento regimine divino ... esse, quod absolutè non poterat non mori quia erat ratione illius absolutè impeccabilis: sed hoc non tollebat quominus cum physica libertate moreretur, quia tale regimen non inducebat in voluntate Christi Domini physicam necessitatem sed tantum moralem substituendo illa incircumstantijs ... moraliter necessitatus ad moriendum.

Instabis 2º scientia qua cognoscit Deus quod si incircumstantijs moraliter necessitantibus imponeret Christo decretum non

Praeceptum moriendi non supponit regimen divinum quo vellet Christus Dominus gubernetur scientia ut non possit peccare cum talis scientia sit directiva regiminis; idea enim decernit Deus regere voluntatem Christi Domini ostendendo illa in circumstantiis in quibus esset moraliter necessitata ad implendum praeceptum mortis, quando videret in illis tale praeceptum impleturum. Quod si talis scientia non supponebat regimen divinum non poterat Christus videri per illam Christus Dominus ut absolute impeccabilis ratione regiminis divini; atque adeo ut videretur absolute impeccabilis erat necessarium quod physice necessario et non moraliter tantum praeceptum mortis impleret, et consequenter talis scientia non est destructiva ad hoc ut ita gubernetur voluntas Christi Domini ut salva libertate sit impeccabilis etc.

Respondeo 1o negando talem scientiam non supponere regimen divinum cum illud intrinsece includat Christus Dominus, etenim eo ipso quod scientia supponat Christum componendo illum in praecepto et circumstantiis moraliter necessitantibus, supponat etiam tale regimen. Unde inter illa datur sane datur mutua dependentia, et prioritas: quia scientia non dependet a regimine tamquam ab obiecto supposito, et regimen a scientia tamquam a dirigente; quare ratione talis regiminis cognoscitur Christus quod sane sciam ut absolute impeccabilis, quin ad hoc necessarium sit ut physice necessitate vel morali tantum cognoscatur praeceptum adimpleturus. 2o Respondeo concedendo scientiam sane non supponere regimen divinum supponere tamen ordinem intrinsecum ad illud, quando dicitur Christus Dominus ratione unionis hypostaticae ratione cuius tale regimen erat illi debitum, et sane concedo cognosci Christum Dominum ut absolute impeccabilem, quia stante illo erat impossibile ut non poneretur regimen divinum, et stante hoc regimine

erat absolute impossibile ut Christus Dominus peccaret.

Instabis 3.º si praeceptum nihil intrinsece addit voluntati Christi Domini in circumstantiis moraliter necessitantibus, similiter ita nihil addere eidem voluntati in circumstantiis nulla necessitatem imponentibus, sed in posito praecepto in circumstantiis moraliter necessitantibus videt adhuc Deus quod Christus Dominus cum morali necessitate illud adimplebit; ita similiter posito praecepto in circumstantiis nulla necessitatem imponentibus videbit Deus quod absque aliqua necessitate illud adimplebit Christus Dominus atque adeo etsi praeceptum hoc supponatur quod scientiam mediam, quae non supponit circumstantias necessitantes, sed eas in quibus contingenter fit actus, poterit Deus videre in talibus quod Christus Dominus libere adimplebit praeceptum, et media illa conciliare libertatem cum impeccabilitate Christi Domini.

Respondeo negando antecedens, et ratio disparitatis est, quia in circumstantiis nulla necessitatem imponentibus voluntati contingenter fit actus; atque adeo aliquando fit, aliquando non fit; et cum sit impossibile, quod aliquando non efficiatur a voluntate Christi Domini actus praeceptus, contingenter in circumstantiis nulla necessitatem imponentibus semper videret Deus esse eliciendum actum praeceptum a voluntate Christi Domini erat necessarium, ut ratione praecepti aliquid intrinsecum tali voluntati imprimeret, ratione cuius semper efficeret illum actum; et hoc ipsum debebat esse aliquid proveniens ... circumstantiis non dictabant moraliter ...; et non potest intelligi quod semper efficeretur ... a voluntate quae efficeret moraliter ... necessitata

ad eum eliciend; quare in casu posito non erat volunt.
Xpi Dñi necessitata moraliter, necessarium erat ut physice
necessitaretur ad hoc ut semper videret deus esse
elicituram actum praeceptum atque sine colliges praecept.
suppositis ad vitandum media tollere libertatem a
Xpo Dño, quia scientia media speculatur quid faceret volunt.
in circumstantijs nullam necessitatem imponentibus voluntati,
et in ijs circumstantijs erat necessarium, ut physice necessitaretur
voluntas Xpi Dñi ut semper eliceret actum praeceptum
atque adeo scientia media non inservit deservire ad conciliandum
libertatem cum impeccabilitate Xpi Dñi.

Caeterum ut veritas huius solutionis magis elucescat
comparari debet exemplo praedefinitionis: illa enim posita
in circumstantijs moraliter determinantibus voluntatem ad actum
praedefinitum nihil intrinsecum illi addit, evadetque inde
talis actus ita liber, ac si non daretur praedefinitio; at vero si
per impossibile independenter a scientia media daretur praedefinitio
in circumstantijs nullam necessitatem imponentibus
voluntati ad actum praedefinitum, talis praedefinitio necessitate
frustrabilis necessario inferret aliquid physicum ratione cuius
maneret voluntas physice necessitata ad actum praedefinit.
Tali igitur ratione praeceptum quoad hoc assimilatur praedefinitioni:
consequenter si illud imponeretur Xpo Dño in
circumstantijs nullam necessitatem imponentibus voluntati necessario
inferret aliquid physicum ratione cuius maneret physice
necessitata ad eliciendum actum praeceptum, quod si in circumstantiis
moraliter necessitantibus nihil intrinsecum inferat,
quia in ijs datur totum quod requiritur ut semper sequatur actus
praeceptus, non vero in illis, atque adeo ut in eis semper

Sequeretur independenter a circumstantijs moraliter necessitan-
tibus erat necessarium aliquid quod physice necessitaret ad
eliciendum actum praeceptum: etc.

Instabis 1 circumstantiae moraliter necessitantes non
semper secum habent operationem infallibiliter annexam, ut
patet in circumstantijs moraliter necessitantibus Matres ad
amorem filiorum; nam aliquando contingit matrem odio habere
filios: ergo ut cognosceret Deus, quod in circumstantijs mo-
raliter necessitantibus semper eliceret Christus Dominus actum
praeceptum, necessarium erat, ut ratione praecepti imprimeret
voluntati illius aliquam qualitatem, quae eum physice
necessitaret; quemadmodum, quia in circumstantijs
nulla necessitatem imprimentibus voluntati, non semper eli-
citur actus, ut videret Deus, quod intellectus semper
eliceret Christus Dominus actum praeceptum erat necessarium
ut imprimeret voluntati Christi aliquid physice neces-
sitans ad talem actum.

Respondeo duplicem esse necessitatem moralem provenien-
tem ex circumstantijs aliquibus [illegible], quae non semper
habet secum operationem annexam, sed ut in pluribus,
et talis est ea, qua communiter matres necessitantur ad aman-
dos filios; aliam strictam et rigorosam, quae semper habet secum
operationem annexam, qualis est necessitas, quam habet ho-
mo [illegible] ad frangendum aliquod praeceptum naturale
si longo tempore destitutus sit speciali auxilio gratiae;
et talis erat, quae saltabat Christus Dominus ad
eliciendum actum praeceptum, et ideo in circumstantijs
[illegible] semper videbat Deus Christum Dominum

esse elicitivus actus recepti, quia ad hoc erat necesse ut aliquid ipse necessitans voluntati illi imprimeret

Tertio si regimen divinum supponeret scientiam per quam cognosceret operationes futuras Christi Domini in circumstantiis moraliter necessitantibus supponeret scientiam medium, vel scientiam visionis: sed non supponit aliquam ex his scientiis: ergo non supponit scientiam per quam cognoscatur operatio futura Christi Domini atque adeo Christus eo posito non posset velle non operari absolute, et necessario operatur. Minor probatur, quia nulla est alia scientia per quam futura cognoscantur praeter scientiam medium, et scientiam visionis.

Respondeo negando sequelam maioris, et ad probationem dico praeter scientiam medium et visionis, quibus cognoscuntur futura ut sunt in se datur et alia scientia, quam quidam abstractivam vocant, qua cognoscuntur futura, non in se sed in alio habente connexionem cum ipsis: et talis est scientia, quae supponitur ad hoc regimen divinum, non enim eam cognoscit operatio Christi Domini in circumstantiis moraliter necessitantibus, et non in se ipsa; et quia haec scientia necessaria est ideo sub nomine scientiae simplicis intelligentiae comprehendi potest

Quarto si regimen divinum supponeret futuritionem operationis Christi Domini eo posito ipse ex suppositione talis futuritionis non posset Christus Dominus non mori atque adeo absolute posset non mori, sed si absolute posset non mori, absolute posset peccare, cum posse non mori sit posse peccare in Christo: ergo regimen divinum non supponit futuritionem operationis Christi Domini

Nec negari non posse quin regimen divinum suppo- nat quaer mea Christi Domini cognita incircumstantiis moraliter necessitantibus ut saepe dixi aliaque tolleret libertatem et esset expositum frustrationi. quare et eo posito dici possit in aliquo sensu, quod absolute non possit Christus Dominus non mori, nempe quatenus tale regimen est absolute infrustrabile. attamen in rigore secundo posito hoc regimine absolute potest Christus Dominus non mori solum ex suppositione futurae mortis non potest non mori in hoc est in sensu divisionis regiminis supponentis futuritionem mortis dividendo illud a voluntate Christi Domini potest quidem ille non mori, quamvis in sensu composito regiminis ut supponentis talem futuritionem non possit non mori. Nec sine sequitur quod absolute possit Christus Dominus peccare, quia posse peccare est posse componere non mori cum praecepto et ex eo quod Christus Dominus in sensu diviso regiminis divini possit non mori non sequitur quod possit componere non mori cum praecepto, cum hoc etiam supponat futuritionem mortis cognitam in circumstantiis moraliter necessitantibus; sed deest quod necessitatem cum regimine divino; atque adeo divisio et abla- tio hoc regimine a voluntate Christi Domini auferretur et praeceptum quo ablato, non est posse peccare ... mortem; quia non est posse componere non mortem cum praecepto moriendi, sed posse ponere non mortem ... quo non erat sub praecepto

... in ... praeceptum amandi ... animos

quia non potuit separari, et dividi a volunte Xpi Dni
sic potuit praeceptum moriendi, quod illud debeat naturale hac
positione. Itaque in unione divisio regiminis divini
Xpi potuit Xpus Dnus non amare proximos ut
necessarium est, a Deo ut eos libere amaverit divisio, et
separato regimine divino a volunte illius maneret praecep-
tum quod posset componere omissione alterius praecepti. Itaque
praeceptum amandi proximos et affirmativum, et praecepta af-
firmativa non obligent in semper, sed aliquando, et sub cer-
tis quibusdam circumstantiis ut videri potest apud D. Tho-
mam Sanctissimo 1 summae lib. 2. c. 38. et 39. convenit
ratione hac circumstantiae potuit separari et dividi
a volunte Xpi Dni praeceptum amandi proximos;
quia potuerunt separari a Deo circumstantiae, ratione quarum
obligabat; at separato a Deo in sui divisio talibus circumstantiis
potuit Xpus Dnus non amare proximos quia per quod
potuerit componere omissionem amoris proximi cum
praecepto illos amandi, namque ablatis illis circumstan-
tiis ita liber manebat ad eos amandos ac si
nullum esset praeceptum, cum praeceptum non obliget eis ablatis.
Etsi iterum instes: circumstantiae illae ratione quarum
obligabat Xpum Dnum praeceptum amandi proxi-
mos non dependebant a debitate sue volunte, sed quia
praecepta naturalia obligant independenter a libera debitate
voluntatis, sed illis positis non poterat Xpus Dnus non
amare proximos: quia necessario a Deo necessitate eos ama-
bat, quod in sui divisio illarum poterat eos non amare
quemadmodum quod proximos independenter debitate
voluntatis, et ideo posita non potest volens non ponere

Absolute necess. operari, quia in sensu diviso illius posset non operari.

Patet neque maiorem, quia vere posito illarum circumstantiarum dependebat a scientia simplicis intelligentiae, qua Deus cognoscebat Christum Dominum ex vi illarum circumstantiarum cum morali necessitate, et post hanc liberum decretum amandi proximos adimpleturum; atque adeo quod in sensu composito illarum non potuerit Christus Dominus non amare proximos absolute tamen eos libere amabat quia necessitas illa fundabatur in futura determinatione suae voluntatis. Quare licet praecepta naturalia affirmativa remote obligarent Christum Dominum independenter a determinatione suae voluntatis, quatenus non erant imposita dependenter a tali determinatione divina; proxime tamen hic et nunc obligabant dependenter ab illa, quatenus circumstantiae ratione quarum hic et nunc obligabant Christum Dominum praecepta naturalia affirmativa ponebantur a Deo dependenter a determinatione voluntatis Christi Domini cum scientia necessitatis ipsa in circumstantiis moraliter necessitantibus.

Nec ne alicui videatur hoc esse recurrere ad sententiam conciliantis libertatem cum impeccabilitate Christi Domini circa praecepta naturalia ratione circumstantiarum, quae non erant sub praecepto, advertat longe distare resolutionem positam a tali sententia; nam haec affirmat quod occurrentibus circumstantiis sub quibus praecepta naturalia obligabant erat Christus Dominus necessitatus quoad substantiam actus praecepti, et liber tamen quoad circumstantias, quae non erant sub praecepto, quae praecepta obligabant independenter a determinatione voluntatis Christi Domini, et eis positis non poterat non ponere actus praeceptos, quia posset ipsi tamen ...

illa circumstantia nos non Dixerimus, quod a dictis circumstantiis in quibus praecepta naturalia obligarent non erat Christus Dominus absolute necessitatus ad substantiam actus praecepti, nam licet eis positis non potuerit Christus Dominus non ponere talem substantiam actus, talis necessitas erat respectu non antecedens quia supponebat in decretum suae voluntatis praevisum dependenter a quo posuit Deus illas circumstantias, sine quibus praecepta naturalia proxime non obligarent Christum ad substantiam actus praecepti quare sicut Christus Dominus non fuit absolute necessitatus ad substantiam mortis, quia praeceptum moriendi impositum fuit dependenter a decreto suae voluntatis praeviso, ita etiam non fuit necessitatus ad substantiam actuum praeceptorum naturalium, quia illa sic et nunc proxime non obligabant, nisi dependenter a decreto voluntatis ipsius.

Quaestio 3

Qua ratione conciliatur in Christo Domino libertas circa actus praeceptos cum impeccabilitate ipsius proveniente ex visione beata, et amore efficaci eam necessario consequente

Cum Christus Dominus non solo sit impeccabilis ratione unionis hypostaticae, sed etiam ut quia fuit Beatus ratione visionis beatae et amoris efficacis eam necessario consequentis; quia ut recte D. Thomas ex his duobus principiis provenit impeccabilitas Beatorum quare 1. 2. q. 5. art. 4 eas reducit ad visionem Beatam, et 1. 2. q. 4. art. 4. ad amorem eam consequentem

Ubi Granado tr. 3. d. disp. 1. sect. 1. hanc doctrinam ... amplectitur. Cum igitur Christus Dominus sit impeccabilis ratione visionis beatae et amoris illam consequentis, est ut sciatur quomodo libertas circa actus ... cum impeccabilitate ex his duobus capitibus proveniente atque ... conciliata sit. In quaestione praecedenti libertatem cum impeccabilitate proveniente ex unione hypostatica, restat ut in hac quaestione eamdem conciliemus cum impeccabilitate proveniente ex visione beata, et amore illam consequenti. Sed prius quam id (sane difficultatis) aggrediamur, oportet ut aliorum placita a veritate aliena refellamus.

Sectio 1.ª

Aliorum placita referuntur, et refelluntur

1.ª sententia docet conciliari libertatem in Christo Domino circa actus praeceptos cum impeccabilitate proveniente ex visione beata quia non erant praecepti circumstantiae actuum, atque adeo quamvis esset necessitas ad substantiam eorum, et essent impeccabiles circa illam, erat tamen liber, quia eos poterat elicere ex hoc vel illo motivo, cum tanta vel minori intensione. Ita ... in 3. sent. d. 14. q. 9. cui venit Albert. to. 1. ... q. 3. theologicali 2. dum n.º 23 ait optime conciliari libertatem cum impeccabilitate Christi Domini provenientem ex visione beata ex eo, quod circumstantiae, motivum actus ... Christo Domino praecepta, et favet Suarez disp. 37. sect. 4. dicens voluntatem Christi Domini fuisse liberam quoad hanc reflexionem, quod etsi mori esset illi praeceptum absolute eam amplecteretur, nec ipsas fuissent praeceptae omnes circumstantiae et substantia mortis ... Haec illa reflexio, qua ... Christus Dominus circa mortem praeceptam ...

circumstantijs non in positivam quod ipsi des unum non ex
qua sine imbuerent ideo non illam solam liberta
in Xpo Dno cum impeccabilitate ipsius proveniente ex
vne beata, et amare beatifico

Haec sunt falsa etc. et dicimus quod licet
Xpum Dnum absolute fuisse necessitatum quoad substantiam mor
tis; id quo habuerit libertatem quoad dictam illius cir
cumstantiam, atque a deo frustra laborant in destru
enda libertate in Xpo Dno quoad substantiam mor
tis supposito praecepto, et impeccabilitate illius proveniente ex
vne hypostatica, si modo crederet fuisse necessitatem quoad
talem substantiam ex alio principio nempe visione sua beata. Un
de non possum non mirari viros doctos, qui cum acriter im
pugnent Xpum Dnum fuisse necessitatum quoad sub
stantiam mortis supposito praecepto, impeccabilitate illius proveniente ex
vne hypostatica, idque testimonijs scripturae, et SS. PP.
postea ad praesentem difficultatem accedentes absolute
concedunt talem necessitatem quoad substantiam mortis; so
que affirmant habuisse Xpum Dnum libertatem quoad
sane illam circumstantiam actus praecepti, cum testimonia
illa et PP. ad probandam libertatem Xpi Dni quoad
substantiam mortis, quae absque ad adducunt et nos ad
duximus, quae secta praecepto absolute et indistincte testentur
Xpum Dnum libere mortuum fuisse et oblatum esse
quia ipse voluit Isaiae 53. ego pono animam meam et po
testatem habeo ponendi eam Joannis 10 et alia SS. PP.
toto citata retulimus: quae si ex his testimonijs reteruntur
giter Xpum Dnum non fuisse necessitatum quoad substantiam
mortis quo agitur de salvanda libertate illius cum im
peccabilitate proveniente ex vne hypostatica; id recte

In presenti difficultate in qua agitur de concilianda libertate cum impeccabilitate Christi ex vi mente existentis beata atque adeo non erit necessarium dicere et SS Thomae ... asserere, quod supposita visione beata erat Christus necessitatus ad subeundam mortem.

2° reiicitur haec sententia quia omnes actus Christi Domini in ordine ad suas circumstantias, et reflexe ... quas habebant fuerunt ... finiti et a Deo, et non obstante tali ... finitate potuit Christus Dominus eos elicere libere suppositione visionis beatae ... supposita tali visione potuit elicere libere eosdem actus, et ... ordine ad circumstantias et reflexe illorum ... praecepti, cum eadem fere difficultas sit in conciliando libertatem cum impeccabilitate Christi Domini supposita ... finitate ac supposito praecepto.

3° specialiter reiicitur Albertinus in primis quia non salvat libertatem in Christo Domino casu quo omnes circumstantiae mortis fuerint illi praeceptae cum valde ... probabile sit omnes esse praeceptas, ut colligitur ex illo Ioan. 14 sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio. Deinde quia actus quo Christus Dominus mortuus est fuit actus obedientiae ut constat ex verbis Apostoli ad Philippenses 2° factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. sed actus obedientiae ... respicit ... motivo honestatis, quae reperitur in servando praecepto superioris: quod ... tales actus praeceptus fuerit Christo Domino ... praecepta illi fuit circumstantia motivi, atque adeo ... talis circumstantia non potuerit libere ac ... praecepto elicere. ... Christus Dominus habuit praeceptum amandi Deum; ... dicta ... sub ... praeceptis ... ; sed actus

Amoris Dei non potest elici ex alio motivo, quam ex motivo Charitatis, quod eo ipso, quod ille praeceptus fuerit actus, ... fuit ille, et praeceptum motivum talis actus, et in licere eum eliceret: quod ... Suo praecepta circumstantia motivi potuit Christus Dominus libere elicere actum praeceptum.

4 Reiicitur Suar. quod ut bene Albertinus ...

... reflex... infinitis, quod possit fieri ... actus praeceptos: ... volo mori ... et si mihi non praeciperet et praecepta hac reflexione potest fieri alia, et alia in infinitum; quod ... reflex... infinitis non possunt singulae distributive ... praecipi possit non ... copulative praecipi ... in hac nulla appareat implicatio ... quod non possit praecipi ... Suar., et ... Christus Dominus liberum fuisse. ... quis non videat esse maximum inconveniens ... libertatem Christi Domini quae ... de Fide certum est habuisse in morte ... ad has angustias. ... tueri ... praecipi infinitis reflex... ... non potuerint, cum affirmativa pars ... probabilis sit, et opposita nullo firmo fundamento nitatur: quod ne ad has angustias reducamur, dicendum est Christum Dominum libere mortuum fuisse independenter ab ea subtili quaestione an infinitae reflexiones actuum possint praecipi, vel non praecipi.

... sent... conciliat libertatem in Christo Domino cum impeccabilitate proveniente ex visione beata mediante ... ... averit ... quod cum in quocumque ordine prius sit necessarium, quam liberum inde fieri ut in mente Divi... ... intelligatur ... dici ... cum ... necessario ... ad ... atque ... eorum visione beata ... intelligatur ... ... cepto ... imponitur libere. ... ... vel dicere ... Deus ...

volitas Xpi Dni ad amplectendam mortem, non amplectendo
et cum viderit ante vis. beata sine praecepto voluntatem
Xpi Dni mortem liberrime amplexuram, decrevit im-
ponere praeceptum eam amplectendi pro illo actu, etiam
ex circumstantiis ut viderat a voluntate Xpi Dni
mortem libere amplectendam, atque ita salvari libertatem in
Xpo Dno, quia necessitas ex suppositione actus futuri
non tollit libertatem, cum involvat exercitium illius salvatur
et impeccabilitas, quia ex suppositione quod futurus est actus praecepto
non potest [illegible] esse

Haec sententia eo modo quo cedit, ac 3 sententia
quae praecedenti [illegible] impugnata ac proinde impugnari
debet aliquibus illis rationibus ibi allatis; sed quia specialia
habet inconvenientia velle uti scientia [illegible] subtrahendo
libertatem [illegible] in Xpo Dno cum impeccabilitate et [illegible]
[illegible] visione beata, et amore beatifico insuper impugnatur
3a sententia quod non posito praecepto ante vis. beata absolute
non poterat volitas Xpi Dni non elicere actum praeceptum; quia
maneret absolute necessitata, et non solo ex suppositione. Antecedens patet
quia ut posset absolute non elicere erat necessarium ut haberet [illegible]
ex parte [illegible] non eliciendi talem actum, [illegible] deficiente [illegible]
[illegible] posito praecepto ante vis. beata non habet volitas
Xpi Dni [illegible] non eliciendi actum praeceptum, [illegible]
eliciendi [illegible] quia non habet rationem finalem sui [illegible] ratione cuius
possit velle omissionem actus, et elicere actum [illegible]; nam
tum visio beata proponit Deum ut summum bonum [illegible]
appretiative [illegible] non relinquit ex parte illius aliquam rationem
boni [illegible] tantum, ac proinde videmus
[illegible] peccata [illegible]
[illegible] non attingit rationem [illegible] voluntatis [illegible] non potest
[illegible] velle [illegible] ratione boni: quod posito praecepto ante

vis beata abs^te^ n' pot voltas Xpi Dni n' elicere act^m^ p^r^ceptum^a^ n' bet dbis q' de unum e requirr a x p^r^ fru ut posset n' elicere, & elicere actum ^o^ rium.

Impugnatur ^o^ nam qui abs^ta^ necessit^e^ amat efficac^r^ finem eadem necessit^e^ amat media necess^a^ ad assequit^m^ servat^m^ talis finis: sed posita visione beata amabat Xpus Dnus efficacit^r^ abs^te^ necessit^e^ Deum, tamq^m^ ult^m^ fin: q' eadem necessit^e^ amabat servare p^r^cepta ut pote media necess^a^ ad servat^m^ talis finis; atq' adeo etiam si p^r^cederet sola media erat Xpus Dnus rone amoris beatifici sub necessitate ad eliciend^m^ actum p^r^ceptum.

Neq' sufficit si reas maiors esse v^a^ 2do q' media sunt necessaria ad assequit^m^ finis abs^ta^ et ante necessit^e^ n' v^o^ 2do si sit necess^a^ necessit^e^ coenti, nempe ex aliqua suppo^ne^ q' involvat usum libert^is^, et taliter e necess^m^ media servare p^r^cepta moral^a^ ad Deum ult^m^ fin p^r^ vis^m^ beatam posse- -sum ac p^r^ inde illud n' e abs^ta^ a Xpo Dno necessit^e^ abs^ta^ et ante: sed solo necessit^e^ coenti.

Ninq' hoc sufficit in primis q^a^ X^a^ Sane solat^m^ Xpus Dnus observavit p^r^cepta nulla necess^o^ necessit^e^ ante q^a^ illor observatio erat necessaria ad servat^m^ ultimi finis p^r^ vis^m^ beatam possessi independenter a suppo^ne^ actus p^r^cepti p^r^ Deo conditionata p^r^ visa: deinde q^a^ suppositio actus n' involvit usum libert^is^ in- quantum reipsa elicitur actus ita elicitur, ut posset n' elici, et 2do reipsa Xpus Dnus elicie bat act^m^ p^r^ceptum attento amore efficaci quo Deum ult^m^ fin necess^o^ amabat ita eliciebat ut attento tali amore n' posset n' elicere a... posset dari efficax intentio finis absq' amore ex^a^ media requisita ad talem fin: q' supp^o^ talis actus n' involvebat ... libert^is^, atq' adeo n' p^r^ pot^a^ eum libere elicuisse ...

Dnus. deniq. nam electio medij unici necessarij ad consequut. finis etiam involvet usum libert. in quem fundatur in intent. efficaci finis, tale usu involvente: ergo efficax intentio finis non involvet usum libert. ... ab. necess. ut contingit in casu presenti, electio medij unici necessarij ad consequut. finis erit et ab. necessaria; atq. adeo observatio precepti moriendi erit ab. necess. Christo Dno tamquam medium unicum ad consequut., seu observat. ultimi finis per ... beatos possessi.

Impugnatur 3º, quia ex hac sent. sequeretur ipsium amorem beatificum potuisse esse liberum in Christo Dno et in quolibet beato, quia ... ad illam poterat dici potuisse Deum efficere per scientiam mediam circumstantias in quibus ... beata voluntas Christi Dni libere amaret Deum; atq. adeo quis posuerit non posset non amare, ad hoc ... illum amorem esse liberum ... supponebat futurit. lib. cognitam per sciam mediam ... ulterius sequeretur nullam esse ... qualit. ... determinantem et ad ... voluntatem ... quia ... scientia media non posset ... libere ... dici poterat, quod Deus ... talem scientiam poterat videre, in quibus circumstantiis cum auxilio ... libere operaretur voluntas, atq. adeo ... qualit. ... necessitante voluntatem non ... operaretur, quia talis qualitas supponebat futurit. lib. actus ad quem ... cognita per scientiam mediam; quod quis non videat esse manifeste falsum? Quare existimo, quidem injuria irrogari scientiae mediae

Volendo ea uti inutilibus difficultatibus explanandis

Neque satisfacis si dicas esse diversam rationem de præcepto, et de qualitate physica delectante, quia qualitas est quid intrinsecum; immutatque inde modum operandi voluntatis eam absolute necessitando, at vero præceptum est extrinsecum, et non potest intrinsece variare modum operandi voluntatis atque adeo actus qui non stante præcepto necessitatis peccatum morali libere eliciendus, posito præcepto libere elicitur; quis actus qui videtur quod eamdem rationem cum libertate eliciendus absque qualitate physica necessitante posita tali qualitate necessario eliciatur, non inquam satisfacit, quia licet præceptum sit extrinsecum, attamen eo posito stante visione beata datur aliquod intrinsecum physice delectans ad illius observationem nempe ipsa visio et amor efficax Dei illa necessario coeuns quo quoad hoc nulla est discriminis ratio inter præceptum et qualitatem physice necessitantem; atque adeo si stante visione beata posset illa conciliari cum libertate quoad rationem medii posset et quod eamdem rationem conciliari cum libertate, aliqua qualitas ex natura sua physice necessitans voluntatem.

Impugnatur 4° nam ex hac sententia manifeste sequitur Christum Dominum non esse intrinsece impeccabilem ratione visionis beatæ sed solo extrinsece ratione sui medii; et vult Scotus constituentis Christum Dominum incircumventus, unde videtur quod tales rationes libere eliciturum actus præcepti, quia potest... adhuc elicit ... Christus Dominus non elicere actus præcepti, solo quia ... non elicere ex suppositione, quia ... eliciturus, et consequenter solo esse impeccabilem ex tali suppositione, nam intrinsece erat impeccabilis Christus Dominus, in quantum non poterat ...

elicere act. preceptum. Iam vero asserere quod Christus Dominus non sit intrinsece impeccabilis ex vi visionis beatae omnino se consideratae; neque a Deo impeditus ad tribuendum suum effectum. D. Tho. 1.2. q. 4. art. et. 1. p. q. 62. art 8. et 4. contra gentes c. 92. et eodem Doctore, de locis citatis.

3.a sent.a Conciliat libert. cum impeccabilitate Christi Domini provenente ex visione beata circa actum charitatis, quem affirmat Christo Domino praecepto fuisse, quia cum praeceptum illud esset affirmativum non obligabat omni tempore, atque a Deo integram Christi Domino libert. permittebat circa exercitium, quam vocant exercitii. Ita Iustinianus to. 2.o in epistolas D. Pauli ad explanat. cap. 7. epist. ad Philipp. n. 12. sed hac sent. non videtur vadere, quia non tollit omnes difficultates: cum non asserat Christum Dominum habuisse libert. in ordine ad actum charitatis quia praeceptum illius non obligabat omni tempore contra vero asserere ideo habuisse libert. in ordine ad talem actum, quia tempore quo non obligabat praeceptum poterat eum elicere, et non elicere et difficultas non procedit de tempore, quo non obligat praeceptum, quia tunc non est peccatum omittere act. praeceptum; atque adeo nulla est necessitas conciliandi libert. cum impeccabilitate: non enim peccaret Christus Dominus etiam si tunc non eliceret act. praeceptum; sed difficultas est de tempore, quo obligat praeceptum, quia tunc esset peccatum omittere act. praeceptum; et alias ut sit liber debet talis elici a volunt. ut possit non elici, quare omissa hac sent.a ad explicat. nostram et veram sent. accedamus.

Sectio

Explicatur vera sententia et

Dni, dffar. hęc ita gravis, et implexa sit, ita q mea di- caste difficultatib scatet ut libentius cca istt aliorz placi- ta audirem, quam meum iudicium p ferrem dicam tn q otbq persuasius p babilius videatr. Igr dm misi videtr xpus dns stante visie beata, et amore illa coente libere serva- vasse pceptum moriendi, et alia q q erat a districte d n so quoa d circumstas, se d etz quoa d substz eorum qa actus quos ea observabat, n regulabantr p visi beatz, et amore beatificum; sed p sciam infusam, et amore lib cam subsequentem. Unde tales actus erant liberi, q scia infusa n rapit necesso volunt, sic scia beatn; et sic amor coens sciam infusam, ut pote efficax necessitaret a d observat pceptorz actn omni illa neces sitas n erat abs sed ex suppos talis actus efficacis abs liberi, ita Suarez d p. 37 sect 4 in s mo rendo oppositi difficult q ppe. Hęc; et colligr ex eorz sent a qui auserunt Xpum dnum hre actum amoris necessa- coentem visz beatz habuisse et alium actz amoris li- berum coentz sciam infusam, cum d. Bo bra q. art 3 ad 1 Capreol. in 1 dist. 1 q 3 cca finem, Val- dang in 3 4 dist 28 q 2 art 2 Ferrara lib 3 o gentes C 62 Soto lib 3 de na et gra, c 7, et alij quos refert et sequr Suar d p 37 sect. 2. et 4. p ut q d de lu- tinea sect. et cedenti relat, ubi et docet habuisse Xpum dnum pceptum Charit.

Ver igr 1o hęc sententia nq aliqq erat impole ut Xpus dnus habuisset libert quoa d subst mortis ut ostat in impugnatae sententiaz relatarz cum tn oppta ita clare colligat ex Sa ut sęppe vidimus. 2o nq Xpus dnus habuit actum amoris liberum, q n regulabatr p scien-

Beatus vel [illegible] nram in usum [illegible] alius voluit habere actus [illegible] illos, qui non regularentur per scientiam beatam, et amorem beatificum [illegible] sed [illegible] in [illegible] quamquam [illegible] mentem [illegible] et aliorum quos supra retuli, et valde conforme rationi, neque alias [illegible] [illegible] omnis [illegible] careret merito [illegible] charitatis si nullum alium amorem haberet, [illegible] amorem beatificum, ut pote necessarius non est meritorius [illegible]

3° nam Christus Dominus erat simul Viator, et comprehensor: ergo conveniens erat ut haberet duplex genus actuum aliud pertinens ad statum Viatoris, et aliud ad statum comprehensoris; et conveniens fuit conveniens, quod actus pertinentes ad statum Viatoris non regularentur per actus pertinentes ad statum comprehensoris, aliter omnes pertinerent ad alium statum comprehensoris quem [illegible] quia simul erat Viator, et comprehensor, et [illegible] Viator capax tristitiae et doloris conveniens [illegible] ut cum actu summi gaudii et fruitionis, quam de Deo clare viso [illegible] comprehensor habebat haberet et [illegible] Viator actum summae tristitiae et doloris quo nostram salutem operaretur. [illegible] nam casu quo in puro Viatore simul esset cognitio naturalis Dei, et cognitio supernaturalis per fidem, actus charitatis qui ab huiusmodi [illegible] homine eliceretur non regularetur per cognitionem naturalem, sed per cognitionem supernaturalem, quia actus charitatis cum sit supernaturalis petit regulari per cognitionem supernaturalem: ergo potest intelligi quod [illegible] in Christo Domino fuerit cognitio clara Dei visio beata, et cognitio obscura scientiae infusae, quod actus praecepti ut [illegible] proprii Viatoris regulentur per cognitionem scientiae infusae, [illegible] [illegible] Christo Domino loco fidei quae in hominibus Viatoribus dirigit actus [illegible] finales, et non per cognitionem claram Dei, quae est propria comprehensoris, et [illegible] conveniens directiva actuum [illegible]

Illmus Senatus

Ad 4 q. positiva actu vis. beatif. in intell. Xpi Dñi et actus sci. infusæ, utraque movet voluntatem ad eliciendum actum præceptum, et in ord. ad quemlibet illorum debitum voluntati Xpi Dñi diversum concursum nempe necess. in ord. ad act. vis. beatif., et liberi in ord. ad act. sci. infusæ, cum illæ diverso modo moveant ad operandum; quod potest Deus denegare concursum, qui debebatur voluntati Xpi Dñi in ord. ad motum vis. beatif., et tribuere alterum concursum debitum eidem voluntati in ord. ad motionem sci. infusæ; atque ita facere ut actus præcepti non per vis. beatif., sed per sci. infusam regularentur. Et sicut Deus potest de amore necess. consequente vis. beatif., et amore libero consequente sci. infusam; quod quia utraque diverso modo movebat voluntatem ad actus præceptos in ord. ad illos debebatur voluntati Xpi Dñi diversus concursus, et potuit Deus denegare concursum debitum tali voluntati in ord. ad amorem necess. consequentem vis. beatif., et tribuere concursum debitum in ord. ad amorem liberum sequentem sci. infusam, atque ita facere, ut actus præcepti regularentur in Xpo Dño per amorem lib., et non per necess. beatificum. Cfr. quia nullatenus videtur esse implicatio in eo quod si sl. existerent in intell. præmissæ evidentes et probabiles circa eandem conclusionem obiectum, Deus denegaret intellectui concursum requisitum ad eliciendam conclusionem evidentem ex vi præmissarum evidentium, et tribueret concursum ad eliciendam conclusionem probabilem ex vi præmissarum probabilium, atque ita eliceretur conclusio probabilis, quæ dependeat a præmissis probabilibus, et non evidens ad quam determinant præmissæ evidentes; neque etiam si vera sit opinio, quæ asserit præmissas

evidenter necessitare intellectum quoad exercitium; atqui potest Deus cuilibet causae tam necessariae positis omnibus requisitis ad operandum denegare concursum, et ita facere ut non operetur, ut fecit cum igne fornacis Babylonis ut habetur Danielis 3°; similiter potest Deus intellectum necessitato quoad exercitium quando est ex vi obiecti evidentis denegare concursum ut eliciat assensum evidentem atque ita impedire ne eam eliciat, vel eliciat probabi[li] ter exhibito illi concursu ad hanc eliciendam. Tandem ratione et si intellectus Christi Domini beat[ur] visione clara Dei visione beata, et dilectionem tamen beatam et utraque suo modo determinet voluntatem ad eliciendos actus praeceptos, potest denegare voluntati Christi Domini concursum debitum ut moveri et determinari a visione beata, et tribuere concursum debitum ut moveri ab actu fidei infusae; atque ita efficere ut actus praecepti non procedant a visione beata, sed a fide infusa, consequenter [...]

Nam quando causa effective concurrit ad effectum potest Deus absque aliquo inconvenienti impedire, ne concurrat ad eum, denegando illi concursum requisitum ut operetur: sed visio beata, et amor beatificus effective concurrunt ad actus, quos dirigunt; ergo potest Deus impedire ne dirigant illos denegando concursum requisitum ut operentur, atque ideo facere in Christo Domino ut non concurrant ad actus praeceptos. Maior est certa, quia cum concursus sit realiter distinctus a causa efficiente nulla est repugnantia in eo, quod Deus deneget illi talem concursum causa ipsa illesa manente. Minor quatenus [...] de amore beatifico defenditur a Vasquez citato, et quantum sententia D. Thomae docentis [...] 22 art. 12, et 1. 2. q. 9. art. 1. ubi Medina

Dicto 2o ca 2 Caiet. 12ae q. 80. art. 2. ibi enim ex Averroe 12. metaphys. commentario 36. docet appetibile, secundum quod est apprehensum effective movere appetitum, et finaliter secundum quod est extra animam. Fonseca 5 metaphys. c. 12 q. 6. sect. 2. Toletus et Zumel i posteriorum c. 2. cum aliis ibid. quatenus dicunt finem movere causa efficientes. Suarez 3o de auxiliis c. 4. n. 12. ubi hanc efficientiam permissam moralem admittit; atque et addit intentionem finis efficienter concurrere ad electionem mediorum. unde quidam de hac efficientia quam habent actus interni in actus voluntatis quos dirigunt explicant illud Apostoli ad Galatas 5o fides quae per charitatem operatur et Iacobi 2o fides cooperabatur operibus.

Ratione vero probatur quia non visio beata, et amor beatificus non minus movent et inclinant voluntatem ad actus quos dirigunt, quam imperium ad executionem, exemplar ad artefactum, intentio finis ad electionem mediorum; sed haec sic ita movent, ut simul efficiant id ad quod movent: ergo similiter visio beata et amor beatificus, ita movent voluntatem ad actus quos dirigunt ut simul cum ea efficienter concurrant; atque adeo oportuerit deus impedire ne illos dirigant, denegando concursum ad eorum effectionem requisitum, atque ita existimandum est contigisse in Christo domino circa actuum praeceptorum, unde illi non regulabantur per visionem beatam, et amorem beatificum; sed per scientiam infusam, et amorem liberum illos subsequentem.

Atque hinc colliges actus praeceptos in Christo domino fuisse ita liberos, ac si ille non haberet visionem beatam

et amorem beatificum quia hic naturaliter impediretur fuerunt a Deo necessitate productum et directum talis actuum attingerent, quare ut sup. in tali miraculo maneret impeccabilitas in Dno Christo necessario haberet regimen divinum quo semper constitueretur in circumstantiis moraliter necessitantibus ad eliciendos actus praeceptos: ita ut impossibile fuerit tali regimine carere ut supra diximus in praecedenti.

Sectio 3

Obiectionibus satisfacit

Obiicies 1 cum Vasq. Sit. c. dg. 74. c. 4. amor beatificus physice movet voluntatem Christi Dni ad actum praeceptum; sed effectus physicus non potest impediri a Deo manente forma in subiecto: ergo non potest Deus impedire, quod amor beatificus non moveat necessario voluntatem Christi Dni ad actum praeceptum; et consequenter non potest facere, quod non eliciatur necessario talis actus. Confirmatur, quia amor beatificus nullum influxum habet in voluntate aut in actu ad quem movet qui posset impediri a Deo; ergo eo posito non potest non movere voluntatem Christi Dni ad eliciendum actum praeceptum.

Respondeo concedendo amorem beatificum physice movere voluntatem Christi Dni ad actum praeceptum; et consequenter stante tali amore non posse impedire Deus quod non moveat quantum est ex parte sui; nego tamen inde sequi quod non possit Deus facere ut non eliciatur actus praeceptus ex vi huius amoris; nam ultra motionem illius requiritur voluntas Christi Dni concursum ut eliciat talem actum: et hunc potest Deus denegare illi in quantum

Moveri ab hoc amore, et etiam impediri ne fiat actus ex vi motus amoris beatifici, sed ex vi alterius quem sequebatur scientiam infusam, et ratione cuius debebatur voluntati Christi Domini diversus concursus ut dixi. Unde actus praeceptus non eliciebatur necessario, sed libere; cum non eliceretur ex vi amoris beatifici necessarij, sed ex vi amoris liberi sciam infusam coentes. Ad 3 fiat Respondeo 2do negando amorem beatificum non habere influxum in actum ad quem movet; quia non minus influit in illum, quam causa exemplaris in artefactum, et coenter sicut influxus illius potest impediri a Deo, ita et influxus amoris beatifici quo impedito non fiet actus praeceptus ex vi talis amoris.

Instabis: influxus causae exemplaris est idem realiter cum influxu causae efficientis, atque a Deo non potest impediri a Deo nisi hic etiam impediatur: ergo si influxus amoris beatifici se habet ac influxus causae exemplaris non poterit impediri a Deo nisi impediatur influxus causae efficientis, hoc est voluntatis, quae efficienter concurrit ad eliciendos suos actus: sed impedito concursu voluntatis non elicitur actus: ergo non potest impediri a Deo influxus amoris beatifici in Christo Domino ut non eliciatur actus praeceptus.

Respondeo concesso antecedente distinguo consequens non potest impediri a Deo influxus amoris beatifici quin impediatur a Deo influxus voluntatis qui est idem realiter cum influxu talis amoris, concedo consequens; quin est idem realiter cum illo, nego consequens; quia non omnis influxus debitus voluntati est idem realiter cum influxu amoris beatifici, sed ille tantum, qui debetur voluntati ut movetur a tali amore. Unde denegans ... Deus hic potest voluntati Christi Domini elicere actum praeceptum ex ... alterius concursus, qui debetur illi ut movetur ...

infusa, et amore lib.° eam subsequente a elicere talem actum.

Obies: q.° ut stante vis.e beata posset voltas Xpi Dni n. elicere act. p.ceptum, ac q. inde illum libere eliceret, erat necess.m, ut intus Xpi Dni deret aliqd dictamen, qd q. poneret volunt.i aliquam rone boni in omiss.e actus p.cepti; sed stante vis.e beata e impole, q. d intus Xpi Dni deat tale dictamen; g. ex supposit.e vis.is n. pt voltas Xpi Dni non elicere actum p.ceptum, ac q. inde illu necess.o elicit. Maior videtr certa, q. voltas n. pt aliqd velle nisi q. ponatr ab intu sub rone boni. Minor pr., q. visio beata dictat Deum esse summum bonu; et coenter aliqd q. q. illi opponitr nulla het rone boni: g. stante tali dictamine n. pt intus Xpi Domini dere aliud dictamen, qd dictet omiss. actus p.cepti, q. ut pote peccat. e opp.ta Deo, dere aliquam rone boni; lic inutilat q. possit intus duabus cotradictorijs assentire. Re: neg.do maiore, nam ut voltas Xpi Dni possit n. elicere actum p.ceptum sufficit, q. ille p.ponatr cum indifferentia, sive n. ut summum bonu clare visum; nam eo ipso ex vi talis p.positi n. tollitr dis rio boni ab omissione p.cepti, et coent.o manet voltas sufficienter directa ab intu ut taliter eliciat actum p.ceptum ut posit n. elicere, quin necess.m sit aliud dictamen, qd ponat volunt.i Xpi Dni aliquam ee rone boni in omiss.e actus p.cepti; tale dictamen e incompatibile cum vis.e beata, ut bene pr. marg.to atq. hanc solut. expresse colligo ex P. Hurtado a. lib.o de beato d. 14. de

Actibus volunt. sect. 5. ubi sic ait: Sic actus fidei mors est obeunda potius, quam Deus negandus relinquit hominem indifferentem ad amplectendam mortem et recusandam, quia ita ponit eum in libertate et ut ponat acceptationem, nec alius actus requiritur ad moriendum libere, et non moriendum. Unde ad hoc habet maiori ratione esse quod verum volunt non posse aliquid velle nisi proponatur sub boni ratione, sed hoc ipso, quod illi proponatur aliquod dat non ut summum bonum: coenit in oppositum illius quod est ex veritate eius, relinquere aliqua ratio boni, quod possit amari a voluntate. Quare ex veritate propositionis tollitur elicitio actus, ut ponit non elicit; atque ita stringebat voluntatem Christi Domini circa actum praecepti, sufficienter propositionem illius facta per sciam infusam. obiec.

Obiec. 2. si actus praecepti non regularentur in Christo Domino per visionem beatam non esset ille intrinsece impeccabilis ex vi talis visionis; sed solum extrinsece ratione regiminis divini ut vult Scotus in 1° dist. 17. et in 4 dist. 48. q. 9. et 10. et alii eius sectatores. hoc autem non est dicendum ... ratione impugnationis ... sed conc. ... relata: quia neque ... actus praecepti non regulentur in Christo Domino per visionem beatam.

... supposito miraculo, quod visio beata impedita fuit a Deo quominus actus praecepti per illam regularentur; nullum esse inconveniens asserere quod Christus Dominus ratione illius non fuerit intrinsece impeccabilis, sed solum extrinsece ratione regiminis divini; quia supposito tali miraculo ita eliciebat actus praecepti a voluntate Christi Domini, ac si non esset in illo visio beata, quae in statu beatifico per se repugnat peccato, non enim cum summa felicitate talis est status ...

compati summa infelicitas, et miseria peccati ratione visionis quam ... impeditae ne regularet actus peccaminosos, debebat Christi Domino regimen divinum quo taliter eius voluntas gubernaretur ut impossibile foret quod peccaret. Neque hoc est incidere in sententiam Scoti et ... a communi deserere asserentis Christum ex vi visionis constitui intrinsece impeccabilem, quia Scotus loquitur de visione secundum se considerata, et nullo modo ... impedita ut regulet actus voluntatis; et de vi sententiae ... sentio cum ... et communi sententia Beatum ex vi visionis constitui intrinsece impeccabilem; et quia sententia secundae praecedenti impugnata est ... ideo obicit illi quod ... sententiae ... constituebat Christum ... intrinsece impeccabilem ratione visionis ... extrinsece at vero loquendo de visione, et amore ... impeditis ne regulent volunt..., ... dico ... ex vi illorum Christum ... intrinsece impeccabilem ... extrinsece ... regiminis ... debiti ... cum ... posset constitui intrinsece impeccabilis per illa ... regularent voluntatem ipsius ... ad ... circa, et eliciendos actus, qui non poterant omitti absque peccato.

Quaestio 4.

Fuerit ne voluntas Christi Domini semper conformis divinae, semperque fuerit impleta

... voluntas Christi Domini per actus efficaces

pertinger ... deo, ... mobis fratri, ... malitia ... 928 art. 6 ubi Caiet., Medina, Cabrera, Albarez, ... disp. 58 sect. 4 et alii quos ... Pr. 1° ex ... in capite ... libri ... Ecce ... ut facerem voluntatem tuam Deus meus volui ... et ... 4 meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me, et c. 5, 6 et ... non quaero voluntatem meam, sed eius, qui misit me ...

2° Pr. ex Conciliis et ... in 6 synodo generali act. 4 in epist. ... Agathonis ... veritas definitur et pluribus SS. ... testimoniis confirmatur. Item in Concilio Lateranensi sub Martino ... consultat. 5. c. 16 ... declarat S. Cyrillus lib. 4 in Ioannem ... et S. Damascenus lib. 2 de fide c. 22. S. Chrys. homil. 41 in Ioannem, S. Hieronymus in c. ... Mat. ... et S. ... Aug. ... Ioanne ... c. 17 in novum testamentum ...

3 Pr. ratione ... Christus ... beatus clare cognoscebat efficaciam Dei voluntatis: ergo non poterat aliquid contra illam efficaciter velle; tum ... malum esset ex generali ratione, qua malum est aliquid conari contra efficacem voluntatem Dei, tum quia ... et ... esset talis conatus, tum ... esset effectum. ... ratione beati nullo modo possunt aliquid velle contra efficacem voluntatem Dei sibi notam: ergo multo magis Christus ... beatitudinem habebat et ... ratione cuius voluntas illius erat voluntas Dei, non poterat aliquid efficaciter velle contra illam voluntatem efficacem divinam, atque ... a Deo ... semper fuit conformis ... Christi ... voluntati efficaci Dei ... statuta ita ... infallibiliter

contradict. quae sciar ubi non est quaerere existimat non implicare; quia non repugnat ex ijs quod animum caeterae scia beatae et infusa illa cognosceret quod in singulis rebus Deus efficacius decrevisset; et tunc posset aliquid bonum simpliciter efficaciter velle, ut orare, et aliud tale quod vis Deus efficaciter vellet ne id fieret; idque constat exemplo Beatorum Angelorum qui quamvis in se est aliquid intendunt aliud quod Deus statuit ne fiat, quia non cognoscunt in singulis rebus quod Deus decreverit ut constat ex Danielis 10. et expositione magis receptam, quam recte ibi tractat Pererius. Secunda sententia probabilis est retinenda, quamvis crediderim in eo casu actus illos non esse futuros absolutos sed aliquam conditionem ex parte obiecti inclusuros nempe si Deus aliter fieri non decreverit, quia ita elici decebat per perfectissimum modum operandi humanitatis a Verbo divino assumptae; ac propterea maxime propensae ad divinam voluntatem implendam.

Ad 3. dico voltas Christi Domini per actus inefficaces non semper fuit conformis voluntati divinae quoad obiectum materiale, bene tamen quoad formale ita ut [illegible] 1a. 2ae relati. Per exemplo illo Matthaei 26 Pater si possibile est transeat a me calix iste, quo quidem verbis aperte demonstratur 2a. pars quia [illegible] ea signat ex ijs, Dominus se recusare bibere calicem passionis, cum tamen Deus efficaciter vellet, ut illum biberet; atque adeo talis voluntas non erat conformis divinae in obiecto materiali, morte sibi obeunda erat [illegible] tamen circa obiectum materiale utraque voltas versabatur, erat tamen conformis in obiecto formali, quatenus huiusmodi actus, tamen obiectum formale [illegible] honestum sine respiciebat. Unde divina voluntas volebat ut sancta illum eliceret et propterea inde in eo eliciendo cum divina conformabatur

Pars 2ª: volunt efficax Xpi Dni semper fuit impleta; inefficax vero non item. Conveniunt Becar. citatus sect. 5. Torres disp. 54 n.º 8, et communiter Doctores. 1ª pars suadetur, quia colligitur ex Concilijs et Patribus quae supra relatis et quia voluntas efficax Xpi Domini fuit semper conformis voluntati divinae et efficaci. sed haec semper impletur: ergo et illa fuit et semper impleta. Confirmatur 1º nam anima Xpi Domini comprehendebat omnia futura: ergo solo efficaciter volebat quod videbat esse futurum. Confirmatur 2º nam Xpus Dominus nihil nisi prudentissime, et sanctissime voluit: ergo tantum voluit efficaciter, quod perficere potuit; atque adeo voluntas illius efficax semper fuit impleta &.

2ª pars 2ª manifeste patet ex verbis citatis Mathei 26 nam voluntas illa non moriendi, quamvis significatur habuisse Xpum Dominum, non fuit impleta. et sicut Mathei 9. et Marci 7 dicitur Xpus Dominus latere voluisse et tamen id non fuisse assequutus. Ratio autem huius est quia voluntas inefficax ideo dicitur talis, quia non habet effectum: ergo voluntas Xpi Domini inefficax non semper fuit impleta.

Arguitur 2ª hanc 2ª ex epistola Agathonis supra citata ubi inter divinam et humanam Xpi Domini voluntatem ponitur hoc discrimen, nempe quia Dominus humana aliquando interdum voluit, quod non fuit factum; ut quod ejus consortem exclusit illa qua apud Tyrios voluit latere, et non potuit, ut dicitur Marci 7º: Ingressus domum neminem voluit scire, et non potuit latere: divina vero nihil vult quod non semper fiat. atque eamdem differentiam indicat S. Clemens lib. 3. c. 24. quia nulla esset, si sermo foret de voluntate inefficaci; nam etiam voluntas inefficax Dei non semper habet effectum, atque adeo ut assignata differentia aliqua sit necessario &.

e, q. d. assignetur inter volunt. efficacem hanc et divinam unde ult. verius segr. contra nostram sententiam, quod voluntas efficax humanitatis Christi Domini non semper fuerit impleta.

R. Vasq. d. q. 5. d. c. 2. cum Caietano citato, hunc argumentum voluntatem efficacem humanitatis Christi Domini, quae erat de re ... ab aliis praestanda, non semper fuisse impletam, et ideo non potuisse latere apud Tyrios quod non efficaciter voluit ut per alios praestanda; etiam differre humanam volunt. Christi Domini a divina, nam haec quando est efficax semper impletur, et si sit de re quae per alios praestanda. Sed melius videtur respondendum cum Suar. citato ibi serm. non esse de voluntate humana Christi Domini ... efficaci, sed de voluntate aliquo modo efficaci, scilicet quae erat ex naturalibus viribus humanitatis Christi Domini, ratione cuius praestabat, quantum poterat per tales vires; et hic non semper habebat effectum, quia non semper per vires naturales poterat humanitas Christi Domini praestare quod necessarium erat, ut voluntas illius executioni mandaretur, et de hac voluntate explicare debet textum Marci, eaque sic explicata manifesta est differentia inter voluntatem humanam efficacem Christi Domini, et inter voluntatem divinam; nam voluntas divina quod quod ex ... sua efficaciter vult applicando media, quae ex suis viribus potest, semper perficit, sive per se, sive per alios sit faciendum.

Quaestio 5.a

An et quibus tam sibi, quam alijs meruerit Christus Dominus

Sectio 1.a meruisse Christum Dominum,

Statuit, et per quos actus, et a quo tempore declaratur

1.a dico Christus Dominus habuit actus meritorios de condigno. Haec est certa, imo de fide definita in Concilio Tridentino sess. 6. c. 7. ubi dicitur Christum Dominum fuisse causam meritoriam nostrae iustificationis; et proinde defendit D. Thomas hic q. 19. art. 3. ubi Caietanus, et Medina Suarez disp. 39 sect. 1. Vas. disp. 74. c. 1. Cabrera disp. 2. Lorca disp. 72. Albar disp. 42 et alijs. Ratio nam Christus sit actus honestos omnes conditiones requisitas ad meritum de condigno: ergo habuit actus meritorios. Antecedens probatur discurrendo per conditiones, quae communiter requiruntur ad rationem meriti, et ad quinque reducuntur potiores. 1.a est ut actus sit honestus, et moraliter bonus; 2.a ut sit liber. 3.a ut procedat a persona grata. 4 ut fiat in statu viae. 5.a ut intercedat pactum, et divina promissio sed has omnes conditiones habuerunt quamplures actus Christi Domini, ut constat ex supra dictis, et perpendenti patebit: ergo habuit Christus Dominus actus meritorios de condigno.

2.a dico Christus Dominus meruit per actus liberos in via elicitos, tam supernaturales, quam naturales. Ita Suarez citatus sect. 2.a de actibus supernaturalibus liberis est res certa. nam illis potiori iure conveniunt omnes conditiones requisitae ad meritum. De naturalibus vero probatur nam illi erant moraliter boni, et relati ad finem supernaturalem, et quamvis non referrentur, sola dignitas personae verbi dividens eos dignificantis sufficeret, ut haberent rationem meriti de condigno premij supernaturalis ut ibi docet Suar: sicut enim dignitas personae sic dignificat humanitatem, ut ratione illius debeantur tali humanitati dona supernaturalia; sic similiter eadem dignitas personae divinae

ita sanctificat actus Xpi Dni et si nales sint, ut ratione talis sanct. sint digni quorumque praemio finalis cum dignitas talis personae multo magis conducat ad praemii quam quod sit relatio operantis a dextrinsecus finali.

Dixi in 3e meruisse Xpum Dnum per actus liberos, ut excluderem actum amoris beatifici, ut qui necessarius non fuit meritorius in Xpo Dno quis sic sentiunt Cabrera q 19 art 3 disp 4 § 8 et et Vasquez disp 45 n 11 ubi alios refert. sed in merito tamen sanctus Tho in hac q 19 art 3 ad 2 ait Xpus non meruit per charitatem in qm erat charitas comprehensoris, sed in qm erat viatoris. tum et quia falso existimat eumdem met numero actum creat posse esse liberum et necessarium quia intelligi non potest, quod idem actus taliter elicitur a voluntate ut non possit non elicere, per ut regit a dictamine actus necessarii; et quod taliter eliciatur, ut possit non elici per ut regit a dictamine actus liberi. et quos probare volunt exemplo actus divini, qui sub intrinsece tendit est liber et necessarius modo a se diversa dicta. attn hoc exemplum non convincit eumdem met actum creatum posse esse liberum et necessarium; quia actus divinus per pt suam infinitatem utramque rationem participat; actus vero creatus cum finitus et limitatus sit non potest per unicam tendentiam utramque rationem participare; alias posset esse simul actus odii et amoris; et per pt eamdem infinitatem est actus divinus non creatus.

3a pro Xpus Dnus meruit per actus charitatis liberos ac per inde distinctos ab amore beatifico. hoc est contra disp 74 citata c 2. sed tamen videre videtur S. Tho

ubi s. citatis, et infra q. 24 art. 3 et q. 29 de virt. art. 6 ad 6, quem sequuntur Thomistae ut Medina hic, et Palud[anus] in 3 dist. 13 q. 2 art. 2. Ferrariensis 3 contra gentes c. 62 ad 4, Sotus lib. 3 de natura et gratia c. 7. Vigerius in institutionibus theologicis c. 20. Suarez d. 49 s. 9, et contra Lusitanus n. 12, ex epist. Pauli expos. ad Philip. in explanat. c. 2 n. 12.

Pr. 1 sc. ex Ss. Joannis 14 ut cognoscat mundus q[uia] diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio, surgite eamus hinc, q[uibus] verbis indicari videtur meritum charitatis Xpi Domini, et obedientia ipsius, qua mortuus est. 2. pr. rone, nam alias carui[sset] Xpus Dominus merito praestantissimo charitatis, quae est inter omnes virtutes Princeps. 3. quia sicut Xpus Dominus duplici scientia, Dominum cognoscebat beata scilicet et infusa, ita et duplici amore, necessario, et libero poterat eum amare, necessario ex vi beatitudinis, libero qua Deum clarius cognoscebat, et libero ex scientia infusa, qua Deum abstractive et evidenter cognoscebat.

Neq[ue] 3 obstat si dicas duo accidentia solo n° diversa n[on] posse simul esse in eodem subiecto, sed amor liber, et necessarius Dei sunt accidentia solo n° diversa, ergo n[on] possunt simul esse in voluntate Xpi Domini; at q[uia] ea de causa illa necessitaret amorem beatificum n[on] potuit simul cum illo Deum amare libere. Nunquam hoc obstat, q[uia] illud commune dictum intelligitur de accidentibus realibus, et q[uia] de absolutis, nigredo, licet non de accidentibus intentionalibus, qualia sunt actus intellectus et voluntatis, ut communiter docent. Immo vero valde probabile est amorem beatificum plusquam n° in tota eius spe[cie] ab amore libero differre. Immo differre specie probabile reputat Suarez citatus sect. 2 ad 3 ...

Posse esse simul in volunt.e Xpi Dni actus amoris necessarii et amoris liberi

4 sc.o Xpus Dnus meruit ab instanti suspceptionis usque ad instans mortis, qua meritum omne desiit; post instans vero mortis nihil meruit. Sane sic tradunt suarez 3 p. sc. 8 cum multis alijs quos ibi refert. Sed quia illa tria continet puncta, quod dlt et probandum secundum illud est Xpus Dnus in instanti susceptionis meruisse. Sic tradit Ibi infra q. 34 art. 3 ad 3, et in 3 dist. 18 q. 2 art. 3 ubi idem docet Magister et omnes. Probatur ex illo Psalmi 39 hostiam et oblationem noluisti, aures autem perfecisti mihi usque ad ea verba: in capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam Deus meus volui; quae verba inquit Apostolus ad Hebreos 10 in ipso mundi ingressu dixisse Xpum Dnum, et addidit voluntate illa nos fuisse sanctificatos.

Pr. 2.a ratione quia si in instanti susceptionis habuit Xpus Dnus visionem beatam, ita in tali instanti potuit habere actum scientiae infusae, cum haec non dependeat a phantasmatibus, et dispositionibus corporis; sed per actum scientiae infusae potuit habere actum liberum charitatis, et alios aliarum virtutum: quia illa scientia non repraesentabat Deum ut est in se: atque adeo non necessario rapiebat voluntatem et ea posita non indigebat volta Xpi Dni temporis successione ad Deum libere amandum: quare poterat statim illum libere amare, atque ita mereri. Donare enim aliud scilicet dandum sit Xpo Dno id quod perfectius sine inconvenienti illius statum concedendum est, censendum est meruisse in instanti susceptionis, quia mereri poterat ut probavi, et idem est magis conveniens statui illius

hocq ita ab illo instanti suum munus meruerit exercere

Prob. nam ut dr in tra. de Angelis, illi ab instanti suae creat. habuerunt actus meritorios: id a fortiori Xpo Dno concedendum est ab instanti suae conceptionis.

2. punctum est Xpum Dnum meruisse sine interruptione usq. ad instans mortis, quod indicant Theol. cum Mag. in 3° dist. 18. et Alensis 3 p. q. 16. S. Bonav. in breviloquio p. 4. c. 7. et late infra q. 34 art. 2. Pr. nam ad id fiet Xpi Dni pertinebat ut virtutes eius non essent otiosae, sed continuo actuum exercitio florerent; et ita quis non fuerit necess. ut semper Xpus Dnus secundum actum suum perseveraverit qui illum interrupperit; fuit non conveniens, ut alijs alijs succedentibus actibus meritorijs semper Xpus Dnus in aliquo permaneret. Et ita semper usq. ad instans mortis mereretur. Confr. nam Angeli sic modo operantur: quod et Xpus Dnus cum ille neq. per somnum, aut quamvis aliam sensuum dispositionem impediretur ad eliciendos hos actus meritorios, quia scientia infusa ex cuius directione eliciebantur non pendebat a phantasmatibus, et dispositionibus suum.

3. punctum quod ab instanti suae mortis nihil ultra meruerit Xpus Dnus, ita certum iudicat Suarez citatus, ut asserat sine temeritate in dubium revocari non posse. id docet D. Th. 80 art. 3 circa ad 2, et infra q. 50. art. 6. ad 2. et in 3. dist. 18. art. 2. ad 3. et 8. et Doctores supra citati. Pr. nam ut constat ex Scriptura divina lege statutum est ut homines eo mereantur, quamdiu in hac vita vivunt, atq. adeo tempus merendi cum ipsa vita finitur.

Et ideo dr. Ecclesiastici q. qd cumq. pt agere manus tua instanter operare: qa nec opus, nec ro, nec sapientia, nec sra e apud inferos. quo tu properas. qd de opere meritorio et sra, et sapia q vt illi deserviunt intelligit S. Hieron. ibi, et S. Greg. lib 4 dialogor c 39 sed ab hac lege n e excipiat Xpus Dnus. Cuius rei illa ver. satis clare colligr. ex illis vbis Ioan 9 me oportet operari opera eius, qui misit me donec dies est venit nox q. nemo pt operari. vbi p noctem mortem intelligr, postquam nemo pt operari meritorie. q. vbi morte in instanti mortis nihil amplius meruit Xpus Dnus q. d. intellig. e includendo tale instans; ut ... sit 1a n esse vite, idem in illo n potuit esse meritum atq hoc videtr intendere S. Tho. infra q 50 art 6 ... dicens mortem Xpi Dni in facto esse n esse nre salutis ... meriti ...

Sed dices Xpus Dnus sua morte nos redemit: q. meruit in instanti illius. Rr 1o nam vulnus lanceae inflictum fuit Xpo Dno post mortem eius, et in illud maxime meruit, ita sacram. ... in meritis Xpi Dni fundantur a Xpi latere vulnerato fluxisse refert S. Leo Papa epist. 4. c. 6. Unde S. Augustinus tr. 120 in Ioan inqt omnia unde mortui reviviscant q. sanguine isto mundius q vulnere isto salubrius. atq. id affirmant plures alij Eccles. Sed h. quo res ... citatis. Rr 2o nam ad Rom 8 de Xpo Dno inqt Apls: qui est ad dexteram Dei ... interpellat p nobis ... morte

... Christum Dominum nos redemisse per suam mortem in cruci. Hoc est per vulnus quod mortem induxit, in qua erat quod mortem intactu esse, quatenus dum viveret eam libere acceptavit; non vero quoad ipsa separat atque acciperetur: cum illa esset non esse viatoris. Ad confirmationem dicitur Christus meruisse per vulnus in latere susceptum quatenus illud in vita praevidit, libere acceptavit; non vero in ipsa vulneris suscept. cum iam esset extra statum merendi, atque hac ratione posset ... verbis sacramentorum in eo meruit fundari, quibus ... non tam de merito, quam de significatione loquuntur. Dicunt enim sanguinem et aquam ex ipso Domini latere emanante significasse sacramenta ecclesiae, quae ... Ad 2um confirmationem Christum Dominum interpellare pro nobis in caelo non aliquid de novo nobis merendo, sed postulando ... missa per merita facta in vita atque ... est ... q. ... articuli ... Sectio ...

Sectio

Quid sibi Christus Dominus meruerit vel mereri potuerit

An Christus Dominus meruerit, vel mereri potuerit ... incarnatione, et inde ... Supposito ... quod diximus disp. 4. q. 4. ubi de causa meritoria incarnationis. Quare ... restat ... dotes ... gratiam, et habitus illos comitantes et ... gloriam animae et corporis, an haec sibi meruerit vel mereri potuerit Christus Dominus. ... Christum Dominum non meruisse gratiam neque habitus illos ...

quis opp.ta n. sit improbabile, ut ingt Suar citatus, ubi et do-
cet temere loqui, qui tenerent, qui notam illi inviunt; oc3 tenet
Magr in 3 dist. ubi et D. Thom. art
2. q. 1. Ricardus et art. 2. q. 1. Paludanus q. 2. Durandus
q. 3. n. 6. Scotus et Gabriel q. unica. Marsil. q. 1. art. 1. qx. 3.
Alensis 3. p. q. 16. membro 1. art. 1. Soto in 4. dist. 2. q.
1 art. 2. Suar. dp. 40. sect. 2. Vasq. dp. 78. c. 2. et 3. Cabrera in hunc
art. dp. 7. § 3. et seqq. Lorca dp. 15. n. 3. Aldar. dp. 48. et alii.

Pr. 1.o 2.o, q. gra et alii situs eam comitantes, et insuper
gla aiae Xpi Dni debebantur tamq. proprietates unionis hy-
postaticae, eamq. inseparabiliter comitantes; sed Xpus Dnus
n. meruit unionem hypostaticam ut dixi loco citato; ergo neq. etiam
meruit gra, et alios situs eam comitantes, nec gla aiae
Xpi Dni; nam q. n. meretur radicem, n. meretur proprietates eam
inseparabiliter comitantes. 2.o nam meritum petit naturaliter
aliqua rone succedere premiu, si n. semper tempore, saltem pri-
oritate rone in quo; sed meritum Xpi Dni nulla rone
successerunt gra et gla; ergo nulla rone eam meruerunt. Maior
constat ex D. Tho. in 3. p. art. 3. corp. ubi ingt meritum n. esse, ni-
si eius, q. n. dum habet. Min. v.o pr., q. merita Xpi Dni succedunt
posterius in quo unionem hypostaticam, quae proinde ipsa gra et gla, que
tamq. proprietates inseparabiliter comitabantur unionem.

Atq. hinc colliges Xpum Dnum meruisse ipsos actus
meritorios, quos habuit, et ea auxilia actualia, q. ad illum re-
quiruntur; nam aliis actus n. fuit prius in quo se ipso. Neq.
auxilii actualibus ad eum requisitis, alios v.o actus
subsequentes, et auxilia ad eos necessaria, quatenus divina
[illegible] probabile e. Xpum Dnum ad eos actus meruisse, q. ille
[illegible] in quo [illegible] aliis, et alia habebat [illegible]

Valore ad ... p merendi. Vide Suar cit. sect. 3 ... est

... depon abs. me ... cum habitibus, et actibus ... ut Theol. in 3° dist. ... ubi ... et 7 Maior q. 2 ... Suar ubi ... sect. 2 et alii ... ordinaria semper debeat ... tam depon absoluta ... Deus ppter merita abs. futura ... praemium, et de facto contulit gram, et alia dona ... qui Christi Dni adventum praecesserunt ppter illius merita absolute futura; q° et de facto n merverit Christus Dnus gram, et glam cum habitibus et actibus eam necess° comitan... potuit en depon abs. ea mereri; q° secunda poterit illi conferri ppter eius merita abs. futura

3 ... est meruisse Christum Dnum sui corporis glam; sic docet S. Th. in 3 hic art. 3. ubi Suar. disp. 40 sect. 3. Val. disp. 9. c. 2. Cabrera disp. ... Lorca disp. 75. n. 5. Albar disp. 49. qui ... et Suar dicunt ... et de fide certa. Suar vero ait n posse negari sine temeritate ... ex ... Luc. 24 ubi inquit Christus Dnus: nne oportuit pati Christum, et ... in gloriam suam. et ad Philipp. 2 ... et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est ... nomen. et ad Hebreos 2 videmus Iesum ppter passionem mortis gloria et honore coronatum. quare ... S. Bart. lib. ... filius ... S. Aug. lib. 2 ... Maximinum, cap. lib. 3. c. 2. S. Cyr. ... S. Ambros., S. Anselmus ...

per 2 vtm opera [illegible]
quam corpus antecesserunt; [illegible]
[illegible] requiritur ad complementi: [illegible]
[illegible] magis gloriosus [illegible]
[illegible] perfectius [illegible]
quam sine illo. c

[illegible] segr 1° meruisse [illegible]
[illegible] atq suq, quam [illegible]
[illegible] facta [illegible] corpus [illegible]
[illegible] atq [illegible] a d hoc asserend [illegible]
speciale [illegible] in [illegible] Isaie. 53. si posuerit pro
peccato aiq suam videbit semen longevum, et
voltas Dni in manus eius dirigetur, [illegible] 70 et vult
[illegible] auferre de doloribus aiq eius [illegible]
[illegible] de Xpo Dno exponit S. Hieronimus et
S. Aug lib 1 de [illegible] c. 31 c.

[illegible] segr meruisse Xpum Dnum resurrect suq,
et oes dotes corpus gloriosi atq [illegible]
[illegible] q 53 art 4 a d 27, et colligr ex illo Psal 40
tu autem Dne miserere mei, et resuscita me ex Psal.
[illegible] de torrente in via bibet, pt a exaltabit caput.
[illegible] exponit S. Aug nec
deficit [illegible] ratio [illegible] si alij [illegible]
merentur resurrect suorum corporum multo magis Xpo
Dnus, [illegible] eam mereri c.

[illegible] segr meruisse [illegible] gloriosq sui
corpus in celos ascensus, et [illegible] ad dexteram [illegible]
[illegible] ad Ephesios: qui descendit
ipse e qui ascendit, id est quod ascendit nisi quia et

[illegible] primus [illegible] ex digitali 3 ego dixi esse deo cum Patre etc. 4° Cum

4° [illegible] meruisse Xpus Dominus sui nominis exaltat[illegible] et suar[illegible] ex [illegible] ratis [illegible] Propter quod et Deus exaltavit illum et donavit illi nomen etc. Unde [illegible] Dignus est agnus qui occisus est accipere divinit[illegible]. Hoc est ut ab [illegible] cognoscatur et honoretur ut Deus atque hanc exaltat[illegible] petebat Xpus Dominus cum dixit Joan 17: ego te clarificavi super terram opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam et nunc clarifica me tu Pater etc. atque [illegible] oro [illegible] efficacis et meritoria ideo inquit [illegible] Aug. [illegible] humilitas claritatis est meritum, claritas humilitatis est praemium.

[illegible] in [illegible] hoc art. [illegible] Xpi nominis exalt[illegible] comprehendit [illegible] quae [illegible] gloria, quae est clara cum laude notitia, [illegible] hanc exaltat[illegible] sui nominis meruisse Xpus Dominus [illegible] est meruisse [illegible] Majestatis [illegible] et manifestatio sui, [illegible] in [illegible] et [illegible] Patris post baptismum Matth 3 et in transfiguratione Matth 17 laudes Angelorum [illegible] et manifestatio facta Magis, [illegible] meruit Xpus Dominus [illegible] et dominium in universum orbe, quod hoc [illegible] pertinet [illegible] externa gloria, et manifest[illegible] nominis, et colligitur illis verbis ad Romanos 14: Xpus in hoc mortuus est et resurrexit, ut vivorum et mortuorum dominetur quem [illegible] Cyril. lib. 12 in Joan. c. 47 [illegible] dicens: Dominus meus oportuit [illegible] ut vivorum et mortuorum imperium [illegible] meruit Xpus Dominus [illegible] ut docet [illegible] infra q. 20 art. 3 et [illegible] lib. [illegible]

tua tamq[uam] umqi radicata est, cuius [illegible]
atq[ue] et [illegible] stabilit et in illo [illegible] dedit [illegible]
fuerit, [illegible] filius Dei est [illegible]
de ubi [illegible] Dni, et [illegible]

Et si dicas ratione unionis hypost[atica]e [illegible] debebatur
Dno gloria corp[oris] et exaltatio [illegible] merita,
[illegible], ideo non meruit gloria [illegible] atq[ue] [illegible]
hypost[atica] [illegible] debebatur [illegible] com-
[illegible] dabat [illegible], Xpum Dnum [illegible]
atq[ue] non [illegible] unionis hypost[atica]e illi debe-
batur [illegible] sufficit illi data [illegible] hypost[atic]a
atq[ue] adeo tamq[uam] [illegible] illius, non tamq[uam] premium meritorum
Xpi Dni, [illegible] gloria corp[oris] et exaltatio nominis, quae
illi fuerunt debita ratione unionis [illegible] divina
dispensatione non fuit sibi collata [illegible] sed post mortem
[illegible] decursu vitae potuit eas suis actibus mereri,
atq[ue] ita illi duplici titulo fuit collata, et titulo unionis
et titulo meritorum

Instabis: Xpus Dnus decursu temporis [illegible]
[illegible] augm[entum] [illegible] corp[oris] [illegible] acquisitione novarum partium
[illegible], et unionis, et tamen non meruit tale augm[entum] [illegible]
illi erat [illegible] debitum: quod [illegible] quid non sibi cum
unione hypost[atica], sed postea decursu temporis acquisi-
vit corporis gloriam, et nominis exaltationem, quae [illegible]
illi debebatur ratione unionis, non eam meruit. [illegible] dominium
et imperium [illegible] orbis fundabatur tamq[uam] [illegible]
[illegible] in unione; sed posito titulo hypostatico necess[ario] resultat
dominium: quia posita [illegible] unione hypostatica necessario dabatur
[illegible] Xpo Dno [illegible] dominium, et imperium [illegible]
orbis sibi cum unione, atq[ue] adeo non illud meruit

[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]

ante reg. cor. et ratio disparitatis est quia illud augmentum erat naturale, quia a corpore naturaliter, licet de naturalia bona sit, quae ... in premium meritorum naturalium, non naturalia ... meruisse ... bona naturalia, quatenus ... aliquo naturali modo, et exaliqua ... a Deo, aut ... necessaria ad fines naturales, et ... est ... Ad obiectiones ... ad dominium ... a Deo ... posset necessario habuisse ... dominium ... et potestatem, non tamen ... et ... illius, et ... meruisse ... non meruerit ... modo

Sectio

An Angelis et ... Christus Dominus meruit

Resolutio huius difficultatis partim constat ex dictis disp. 3. q. 1. sect. ... et disp. 17. q. 2. et ideo breviter ... expediam ut ... difficiliora gradus faciam. Dico tamen 1.º Christus Dominus meruit Angelis gratiam et gloriam, quae illis collata sit ... meritorum ... Christi ... visio ... 5. ... a ... de plenitudine eius nos omnes accepimus. ... inquit, omnes ... Apostoli, Patriarchae, Prophetae, et ... qui fuerunt ... et erunt, et etiam ... Angeli, ... : quia plenitudo gratiae, quae est in Christo ... gratia ... intellectualibus ... Albert. in 3 dist. 28 art. 2. ... Catarinus lib. 1 de eximia Christi praedestinatione, et

In opusc.° de gla et peccato Angeli; Galatinus lib. 8 de Arcanis catholicae veritatis c. 4. Medina in vers. rationem cap. 20 § 1. Lauribus [illegible] 42. sect. 1. Vasq. disp. 1. q. 110. puncto [illegible]. Coloretus q. 18. art. 4. diff. unica § 3. et alii.

Pr. 1° ex [illegible] ad Ephesios 1° et 2° et illo ad Colossenses ubi[illegible] Apostolus Xpum Dominum caput n. solum hominum, sed etiam Angelorum, in quos[illegible] salutem influxum per sua merita in [illegible] Theologi quaeriti[illegible] a ratione capitis. Unde et [illegible] Angeli [illegible] intelligi[illegible] illud Ioan. 14 [illegible] nemo venit ad Patrem nisi per me et illud Ioan. 17 haec est vita aeterna ut cognoscant te solum Deum verum et quem misisti Iesum Christum.

Pr. 2° ex [illegible]. Greg. lib. 1. [illegible] ait: nullus bonus neque [illegible] Angelorum sanctum est nisi per Xpum: et ibi [illegible] Bern.° [illegible] in [illegible] lib. 2. a [illegible] c. 3. una e[illegible] in utroque (scilicet angelo et homine) gratia operata in hoc ut [illegible] in illo ne caderet [illegible] nullo nec vulneraretur, in isto ut sanaretur [illegible] infirmitas repellet, illum infirmari non sinit, illum [illegible] medicina [illegible] Laurentio Iustiniano [illegible] [illegible] 101. n. dicet Xpum Dominum factum esse Angelorum panetem et hominum, et serm. de Assumpt.° [illegible] inquit: nemo inveniebat illi quaerit[illegible] ab eius beneficiis nullus inveniebatur immunis [illegible] venturus eius [illegible] [illegible] lib. 3. de [illegible] c. 22. et [illegible] lib. 5 in [illegible]

Pr. 3° [illegible] merita Xpi Domini [illegible]

suffente valore ut rone illorum collata fuerit Angelis gra et gl.
Itaq. docent qd sicut fuerint priori tempore merita Xpi
Dni, non dedit gra collata Angelis 2. qr fuit prius me
ritis Xpi Dni, et in Xpo fuit illis postea sequu
rita, qr anticipata velut pretio dante premium anticipa
bat meritum. Vide eos. Sed cedat in maiorem gloriam
Xpi Dni. Dm. i. ita ... Prob. nam cum Xpus
Dnus sit caput ... postulare videtur recta ratio, et
talis ... influxum, et illi subuenirent ... etiam
dependenter ab eius meritis, ut ita ... maior ...
inter caput et membra: q. Dm. Xpum Dnum me
ruisse Angelis gratiam, et glam, cum ... ...
qd fundamentum ... nulla neces., qui equidem negant, qui
ss plures et graues DD, quos refert ... Valentia dp.
... 49 ... nullum continet ... qr illorum sententia
satis probabilis, at ... ... Ptolemaeus ...
q. ... art. 2 quaest. 2, et q. 29 ... art. ... 58
... in commentariis. ... quos vero ...
... et declarant ... 2. Xpus
Dnus meruit ... gra et glam, ... 49. 6. art. 9.
... Valentia 13 Vega lib. 15 in ...
a cap. 4 usq. ad decimum Valentia. Sic dp. 2 puncto 2.
Suar. dp. 42 sect. 3, Vasq. dp. 77. cap. 2. ... in
... q. 29 art. 4 dp. 2. ... dp. 75. Albar. dp.
5. et alij. Pr. 2. ex S. Joan. 15 sic palmes non
pot ferre fructum a se metipso nisi manserit in vite, sic
nec vos nisi in me manseritis ... 1. ...
... nos ... bene dicit ... in ... in Xpo. et c. 2
super aedificati super fundamentum Apostolorum et Prophetarum,
ipso summo angulari lapide Xpo ... in ...

constructa crescit in templum sanctum in Domino. et 2°

Thimotheum 2° magis nos vocatione sua sancta non sec.

opera nostra; sed secundum propositum suum et gratiam, quae data est

nobis in Christo Iesu ante tempora saecularia ...

... ex illis ... Christi ... ex ...

Christi Domini virtus, quam influit in nostra iniquit, quae vero

... opera ... antecedit comitatur et subsequitur, et sine

illa Deo grata et meritoria esse possunt. Atque eadem

Concil. ... Arausicanum ... cap. ... explicans ... hanc

... relata, et docens quam plura ... aliunde

possunt apud ... Suar ... et ... citatis. ... Satis autem quod

... Doc. desumenda est ex perfectione omnino ...

... et redemptoris qua ... ... nam

illa postulat ... et ... ... et quae ... omnia

collata sunt per merita Christi ... ...

... ex ... colliges gratiam ... et

... illa, quae iustificati ... et actus fidei, spei

et aliis ... dispositionibus ... ad gratiam ...

... augmentum illius, et remissionem peccatorum atque et

poenae temporalis, ac denique donorum ...

... collata sunt per merita Christi ... ...

comprehenduntur, et in primis ... attinet ad gratiam

et remissionem peccatorum ... id ... certum est

fide ... conferri per merita Christi ... videret

Suar. citato, sicut ... id enim expresse ... in ...

actorum 4 non enim aliud nomen est sub caelo datum

hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri. et Ioan. 14 nemo

venit ad Patrem nisi per me. ...

... convenientem, et alia dona, quae iustificat ...

... et ... citati esse ...

dari virtute meritorum Christi Domini, quod Suarez dicat esse de fide certum, idque recte colligit ex illo ad Ephesios 1° benedixit nos etc. ex quo etiam colligit, dona gratiae quae hominibus iustificatis conferuntur, et augmentum gratiae, et donum perseverantiae conferri etiam intuitu meritorum Christi Domini. Denique nullum auxilium pro peccatoribus dari nisi per merita Christi, videtur asserere Concilium Tridentinum sessione 6 cap. 7 ... dicit ... satisfactione ... lesum.

... Christum Dominum esse causam meritoriam praedestinationis ... doctrina Suarez sect. 4 ex verbis Apostoli ad Ephesios 1° praedestinavit nos per Iesum Christum, ubi etiam docet dona nulla, quae conducunt ad finem, ... hominibus ... per merita Christi Domini.

Arguitur ... Christum Dominum non est mortuus pro Angelis, ... ex ... meritis ... hominibus ... per merita Christi Domini per passionem et mortem consummata ... a Deo ... illa tamen applicata fuere, quae applicata fuit passio et mors. ... Dominus ... et redemptor Angelorum ... quod docet ... Augustinus in Enchiridio c. 62. et S. Bernardus serm. in feria 4 hebdomadae sanctae.

... Christum Dominum non dici in sensu mortuus pro Angelis, ... hominibus ut ... mortem illius non fuisse assumptam ... peccati Angelorum, sed ... meritis mortis eius et ... Angelos ... quemadmodum ... non dicatur ... mortuus ... hoc velle, quod mors illi non ... fuerit, ...

gloriam corporis et animae exaltat et ut diximus sect. praed.
ad. 2 probavimus ipsi Christum a quo dicunt [illegible] esse Christum
Dominum [illegible] fuisse redemptorem Angelorum
ut tradit [illegible] in desensione [illegible]
[illegible] 24 c. 10 n. [illegible] 362 ubi et probat [illegible]
nardi [illegible] serm. 22 in Cantica: qui erexit hominem
lapsum, dedit stanti Angelo ne laberetur, sic illum de
captivitate eruens, sicut hunc a captivitate defendens;
[illegible] fuit, quia utrisque redemptor [illegible] et
[illegible] illum [illegible] itaque [illegible] Domino [illegible] mortis [illegible]
[illegible] fuit [illegible] redemptor Angelorum quia ex illius
meritis collata fuit Angelis gratia, qua a peccatis [illegible]
[illegible] quare [illegible] ipso [illegible]
[illegible] explicandum de redemptione sup-
ponente peccatum [illegible] debitum illud [illegible]
[illegible] Angeli non sunt redempti a Christo Domino

Arguitur 2° [illegible] ex variis inconvenienti-
bus quae videntur ex illa sequi, [illegible] omnes homines
salutem aeternam sequi, si [illegible] meruisset Christus Dominus
dona gratiae, et gloriae [illegible] gloriam fuisse datam antiquis
[illegible] ante Christi adventum, quia si merita
futura sufficerent ut statim daretur illis gratia et sufficie-
rent ut daretur gloria. [illegible] gratiam [illegible] et
iustificat ipsos non donari [illegible] nobis gratis, sed ex
iustitia [illegible] dicat [illegible] ad Rom. [illegible] iustifi-
cati gratis per gratiam ipsius etc. quia daretur ex meritis Christi
Domini [illegible] inconvenientia urgeri [illegible] [illegible]
[illegible] illa [illegible] operis divinae misericordiae [illegible] ex [illegible]
[illegible] illud non sequi ex nostra sententia quia
[illegible] Christus Dominus meruerit [illegible] donandis [illegible]
[illegible] a [illegible] sufficientiam quia merita illius [illegible]

valore et vim illorum haberet gratia et opera ab eo facta [illegible] vel [illegible] eius [illegible]; et [illegible] quamvis habet efficaciam in [illegible] merita Christi Domini gratiae, et quamvis ... illis quae ipsis applicuit [illegible] in [illegible] consequuntur [illegible] gratiam datam fuisse [illegible] ante Christi adventum [illegible] illis data fuerit gratia, quia conveniens fuit, ut daret dictis gratiam, qua merita [illegible] gloriam in conveniens fuit; quod dabant gloriam, vel quod differret, quousque Christus Dominus [illegible] [illegible] morte applicaret [illegible] quam [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible], qui donati, quod darent illis aliquod ex meritis propria, quae Christi Domini [illegible] meritis daret, [illegible] ex [illegible] [illegible] praedestinat, quod [illegible] gratuita sunt [illegible] [illegible], non in [illegible] Christi Domini, quod [illegible] [illegible] illis sua merita applicuit.

Quaestio 20 art. 23

[illegible]

An [illegible] Christi Domini ad Patrem et a [illegible] illius

Hanc [illegible] quaestionem [illegible], quae [illegible] omnes [illegible] [illegible], nec [illegible] [illegible] omittam [illegible] [illegible] [illegible] intercessione.

Disputatio 10

An conveniat Christo Domino [illegible] et a [illegible] Patris aeterni

[illegible] difficultas in qua [illegible] [illegible] versatur [illegible] [illegible]. [illegible] a [illegible] gravis, [illegible] inter graviores [illegible]

Maxime non in intimum totum occurreat, quare et venit quo tempus urget pro pennam, sed alias tibi erit accurandum.

Quaestio

An Xpus Dominus sit subiectus Patri eterno dici q. potuit illius servitus

Dico 1. Xpus Dominus quoque ... est subiectus Patri eterno. Ita D. Tho. 3 p. q. 20. art. 1. Suarez disp. 43. sect. 1 ... q. 20. cap. 2. Cabrera in com. art. 1. ... q. 20. Torres et Albar ibid. Probatur ex eo Joan. 14. ... Dominus Pater maior me est, quod Xpo de Xpo dici ... sub humanitate intelligendum est, ac proinde tenendum, quod in illa ... subiectus Patri. Ita ... Concilio Alexandrino quod habetur in epistola ad Cyrillum, sicubi non ignoramus, quod ... et ... Deus factus sit ... secundum legem humanitatis ... competentem.

[illegible] Probatur ... non Xpus Dominus secundum humanitatem est aliquod creatum; sed Deus ... est ... creatura ... et Xpus Dominus secundum humanitatem. Quare ratione humanitatis ... Xpus Dominus subiectus ... Patri eterno Dei, seu naturali, atque et praecepto moriendi, quod fuisse impositum Xpo Domino constat ex dictis ... Praeceptis autem positivis tam veteris, quam novae legis non constat Xpum Dominum subiectum. Ita ... Dominus et ... illis humanis legibus ... quod praecepta veteris legis data fuere ... populo et ... posteritati sub qua ... comprehendit ... vocari, quia ... ordinaria ... seminalis generatione descendunt, et praecepta novae legis imposita fuerunt ...

X'to . . . eius v° sane n illis opinarent, q. sm Sumanit§ habuit dominius inde . . . .

Sed . . . a inter . . ., an Xpus . . . sit absolute dici subiectus Patri, et minor illio, . . . cum hoc addito, sit sm Sumanit§ . . . et . . . na in commentariis art . . . affirmat . . . dici Xpum . . . subiect. Patri, et . . . absolute dici minorem . . . Patre . . . quia . . . sit, q. sus . . . est, qd Xpus . . . sit volunt§ subiecta volunt. . . . Patris, et sua . . . est; q. . . . Sumanit§ sm quam e minor Patre . . . unde n . . . suppositum . . . ad tollendā ambiguit§, et . . . Arriani erroris, qui . . . dici minorem Patre faciebat . . . ant . . . in iis . . . positionibus . . . illis sm Sanct§ apponere . . .

. . . Dicēt n est absolute dici q. Xpus . . . aequalis Patri . . . neq q. sit minor . . ., neq . . . videtur . . . esse . . . Xpus . . . includat Sumanit§ q. . . . subiecta est seu . . . et minor illa; . . . absolute dici subiectus sicut . . . minor . . . q. . . . n poterit absolute dici subiectus Patri, . . . Minor illo, et includat Sumanit§ Patri subiectam, et illo minorem.

. . . concedendo ams, et neg . . ., q. cum . . . sit . . . negativa, . . . Xpum . . . esse aequalem Patri, q. . . . est cum . . . aequalit§. . . . v° . . . affirmativa n . . . est . . . absolute vera. . . . concedendo n . . . absolute affirmationem . . . Concilium Alexandrinum in epist. . . . 20 . . . inter epist. . . .

[illegible] Christo Domino ex [illegible] personas quas [illegible] ministra[illegible] [illegible] illi: [illegible] nempe [illegible] humanitas beneficium divinum, quod [illegible] in gloria [illegible]

[illegible] Christus Dominus [illegible] humanitatem [illegible] servus Patris servit [illegible] in q. 20 art. 2 [illegible] et in q. 2 [illegible] art. 4 ad 3. [illegible] Christi Domini [illegible] articuli primi [illegible] 14 [illegible] 7 [illegible] ex antiquioribus [illegible] Basilius in [illegible] et alii. [illegible] ex [illegible] 42 Ecce servus meus suscipiam eum [illegible] Ezechielis 34 suscitabo [illegible] pastorem unum servum meum David. et [illegible] [illegible] adducam servum meum Orientem et [illegible] [illegible] ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum et Deum vestrum. [illegible] servum Patris [illegible] Deum meum, ac Dominum meum.

[illegible] Athanasius serm. 3 contra Arrianos sic ibi. quatenus in confesso est [illegible] esse factum nihil [illegible] adverterit, sive servus sive filius [illegible] appelletur [illegible] humanitatem [illegible] [illegible] et [illegible] competunt. [illegible] servi [illegible] ubi [illegible] et infra [illegible] servi [illegible] factus [illegible] servus. [illegible] Ambrosius [illegible] Psalmi 39. [illegible] ne exuere [illegible] [illegible] Isidoro lib. 1 de summo bono: Christi [illegible] infra servi servus, et infra servi [illegible] servus, in [illegible]

[illegible] [illegible] in sequenti [illegible] [illegible] quod refert [illegible]
[illegible]

[illegible] rationem [illegible] [illegible] rationem dependentiae
quam [illegible] a Deo creatore [illegible] servitutis [illegible]
in [illegible] non [illegible] [illegible] relatio [illegible] creatoris [illegible]
creaturae [illegible] [illegible] Alexander [illegible] [illegible]
[illegible] columna [illegible] [illegible] servile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex nihilo [illegible] et [illegible] nobis [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quomodo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Christi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dependentia creatoris
et [illegible] dependentiae [illegible] [illegible] servitutis [illegible]
[illegible] Deum, [illegible] a Deo Christus [illegible] [illegible] sit humana
[illegible] servus [illegible] [illegible] talis relatio [illegible]

Neque sufficit [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] non sufficere [illegible] [illegible] servitutis [illegible]
[illegible] creatura a Deo [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] neque
[illegible] in bonis, quia servus non caret [illegible] [illegible],
et quia Christus [illegible] [illegible] humanitatis caret in omnibus cum Deo
[illegible] non in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] illa sanctificatio [illegible] Deo Christus [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] dici servus, et [illegible] [illegible] illa [illegible] relatio
dependentiae [illegible] Deo, tamquam a creatore [illegible]

Non [illegible] [illegible] sufficit, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sufficiens fundamentum [illegible] illa [illegible] negat [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] servitutis, [illegible] [illegible] non [illegible] consummata [illegible],
[illegible] [illegible] ex testimoniis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] talis negatio [illegible] [illegible] servitutis [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inter [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
servitutis [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in actuali dependentia servi a Domino, et talis est Christus, quod Pater ex meritis habeat in ipsum. Dei illi non quo sunt filij adoptivi Dei participantes sanct[illegible] et gratiae, quod [illegible] servi [illegible] quam [illegible] a Deo, et ideo [illegible] dicas [illegible] nobis et [illegible] sicut filius naturalis Dei [illegible] Christus [illegible] et [illegible] in humanitate servus [illegible] dependentia quam illa habet a Deo ut a creatore.

[illegible] Respondebis non posse [illegible] Christum servum Patris sine [illegible] si nullum sit periculum [illegible] errori [illegible] ut dixi de [illegible] in [illegible] Patris [illegible] de [illegible] cum [illegible] semper apponatur [illegible] illud [illegible] humanitatis [illegible].

Arguis ex Concil. Francofordiensi in epistola ad Episcopos Hispaniae decernit Concilium eos in duplicem errorem incidere; Deum (inquit) et Dominum nostrum Jesum quem Deum colimus et adoramus servum judicatis, et adoptivum. Ergo nam si Christus Dominus in humanitate est servus Patris propter dependentiam quam ab illo habet, et [illegible] ipsius [illegible] est Deus quod dependet humanitas a [illegible] existente in Christo [illegible]. Sed hoc est S. Cyrillus Alexandrinus in epistola quae est decima apud Cyrillum et recepta in Concilio Ephesino, ubi sic dicitur de Christo Domino: verumtamen nec servus est sibiipsi nec Dominus: quoniam ineptum est, [illegible] hoc sentire [illegible] quod Christus Dominus [illegible] sed humanitas non est servus Patris. Respondeo ad [illegible].

Concil. Francof. loquitur de servitute quae non comparatur [illegible] quam asserebant haeretici [illegible] dicentes [illegible] asserant Christum Dominum esse [illegible]

et absolutorum, quare etiam [illegible] Christo Dominus servitus [illegible] repugnante, a peccato servitus [illegible] [illegible] quia humanitas servit Deo et comparatur cum filio [illegible] quam sibi debent Concilia. Habuit Christus Dominus quatenus [illegible] [illegible] Sacrorum explicari de [illegible] [illegible] [illegible] dicere [illegible] de hoc [illegible] Christum [illegible] Concilia negare [illegible] dicendum, quia [illegible] in Christo Domino duas personas quarum una alteri serviat, at non [illegible] humanitatis [illegible] Concilia asserere Christum Dominum [illegible] in quam [illegible] quam a persona divina sibi habebat [illegible] humanitas [illegible] dicendi non indicare duas personas in Christo Domino.

Quaestio 10

An Christus Dominus quatenus homo sit filius Dei adoptivus, nec ne

Articulus 1

In quo sit difficultas ostenditur, et aliorum placita circa eam referuntur.

Supponit titulus quod in Deo convenire homines filios adoptivos [illegible] quod de fide est ex traditione [illegible] ita habetur in 8 ad Rom. Accepistis spiritum adoptionis filiorum in quo clamamus Abba Pater, ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei [illegible] et ad Galat. 4 qui [illegible] nos una adoptionis filiorum, [illegible] adoptione

filior. recuperima. eto sit adoptiv. e opus a dextr.
sit. n: [illegible] et q[illegible] [illegible] a dextra qui
[illegible] [illegible] ille viderentur illi [illegible]
stare.

Duo sunt quae dictas an Christus [illegible]
[illegible] ne filius adoptivus, et naturalis Dei [illegible]
[illegible] duplicative, [illegible] certum [illegible] humanitate
[illegible] illi esse filium naturalem Dei, aliud [illegible]
homo est filius naturalis Dei [illegible] humanitate [illegible] su-
humanitatis, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tens in humanitate, [illegible] illud [illegible]
q[illegible] ex eius [illegible] [illegible] tale [illegible]
filius adoptivus, et naturalis Dei, [illegible] idem
[illegible] quia certum est [illegible] filius Dei
naturalis [illegible], sed q[illegible] [illegible]
[illegible] a tali [illegible] [illegible] intem

[illegible] difficulte Felix [illegible] Urgelitanus
et Elipandus [illegible] Toletanus [illegible] anno Domini 783
docuerunt Christum Dominum in quantum homines esse filium adop-
tivum Dei. [illegible] Elipandus [illegible] Dei [illegible]
[illegible] Magnam [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] et [illegible] filius adoptivum humanitate item adop-
tivum divinitate [illegible] [illegible] cum illi [illegible]
[illegible] q[illegible] Beatus presbiter, et Heterius [illegible] Oxo-
mensis se eius doctrinae opposuerunt [illegible] Carolum Mag-
num, q[illegible] tunc Hispaniae partem dominabatur, q[illegible] Catalo-
nia [illegible], [illegible] Urgelis civitas [illegible] dedit
[illegible] [illegible], [illegible] episcopor. Concilio [illegible]
[illegible] Beati; [illegible] Heterii damnaret
[illegible] [illegible] [illegible] scripsit [illegible]

Refert Sic. lib. 39. c. 2. tempore Carolus Magnus Cri-
span di vesto, et coacto Concilio Francofurti trecentorum
Episcoporum ex Italia, Gallia et Germania Cardinalibus Adri-
ani primi Pontificis maximi legatis damnata fuit
ut haeresis Felicis et Elipandi doctrina [illegible]
de fine uterque suam sententiam retractavit. Felix Romae
in Basilica S. Petri coram Adriano Pontifice, quem
Ado Viennensis in suo Chronico sub anno 792 de
Felice dicat: exilio apud Lugdunum relegatus, at-
quem ferunt in [illegible] errore mortuum. Elipandus
[illegible] in Concilio Francofordien-
si [illegible] retractavit et affirmat Joannes Aventinus
in Annalibus Boiorum, et [illegible]
[illegible]
[illegible] Carolus Magnus [illegible]
Chatholicos [illegible] aliis [illegible] Elipandus [illegible]
[illegible] errori suo [illegible]
[illegible] Quare credendum est [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] existimans [illegible]
Concilio examinandum [illegible] a Concilio
fuit damnata [illegible] retractavit

Acta huius Concilij Francofurtiensis

fuerunt, quod fortasse in causa fuit ut Durandus et alij
Chatholici alios, et Elipandi errori [illegible]
Durandus in 3 dist. 4 q. 2 et Paludanus ibi art. 2 affirm-

Xpus Dnus ingtm ho esse filius Dei, id q explicat et bastille Ricchard 3 dist 10 q 4 qui totus e mecum in dicte dixit Sotus in 1o dist 10 q 1 et in reportatis ead dist q 1 affirat dici posse Xpum Dnus filius adoptivus, qr ni decoenit, an illo fuis ... actusin Sumanit ... Gabriel in 3 dist 11 q 1 art 3 ... dici posse ... Xpi b dni ... adoptatus ... quod significat ... adoptari ... filius et ... filius ... 84 memb 3

Sectio 2

Quibus dg suppositis vera sent declarat

Ut ... sent explicet ... supponend ... adoptionis esse actus legitimus quem fit ... filius si ... est, pe... nam imitantis. Ita ... instituta ... dotten... bus ... et lege ... cod ... colligr ad adop... tione ... nempe ... persona adoptata filius ... sit, ... adoptantis ... assumitur atq ita plane docet Concil ... Francofordiense in Epist ... Hispaniae ... quae adoptio ... qua Pater adoptione sibi ... filius quem ... et colligr ex ... adoptionis qua nos Deus adoptat in filios Dei esse voluntariam ... quam, quo efficimur filij Dei eum antea ... ibi ... voluntarie ... genuit nos ... ...

... suppo ... esse filius natus duplicier posse ... 1o ... natus ... generat ...

q̄ talis: quę [illegible] datur in viventibus et definiri solet, q̄ sit processio viventis à vivente ex p[ri]n[cipi]o coniuncto in simil[itudin]em [natur]ae. [illegible] unus substantia, q[ua]e persona capax filiat[ioni]s, nobis competat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible] ad trans[illegible] illa [illegible] utrumque [illegible] num filiat[ionis] tradit Albertus Magnus in 3 dist. 10 art. 13. et [illegible] Val. [illegible] disp. 9 c. 14

His suppositis sit 1ª [conclusi]o: Christus nullo modo [illegible] spectatus [illegible] explicato, neque est, neque potest dici [illegible] adoptivus, sed est filius naturalis, et talis [illegible] dicendus. ita [illegible] Mag[iste]r in 3º dist. 4 et dist. 10 et scholastici cum [illegible] et [illegible] Bonav[entur]a, Albertus, Argentinas, Maior, Gabriel, Paludanus dist. 4 art. 3 Capreolus [illegible] art. 3 ad [illegible] [illegible] [illegible] q. 23 art. 4. ubi Caietanus et Medina Val. disp. 1 puncto 2º Suar. disp. 49 sect. 2. Val. disp. 8 c. 6 et Vega [illegible] disp. 1. a. 5. 1º [illegible] disp. [illegible] 4 membr. [illegible] Albar disp. 65 et alij. Pr[obatu]r 1º ex S[criptur]is, in quibus q[ua]m in[illegible] nunquam dicitur Christus d[omi]n[u]s filius adoptivus, cum tamen dicendi res ipsa postulare videbatur ut in aliquo loco appellaretur, quod [illegible] accidit etiam quoties in scri[ptu]ra loquitur de [illegible] nunquam una nobiscum patrem intelligens dixit patrem nostrum; sed Patrem meum, et Patrem vestrum Ioannis 20 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et explicant S. Athan. lib. [illegible] incarn. Christi ante [illegible] et S. Damasc. lib. [illegible] unde [illegible] secundum manifestum est [illegible] neque [illegible] scripturae nullus [illegible] est de Christo [illegible] dicit [illegible] adoptione sit filius Dei, atque id affirmat Concil. Francofurd. in epist. ad Epis. [illegible] Hispaniae col. 25.

Secundo [illegible] neque ad Rom. 8 [illegible] [illegible] proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis [illegible] tradidit illum

Si igr Xpus Dnus sm Apls e proprius filius dei ... et adoptivus, et ... sm Sanctum ... pro nobis tradidit Dedit ... et Mat ... Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. et c. ... hic est Xpus filius dei vivi quod tertium explicat Adrianus Papa in sua epistola ad Episcopos Hispaniae ... in quo ...

Pr ... ex Conciliis ... in Concilio celebrato in foro Iulij et ... Concil ... post symbolum ... dei sic ... in una Xpi ... verus Deus, verusque Dei filius non alter Dei filius, alter ... Dei, et Dei filius ... natura divina et humana non putativus dei filius, sed verus, non adoptivus, sed proprius. Praeterea ... in Concil. ... fordiensi, et ... Adriani ... ibi refert: Concil. ... in epistola ad Episcopos Hispaniae ... intelligite ... ratione vestra ... duplices diabolicae fraudis ... et ... et ... verum ... et adoptivum ... et ... ut ... sed ... secundum humanitatem esse servum et adoptivum; atque ... Dei in ... damnat Concilium ... Adrianus ... epistola ... quod ... humana ... non ... sm ... nomine ... tradit ... proprius Dei filius ... non ... si ... peccati ... quem assumpsit ... et ... filius Dei ... filius Dei ...

[illegible] ... [illegible] ... Sen. q. [illegible] ... [illegible] Adrianus, et Adrian. [illegible] ...
[illegible] ... [illegible] ... argumento [illegible] ... [illegible] ...
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... litteris ... [illegible] ...
[illegible] ... existimat non esse [illegible] ...
quo ... a nobis. [illegible] ... ut [illegible] ... [illegible] ...
[illegible] ... ut [illegible] ..., [illegible] quam [illegible] esset [illegible]
et at [illegible] a doptivus, q. censent [illegible] Felix et Elipandus [illegible]
[illegible], et [illegible] adopt. [illegible] induxisse ut dicerent [illegible]
[illegible] ... Deo; atq. [illegible] Conciliis [illegible]
[illegible] errorem [illegible] condemnasse n. [illegible] illam
q. docet [illegible] ... [illegible] ...
[illegible] et adoptivus [illegible] ... [illegible] ... adoptivus
[illegible] ... argumenta [illegible] ...
[illegible] ... [illegible] ... sane [illegible] ... impugnat
[illegible] ... n. possum mirari, [illegible] circa [illegible]
[illegible] ... in [illegible] n. [illegible] Nestorii, sed [illegible]
de adopt. [illegible] Concilio condemnari. [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... n. [illegible] ...
[illegible] videtur [illegible] ... fundam. [illegible] ...
[illegible] Elipandi [illegible] ...
[illegible] ... qui natus est [illegible] ...
et invisibilia [illegible] ..., sed [illegible] illos, qui n. [illegible] adopt. [illegible]
[illegible] ... videtur [illegible] ... Christo [illegible]
q. [illegible] ita explicari [illegible] Conciliis, et Adrianus, n. [illegible]
[illegible], q. [illegible] definita, et de fide [illegible]
[illegible] ... iudicis [illegible] cum [illegible] ...
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... n. [illegible]

[illegible] ... ex [illegible] ... lib. [illegible] ... c. [illegible]
[illegible] ubi [illegible] de Christo [illegible] ...
[illegible] superat, q. n. [illegible] ... sed [illegible] ...

Exaltat. [illegible] 39 [illegible]
posq [illegible] duxerat [illegible]
filium suum n[on] pepererit. [illegible]
[illegible] meo [illegible]
[illegible] lib. [illegible] fide [illegible]
[illegible] Dei filius. [illegible] filius [illegible]
[illegible] ex Deo [illegible] filius, ut veritas unigeniti, et
[illegible] neq. appellat. [illegible] naturæ
[illegible] nomen [illegible] Ildefonso in [illegible] lib. advers-
[illegible] qui disputant [illegible] Virginit. S. Mariæ
[illegible]
[illegible] illum ut ceteros [illegible]
[illegible] filius, sed [illegible] illius [illegible]
[illegible] exaltavit [illegible] ubi manifest. [illegible]
[illegible]
[illegible] exaltatus [illegible] filius [illegible]
[illegible] in Epist. 3. [illegible]
[illegible]
[illegible] Deum [illegible] et Deo verum [illegible]
[illegible] n[on] commixt[illegible]
[illegible] unius [illegible]
filius [illegible] in duab. naturis.
[illegible] filius [illegible]
ille [illegible] extraneus [illegible]
a Patre, [illegible] et ita assumit
[illegible] cum vere talis n[on] sit: sed [illegible]
[illegible] extraneus [illegible] et [illegible] et
[illegible] ille [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible] et [illegible] Maior [illegible]

[illegible] et vi[illegible] bari [illegible] ex lib

[illegible] edita in Concilio Francof[ordiensi]

[illegible] habet adoptivus dici non potest nisi [illegible]

alienus et aliquis adoptari consideratur, et prius [illegible] dict[illegible]

[illegible] adoptivus in [illegible] non affectatus [illegible] alienus

filius. et [illegible] ex utraque [illegible] utrinque adverbus [illegible]

gant unit: [illegible] dicas utrinque [illegible] filius adoptivus

[illegible] utrinque mensurate [illegible] stricto

[illegible] filius et [illegible] bona. [illegible] non esse filius proprie convenit [illegible]

non [illegible] se persona, [illegible] cum [illegible] Dno quatenus Homo

non potest convenire esse filius adoptivus, [illegible]

persona, et eadem cum illa, [illegible] Deo: [illegible] Christus Dominus

quatenus Homo non est filius adoptivus, quod [illegible] desumitur ex Conc[ilio]

Francofordiensi. [illegible] vbi sic [illegible] unitas personae, quae in

Dei filio et filio Virginis Mariae adoptionis [illegible] muriam.

[illegible] Humanitas [illegible] Christi et improprie

2

non est, nec dici potest adoptata, ita [illegible] Sic [illegible] et

omnes expositores ut Suarez sect. 4. [illegible] c. 13, Cabrera

disp. § 4. n. 10. Et [illegible] Concilii Francofordiensis

in libro sacrosyllabo [illegible]: de B. Virgine sumpsit non adoptavit carnem. Quare Alcuinus lib. 3 de Trinit. c. 9 [illegible] ait

ejus contra [illegible] consistit in illa persona, quam habuit aeterna [illegible]

de Patre genitus Dei, filius sanctus assumptione [illegible]

quam nemo [illegible] solum fide [illegible] adoptivum esse ausus est

dicere

Per 2 [illegible] ratione, non est adoptio proprie, quod solum

convenit personae, requiritur, quod [illegible] adoptata sit extranea

personae adoptanti, [illegible] per affectum coniuncta, [illegible]

[illegible] proprie adoptio [illegible] potest convenire non, requiritur,

[illegible] adoptato sit extranea adoptanti, [illegible]

Affectu illi iuncta; sed d. na. hana ... extranea ... Deo, illa solo afficere ... vnita p vna suppositu: q. talis na est ... nec ... dici ... a ... deitata. ... si humanitas ... dni posset ... alioquin vero ... dici a deitata. et ... xpi ... dni ... praet ... dici intali ... deitata: quia ... dr homo ... ... se ... hoc e impossle: ... ex quo sicut

... Etsi dicas: humanitas ... xpi ... dni n. est filia nalis: q. ... restet, ... dicatur a deitata ... p prie ... n. potest dici ... filius nalis: q. ... es ... p vera ... dici hu-manitas xpi ... dni filia nalis ... quat ... cum ... sibi constituit vnus filius nalis ... dei ...

... 3a ... Resp. ... negam ... n. constituitur ... filius nalis ... dei p eum ... filius eternus, sed ... vnus ... quia na humana vnita fuit in xpo ... dno ... ita colligitur ex ... in 3. ... 10, vbi S. Bonav. et alij; atq. ex S. Tho. hic art 4 ... 29 ... suarez citatus sect. 2. § ex dictis infero; Cabrera ... § 3 n. 49, et expresse defendit a ... citatus c. 24 § ... colligor.

... 1a pars ... 2o q. filiatio eterna est fra ... diversa ... filiat ... ab ea, ... qua xpus ... dns quat. ... ho fuit ... intemp.e filius nalis ... dei: q. ... illa n. pot constitui ... xpus ... dnus quat. ... ho filius na-turalis ... q. illa e fra ... filiat ... sumpta, q. ... supponit ... esse ... ex pro ... iuncto in ... vt explicuimus sect.

[illegible] filiatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]

tale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filij [illegible]

[illegible] diversa utraque filiatio [illegible]

[illegible] vna, et [illegible] [illegible]

na [illegible] tribuenda [illegible] supponit [illegible]

[illegible] [illegible] extrinseca [illegible]

filio [illegible] Patre [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], et [illegible] act[illegible], qua [illegible] filius [illegible] na [illegible] divina Patri

[illegible] talis actio [illegible] incarnatio [illegible] [illegible]

[illegible] ad personam divinam [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] tribuere [illegible] filio [illegible]

[illegible] aeterna [illegible] qua [illegible] aeterno filius [illegible] aeterni Patris

[illegible] non [illegible] humana [illegible] [illegible]

[illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] filius [illegible] talis filius [illegible] non [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]

[illegible] incarnatus [illegible] non [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

nam si Pater aeternus assumeret na[illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] ille [illegible] [illegible]

[illegible] aeternum [illegible] [illegible]

quant[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

tum [illegible] intellig[illegible] non [illegible] [illegible]

[illegible]. quin [illegible] exerceat aliquem act[illegible] [illegible]

[illegible] neces[illegible] [illegible] [illegible]

aeternus in eo casu [illegible] [illegible] exerceret [illegible]

divinus: [illegible] non posset [illegible] [illegible]

[illegible] alias sequeretur [illegible] [illegible]

constitueret [illegible] paternitas [illegible] [illegible]

Atto ho[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] temporali [illegible]
videri [illegible]

[illegible] per [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sumat [illegible] [illegible] [illegible]

filius [illegible] unigenitus [illegible] [illegible]

[illegible] est [illegible]. Et [illegible]

[illegible] filius [illegible]

[illegible] hypostasi [illegible] Xpus [illegible]

[illegible] [illegible] Deo, [illegible] ut [illegible]

[illegible] extranea [illegible] filius [illegible]

[illegible] videmus [illegible] suppos[illegible] [illegible]

[illegible] filij [illegible] explicata [illegible]

[illegible] Xpus [illegible]

[illegible] determinat [illegible]

[illegible] Xpo [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quae [illegible]

[illegible] quae [illegible] ut

elevat [illegible] diximus, [illegible] generatio

[illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] constituit filius in rone [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] homo [illegible] filij [illegible]

[illegible] hypostatica, [illegible] [illegible] talis

[illegible] generatio [illegible] ut [illegible] filius [illegible]

[illegible] videntur plures [illegible]

illa [illegible] [illegible] filius [illegible]

[illegible] explicant de temporali [illegible]

generatione [illegible] [illegible], S. Aug. et [illegible]

[illegible] et [illegible] Hebr. 2. [illegible] S. Ambr. [illegible]

Geog. Silacio, et alij

Contra statutas de Sarag.ta dissoluit

ij arg. 3. 5.o 19 sec. disumbles exauct. PP. 8. Alreni lib. 3 a d. versus Seresses c. 21. sor sec. ait: Sed n. dum dei sonis, et qui filius dei e. factus est commutus, vbo dei vt adopt. filius dei. Hilarii de Trinit. ... me dum, sic ibi: ... dum carnis humilitate adoptati. Hilarius ... lib. 2 ... Iesu ... nos inquit, adoptione filij, ille vero et ... adopt.e filius et ... sm carnem ... referebat ... S. Ildefonsum, ... et ... Toletanos, q. in Missa ... Dni in dicebant: q. ... adoptivi ... dum ... suo induleret corp. ... et in Missa ... Hodie saluator noster post adopt. carnis se dem repetivit ... bene pt ... Xpo ... quest. bomo filius adoptivus dei nullo q. ... Salibet asserere ... sit definit. in Concil.o Francofordiensi, ne aliagnator, doct.a a ... dicatr esse damnata.

... Ireneum, Hilarius et ... Marum ... prie fuisse loquutos dum ipsa substantia ... qua natura humana vnita fuit deo adopt. appellant, q. ... S. Hilario dicant ... ille sect. 4 § vlt.o Sic c. 15 ... illa esse mendosa et ... adoptatr legend. esse adoratr vt ... in edit.e Parisiensi

... ...
... ... valde auctores ...
sarum Ecclesiar. ... S. Isidor. qui credimus ...
& credenc plane docet Xpum ... in utraq natura ...
filium a Deo patre, ... esse ... ...
deerunt ... Missa Gothica, ...
tis, quos sacerdos de ... ...
... fuerunt ... ... ab Aligero ...
positus ... in Missa S. Isidori ...
atq adeo ... ...
tamq ... ... de fide ... certam ...
... Concilij Francofordi, q ... ...
de filius naturalis Dei.

Etsi dicas ... certa auctoritas Concilij Fran-
fordiensis ... illud ... tenend tamq ...
q ... habita ... ... certa
... q acta huius Concilij ... multa secula la-
tuerunt, et ... a ... catholico et pio viro, atq
in decretis Pontificum indagandis diligenti in ...
edita fuerint ... ... an habuerit veras exempl talis Con-
cilij ... opus ... ...
... huius Concilij atq ... ... Adriani ... ...
... a ... nimis ... et ... , ...
et ... Pontificia ... ... et ...
... ... epistola ... ... Hispaniae valde
... agit ... ... S. ... , ... , ...
... ... doctrinae ... ...
adduxisset, ... illis ... ex Patribus ...
... ut manifestum sit, qualiter habeant parentes
... ... Dei Patris ... ...
... ... quos Ildefonso ... , qui tales ... composuit ...

in Missarum solemnijs, quales usualiter, et in Ecclesia Dei non habet Eccla. 3.a est nam in dicta epistola asseritur quod hunc errorem de adoptione Christi, dum traditus fuit Hispanis in manus infidelium, sic ibi: ut non sit absque unde vos traditi estis in manus infidelium. cum tamen certum sit multis a retro annis ante hunc errorem excitatum in servitutem Maurorum Hispanos traditos fuisse. 4.a est nam dicta responsio Synodi quibus utitur Concilium ad suam sententiam comprobandam, non videtur magnam habere efficaciam, quod ab ipsis facile explicantur asserendo Christum dici simpliciter esse naturalem Dei filium, eum de quo in humanitate subsistere.

Nihilominus absque magna temeritate non posse de auctoritate Concilij Francofordiensis dubitari ut recte docet Suarez citatus sect. 3. quod ultimo quod attinet. et Vasquez c. 7 asserit nullo modo licere de illa dubitare, et epistolam Adriani inter decretales epistolas doctissimorum virorum consilio excussas esse tomo 2. decretalium anno 1592. Quarecirca Respondet Suarez verum exemplar huius Concilij, quae eius editioni optime quadrant, ita quod de hoc Concilio alibi tradunt, ut videre poterit apud Suarez et Vasquez locis citatis. Unde ad 1. respondetur ... ad 1. acerbitatem illius stili fuisse tunc necessariam ad reprimendum animos Elipandi, qui in rebus fidei se putabat esse alterum regulam. Ad 2. tunc temporis non fuisse cognitam usualiter ... sancti Ildefonsi, et aliorum PP. atque adeo nil mirum, quod ... non erant recepti a Concilio Toletano; cum Felix et Elipandus eorum auctoritate se vellent protegere neque enim quoad hoc necesse est ut Concilium sciat infallibiliter auctoritatem de sanctitate illorum, sed definire sola ... non legerit. Ad 3. illud intelligi posse de continuatione in servitute Maurorum, quod tempore ...

et deinceps per multa secula Hispaniis oppresset [illegible]
a quo tertium [illegible] adducitur ex [illegible] nisi [illegible]
[illegible] magnam vim habere ad [illegible] standam et stabilitam
cum summus [illegible] sit infallibilis regula [illegible] quae intelligi
debet [illegible]; atque adeo supposita tali [illegible] explicatione non posse in-
telligi posse [illegible] explicat [illegible] theologorum ibi allata [illegible]
[illegible] argumentum [illegible] gratia habitualis [illegible] et effectus
formalis constituere filium [illegible] adoptivum, ut constat [illegible] ad
Rom. 8. accepistis spiritum adoptionis filiorum etc., sed illa
fuit in Christo Domino ut constat ex dictis: quod illum constituit
filium adoptivum [illegible] humanitatis. Cum ergo [illegible] forma posita in
subiecto apto [illegible] non tribuere illi suum effectum [illegible]
[illegible] Christus Dominus [illegible] gratia est [illegible] gratiae
[illegible] ad gloriam [illegible] illa constituit filium [illegible]
[illegible] summe [illegible] paternae, non nasci
[illegible] succedunt: quod adoptivus [illegible]

Respondeo [illegible] subiectum in quo reperitur
gratia [illegible] capax talis effectus formalis, quae est persona extranea
[illegible] ut [illegible] ad [illegible] adoptionem [illegible] constat ex supra dictis
[illegible] subiectum non est [illegible], quae est substantialiter unitum
[illegible] Christus Dominus [illegible] homo; atque adeo
[illegible] gratiam habitualem; [illegible] non [illegible] eam constituit
filium adoptivum. Unde ut subiectum aliquod possit esse, et
denominari filius adoptivus Dei [illegible] et gratiam
gratiam [illegible] ut [illegible] substantialiter cum ipso Deo,
neque mirum est, quod [illegible] gratia [illegible] talis [illegible] attribuendi
[illegible] effectum [illegible]: [illegible] complures et [illegible] formae, quae non
tribuunt [illegible] effectus [illegible], nisi dependenter a quibusdam
requisitis et conditionibus: [illegible] non [illegible] est quaedam
forma accidentalis quae [illegible] inesse [illegible] substantia
[illegible] non [illegible] fundamentum non tribuit illi suum effectum
[illegible] constituendo [illegible], nisi dependenter [illegible]

Et alio subsistentiae non substituit per seipsum, nisi dependenter a bonitate intellectuali non, quam tractat. Secundo confirmatur Christum Dominum esse naturaliter et gratum Deo, secundum sunt Filius adoptivus, quam, non solum per unionem Hypostaticam, sed etiam per gratiam; non enim per illam solam fit Filius; quia non constituit ius ad hereditatem paternam, quod convenit a filiatione. Nam filius seu solum ius ex titulo donationis, et emptionis atque ita Christus Dominus homo per gratiam habitualem habet ius ad gloriam, quae est hereditas paterna, non tamen a filiatione, sed tamen a proprietate, et formaliter filiationis naturalis, quae est unio hypostatica.

Tertio Filius naturalis est ille, qui ex vi suae generationis producitur similis in natura, sed Christus Dominus, quatenus homo, ex vi suae generationis non producitur similis Deo in natura, ut patet, quia non est filius naturalis Dei, sed adoptivus. Confirmatur non Christus Dominus quatenus homo est creatura, et non Deus, ut docet Divus Thomas ... 3 part. quaestio 16 art. ..., sed qui non est Deus, sed creatura, non potest esse filius naturalis Dei. Ergo neque Christus Dominus quatenus homo.

Respondeo maiorem intelligi de filiatione naturali stricte sumpta, qualem expressimus in secunda (?) sectione supra, non de filiatione naturali in alia latiori significatione, ut significat unionem substantialem filii cum Patre, quae ad ... sufficit talis. Unde ... requiratur ... filius ex vi suae generationis ... evadat similis in natura, ... Christus Dominus quatenus homo est hac ratione filius naturalis Dei non requiritur, quod ex vi suae generationis evadat similis in natura, sed quod habeat unionem substantialem cum Deo, ut de facto habet. Ad confirmationem, Christum Dominum ... homo reduplicative non esse Deum sed creaturam, atque adeo ut tali reduplicatione non esse filium Dei ut ... sumus quod diximus; ex quo ... stat, ut Christus Dominus quatenus homo ... specificative sit Deus et filius naturalis Dei. Secundo ...

Et tee y y: Xpus ut homo est deus. sumitur in hac re-
duplicatione, et deus simpliciter non est concedenda, quia alter Xpus
ut homo est filius naturalis dei, simpliciter concedatur —

4. militat 2a ratio — Xpus dominus quatenus
homo est servus dei ut vidimus, quia dissidentium quod et
quatenus homo est filius adoptivus, contra quia est parentum
filius adoptivum, quam servus, atque a deo si
homo potest convenire Xpo domino et potest dici et illud domi-
nium. Resp. concessione antecedente neganda est consequentia, cuius ratio non voluit
neque etsi esse filius adoptivus, ut per fictum, quas esse ser-
vum; alterum homo potest convenire Xpo domino, quatenus
homini, quod homo non naturam sumatur. Non tamen, quia naturam
humana non est extraneus a deo ut ... a d
rem adoptio, cum illa sit substantialiter unita persone divine.

5. militat 2a ratio, denominatur quae ex ali-
quibus inconvenientibus, quod ex illa videntur sequi; si
est Xpum dominus quatenus homines est filius ...
... ac inde sui ipsius origine deus est
et ... quia unio hypostatica, ... constituit in
ratione filij ... atribuit personis divinis,
cum sit ... ad extra. ... Pater et
Spiritus Sanctus assumerent ... unio assumpta
esset filius dei. ... esse ... Xpo domino duplex filiatio
ad deum, et ad matrem; quod videtur esse in auditis
quia Pater non audivimus ... natum ... ex
ab aeterno, et alter ex matre in tempore; et ... duas sint
filiationes ad deum ... Patrem, et ad matrem Virginem.
... denominari filius ... quae
denominatio ... est impossibile, ... sequitur
dicendum quod ... in Xpo domino non ... denominari
filius ab unione hypostatica, sed tantum debet denominari ta-
lis a filiatione aeterna —

Ad 1 et 2 [illegible] hac sic d. 49 sect 2 § [illegible]
et [illegible] 14 [illegible] concedendo, ipsa [illegible]
[illegible] quae [illegible] magna [illegible] advertant non esse simpliciter
[illegible] quod [illegible] dicitur filius totius Trinitatis [illegible] sui
ipsius, aut [illegible] ne per talem [illegible] denotetur
Christus dividi in duas personas, quarum una sit genita ab
aeterno, et altera in tempore; atque [illegible] habeat [illegible]
[illegible] cum limitatione [illegible] conceduntur Christus Dominus potest
dici filius totius Trinitatis, ac per consequens sui ipsius, et Spiritus
sancti; vel Christus in quantum homo [illegible] suppositum est filius
totius Trinitatis, ac proinde sui ipsius, in quantum [illegible] personae
Trinitatis, et Spiritus sancti: et [illegible] Pater et Spiritus sanctus
si assumerent naturam humanam possent dici filius naturalis
in humanitate ratione unius [illegible] suppositi.

Negatur hoc [illegible] Concilio Toletano [illegible]
fidei [illegible] ex S. Aug. in Enchir. c. 38 et 39 et
[illegible] de Trinitate [illegible] ubi [illegible] illa vox Matth. 3 et
17 hic est filius meus dilectus [illegible] esse Patris generis
filii et [illegible] reddens [illegible] : [illegible] enim [illegible] Spiritum sanctum
filium, aut suum et filium credere aut intelligere [illegible]. [illegible]
[illegible] posita solutio [illegible] dicit [illegible]
[illegible] Christus Dominus in divinitate [illegible] filius
[illegible] generatione aeterna [illegible] Christus Dominus
in humanitate [illegible] filius naturalis totius Trinitatis [illegible]
unius suppositi [illegible]

Haec solutio probabilis est [illegible] tantorum [illegible]
auctoritate, sed adhuc existimo non esse [illegible] ad eam
recurrere, ut solvatur argumentum [illegible] probabile [illegible]
[illegible] sequi ex [illegible] utrumque [illegible]
[illegible] ad denominationem Patris et Filii ultra
unam [illegible] substantiam [illegible] ex [illegible]

communicet, a qua ... generare aliquid sibi simile in
na; et alt... increati sibi et in na, et ideo Summa-
vaccio ... Deus ... filius, quis sit deo per
... substantiae unitus: cum ... divinis solo
persona Patris possit generare sibi simile in na, et persona
Filii generari ... persone ... deno-
minat Patres et filii non aliq persone divine; atq adeo
nec Pater in na assumpta esset filius ... na
... Patres, na ... et filius esset Pater sui ipsius
... esset ... compositus substantialiter unitus ... dei
... Dices ... esse ... definit Adriani
Pontificis in sua epist. ubi explicans illud Mat. 17.
Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui
... ... definitus a Trinitate ... ex-
plicat Pontificis Christus Dnus in ... est filius
... atque adeo ... deo ...
... in sua epist. ... confirmans
in ... totam Trinitatem ... esse ... illa
esse ... Patris ... filius sit ...
Patris testimonium de filio ... qui dixit
Hic est filius meus dilectus atq adeo ... explicat ...
... Mat ... non ...
quatenus homo sit filius ... Trinit ...
... in Christo Dno ... filiat ... naturales
... sumptas, ... et humanas ...
matris ... de qua esset loquuntur ... sed ... non
est ... admittere ... minus rigorosa
... vel ... suppositi; cum illa sit sufficiens ...
... filius ... ex ... dictis ...
... in na humana, denominari filius ...
... et hoc nullus est inconveniens, ... ex ... evidenti

... et nam divus creatus ex viribus generat ... ut denominetur ... filiatis aeternae ...

... unio hypostatica sicut constituit ut quo humanitas sancta, et deo ... gratiam, sic est ... nexus ... divinae, quae sanctificat humanitatem, ut ... constituit filius ... naturalis ut quo ... tamen nexu ... quae constituit ut quod filius naturalis ... atque ... quatenus homo ... constituitur filius naturalis ... unio non est ... relatio ... filiatio est ... relatio ...

... negando antecedens quia ut constat ex dictis ... unio hypostatica est ... sanctificat ut quo humanitas quatenus est ... maxime coniungens humanitatem cum deo ... incomparabiliter ... atque adeo ... Christus dominus ... filius naturalis Dei ... secundo ... distinguendo ... quod unio hypostatica non potest esse filiatio substantialis ... accidentalis ... filiatio alia est substantialis quae ... filius et haec non est relatio, sed ipsa substantia Patris ... filio, unio substantialis cum substantia Patris; alia accidentalis et haec est relatio fundata in actu generativa; atque adeo ... unio hypostatica non sit relatio ... substantialis ... dominus ... quatenus homine filius naturalis Dei ...

... in hac unione fundetur aliqua relatio ... quam Christus dominus quatenus homo ... filius naturalis dubitabit aliquis cui dubitationi negant respondere ... c. 14. Suarez ... sect. ... et ... non ... fundari relationes ... in ... at ... divino ... non ... venire intimo aliqua relatio creata, sed ... existimo procedi

fundari relat[ione] reali; q[uae] in ipsa un[ione] reciviatur, et denomine personam ... subsistente in ... n[atu]ra humana filiat[ionis]; q[uia] magis consentaneum ... est, ut ... consequatur relatio realis filiationis; cum nullus ... a relat[ion]e recepta in un[ion]e denominetur ... compositi ... quem ... a quant[itat]e recepta ... compositi ...

Quaestio 24 et 25

De ... Dom[ini]

De praedestinat[ion]e, et adorat[ion]e Xpi D[omi]ni

De praedestinat[ion]e Xpi D[omi]ni egimus ... q. 3 q. 2 sect. 3 ... sic solum ... examinanda atque ... illa q[uae] ... en ... absolute et simpliciter ... possit praedestinatus, et ... affirmative cum D. Tho. hic ... art. ... ubi ... disp. 50 sect. ... et probatur ... ex ... Corinthios 2° ubi ... de divina sap[ient]ia ... in ... quae praedestinavit Deus ante saecula in gloriam n[ost]ram. ... in Concilio Toletano ... Xpo D[omi]no: per hoc q[uod] ... de Maria Virgine natus est et praedestinatus ... credendus est, et ratio est q[uia] ab aeterno ... et praedestinatus est a Deo ut ... et n[atu]ra humana ... hoc compositum Xpus ... hoc sufficit ut absolute ... dici Xpus ... praedestinatus: ... dicendi est ... admittendi

... est, an ... divinus, seu filius Dei dici ... praedestinatus. ... non posse cum ... in 3 dist. 7 ubi ... Bonav[entura], Richardus, Durandus et alii ... talis ... Dynotae ...

et ex vi sui generat et se dixit destinat et quia Beat et Verbi, et Beatitudo increata cum addito in beneus dici Verbi seu Filius Dei praedestinatus. Hoc modo Verbi seu filius Dei est praedestinatus ab aeterno, ut in tempore fieret homo, atque ita docet D. Tho. hic art. 2 ad 2 et Suarez cum aliis ubi supra. Hic non mus dicendi non designat aliquam gratiam Verbo divinae factam, sed humanitati collatam fuit in tempore per gratiam unionis hypostaticae. Dico

Dico secundo. est Christus est praedestinatus ut sit filius Dei. Est communis et ratio est quia non esse absolute Deum, sed cum hoc addito, in quantum homo, in quantum est hic homo. Ita colligitur ex D. Tho. art. 2 citato, et docet Suarez sect. 2. atque idem tenere videntur Vasquez disp. 90. c. 3. et Lorca disp. 4 memb. 1. n. 9. Ratio est quia Christus supponit ... filii Dei, et ... supponit filium Dei, non ... Dei praedestinatum ut sit filius Dei, ... absolute, at Christus in quantum homo ... praedestinatus ut sit filius Dei naturalis, quod patet ex illo ... ad Romanos 1. ubi de Christo ... qui praedestinatus est filius Dei in virtute ... homo, quia sensus talis est ... humanae, qui est Christus, praedestinatus ... ut sit filius Dei; nam hic homo ... dicit subsistens in natura humana, non tamen explicat, quale sit illud subsistens; atque adeo ... praedestinari, ut sit subsistens divinum in natura humana, et filius naturalis Dei, ... praedestinatus ... aliqua ... tionis inter praedestinatum ... praedestinatus, et inter subsistens ..., et subsistens ... dictionis ...

4.us modus est Christus est [illegible] destinatus quoad omnia dona supernaturalia. et eodem modo talis modus dicendi esse [illegible] cum hac limitatione (videlicet quatenus homo); quia verbum Christi domini non nisi in humana natura potuit ordinari ad gratiam, et dona supernaturalia, et ita nec aliud denotetur, semper apponenda est talis limitatio.

5.us modus: humanitas Christi domini est praedestinata. 6.us modus dicendi verus est, nam praedestinatio ad unionem hypostaticam, ad [illegible] destinatio ad beatitudinem est implicite ut docet [illegible] 3a sect. 4. ratio est quia unio hypostatica vere proprie convenit humanitati, et ad illam gratia [illegible] ordinatur [illegible] a Deo; beatitudo vero [illegible] sit operatio non proprie convenit nisi humanis, sed [illegible] quae actus [illegible] sua [illegible] explicatio.

Explicatis his modis dicendi quibus [illegible] praedestinatio Christi domini restabant explicandi [illegible] ut ad [illegible] explicatum quod 25. [illegible] de adoratione Christi domini gratia facimus.

Disputatio 11

De adoratione Christo domino, rebus que ad eum pertinentibus debita

Optimis exacta adorationis tractatio ad 29 [illegible] [illegible] ubi de illa egit D. Th. 3. p. q. 82. et 84. attamen quia [illegible] fert [illegible] interpretum consuetudo agendi de hac de adoratione in communi et [illegible] speciebus, de illis et nos breviter agemus ut [illegible] praesenti instituto fuerit necessarium.

Quaestio 1a

Quid et quotuplex sit adoratio

Adoratio vt tangit Damascenus orat. 1a de imaginibus pri-
initium est submissionis et humilitatis honor exterioris
et animi exterius cedentis submissioni atque humilitatis signum
et Anastasius [illegible] in 7 synodo actione 4 dicit
adorationem esse emphasim honoris ex q. 1 de imaginibus
[illegible] a scholasticis instituta magis [illegible] accommodata
ligitur adoratio est actus religionis, quo exhibetur
honor Deo, et rebus sacris in recognitionem ipsius excellentiae

1o dicitur quod sit actus religionis, cum ita docet
D. Thomas q. 84 citata art. 1 corp., cum enim q. 81
proprium est religionis exhibere honorem et reverentiam Deo ac
rebus sacris. 2o dicitur quo exhibetur honor, in quo conve-
nit adoratio cum aliis virtutibus, ut observantia, pietate etc.
atque ita honorare latius patet quam adorare, ut recordatur
S. Aug. lib. 5 sermo Arrianos c. 23. 3o Deo
et rebus sacris nam licet aliqui ut Valentia [illegible] dicant
[illegible] est actus, affirmet solum pertinere ad virtutem religionis
actum, quo exhibetur honor ipsi Deo; attamen ut recte docet
Bellarm. tom. 1 controv. 7 lib. 1 de beatitudine et canonizatione
sanctorum cap. 12 actus, quo exhibetur honor, et reverentia sanctis, et rebus
sacris pertinet etiam ad virtutem religionis in sua latitudine
sumptae, et ut distinguitur ab observantia mere poli-
tica et civili. 4 in recognitionem ipsius excellentiae quia adoratio
includit submissionem personae adorantis ad rem adoran-
tam in recognitionem excellentiae [illegible], quae in ea relucet

Atque hinc sequitur 1o adorationem esse actum voluntatis
quo aliquis vult exhibere Deo et rebus sacris hono-
rem debitum; nam licet supponat actum intellectus, quo recognoscatur et

[illegible] excell.ae [illegible] a[d]orandae; [illegible]
[illegible] propter [illegible] quis recognoscere talis
excellentiae, et [illegible] adorandae. [illegible]
[illegible] volunt[atis], quo quis vult exhibere honorem
rei adorandae se illi submittendo [illegible] recognitione
[illegible] excell[entiae] [illegible] sequitur [illegible] formale adorat[ionis] [illegible] esse [illegible]
[illegible] repertus in exhibendo honore [illegible] excell[entiae]
adorandae [illegible] adorao cum sit actus religionis
[illegible] formale [illegible] divinus, nempe [illegible]
excell[entiae] [illegible] cum virtus religionis [illegible] theologica
sed moralis; atque [illegible] adeo restat [illegible]
at [illegible] formale [illegible] in exhibendo
honore rei adorandae, cum actus illius sit exhibitio
talis honoris. [illegible] sequitur [illegible] adorat[ionis] esse actus
qui fiunt in [illegible] excell[entiae] rei adorandae ut genu-
flectio, pectoris tunsio, [illegible]
[illegible] sacrificii oblatio, et alii [illegible]
[illegible] ab actu volunt[atis], [illegible] adorao formalis
unde [illegible] talis adorao [illegible] versatur [illegible]
[illegible] adorandae, sed [illegible] actus qui fiunt in reco[gnitionem]
[illegible] cultus illius [illegible]

[illegible] inter [illegible] actus [illegible]
nos, possint et actus interni esse maxime adorationis
[illegible] Suar. [illegible] 9. 3. c. 4. ubi plures alios refert
Castrat [illegible] Suar [illegible] 51. sect. 2.a ubi refert Albertum
Richardum, [illegible], Gabrielem, Alens[em], Henriquez
et alios [illegible] sequitur Bellarminus [illegible], et Cabrera in com-
mentario [illegible] 1 [illegible] et favet [illegible] 81
[illegible] n. 24. dum in angelis et animabus beatis [illegible]
adorat[ionem] admittit [illegible]

[illegible] 2.a sent.a probabiliter mihi videtur [illegible]

docet 1° ex 5° Psalmo 95 vbi dicit: et adorent
eum omnes Angeli eius. et ad Hebraeos 1°: et cum iterum
introducit eum in orbem terrae dicit: et adorent eum omnes
Angeli eius; et Apocal. 7 et aliis, vbi [illegible] Angelos
adorare deum cum in [illegible] non dentur corporales
ni et corporei, quae sint adoratio; et insuper Ioan. 4 appel-
lat Christus Dominus veros adoratores qui adorabunt Patrem
in spiritu et veritate.

Probatur 2° ex D. [illegible] Damasceno relato a D. Tho.
2.2ae q. 84 citata art. 2° ex cuius mente duplex distinguitur
adoratio. Docet aliam spiritualem, quae consistit in interiori
mentis devotione, et corporalem aliam, quae consistit in exterio-
ri corporis humiliatione. Aug. in Enchir. c. 3. et 6. et 12
de [illegible] c. 24. distinguit [illegible] religionem maxi-
me colere deum fide, spe, et charitate, quas virtutes actus
esse spirituales [illegible].

3° [illegible] non est [illegible] affectus adorationis possit
imperare actus externos, eosque dirigere in recognitionem divinae
excellentiae; ita etiam potest imperare, et dirigere actus internos,
cum nullum sit vrgens fundamentum, quod opposita per-
suadeat: ergo tales actus possunt esse materialiter [illegible] adorationis.
Confirmatur 1°: [illegible] credere deo, illum amare, et sperare
in recognitionem eius excellentiae, est illi honorem exhibere, adorationem [illegible]
ergo tales actus [illegible] adorationis. Conf.
2° [illegible] aliquis homo esset impeditus ad efficiendum
aliquod signum externum, non propterea esset impeditus ad
adorare: ergo absque tali signo potest dari vera et propria
adoratio.

Dices hoc esse [illegible] inito [illegible]
[illegible], qui dicunt adorationem esse cum submissione non
[illegible] emphasim honoris, quod non videtur posse stare

citata numerat adorationem inter actus externos, ... per illos consummatur ... quia non aliam sequeretur ... qui peccaret contra fidem ... charitatem ... committeret ... peccaret in ... virtutem religionis, si hi actus essent ... adorationem ...

Respondeo ad ... 2um ... non posse fieri absque signo exteriori, quia actus interna potest ex intentione ... ordinari in signum recognitionis excellentiae divinae et ordinari per externa ... ex natura sua ... id ... ad ... numerare adorationem inter actus externos, sive quia ... inter homines ... exhiberi solet cum actu externo, sive quia actus imperatus a quo ... et internus dici solet externus ... imperanti ... se habet velut ... et ... externi illius ... quod peccaret contra eas virtutes ... peccare ex intentione ... deo debitum cultum et ... esse falsum, non alias illa peccata non essent opposita religioni sed ... virtutibus theologicalibus ...

His dictis ... non est adoratio dividenda in sua membra. Dividitur in latriam et duliam utraque vox graeca est et denotat cultum et servitutem ut ... docet ... apud ... Suarez citatum ... 2. et ... ex ... theologorum vox latria accommodata ... significandum ... adoratio ... Deo ... eius excellentiae debitam; et vox dulia ... significandum adorationem ... debitam ... excellentiae ... Unde ... excellentia ... distinguatur ... excellentia ... adorationes ... sub adoratione duliae ... hyperdulia, correspondens ... creaturae in ... singulari ... excellentiae ...

Ut B. V. Mariae

Adoratio dividitur in internam, et externam; illa quae fit per mera actus internos; haec quae fit actu externo. 2° dividitur in absolutam et respectivam; absoluta quae debetur personis ratione propriae excellentiae; respectiva vero, quae debetur rebus ... et ... perinde, ut quae debetur imaginibus ... ; Ut ... adorationem datur una ratio communis univoca; quia et Deo, et creaturis nulla datur ratio communis univoca, attamen actibus ... adorationibus ... et ... versantibus ... dari talis ratio communis, ut ... et ... sect. 3.

Hic autem rogabit aliquis 1° an sint aliqui actus determinati cultus Dei, et proinde latriae proprii, qui non possint exhiberi ... et ... dubitatio ... q. 5. dubit. 6. ... Martyrium, votum ... sacramentorum ... et ... templorum ... festorum ... ac denique ... esse actus determinatos ad adorationem latriae ac proinde ... exhiberi non posse. ...

... asserens ... pectoris ... latriae ... videri ... determinatos ... sed ... templorum ... sacrificium ... ordinatur ... sacrificii ... docet ... actus ... latriae determinatos ... pectoris ... remissio peccatorum; et haec sententia ... tenenda.

2° rogabit aliquis an adoratio latriae sit una

Spes multiplex et non diversandi esse potest, quia in Deo
dantur plura attributa sententia distincta ex natura rei, quia
videtur posse variare actus specie distinctos; nec refert quod
attributa non distinguantur realiter, nam bonitas et veritas
divina non distinguuntur realiter, et tamen possunt variare actus specie
distinctos fidei et charitatis; at quod ut probat affirmationem
videtur esse Augustini quaestio 49 in Exodum ubi ait Deo
ut Deo latriam, et ut Domino vero duliam debitam. Responde
negative cum Suarez citato, et Valent. disp. 95. c. 3. quia
adoratio latriae fertur tamquam in obiectum specificativum in excellentiam
divinam, et esse reliquorum attributorum respicit tamquam complementa
talis obiecti, et dici solet summa bonitas
ut obiectum specificativum illius esse bonitatis divinae esse; reliquorum
vero attributorum esse complementa talis obiecti; et excellentia
divini esse sit una tamen, et non multiplex, cum adoratio
latriae non sit multiplex sed una specie. Neque obstat dicit
Augustinus suo loco citatus, quia loquitur de latria incom-
plete sumpta, et ut respicit rationem Dominii communem
Deo, et hominibus, ac proinde eam appellat duliam.

Quaestio

An Christus Dominus quatenus homo a nobis adorandus sit adoratione latriae

Sectio 2ª

Relatis sententiis quae eligitur et probatur

Ut sententias recensentes quaestionem proponantur, suppo-
nendum non esse sermonem de Christo Domino quatenus Sanctitate
... quae ... summa ... non esse

adorandi adoratione latriae: cum humanitas sit quid creatum, sed de Christo Domino quatenus homo specialiter sit, illo communiter quod existentia divina, et humanitate resultat, quae ancipit adorandi adoratione latriae, ita ut talis adoratio non solum ad personam divinam, sed atque ad humanitatem terminetur.

Circa quam difficultatem prima sententia negativam partem tenet, ita Alexander 3 parte q. ... Gabriel in 3 distinctione 9 q. 1 art. 2 ... 3 et 4. Corduba lib. 1 q. 5 dubitatione 3 atque eius sententiam videtur esse Paludanus in 3 distinctione ... q. 1 art. 3. 2ª sententia tenet partem affirmativam, eam tradit Magister in 3 distinctione 9, Divus Thomas ibidem art. 1 q. 1. Albertus art. 9, Scotus q. 1 § de ... art. Ricardus art. 2 q. 1. Durandus q. 2 n. ... Aegidius q. 2 art. 2 ... 1. Almainus q. 1, et alii scholastici ibidem. et Divus Thomas in Summa q. 25 ubi Caietanus et alii expositores cum Suarez disputatione 53 sectione 2 Vasquez disputatione 95 c. 2. Lorca disputatione 81 n. 9, Cabrera disputatione 1 § 2.

Haec 2 sententia vera et communis est, et probatur 1º ex Scriptura, in qua saepe dicitur adoratus Christus Dominus Matthaei 2 dicitur adoratus a Magis. et procidentes adoraverunt eum, et c. 20 ... ad matrem filiorum Zebedaei adorans et petens aliquid ab eo et Lucae 24 adoratus ab Apostolis, et discipulis ... adorantes regressi sunt ... et Joan. 9 dicitur adoratus a caeco nato, et procidens adoravit eum, et alibi saepe ... idem habetur in ... laudatur dicatur ab ... Christo adoratus nomen ... adoratio latriae ... et ... submissionem Christo ... adorabatur eam adoratione ... latriae ... Christus Dominus atque ... humanitatis ipsum latriae adoratione ... adoratione ...

Patres ... auctoritate Conciliorum, nam Concilium Alexandrinum ...

[illegible] , a [illegible]
[illegible] repraesendit humanus
quendi [illegible] cum qui eam induit venerer eum, qui
dutus [illegible] dit: si quis unus intelligi Xpus [illegible]
filius unigenitus qui una adorat^e [illegible] carne adora-
[illegible]
[illegible] si qs. n. una adorat^e [illegible] Deum [illegible] incarnatum cum
propria ipsius carne adorat [illegible] sit, et [illegible]
[illegible] ones ex Concil. Trid^o sess. 13 [illegible]
[illegible] Xpi fideles [illegible] latriae cultum qui vero Deo
debetur huic sanctiss^o sacramento [illegible] exhibeant
quare si Euc^a [illegible] latria e adoranda
eod^m m^o Sanitas Dei, in qua inhabitat corporalit^r plenitudo Di-
vinitatis adoranda erit.

Per 3 auct^e SS PP. Cyrilli in defens^e [illegible]
[illegible] ut [illegible] filius n. [illegible] sua
carne, sed illa potius adoranda e. Athanas. [illegible] de
incarn [illegible] Dni: qui
[illegible] corpus [illegible] factus est
ac proinde [illegible] sacra [illegible] adorat [illegible]
[illegible] sequitur [illegible] rone adoratur et divina adorat^e
[illegible] Damasc. lib. 4 c. 3. n. n. carnem [illegible] adoramus
sed carnem Dei [illegible] atque [illegible] videtur esse mens
Ambros. lib. 3 de Sp. S. [illegible] c. 12. Aug. serm. [illegible] de verbis
Dni et aliorum.

Per 4 rone, nam totus Xpus Dnus adorat unica
adorat^e latriae ut [illegible] ex Concil. et [illegible] sed
[illegible] includit humanitatem, tamen [illegible] sibi [illegible]
[illegible] adorat^e latriae. [illegible]
[illegible] excell [illegible] et donis [illegible] adorati [illegible]
[illegible] adorat^e [illegible]

[illegible] ... [illegible] unius extra [illegible] quod
quando adoratur Christus, et Deus adoratur, utrique [illegible] adoratur [illegible] in eo existens, sed et humanitas, quae tamen
[illegible] unita adoratur, in quo [illegible] Cyrillus lib. de
[illegible] [illegible], [illegible] non [illegible] nos, qui adoramus
et alia, quae non adoratur, [illegible] unam vel nos incarnatam adorabilem [illegible] cum carne sua unica adoratione. [illegible] alterum [illegible] quo
utitur S. Aug. [illegible] et S. [illegible] in [illegible] post [illegible]
de rege purpura induto; cum enim ille adoratur et colitur [illegible]
ipsius persona, sed et purpura, qua indutus est, adoratur:
[illegible] cum adoratur Christus, [illegible] non illius persona,
sed et humanitas [illegible] adoratur [illegible].

[illegible] advertit Suar. [illegible] exemplum esse [illegible]
[illegible] ablatis imperfectionibus; quia purpura [illegible] accidens est [illegible]
in regi, et ideo [illegible] accidens [illegible] adorari [illegible]
humanitas [illegible] unita personae [illegible] adeo [illegible] adoratur
[illegible], sed [illegible] humanitas
[illegible] substantialiter unita [illegible] personae [illegible]
cum persona [illegible] accidens adorari, quia comparatur [illegible]
[illegible] illius [illegible] in qua et ex qua subsistit, et [illegible] partis [illegible]
[illegible] accidens [illegible], ita et humanitas [illegible]
[illegible] accidens adoratur [illegible] Christi Domini. In [illegible]
[illegible] explicatio nulla [illegible] inconveniens [illegible].

[illegible] inter Suar. et Vasq. [illegible] vertitur [illegible]
[illegible] sent. [illegible] Suar. enim existimat non esse definitum in conciliis
[illegible] et aliis, atque [illegible] Vasq. [illegible] oppositum
tuetur, et [illegible] non [illegible] utraque sententia [illegible]
[illegible] catholicorum doctrinae, quia [illegible] sententia [illegible]
[illegible] erroris nota inuratur, [illegible] in [illegible] quod concilia [illegible]
[illegible] unam tantum adorationem tribuunt Christo [illegible] explicari
[illegible] ita ut solum [illegible] in illo [illegible] in [illegible]

adorat, et vnde ... persons ... trem, et volebat ... explicao n̄ obscure colligi ... synodo ... in duabus ... Christum ex quo duas ... rat ... introducerent separatim ... separatim ... anathema ... Propterea ... sententia ... sed advertend ex Concil et ... firmus fundam ... nostra sent adorandi vt ... opposita ... periculo de... ... non praiat

Sectio 3a Sectio 2

Contra statutam doct 3 argta dissolvit

Argues 1o ex S. Damasc ... imaginibus ... n̄ ... sed ... auctores adoro ... est ... quam nisi ... est ... n̄ ... n̄ ... vt Deum, ... humanitas ... dicat sic S. Damasc ... humanitas n̄ esse colendam vt Deum, ... docet n̄ esse colen ... latria, q e ... adorao Dei, et ... ex ... quadam ... Psalmogr adorate scabellum pedum eius, quas ... S. Ambrosio et Aug° scabellum ... humanitatem Christi Domini q n̄ latria, sed dulia ... adoranda

... Damascenus aperte ... nostra sent ut ... ex eius ... relatis ... et aliis q ... rant ... allato ... humanitas n̄ ... vt Deus ... adoranda latria ... adorat; ... quod ... humanitas Christi Domini ... ex ... excell ... persone ... cum qua ... adoracy adorat ... latria ... tanto ... n̄ ... invenire ... multas

Scholasticus afferat existimatq. n. ee alicuius latriae ...
cio: ac q. ad adorā n. esse multis curandum. Quis sic
dici possit intelligi de humanitate in excellentia dig-
et uni. sup. Verbi. Tum quam ptā adorari inferiori cultu
atq. adorā Deus, vel tandem q. seq. &c.

Argues 2° humanitas Xp̄i Dni n. ē adoran-
da latria: q. neq. Xp̄us Dnus quatenus homo, ans. pr.
q. sit talis humanitas sit unita Verbo n. tollit
illius qualis in excellentia, ac per consequens n. ē adorari quam
adoratione. Cfr nam Xp̄us Dnus quatenus homo n. est
Deus: q. n. ē adorari latria quae ē pp̄ria adoratio
Dei. Resp. distinguendo ans. humanitas Xp̄i Dni
n. pt adorari latria rōne pp̄ria excellentia, sed adorari
rōne excellentiae Verbi divini, cum quo ē unita, nego
ans. q. rōne talis excellentiae sit qualis cum ipso Verbo, ac
proinde qualis adoratione, sed talis eo est adoranda
... Xp̄um Dnum quatenus homo reduplica-
tive n. esse Deum, ac proinde sub tali reduplicatione
n. esse adorandum latria cum humanitas n. possit
esse ... talis adorationis ut initio quaestionis supponi
... Xp̄us Dnus quatenus homo ē Deus ...
... proinde adorari latria.

Argues 3° Angeli ante incarnationem adorabant la-
tria Verbum divinum: q. et post incarnationem similiter illud adorant,
sed ē eodem actu, ... et ... dicatur illa adoratio n. trahere
ad humanitatem, si ... diversitas ea, q. datur in actu n.
ē eiusdem perfectionis cum actu praecedenti, quia n. procedit
ex eadem perfecta aestimatione ac praecedebat ille ... actus
n. procedens q. procedebat ex aestimatione divinitatis, et an-
... illa, rōne cuius ē diversus actus subsequens procedit
ex aestimatione humanitatis assumptae: ... talis ...

Hic actus subsequens n[on] e[st] adorao[nis] latriae, ac q[uo]d Deo con-
sim illam tribuit q[uo]d humanit[as] conv[enien]t humanitas n[on] ad-
rabitur latria in Xpo D[omi]no.

Sed actus illum quo adoratur ab Angelo Verbum in-
carnatum e[ss]e formalit[er] diversum ab alio, quo adoraret Verbum
ante incarn[ationem], q[uia] habebat obj[ectum] formale diversum nempe hu-
manitatem, quam alter n[on] habebat; utrumq[ue] t[ame]n esse eiusdem spei
adorationis latriae, et n[on] fieri specie, q[uia] respiceret idem
obj[ectum] formale, nimirum excellentiam divinam; hac n[on] obstante
dici adorari humanitatem sed Deum [illegible] divina adora-
tione latriae. Quemadmodum et actus, quo adorabuntur sancti
post resurrectionem, habeat distinctum obj[ectum] formale, ac hic actus,
quo modo adorantur eorum animae; attamen uterq[ue] e[st] eiusdem spei ado-
rationis duliae [illegible] obj[ectum] formale, ac [illegible] tam
adorabuntur [illegible] corpora adoratione duliae.

Argues 1o humanitas Xpi D[omi]ni n[on] p[ote]st offerri sa-
crificium, qui est actus latriae: ergo n[on] p[ote]st adorari
adoratione [illegible]. Ans[wer] ex [illegible] Aug[ustin]o lib. 10 de civit[ate]
c. 20. ubi sic ait: Xpus cum in forma Dei sacrificium
cum Patre sumat, in forma servi sacrificium maluit
esse quam sumere, ne [illegible] hac occasione quisq[ue] existima-
ret cuilibet esse sacrificandum creaturae. Ad 1m neg[o] ans, q[ui]a
p[ote]st adorari cum Verbo adoratione latriae; ita et p[ote]st
illi offerre sacrificium. neq[ue] [illegible] ex Aug[ustin]o
q[ui]a [illegible] citato 10 [illegible] humanitati, et cuilibet al-
teri creaturae ratione propriae excellentiae n[on] p[ote]st offerri sacrificium,
n[on] t[ame]n negat [illegible] doctor [illegible] humanitati Xpi D[omi]ni
ratione excellentiae Verbi divini n[on] posset sacrificium offerri.

Rogabis aliquis an humanitas Xpi D[omi]ni [illegible] se
[illegible] adorari latria, [illegible] et an [illegible]
[illegible] adorari [illegible] adorari [illegible] citato sec. 2

Vasq. c. 3, et Lorca n. 10 [illegible] cum 20. Sumanit. [illegible] adorat. Latria, u sei primario, sed 2rio et ex conseq., q. in adorat. 2rio [illegible] p. latria excell. [illegible] [illegible] [illegible] divin. cumque tn. [illegible] actus [illegible] adorat. immediate [illegible] c. Sumanit. [illegible] obiectum male immediate [illegible] alio actu, quia n. [illegible] [illegible], se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quare Suar. et Vasq. recte dicunt Sumanit. considerari adorat. latria, q. ipsa n. pot. e se sola adorari latria, sed [illegible] [illegible] divina, et u pro excell. illius. at u. Xpo dnus qual. Somo recte pot. dici p. se 2rio adorari, vt docet Lorca citat. n. 19. q. in [illegible] [illegible] v. 3 divi. rone [illegible] tali comp. debetur adorao latrie p. se; [illegible] Suar. [illegible] Xpus dnus n. [illegible] dici adorari [illegible] se adorari vt [illegible].

Quaestio 3

An Sanitas Xpi dni. im se possit adorari, et qua adorate

Sectio 1

In quo sit diffas ostenditur, et q. ce illa tenendum sit, stabilitur

Diffas procedit de Sumanit. Xpi dni. im se et in recto considerata, im quam considerat. [illegible] cum sit excell. aliq. morale [illegible] veniens a persona, cui e realiter vnita [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] in morali estimat. est Sumanitas Xpi dni. [illegible] estimabili [illegible] estimabilius [illegible] excell. [illegible] [illegible] dicta [illegible] 2 q. 1. sect.

4.° ubi dicere 12 operum Xpi Dni insitit aliud quod
[illegible] excellentia rationem divinae moralis intrans [illegible]
[illegible] Humanitatis §. Quatenus excellentia humanitatis Xpi
Dni [illegible] excellentia unionis hypostaticae [illegible]
[illegible] inquirit [illegible] quod [illegible] Xpi Dni
[illegible] hanc [illegible] excellentiam quae sit secundum se et a [illegible]
[illegible] possit adorari, et quâ ado-
ratione §.

[illegible] quam difficultatem 1.ª sententia docet Huma-
nitatem ita videri [illegible] non posse adorari, saltem non
[illegible] videntur [illegible] Bonav. in 3 dist. 9 art.
[illegible] Maior ibi q. 1 ad 4: 2.ª 4 [illegible] Richardus art. 2 q. 1.
Albertus art. 9 [illegible] Valdensis tom. 3 de sacramentalibus
[illegible] Clitoveus lib 26 de [illegible] c 10 n. 5 et 6. Catharinus
[illegible] de adoratione imaginum c. 4. Claudius Sanctes
[illegible] expresse in hanc sententiam [illegible]
[illegible] Cap. [illegible] c. 4. [illegible] Cap. [illegible] n. 20 Cabrera in
Sac. q. 25 art. 2 [illegible] et plures [illegible]

2.ª sententia opposita [illegible] asserit non humanitatem
Xpi Dni secundum se [illegible] considerata posse decenter
adorari inferiori adoratione ac adoratur [illegible] cum [illegible]
[illegible] Hanc tenet S. Thomas [illegible] art 2 ad 2 ubi Caiet.
et alii expositores [illegible] Suar [illegible] 54 sect. 8.
et [illegible] Medina [illegible] ita sentiunt [illegible] Scotus
in 3 dist. 9 q. 1 [illegible] etiam Durandus Aug.
[illegible] Paludanus q. 2 Almainus [illegible] 4 [illegible]
[illegible] lib 2 q. 5 [illegible] lib 3 q. 4 [illegible]
[illegible] lib 5 [illegible] c 15 [illegible] et alii

[illegible] sententia vera et [illegible] est, sed [illegible]
explicatio [illegible] Humanitas Xpi Dni [illegible] moralis [illegible]
[illegible] participat a [illegible] divino [illegible] ratione [illegible] hypostasis et

Et ar[illegible] sanctificantis [illegible] decent adorari cultu inte-
riori latriae debitae Deo. [illegible] ex [illegible] damasc. q refert
[illegible] loco citato: ille n. lib. 4. c. 3. sic ait: Cum [illegible]
quidam na. si subtiliter quadam cogitatione id, quod [illegible] in-
fuerit a Deo ab eo, quod [illegible] et ratione intellectu dis-
tinxeris haudquaquam [illegible] adoranda est [illegible]
addit [illegible] adoratione latriae [illegible] et
tunc se intellectus [illegible] separatus a [illegible] debentur
[illegible] adorationem dulia [illegible] cuiuscumque, sed cuiusdam ex-
cellentioris, quam hyperduliam vocant [illegible]

[illegible] 2° ratione, nam cum excell.^a sit [illegible] quam de-
fertur adoratio, ubi fuerit distincta et inferior excell.^a
potest convenienter deferri distincta et inferior adoratio,
sed in humanitate [illegible] sim[illegible] moralis excell.
quam participat a [illegible] divino, et [illegible] spiritus
[illegible] sanctificantis [illegible] distincta, et inferior excell.
ac [illegible] cum [illegible] divino indirecte allato [illegible]
ta: [illegible] talem [illegible] deferri distincta,
et inferior adoratio, ac deferri ipsi [illegible] cum [illegible] indirecte
allata, ac [illegible] inferior latriae, q deferitur
humanitati [illegible] cum [illegible] Maior [illegible] et sa-
bit ex solut. argumentorum, [illegible] illam opponit [illegible]. Minor
[illegible] manifesta, q excell. [illegible]
[illegible] sanctificantis, ut [illegible] distincta, et in-
ferior [illegible] excell. personae [illegible] divini. [illegible]
[illegible] in qua [illegible] maior [illegible] excell.
moralis, quam participat humanitas [illegible] divi-
ni [illegible] aliud sit [illegible] excell. personae [illegible]
[illegible] infirmus, et dignificans [illegible]
dignificat illa, [illegible] ipsam [illegible] dignificat [illegible]
[illegible]

et sic se ... ut fecit ... unire sibi ...
vi se [illegible] dimittat ... unionem moralis, et n̄ cum ...
[illegible] ... fecit ... quam unire sibi ...
[illegible] ... capacitatem illius, ac
cum humanitas n̄ sit capax tanti ... fecit, ac est
ope pers. divinae, ... dicens n̄ ... recipere ab excell.
[illegible] ... et amabilitatis, ... quam accipit
pers. divina ... dixi ... de ... terminus Christi
[illegible] ... amabilitatis ... divinae ... moraliter in
manens, et dignificantis ... a deo excell. mora-
lis, quam humanitas participat ... div. ...
... quia ... dignificandi huma-
nitatem ... et inferior semetipsa in ... dignificat ...
[illegible] ... inferior ... debeat
humanitas ... [illegible]
[illegible] ... quae ... valeret humanitatem Christi
Domini ... excell. ... debet
tantum ... fecit ... quo valeret ...
[illegible] ... facta ...
[illegible] ... et ... illius
[illegible] ... quae ... humanitas ...
[illegible] ... dicens ... eadem hu-
manitas ...
[illegible] ... Sit ... debet humanit.
Christi Domini ... excell. morale ... quam participat a Verbo
divino, quod ... inferioritatis ... dolor, ...
[illegible] ... debet ... eadem humanitas ...
[illegible] ... et ... dignificantis ... super ...
[illegible] ... debere ... mente ...
[illegible] ... adoratio ... idem ... signifi-
cat ... Gabriel ... Christi

q. 2. art. 2. ... dulia et Sanct. creati, quorum ... 29 ... contra
ante ... dicta ... secundum ... prim. ... parem, quod a dominio illa
respicit excell. ... divinam ... humanitatis sanctificantis
... ... specie ... atria ... vera, ... intra ... omnem ...
respicit divinam ... excell. ... ne a domino, qua a domino
mag. ... se ... deitatis, quod ut ... inferiori illa quam
cum ... tempo ... adorantes ... respicit excell. ...
quam ... participant ... species ... dulia ... ut intra
dicimus: quod ... a domino, qua a domino humanitatis
Xpi ... Dni ... excell. ... quam participant
Deo, quo ... inferioribus, qua ...
a domino ... species ... respicit divinam excell.
participatam ...

... parociis ... a domino debita humanitatis
Xpi Dni ... superioris, et ... sanctificantis
... excell. ... quam ... maior ... supra
... ... Hyperdulia ...
... ... Hyperdulia ... suprema a domino
... omne excell. creatis ... deferri ... dicerim
... ... Hyperdulia ... ... species ...
... excell. ... distinguitur ab
excell. ... habitualibus, ... hyperdulia ... hu-
manitatis Xpi Dni debet omne excell. ...
est distincta ... specie ab Hyperdulia, quae ... humanitatis
debetur omne excell. ... sanctificantis, ... confir-
mare ... ex eo ... Hyperdulia debita ... excell.
... differt ... dulia, ... excell.
debetur ... ut ... ...
magis et minus intra ... ... quem ... di-
ferit ... Xpi Dni ... ... sed Hyperdulia ...

debita humanit. Christi dni cum ea Sygodij differ
ipse a Dulia ut docet Suar. citatus. Q. Hyper
dulia debita humanit. Christi dni cum ea Hyp
tatice est distincta ipse ab ea, q illi deberi cum gra
sanctificantis.

Ex dictis sequr etiam Virgini propter excellentem cum
sanctis deberi adoratis Hyperduliae, reliquis
vero sanctis Angelis, et hominibus adoratis Duliae, quia
insamentus Virgo data gra sanctificans intim, perfecto
gradu, et superat quamlibet alia aliis sancti
hominis aut Angelis cum et in ... aliquis babelitur
autumarit et inpiis sanctis Angelis, et hominibus, qui
in ingradu tali sicto datur tam excellentia gra sanctificante,
atq. ... quam ... humanit. Christi ...
propter excell. illius gra sanctificantis debeat Hyperdulia.
... Virgini propter excellentem cum
gram deberi et Hyperdulia; ... comparan.
...ant eandem ... quis in ita intensa de ... deberi
illis duliam quae ... vera ... adorna ac Hyperdulia
et in ... differat a dulia.

Ventus Surius consequitur et pote sterim in Gen.
Genesis 18, et Iosue 5 ubi ... Angelos fuisse adr-
ratos et 1o regum 28 Saul ... adorasse ... Samuelis,
et 3 regum 18 Abdias adorasse Eliam definita est
in 7 synodo generali act. 2 in epistola Adriani 1 ad
Constantinum et Irenam ubi dr sanctis a nobis venerari
et coli, quod servi dei sunt et apud Deum pro nobis in-
tercedant. et addit docet ... Sener et veneratio
... in ... ad ... a ... et ... que ab eo
... ... nri ... sanctis cultum

Iam Surrexit ...

Ne dig^a in S^s Virg^e n^o so datr excell^a gr^e sancti-
tatis, se det dignitas matris Dei, atq3 moralis ex-
cell^a q^a virg^e quam habuit cum Xpo D^no; cum illu(m)
gestavit in utero, et tractum a deum3 dum gestaret
in ulnis, et lactaret uberibg. ideo Suar. to. 2. in 3.
p. d. 22 sect. 3. rone dignit. matris Dei cum omnibg
inde resultantibg debere ss. Virg. adorat. superiorem
et ipsa distinctam ab ea, q. fundatur in dignit. gr^e, q. talis
dignitas e superior, et qualis distincta a dignit. gr^e; quae
vocabulo ... appellatur hyperdulia atq3
illa e maxime propria Virginis ut notat Suar. ...
rone excell. moralis quam hbt S^a Virgo q^a virg^e, et
practice ... debere ...
... debere ... Xpi ...
... Suar. ... colligitur ex ...
... excell^a mo-
rale, quam a persona Dei participat, ... Virgo
... cum matre ...
nens ... adorari ... eadem adorat^e ... qua
adoratur ipse Xpus ... adoratur rone excell^e
... in ... atq3 ... sic ...
c. 2. ... advertit ... practice, seu morem publi-
co n^o ee adorandam ss. Virg. ... adorat^e latriae ad
cavendum oe periculum, et scandalum vitandum ...
...antes ... post omnia ...

Sectio

Obiectionibus satisfit

[illegible] consequent.^a Cyrilli approbata in Concil.
[illegible] Sanctissimamque [illegible] sic dixit: [illegible]
[illegible] dicere assumptum hominem una cum Deo Verbo adorand.
esse, et non magis una adoratione Emmanuelem honorat, et una
illi glorificationem, secundum quod Verbum caro factum est, adscribat, anathema
sit. Et Concil. Constantinopolitanum [illegible] quod [illegible]
[illegible] Can. 9: si quis in duabus naturis adorari di-
cit Christum, ex quo duas adorationes introducit, separatim
Deo Verbo, et separatim homini, [illegible] una adoratione
Deum Verbum incarnatum cum propria ipsius carne adorat, sicut
ab initio Dei Ecclesiae traditum est, talis anathema sit.
atque et in epist.^a Cyrilli citata damnatur hic modus dicendi
[illegible] eum qui hominem induit, cum qui indutus est
[illegible]: [illegible] invisibilem adoro visibilem [illegible]
damnant duas adorationes in Christo Domino [illegible]
[illegible] alium. Unde S. Damasc. lib. 4 de
fide c. 2 [illegible] de Christo Domino: una est eademque persona
cum sua carne adoratione [illegible] rebus [illegible]
atque eadem videtur esse mens Athanasii, Ambrosii, [illegible]
[illegible] apud [illegible] q. 6. c. [illegible] Concilium
et [illegible] in Christo Domino una tantum adoratione [illegible] adorari,
atque [illegible] humanitas [illegible] adorari sine Verbo in
[illegible]

R. Concilia et [illegible] locis citatis id intendere
quod in Christo Domino non possint dari duas adorationes,
[illegible] una [illegible], et altera [illegible] humanam
[illegible] Nestorii, qui duas personas
[illegible] accidentaliter unitas in Christo Domino [illegible],
[illegible] negant Concilia et [illegible] in Christo Domino [illegible]
[illegible] duas adorationes, quarum una [illegible] ipsius [illegible]

Creti, et ait ad humanit. absq. personalit. in rectitudine
quae hoc longe abest ab illo errore constituente duas adorationes
divinae duarum personarum. atque haec solutio manifestatur
igitur ex Cyrillo, qui anathematismum citatum exponit in
eodem Concilio: Digne factus est anathematismus contra eos, qui
modis aliquibus dividunt Emmanuelem in hominem separatim,
et Deum verum: nobis enim unum eundemque Christum
sermo sacer dicavit etc. Quare mirus ille dicendi apparatus,
quod hominem induit, eum qui indutus est veneror etc. condemnatur,
quia significat divisionem personarum in Christo, dum accidentalem
hominem, ut indumentum accidentaliter iungitur corpori induto.
Si enim significaret solam naturam humanam, nihil aliud diceret,
illam venerari, et coli ut excellentiam ibi divinitati
substantialiter unita, ut expresse docet S. Damascenus
lib. 4. citato c. 3. sic dicens: Caro namque quidem natura minime ado-
randa est, verum in incarnato Deo Verbo adoratur,
non quidem vi sua, sed ob Deum Verbum personaliter ipsi co-
pulatum

[illegible] Secundo plures gradus excellentiae, et dignitatis concurrunt in eadem persona, non potest debite honorari, nisi secundum gradum supremae excellentiae, quam habet.
Ut si aliquis sit comes, dux, et rex
non potest debite honorari, nisi secundum supremum gradum
excellentiae regiae dignitatis, alias si tantum ut comes honoraretur, potius contemni, quam honorari videretur.
Ergo quia in humanitate Christi Domini concurrunt plures
gradus excellentiae, creatae scilicet et increatae, requirunt
debite honorari, et adorari nisi secundum supremum
gradum excellentiae increatae. Alias namque sequeretur quod
tota civilis et politica [illegible] honorari [illegible]

excell[entiae], quam sim[iliter] n[atura]le h[abe]t humanitas Christi D[omi]ni

Ad [illegible] videtur d[icend]u[m]

[illegible] n[on] ee similit[udinem] q[uia] est in humanitate [illegible]

tales [illegible] evenire solent circumst[antiae] ut [illegible] decent honores [illegible]

et si n[on] colat[ur] sim[pliciter] supremo gradu excell[entiae], quem [illegible] hab[e]t:

[illegible] Rex Hispaniae q[uando] ut comes Barcinonensis [illegible]

recipit, et [illegible] iis honoris demonstrationibus q[ui]b[us] eorum

comites suos honorari solebat n[on] [illegible] indecent[er] colitur, et

[illegible] n[on] honoret[ur] sim[pliciter] gradu excell[entiae] regalis, quem ipse hab[e]t

q[uia] in illa circumst[anti]a expediens e[st] talis honoris exhibitio

[illegible] dominii, q[uo]d Rex hab[e]t in civit[ate], neq[ue] est

obligatio exhibendi illi maiorem honorem. Unde [illegible]

n[on] semper sit obligatio honorandi humanit[atem] Christi D[omi]ni

[illegible] excell[entiae] increatae [illegible] divini: q[uia] [illegible] actu

religionis n[on] semper obligant, eveniet potest q[uo]s eam re[illegible]

[illegible] adorare [illegible] excell[entiae] digni[tatis] increatae, q[uia] alia

maiore honorem exhibere n[on] tenebat[ur]; [illegible]

[illegible] teneretur, nulla e[ss]et deordinatio in eo, q[uo]d si adoraret huma-

nit[atem] adoratione [illegible] excell[entiae] increatae, et adorat[ione]

hyperduliae [illegible] excell[entiae] creatae. [illegible]

[illegible] scandali [illegible] sit [illegible] in

Christo D[omi]no duas [illegible], [illegible] humana, et

[illegible] creatam [illegible] nullus videri inconve-

niens humanit[atem] Christi D[omi]ni [illegible] excell[entiae]

honore [illegible] habebat civili et politico cultu hono-

rari [illegible] forte aliq[uan]do honorabat[ur] a discipulis,

q[ui] [illegible] Christum D[omi]num et magistrum colebant et revere-

bant[ur].

[illegible] si humanitas Christi D[omi]ni r[ati]o[n]e excell[entiae]

creatae posset adorari adorat[ione] hyperduliae, et [illegible]

[illegible] trat humanit[atem] posset adorari tali

adorat⁹ quemadmodum q(uo)d Deus [illegible] adorat(ur) latria

et humanitas in q(uantu)m trat(ur) [illegible] Verbo p(otes)t illicum eo adorari la-

tria: [illegible] tn est [illegible] Divina illa cum posse ado-

rari hyperdulia; q(uo)d humanitas [illegible] ab eo [illegible] gravit

adorari tali adoratione. Minor [illegible] neq(ue) hyperd(ul)ia neces(sari)o

respicit excell(enti)a(m) creatam, q(uae) neq(ue) [illegible], neq(ue) p(otes)t dari

in Verbo Divino.

[illegible] secundo seq(uitu)r maioris et neq(ue) minoris et [illegible]

probat(ur) dico in Verbo divino ut trat(ur) humanitas [illegible]

[illegible] dari excell(enti)a(m) creatam ipsius sit humanitas [illegible] cu-

ius p(otes)t adorari hyperdulia, in quo nullus [illegible] invenimus, q(uamvi)s

nunc adoratur tam [illegible] male [illegible] n(on) attenta [illegible] propria [illegible]

sed humanitas [illegible] quam trat(ur) [illegible]

Obies 4° [illegible] iniuriae illatae humanitati fuerunt [illegible]

grave sacrilegium; ac si ipsi [illegible] Deo immediate inferrentur.

Ergo [illegible] honor q(ui) illi [illegible] exhiberi [illegible] ita excellens, ac ille

qui exhiberi [illegible] immediate; atq(ue) adeo [illegible] adoratio [illegible]

[illegible] q(uam)vis n(on) potuit [illegible] humanitas a divinitate [illegible]

[illegible] tractabatur, [illegible] illae iniuriae n(on) [illegible]

ita n(on) potuit [illegible] adoratio [illegible] et [illegible]

n(on) [illegible] atq(ue) adeo adoratio [illegible]

[illegible] casu, quo [illegible] iniuriae in [illegible]

[illegible] humanitati inferrentur, [illegible] atq(ue) adeo [illegible]

[illegible] nihil sequi [illegible], imo potius ex eo [illegible];

nam si iniuriae facta humanitati in [illegible] excell(enti)a creata

ipsius erat [illegible] gravis [illegible], quae [illegible]

[illegible] inferrentur; ita honor exhibitus humanitati [illegible] excell(enti)a

creata inferior [illegible] honori q(ui) illi p(otes)t exhiberi [illegible] excell(enti)a in-

creata Verbi divini. Ad [illegible] neq(ue) n(on) [illegible]

[illegible] humanitas [illegible] divinitate [illegible] aliqua in-

iuria, neq(ue) cum humanitas [illegible]

[illegible] [illegible] numerus possit [illegible] a divinis tam [illegible] 7[illegible]

iniuriis afficiam, quam ut honores.

[illegible] [illegible] [illegible] ex adorno [illegible] [illegible]

[illegible] excell. moralis [illegible] participat [illegible] [illegible]

[illegible] eandem excell. [illegible] [illegible] ut diximus [illegible]

[illegible] [illegible] ipsa excell.a [illegible] divinis moralis [illegible]

et dignitas [illegible] humanitas [illegible] est eadem [illegible] [illegible] quando

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est eadem excell.a

[illegible] [illegible] adorat [illegible] est eadem [illegible] ipsa adorat [illegible] [illegible]

non possit variari [illegible] [illegible] excell.a [illegible] adorandi

[illegible] [illegible] [illegible] eadem adorat [illegible] qua adorat

[illegible] [illegible] excell. moralis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] humanitas [illegible] eandem excell.

moralis [illegible] [illegible] adorat [illegible] quia adorat humanitas [illegible]

[illegible] [illegible] actio [illegible] [illegible] quia eandem excell.

[illegible] [illegible] divinum [illegible] [illegible] dignificandi [illegible]

[illegible] [illegible] dignificat [illegible] [illegible] [illegible] dignificat [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]

[illegible] sanitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dignificat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quamvis [illegible] [illegible] [illegible] dignificare

[illegible] iniuria [illegible] [illegible] fectior sui, quam [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] dignificandi. Unde [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] eadem excell.a in [illegible] adorandis, [illegible]

[illegible] in [illegible] dignificandi [illegible] diversus et varius

adorat [illegible] [illegible], nam [illegible] variatur [illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible];

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imaginem, [illegible] [illegible] adorantes

[illegible] [illegible] [illegible] excell. [illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible], et

[illegible] dependent [illegible] nulla [illegible] excell. [illegible] aliam quae talis ex
ca [illegible] diverso modo respective in illis, aliam [illegible] ideo
[illegible] adorandi [illegible] omne excell. [illegible] participatam
[illegible] adorat. in divinam [illegible] ab adoratione [illegible] ut infra
dicemus. Ad confirm. [illegible] nego ans., quia nisi intenderet
illa [illegible] Christi [illegible] allatis non [illegible] adorari [illegible]
adoratione latriae, qua adorat ipse Christus [illegible] excell.
moralem, quam [illegible] participabit, [illegible] adorare [illegible]
inferiori quam adorat. humanitatem [illegible] per eamdem excell. moralem
[illegible] omne suppositum [illegible] afferri [illegible]
adoratio, quae defertur humanitati [illegible] unum suppositum [illegible] adora
tamquam [illegible] suppositi [illegible] requirit excell. [illegible]
[illegible] necess. [illegible] afferri [illegible] cum [illegible] e [illegible]
[illegible] suppositi affirmare [illegible] divinam, [illegible]
[illegible] in obliquo, atque [illegible] adorat. [illegible] defertur humanitati
[illegible] tamen [illegible] terminatur [illegible]
ad [illegible] formale; [illegible] i [illegible] mate[rialiter] [illegible]
in obliquo, nec [illegible] talis adoratio [illegible] latria, [illegible]
[illegible] terminatur [illegible] excell. [illegible] suppositi
[illegible] creata in supremo gradu excellentem [illegible]
[illegible] dicas, [illegible] humanitatem [illegible] sanctificata
[illegible] afferri in obliquo [illegible] excell. et [illegible] non
obstat, quominus adoratio, quae [illegible] talis excell.
non sit latria: quia [illegible] non obstabit, [illegible] unius suppositi
afferat [illegible] in obliquo, quominus adoratio, quae
defertur humanitati [illegible] non sit latria. Respondeo
maiori et minori [illegible] humanitas
[illegible] non [illegible] adorare; [illegible] excell.
[illegible] nata [illegible] exhiberi [illegible] a Deo [illegible]
[illegible] excell. moralem, quam participat [illegible]
[illegible] terminatur [illegible] talem excell. [illegible]

humanit et treti imperate trait in rem a d. dbt. seale et coente. Sec adorao e latria quae reuesit homo excellentia diuina. Cum uo cumunio Supposita esse homo excellentia posse esse ro adorandi, inde quae humanitati ... refertr adorao rone unionis, talis adorao respicit humanitatem, et traliter excellentia unionis materio et indirecte ipsam personam Xpi, et coent n e latria, sed hyperdulia.

Ultimo dices id quod extra sunt intelligimus, nempe SS Angelis, et hominibus deberi adorationem duliae, propter excellentiam gratiae sanctificantis. 1o ex Scriptura, in qua solo Deo dicitur adorandus, Esther. 3. Mardocheus noluit adorare Aman, ut ipse inqt: ut neminem adorarem excepto Deo meo. et Apocal. 19, et 22 cum Joannes vellet adorare Angelum, prohibuit ille dicens: Deum adora, et sicut prohibuit Petrus Cornelium actuum 10 dicens: surge, et ego ipse homo sum. 2o ex Concil, et PP. Concilio 6o Synodo generali sess. 18 cap. 7. dr: solo Deo Creatore suo adorato invocet Sanctos ut pro se intercedere apud maiestatem divinam dignentur. Ergo S. Atban serm. 3 o Arrianos fidei creatura inqt, cream n adorat. et S Hieron. to. 2. epist 53 ad Riparium o Vigilantium inquit: nos autem n Angelos n Archangelos, n Cherubim, n Seraphim et oe nomen quod nominatur et in praesenti seculo, et in futuro colimus et adoramus, ne serviamus creae potius q Creatori. atque eodem modo loquuntur alij Concilis PP quos refert Suar to. 2 sect. ... Sec Sancti Angeli, et homines n possunt ulla adoratione adorari.

R. his atque testimonijs et alijs similibus, quae possunt ... ro ... deberi deferri ... adorat ... q e latria Dei, et per antonomasiam appellatur

Adorao unde à d. i. J. resham̃ ex iis Esther dum iam in tam 2, 2 q. 84 art. 1 fuisse morē Iudaeorum utrumque genu coram Deo flectere, et hanc fuisse reoñ, quam noluit exhibere Amano Mardochaeus. Ad 2.am cum Suarl. et Alcassar ibi Angelum y Sibi noluisse Joannis ne illa adoraret ex quadam urbanit. et modestia, vel ex singulari reoñ assumpta humanit. ut volunt Ruperto lib. 10 in Apocal., Anselmus et Beda c. 19 vel ob commendat. dignit. Apostolicae, et ex rogatione S. Ioannis virginit. ut vult Vetus dumque Ad 3.m dic cum S. Hieron. 2.a Vigilantij Cornelius tunc temporis in rebus fidei n. satis instructum adoratio aliquo in Petro tamquam Christo, et quasi aber sive y Sidium; vel dic Ipsum cum S. Chrysostomo 2.a 3 homilia Petrum modeste recusasse adorat. dulia, quam ei Cornelius exhibebat. Ad rationem 2.a Synodi et DD. nihil superest respondendum quia id quod intra huius salut. dictum est.

Quaestio 4.a

Ut imago Christi Domini et Sanctorum sit adoranda

Sectio 1.a Catholica veritas contra haereticos stabilitur

Error fuit Marcionitarum, Manichaeorum et Eutychianorum ut refert Sanderus lib. 1 de imaginibus c. ult.o imag. n. esse adorandas, quos postea secuti sunt plures alij in Orientali Iconomachi dicti, hoc est imaginum impugnatores. Nunc hunc errorem iam diu sepultum excitavit Carolostadius ut refert Cochleus in vita Lutheri, quem secuti sunt Zwingliani

serpentem aeneum ... 20 ...

Sed 5 hunc errorem veritas catholica ... imagini
... et ... Defendens esse cultum, ...
... aliquis ... cap. 25 exodi, ubi ... imagines
Cherubinorum fuisse ... arcam positas, atque ex Numeri
22 ... serpentem aeneum ... populo Israel erectum
... existimant ... imaginibus fuisse cultum exhibitum
in Hebraeorum populo. Sed ... ut recte docet Vasq. ...
204 c. ... imaginum usum populo Hebraeorum ...
... in idola laberetur ideoque ... allegatis ...
... Cherubin ... ad cultum sed ad
... arcam fuerunt posita, ut de Seraphinis ab
Isaia visis docet ... Abb. ... 4 ...
... illud ... Seraphin ... ponebantur ad cultum
... ... praecepto, sed in signum
mysterii. Et ... ad adorandum sed
... Populo Israelitico fuit ...
... alia ... ...
... ex ... in qua se ... docet ... sacris cultum et rever... exhibenda ...
... adorate scabellum pedum eius quoniam sanctum est. scabelli
autem nomine intelligitur arca ... ut ... ex 1 Paralip.
2 ... ut ... aedificarem domum in qua requiesceret
arca foederis Domini, et scabellum pedum Dei nostri et ...
131 ... adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius.
Hieron. ex Hebraeo adoremus scabellum pedum eius unde
... arca sanctificat ... appellatur ... Exo.
... Moysi ut solveret calceamenta de
pedibus ... in loco sacri ... locus enim
in quo stas terra sancta est; et ... Oza minus re-
verenter arcam tetigit, statim mortuus est ut ... 2 Reg.

[illegible] Balthasar [illegible] [illegible] ...

docendo militum [illegible] dogmatibus [illegible] sanctorum

reverentiam deberi [illegible] pronunciatum fuit ab Sto Danielis

[illegible] ex Scripturis [illegible] collegi [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Scribendum est cultum et adorationem [illegible] imagini Xpi

Dni et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sacra et [illegible] illi et

sanctis specialiter dicata: q[uia] [illegible] colenda et adoranda.

Probatur 2º ex definitionibus Conciliorum nam in pri-

mis extat canon Apostolorum [illegible] imaginibus de quo meminit

noster Turrianus libro [illegible] epistolis [illegible]. De-

inde in 6 synodo can. [illegible] 82 [illegible] veritas definita

est, atque et in concilio Romano sub Greg. 3 [illegible]

que [illegible] in 7 synodo act. 7, et in discursu totius eiusdem

synodi multa afferuntur ex historiis Ecclesiasticis, et [illegible]

[illegible] ex quibus [illegible] imaginum adorationem esse Apo-

stolicam traditionem [illegible] Huius Concilii definitio [illegible]

[illegible] in Concilio Tridentino sess. [illegible] [illegible] [illegible],

denique in Concil. Trident. sess. 25 [illegible] veritas definitur.

Unde illa [illegible] [illegible] calculo comprobant, ut Basi-

lii, Niceni, Nazianzeni, Athanasii, Chrysostomi, [illegible]

Cyrilli, Hieron., Ambrosii, [illegible] magni quorum [illegible]

referuntur in 7 synodo act. 2 et 4, et qui plura velit

consulat Damasc. orat. 1, 2 et 3 de imaginibus.

Probatur 3º ex [illegible] usu et traditione Ecclesiae [illegible]

semper stante et perpetua consuetudo imagines adorandi

et [illegible] initium habuit a Xpo Dno, qui misit imaginem

[illegible] Abagaro Regi Edessae ut refert [illegible] Damasc.

lib. 4 c. 17, atque [illegible] in [illegible] [illegible] imagines

impressam reliquit quae Romae ad [illegible] [illegible] et in

Sindone, qua post [illegible] mortem involutus est, sua corporis

lineamenta manserunt impressa et [illegible] [illegible]

[illegible] Damno [illegible]
Athanas. unq quis i alius gravis autor [illegible]
nar. ima[illegible] Dni [illegible] Crucifixi imaginem a Iudae-
modo gesta quamprobra [illegible] [illegible] [illegible],
lancea transfixerunt ex quo vulnere sanguis in magna quant.
fluxit. ac deniq. mulier illa quae Xpus Dnus a
fluxu sanguinis liberavit imaginem Salvatoris aeream
erexit, ut refert Eusebius lib. 7 historiae c. 14. et S. Lucas ima-
ginem Xpi et B. Virginis depinxit ut fert [illegible] traditio.
[illegible] innumerabiles imaginum [illegible] miracula patrata sunt
et a viris tantae auctoritatis relata ut nisi impudenter
negari possint. Specialiter de imag. Xpi Dni [illegible]
[illegible] refert Nicephorus lib. 2 historiae c. 7 de
illius [illegible] civitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] reges persar. imagines
Xpi Dni et Matris eius accepisse, atque de sanguine
a crucifixo illo [illegible] testatur auctor illius sermo-
nis corporibus et animabus salutarem fuisse, et de imagine
[illegible] Caesarea [illegible] erecta refert Euseb. [illegible] illam
[illegible] solitam herbam quae cum primum fimbriam imaginis
attingebat a fluxu sanguinis sanabat, et alia [illegible] in-
[illegible] imaginum miracula [illegible] illarum facta [illegible] satis illarum
cultum et venerationem commendant [illegible] ut rem
aliquam turpem et [illegible] [illegible] [illegible] mi-
rabilis.

Per 4. rone neq. imagines Xpi Dni et B. V.
Mariae [illegible] res adorat. [illegible] dignas [illegible]
[illegible] [illegible] adorat. [illegible] neq. gravior
[illegible] [illegible] quae dignus [illegible] [illegible]
[illegible] colitur et reverentur [illegible] iniuria [illegible]
consentur [illegible] regem. Propterea [illegible]

vr. eius auctori, deosculatur eius caput vomitu, et ... [illegible] Regis ... thronus cum ... , nemo in eo sedere audet: ergo similiter imagines Christi Domini et ... sanctis ... exemplaris, quae repraesentant ... digne adorati, et iniuriae ... sensibus ... exemplaria. ... imago Principis censetur ... honore ... Principem ... repraesentat, ut colligitur ... et seq. codice de statuis et imaginibus; atque ... unica codice de ijs qui ad statuas confugiunt, ... decernitur ijs quae ... Imperatorum statuas ... Unde Theodosius Imperator Antiochenos graviter punivit ... deiectam, et iniuriose tractatam Imperatricis imaginem ... factum reperiunt ... ad populum Antiochenum, et ... Ambrosi ... de morte Theodosij, cum ... non repraesentarunt, sed ... fuisse existimarunt: ergo a fortiori imagines Christi Domini et ... digne honore et adorati ...

Ex ... dictis colliges ... cum ... sit ... sanctarum imaginum adorationem esse respectivam et non absolutam, quia deferetur illis ... excellentiae exemplaris, atque adorationem ... cum ordine ... imagine ... res inanimatae non possunt ... excellentiam ... adorentur ... ratio adorandi ... excellentia exemplaris, quae repraesentant. Unde ... in recto ... allatis nulla ratione ...

... colliges imagines non abusive et improprie, ut voluit Durandus ... in 3 dist. 9 q. 2 ... sed vere et proprie esse adorandas ... adorari abusive ut explicat Durandus ... ad imagines ... fiat rememoratio exemplaris ... imaginem ... adorentur; atque ... imagine

in contra- vere adorandi, et improprie adoratio dari. qui modus dicendi itaque ... est ut ... sic ... sane durandus sentit esse temerarium, ac ... sapere, et ... Victoria ... assentit illi ... ticam. ... Emmerito quidem tam graves censuras meruerit; nam ex illa manifeste sequitur imagines non adorari, sed solo explanari id quod ab Ecclesia totum definitum est ut constat ex ... dictis et relatis. Adverte quod imagines vere ac proprie, quia ... adoratio ad illas tamen ... adoratio ... materialiter tantum, quia eas respicit non propter propriam excellentiam, sed propter excellentiam prototypi.

3° colliges ... Conc. 100. 123 non solum actus externos adorationis erga imagines esse exercendos; sed et interiorem affectum adorationis ad eas se dirigendum, quamvis tamen ad ... materialiter ut dixi, neque enim sola actio externa sine interna non est adoratio; cum ... sola actio exterioris reverentiae erga imagines esset exercenda, et non interior affectus adorandi, vere et proprie non adorarentur imagines, sed eas explanarentur ... ut volebat ... Durandus ... quod autem sunt affectus adorationis ad imagines dirigendi aperte testantur ... aliqui Eccle. PP. in 7 synodo act. 2. ibi. n. ... omnes ... ex animi desiderio ... veneramur ... imagines ... et inferius Tarasius, ... desiderio nostro adoramus immense ... et ... et ... et ... venerandas imagines ex toto corde ... honore, et ... adorationem suscipio ...

Sectio 2

Contra statutam ... [illegible]

... dicitur ... imaginum cultus, et usus
... Levit. ... Deut. ... 27 ... facere tibi sculptile
... cum similitudine ... et ... 20 ... non facietis vobis
idolum, et sculptile nec titulos erigetis, neque insignem
lapidem ponetis in terra vestra ut adoretis eum. et ...
... Deuteron. 5. unde non ... apud Hebreos ...
et apud gentiles nullus fuit imaginum usus: gentes n.
... idola adorarent, non tamen illa ut nostras imagines
colebant, sed tamen ... deos ipsos, ut colligitur ex Scriptura
... appellarunt deos opera manuum suarum aurum et
argentum ... quod non est imaginum usus et adoratio ...

R. ad ... dicta initio ... Excedentis Hebreos
... sibi esse imaginum usum, ne in idololatriam labe-
rentur ... quia erant valde proclivi. gentes ... talia
idola ipsa ... dijs colerent ... quia ... illis responsa da-
bant, ... et ... idola ipsa colebant tamen imagines sole...
quas ... habebant, quibus turpiter errarent ...
cultum ... deferendo. ... autem in Ecclesia
Catholica cessavit illud inconveniens labendi in idolo-
latriam ... usum imaginum ... sanctorum ...
... [illegible] ... et adoratio
... non extat.

... obstat ... Synodus can. 100 ... imagines
... sibi videntur, quia ... oculos ... perstringunt
et mentem corrumpunt et ad turpes voluptates movent ...
... et in 7 synodo in ... Constantino Copronimo
celebrata Iconomachia ... et adoratio imaginum
damnata, et Concil. ... damnabit ...
Synodus generalis ... Nicena 2a ... imagines adorat...
... inter alios refert ... adoratio ...

ulo anno 792. vis vero: Pseudosynodus q. q. 7] +26

greci appellant y adorandis imaginibus abdicatis gentibus

t. l. atq. in eod. saeculo approbarunt libel-

bros, quos Carolinos appellant contra adorat. ima-

ginum a Carolo magno compositos ut volunt Centuria-

tores centuria 8. c. 9. q. 4. et favere videntur Concilij

Eliberitani can 36 ubi dr: placuit picturas in Eccla

esse non debere, ne quod colitur et adoratur in pa-

rietibus depingatur. et Concil. Moguntinum 10 c. 4.

n. a admonend. ee populum ne imagines

adoret, et ostendi ... hoc arg. auct. S. Epi-

phanii lib 2. adversus haereses c 24 ejusdem

epist. ad Ioan epis. Hierosolim, que legitur

53. ib. 7. Hieron. Danielis. 3. Aug. de moribus Ecclae

Eusebij Caesariensis in Epist. ad Constantiam, qui ejus

imaginum cultum negare videntur. Praesertim Epiphanius

q. loco citato affirmat se scidisse velum in quo

erat imago Xpi, vel sancti cuiusdam ne in Eccla Xpi

contra auctoritatem Scripturae penderet imago

Rspd. ad arg. canonis illius Synodi non esse

contra adorat., qa exilli ... solum ... ibi ... Si-

bi in ... imagines, qui ... los.

illam uteret ... quo ... Concil. Trid. sess.

25 ... monuit in sacro imaginum usu omnem superstitionem,

et lasciviam esse vitandam: ad illud ... de Synodo

... sub Constantino Copronimo celebrata dicitur illam n. fuisse

legitimam, qa neque fuit auct. Pontificis congregata, neque ab

eo confirmata, unde illius acta in 2a Synodo Nicena 2a

act. 6 ... damnata sunt. Concil. Francfordiense ma-

... conveniens quod ... sit ...

Probabilior e contrario videtur quod illud Concilium convenerit in synodo generali Placentina, sed in illa Pari(siensi) dogmatibus illud ... aggregato, verba dixit ... in Damnavit quoque Sanctis ... non fuerit approbatum ab Romano Pontifice, quae sine dubio legatis declarat in ... quis ut docet Felix et Eligandi in eo Concilio damnarunt. Libri vero qui Carolini appellantur neque composita fuerunt a Carolo magno, neque in Concilio approbati ut docet Vasquez disputatione 106 c. 6 et disputatione 107 cap. 6. Damnat quoque Concilium Eliberitano, et Magnutino ... licere imagines in parietibus depingi ut maiore decoretur et earum re ..., quia non ... imagines non esse adorandas tamquam Deum quia per earum excellentia: et adverterit hoc a disputatione 9 c. n. 14 ... hoc Concilium non esse a Pontifice approbatum.

Ad ... universum ... adorare ... imagines ac si essent Deum, velut illi qui aliquo adorabant idola. In particulari vero ... illud Psalmum ... quod non ... an imago erecta depicta ... Christi Domini aut alterius sancti ... loco ... sepulchra apponendo ... epulas more gentilico ... de ... epistola ... curandum, quod ... in synodo act. 6.

Ad ... imagines sint res inanimes et emortuae, et ... res nullam habent excellentiam: quia non possit adorari cum adoratio semper respiciat excellentiam rei adoratae. ... imaginum ... magni erroris, et superstitionis periculum: quod quis aliquo esset licita, non debebat esse bona. ... quod ex adoratione imaginis Dei informatam venerabilis ... et angelorum ... in ... invenimus ... occasio ...

417

Deum, et Angelos esse corporeos, qui e magnus error: et super ea adorat imaginem [illegible] affectu potius [illegible] quam [illegible]; et demonstrant [illegible] tiones [illegible] quae causa adorandi [illegible] genies [illegible] fiunt: [illegible] affectus e superstitiosus [illegible] ginibus eiusdem exemplaris eadem [illegible]

[illegible] ad [illegible] imagines ee quaedam res inanimes, et [illegible] excell[illegible] posse a [illegible] cum [illegible] quo in [illegible] excell[illegible] [illegible] representationes illius adorentur. Ad [illegible] et [illegible] probat [illegible] dico illud periculum [illegible] platum, et [illegible] Ecclesia [illegible], quod incumbit doceri [illegible] ne existiment Deum et Angelos ee corporeos ut [illegible] representantur. [illegible] periculum [illegible] imagines [illegible] memoriam, et [illegible] imag. [illegible] illius e damnandus affectus autem [illegible] imaginem potius quam [illegible] alia in populo Christiano [illegible], non e superstitiosus, quia [illegible] fundatur in miraculis quae Deus [illegible] imag. magis illustravit quam [illegible].

Et si dicas plures SS. PP. affirmant nefas ee simulacrorum, et imagines Deo celebrare ut Aug. de fide et symbolo c. 7 Damasc. lib. 4. c. 17. Clemens Alexandrinus lib. 6 stromat. Lactantius lib. 2 divinarum institutionum cap. 2. et alii unde in 7 synodo act. 5 [illegible] et canone [illegible] 82 [illegible] [illegible] impugnare [illegible]: [illegible] ex [illegible] et 7a synodi non e licitum imaginibus [illegible]; neque satis [illegible] periculum, quod [illegible] adorat [illegible] cum [illegible] 108 cap. 4. [illegible] et synodi fuisse loquuntos de imaginibus [illegible]

[illegible] na hec i impedit cum deus sit spatio circumscri-
ptus, [illegible] logicantes, intellig[illegible] illicitum exis-
timasse deo imaginem non esse, se[illegible] imperitos mul-
tos [illegible]; qui tunc temporis fortasse non erant [illegible]
eo instructi in rebus divinis, ac mo[illegible]; neque [illegible]
le poterant instrui, si modo quod tanta [illegible] copia. Imago vero Chri-
sti sub figura agni a Synodo prohibita fuit, [illegible] nimia
erat [illegible] depingendi Christum Dominum sub tali figura [illegible]
ad demonstrandum [illegible] cessasse figuras veteris [illegible], [illegible]
per agnum paschalem Christus [illegible]sentabatur. Et imago [illegible] est signum
[illegible] recordationis exemplaris adorandi: quia ipsa non [illegible] adoratur.
sed exemplar [illegible] Synodi [illegible]
[illegible] imperatrices [illegible]
signum adoratur, sed [illegible] in signo [illegible] exemplar [illegible]
[illegible] veneratio exhibetur; atque [illegible]
[illegible] Sinonense [illegible] 24 et Moguntinum c. 42. [illegible]
[illegible] lib. 7 [illegible] 13. S. Damasc[illegible]
c. 7.

Index Rerum in

Hac materia Tractatis q. Scho lasticis Theologice gestarum.

Dysp. 1. de posibilitate et cognoscibilitate Incar. — f. 2.
Q. 1. Sec. 1. de nomine incarnationis et aliis huius mysterii — f. 3.
Sec. 2. Possibilitas et tera incarn. statuitur et [illegible] — f. 4.
Sec. 4. satis fit diultatis Iudeorum. — 11.
Q. 2. an secluta revel. sit cognitio ab intellectu creato possibilitas facti Mysterii incarn. Sec. 1. diultas ostenditur — f. 18
Sec. 2a. agitur diultas de cognitione supernaturali illius — f. eod.
Sec. 3. resolvit diultas circa indifferentiam — 21
Sec. 4. resolvit circa modum [illegible] — 25
Q. 3. qua ratione supernaturaleve naturaliter sit cognitio incar. — 38
Sec. 2 explat quo pacto fuerit de facto cognita — 44
Q. 4. sitne cognitio inc. ab aliquo creatore intuitiva sive — f. 46
Dysp. 2a. Q. 1a. an conveniens fuerit incar. nunc et conveniens tempore execta. Sec. 1a. resolvit que — f. 48
Q. 2. An fuerit Deo simpliciter necessaria Inc. — f. 53
Sec. 2 3a. sa eligit et [illegible] — f. 54
Q. 3 T. ad satisfac. p peccato, ex rigore iustitiae fuerit necessaria — f. 56
Sec. 1a. possit ne pura creatura ex rigore p peccato mortali aut veniali proprio, l. alieno ex rigore iustitiae satisfacere — 58

Sec. 2. An possit pura creatura pro pecc. mortali [illegible] ex rigore iustitiae [illegible] — f. 61

Sec. 3. An saltem pro veniali possit [illegible] aliquis satisfacere. — f. 73

Sec. 4. Proponitur [illegible] vigere pro peccatis [illegible] ad aequalitatem — f. 79

Sec. 5. Concluditur ex dictis quare fuerit necessaria [illegible] ad satisfaciendum ex rigore iustitiae pro [illegible] — f. 86

Q. 4. An et quomodo Christus Dominus pro peccatis [illegible] satisfecerit — f. 87

Sec. 2. Satisfecerit ne Christus Dominus [illegible] pro peccatis [illegible] — f. 89

Sec. 3. Et Christi satisfactio fuerit ex rigore iustitiae — f. 92

Sec. 4. [illegible] quod satisfactio Christi Domini non fuerit ad alterum — f. 93

Sec. 5. [illegible] quod satisfactio Christi non fuerit ex propriis — f. 98

Sec. 6. [illegible] 3. quod satisfactio Christi non fuerit ex indebitis — f. 100

Sec. 7. [illegible] 4. quod satisfactio Christi fuerit ex gratia debitoris — f. 102

Sec. 8. [illegible] 4. [illegible] ex eo quod [illegible] Deus Christi satisf. acceptare — f. 107

Sec. 9. [illegible] aliae obiectiones contra praedicta solvuntur — f. 115

Q. 5. ad quam species iustitiae pertineat satisfactio Christi Domini et [illegible] divinitus acceptata — f. [illegible]

Sec. 2. explicatur [illegible] iustitiae [illegible] actus Domini quo [illegible] satisfactionis [illegible] et alia bona [illegible] — f. 119

Q. 6. [illegible] ne [illegible] pro suo peccato ex rigore iustitiae satisfacere? — 125

Q. 7. de valore [illegible] Christi [illegible] fuerint infiniti valoris — 126

Sec. 2. unde desumatur infinitus valor operum Christi D. — f. 120
Sec. 4. in quo scripta infinitus valor operum Christi D. — f. 138.
Sec. 6. An omnia opera Christi D. sint infinita valore equalia — f. 149
Disp. 1. de incarnatione ante Christus D. veniret in plenitudine — f. 152.
Quaest. 3. quando facta est et fieri potuit inc. dependentia a peccato Ad. et alii — f. 171.
— f. 178.
Q. 2 de mensibus ubi incarnati —
Disp. 4. de Conformat. in c. unde sit hyp. — Sec. 1a. fuerint ne in Christo D. duae naturae, una est dua atque illata. Sec. 1a. Catholicae in — f. 179.
Sec. haeretici cui statuit. — f. 181.
Sec. 2. haereticorum fundamenta diruuntur — f. 183.
Qu. 2. sitne facta in Christo una hypostasis duarum in Christo D. errores — f. 186.
Q. 3. An persona Christi D. post incarn. sit vere et proprie composita — f. 190.
Q. 4. An composita Christi sit infinita unio creata an ... — f. 194.
Q. 5. An unio hyp. sit aliquod accidentale, substantiale — f. 198.
Q. 6. Unio hyp. sit simplex, composita corporea, spiritualis — f. 202.
Q. 7. sitne unio hyp. ... et qualiter — f. 204.
Q. 8 sitne unio hyp. maxima ... ubi de illius definitione. — f. 206.
Q. 9 quinam sint termini inc. ... caro facta est. — f. eodem
... ad quem inc. explicatur. — f. 209.
Sec. 2 de termino a quo inc. — ... ubi explicatur haec: et an aliqua pura
Q. 10. quaenam sint 4or inc. causae. — f. 211
creatura potuerit esse causa efficiens inc. fuerint de facto B. virgo M. — f. 213
Sec. 2 An gratia sanctificans fuerit ad dispositiva inc. — f. 215
Q. 11 de causa meritoria inc. et An Christus meruerit, ... potuerit in —
Sec. 2 An PP. qui ... ... tamquam ... ad circumstantias illius meruerint, ... mereri potuerint. — f. 220

Sec. 4. An quomodo B. V. meruerit esse mater Dei — f. 224

Disp. 5. de gratia assumentis naturam. Q. 1. An assumere naturam humanam divinitati [illegible] — f. 228

Q. 2. An gratia sine alia posit naturam humanam assumere [illegible] — f. 231

Q. 3. An plures personae D. possint simul assumere eandem naturam [illegible] — f. 233

Q. 4. [illegible] — f. 236

Q. 5. 4. 5. et 6. Q. [illegible] de modo [illegible] ex parte naturae assumptae partium [illegible] et ordine assumptionis — Disp. 6 de natura assumpta et assumptibili a verbo D. tam quoad eius partes quam quoad ordinem assumptionis — Q. 1. quam naturam verbum assumpserit naturam humanam. Sec. 1. an verbum assumpserit naturam [illegible] singularitatis [illegible] singularem [illegible]

Adami. [illegible] — f. 242

Q. 2. de partibus substantialibus a verbo D. assumptis. Sec. 1. assumpserit ne Christus [illegible] et [illegible] inter se unita — f. 245

Sec. 3. an verbum D. [illegible] assumpserit [illegible] sanguinem — f. 250

Sec. 4. [illegible] verbum D. accidentia huius assumpserit — f. 258

Q. 2. de ordine et modo quo verbum naturam humanam assumpsit. Sec. 1. de ordine [illegible] — f. 259

S. 2. de ordine [illegible] quo [illegible] assumpta fuerint [illegible] — f. 261

Q. 3. de natura assumptibili a verbo D. [illegible] natura [illegible] sit assumptibilis a verbo D. et [illegible] partibus substantialibus integrantibus et accidentibus — f. 264

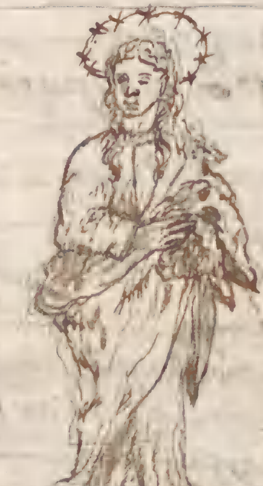
Sec. 3 sit ne assumptibilis a verbo D. natura [illegible] substantia — f. 268

Q. 2 fuerint ne in Christo D. virtutes [illegible] dona et [illegible] gratiae datae. Sec. 1. [illegible] sit agitur — f. 281

S. 2. de donis [illegible] et gratiis gratis datis — f. 283

Q. 2. de Gra Xpti D. qua e cap. Eccle. Sec. 1. sit ne Xpti D. cap. Eccle tam bonum quam Angelorum? — f. 289.
Q. 8. de multiplici scientia qua intra Xpti D. fuit decorata. Q. 1. fuerit ne in Xpto D. actus intus creatus et qualis fuerit? — f. 293.
— f. 297.
Q. 2 habuerit ne aia Xpti D. scia beata et quo tempore et qua ppne? — f. 300
Q. 3 Vtrum aia Xpti D. pr visio beata cophendat Deum oia quae possit et futura in eo cognoscat? — f. 303
Sec. 2 Vtrum aia Xpti D. pr scia beata noverit oia futura in vbo? — f. 305
Sec. 3. An saltem pr scia beata videat aia Xpti D. infinita possibilia infinita quae futura — f. 305
Q. 4. de scia indebita seu pr se infusa aie Xpti D. Se. 1. habuerit aia Xpti D. scia pr se infusa ab instanti sue creationis? — f. 307.
S. 2. Vtrum naturales cogitationes et futura contingentia fuerint obiectum scientie infuse — f. 309
S. 3 An res supernales sint obiectum scie pr se infuse: ubi de non rerum quae ad hoc obiectum ptinet et modo quo cognoscuntur? — f. 310
S. 4. an D. ñ so unionis etiam et trinitatis sit obiectum scie infuse? — f. 312
S. 5 sit ne discursiva scia infusa et per quos phantasmatis? — f. 315
S. 6. de actibus scie infuse: — f. 317.
S. 7. de habitu scie infuse — f. 319
S. 8 de speciebus intelligibilibus scie infuse — f. 322
Q. 5. de scia aquisita aie Xpti D. Sec. 1. fuerit in aia Xpti D. scia aquisita et a quo tempore? — f. 324
S. 2. de obiecto scie aquisite et modo quo fuit cognitum ubi an ab instanti conceptionis Xpti inceperit cognosci — f. 328
Q. 9 de ppne create volunt Xpti D. Q. 1. An ppna volunt D. fuerit in Xpto D. voluntas creata, et quae deceat actus? — f. 331.
S. 3 habuerit ne voluntas huana Xpti D. auxilio e necessitas — f. 334
Q. 2. quo ro e dicitur in Xpto D. libertas cca aus pptos, cum impecabilitate ipsius proveniente ex unione hypostatica? — f. 335
Q. 3. quo roe dicitur in Xpto D. libertas cca aus pptor cum impecabilitate ipsius proveniente ex visione beata et aore et statu agnationis coeunte — f. 364

Q. 4. fuerit ne Volta Xpti D. semp conformis D.e seq. impleta = f. 373
Q. 5. an et, que tam sibi quam aliis moeruerit Xps D. —— f. 375
S. 2. quid sibi Xptus D. moeruerit et moereri potuerit? —— f. 379
S. 3. quid Angelis et hominibus Xps D. moeruerit —— f. 382
D. 10. An deceat Xpto D. subjectio et adoptio respectu Patris = Q. 1. An Xptus D. sit subjectus Patri aeterno dici possit illius servus? —— f. 385
D. 2. An Xptus D. quatenus homo sit filius Dei adoptivus vel naturalis? —— f. 388
Disp. 11 de adoratione Xpto D. seq. ipsi pertinentis debita? Q. 1a. quid et quotuplex sit adoratio? —— f. 399
Q. 2. An Xptus D. quatenus homo sit adorandus adoratione latriae? —— f. 402.
Q. 3 An humanitas Xpti D. possit adorari et quâ adoratione? —— f. 406
Q. 4. Virgo Xpti D. et Sanctorum sit adoranda? —— f. 413

1